Notă pentru arhivare digitală

Acest volum este pus la dispoziție în scop documentar, educațional și de conservare culturală.

Notă privind drepturile de autor

Drepturile de autor aparțin autorilor și deținătorilor legali. Dacă ești titularul drepturilor și consideri că materialul a fost publicat fără acord, te rugăm să ne contactezi pentru clarificare sau remediere.

Notă privind copia privată și utilizarea personală

Conform interpretărilor prezentate de Observatorul european privind încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală, structură a Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), legislațiile statelor membre ale Uniunii Europene permit, în anumite condiții, realizarea unei copii a unei opere protejate pentru uz personal sau pentru cercul familiei și al prietenilor apropiați.

Această situație poate include și realizarea unei copii digitale a unei opere pe care utilizatorul o deține deja în mod legal, inclusiv prin descărcarea unei copii de pe Internet, cu condiția ca opera să fi fost făcută publică, ca utilizarea să nu afecteze exploatarea normală a operei și ca aceasta să nu prejudicieze titularul drepturilor.

Explicații detaliate pot fi consultate în documentul "Frequently

Asked Questions on Copyright" elaborat de Observatorul european privind încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală (EUIPO):
https://tinyurl.com/ccdrocopy

Cerere de completări și corecturi

Dacă ai remarcat o eroare de scanare sau poți furniza informații documentate privind această ediție, ne poți transmite datele pentru actualizare.

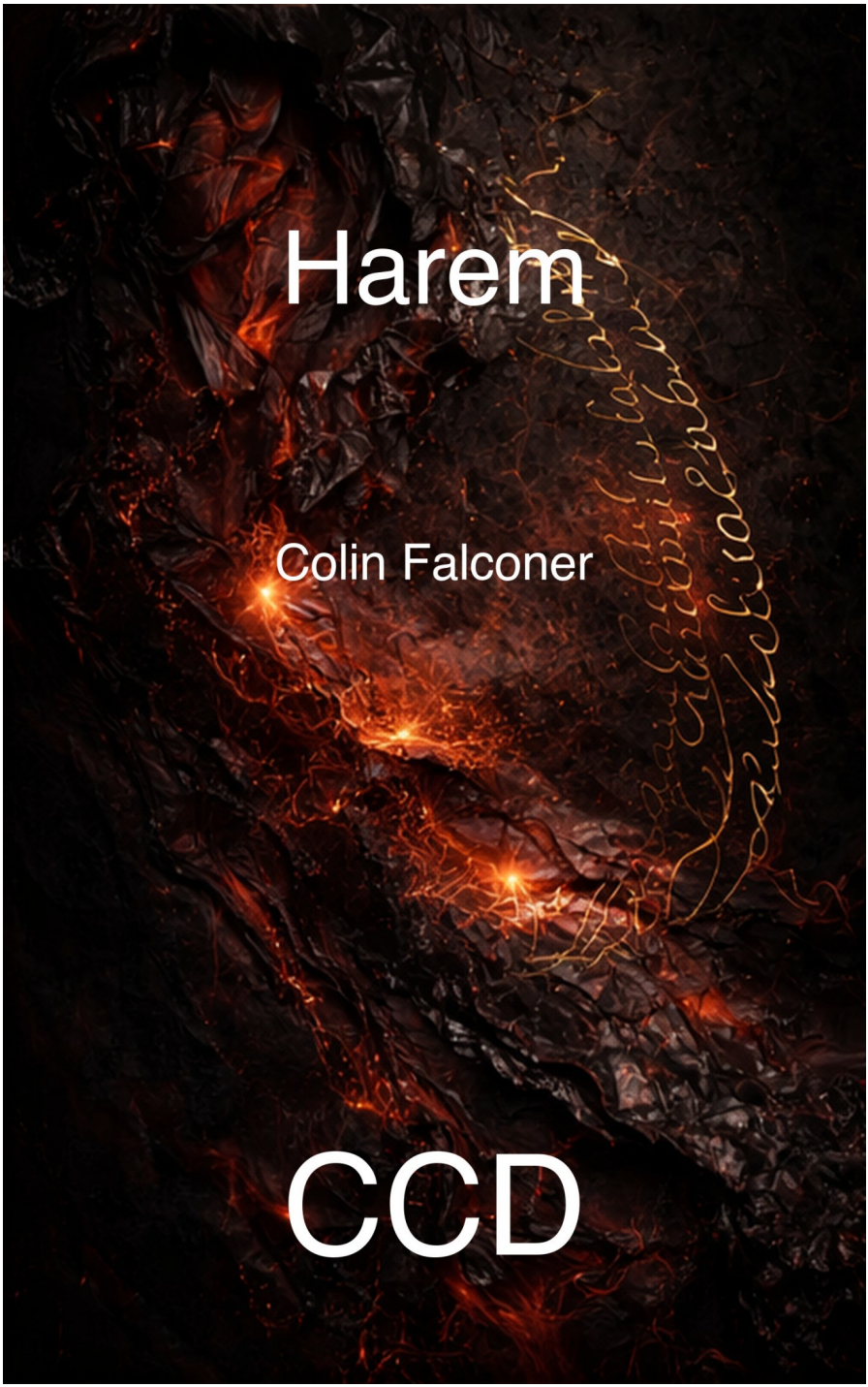
Harem
Colin Falconer
CCD

Colin Falconer

Harem

PROLOG.

Topkapi Serai, Istambul, 1990

Altădată aici era liniște.

Altădată i s-ar fi jupuit pielea de pe tălpi celui ce ar fi ridicat vocea mai mult decât o șoaptă în această curte împrejmuită de platani și castani, sanctuarul Alesului lui Allah pe Pământ, Senior al Seniorilor acestei Lumi, Stăpân al Gâturilor tuturor Oamenilor, Rege al Credincioșilor și Necredincioșilor, Împărat al Răsăritului și Apusului, Ocrotitor al Întregii Omeniri, Spiritul Atotputernic Aducător de liniște pe Pământ.

Altădată numai murmurul pajilor și vizirilor tulbura cerbii păscând și paradele păunilor din grădini, deoarece afacerile Imperiului ce cuprindea cele Șapte Minuni ale Lumii se desfășurau în sunete sumbre.

Altădată aici era liniște.

Acum, autocare Mercedes trec huruind pe sub Sublima Poartă, pe lângă Biserica Adormirii Sf. Irene și pe lângă fântâna în care călăii își spălau de pe securi sângele după fiecare execuție. Acum, directori cărunți și ieșiți la pensie din Frankfurt, Chicago și Osaka, cu aparate Canon atârnate de gât și cu neveste hlizindu-se ca niște școlărițe, sunt conduși prin mulțime la Ortakapi de ghizi îmbrăcați în blugi, care nici nu remarcă măcar nișele din zidurile înconjurătoare, cândva locuri de odihnă veșnică pentru capetele vizirilor Sultanului.

Dincolo de Ortkapi, la câțiva metri de Sala Divanului, există o inscripție în zidul de piatră pe care se poate citi: „Haremul”. Patru matroane bătrâne din Ohio se aranjează sub ea, pentru a se fotografia, în timp ce unul din soții lor reglează un Minolta.

— Nu te apleca peste zid, Doris, spune el tărăgănat, nu știu dacă rezistă la greutate.

Marile uși negre se deschid larg și grupul este condus înăuntru, în semiobscuritatea răcoroasă. Un tânăr turc, în cămașă descheiată la gât și pantaloni necălcați, cu o engleză afectată numai puțin de

un ușor sâsâit, stă într-o parte și li se adresează pe deasupra zumzetului și țăcănitului aparatelor foto.

— Harem„ înseamnă „interzis”, le spune el. Interzis bărbaților. Altădată, Sultanul era singurul bărbat – bărbat în întregime – care putea trece de această poartă. Și orice femeie care intra aici s-ar fi putut să nu mai iasă niciodată.

Altădată aici era liniște. Liniște ce nu era spartă de strigătele de război sau de invazii, ci doar de hohote de râs. Râsul unei femei.

Dar mai întâi de toate era liniște.

PARTEA ÎNTÂI.

PÂNZA DE PĂIANJEN.

Rhodos, 1522

Liniște, dar marcată de ritmul monoton al ploii, plescăind în bălți roșii de sânge și picurând de pe marginile corturilor. Cămile și oameni se târau prin noroi; până și nările animalelor de povară se îngrețoșau de mirosul urât de oameni bolnavi și de mizerie, dar mai ales de duhoarea șanțului de apă.

Șanțul din jurul cetății avea șaizeci de picioare adâncime și o sută patruzeci lățime, și pe alocuri aproape se umpluse cu trupurile umflate ale morților. Duhoarea corpurilor în putrefacție străbătea peste tot, pătrunzând în haine, în păr și în piele, ajungând până și în sanctuarul de mătase al cortului Sultanului, în ciuda mirosului de tămâie și chiar a batistelor parfumate pe care căpeteniile din încăpere le țineau la nas.

Tânărul ce stătea cu picioarele rășchirate în tronul de sidef și baga arăta ca o panteră încordată pentru salt. Buzele îi dezveleau dinții într-un rânjet, în timp ce ascultau vorbele abia mormăite ale celui de-al doilea vizir al său. Degetele-i lungi, de artist, se încleștau ritmic, ca niște gheare, în timp ce fața de sub turbanul de mătase era albă de furie.

— Câți dintre oamenii sultanului tău ai pierdut astăzi? șuieră el, vorbind despre sine, așa cum făcea întotdeauna în public, ca și când ar fi fost vorba de o altă persoană.

Fața celui de-al doilea vizir era acoperită de o dâră de sânge ce se scursese dintr-o rană de sabie din frunte. Sângele se uscase ca o crustă pe barba lui neagră, iar acum licărea mat, în mii de rubine. În acea zi condusese șase atacuri asupra brești din zidul dinspre turnurile Sf. Mihail și Sf. Ioan, în timp ce cavalerii crucii îi tăiau oamenii cu săbiile lor late și îi împroșcau cu mii de săgeți. Femei și

copii le aruncau în cap, de pe metereze, bolovanii smulși din pavajul străzilor. Văzuse chiar pe unul din preoții lor palizi repezindu-se să ajute la răsturnarea oalelor cu smoală clocotită. Unii din oștenii săi fugiseră, nemaiținându-i nervii; Mustafa îi doborâse cu sabia, alăturându-se apoi, din nou, oamenilor, pentru un nou efort.

Dar abia acum, pentru prima oară în ziua aceea, îi era frică.

— Câți oameni? repetă tânărul de pe tron.

Mustafa îndrăzni să-și ridice capul cât să se poată uita în ochii sultanului. Oh, Doamne!

— Douăzeci de mii, Stăpâne, șopti el.

— Douăzeci de mii! sultanul sări în picioare și toți cei din încăpere – cu excepția unui singur om – se dădură un pas îndărăt.

În liniștea ce urmă, câțiva dregători crezură că-l aud pe Mustafa căznindu-se să înghită.

Când Suleiman Sultanul vorbi iar, vocea îi era joasă și șuierătoare. Ca horcăitul de moarte în gâtul unui om, gândi Mustafa.

— Tu ai pledat pentru această expediție. Timp de trei secole Necredincioșii și-au bătut joc de musulmani de la adăpostul acestei cetăți. Nici Fatih și nici tatăl meu Selim n-au putut să-i îngrozească. Dar tu ai spus sultanului tău că de data asta va fi altfel.

Mustafa tăcea. Știa că nu exista scuză pentru eșec. Mai mult, nu mai era sigur că oamenii lui l-ar urma într-un nou atac.

Mătasea mantiei lui Suleiman se văluri în lumina opaițelor cu ulei, când acesta se răsuci brusc, cu toată puterea pe care i-o dădea furia. Mâinile îi erau strânse în pumnii albi de încordare. În colțul gurii îi apăruse o urmă de spumă.

— Încă douăzeci de mii din oștenii sultanului tău zac în noroi la picioarele acestei stânci blestemate, în timp ce restul sunt roși de boli, iar zidurile sunt tot în picioare! iarna e aproape, chiar acum furtunile se profilează la orizont, gata să ne zdrobească flota și să înghețe restul armatei sultanului tău. Iar dacă Suleiman s-ar întoarce acum, ar însemna să târască flamura musulmană, steagul Islamului, în noroi! l-ai adus pe sultan în Rhodos. Ce vei face mai departe?

Mustafa nu spuse nimic.

— Tu ne-ai sfătuit astfel, gemu sultanul, împungând cu degetul spre vizir, ca și când ar fi fost o țepușă de oțel. Se întoarse spre bostanji, călăul ce aștepta în umbră, prezență sumbră și apăsătoare.

Făcu o mișcare iute cu mâna, spre a se face înțeles de către surdomut și strigă:

— Execută-l!

Negrul păși înainte și, cu o mișcare dibace a piciorului stâng și a brațelor, îl aduse pe Mustafa în genunchi. Mușchii se întinseră sub pielea spatelui său când ridică securea deasupra capului ca să lovească. Piri Pașa, marele vizir, se mișcă primul. Păși înainte, cu mâinile întinse a rugă, distrăgându-i, pe moment, atenția călăului. Lama ucigașă sclipi în lumina felinarelor.

— Mărite Stăpân, rogu-te! cruță-l! poate că a greșit, dar s-a luptat ca un leu în fața zidurilor! l-am văzut.

— Liniște! strigă Suleiman, și acum avea salivă în barbă. Dacă-l crezi așa valoros, atunci poți să i te alături în Paradis!

Parcă o mână nevăzută mătură încăperea cu o coasă imensă. Piri Pașa! era un bătrân, vizirul care îi supraviețuise lui Selim cel Groaznic, și fusese însuși dascălul din copilărie al lui Suleiman. El însuși se opusese atacării Rhodosului. Căpeteniile și sfetnicii adunați în fața tânărului sultan căzură cu fața la pământ, cerșind îngăduință.

Numai Ibrahim, dresorul de șoimi, îndrăzni să se apropie de sultan.

— Stăpâne, șopti el, luându-i mâna. Îngenunche și sărută rubinul de pe inelarul mâinii drepte.

Suleiman era gata să-i facă semn călăului către o a treia victimă, când îl recunoscu pe tânărul de la picioarele sale.

— Ibrahim!

— Mărite Stăpân, mai este o cale.

Suleiman păru că se retrage din fața tânărului care încă îi mai reținea mâna. În loc de asta, zise:

— Spune-o, atunci.

— Se spune că grecii au asediat Troia timp de paisprezece ani de dragul unei femei. Și atunci turcul, hărțuit de invazii și pirați de pe stânca asta, timp de peste trei secole, nu va îndura asediul unei ierni?

Călăul își schimbă greutatea pe celălalt picior. Securea atârna tot mai greu.

— Care e sfatul tău, Ibrahim?

— Se spune că atunci când unul din împărații Romei invada o insulă, el își dădea foc întregii flote, la țărm. Mărite Stăpân, poate dacă ți-ai construi un palat pe dealul acesta, chiar în văzul celor din

cetate, atunci apărătorii ar ști că nu vor scăpa până când cetatea nu va fi a noastră. Le vei zdrobi siguranța. Și chiar soldații noștri își vor spori încrederea când îți vor afla hotărârea.

Suleiman oftă și se așeză la loc pe marele tron, cu arătătorul mângâie una din pietrele prețioase încrustate lângă brațul său.

— Și cu ăștia? zise el, arătând din bărbie spre cei doi bărbați care erau încă în genunchi, cu capetele plecate, sub tăișul securii. Privi spre Piri Pașa și se cutremură. Cum de putuse să-și îngăduie ochilor așa ceva?

— S-a irosit deja prea mult sânge turcesc astăzi, zise Ibrahim.

Ce diplomat ești! gândi Suleiman. O mișcare aproape imperceptibilă din cap și călăul dispăru din nou în umbră.

— Foarte bine, grăi Suleiman către ei. Sultanul rămâne.

Eski Sarai (Vechiul Palat), Istanbul.

Șoimul zbura pe curenții de deasupra orașului, vârfurile pestrițe ale aripilor sale captând fiecare pală de vânt prielnică. Plutea la 200 de picioare deasupra zidurilor dinspre mare ale Istambulului, a străzilor sale murdare și bolovănoase, pe care cerșetori ologi implorau milostenie, iar nori negri de muște planau deasupra grămezilor de coji de pepene. Plutea chiar peste îndrăznețele domuri și minarete ale moscheilor, roz-cenușiu în lumina amurgului; ochiul său auriu, fără a clipi, urmărea o tânără femeie aflată pe terasa din Eski Sarai.

Avea o figură deosebită, ce ieșea clar în evidență pe fondul cenușiu al zidurilor palatului. Într-adevăr, chiar printre cele 300 de femei din Harem, săreau în ochi cele două cozi legate cu panglici din satin care îi atârnau până la jumătatea spatelui. Părul ei avea culoarea focului, nuanțe strălucitoare de galben, auriu și roșu sclipeau în lumina soarelui, aproape trosnind ca niște flăcări, în contrast izbitor cu ochii verzi și tenul palid, asiatic. Era înaltă și subțire, încă stângace, din pricina tinereții.

Stătea cu fața spre nord-est, privind spre îndepărtatele dealuri ale Rumeliei, către un loc aflat dincolo de orizontul violet; era în afara vederii sale, și totuși îl vedea. Era un loc unde iarba uscată era atât de înaltă vara, încât aproape atingea cingătoarea unui călăreț; un loc unde mlaștinile sărate licăreau în lumina lunii, unde un călăreț ar fi putut merge trei zile și trei nopți fără a întâlni suflet de om.

Și cum se gândea la acel loc, buzele i se întredeschiseră, lăsând să-i scape un strigăt ușor, care făcu să tresară privighetoarea ce

trăia sub streașina terasei, închisă, ca și ea, într-o cușcă lucrată cu grijă.

— S-ar putea să-mi trăiesc toată viața aici, șopti ea către pasăre. Mă țin aici pentru culorile mele frumoase și pentru cântecul meu; și într-o zi, tinerețea mea se va ofili ca o floare presată într-o carte. Dar voi găsi o cale de scăpare.

Nu era decât o singură cale desigur. Iar el era încă la Rhodos, unde se spunea că își construiește un nou palat pe Muntele Philermus ce domina cetatea. Era a lui – dar ea nici nu-l văzuse, și stătea în închisoarea lui frumoasă și întunecată de aproape doi ani.

Se spunea că, oricum, el nu se uita la niciuna din femei. Favorita lui era Gülbehar, Muntenegreana, cea căreia i se spunea „Trandafir de Primăvară". Își ignora celelalte sclave, chiar dacă poseda trei sute din cele mai frumoase femei ale unui imperiu întins de la Babylon la Belgrad, fiecare dintre ele aleasă special pentru el.

Ei bine, trebuia să existe o cale. N-o să-și petreacă zilele visând alene la vreo minune care s-o ducă în patul lui. O să-l trezească și pe diavol și-o să aprindă toate flăcările Iadului sub acest palat de va fi nevoie, dar va găsi o cale s-o înlăture pe muntenegreancă și să-și găsească scăparea.

Până atunci, o să aștepte.

Așa că el poate să vină.

Ea o să aștepte.

Rhodos.

Era în ziua numită de creștini sărbătoarea Sf. Nicolae, când Suleiman trecu de zidurile dărâmate ale cetății care fusese țelul mult râvnit de tatăl său și chiar de străbunicul său, Fatih Cuceritorul. Deja, la 28 de ani, realizase ceea ce ei doar visaseră. Scoase un spin din coasta Imperiului; smulsese Rhodosul din mâinile Cavalerilor Ioaniți.

— Se spune că pe timpuri aici se găsea Colosul. Un alt Colos se înalță astăzi.

Suleiman se întoarse în șa. Era Ibrahim, rânjind cu toți dinții, pe armăsarul său arab ce se cabra și scutura din cap de parcă ar fi absorbit cumva, prin șa, o parte din fierberea stăpânului său.

— Sfatul tău înțelept a hotărât totul, zise Suleiman, simplu.

— E Crăciunul! crezi că sărbătoresc acum, în Piața Sf. Petru?

Suleiman privi în piață, la un grup de cavaleri bărboși ce se rugau în genunchi, pe limba lor, lângă semnul cavaleresc sculptat în piatra de deasupra intrării. Erau toți speriați; unul din ei avea pe

față o cicatrice proaspătă, roz; pielea avea culoarea noroiului acolo unde altădată fusese un ochi; un altul avea un bandaj plin de sânge la capătul unui ciot de braț. Își murmurau rugăciunea împreună, insensibili la zăngănitul armurilor și săbiilor și la mirosul cailor ienicerilor ce treceau pe lângă ei; nu luau în seamă salvele de tun victorioase de dincolo de porți și nici fluturarea steagurilor albe și verzi din jurul lor. Ei nu capitulaseră; cetățenii Rhodosului ceruseră, în cele din urmă, armistițiu.

— N-au ce sărbători, zise Suleiman.

Ibrahim își struni calul și coborî vocea.

— Stăpâne, mă uluiești. Ai câștigat cea mai mare victorie pentru stirpea Osmanlâilor de la cucerirea Constantinopolului de către Fatih. Nu te bucuri?

— Oamenii aceia s-au luptat cu curaj, Ibrahim. În mine nu e nici o poftă de sânge. Să facem cuceriri e datoria noastră față de Islam. Nu trebuie să fie un prilej de desfătare.

Ibrahim se străduí să nu-și arate nerăbdarea. Dar Suleiman îi simți gândurile și-și permise un mic zâmbet.

— Persoana mea te amuză, Stăpâne?

— Tu mă bine dispui întotdeauna, Ibrahim. Știi bine.

Ibrahim privi la rândurile de soldați cu pene albe și mustăți lungi și archebuze atârnând peste umăr. Îi aminteau de niște câini turbați ținuți în lesă.

— Le vei permite ienicerilor să-și îndeplinească dorința?

— Nu, Ibrahim, mi-am dat cuvântul. Nu de data asta.

— Ei luptă doar pentru prada pe care le-o dai. Sunt ca niște câini hrăniți cu firimituri. Știi ce se întâmplă cu un câine flămând.

— Vor trebui să mai stea un timp flămânzi. Aici nu va fi nici un jaf.

— Am dus o luptă foarte grea aici. Ești deosebit de milostiv, Stăpâne.

Din tonul lui Ibrahim, Suleiman înțelese că de fapt gândea contrariul. Credea că uitase ultimele patru luni. Iar el n-ar fi permis nimănui îndrăzneala de a-i vorbi astfel. Dar Ibrahim.

Pe lângă asta, Ibrahim greșea. Nu uitase; cum ar putea uita aburii sângelui, mirosul ușor dulceag, ametitor, al corpurilor putrezind în noroi sau gemetele muribunzilor din șanțuri, aruncați grămadă, ca niște vreascuri. Cum ar putea uita imaginea unei armate, cândva impozantă, murind câte puțin în noroi și în ploaia înghețată? dar până la urmă voința lui Allah a triumfat.

— Și acum, Stăpâne? întrebă Ibrahim.

Suleiman se gândi la Eski Sarai și la favorita sa Gülbehar. Acolo și-ar găsi liniștea. Atingerea mângâietoare a unei femei poate ajuta un bărbat să uite asemenea coșmaruri.

Poate că l-ar putea ajuta să uite și momentul acela teribil, când descoperise în sine pe propriul său tată; dacă n-ar fi fost Ibrahim i-ar fi executat pe cei doi viziri ai săi. Nici chiar Selim n-ar fi făcut așa ceva.

Era zguduit de această descoperire a Bestiei din propriul său suflet. Îl speriase chiar mai tare decât masacrul care îi zdruncinase părțile cele mai ascunse ale ființei sale. Niciodată nu crezuse că în el stă la pândă o asemenea furie, un asemenea venin. Fără Ibrahim, Bestia l-ar fi putut distruge până și pe el însuși. Se înfioră.

— Să mergem acasă, spuse.

Eski Sarai.

Când o sclavă era adusă în Harem, primea de îndată o instrucție în privința Coranului și a limbii de la curtea otomană; de asemenea, era dată în grija unei slujnice din Harem pentru a-și învăța sarcinile specifice.

Hürrem fusese încredințată Kiayei din Camera de Mătase, Stăpâna Mantiilor, o cercheză înrăită, cu pielea de culoarea și consistența tovalului, care se agăța încă de amintirea unei nopți lipsite de rod petrecută cu Sultanul Baiazid, bunicul lui Suleiman. Acum își trăia ce-i mai rămăsese din viață între bolți de damasc și satin, taftale și catifea, mantii brodate, cămăși și voaluri, înrăindu-se și mai mult cu fiecare zi.

Hürrem era mulțumită de slujba ei, sau mai degrabă se hotărâse să-și facă treaba cât mai bine. Avea degete sprintene și ochi ageri, iar batistele ei provocaseră murmure aprobatoare din partea Sultanei Valide, mama Sultanului, atotputernica Haremului.

Așa că, îngânând o melodie doar pentru sine, tocmai broda o bucată de satin verde de Diba – cel mai bun satin din lume, așa-i spusese Kiaya – cu fir de aur și de argint, închipuind pe pânză un model complicat, cu frunze și flori.

Adâncită în muncă, începu să cânte încet, tot numai pentru ea, un cântec învățat de la tatăl ei, un cântec tătăresc despre stepă și despre vântul de miazănoapte.

Nu auzise când intrase Kiaya în cameră, dar simți palma usturătoare peste ureche. Se sperie și scăpă acul de argint pe podea.

Sări în picioare, gata să lovească, dar ochii Kiayei sclipiră

diabolic.

— Hai, lovește-mă, obrăznicătură mică! și-o să-i spun lui Kapi Aga să te pună la stâlp!

Hürrem se înroși ca sfecla, până la rădăcina părului, de furie, dar își coborî mâna.

— Aici nu se cântă, obrăznicătură mică, îi spuse Kiaya. Ți-am mai spus. Aici este Haremul. Aici este întotdeauna liniște.

— Dar mie îmi place să cânt.

— Nu contează ce-ți place. Contează ce vrea Măritul Stăpân.

— El nici măcar nu-i aici. Am putea trage cu tunul pe coridor și nu l-ar deranja.

— Obrăznicătură! kiaya o pălmui din nou, dar de data asta Hürrem era pregătită, și nu țipă. Primi lovitura, apoi își scutură capul cum își scutură un cățeluș blana udă. Gura i se strâmbă într-un zâmbet batjocoritor, în ciuda urmei roz de pe obraz rămasă de la palma Kiayei.

— Asta e Legea! strigă la ea Kiaya.

Hürrem se aplecă mai aproape de urechea ei și șopti:

— Mai încet. S-ar putea să te audă Sultanul! urăște gălăgia!

Kiaya se întoarse cu spatele la ea și ridică batista la care lucra; o examină critic, căutând greșeli. Negăsind nimic, o lăsă să cadă la loc pe masă, cu o privire de dezgust.

— Treci înapoi la lucru!

Hürrem lucra împreună cu o evreică cu păr negru ca smoala, cumpărată de la negustorii de sclavi din Alexandria. „Carne de târg”, o numea Kiaya. Se numea Meylissa și avea picioare lungi și încheieturile mâinilor fine, cu mișcări nervoase, iuți ca ale unei vrăbii. Cu coada ochiului, Hürrem o putea vedea, aplecată peste perna de mătase pe care o broda, încercând parcă să devină invizibilă. Dar prea era o țintă tentantă pentru Kiaya, mai ales în dispoziția ei de acum.

— Ia să văd, zise Kiaya, și smuci lucrul din mâinile Meylissei. Gura i se lărgi într-un rânjet. Poftim! ce brocart fin, de Bursa, și ce-ai făcut din el! o pălmui pe biata fată, metodic, pe față, peste cap. La ce te gândeai când lucrai? uită-te la împunsăturile astea! și un copil le-ar fi făcut mai bine!

Meylissa plecă fruntea și nu spuse nimic. Kiaya aruncă materialul pe jos și o pălmui din nou.

— Desfă toate alea și ia-o de la început! și să nu aștepți până când nu termini! ai auzit?

Se întoarse și ieși din cameră.

— Răsuflare de dos de cămilă bătrână! zise Hürrem, aruncându-și coama pe spate. Se așeză pe bancă și începu să cânte din nou, mai tare ca înainte. Liniștea e Legea! ce tâmpenie!

Auzi deodată un sunet slab, înfundat, în spatele ei și se întoarse. Meylissa suspina, cu capul în mâini, trupul ei subțire cutremurându-se de o disperare neobișnuită.

— Meylissa, ce s-a întâmplat? meylissa. N-o lăsa să te supere! nu-i decât o scorpie! până și dintr-un fund de cal iese mai multă deșteptăciune.

Dar Meylissa scutură din cap, iar suspinele deveniră și mai puternice, în timp ce degetele i se încleștau în bancă, zgâriind cu unghiile lemnul.

— Meylissa!

Hürrem se ridică în picioare, încercând să-și stăpânească enervarea. Zău! parcă nu mai luase palme până atunci! se așeză lângă ea pe bancă și îi cuprinse umerii, trăgând-o spre sine.

— Încetează!

— Nu-i vorba de ea.

— Atunci ce-i? meylissa! ce-i cu tine?

Brusc, Hürrem înțelese – văzu totul în ochii imenși, căprui, ai fetei. Nu Kiaya îi făcuse asta. În ochii ei era groază: cumplită, disperată. Oh, doamne! ce-a făcut?

— Meylissa?

Ochii Meylissei îi căutară privirea; groaza lupta cu nevoia de confesiune, de încredere.

— E-n regulă, se auzi Hürrem spunând, mie poți să-mi spui.

— Or să mă omoare, șopti Meylissa.

— Nimeni n-o să te omoare. Cel mult o să mori de plictiseală, de atâta cusut.

— Nu-nțelegi.

— Sigur că nu înțeleg. Nu mi-ai spus nimic.

Meylissa se prinse de marginea caftanului ei, mototolind ghem stofa.

— Sunt însărcinată, șopti ea.

La început, Hürrem crezu că n-auzise bine.

— Ce?

— Sunt însărcinată. Știu. Nu mi-a venit sângerarea.

Hürrem simți nevoia să râdă în hohote. Însărcinată! în închisoarea asta de femei! și ea care o credea proastă pe evreica

asta mică! cum Dumnezeu reușise?

— Te înșeli.

Meylissa se oprise din plâns.

— Nu, nu mă înșel.

— Dar cum?

Meylissa privi peste umărul ei. Hürrem îi putu vedea mărul lui Adam zbătându-i-se în gât. În camera cenușie, albul ochilor fetei strălucea ca două perle enorme.

— Kapi Aga.

Kapi Aga! comandantul Gărzii, Eunucul Șef Alb! gura i se deschise a mirare. Deși avea în grijă paza Haremului, el nu avea voie niciodată să rămână singur cu vreuna din fete, pentru că nu era rasé – eunuc complet – ca negrii. Se spunea că majoritatea eunucilor albi erau doar parțial castrați, cu testiculele legate sau zdrobite, ca mieii tineri. Să fi fost posibil.?

— Dar el – e un eunuc!

— Sigur că e un eunuc! sau crezi că am avut un bărbat întreg! aici?!

Hürrem era șocată. Nu din cauza exprimării – draga de Meylissa!

— Ci de felul în care, în mintea fetei, rolurile se inversaseră! se părea că de fapt Hürrem era cea proastă. Desigur, cel singuratic crede întotdeauna că el e cel mai deștept. Ce naivă fusese! în timp ce ea încă se mai chinuia cu limba nouă, crezându-se superioară pentru progresele și educația ei, aceste fiice de țărani deja se lansaseră în contrabandă cu castraveți și în aventuri în pat.

Dar cel puțin eu nu sunt însărcinată, se gândi Hürrem.

— Dar, dacă el e eunuc.

— Se spune că, uneori, un bărbat. Se regenerează. Chiar și negrii trebuie verificați o dată pe an ca să se asigure că nimic nu crește la loc.

— Prostii! când jugănești un cal, jugănit rămâne!

— Dar eunucii albi, știi. Nu sunt rasé – nu li se extirpează, ca la negri.

Tăcură un timp. Meylissa era mai calmă acum – faptul că vorbise îi făcuse bine. Hürrem continua să se holbeze la ea, uluită. Însărcinată!

— Dar cum?

Meylissa aruncă o privire spre ușă și continuă în șoaptă.

— Există o curte în capătul de nord al palatului. E înconjurată

de ziduri înalte și umbrită de platani. Există o ușă în zid, dar e mereu încuiată și nu e niciodată păzită.

— Ce făceai acolo?

— Învățam din Coran, cum ni s-a spus.

Hürrem aproape că zâmbi. Poate așa a vrut Dumnezeu.

— Continuă.

— Probabil că el m-a văzut. Poate că din turnul de nord. Am auzit o cheie în broască. Eram gata să fug, dar.

Hürrem ridică capul, așteptând urmarea; în loc de asta, Meylissa ridică din umeri.

— Mi-a zis că sunt cea mai frumoasă femeie din Harem. Și că m-ar putea ajuta să intru în grațiile Sultanului.

— De câte ori s-a întâmplat?

— De cinci, poate de șase ori.

— De șase ori! știi ce-ați fi pățit dacă erați prinși?

— M-au prins, zise Meylissa, nu crezi?

Hürrem tăcu. Se întrebă ce-ar fi făcut ea, dacă s-ar fi aflat în grădina umbrită, atunci, citind din Coran. Probabil, același lucru. Orice, chiar pericol de moarte fiind, era preferabil plictiselii înăbușitoare din acest palat mort. Iar băile de aburi și masajele zilnice obligatorii – parcă stârneau ceva înăuntru ei. Toată această moliciune și răsfăț aveau efectul unui afrodiziac. Dar nu era nici un bărbat acolo, care să îndepărteze aceste frământări.

— Cum a fost? întrebă Hürrem.

— Cum a fost? ce contează cum a fost? șuieră Meylissa. Or să mă omoare. Știi ce-i fac unei fete care rămâne însărcinată fără să fi fost însămânțată de Sultan? o leagă într-un sac și-o aruncă în Bosfor!

— O să te ajut, se auzi Hürrem rostind.

— Cum o să mă ajuți? ce poți tu să faci?

— O să vezi. Te voi ajuta. O să vezi!

Eski Sarai.

Camera era așa cum și-o amintea. Pentru prima dată de când intrase triumfător în Istambul cu trei zile în urmă, Suleiman se simțea că s-a întors acasă. Se întinse pe canapea. O dată cu turbanul de mătase, aruncă deoparte celălalt eu al său, Sultanul Osmanlâilor, omul care îi devenea tot mai străin cu fiecare zi. Își plimbă o mână pe suprafața netedă, rasă, a capului. Încă de când moștenise tronul tatălui său, cu trei ani înainte, avusese sentimentul că privește lumea dintr-un colț întunecat, și pe sine însuși, actor într-o piesă a

umbrelor. Chiar și în jurnalele sale se referea la sine ca la o altă persoană.

Oftă, și umerii i se lăsară. Marele vizir era numit „purtătorul poverii”. Dar marele vizir era doar un jongleur, un amestec de lingușeală, calcule și ipocrizie. Sultanul era cel care purta cu adevărat povara, greutatea Islamului și nevoile a șase milioane de turci; și greutatea asta n-avea să-l părăsească până la moarte.

Dar aici, în liniștea Haremului, avea un răgaz. Aici ardeau esențe de lemn parfumat în căminul înalt de aramă, lumina focului unduind asemenea reflexiei unei ape pe pereții placați. Aici candele de argint atârnau de tavan, alungând pentru o vreme mirosul fetid de sânge pe care îl aduse cu el, în minte, din Rhodos. Aici nu erau vizir, nici căpetenii, nici protocol, nici responsabilități. Aici era Gülbehar.

Suleiman auzi foșnet de stofe când ea intră printre cortinele de damasc roz din capătul încăperii. O privi, simțind un amestec de eliberare, plăcere și dorință. Părul ei blond, lung era legat într-o singură coadă, la spate, iar strălucirea focului îi colora chipul în tonuri de ocru și roz. Purta o cămașă – un gomlek – de mătase azurie aproape transparentă, cu doi nasturi de diamant săltând ritmic la atingerea trupului ei în mers. Cum tresare lumina soarelui pe o apă neliniștită, gândi el. Haina ei era din brocart albastru, bogat, de Bursa, iar șalvarii lungi îi cădeau ca o cascadă albă până la glezne. Avea perle împletite în păr.

Gülbehar, Trandafir de Primăvară, gândi el, cât de bine ți-au spus.

Ea căzu în genunchi și atinse covorul cu fruntea.

— Sala'am, Stăpân al vieții mele, Sultan al Sultanilor, Stăpân al Lumii, Rege al Regilor.

El se mișcă spre ea, nerăbdător. De câte ori îi spusese că nu e nevoie? dar ea întotdeauna îl întâmpina astfel, respectând ritualul. Acum însă el nu dorea să i se reamintească cine este. Era un bărbat întors acasă, și atât.

— Vino aici.

Ea aproape că alergă ultimii pași și își îngropă fața la pieptul lui. El îi simți umezeala lacrimilor și parfumul de iasomie uscată al părului.

— Când pe minarete era steagul alb și tu nu te întorseseși, m-am gândit că s-ar putea să nu te mai întorci niciodată. Mi-e atât de frică fără tine. Sunt atât de multe șoapte. Se trase deoparte și îl

privi în ochi pentru prima dată. N-ai fost rănit, nu?

— Nici o cicatrice care să se vadă vreodată, zise Suleiman, și dintr-un anumit motiv se gândi la Piri Pașa și la cum ordonase el execuția dascălului copilăriei sale. Dacă nu era Ibrahim acolo.? poate că până la urmă era un tiran, ca tatăl său. Ce face Mustafa?

— Doarme. I-ai lipsit, adăugă ea, vorbește des de tine.

Cred că abia mă mai cunoaște, își spuse Suleiman.

— Vreau să-l văd.

Gülbehar îl luă de mână și îl conduse prin iatacuri spre dormitorul Prințului. Un sfeșnic ardea într-un colț al palatului, urmărit atent de un paj cu turban. Un alt paj stătea în umbră, în celălalt colț. Dacă băiatul se întorcea în somn, sfeșnicul era stins și se aprindea celălalt, așa încât lumina să nu-i cadă direct pe față.

Suleiman se aplecă spre pat. Mustafa avea părul blond, ca al mamei sale, și aceeași față frumoasă, senină. Avea nouă ani, creștea bine, îndemânatic la aruncatul suliței, dibaci la matematici și harnic într-ale Coranului. Următorul sultan al Osmanlâilor, reflectă Suleiman. Bucură-te de tinerețe cât poți. E bine că umerii îți sunt deja puternici.

Era din nou uluit că avea un fiu care îi seamănă atât de puțin, care nu seamănă deloc cu vreunul din turcii cărora le va fi conducător cândva. Dar fiecare soție de sultan era o sclavă creștină, deoarece Coranul spunea că nici un musulman nu poate fi vândut ca sclav. Deci fiecare sultan era fiul unei sclave, fiul unei creștine, chiar dacă numită Protectoare a Marii Credințe. Împărăția Domnului era într-adevăr una singură.

— Este bine? întrebă Suleiman.

— Devine mai înalt în fiecare zi. Vrea să fie ca tatăl său.

Suleiman zâmbi în umbră. Gülbehar, cât de transparentă ești! deja mi-a cucerit favoarea. Teribil cum toți fiii musulmanilor învață de mici să-și urască tatăl. Dar din motive foarte întemeiate.

Atinse fruntea lui Mustafa cu vârful degetelor. Băiatul dormea cu gura deschisă.

— Fii binecuvântat, fiule, șopti Suleiman. Mustafa murmură în somn și se răsuci în pat.

Suleiman se întoarse spre Gülbehar. Silueta ei era clar conturată de lumina sfeșnicului. Dorința era ca o explozie, adânc, în stomac. Voia s-o aibă acum, să-și lase sămânța în ea, ca un șuvoi, ca un fluviu, și apoi să suspine cu capul pe sânul ei, ca un copil. Dar asta nu putea. În schimb, spuse:

— Acum vom mânca.

Gülbehar aduse ea însăși mâncarea, bucăți mici de miel gătite cu ierburi aromate, carne de pui friptă la foc mic, vinete umplute cu orez apoi, smochine cu cremă acrișoară și șerbet rece, într-un pocal de aur. Paji tăcuți îi serveau în liniște.

— Ce se mai aude prin Harem? întrebă Suleiman. Întotdeauna îl amuza să audă bârfele femeilor. Erau un barometru la puterii sultanului.

— Se vorbește despre tine ca despre un mare erou, zise Gülbehar, și el pricepu că o parte din gloria lui devenise deja a ei. Când a venit vestea că ai cucerit Rhodosul, s-a spus că vei rămâne în istorie ca un alt Fatih, un mare Cuceritor. Că ești destinat să fii cel mai mare dintre sultani.

— Prețul a fost mare.

— Armata noastră se va reface repede.

Ce știa ea despre armate? se gândi iritat Suleiman. Încercă din nou:

— A fost o bătălie teribilă. Dacă ar fi demne de urechile unei femei, ți-aș putea povesti lucruri.

Termină masa și își cufundă degetele într-un bol de argint. Un paj apăru imediat, să i le șteargă.

— Nu trebuie să te mai gândești la asta.

— Ziua e ușor. Dar noaptea, în întuneric, e greu să nu-ți aduci aminte.

Așteptă, dar ea nu-l încurajă mai departe. Cum aș putea să-i spun? gândi el. Trebuie să-i spun cuiva. Sau poate e doar încă o povară pe care trebuie s-o duc singur. Privi la Gülbehar și zâmbi. Atât de frumoasă. Ce minunat că Allah a lăsat pe lume acești ochi albaștri. Își lăsă privirea să alunece în umbra sânilor ei, dincolo de cămașa de mătase, și se gândi că ar putea să simtă căldura trupului ei chiar dincolo de masă. Dar în oricare altă privință era atât de departe de ea.

— Când erai plecat, spuse Gülbehar, luam poeziile tale și le citeam. Întotdeauna mă făceau să te simt aproape.

După atâta timp în care simțise numai lucruri dure, brațul tronului aurit, mânerul săbiei, frâul de piele al calului, era aproape o minune să atingă ceva atât de moale. Era înfometat după așa ceva. Mâna lui se întinse, apucând sânul de parcă ar fi vrut să-l ia de tot, ca pe o comoară prețioasă; abia când ea gemu de durere își dădu el seama, retrăgându-și mâna. Moliciunea pântecelui și a

coapselor ei! îi desfăcu picioarele, le simți încolăcindu-se în jurul șoldurilor sale și închise ochii de plăcere. Dorea s-o cuprindă, să se piardă în moliciune, în căldură. Alungă din minte imaginea ploii înghețate, a unei mâini înzăuate înălțându-se ca o gheară din noroi, a turnului Sf. Mihail apărând amenințător dintre nori întunecați. Era oare mirosul sângelui sau mirosul înfrângerii, acela care îi provocase groaza ce încă îl mai chinuia? gülbehar îi șoptea la ureche vraja ei dulce, iar el o îmbrățișă și, dintr-o mișcare lungă, grăbită, își simți spasmul trupului, plăcerea fierbinte, dulce, cuprinzându-l, amărăciunea și dulceața țâșnind amândouă din el. Ca un șuvoi, ca un fluviu.

Când termină se gândi că pluteau amândoi într-un lac de sămânță. Imagini i se amestecau în minte, viitor și trecut laolaltă. Gülbehar cu încă un fiu, șanțul cu apă plin de cadavre, securea călăului sclipind ca un diamant deasupra capului lui Piri Pașa, chipul adormit al lui Mustafa căpătând brusc trăsăturile lui și apoi ale tatălui lui, un monstru cu barba udă de sânge mâncându-și proprii copii. Gemu puternic; auzi șoapta lui Gülbehar susurându-i în ureche. Piciorul și brațul ei șerpuind în jurul lui, căldura dulce și lipicioasă cuprinzându-i coapsa. Apoi nimic.

Când se trezi, nu era decât liniștea Haremului, întunericul nopții, sclavii la locurile lor la picioarele patului. O singură lumânare poleia întunericul. Gülbehar era întinsă lângă el, aproape nemișcată, dormind liniștit ca întotdeauna. Suleiman deschise ochii și privi în jur la umbrele întunecate din nișele în care Gülbehar ținea manuscrisele poeziilor lui.

Acesta e Haremul meu, își spuse, refugiul meu, interzis oricărui alt bărbat. Favorita mea, gözde a mea, doarme sub brațul meu, purtând sămânța mea proaspătă; acestea sunt poeziile mele, fiecare purtând o parte secretă din mine, închisă în limba bogată a perșilor, gândurile mele cele mai intime și mai elevate. Cu tot protocolul Haremului, am păstrat aceste încăperi ca pe un sanctuar.

De ce, atunci, mă simt încă atât de singur?

Hürrem știu că fusese sedusă în momentul în care începu să dorească hammamul, baia de dimineață. În țara stepelor baia nu era văzută cu ochi buni, ba chiar provoca teamă. Toată lumea știa că spălatul duce la răceală, boală și moarte. Iarna și vântul erau dușmani permanenți, iar luxul sau desfătarea erau imposibile.

Dar aici se insista ca fetele să facă baie de două ori pe zi și să-și radă fiecare fir de păr de pe corp. La început, Hürrem fusese

îngrozită; dar apoi observă că nu se îmbolnăvise, era cel mult oarecum dezgustată, nu atât din cauza indecenței cât datorită lenevelii. Nu-și amintea când începuse să gândească astfel. Devenea mai moale, își zise. Dacă tatăl ei ar fi putut-o vedea acum, blestemat fie-i sufletul barbar! ei bine, era încă o tătăroaică. O să-i demonstreze asta.

Erau trei încăperi: camekan, sau camera pentru îmbrăcare; sogukluk, sau camera pentru încălzire; și cea mai mare, cea din mijloc, camera cu aburi sau hararet. Hürrem își lepădă iute veșmintele, iar una dintre negrese – gediçli – îi înmână un prosop parfumat.

Încălță o pereche de papuci de lemn de trandafir și intră în sogukluk, simțind prin pielea făcută ca de găină căldura aburilor. În centrul camerei era un bazin mare, din marmură, plin cu apă caldă, și câteva fete ședeau în jurul acestuia, luând apă în niște vase mici de aramă și turnându-și-o în creștet. Hürrem li se alătură.

Privi în jur, prefăcându-se preocupată de toaleta proprie. Niciodată nu înceta să fie uimită de marea varietate a trupurilor. Până să vină aici nu-și dăduse seama că lumea e atât de mare și ființele omenești atât de diferite. Păr, sfârcuri, piele, ochi. Atâta bogăție de forme și culori. Erau gediçli cu cârlionți negri și piele de mahon; fete grecoaice cu ochi întunecați și părul în mii de bucle crețe; cercheze cu păr blond auriu și sfârcuri ca niște boboci de floare roz; egiptence cu profil lung, aristocratic și sfârcuri de culoarea prunelor bătute; persane cu părul de culoarea nopții și ochi adânci și întunecați ca niște fântâni.

Și ce de forme! pe când își golea din nou vasul cu apă peste trup, prefăcându-se absentă, se compară cu celelalte fete. Unele aveau sâni mari, albi, brăzdați de vinișoare albastre, ca ai femeilor ce alăptează, gândi Hürrem, numai că pântecele le era mic și plat. Altele aveau sâni de forma lacrimei, unii abia îmbobociți; multe erau tinere, abia ieșite din pubertate, cu sâni tari, fermi rotunzi, incredibil de întinși și netezi. Hürrem privi în jos, la trupul ei subțire și mic, ca de băiat, și se întrebă de ce-or fi ales-o pe ea pentru așa ceva.

Ei bine, poate că nu-s așa de frumoasă ca aceste odalisce, își spuse ea. Dar am părul roșu, ca blana vulpii. Și sunt deopotrivă de vicleană.

Își udă prosopul și trecu în hararet, lipăind pe marmura udă.

Era o scenă ca de iad lăptos. Aburul îi ardea plămânii și se lipea

de piele ca un voal fierbinte. Simțea sudoarea scurgându-i-se pe piele în mii de picături minuscule. Siluete ude se mișcau prin ceață aidoma unor spectre, liniștea fiind spartă doar de zgomotul unui papuc de lemn scăpat pe marmură, de clinchetul vaselor de aramă sau plescăitul vreunui trup ieșind sau intrând în apă.

Lumina se strecura prin abur dinspre tavanul boltit; norii de abur și pereții din marmură cu incrustații cenușiii se pierdeau într-un amestec nedefinit.

Hürrem intră într-unul din bazinele fierbinți și închise ochii, savurând senzația apei îndepărtând sudoarea, plescăindu-i pe umeri și pe sâni. Își lăsă capul pe spate, odihnindu-l pe marmură; își turnă apă pe față și apoi își îndepărtă părul din ochi. Da. Își zise, este o senzație extraordinară. Înainte de a veni aici trupul îmi era acordat numai pentru supraviețuire, pentru mișcările bruște ale unui cal și pentru a găsi puterea trebuincioasă muncii. Acum acești eunuci, aceste Kiaya au trezit ceva nou în mine.

Dar la ce bun? toate aceste femei, înroșite și înmuiate de fierbințeala aburului și a ape, cu carnea frământată și frăgezită prin masaje de către gediçli, răsfățate și torcând ca niște pisici, aranjate și dichisite în mătăsuri și brocart – și nici un bărbat care să le admire sau să le satisfacă. Totul era un mister, o ademenire strălucitoare mitică, dar lipsită de sens.

Hürrem simți mișcare în apă și deschise ochii. O fată înaltă, blondă, stătea pe marginea bazinului la doar câțiva pași, în timp ce două gediçli îi turnau apă pe corp și îi masau gâtul și umerii. Fata se lăsa în brațele lor, cu capul aruncat pe spate, părul aproape atingând marmura. Întreaga imagine inspira siguranță deplină și mândrie reținută. Gülbehar!

Hürrem simți cum i se înroșesc obrajii. Ei bine, dacă era într-adevăr un mister, ea îl cunoștea. Simți un acces de invidie și ură, emoții pe care își imagină că le împărtășește cu toate celelalte femei din hammam. De ce tu? gândi. Din toate femeile astea, de ce tu? sau este el atât de ușor de vrăjit?

Gülbehar îi simți privirea și, pentru o clipă, ridică fruntea și deschise ochii. Aceștia păreau incredibil de strălucitori în pâcla hammamului, ca două safire încrustate în gheață. Ce spunea oare chipul ei? mânie? curiozitate? milă?

Hürrem îi întoarse privirea o clipă, apoi se răsuci încet și ieși din baie, lăsându-și fundul la vedere o clipă mai mult decât era necesar. Regretă imediat gestul atât de copilăresc.

N-are de ce să-i fie milă de mine, gândi ea, săltându-și prosopul. Frică, da. Dar nu milă.

Dispăru în ceață, lipăitul papucilor ei împrăștiind liniștea.

Coloane de marmură și bolți arcuite conduceau de la hararet la yeni kaplija, camerele laterale mai mici, pavate tot cu dale de marmură, unde gediçli se îngrijau de odalisce, masându-le trupul, examinându-le minuțios picioarele și brațele, pubisul și anusul, nasul și urechile, asigurându-se să nu exista nici urmă de păr. Hürrem renunțase de mult să mai protesteze în fața acestei lipse de respect. Se lăsă examinată și acum, fără o vorbă. Oricum nu putea evita asta.

Numele negresei era Muomi; o fată ursuză cu păr creț de culoarea cărbunelui și buze lăsate în jos, într-un fel de bot. Celelalte fete vorbeau despre ea în șoaptă. Se spunea că era vrăjitoare, și o evitau cât puteau. Avea mâini mari, osoase, care-ți dislocau parcă încheieturile, și multe fete ieșeau cu lacrimi în ochi după o ședință de masaj cu Muomi. Dar Hürrem aprecia tocmai asta. Îi alunga leneveala din trup.

Hürrem se întinse cu fața în jos pe marmura răcoroasă.

— Încearcă s-o faci cum trebuie, zise ea. Vreau să mă doară, de data asta.

— Te-a durut și data trecută. Am crezut că vei plânge ca o fetiță.

— Îți dau doi asperi dacă reușești să mă faci să plâng.

— N-ai doi asperi.

Muomi începu masajul; mâinile ei îi frământară mușchii de pe gât și umerii până când Hürrem crezu c-o să-i sară ochii din cap. Îi veni să gâfâie și să icnească, dar se stăpâni; trase aer în piept și așteptă.

— Se spune să ești vrăjitoare.

— Cine spune?

— Fetele.

— Fetele! când le aleg ca să le aducă aici le iau după frumusețe, nu după minte.

— Ești vrăjitoare?

Mâinile negresei alunecau de-a lungul șirei spinării. De parcă încercau să pătrundă între oase și să le desfacă. Hürrem își simți ochi umeziți de lacrimi, așa că își îngropă fața în pernă ca să și-o ascundă.

— Ei bine, ești sau nu?

— Dacă eram vrăjitoare, de mult aș fi scăpat din locul ăsta.

Muomi își apăsă degetele în fesele fetei, căutând încheietura dintre șold și pelvis, în timp ce Hürrem își mușcă mâinile ca să nu-și trădeze durerea.

— Mușchii tăi sunt tari ca ai unui băiat, recunoscu Muomi, cam în silă.

— Un pic mai tare, răspunse Hürrem. Nu simt nimic.

Muomi chicoti.

— Nici acum? și Hürrem gemu din toate puterile.

Când Meylissa intră, o găsi pe Hürrem întinsă pe spate, permițându-i negresei să-și exercite operația de depilare. Sclava îi aplicase o pastă de ceară și var nestins și acum smulgea, expertă, firele mici de păr cu muchia ascuțită a unei scoici. Hürrem își împreunase mâinile sub cap și o urmărea. Sânii i se ridicau și se coborau în timp ce respirau. Avea obrajii umezi.

— Te simți bine?

— Îi datorez doi asperi vrăjitoarei ăsteia, răspunse Hürrem.

— Pentru ce?

— Își dorește slujba bostanji-ului, zise Hürrem. De mâine va fi noul Călău-șef al Sultanului.

Muomi îi îndepărtase picioarele și acum îi examina minuțios perineul, căutând păr.

Meylissa se întoarse cu spatele la negresă.

— Ce rost au toate astea? întrebă ea. Muomi e singura căreia îi pasă dacă ne radem sau nu. Sultanului n-o să-i pese niciodată.

Hürrem zâmbi răutăcios.

— Trebuie să fim pregătite. Nu putem să pierdem ocazia cea mare doar pentru un fir de păr.

Meylissa se rezemă de marginea de marmură și își coborî vocea. Își puse o mână pe abdomenul suplu și brun.

— În curând o să se vadă!

De îndată ce rosti vorbele, ochii i se umplură de lacrimi.

Muomi ridică brusc capul.

— Ce-i cu ea?

— Și-a adus aminte cum ai frecat-o tu pe spate ultima dată, răspunse Hürrem. Apucă brațul Meylissei, înfigându-i adânc unghiile în carne, până când fata se strâmbă și vru să se tragă înapoi. Dar Hürrem nu-i dădu drumul.

— Nu aici!

— Dar ce mă fac?

— E-n regulă. Am un plan.

— Ce-ai de gând să faci?

— O să vezi. Muomi o să ne ajute și ea.

Zâmbi diabolic. Cele două fete o priviră, uluite, dar Hürrem închise ochii și se abandonă lumii moi a aburilor și scoicii din mâna lui Muomi.

Timp de două luni Kapi Aga trăise cea mai cruntă groază punctată de așteptări febrile și clipe de plăcere imensă. Era un om cu o imaginație bogată și-și putea închipui cam tot ce ar păți dacă i s-ar afla vreodată secretul. Dar nu mai putea da înapoi acum. Chiar dacă un emisar al cerului i-ar fi dat azi o asigurare semnată în aur de Allah însuși că va fi prins, și tot ar fi venit azi aici. Plăcerea sexuală – cu o femeie frumoasă, și, în plus, interzisă – era numai un aspect. Era însă regăsirea bărbăției pe care o crezuse pierdută, redescoperirea potenței – irezistibilă și ireversibilă. Ar fi putut îndura orice moarte, acum că murea ca un bărbat.

Sau cel puțin așa credea.

În fiecare joi după-amiază, cu o oră înainte de asfințit, ea trebuia să vină în grădină ca să-i citească Coranul. Pentru Kapi Aga, întreaga săptămână se desfășura, în mod periculos, în jurul acelei clipe de splendidă confuzie, în care el putea să răsucească din nou cheia în broasca ruginită, spre a intra în grădină. De fiecare dată când împingea ușa se întreba dacă va da de ea sau de proprii soldați cu iataganele scoase, ascuțite ca briciul. Grădina devenise subiectul tuturor viselor, dar și al coșmarurilor sale. Nici chiar Căpitanul Palatului și Păzitorul Femeilor n-avea nici o șansă dacă ar fi fost descoperit.

Ușa cu ramă de metal se deschise scârțâind – oh, Doamne Milostive, răsuna ca o lovitură de tun în liniștea Haremului!

— Și el se strecură în grădină, încuind-o la loc în urma sa. Privi spre turnul de nord. Singurul loc de unde puteau fi văzuți erau încăperile din vârf de tot.

— De acolo o văzuse și el prima dată pe Meylissa – iar ușile la acele două încăperi le încuiase cu mâna lui.

Și totuși se simțea de parcă toți membrii Divanului ar fi fost cu ochii pe el, în timp ce călăii ascuțeau securile ce urmau să-l hăcuiască.

Grădina era apărată de ziduri de piatră, cu aleile flancate de coloane de marmură albă de Paros și acoperite cu bolți de platani, chiparoși și sălcii. Aici era mereu întunecat, chiar dacă deasupra

copacilor se putea vedea soarele reflectat de minaretele moscheilor din Harem, înroșindu-le pe măsură ce cobora pe cerul orașului plin de praf.

Se uită în jur după figura familiară a Meylissei aplecată peste Coran pe o bancă din spatele coloanelor, sau șezând sub ramurile aplecate ale unei sălcii; dar nu era nici urmă de ea. Singurele sunete aparțineau unei privighetori ciripind trist în ramurile de deasupra capului lui.

Kapi Aga simți un amestec de dezamăgire și spaimă inexplicabilă. De ce nu era aici?

— Nu vine astăzi.

Vocea venea din spate. Se răsuci înapoi, îngrozi, trăgând instinctiv iataganul din teaca de piele.

Fata își încrucișă brațele și râse.

Era una din fetele din Harem, fără îndoială, dar n-o recunoștea. De ce-ar fi recunoscut-o? erau atât de multe. Era înaltă, subțire, cu părul auriu-roșcat și cu ochii verzi. Purta un caftan galben de bumbac și o haină de brocart auriu, iar pe cap o tocă mică, verde. O singură perlă strălucea legată în ciucurele tocăi. După veșminte părea a nu fi de prea mult timp în Harem, și nici prea departe n-avusese când ajunge.

Kapi Aga tremura. Mâinile, genunchii, întreg trupul îi tremura. Oh, Doamne Atotputernic!

— Cine ești tu?

— Meylissa nu vine azi.

— Unde e ea?

— Aici, în Harem. Unde e păzită de atingerea bărbaților.

— De ce râzi?

— Ești la fel de alb ca turbanul ce-l ai pe cap. Ce ai? nu sunt unul din ienicerii sultanului. Nici măcar n-am sabie. De ce ți-e frică? sunt doar o biată fată, o cusătoreasă. Sunt neînarmată. N-am nici măcar acul la mine.

Kapi Aga încercă să-și revină.

— Cu cine crezi că vorbești? o să te trimit la răcoare.

Făcu un pas înainte și o apucă de braț, lipindu-i muchia sabiei de față, ca s-o sperie. Dar Hürrem îi răspunse cu un zâmbet. Lui i se tăie răsuflarea când îi simți degetele pipăindu-i vintrele.

— Meylissa zice că astea încă mai merg. Eu sunt o simplă cusătoreasă, dar parcă nu așa trebuie să fie.

— Ce vrei să spui?

— Meylissa o să facă un copil.

Kapi Aga se dădu înapoi, de parcă tocmai ar fi aflat că a atins o ciumată. Ea îi urmări transformarea uimitoare a feței. Fața îi deveni ticăloasă, pământie, ca de cadavru. Sabia îi scăpă din mână și zăngăni, căzând pe marmură.

Cretinul! gândi ea. O să atragă gărzile! chiar nu se poate controla? pentru o clipă crezu că o să-l vadă luând-o la fugă.

— Nu. Nu se poate, îngână el.

— Așa credea și ea. Îmi imaginez că nici tu nu ți-ai închipuit altfel.

— Cine ești tu? și ce vrei?

— Sunt prietena Meylissei. Hürrem se uită după sabia ce zăcea pe jos. Ridic-o, spuse ea, doar ca să-și verifice victoria.

El se aplecă să facă ce i se spusese.

— Ce vrei? repetă apoi.

— Vreau să te ajut.

— Acum mi-aduc aminte, spuse el. Ești fata din Rusia. Te-am adus din ținutul tătarilor.

Ea îl privi amuzată; fiecare întrebare, fiecare calcul mintal se vedea pe fața lui la fel de clar ca o pagină din Coran.

— Cine mai știe? spuse el, în final.

— Ar fi mai bine să ne azvârli pe amândouă în Bosfor, noaptea, și să termini cu toată tărășenia. La asta te gândești, nu? de aceea am mai spus cuiva. Cuiva al cărui nume nu-l vei ști niciodată.

Buzele îi căzură a dezamăgire și dezgust, când orice cale de scăpare se închisese pentru el.

— Te știu. Kiaya îți zice „obrăznicătură mică”.

— Pe bună dreptate.

— Văd. Își băgă sabia în teacă, cu un gest hotărât. Deci vrei să mă ajuți?

— Poate că n-ai nevoie de ajutorul meu. Poate o vei lua de nevastă și veți întemeia o familie!

— Nu-și bate joc de mine! șuieră Kapi Aga.

— Am crezut că vei fi încântat să afli că cel puțin unul din alea încă funcționează cum trebuie.

El se apropie de ea, furios, apoi se stăpâni.

— De unde știu că e adevărat?

— Nu știi. S-ar putea să știi abia după ce e prea târziu. Într-o noapte sultanul îți va ordona s-o arunci pe Meylissa în Bosfor. Și atunci ea o să-ți dea doi saci. Unul pentru ea, unul pentru tine.

Kapi Aga se cutremură.

— Ce vrei?

— O să te scap eu de asta. Definitiv.

— Să mă scapi?

— Definitiv.

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că știu o cale de a scăpa de problemă. În schimb, tu vei face ceva ce ție îți stă în putere, mie nu.

— O slujbă mai bună? un loc în suita lui Valide? haine? bani?

— Mă miră ce puțin îți prețuiești viața.

Kapi Aga se uită disperat spre ferestrele turnului de nord, ca și când s-ar fi așteptat ca însuși sultanul să se uite la el de acolo. Soarele era foarte sus acum, iar minaretele erau roșii ca sângele.

— Atunci ce?

— Vreau să mă duci în patul Sultanului.

— Imposibil.

— Ba nu, e posibil. La fel cum, dacă sultanul află ce-ai făcut, e posibil să te atârne într-un știreang până te înnegrește soarele. Doar știi pedeapsa.

Kapi Aga se înclină pe spate, de parcă ar fi fost pălmuit. Ochii îi erau albi și lărgiți de uimire.

— Sultanul nu se culcă cu nimeni în afară de Gülbehar, știi bine! ceea ce ceri nu este în puterea mea!

Pentru prima dată, zâmbetul batjocoritor dispăru de pe buzele fetei.

— Atunci, savurează-ți moartea. Cred că gâdele are destulă imaginație ca să-ți acorde suficient timp și desfătare.

Și plecă. Umbrele asfințitului umplură grădina, iar Kapi Aga rămase țintuit de groază, urmărindu-le înaintarea.

Haremul dăinuia încă din vremurile când turcii osmanlâi nu erau decât niște călăreți nomazi, care trăiau în câmpiile sălbatice ale Anatoliei și Azerbaidjanului. Ideea a fost împrumutată de la perși, ca o compensație pentru războinicii obligați să stea departe de trib vreme îndelungată. Când otomanii renunțaseră la stilul de viață nomadă, stabilindu-și capitala întâi la Bursa, apoi la Constantinopol – numit acum Istambul – Haremul devenise o instituție în sine, cu o ierarhie, un protocol și o conducere proprii.

Haremul nu era condus de sultan, ci de mama sultanului – Sultana Valide – care era la fel de înlănțuită de legile Haremului ca oricare dintre fete. Ea guverna această comunitate izolată compusă

din eunuci și virgine, ajutată de Kapi Aga, Eunucul șef Alb, care era atât Conducătorul Gărzii, cât și intermediarul dintre Valide și însuși Sultanul.

Când o fată nouă sosea în Harem primea un loc într-unul din multele compartimente, pe lângă Maestra de Mantii, sau Bucătăreasa-șefă, sau în bucătării. Putea apoi să urce în rang până la o poziție de o oarecare importanță în administrația Haremului prin propriile merite, dar unicul mod în care putea să cucerească adevărata putere era de a deveni gözde – „în ochi" – cu alte cuvinte dacă reușea să atragă privirea sultanului însuși.

Dacă el o lua în patul lui, atunci ea devenea iqbal și putea primi iatacuri și bani numai pentru ea. Putea petrece o noapte cu Stăpânul Vieții sau o sută de nopți. Dar toate astea nu valorau nimic decât dacă îi făcea un fiu, devenind astfel una din cadânele sale. Existau cel mult patru cadâne, niciodată mai multe; după aceea se apela la serviciile unui felcer, specializat în avorturi. Aceste patru cadâne rămâneau apoi în așteptare, simțind suflul puterii, știind că într-o zi una din ele va deveni mama următorului sultan al Islamului.

Suleiman rupsese însă tradiția. Deși se apropia de-acum de treizeci de ani, încă mai avea o singură cadână, Gülbehar, și un singur fiu. Era un fir prea subțire de care atârna acum spița atât de agitată a dinastiei Osmanlâilor, iar mama lui Suleiman era tot timpul neliniștită din cauza acestei neglijențe a fiului său.

Sultana Hafize, Sultana Valide, era din Georgia și avea un păr lung și lucios. Arăta impozantă și falnică, stând la curte în bolta imensă și răsunătoare din onyx strălucitor și marmură striată, care-i servea drept sală de consiliu. O rază difuză de lumină galbenă se abătea prin cupola de sticlă aflată mult deasupra, făcând să fulgere sideful și granatele așezate în formă de floare în părul ei. Întreaga ei înfățișare era imperială, cu excepția feței care avea expresia blândă și ochii posomorâți. Ceea ce era primejdios.

— Ai vrut să mă vezi? întrebă ea.

Kapi Aga își linse buzele, simțindu-se brusc transparent ca borangicul. Își repetase discursul până noaptea târziu, dar acum nu-și mai amintea nimic, era cuprins de o panică bruscă, buimăcitoare.

— Coroană a Capetelor Acoperite. Murmură el, adresându-i-se cu titlul oficial.

— Ce-i cu tine? nu te simți bine?

— O răceală ușoară.

— O vizită la felcer, poate?

— Voi face cum spune Înălțimea Voastră. „Pe Allah, hai odată!”

— Ceva te frământă.

El dădu din cap. Frământă! își petrecuse aproape toată dimineața gândindu-se la un pumnal în propria beregată.

— Am auzit vorbe de neliniște printre unele dintre fete.

Valide se încruntă.

— Oh! și care e cauza acestei. Neliniști?

— Unele dintre ele. Sunt puțin. Geloase.

— Fetele din Harem sunt întotdeauna geloase pe ceva.

— Treaba a ajuns puțin mai serioasă decât de obicei.

Valide îl privi stăruitor, iar Kapi Aga avu sentimentul stânjenitor că încerca să vadă dincolo de ochii lui, ca un străin scrutând o cameră întunecată.

— Continuă, spuse ea, în sfârșit.

— E vorba de Gülbehar. E iubită de toată lumea, desigur.

— Afară de mine, rosti Valide, sec.

Ei bine, contam pe asta, gândi Kapi Aga.

— Dar unele fete cred că nu e drept ca Sultanul să le ignore în felul acesta. Unele din ele devin de nestăpânit.

— Asta e treaba ta, și a celui ce este Kislar Aghasi, desigur. Să le stăpâniți.

— Dacă aș putea măcar să le spun ceva. Să le încurajez.

Valide zâmbi, lovindu-și ușor obrazul cu arătătorul împodobit.

— Și ce ai vrea să le spui?

— Că poate Sultanul le va acorda atenție într-o zi?

— Cine poate spune? surâsul bătrânei dispăru. Aga știa că atinsese aici o coardă sensibilă. Dacă exista cineva cu adevărat nefericit din cauza atașamentului exclusiv al lui Suleiman pentru Gülbehar, aceea era mama sa.

— Toate râvnesc la ocazia de a-l servi pe Stăpânul Vieții.

— Desigur!

Și fusese cândva o femeie de Harem, înainte ca Selim să-și fi aruncat batista pe umărul ei. Trecuse mult timp, dar nu uitase.

— E vreuna dintre ele de talia lui Gülbehar?

— Toate se cred în stare, spuse Kapi Aga, cu un zâmbet abia schițat. De obicei, își permitea multe asemenea mici glume într-o audiență. Dar azi îi va fi greu să se relaxeze.

Valide își mută privirea spre fereastra deschisă, dincolo de

cupolele strălucitoare ale Haremului. Ciocăni în masă cu degetele mâinii drepte, ca atunci când socotea ceva în minte.

— Îi voi vorbi Stăpânului Vieții, spuse. Îți mulțumesc că ai adus acest subiect în atenția mea.

Kapi Aga să fi vrut să strige: Așteaptă, încă n-am spus totul! dar în loc de asta se înclină și se retrăgea spre ușă.

— Încă ceva.

— Da, Înălțimea voastră?

— Ai cumva în vedere o anumită fată?

Kapi Aga zâmbi.

— Da, Înălțimea voastră.

Valide dădu din cap.

— Cum o cheamă?

— Hürrem. O cheamă Hürrem.

Coranul spune: „Virtutea este la picioarele mamei.” De câte ori Suleiman venea la Eski Sarai, obiceiul și Allah îi porunceau să-și viziteze mama întâi. Suleiman apreciase întotdeauna compania mamei sale așa încât aceasta era o cerință a protocolului dintre cele mai ușoare.

În acea dimineață bătea vântul din sud, primul vânt de primăvară. Sultana Hafise stătea pe divanul de pe terasă, într-un caftan de brocart înflorat, soarele sclipind în puzderia de perle și granate din părul ei. Suleiman zâmbi, maică-sa părea să țină mai mult la nimicurile astea decât la adevăratele pietre prețioase. Era o frivolitate simpatică.

— Mamă.

Suleiman îi sărută mâna și și-o duse la frunte. Se așeză pe divan lângă ea, continuând să-i țină mâna. Una din slujnice se grăbi să aducă șerbet și apă de trandafiri.

— Ești bine?

— Resimt răceala mai tare decât pe timpuri. La vârsta mea tânjești după primăvară.

— Nu ești atât de în vârstă.

— Sunt bunică, răspunse ea. Sau cel puțin, am un nepot. Cred că-i același lucru.

Suleiman își dădu capul pe spate și râse.

— Mamă, ești așa de directă!

— Mă întristează ușurința cu care tratezi temerile unei femei bătrâne.

— Tu nu ești o femeie bătrână. Nici vorbă.

Hafise își retrase mâna și alese o smochină din vasul cu fructe aflat în fața ei.

— Și ce se aude cu cuceritorul Rhodosului, spuse ea, și în vocea ei se simțea o mândrie neascunsă. Unde vrea Divanul să lovești acum?

— Anul ăsta nu vei auzi strigăte de luptă. Toate căpeteniile mele își ling încă rănile căpătate în Rhodos. Va mai trece un timp până vor fi în stare să-și scoată ghearele din nou.

— Dar tu?

Ce rost ar fi avut să se prefacă față de ea? suleiman se gândi un timp.

— Gândul la altă campanie îmi îmbolnăvește sufletul.

— Un sultan care nu poartă steagul lui Mahomed în bătălie s-ar putea să nu mai rămână multă vreme sultan.

— Nu e nevoie să-mi amintești care-mi e datoria. N-aș putea-o uita niciodată. Dar pentru anul ăsta am avut parte de suficient război.

Hafise alese cu grijă o altă smochină, căutându-și între timp cuvintele cele mai potrivite.

— Datoria unui sultan nu se află numai pe câmpul de luptă.

Suleiman oftă. Primele ei cuvinte din dimineața asta ar fi trebuit să-l avertizeze. Aveau să vorbească iar despre Gülbehar.

— Casa Osmanlâilor are un moștenitor, spuse el.

— Și dacă se îmbolnăvește? un sultan ar trebui să aibă mai mulți fii.

— Ca să se omoare între ei când eu nu voi mai fi? suleiman se gândi la tatăl său, Selim – Yavuz Selim, cel Groaznic, cum fusese numit. Își detronase propriul tată, pe Baiazid al II-lea, cu ajutorul ienicerilor, și apoi își omorâse cei doi frați și opt nepoți, pentru ca domnia să nu-i fie periclitată. Erau chiar zvonuri că l-ar fi otrăvit pe Baiazid pe drumul către exil, pentru ca lovitura să nu poată fi niciodată întoarsă. Nici Suleiman n-avusese liniște până când trupul stors și chinuit de dureri al lui Selim nu se sfârșise de pe urma unui cancer la stomac, pe drumul spre Adrianopol.

— Ai o datorie.

— Am multe datorii.

— Și n-ar trebui să neglijezi niciuna.

Suleiman o privi lung. Avea dreptate, desigur. Ea fusese conștiința lui toată viața. Ea, nu Selim, îl învățase că datoria stă deasupra tuturor celorlalte. Selim iubise puterea și vărsarea de

sânge doar de dragul lor.

— Gülbehar mă face fericit.

— Și e foarte bine. Dar noi nu vorbim de fericire. Vorbim de moștenitorii dinastiei Osmanlâilor.

Suleiman se întoarse și admiră panorama minaretelor și cupolelor care marcau ici-acolo înghesuiala de case de lemn agățate pe deal, deasupra Cornului de Aur. Otomanii străbătuseră cale lungă de la corturile bătute de vânt din câmpiile Anatoliei. Din cine știe ce motive, își aminti ultimele cuvinte ale tatălui său către el, înainte de a-l trimite la Manisa, ca guvernator: „Când turcul coboară din șa ca să șadă pe un covor, devine nimic – nimic."

Dar atunci tatăl său era un barbar.

— În acest moment dinastia Osmanlâilor are numai două inimi care bat, spuse Hafise. Nu este de ajuns.

— Ce îmi sugerezi să fac?

— Nu vreau să renunți la Gülbehar. Doar e normal să ai o favorită. Dar sunt multe fete în Harem. Unele din ele sunt chiar plăcute ochiului.

— Deci ar trebui să fac pe taurul pentru gloria dinastiei Osmanlâilor.

— Urât spus, mai ales în fața unei femei bătrâne, însă da, este exact ce ar trebui să faci. Poate că ar fi altfel dacă Gülbehar ți-ar dărui mai mulți fii. Doar ți-a fost cadână timp de nouă ani.

— Ea mă satisface.

— Și altă femeie n-ar putea?

— Mă simt bine cu Gülbehar.

— Nu trebuie să te simți bine cu celelalte fete. Doar de un fiu e nevoie.

Suleiman se ridică brusc. Observase că Fatim, una din slujnicele mamei sale, îl privea rușinoasă pe sub genele fardate. Simți un val de ciudă pe ea și pe sine însuși. Și totuși, ce era cu el? de ce îi era așa de greu să facă ce-i cerea mama sa? probabil că e mica mea revoltă împotriva Poverii, își spuse, modul în care pot demonstra că sunt altfel decât bestiile dinaintea mea. Aceste femei cochete și flămânde să se simtă meschin și decăzut.

Fata văzu mânia din ochii lui și își coborî privirea, roșie și încurcată.

— Voi face ce-mi ceri, spuse el, și îi sărută mâna. Le voi lua pe rând, una câte una, dacă asta vrei, gândi el amar. Voi umple palatul de leagăne. Și poate după aceea mă vei lăsa în pace cu Gülbehar.

Kiaya smulse fața de pernă din mâinile Meylissei și o aruncă pe jos. Călcă pe ea ca un copil.

— Ce-i asta? o faci dinadins, ca să mă provoci?

Meylissa scutură din cap, amărâtă, suspinând, incapabilă să răspundă.

— Uită-te la asta! n-aș da așa ceva nici unui țăran, darmite lui Valide!

— Îmi pare rău. Suspină Meylissa.

— Ce-i cu tine, fato? ultimele săptămâni ai fost groaznică! ca să-și sublinieze spusele, Kiaya o plesni tare peste ureche. Hohotele fetei o întărâtară, așa că o mai lovi o dată.

Hürrem privea cu dispreț capitularea Meylissei, dar cel puțin asta îi dădea prilejul unei confruntări cu Kiaya. Se sculă de la masa de lucru și smulse fața de pernă de sub piciorul Kiayei.

— Nu e așa de rău. Pot să repar totul foarte ușor.

Kiaya se întoarse spre ea.

— A, mica obrăznicătură roșcată! nu poți sta la locul tău, sau ce?

— Las-o în pace, nu se simte bine.

— Atunci poate c-ar trebui s-o trimitem la infirmerie. Iar dacă tu ești așa de măiastră la cusut, o să poți face și treaba ei pe deasupra.

Hürrem îi aruncă bucata de material în față.

— Ba fă-o tu, scorpie bătrână!

Kiaya o pălmui peste obraz. Hürrem se dădu un pas înapoi, după care mâna ei țâșni înainte ca un șarpe deranjat de somn. Pocnetul palmei fu urmat de o liniște desăvârșită. Parcă cineva tocmai descărcase o archebuză în încăpere. Kiaya se clătină, năucită. Încet, fața i se destinse într-un zâmbet triumfător.

— Pentru asta te-așteaptă stâlpul, șuieră ea. Kapi Aga îți va jupui cu biciul carnea de pe tălpi. Acum e primăvară. Dacă ai noroc, s-ar putea să poți păși din nou la iarnă. Te învăț eu minte să mă lovești pe mine!

Doi străjeri negri apărură în ușă. Kiaya rânji spre Hürrem, triumfătoare. Dar înainte de a mai apuca să spună ceva, una din gărzi păși înăuntru și o apucă pe Hürrem de braț.

— Tu trebuie să vii cu noi, spuse el, cu o voce subțire, tremurată. Ia-ți lucrul cu tine.

Hürrem ezită, nevenindu-i să creadă ce făcuse, uluită de apariția gărzii. Ce se întâmpla? își luă acele și bucata mică de

mătase din care făcea o batistă brodată.

Kiaya se holbă la ei.

— Unde o duceți?

— Kapi Aga ne-a poruncit, zise omul, conducând-o pe Hürrem spre ușă.

— Trebuie pusă la stâlp! țipă Kiaya, dar fără convingere, doar cu tulburare în glas.

Hürrem se lăsă în voia gărzilor ce se grăbeau pe coridor. Cuvintele „Kapi Aga" o liniștiseră. Nu va fi vorba de nici un stâlp. Simți pe loc că cele mai importante clipe din viața ei erau foarte aproape.

Curtea era pavată cu dale în formă de migdală, înconjurată de ziduri înalte, sumbre și dominată de un havuz de marmură ornamentală. Ferestre dădeau spre curte din toate părțile, și Hürrem avea senzația că este urmărită de peste tot.

Deodată înțelese unde se afla. Era în curtea Sultanei Valide. Acestea erau iatacurile ei.

Gărzile o grăbiră înspre mijlocul curții, apoi îi dădură drumul.

— Kapi Aga poruncește să aștepți aici. Și vezi, cântă, spuse unul dintre străjeri.

— De ce? ce se întâmplă?

Dar oamenii făcuseră ce li se ordonase, iar acum se întorseseră și se îndepărtau, cu iataganele în formă de seceră zăngănindu-le la brâu. Hürrem îi urmări cum plecau. Ce se întâmpla? așteptă minute lungi, dar nu veni nimeni. Apa susura în havuzul de marmură, adormitoare, molcomă. Probabil, își spuse până la urmă, Kapi Aga a aranjat o întrevedere cu însăși Sultana Hafise.

Dar dacă era așa, atunci de ce gărzile au lăsat-o aici, în curte? și de ce au insistat să-și ia lucrul cu ea? și ce-au mai zis? „Kapi Aga poruncește să aștepți aici; și vezi de cântă."

Kapi Aga îi ordona să rupă liniștea sacră a Haremului. De ce?

Ridică din umăr și apoi își căută un loc răcoros la umbra fântânii și se așeză încrucișându-și picioarele dedesubt, în stilul musulman; își întinse batista în poală. Luă acul și începu să brodeze; inima îi bătea sălbatic în piept, și pentru prima dată în viață simți că îi vine greu să cânte. Se sforță să murmure un cântec de dragoste învățat de la mama ei, despre un băiat al cărui cal căzuse în zăpadă, prinzându-l sub el; murind încet în stepa înghețată, el îi spunea vântului cât de mult iubește o anume fată și cum nu a avut niciodată curajul să-i spună. Așa că îi cerea vântului

să-și poarte vorbele peste câmpie, pentru ca ea să-și amintească de el. Era un cântecel prostuț, gândi Hürrem, dar melodia îi plăcuse întotdeauna, și până la urmă versurile începură să vină de la sine, șuvoi.

După o vreme ajunse atât de absorbită încât uită de teamă și nici măcar nu observă persoana înaltă, cu turban alb, până când umbra ei nu îi căzu în poală.

— Prima lege a Haremului este liniștea.

Tresări și privi în sus, dar bărbatul avea soarele în spate, și ea trebui să-și apere ochii de lumina prea tare. Nu vorbea ca un eunuc, iar fața nu îi era neagră. Nu exista decât un singur bărbat liber să umble neîngrădit pe aici.

Era nervoasă că fusese luată pe nepregătite.

— Atunci poate c-ar trebui să tăiem limbile privighetorilor, se auzi ea rostind. Și albinele, trebuie să facem și cu ele ceva. Pe vremea asta bâzâitul lor neîncetat e destul ca să înnebunească pe oricine.

El păru surprins de răspunsul ei. Pentru o clipă, se uitară unul la celălalt. Hürrem își aminti brusc că prima ei mișcare ar fi trebuit să fie coborârea frunții în pământ și luarea unei atitudini ascultătoare. Își puse broderia jos și își mută greutatea pe genunchi. Atinse cu fruntea pavajul de piatră fierbinte, dându-și seama că, probabil, era prea târziu. Înțelese că ar fi trebuit să-și ceară scuze și pentru tulburarea liniștii. Ei bine, acum nu mai are ce face. El a vorbit și eu i-am răspuns.

Deodată, deveni conștientă de prezența lui Kislar Aghasi, Șeful Eunucilor Negri, stând în spatele lui Suleiman, cu fața îmbrobonată de transpirație, făcându-și vânt cu o batistă de mătase. Arăta de parcă era gata să leșine.

— Știi cine sunt? o întrebă Suleiman.

— Da, Stăpâne. Deși am fost cam înceată până să înțeleg.

Privi pe furiș în sus, observând strălucirea dinților albi. Poate că surâdea.

— Ce cântai adineauri?

— Un cântecel învățat de la mama, Stăpâne. Un cântec de dragoste. Despre un băiat prost care și-a lăsat calul să cad peste el.

— El îi cântă calului?

Pe Allah, râdea de ea!

— Nu cred. Îndrăznesc să cred că multe din farmecele calului se cam duseseră.

Îl auzi râzând. Apoi fu liniște, și ea îi simți ochii pironiți asupra ei.

— Cum te cheamă?

— Mi se spune Hürrem, Stăpâne.

— Hürrem? „Cea care râde”? cine ți-a dat numele ăsta?

— Oamenii care m-au adus aici. Din cauză că nu-mi puteau pronunța numele. Deși cred că nu erau destul de isteți ca să-și pronunțe nici propriile nume.

El râse din nou.

— De unde ești, Hürrem?

Ea privi iarăși în sus. Clipa pentru care riscase atât de mult – și în minte nu avea decât durerea din genunchi! cât avea de gând s-o mai țină pe pietrele astea?

— Sunt tătăroaică, răspunse. Din Crimeea.

— Toți tătarii au părul de culoarea asta uimitoare?

— Nu, Stăpâne. În tot tribul meu eram singura însemnată astfel.

— Însemnată? e de-a dreptul frumos!

Ea îi simți degetele apucându-i o cosiță și mângâind-o, ca și când ar fi încercat calitatea și rezistența unui material.

— Este ca aurul lustruit. Nu-i așa, Ali?

Kislar Aghasi murmură aprobator. Mincinosul! gândi Hürrem. Mi-ai vorbit o singură dată, și atunci doar ca să mă faci morcov scofâlcit.

— Ridică-te Hürrem.

Făcu ce i se spusese. Se strădui să-și abată ochii, dar curiozitatea învinse. Deci acesta era Stăpânul Vieții, Stăpânul Gâturilor Oamenilor. Împăratul celor șapte lumi. Era frumos, își zise, dar nu cine știe ce. Avea pe față umbra unei bărbi, care dădea o notă nobilă nasului lung și coroiat. Ar fi putut fi fața unui tiran, dar deocamdată buzele și ochii erau îndulcite de amuzament.

Îi simți examinarea minuțioasă, ca aceea făcută de spahiii lui în ziua când tatăl ei le-o vânduse. Nu păru nemulțumit de ce vedea și tocmai de aceea ea se sperie grozav auzindu-l cum oftă, încheindu-și inspecția.

— Ce brodezi acolo? o întrebă.

— O batistă, Stăpâne. Ce credea el că e?

— Vreau să văd.

Ea îi întinse batista.

— Un lucru frumos. Ai mâini îndemânatice. Aș putea s-o am eu?

— Dar n-am terminat-o.

— Termin-o pentru mine până diseară, spuse el, și i-o așeză cu grijă pe umărul stâng. Hürrem văzu ochii lărgiți de uimire ai lui Kislar Aghasi. Așezarea batistei pe umărul stâng al unei fete însemna că acum era gözde, și că Sultanul voia să doarmă cu ea. Nici o fată n-avusese favoarea asta de când Sultanul se urcase pe tron.

Suleiman se întoarse și plecă, fără alte cuvinte. Kislar Aghasi arăta gata să izbucnească; apoi se stăpâni și se grăbi după Sultan, ca să-și vadă de îndatoriri.

Hürrem îi urmări îndepărtându-se, prea buimăcită ca să se poată mișca, cu tot corpul străbătut de fiori de triumf.

Gözde!

Suleiman se grăbi de-a lungul arcadelor, simțind simultan mânie și eliberare. Era mânios pentru că încă o dată fusese obligat de poziția sa să-și trădeze propria conștiință. Dar era mulțumit pentru că acționase atât de bine și decisiv. După discursul Hafisei hotărâse că va alege prima odaliscă întâlnită, ale cărei maniera și înfățișare nu-i vor displace prea mult. Această. Hürrem. Era atrăgătoare într-un fel oarecum ciudat și, cel puțin, era isteață. De obicei, fetele din Harem erau vanitoase și lipsite de suflet, dincolo de aspectul frumos, cultivat. Cel puțin acestea s-ar putea să fie altfel.

Iar dacă rămâne însărcinată, maică-sa va fi mulțumită o vreme. Iar el se va putea întoarce la Gülbehar.

Topkapi Sarai.

Luna în creștere părea să tremure pe cerul nopții, dar Suleiman știa că era doar o șotie a luminii. Cinaseră bine; homari, nisetru și pește spadă, pescuiți de dimineață în Bosfor și spălați în apă cu miere și șerbet de violete. Completaseră cu o sticlă de vin de Cipru, deși era interzis de Coran.

Era o încălcare de mică importanță, dar care îi aducea o oarecare satisfacție, căci în orice altă privință fiecare ceas din viața sa era guvernat de protocol. În fiecare dimineață, după trezire, era luat în primire de Tăietorul de Unghii, care-i îngrijea manichiura, și de Bărbierul-șef, care-i rădea capul. În timp ce Maestrul Garderobei îi pregătea hainele de zi, fiecare articol înmiresmat cu aloe, Răsucitorul de Turbane îi înfășura câțiva coți de pânză de în în jurul fesului.

De sâmbătă până marți se scula în zori ca să prezideze Divanul.

În fiecare vineri călărea până la Aya Sofia, în procesiune, având alături pe marii viziri, pe astrologii curții, Maestrul de Vânătoare, Îngrijitorul de Privighetori, Păstrătorul Cheilor, Maestrul de Turbane și patru mii din ienicerii și spahiii Porții, cavaleria sa permanentă.

După-amiaza, datoria îi cerea să tragă un pui de somn, întins pe două saltele, una din brocart argintiu, cealaltă aurie. Era păzit permanent de cinci străji, eunuci surdo-muți, cu iataganele încovoiate. Nici când dormea nu era singur.

Întreaga lui viață era circumscrisă obligațiilor de stat. În oceanul de îndatoriri, micile revolte aveau mare importanță pentru el.

Ibrahim, de pildă. Deveniseră nedespărțiți. În timpul asediului insulei Rhodos dormiseră în același pavilion, chiar purtaseră aceleași haine. Știa că scandalizase întreaga curte arătând atâtea favoruri unui sclav, dar pentru el Ibrahim era mai mult decât un sclav. Era omul lui de încredere, confidentul și sfetnicul său. Dacă cineva îl ajuta să poarte povara, acela nu era Gülbehar sau Hafise, nici chiar marele vizir. Acela era Ibrahim.

În seara asta, acesta ședea turcește și-și acorda vioara. Era obiceiul lor aproape în fiecare seară, să mănânce împreună în Palat, și, adesea, când se făcea târziu și savuraseră puțin mai mult vin de Cipru, pajii sultanului întindeau câteva saltele și Ibrahim își petrecea noaptea acolo.

Ibrahim era născut în Parga, pe coasta de miazănoapte a Greciei, ca fiu de pescar. Într-o zi, prin sat trecuseră călărețiii turci și-l luaseră pe micul Ibrahim ca pradă. Îl duseseră în piețele de sclavi din Istambul, unde fusese cumpărat de o văduvă din Manisa. Aceasta îl crescu și, când descoperi că băiatul avea înclinații spre muzică și limbi străine, se îngriji să i se dea o bună educație. Învățase să cânte la vioară și putea vorbi bine persana, turca, greaca și italiana. Mai târziu, văduva îl vânduse cu profit bun pentru curtea lui Suleiman, când acesta venise la Manisa, ca guvernator al provinciei Kaffa.

Sclavul deveni curând un tovarăș permanent pentru Suleiman. Era de aceeași vârstă cu Prințul, deși mai scund și mai oacheș, și mai puțin reținut în purtări. Într-adevăr, uneori Suleiman se aștepta ca tânărul să explodeze de atâta forță și energie câtă părea să aibă în trup.

Când Suleiman devenise Sultan, în 1520, îl luase pe Ibrahim cu

sine la Înalta Poartă și îl făcuse Hasodabashi, Căpetenia serviciilor sale. Cu timpul, asculta mai des părerea acestuia decât pe cea a lui Piri Pașa, bătrânul său mare vizir, iar după Rhodos îl răsplătise pe Ibrahim pentru sfatul bun, făcându-l vizir. Chiar și asta era un simbol al naturii egalitare a sistemului otoman, anume că un sclav creștin putea ajunge, prin propriile merite, în înalta ierarhie a celui mai mare imperiu islamic ce existase vreodată. Ce spusese oare Fatih? se gândi Suleiman. Imperiul nostru este casa Islamului. Din tată în fiu făclia imperiului nostru este hrănită cu grăsimea inimilor necredincioșilor.

— Atât de solemn, Stăpâne? îl întrebă Ibrahim.

Suleiman oftă.

— Îți pare rău vreodată, Ibrahim?

— Sigur că nu. De ce să-mi pară rău?

— N-ai vrea uneori să fi fost altcineva? te-ai gândit vreodată ce s-ar fi întâmplat cu tine dacă pirații n-ar fi venit în ziua aceea, în satul tău?

— Știu ce s-ar fi întâmplat. Aș mânca acum pește dimineața și seara, între timp chinuindu-mă să-l prind cu plasele. În loc de asta, dorm într-un palat, beau cel mai bun vin de Cipru și sunt copleșit cu favoruri de cel mai mare împărat din lume.

— Viața ta ar fi fost mai simplă.

— Viața mea n-ar fi valorat nimic.

Suleiman văzu din nou încruntarea aceea nemulțumită de pe chipul lui Ibrahim. Crede că gândesc prea mult, și poate că are dreptate.

— Îți place, nu-i așa? îți place să mergi la luptă, îți place politica nesfârșită din Divan.

Fața lui Ibrahim se învioră.

— Suntem centrul lumii, Stăpâne. Aici se scrie istoria.

— Servim doar Islamul.

— Într-adevăr, Stăpâne, uneori uit. Ibrahim își îndreptă atenția spre vioară. Suntem cei mai mari servitori ai Islamului.

Mincinosule, gândi Suleiman. Faci toate astea doar de dragul tău. Poate de aceea îmi și ești atât de drag, poate de aceea te invidiez atât. Aș vrea să-ți semăn mai mult.

— Uneori mi se pare că tu ar trebui să fii Sultanul, și eu fiul unui pescar grec. Poate am fi fost mai fericiți așa.

Se sculă în picioare, trecându-și palmele peste fața ostenită.

— Mergem la culcare, Stăpâne? întrebă Ibrahim.

— Tu culcă-te, Ibrahim. Viața ta nu e la fel de complicată ca a mea. Eu mai am de îndeplinit o obligație.

Hürrem fusese întâi dusă la Conducătoarea Băilor, pentru îmbăiere și masaj. I se vopsiseră unghiile, i se parfumase cu iasomie părul, i se pudrase pielea cu henna pentru a preveni transpirația, i se subliniaseră ochii cu rimeluri negre.

Apoi fusese trimisă la Kiaya Mantiilor, care o îmbrăcase cu o cămașă roșie și un caftan lung de catifea purpurie, peste care îi pusese o mantie de brocart argintiu. Kiaya Bijuteriilor adusese un colier de diamante, greu ca un lanț de fier, inele de argint și brățări, șiraguri de perle mari din Marea Arabiei, pentru împletit în păr, și cercei grei de rubin care-i ajungeau până la umăr. Îi dăduse, de asemenea, instrucțiuni precise să înapoieze totul a doua zi dimineață.

Una dintre gediçli îi ținu oglinda ca să-și admire imaginea. Analiză rezultatul cu neîncredere.

— Arăt de-a dreptul hidoasă.

Kiaya Mantiilor stătea în fața ei cu mâinile în șolduri, examinându-și opera.

— Așa e tradiția, spuse ea.

— Așa e tradiția, să faci bărbatul să cadă pe jos de râs.

— Obrăznicătură mică și nerecunoscătoare, rânji Kiaya. Nu-ți dai seama ce onoare a căzut pe capul tău? ține minte, mi s-a întâmplat și mie cândva, așa că să nu te mai crezi așa grozavă. Ai putea să sfârșești într-o bună zi ca Maestră a Veșmintelor, și nimic mai mult.

— Dacă tu te-ai îmbrăcat atunci în halul ăsta, ești norocoasă că nu te-a făcut Kiaya a Closetului Imperial.

Kiaya o privi cu ură și le dădu afară pe cele două gediçli. Apoi se întoarse spre Hürrem.

— Ascultă, șuieră ea, știu că nu te-ai purtat niciodată prea frumos cu mine, dar eu totuși vreau să te ajut. Este ocazia vieții tale! eu știu cum e. Am fost o dată gözde, când sultan era Bayazid. Îți pot spune cum să faci ca să te placă.

— N-am nevoie de sfaturile uneia care a ratat. Știu ce am de făcut! trebuie să rămân însărcinată!

Și părăsi odaia.

Erau doi străjeri, aceiași care o conduseseră în curte mai devreme. O purtară printr-un labirint de arcade mohorâte și reci, apoi în josul unei scări înguste. Mantia de brocart și mânecile lungi

ale caftanului de mătase se agățau mereu de lemnul crăpat al balustradelor. În sfârșit, simți în obraz o pală de aer rece și fu împinsă, în noapte, printr-o ușă grea de fier, într-o caleașcă strâmtă. Prinse cu urechea un fornăit de cal, apoi o mână moale, cărnoasă, o trase înăuntru.

Trăsura porni din loc și Hürrem auzi tropotul copitelor pe dalele de piatră. Când ochii i se obișnuiră cu întunericul, zări silueta lui Kislar Aghasi șezând în fața ei.

— Unde mergem? întrebă Hürrem.

— La Sultan, rosti Kislar Aghasi. Te așteaptă în Topkapi Saraya.

Perdelele trăsurii erau lăsate. Hürrem încercă să le dea deoparte, dar el îi opri mâna.

— E departe?

— Nu, răspunse eunucul, și ea îi simți ochii urmărind-o, mari și albi în întuneric, ca de pisică. Kapi Aga a aranjat asta pentru tine. Era o afirmație, nu o întrebare.

— De ce-ar fi făcut-o?

— Asta m-am întrebat și eu.

Hürrem nu-i putea vedea fața în întunericul din trăsură. Avea senzația stranie a unei conversații cu o pereche de ochi.

— Și ce răspuns ai găsit?

— Niciunul. Cum n-am răspuns nici pentru motivul palorii sale. E palid ca un om care își așteaptă osânda. Făcu o pauză. Sau poate e doar bolnav.

— Poate.

— Să nu mă înțelegi greșit. Dacă Kapi Aga ar cădea în dizgrație, n-aș vărsa prea multe lacrimi. Să ții minte asta.

— Așa voi face, răspunse Hürrem.

Curând trăsura scârțâi oprindu-se, iar ușa fu dată de perete. Hürrem privi repede în jur pe când cobora. Deci acesta era Topkapi! marele turn al Divanului se contura înalt în beznă, iar torțele din jurul grădinilor pâlpâiau printre ramurile aplecate ale platanilor.

Doi halebardieri cu ochii umbriți de penele grele de pe coifuri o conduseră printr-o poartă grea, prinsă în piroane de fier, pe un pavaj de piatră, chiar în inima Serayului, cu Kislar Aghasi gâfâind și clătinându-se în urma lor. Hürrem era uimită de cât de ordonat și de spațios părea totul, față de culoarele strâmte și mohorâte de la Eski Saraya. Pereții erau din piatră, nu din lemn, și erau și grădini mari și se putea auzi foșnetul frunzelor a mii de copaci, sub adierea vântului de noapte.

Ajunseră în final în fața unor uși mari de lemn încrustate cu sidef și baga, ce conduceau către odăile intime ale Sultanului. Câte doi solkas, garda personală a sultanului, străjuiau la fiecare ușă, cu iataganele scoase.

Hürrem respiră adânc. Acesta era momentul pentru care urzise atâtea planuri riscante. Ei bine, își spuse, n-ai de ce să fii nervoasă. Nu trebuie să-l cucerești. Trebuie doar să-i iei sămânța, primitoare, și s-o faci să încolțească.

Kislar Aghasi deschise ușile și o conduse înăuntru.

Hürrem privi în jur, cu respect.

Zidurile dormitorului erau împodobite cu plăci de faianță de Iznik, în culori albastre ca pana de păun, portocalii și verzui, în modele bogate cu flori și fructe. Tavanul urca înspre un dom înalt, de care atârnau policandre cu lanțuri aurii, sclipind de turcoaze și rubine. Un cămin, ca o mare piramidă de aramă, domina unul din pereți. Opaițe cu ulei licăreau în nișele din pereți.

Patul se afla pe o platformă înălțată într-un colț al odăii, acoperit cu un baldachin de brocart albastru și verde de Bursa, susținut de coloane răsucite din argint. Cuverturile și pernele erau din catifea stacojie, presărate cu perle. În sfeșnicele de platină din cele patru colțuri ardeau lumânări.

Suleiman însuși ședea pe un divan acoperit cu catifea aurie. Purta o mantie de brocart verde și un turban de mătase albă imaculată, cu o broșă cu pană de cocor și un smarald, cât pumnul de copil, sclipind între cute. Avea un braț întins languros pe după divan. Arăta plictisit de moarte.

Hürrem auzi ușile închizându-se încet în spatele ei, în urma lui Kislar Aghasi. Erau singuri.

El o privi mult timp în tăcere. Hürrem aproape că îl auzea gândind: „Ce ți-au putut face?!”

Încerca să-și înghită suspinul de disperare. Ar fi trebuit să se încreadă în propria ei judecată. Așa, i-a permis Kiayei s-o mai umilească o dată.

Își dezlegă iute mantia și o lăsă să alunece pe podea, apoi desfăcu nasturii de diamant ai caftanului și îl aruncă pe spate. Desprinse colierul de diamante și-l azvârli peste mantie, împreună cu cerceii. Apoi își slăbi strânsoarea șiragului de perle și își lăsă părul pe spate.

Când termină, mai avea pe ea doar cămașa și șalvarii. Arătă spre grămada de accesorii de la picioarele sale:

— Maestra Veșmintelor mi-a ales garderoba. Desigur, în ultima vreme aproape că nu mai vede.

El nu se mișcase. De ce nu face nimic, de ce tace? gândi ea. Dar deodată înțelese. E tot atât de încurcat ca și mine!

Trebuia să-l scuture din amorțeală. Știa un singur mod de a reuși asta. Căzu în genunchi, acoperindu-și fața cu mâinile. Începu să suspine.

— Ce s-a întâmplat?

— Stăpân al vieții mele, de ce m-ai ales pe mine? sunt atâtea fete frumoase în Harem. Eu nu sunt destul de bună pentru tine. Nu știu nimic despre dragoste, despre bărbați.

Îl auzi ridicându-se de pe divan și venind spre ea. Rezistă tentației de a încerca să-i zărească expresia feței. Apoi îl simți atingând-o pe umăr.

— Te rog. Ridică-te.

— Mi-e prea rușine. Mă găsești urâtă.

— Te găsesc. Încântătoare. Doar că atunci când ai intraT. Ai dreptate, Kiaya trebuie că e pe jumătate oarbă.

Ea îi căută mâna, lăsându-se ridicată în picioare. Îl privi în ochi, căutând să-i ghicească gândurile.

— N-am vrut asta, șopti ea. Mi-e teamă.

De fapt, este cel puțin pe jumătate adevărat, gândi ea. Mi-e teamă.

— Cred că orice fată din Harem ar schimba bucuroasă locul cu tine acum.

Părea amuzat, chiar intrigat. Asta era bine.

— Atunci, lasă-le. Sunt de departe mult mai frumoase decât mine.

— Vino și așază-te.

O conduse la divan și o așeză lângă el. Continua să-i țină mâna.

— Cred că ești într-adevăr deosebită, spuse el, în timp ce mâna i se juca cu o șuviță de păr.

Ea își mișcă încet capul, prinzându-i mâna între obraz și umăr.

— Ce vrei să fac?

El ezită.

— Nu este. Nici un ritual pentru asta.

Se aplecă înainte, îi luă capul în mâini, apropiindu-și-l încet, și o sărută. Hürrem simți mirosul acru al vinului. „Ți-am descoperit primul secret!” gândi ea.

Mâinile lui îi strângeau umerii. O trase spre el fulgerat de o

dorință bruscă. Își apăsă fața de a ei, și ea simți înțepăturile ascuțite ale bărbii lui pe gură și pe obraji. Aceasta este clipa mea, își spuse Hürrem.

Gemu puternic, și el simți cum degetele lui își întăresc strânsoarea în jurul umerilor ei, frământând carnea moale. Da, îți place, nu-i așa? gândi Hürrem. După cum se așteptase, Stăpânul Stăpânilor acestei Lumi voia dovezi că este într-adevăr mai presus de ceilalți bărbați. El este Umbra lui Allah pe pământ. În noaptea asta voi face tot ce pot ca să-l încredințez că așa stau lucrurile.

Sultanul o întinse ușor pe divan. Ea îi simți degetele desfăcându-i nasturii din perle ai cămășii. I se abandonă, cu buzele întredeschise și ochii strâns închiși. Murmură încet vorbe fără șir, ca și când dragostea lui îi provoca într-adevăr plăcerea atât de așteptată.

Era încă noapte când îl trezi din somn.

— Te rog, fă-o din nou, șopti ea. S-ar putea să nu mi se mai întâmple niciodată. Te rog, numai o dată. Este minunat cu tine.

Suleiman nu dorea decât să doarmă; dar era o descoperire nouă: o femeie care găsea în asta tot atâta plăcere cât un bărbat! își spuse că, probabil, era o târfă din naștere, sau cel puțin ca profesie, dar nu-i păsa. Era un caz pe care nu-l va supune niciodată judecății preoților. Sufletul unei femei, spune Legea, nu e la fel de mare ca al bărbatului, e mai degrabă cât al unui câine sau al unei pisici. Sufletul ei însă trebuie mântuit la timp.

Dar nu încă.

Nu încă.

Eski Sarai.

În calitate de iqbal, Hürrem primi un venit de 200 de asperi și un apartament propriu, împreună cu mătăsuri, brocart și satin, destule pentru ca Maestra Veșmintelor să alcătuiască o garderobă completă. Avea chiar baia ei personală, sculptată cu marmură roz, cu fântâni arteziene cu apă de trandafiri. Privighetori ciripeau în coliviile de pe terasă.

I se permisese să-și aleagă o gediçli. Hürrem ceruse să vorbească cu Muomi.

Tânăra negresă nu părea nici încântată, nici surprinsă de chemarea fetei. Ședea posacă pe terasă, bălăbănindu-și picioarele, cu chipul ca o mască de totală indiferență. Hürrem o studie un timp.

— Ești fericită lucrând zi de zi în hammam? o întrebă ea.

Muomi ridică din umeri, în loc de răspuns.

— Ca iqbal, am voie să-mi aleg o slujnică. Munca ar fi mult mai ușoară decât cea cu care te-ai obișnuit.

Muomi își ridică din nou umerii.

Hürrem se ridică și avansă încet spre ea, până când fețele lor erau doar la câțiva inci una de cealaltă.

— Vreau să mă ajuți. Spune ce vrei în schimb.

Muomi se strâmbă, de parcă ceva neplăcut i-ar fi deranjat nările.

— Când aveam șapte ani, vrăjitorul tribului a venit în coliba familiei mele cu o urzică usturătoare. Mi-a desfăcut picioarele și m-a frecat peste tot cu urzica aceea. Asta ca să mi se umfle. A doua zi a venit din nou și m-a uns între picioare cu unt și miere, apoi a tăiat tot ceea ce dă plăcere unei femei, arzând în final rana cu un tăciune aprins. Mama se prefăcea că plânge de bucurie, ca să-mi acopere țipetele. Când m-am măritat, soțul m-a tăiat cu un cuțit înainte să mă aibă. Apoi m-a cusut la loc, până data viitoare. La fel a fost când a venit copilul. Apoi, când au apărut negustătorii, m-au luat împreună cu copilul, dar era băiat, așa că l-au despărțit de mine. Nu știu dacă trăiește sau e mort. Dacă e viu, îl vor castra, așa cum au făcut cu mine. Acum, orice s-ar întâmpla, îmi voi petrece zilele în palat, ca sclavă. Dacă nu a ta, atunci a alteia. Așa că spune-mi – ce ai putea tu să-mi oferi mie?

Hürrem o privi mult timp.

— Răzbunare, spuse ea în cele din urmă.

Okmeydan – Piața Săgeților – se afla dincolo de șirurile de platani și tufe de trandafiri, aproape de apele întunecate ale Cornului de Aur. Era aproape vară, acea perioadă din an în care tobele de război răsună în taberele ienicerilor, când turcul se ridică din nou din Istambul, pornind spre câmpurile de luptă.

Dar anul acesta nu se anunța nici un război, și în curând Suleiman urma să-și mute curtea la Adrianopol pentru vânătoare. El și Ibrahim mergeau acum cu regularitate în piață, cu arcul și lancea, pentru antrenamente. Ibrahim instalase acolo statuile prădate din Belgrad și târâte prin gropi până la Istambul. Ideea de a folosi zeitățile grecești drept ținte părea să-l amuze oarecum.

Acum țopăia prin iarbă ca un puștan, alergând să recupereze săgețile ce-și greșeau ținta, râzând cu încântare când ochea bine, și săgeata se sfărâma de victima de marmură.

În cele din urmă se așezară la umbra deasă a unui smochin, iar

pajii le aduseră măsline, brânză și șerbeturi.

— Dacă în locul statuilor s-ar fi aflat Carol sau Frederik, le-aș fi găurit inimile de o mie de ori!

— Ești un țintaș excelent, Ibrahim. Dacă aș fi un mistreț ar trebui s-o iau la fugă spre Rusia.

— Și ochiul tău e ager, minți Ibrahim.

— Nu, nu. Mi-e mintea la altele astăzi.

Ibrahim își goli cupa și alese cu grijă o măslină, mestecând-o încet, în timp ce își așeza pocalul la o lungime de braț. Apoi, cu multă pompă, scuipă sâmburele în cupă. Acesta zăngăni când nimeri ținta, iar Ibrahim rânji satisfăcut.

— Uneori ești ca un copil.

— Dar te amuză, nu?

Suleiman surâse.

— Totdeauna mă amuzi, Ibrahim.

— Atunci, ce-l supără pe stăpânul meu?

Suleiman oftă. Cu Ibrahim putea vorbi sau întreba orice, oricând.

— Când ne-am întors din Manisa, ți-ai alcătuit un Harem?

Ibrahim rânji iarăși.

— Nu e atât de mare ca al tău, Stăpâne.

— Dar ai o favorită?

— Desigur, Stăpâne. Când sunt cu o femeie, ea este favorita mea.

Nu era răspunsul sperat de Suleiman. Cum putea să explice unuia ca Ibrahim problema sa? de când se culcase cu Hürrem nu-și putea scoate din minte imaginea ei. În noaptea următoare alesese o altă fată din Harem – datoria sa era casa Osmanlâilor, nu el însuși. Fata fusese o georgiană mereu zâmbitoare, cu cei mai șocanți și adânci ochi negri, care probabil i se prelungeau în tot capul, hotărâse Suleiman, după ce o auzise deschizând gura. Când o luase în pat se întinse docilă, strigând o singură dată, nu de plăcere.

Fusese obișnuită, frumoasă, negreșit, dar asta, hotărâse el, nu era destul. Nu pentru el.

Dar Gülbehar? fusese favorita lui timp de aproape zece ani. Era o fată micuță, timidă, de 15 ani, când se culcase prima dată cu ea. Fusese virgină, ca și el, de altfel. Până la Hürrem, crezuse că îi satisfăcuse toate nevoile. Dar acum?

Întreaga experiență îi lăsase un sentiment de disconfort interior, de parcă sufletul i s-ar fi împărțit în două și cele două părți erau în

război. Ceva în Suleiman o dorea încă o dată pe Hürrem, spre a șterge amintirea ei prin repetare.

Dar cealaltă parte din el era speriată. Nu era bine pentru o femeie să simtă tot atât de multă plăcere ca un bărbat. Sufletul ei era pătat de păcatul lui Rachel, dacă o încuraja în viciul ei, nu era și el pătat? și Gülbehar? simți primul chin amar al unei emoții pe care nu și-o imaginase în legătură cu o femeie.

Vină.

— O femeie are suflet, Ibrahim?

— Are vreo importanță, Stăpâne?

Suleiman nu răspunse. Pentru prima dată, hotărî că Ibrahim nu-l poate ajuta. În politică era diplomat și om de stat. Dar în materie de femei era un barbar ca și musulmanii pe care-i disprețuia în secret.

Ibrahim se aplecă mai aproape, și pentru moment rânjetul îi dispăru.

— Gülbehar te supără, Stăpâne?

— Nu, altcineva.

Ibrahim înălță o sprânceană.

— Pot să te întreb care îi e numele?

— O cheamă Hürrem, răspunse Suleiman.

— Hürrem! altă femeie în patul Sultanului?

Desigur, Suleiman mai avusese alte femei în pat înainte, chiar el, Ibrahim, îl încurajase să aleagă mai des din Harem. Și atunci, oare, de ce simțea deodată un acces de disconfort? nu era nimic, nu însemna nimic. Suleiman cădea adesea în aceste stări ciudate, fără nici un motiv.

Ținti pocalul cu încă un sâmbure de măslină, dar acesta aterizâ lin în iarbă, la mare distanță de țintă.

Chipul Meylissei era supt, cu ochii goliți de spaimă. În ceața lăptoasă a hammamului, capul ei plutea pe suprafața unduitoare a băii, de parcă s-ar fi desprins de trup, ca un teribil vârcolac, aruncându-și învinuirile către Hürrem. Ochii săi o urmăriră cum se apropia de bazin. Hürrem se opri pe marginea acestuia, așteptă ca Muomi să-i îndepărteze vălul subțire care o proteja, și își strecură trupul gol în apă.

— Arăți bolnavă, șopti Hürrem.

— Mi-e rău în fiecare dimineață. Kiaya vrea să mă trimită la infirmerie.

— Să n-o lași.

— Crezi că-s tâmpită?

Meylissa se trase mai aproape. Hürrem simți că parcă miroase disperarea fetei, un miros acru, puternic, ca de sudoare.

— În fiecare zi talia mi se face mai groasă. Nu mă mai pot preface. Ai spus c-o să mă ajuți.

— De ce crezi că sunt aici?

Ochii căprui ai Meylissei fulgerară cu mânie.

— Am uitat, acum ai baia ta. Sultanul te vizitează în fiecare noapte?

— O să te ajut.

Furia o făcuse dușmănoasă.

— Cum? o să mă aperi în fața Sultanului? ești gözde, nu Valide. Nu încă, Hürrem.

— Este o cale mai bună.

— Spune-mi-o.

— Muomi.

Meylissa își mută privirea la negresă. Vocea îi era plină de neîncredere și speranță, în același timp.

— Gediçli a ta?

— E vrăjitoare, șopti Hürrem.

— Asta-i o prostie, zise Meylissa, dar fără prea multă convingere, după părerea lui Hürrem.

— O să-ți pregătească o băutură. Ca să avortezi.

Hürrem văzu cum buzele Meylissei începură să tremure. Înțelese că teroarea permanentă o adusese pe biata fată în pragul isteriei.

— Fii tare, Meylissa, șopti ea.

— E prea târziu.

Hürrem o apucă de braț, dar Meylissa încercă să scape.

— Nu fi papă-lapte! nu e târziu! crezi că pentru mine e mai ușor? dacă Kislar Aghasi află ce fac? mă vor omorî și pe mine!

Meylissa dădu din cap, toată dușmănia de pe chip dispărându-i.

— Când?

— O să trimit mâine pe Muomi la tine. Dar nu trebuie să spui la nimeni!

— Sigur că nu.

Hürrem îi dădu drumul.

— Totul o să fie în regulă.

Meylissa plecă prin ceața din încăpere. Hürrem auzi plescăitul apei când fata ieși din bazin, și îi văzu silueta desenându-se pe

perete. Oh, Ceruri! începe să se vadă, gândi Hürrem. În curând n-o să mai aibă deloc talie.

Dar până atunci nu va mai avea nici un motiv de îngrijorare.

Gülbehar se întinse goală lângă el. Suleiman o fixă cu privirea, simțind cum îi crește dorința. Ceea ce îi plăcea nu era doar frumusețea ei, era și obișnuința cu frumusețea ei. Poate că tot protocolul ăsta pe care îl urăsc m-a afectat totuși, se gândi el. Iubise prea mult ordinea și repetiția.

Îi atinse sânii, aproape cu respect. Erau albi și rotunzi, și urmări traseul unei vinișoare albastre pe carnea imaculată, de la sfârc în sus, către umăr. Privi cum sfârcul se întări și se contractă, altă minune a cărnii.

Gülbehar se uită la el și surâse, simplă plăcere.

El era ros de altă îndoială. Îi place asta pentru că-mi place mie, gândi, și așa trebuie. Cu Hürrem, îi place chiar și ei, și asta e păcat. Și atunci, de ce acum simte atât de puțin?

Studie restul corpului femeii, mușchii de fildeș ai abdomenului și coapselor, triunghiul atrăgător, vopsit cu henna al pubisului. Ea își desfăcu picioarele, pregătită pentru el.

Suleiman se lăsă deasupra ei și începu să o pătrundă. Gülbehar își mușcă buzele și se cutremură de durere, dar surâse din nou ca să-l liniștească. El o privi, încercând să-i ghicească gândurile.

E atât de dornică să mă mulțumească. Niciodată n-a dorit decât să-mi satisfacă pofta. De ce-ar trebui să fie altfel?

Era înăuntrul ei acum, și începu să se miște mai repede. Închise ochii, și imaginea chipului lui Gülbehar se evaporă, de parcă o piatră ar fi spart oglinda unei ape limpezi. Acum se gândea la Hürrem, cu capul lăsat pe spate, pe pernă, cu gura deschisă într-un strigăt mut, cu trupul arcuit sub el, ca și când ar fi fost stăpânită de un mare chin, cu coama roșie-aurie împrăștiată pe perne. Simți imediat orgasmul, și fiecare mușchi din trup îi tremură pe măsură ce spasmul îl parcurgea.

Gemu puternic, apoi puterile îl lăsară și simți brațele lui Gülbehar cuprinzându-l și trăgându-l alături de ea.

Deschise ochii, având încă răsuflarea tăiată și o privi. Gülbehar surâdea.

— A fost bine, Stăpâne?

— Da, minți el, a fost bine.

Dorința îi dispăruse. Deci ce altceva îi trebuia?

Răspunsul era simplu. Îi trebuia Hürrem.

Hürrem ședea pe terasă urmărind cum zorii pătrundeau în oraș, felia de argint a lunii pălind o dată cu întărirea luminii. Chemările muezinilor sparseră liniștea de cristal. Încă o noapte petrecută fără el. Încă o noapte a lui cu Gülbehar. Încă o noapte care o afunda și mai mult în exil.

Trecuse aproape o săptămână, și Suleiman încă nu o chemase din nou. Clipa era trecătoare. Nu putea rămâne iqbal o veșnicie. Dacă nu rămânea însărcinată și sultanul continua s-o ignore va trebui să se întoarcă la compania cusătoreselor și la blestemele și loviturile Kiayei.

Nu va lăsa să se întâmple asta.

Niciodată.

Kapi Aga murise de o mie de ori în săptămâna scursă de la prima discuție cu Hürrem. Fiecare moment era o clipă de teroare, mereu în așteptarea chemării în fața sultanului, care ar fi fost abia începutul răzbunării lungi și încete a acestuia. Nu exista moment în care să scape de durerea surdă a remușcărilor, nici noapte în care să-și găsească liniștea somnului, nici zi în care să caute neîncetat o cale de scăpare. Dar unde să se poată ascunde de gheara sultanului, când Imperiul se întindea pe trei continente?

Era o seară caldă, înmiresmată, se auzea cântecul unei privighetori din crengile înfrunzite ale unui platan. Atmosferă mângâietoare, dar înșelătoare, căci de fapt nu exista nici căldură, nici siguranță. Fiecare piatră din acest palat blestemat era primejdioasă.

Întoarse cheia în broasca porții vechi de fier și o crăpă cât să se strecoare în grădină. Ea era acolo.

— Am făcut ce-ai cerut, zise el.

Hürrem îngenunchease în iarbă, dincolo de fântână, cu un Coran pictat în verde și azuriu deschis pe scaunul din fața ei. Purta o mantie de satin verde, o cămașă asortată, din damasc, cu smaralde, și șalvari albi de mătase atât de transparenți, încât el îi putea distinge culoarea și forma corpului.

Ar fi putut spune că o găsea atrăgătoare, de n-ar fi fost atât de îngrozit de ea.

Hürrem se uită în sus, cu un început de zâmbet pe buze. Îl studie curioasă, cu ochi verzi sfredelitori, apoi își întoarse atenția de la Coran. N-arăta rău, își spuse ea. Ochi șterși și sălbatici ca ai unui animal, dar de așteptat de la un sârb. Îl îmbrăcau bine: manta de catifea verde, papuci galbeni, un turban alb. Efectul nu era prea

neplăcut.

— Am spus că am făcut ce-ai cerut, repetă el.

— Știu.

— Și acum?

— Acum?

— Trebuie să îndeplinești partea ta de târg.

Ea întoarse o pagină din Coran. Aga încercă să-și controleze furia animalică ce creștea în el. Ce plăcut ar fi, își zise, să-i despartă capul de trup. Să termine cu obrăznicătura asta mică chiar acum. Să-i vadă sângele împrăștiat peste cuvintele lui Mahomed și pe zidul de piatră cenușie. Aproape că-l auzea cum îi pulsează în vene. Dacă asta ar putea rezolva problema.

— Când se întoarce Sultanul la Eski Saraya?

— Înțelegerea era.

— Când?

— Mâine pleacă în nord, la Adrianopol, pentru vânătoare. Nu se va întoarce până la căderea frunzelor.

Kapi Aga observă satisfăcut cum ea se albi la față. Ei, uite că asta i-a șters zâmbetul. Cât crezi c-o să rămâi gözde obrăznicătură mică?

— Am făcut un târg, zise el.

— Mai am o condiție.

Kapi Aga făcu un pas spre ea, cu pumnii strânși.

— Am făcut ce-ai cerut, șuieră el. Nu poți să-mi mai ceri nimic.

Hürrem nici nu se uită la el.

— Câtă vreme îți păstrez secretul, pot cere ce vreau.

El o privi lipsit de apărare. Fără nici o putere, gândi. Da, încă o dată, sunt neputincios. Și totul din cauza vrăjitoarei ăsteia.

— Ai spus că o să mă ajuți.

Hürrem închise cartea, paginile grele pocnind ca o concluzie, în timp ce ecoul dădea ocol curții. Se ridică și veni spre el. Spre mirarea lui, își plimbă o unghie în lungul brațului său și îl apucă de mână.

— O să te ajut. De mâine n-o să mai ai nici o problemă. Nu vei mai trăi în spaimă.

Gura lui era uscată. Hürrem veni mai aproape. Îi putea simți căldura trupului și moliciunea coapsei lipite de el. Îi simți răsuflarea pe obraz.

— Ce vrei? zise el, dar vocea îi sună ca a altui om.

— Puțin din sucul tău, șopti ea.

Meylissa broda un caftan de culoarea aurului șlefuit pentru tânărul prinț Mustafa și era cu lucrul la fereastră ca să vadă mai bine în lumina după-amiezii. Auzi pe cineva intrând și tot corpul i se încordă. Kiaya!

— Te-am speriat? întrebă Muomi.

— Oh, tu ești!

Muomi o privi fix, făcând-o să se miște nervoasă. Ochii hipnotici, măriți, ai lui Muomi o făceau întotdeauna să se simtă rău.

— Ce vrei?

— Am ce ți-ai dorit.

Muomi întinse mâna și așeză un mic vas alb-albastru pe masă. Meylissa îl înhăță, îi scoase dopul și se strâmbă.

— E groaznic.

— Înghite-l tot. O să-ți facă rău și o să-ți omoare fătul.

Meylissa puse dopul la loc. Brusc, mâinile începură să-i tremure.

— Mulțumesc.

Muomi o privi cu milă.

N-ai de ce să-mi mulțumești, spuse și plecă.

Kislar Aghasi fu trezit de un strigăt de femeie. La început, crezu că-i doar o fată vorbind în somn – mai ales cele noi păteau asta, și în general le bătea a doua zi spre a le ajuta să le treacă. Dar pe măsură ce se trezea mai bine își dădea seama că nu e nici un coșmar de fată tânără. Mai auzise asemenea urlete, venind din camera de tortură a călăului. Își simți trupul acoperit de o sudoare rece, lipicioasă. Își căută saboții de lemn pipăind cu picioarele și cu mâinile tremurânde.

Lumânarea nu arsese prea mult, așa că aprecie că nu dormea de mai mult de o oră. Luă sfeșnicul și se grăbi pe coridor, cu pântecele imens tremurându-i sub cămașa de noapte.

Strigătele veneau din dormitorul de la etajul superior. Își chemă doi străjeri și fugiră în sus pe scări.

Meylissa se rostogoli goală pe podea, zgâriind scândurile de lemn cu unghiile, căutând parcă cu disperare o ieșire din carnea trupului. Încă un spasm îi scutură corpul, și se ghemui cu genunchii strânși ca un foetus, vomitând sânge. Pe fața frumoasă, oacheșă, avea sânge și salivă, iar buzele îi dezveliră dinții într-un rânjet de câine prins în capcană.

Fetele erau adunate în jurul ei, holbându-se speriate și fascinate de amănuntele morții. Unele aveau picioarele stropite cu picături

fine de sânge, și când Meylissa izbucni iarăși, țipară și săriră înapoi, parcă temându-se să nu se molipsească de teribila boală.

Meylissa le zări printre chinurile durerii insuportabile și încercă să strige: „Nu sunt bolnavă. E otravă!” Dar sunetele horcăite din gâtul ei nu mai aduceau a voce, a nimic omenesc. Durerea o străpunse iarăși și se îndoi din nou, urlând.

Simți brațe apucând-o, încercând s-o țină, dar ea se zbătu și lovi bezmetic în toate părțile, vrând să se elibereze de moartea care-și croia drum prin stomacul ei. Deschise ochii și văzu fața speriată, spână, a lui Kislar Aghasi, iar lângă el o văzu pe Hürrem. Încercă să-i descifreze expresia. Voi să-și îndrepte degetul spre ea, cu un blestem final, dar eunucii o țineau în brațe, și nici nu putea vorbi din cauza sângelui care-i umplea gura. Începu să se înăbușe și întunericul i se lăsă peste ochi, asemenea unei cortine.

Râul Marița, lângă Adrianopol.

Câinii de vânătoare stârniră potârnichea din cuibul său din tufa de pelin și ea țâșni în aer, cu aripile scurte bătând nebunește. Ibrahim râse cu emoție și ridică apărătoarea mare de piele de pe încheietura mâinii stângi. Femelele de șoim călător fremătau, simțind apropierea prăzii.

Ibrahim îndepărtă gluga de piele de pe capul păsării, ochii ei mari, aurii, clipiră văzând cerul fumuriu. Aproape imediat șoimul se ridică în aer, aripile-i imense ducându-l în înalt în câteva secunde.

Ibrahim și Suleiman își îmboldiră caii și porniră vânătoarea.

Șoimul își întinse aripile și pluti. Acum urca pe un curent de aer, la fel de lipsit de greutate ca și acestea, în clipa următoare plonja cu viteza pietrei. Potârnichea bătu aerul, încet, cu aripi greoaie, fără vreo șansă de scăpare. Șoimul lovi de sus, o explozie de pene, gheare lungi înfigându-se în șira spinării victimei, șoc atât de violent încât pasărea muri pe loc.

Pentru o clipă, pradă și prădător căzeau împreună spre sol. Apoi, șoimul își încetă strânsoarea mortală și se înălță triumfător, lăsând potârnichea să cadă, lipsită de viață, în mlaștină.

Ibrahim lăsă să-i scape un chiot de încântare și galopă sălbatic până la marginea bălții, în timp ce câinii se repeziră înainte, întrecându-se pentru plăcerea de a recupera prada.

Ibrahim se uită pe cer și întinse brațul înmănușat înspre șoimul ce se rotea încă deasupra capului său.

Mistrețul privea la intrusul care îi tulburase bârlogul aflat într-o tufă de măceș, cu ochii săi mici și galbeni strălucind a frică și

confuzie. Pufăia, retrăgându-se și mai adânc în tufele spinoase. Dintr-o parte venea lătratul câinilor de vânătoare, din cealaltă se auzeau tunetul copitelor și strigătele arcașilor. Mai departe, în mlaștină, nu se putea retrage.

Avea o singură alegere.

Grohăind cu furie, țâșni dintre tufișuri.

Suleiman îl văzu venind și îl avertiză cu un strigăt pe Ibrahim. Văzu cum mistrețul lovi armăsarul arab al lui Ibrahim în partea din față a corpului, unul din colții galbeni sfâșiind mușchii calului, căscând o rană însângerată în burta lui. Animalul se clătină, de surpriză și agonie, se cabră înapoi, cu viscerele atârnând din rană. Mistrețul șarjă din nou și Ibrahim fu aruncat la pământ.

Suleiman era încă la vreo cincizeci de pași. Își îmboldi calul, trase arcul de la oblânc și ținti repede. Prima săgeată se înfipse cu un sunet surd în umărul mistrețului, doborându-l într-o parte. Acesta se propti pe picioare, întorcându-se să înfrunte noua provocare.

Suleiman se răsuci în șa, trase altă săgeată din tolba argintată atârnată la oblânc și ținti cu grijă. A doua săgeată lovi mistrețul în spate și pătrunse în inimă, intrând aproape până la pană.

Mistrețul se clătină, picioarele nemaiputându-i suporta greutatea.

Deodată parcă aerul fu sfâșiat de mâini imense, căci săgeți una după alta se înfipseră în trupul cenușiu al mistrețului. Acesta căzu pe spate, cu sângele curgând din două duzini de răni. Câteva clipe mai târziu era mort.

Arcașii izbucniră în urale și alergă înainte, și aproape imediat calul lui Suleiman fu înconjurat de călărețiі din suită. Suleiman nu luă în seamă scuzele rostite strigând ale căpeteniei și sări iute din șa.

— Ibrahim?

Calul lui Ibrahim era încă în picioare, învârtindu-se năuc, în timp ce câinii de vânătoare lătrau și se repezeau la picioarele lui, atrași de sângele scurs, lingându-l și luptându-se pentru măruntaiele ce atârnau din burdihanul calului. Câțiva ieniceri se băgară între ei, unul încercând să prindă frâul calului, în timp ce ceilalți înjurau și alungau câinii cu săbiile.

Armăsarul rănit, scoțând aburi pe nări și cu ochii ieșiți din orbite de groază și durere, se îndrepta spre el. Suleiman se retrase. Dar apoi, când câinii se repeziră iar, calul o luă la fugă din nou,

galopând printre copaci, până dispăru.

Suleiman privi în jur, dezorientat. Unde era Ibrahim? trăia?

Îl văzu deodată, în mlaștină până la genunchi, cu caftanul murdar de frunze putrede și noroi. Turbanul îi era în dezordine, dând un aer de nebunie rânjetului larg și rău de pe fața sa. În mâna dreaptă ținea potârnichea, prinsă de gâtul înroșit de sânge.

— Iată trofeul! strigă el către Suleiman.

— Am crezut că ești mort! șuieră acesta.

— Câtă vreme mă apără Sultanul meu, cum aș putea să mor?

Era atâta inocență copilărească în el de parcă nici prin cap nu i-ar fi trecut că ar putea fi rănit. De fapt, arăta atât de mulțumit de sine și de trofeul său, încât Suleiman își dădu capul pe spate și râse și el.

Era în pavilionul lui Suleiman, muzica viorii lui Ibrahim aproape că era întrecută de orăcăitul broaștelor din mlaștină. Lumina făcliilor dansa pe cutele roșii, umflate de vânt, ale cortului.

Suleiman era încă răscolit de emoțiile vânătorii și nu putea dormi. Ședea turcește pe divan, în timp ce Ibrahim termina melodia pe care tocmai o cânta, dar mintea nu-i era la muzică. Ajunsese la o concluzie, rezolvând astfel o problemă care îl preocupase timp de câteva săptămâni. Își cântărise bine alegerea ce încălca cerințele tradiției și protocolul curții, nehotărârea fiindu-i prelungită doar de nevoia de a-și împăca propria conștiință.

— Îl voi schimba pe Ahmed Pașa din funcția de mare vizir, spuse el deodată, pe când ultimele note ale melodiei lui Ibrahim mai plutea încă în aer.

— A fost neglijent în îndatoririle sale? rosti Ibrahim.

Până și el pare surprins, gândi Suleiman.

— Nu. Dar nu are calitățile necesare.

— Dar a servit în Divan timp de mulți ani.

— Da, da. Dar nu e bun. Intenționez să-l fac guvernatorul meu în Egipt. Nu vreau să-l umilesc. Suleiman se încruntă în fața obiecțiilor lui Ibrahim. De când îi păsa acestuia dacă ceva era potrivit sau nu?

— Și cu cine îl vei înlocui?

Suleiman se simți în pielea tatălui aflat pe punctul de a-i face fiului său un cadou mult dorit. Savură senzația.

— Cu tine, Ibrahim.

Ibrahim privi în zare.

— Cu mine?

— Da. Tu vei fi noul meu mare vizir.

Suleiman aşteptă, dar revărsarea de recunoştinţă, cunoscutul rânjet copilăresc nu veniră. În schimb, Ibrahim îşi legăna vioara în mâini, uitându-se posomorât la ea.

Suleiman simţi un junghi de iritare.

— Care este problema?

— Unii membri ai Divanului se vor întreba de ce mi-ai dat mie acest post, în dauna lui Ahmed Paşa.

— Divanul nu poate pune în discuţie hotărârile mele, în nici o privinţă.

— Pe mine mă preocupă ce vor spune în mod neoficial.

— Ce spun ei neoficial nu poate să te afecteze!

— Dar se va spune că am fost desemnat în locul Paşei datorită prieteniei noastre.

Suleiman se uită la Ibrahim, uluit. Nu se aşteptase deloc la aşa ceva. Ibrahim acceptase întotdeauna posturile e care i le dăduse, cu plăcere, chiar cu un soi de triumf. Suleiman nu credea că lui Ibrahim îi păsa măcar cât negru sub unghie de părerea celor din Divan sau de protocol.

— Vrei să renunţ la hotărârea mea?

Ibrahim tăcu multă vreme. O briză nocturnă scutura cutele cortului, stârnind un vaiet prelung. Sfârşitul răbdării lui Allah? se întrebă Suleiman.

— Mi-e teamă, spuse Ibrahim.

— Teamă? suleiman se gândi la imaginea lui Ibrahim ieşind din mlaştină cu potârnichea în mână, şi la sentimentele care îl încercaseră atunci. Părea că încrederea în sine a lui Ibrahim îndepărtase irevocabil orice frică.

— Văd că nu ţi-e teamă de colţii unui mistreţ sălbatic şi nici de copitele unui cal înnebunit de durere. De ce ţi-e teamă, atunci?

— De tine, Stăpâne.

Suleiman îl privi uluit.

— De mine?

— Gâtul marelui vizir este mereu sub ascuţişul sabiei, Stăpâne. Deşi socotesc oferta ta ca pe cea mai mare onoare pe care o poate trăi un bărbat, mărturisesc că tot îmi este puţin teamă.

Suleiman înţelese. Îşi aminti de propriul său tată, care terminase opt din vizirii săi în tot atâţia ani. Într-adevăr, unul din blestemele obişnuite printre turci spunea: „Fie să ajungi vizirul lui Selim cel Groaznic!” Şi îşi aminti cum, orbit de mânie, el însuşi

aproape că îl executase pe bietul Piri Pașa.

— N-ai nici o teamă, prietene.

Ibrahim privi în sus, cu ochi negri, rugători.

— Mereu mi-am spus că asta îmi doresc. Până acum. N-ar trebui să mă înalți atât, căci o cădere îmi va fi fatală.

Suleiman se ridică și merse spre el, punându-și mâinile pe umerii lui.

— Îți dau cuvântul meu. Cât trăiesc eu, voi veghea pentru ca tu să nu pățești nimic. Allah să mă judece.

Ibrahim apucă mâna Sultanului și sărută inelul cu rubin.

— Mi-ai adus mai multă mărire decât am visat vreodată, șopti el. Mă leg să te slujesc până în clipa morții.

Eski Sarai.

Unde era ea?

Kapi Aga privi în jurul curții umbrite, sfâșiat de dorința nebună de a fugi și nevoia impetuoasă de a rămâne și a o găsi. Umbrele îi păreau batjocoritoare.

Nu e aici. Te-a trădat.

Trupul e adevăratul trădător, gândi el; arderea simțurilor care te atrage înspre plăcere și durere, cum atrage flacăra o molie. Același trup care îi putea aduce extazul, putea să-l și supună tuturor torturilor pe care Diavolul – sau călăul, ceea ce era același lucru – le-ar fi putut imagina.

Ce căuta el aici? și ea era o progenitură a Diavolului. Acum știa, i-o dovedise. Trebuia să găsească o cale de a scăpa de ea, trebuia să-și asume riscul existenței celui de-al treilea conspirator.

Ah, dar atunci ar pierde și căldura acelui trup, senzația sânilor ei calzi apăsați de pieptul lui, pofta pentru gura ei, extazul imposibil și interzis pe care i-l dădea ea. Nu-și putea imagina plăcere comparabilă cu ceea ce trăise în această curte umbrită, cu fântâna ei susurândă și cu aleea de marmură mărginită de platani. Aici nu mai era un eunuc, iar teribila, nemaipomenita muchie de cuțit a pericolului îl aducea pe asemenea culmi de excitare încât nici dragostea de viață nu rezista comparației.

Dar dacă și Hürrem rămânea însărcinată? nu vedea nici un sfârșit al acestui tunel întunecat al cărnii și al consecințelor sale, în chiar momentul de vârf al ultimului spasm al plăcerii, teroarea neagră cobora iarăși asupra-i, umplându-i măruntaiele cu o panică rece, îngrozitoare. Fugea din această grădină umbrită a torturilor sale, spunându-și că nu va mai veni niciodată, promițându-și că va

găsi o cale să scape de ea.

Dar trupul său îl subjugase. De-a lungul zilelor nu se putea gândi la nimic altceva decât la data următoare. Imaginea trupului ei – și al lui, ca bărbat întreg din nou – îndepărta orice alt gând. Aceste câteva minute pe săptămână, într-o curte umbrită, deveniseră viața lui.

Încerca să-și spună că poate nu-i vor prinde niciodată. Să nu se termine niciodată.

Auzi foșnet de stofe în spate și se întoarse.

— Hürrem!

— Te-am speriat?

Kapi Aga simți că inima-i era gata să sară din piept. Îi bătea atât de tare că aproape îl durea.

— De unde ai apărut?

— Te-am urmărit. De după stâlp.

El o privi. Purta șalvari de mătase și o cămașă verde, transparentă, deschisă spre talie, lăsând să se întrevadă umflăturile sânilor. Se ridicau și coborau o dată cu răsuflarea ei. Kapi Aga nu-și putea lua ochii.

Hürrem făcu un pas spre el.

— Haide. Repede.

Purta un voal fin, atârnat de toca verde pe care o avea pe cap. Îl îndepărtă cu o mișcare iute, studiată, a mâinii drepte. Kapi Aga o privi iarăși. Arăta atât de sigură, de stăpână pe sine. Nu-i era frică niciodată?

Se uită către turnul din nord. Ferestrele din vârf se uitau la el, ca doi teribili ochi negri, scrutători. Ușile erau încuiate, își reaminti el, totuși o împinse pe Hürrem mai în umbra zidului.

Hürrem își ridică mantia, ațâțându-l.

— Cum e să te simți din nou bărbat? întrebă ea.

Își bate joc de el? se întrebă el la rându-i. Se minună, pentru a suta oară, de motivele pentru care făcea ea asta. Era doar dorință trupească? nu simțea chiar nimic pentru el?

— Ai ucis-o, spuse.

— A fost o greșeală a lui Muomi. Licoarea a fost prea tare.

— Ai făcut-o intenționat.

— Și dacă aș fi făcut-o? crezi că sunt mai rea ca tine? ne-ai fi ucis pe amândouă dacă asta ți-ar fi salvat gâtul.

Șalvarii căzură pe pardoseală. Își desfăcu cele trei agrafe cu diamante de la cămașă. El încercă să-și smulgă privirea de pe acel

trup mic și ferm, să se concentreze asupra chipului și asupra a ce putea trăda acesta.

— Era prietena ta.

— Pe când ție îți era de-a dreptul străină. Ai lăsat-o grea în tăcere, pe coridor.

Se aplecă spre zid. Kapi Aga își simți gura uscându-se. Ea îl privea cu un surâs abia schițat, știindu-l lipsit de orice putere asupra ei.

Sfârcurile ei erau tari. De dorință, de frig? crezu că știe răspunsul la asta. Dar n-avea importanță. Era atât de aţâţat încât abia se abținea. Câți bărbați întregi se puteau lăuda cu atâta vitalitate? o apucă brutal de încheieturile mâinilor, țintuind-o de perete.

— Poate că într-o zi o să te arunc în Bosfor.

O apucă de gât cu mâna dreaptă. Era un gât subțire, mâna lui îl cuprindea ușor. Își mută mâna în jos, spre umăr, apoi spre sâni, strângând cât putea de tare, încercând să o facă să țipe. Dar ochii ei îl urmăreau calmi, adânci și verzi.

— Se spune că e mai rece în perioada asta. Ar trebui să ai grijă să nu cazi chiar tu în el.

Își ridică veșmintele și îl încolăci cu coapsele, trăgându-l spre ea. Apucă o cută a hainei și i-o îndesă în gură, spre a-l împiedica să strige atunci când o pătrunse. Susurul fântânii nu putea masca un asemenea sunet.

Kapi Aga nu mai avea răsuflare. Intensitatea senzației îl copleșea, mușcă stofa din gură, simțind că-și pierde orice control. Ura fierbea în el, era pentru această putere a ei asupra lui, ură împotriva tuturor femeilor, și ură față de sine, pentru slăbiciunea sa. Începu să se miște sacadat.

Hürrem îl încolăci cu brațele, mișcându-se o dată cu el.

— Dă-mi sucul, îi șopti ea în ureche, îl vreau tot.

El simți plăcerea, purtându-l peste prăpastie, într-o fericire cutremurătoare, orbitoare. Pentru câteva clipe fu liber de ea, liber de toată sclavia lui față de femei, și se abandonă cu totul acestor clipe. Nu voia să se întoarcă. Era ca moartea. Și dacă ar fi putut ar fi rămas pe veci acolo. Pentru ca plăcerea să dureze pentru totdeauna. Dar când termină, nu mai rămăsese decât răcoarea serii și frica.

Viața era o capcană. Nu exista ieșire. Cauți o scăpare, și ești dus de nas către pierzanie.

Kapi Aga nu află de propria reușită de la Hürrem. Într-o bună

zi, când se trezi, găsi palatul plin de rumoare: iqbal purta un copil!

Relaxarea de o clipă se schimbă brusc într-o nouă groază. Ce să facă acum? nu mai putea merge în grădină. A face dragoste cu cadâna sultanului era o crimă prea mare chiar și numai în închipuire. Dar dacă nu se mai ducea ce va face Hürrem? îl va trăda? dar cum ar putea-o face, fără să se trădeze pe ea însăși?

Apoi îl lovi alt gând. Dar dacă acest copil era al lui?

Înțelese că nu va ști niciodată ce era în mintea ei. Era un pion într-un joc pe care nu-l mai pricepea. Din clipa în care deschisese prima oară poarta aceea, pentru a seduce o odaliscă a sultanului, pierduse controlul asupra propriei vieți. Era lipsit de puteri. Nu era nimic de făcut, decât să aștepte.

Hafise o examină pe noua iqbal a fiului său cu ochiul antrenat al femeii care își petrecuse întreaga viață în lumea perfidă a Haremului. Putea spune de la bun început că aceasta era cu totul diferită de Gülbehar. Se vedea în mersul ei, în ținută. Ochii îi erau un pic prea pătrunzători, limba – după cum auzise – un pic prea iute.

— Hürrem, zise ea cald, întinzând mâna. Sunt încântată de veștile tale. Vino și stai jos lângă mine.

Hürrem surâse și se așeză la celălalt capăt al divanului. Ea o după-amiază caldă, și se aflau pe o terasă umbrită din partea de est a Palatului. Cintezele ciripeau în cuștile ornamentate din lemn de cedru, atârnate de streșini, iar pe masa din fața lor se aflau șerbeturi, pepeni și rahat. În spatele lor, orașul dormita în căldura după-amiezii, cupolele moscheilor strălucind precum diamantele în praf.

— Suleiman este plecat la vânătoare, la Adrianopol. Am trimis azi un curier cu un mesaj pentru el. Sunt sigură că va fi la fel de bucuros pentru vestea ta ca și mine.

Hürrem își puse o mână pe burtă.

— Va trebui să așteptăm multe luni până să aflăm cât de mare trebuie să ne fie bucuria.

Un răspuns bun, gândi Hafise. Dacă e fată, suntem iar la început.

— Cum va voi Allah, rosti.

Hafise se apropie și luă o cosiță din părul lui Hürrem, privindu-l în lumină.

Toți îmi fac asta. Ca pentru a-mi aduce aminte că sunt în proprietatea casei Osmanlâilor.

— Ai păr frumos, zise Hafise. Nici roșu, dar nici auriu. De unde ești?

— Tatăl meu este han al tătarilor din Crimeea, Coroană a Capetelor Acoperite, răspunse ea, încercând să-și ascundă mândria din voce. Nu se făcea ca mama sultanului să simtă că ea se credea superioară. Hafise era, până la urmă, fiica unui țăran din Georgia.

— Și cum de ai ajuns la noi?

— Tatăl meu a prins o ocazie.

Hafise zâmbi.

— Pentru tine? sau pentru el?

— Spahiii au trebuit să-l lege la pământ și să-i bage cu forța banii în pungă. Se lupta și striga. A fost groaznic.

Hafise nu mai zâmbea.

— Râzi când povestești asta, dar în ochii tăi nu e nici urmă de râs.

Hürrem simți cercetarea lui Valide. Trebuia să se supună, își zise. Dar nu trebuia să o subestimeze pe această femeie, fiică de țăran sau orice ar fi ea. Această puicuță rotofee și plăcută are niște ochi de șoim.

— De ce-aș plânge? el trăiește într-un cort. Eu, într-un palat. Până la urmă eu am ieșit mai bine din afacere.

— Deci ești fericită aici?

— Voi fi mai fericită când Stăpânul meu se va întoarce.

— Am fost soția Sultanului Selim mulți ani. Pot să număr pe degete săptămânile pe care le-am petrecut împreună. E o viață cam singuratică, Hürrem.

Hürrem încuviință.

— Îți voi urma sfatul, atunci, Înălțimea Ta. Mă voi întoarce la tatăl meu. Poți să-mi faci rost de un cal.

Hafise râse, împotriva voinței sale. Fata își bătea joc puțin, dar era și adevăr în cele ce spunea. De ce să bocești lucruri a căror schimbare nu-ți stă în putere?

— Mă tem că nici chiar eu nu pot face asta. Acum porți copilul sultanului, și Haremul va fi casa ta pentru tot restul vieții.

— Atunci va trebui să-mi aranjez niște camere mai mari.

Hafise zâmbi și arătă spre propriul iatac.

— Ca ale mele, poate.

Hürrem îi întoarse zâmbetul.

— Cum va voi Allah.

— N-aș fi surprinsă dacă așa s-ar întâmpla. Hafise alese o

bucată de rahat cu aromă de fistic și mușcă din ea. Dacă ai nevoie de ceva, mie trebuie să îmi spui. În Islam mama e sacră, astăzi mai mult ca oricând. Se va face totul pentru binele tău.

— Ar fi un lucru, Înălțimea Ta.

— Da?

— Vreau o gardă de corp.

Hafise o privi contrariată.

— O gardă de corp? aici?

— Mi-e frică.

— De ce?

— Am auzit zvonuri. Că nu voi mai apuca ziua să-mi văd copilul născut.

— Cine îndrăznește să te amenințE. Pe tine și copilul sultanului?

Hürrem își plecă ochii.

— Nu știu. S-ar putea să fie doar vorbe.

Minte, își spuse Hafise. Știe cine, dar nu îndrăznește să spună. Există o singură persoană care i-ar putea dori moartea. Gülbehar! își scutură capul. Nu, era imposibil. Gülbehar nu era capabilă de asta. Dar fata părea speriată.

— Dacă crezi că zvonurile sunt reale, va trebui ca servitoarea să guste fiecare mâncare, și chiar să încerce hainele tale înainte de a le purta tu, ca nu cumva stofa să fi fost otrăvită. Ca măsuri de precauție îi voi spune lui Kislar Aghasi să-ți dea un eunuc.

— Mulțumesc, Înălțimea Ta.

— Trebuie să ne asigurăm că nimic rău nu se va întâmpla fiului sultanului.

Hürrem zâmbi înțelegătoare. Toți sunt siguri că va fi băiat, își zise ea. Dar ăsta e un lucru pe care nu-l pot hotărî eu.

Kapi Aga o privi din turnul de nord cum iese dintre umbrele lungi și vine să se așeze pe banca de marmură de lângă fântână, cu Coranul deschis în poală. Pumnul i se strânse, într-un gest de disperare și nehotărâre. Venise iar. De ce, de ce? ce încerca să facă? în curând avea să fie cadâna sultanului, ce dorea mai mult? nu puteau continua acum, riscurile erau prea mari. Dar dacă nu se ducea. Cine știe ce avea să facă ea?

Trebuia să-i vorbească, trebuie să pună capăt chinului. Chiar și dorința îi dispăruse acum, când auzise că ea a rămas grea, pofta păru să se evapore și vidul rămas fu repede umplut de dorința de a trăi. Trebuia să înceteze.

Ce voia? ce-ar fi făcut dacă nu se ducea s-o întâlnească? l-ar fi putut trăda cumva, cum făcuse cu Meylissa?

Se hotărî și părăsi grăbit odaia, încuind ușa. Coborî zorit pe scările de lemn.

Ezită minute lungi în fața porții de fier, cheia mare de metal odihnindu-se în broască. Bărbați și femei. Bagi cheia în broască și deschizi poarta către vise și coșmaruri. Nimic nu e mai incitant decât o poartă încuiată.

Trebuia să afle ce mai dorea.

Întoarse cheia și se strecură înăuntru. Hürrem privi spre el, cu ochii măriți a uimire. Apoi scăpă Coranul din mână și țipă.

Kapi Aga se holbă la ea, mirarea de pe fața ei – falsă, știa asta – oglindindu-se în cea de pe fața lui. Ce însemna asta? auzi un mormăit, și-și dădu seama că era vocea sa. Voia să fugă, dar picioarele nu-l ascultau.

Înțelese.

Privi în dreapta și se trezi uitându-se la unul din oștenii săi.

— Târfă mică! șuieră el. Trase pumnalul din teacă și îl repezi spre ea. Hürrem țipă din nou și căzu pe spate, lovitura spintecând aerul, la un deget în fața ei.

Kapi Aga nu văzu straja repezindu-se la el. Simți fulgerarea bruscă a lamei și îi auzi vâjâitul de moarte. Apoi pumnalul căzu și o dată cu el mâna lui dreaptă.

I se tăie răsuflarea, se prinse strâns de încheietură. Nu simțea nici o durere, nu încă, dar urlă îngrozit și, sufocându-se, se holbă la ciot și la sângele ce țâșnea strălucitor.

Apoi căzu în genunchi și încercă să desfacă pumnalul dintre degetele mâinii căzute. Dacă reușea s-o omoare, totul era bine. Puteau să-i facă orice după aceea. Cât timp mica vrăjitoare era moartă.

Dar iată că gărzile îl trăgeau deoparte, iar el urlă din nou, de data asta din cauza durerii violente din încheietură, și văzu petele de sânge murdărind dalele pardoselii într-o dâră ce pornea de lângă târfa cu tocă pe cap. Încercă să o blesteme din nou, dar unul dintre soldați îl lovi cu mânerul greu al armei, iar el gemu și capul îi căzu pe spate.

Șoimul se avântă pe curentul de aer ascendent creat de pietrele încinse ale orașului, apoi se roti și pluti către Bosfor, revenind deasupra zidurilor din Topkapi Sarai. Ochiul lui auriu se ațintă înspre turnurile gemene ale Porții Fericirii, unde capul lui Kapi Aga

se înnegrise ca o măslină în nișa dinspre vârful zidului. Dincolo de coloane, trupul lui decapitat atârna încă în cârligul imens în care fusese torturat timp de trei zile, vârful de oțel al cângii traversând coastele și coapsele. Va sta acolo până când corbii își vor desăvârși treaba, iar tendoanele și ligamentele vor fi putrezit pe oase.

Șoimul se roti iarăși, înspre Cornul de Aur și spre vechiul palat de lemn din vârful colinei situate dincolo de moscheea lui Bayazid. Într-un balcon, între domurile de aramă, o femeie stătea în picioare, cu mâna pe pântecele umflat. Atrăgea atenția prin cele două cozi legate cu panglici de satin, care îi atârnau pe spate. Părul ei avea culoarea focului, iar buzele îi schițau un surâs.

Lunile vor trece repede. Își mângâie burta. Să vină. Îl aștepta.

În ziua nașterii, pe acoperișurile Haremului se vedeau steaguri albe. Un pat pentru nașteri și teancuri de fețe fură aduse în iatacul lui Hürrem, se arse tămâie și pe podelele de marmură se presărară petale de trandafiri, amulete și mătănii albastre fură atârnate în încăpere ca să alunge durerile rele.

Hürrem nu trăise niciodată o asemenea durere. Când copilul nu ieșea, moașa Haremului, o nubiană teribilă, ce cântărea, probabil, cât trei cadâne, se așeza pe burta femeii ca să împingă fătul afară.

Hürrem țipă. Un băț de fildeș îi fu băgat între dinți ca să-i închidă gura.

— Mușcă! zise moașa. Mușcă și taci!

În fine, reuși. Strivită de pat, sprijinită de fiecare parte de câte o sclavă, aduse pe lume copilul, primit de nubiană într-o pânză de bumbac, în timp ce recita rugăciunea Credinței.

Allahu Akbar. Dumnezeu e mare.

Kislar Aghasi urmărea totul, ca să se asigure că nu putea fi vorba de o înlocuire a prețiosului copil. Îl duse el însuși la fântâna albă de marmură și-i făcu cele trei îmbăieri tradiționale. În gură i se picură ulei îndulcit, ca să-i facă limba dulce și plăcută, în jurul ochilor i se dădu cu fard, pentru a-i face adânci și pătrunzători. Fruntea îi fu atinsă cu un Coran încrustat cu diamante.

Hürrem se agăță de umerii moașei, clipind din cauza transpirației ce-i intrase în ochi.

— Ce e? întrebă sfârșită, spuneți-mi odată ce e!

Îi răspunse Kislar Aghasi.

— Ai adus pe lume un fiu, Doamnă, rosti el.

— Un fiu, repetă Hürrem. Zâmbi, apoi leșină.

PARTEA A DOUA.

ÎNGERUL NEGRU.

Veneția, 1528

Era o viziune în catifea neagră, un înger negru cu părul negru și lucios precum cărbunele și ochii ca două peruzele. Avea pomeții înalți, nobili, și buze pline, umede și roșii, ca fructele lovite. Corsajul vesturei era foarte decoltat, după modă, pielea umerilor și sânilor era netedă ca fildeșul, iar cruciulița de aur de la gâtul ei – care putea să-i simtă respirația caldă – părea că râde de el.

De două ori interzisă.

Piazza era aglomerată și zgomotoasă, răsunând de strigătele negustorilor, de sporovăiala marinarilor jucând cărți sau cântând sub arcade, de staccato-ul strident al armenilor și dalmațienilor și de vorba melodioasă a venețienilor. Un albanez trecea în pantalonii săi largi, mestecând un cățel de usturoi ca pe o bomboană, un togato în robă roșie de senator răspundea cu o fluturare a mâinii și cu addio, caro vecchio salutului respectuos al unor cetățeni.

Pentru el, era ca și când în jur n-ar fi fost nimeni. Abbas îi urmări mersul pe scări înspre intrarea bisericii. Mergea cu o grație aproape exagerată, dar o singură dată privi spre el și Abbas simți parcă o împunsătură puternică în piept. Buzele ei se mișcară ușor, destul pentru ca el să știe că fusese observat, că prezența lui o afectase într-un fel oarecare. Dumnezeu știa în ce fel.

Nu mai putea să respire. Era cea mai perfectă femeie pe care o văzuse în viața lui. Îi venea să alerge, s-o prindă de braț și să fugă cu ea din piazza.

Scorpia bătrână care o însoțea îi aruncă o privire disprețuitoare în clipa în care urcau scările Bisericii Santa Maria dei Miracoli. Apoi dispăru înăuntru.

— Ai văzut-o? șopti el.

— Sigur că am văzut-o, răspunse Ludovici. Este Julia Gonzaga.

— O cunoști?

— Sora mea vitregă o cunoaște. E verișoara ei.

— Verișoară? abbas înșfăcă saion-ul lui Ludovici – jiletca stacojie lungă până în talie pe care acesta o purta peste cămașă – și îl trase în jos pe scări.

— Ce faci?

— Vreau s-o văd.

— Tu sei pazzo – ești nebun!

— Haide!

Ludovici îl apucă de braț.

— Știi cine e tatăl ei? antonio Gonzaga – un consigliatore!

— Nu-mi pasă!

— Nu-ți pasă? ludovici era alarmat, dar nu și surprins. Abbas era unul dintre cei mai exaltați și încăpățânați oameni pe care-i cunoscuse. Inconștient, îl numea taică-său. Dacă era un defect, acesta constituia și farmecul său. Poate că îi venea o dată cu sângele, își zise Ludovici. Un maur e un maur. Dar de data asta nu-l va lăsa să se prostească. În plus, mai era și periculos.

— Vreau doar să mă uit.

— Nu trebuie să te uiți! e o Gonzaga.

— Stai aici, atunci, zise Abbas și se retrase, țâșnind pe scări în sus. Ludovici ezită. La dracu cu el. Corpo di dio! aici o să i se înfunde. Se întoarse și făcu câțiva pași, dar apoi se răzgândi și o luă la fugă pe scări după el.

Chipurile supte și dezaprobatoare ale sfinților priveau în jos de pe tavanul aurit. O imagine a Fecioarei della Santa Clara se încrunta către stranele de pe balustrada lipită de zidurile reci din marmură gri și roșie ca mărgeanul. Demoni și monștri marini dansau printre pilaștrii bolților și colonadelor.

În biserică era întuneric și răcoare, față de căldura din piazza. Lumina se strecura prin geamurile colorate de deasupra absidei, sub forma a două gigantice degete care păreau să-i conducă privirea spre cele două ființe îngenuncheate în fața altarului.

Abbas avu senzația unei viziuni. Chipurile de marmură ale lui Francis și Arhanghelului Gabriel îl urmăreau din nișele lor înalte, acuzându-l mut de încălcarea unui teritoriu interzis. Avea sentimentul că în orice moment ele vor prinde viață, coborând de pe pereți ca să-l înfrunte pe nepoftit.

Sunt doar niște bucăți de marmură, își spuse el. N-au nici o putere. Dar parcă sanctitatea acestor imagini întărea spusele lui Ludovici. Pășea în altă lume acum, o lume pe care n-o înțelegea pe deplin.

Simți o mână pe umărul drept și abia își opri un strigăt.

— Ludovici!

— Credeai că e Gonzaga?

Abbas trase cu ochiul la chipul neterminat al Arhanghelului Mihail de pe peretele din spatele său.

— Nu, cineva mai puțin celebru, zise el, și zâmbi satisfăcut văzând confuzia de pe fața prietenului său. Se întoarse iarăși spre cele două ființe din fața altarului. Ea este cea mai frumoasă femeie

pe care am văzut-o vreodată.

— Nu este de tine, Abbas.

— Poate.

— Poate! la fel de bine ți-ai putea dori luna de pe cer, Abbas!

Bătrâna care era cu Julia le auzi vocile și își înălță capul. Abbas și Ludovici se adăpostiră după stâlpi. Abbas puse un deget pe buze. Așteptară.

Dar când se uitară din nou, ele plecaseră. Abbas se întoarse către naos și văzu cum bătrâna o zorea pe fată în lungul culoarului. Fata întoarse capul o dată, și fața îi fu pentru o clipă încadrată de lumina galbenă ce venea ca un torent prin ușile imense. Apoi duenna o trase după ea și dispărură.

— Tu sei pazzo! șuieră Ludovici.

— Am fost crescut ca maur și musulman, în deșert. Și uite că sunt obligat să trăiesc într-o republică creștină, și încă situată toată pe apă! abbas rânji la el. Dacă erai tu în locul meu, poate înnebuneai și tu așa, puțin!

Mahmud stătea pe balconul palatului, cu palmele mari sprijinite pe balustradă, privind apusul soarelui prin acel văl roz ce se întindea dincolo de piscurile albe ale Cadorei și îngrămădirea norilor dinspre vest. Gondole și galere, insule îndepărtate păleau încet pe fondul cenușiu, de culoarea perlei, al lagunei. Era un peisaj ce nu înceta să-l răscolească, un port pe măsura celei mai mari republici maritime de pe Mediterana. Uneori chiar uita că toate acestea nu erau ale sale, că el nu era decât un mercenar. Dar adevărul era acesta din urmă, iată o lecție bună pentru fiul său.

— Dar e imposibil, mârâi el.

— Trebuie s-o întâlnesc, zise Abbas.

— De când trăim printre acești oameni? de șase ani? și tot nu pari a fi înțeles cel mai important lucru privitor la ei!

— Le putem apăra viețile, dar nu le putem avea ca soții pe fiicele lor.

Mahmud își privi fiul, cu tot trupul încordat de mânie, iar Abbas simți cum hotărârea i se clatină. Nu-i fusese ușor să-și înfrunte tatăl. Căpitanul General al Republicii era un bărbat cât un urs, cu umerii umflând stofa de mătase a pieptarului ce-l purta, barba creață și impunătoare mărindu-i parcă dimensiunile și ferocitatea. Când era furios, cum era cazul acum, ochii îi străluceau ca două torțe pe fața întunecată.

— Există temeiuri pentru prezența noastră aici, spuse el. Există

un temei pentru toate. Temeiul era desigur acela că Dogele nu avea încredere să lase comanda armatei pe mâna propriilor săi nobili, căci fiecare dintre aceștia se temea – și pe bună dreptate – că armata putea fi întoarsă împotriva lui. De fapt, Căpitanul General era arareori italian și adesea, ca acum, nu era nici măcar creștin.

În ce mă privește, gândi Mahmud, am ca frate un prinț din Barbaria care ar dormi mult mai bine dacă m-ar ști mort. Da, există un temei pentru toate.

— Ne tratează ca pe niște gunoaie.

— Magnificii tratează cu dispreț pe oricine. Asta nu înseamnă nimic. Este o obișnuință.

— Dar noi avem sânge regesc.

— Ce sânge regesc? mahmud lovi cu amândoi pumnii în masa din lemn de nuc aflată între ei. Casa regală a prințului Muslim! ce valoare are asta pentru ei? îți spun eu ce suntem. Suntem niște mercenari. Nu te mai amăgi că aparținem acestor locuri. Poți să trăiești într-un palat și să te îmbraci ca un fiu de togati, dar nu ești unul de-ai lor. Ține minte asta.

— Și atunci ce să fac? cu cine urmează să mă însor?

Mahmud se întoarse cu spatele.

— Fă și tu ca ceilalți tineri, și găsește-ți distracții pe Ponte delle Tette – Podul cu Țâțe.

Abbas știa locul. Își luase numele de la femeile dezbrăcate până la brâu ce stăteau în cadrul ușilor, îmbiind tinerii.

— Și oricum, adăugă Mahmud, ești prea tânăr ca să te gândești la o nevastă.

Abbas răsuflă adânc. Niciodată până atunci nu înfruntase hotărârea tatălui său.

— Vreau s-o cunosc pe Julia Gonzaga.

Mahmud oftă. Nu mai era mânios. La ce bun? era ca un copil care cerea, bosumflat, un castel numai pentru el. Era imposibil, și acesta era sfârșitul problemei. Chiar dacă Gonzaga ar fi fost genul de om care să suporte gândul de a-și mărita fiica cu un mulatru – și Gonzaga nu era câtuși de puțin astfel – exista o lege în Republică ce interzicea oricărui nobil venețian să-și căsătorească urmașii cu străini. Un Magnific din Consiliul celor Zece nu putea nici măcar în particular vorbi cu un străin, fie el chiar și Comandantul General al Armatei.

Mai ales dacă era vorba de Comandantul General al Armatei.

— E doar din cauza tinereții tale, Abbas. Mâine vei fi uitat

totul.

— Mă judeci prea lesne, răspunse Abbas, și ieși din încăpere.

Din balconul palazzo-ului tatălui ei, din spatele bolții zăbrelite a loggi-ei, Julia Gonzaga admira scena nopții venețiene. Felinarele atârnate de pe prorele gondolelor lăsau dâre ondulate pe oglinzile canalelor. Glasuri în șoaptă se auzeau de prin fondamenta, și o pereche tânără dispărea braț la braț în umbra unui sottoportico. Julia își alungă un acces de invidie.

Se gândi din nou la întâmplarea de după-amiază, de la Biserica Santa Maria dei Miracoli. De ce o privise așa băiatul acela? și cine era? avea pielea neagră, un negru, probabil, ca unul din gondolierii de pe canale, dar nu era îmbrăcat ca ei. Purta o bareta împodobită cu pietre scumpe pe cap, iar camicia de bumbac era descheiată în față la fel ca la tinerii nobili cei mai preocupați de linia modei.

Deci, cine să fi fost?

Încă un mister adăugat la toate cele adunate până atunci. Parcă trăia într-o casă mare în care toate camerele îi erau interzise, încuiate. Era misterul tatălui ei, prezență sumbră și rezervată care intra și ieșea din umbrele palatului ca. Își spuse, înroșindu-se, ca însăși umbra lui Dumnezeu. Era apoi misterul mamei, care murise când o adusese pe lume, și despre care nu se vorbea niciodată.

Dar mai ales era misterul referitor la bărbați.

Tatăl ei îi dăduse de înțeles că într-o zi ar putea să ia de bărbat pe unul din ei. Noțiunea îi trezea două feluri de sentimente: spaimă și eliberare. Un bărbat era cumva altfel, știa asta, dar în ce privințe, asta nu putea decât să ghicească. După cum spunea Biblia și duenna sa – guvernanta, Signora Cavalcanti – tinerii bărbați erau unealta Diavolului și îi puteau pune sufletul în primejdie. Și totuși, ceva în ea se întreba dacă blestemul n-ar fi oare mai plăcut decât viața asta. Era deja îngropată de vie. Ce putea fi mai rău?

Mai târziu începu să se gândească numai la bărbați. Fără să vrea, desigur. Signora Cavalcanti trezise în ea o fascinație teribilă, ca acea curiozitate irezistibilă din fața ușii încuiate a unei odăi. Chiar dacă înfrigurată, Julia era înfometată să afle ce se găsea dincolo.

Dar cum?

Fata trăsnea a vin și transpirație. Căzu râzând în brațele lui Ludovici. El își strecură mâna în corsajul ei, râzând de asemenea, și îi pipăi sânii, cântărindu-i ca pe două frumoase vaze pe care le prezenta unor oaspeți. Erau albi și grei, iar sfârcurile, observă el,

fuseseră date cu roșu.

— Privește, Abbas! de ce te frămânți atâta? vezi, pe dedesubt sunt toate la fel!

Femeia țipă strident și îl lovi în cap, în joacă, pe Ludovici. Își trase mai sus corsajul, într-un gest de pudoare simulată.

— Parcă e o balenă eșuată pe plajă, spuse dezgustat Abbas. Nu lipsesc decât harpoanele pescarilor.

Râsul prostituatei i se opri în gât. Îl privi pe Abbas cu ură și durere.

— Bastardo! îl înjură ea. Păgânule! cred că mai degrabă ai prefera o cămilă.

Și o luă la fugă. Ludovici continuă să râdă. Ridică pocalul din fața sa și sorbi vinul roșu, o parte scurgându-i-se pe cămașa albă, unde se lăți ca o pată de sânge, de-a curmezișul pieptului.

Abbas privi în jur. Taverna era ticsită, în special cu tineri fii de togati și cu târfele lor. Locul era o adevărată amestecătură de culori, în societatea atât de controlată a La Serenissime – cum era numită Veneția de proprii cetățeni – numai lucrătorii și prostituatele se puteau îmbrăca oricum, nevestele și fiicele patricienilor se îmbrăcau întotdeauna în negru. Iar tinerii purtau părul până la umeri, cămăși descheiate în față și barete împodobite cu pietre prețioase.

Încăperea mirosea a vin acru și parfum ieftin. Din camera din spate venea un damf mult mai neplăcut, de urină.

— Nu trebuie să iei viața chiar așa de în serios, spunea Ludovici, tot ce-i trebuie unui bărbat e o gaură în care să-și facă treaba. Ce importanță are a cui e?

Abbas scutură din cap. Prietenul său era beat.

— Dacă pentru Gonzaga are importanță, atunci are și pentru mine.

— Înainte nu erai așa de mofturos, rânji Ludovici. Vinul roșu îi pătase dinții. Arăta mult prea tânăr. Și totuși mai mare ca mine, își reaminti Abbas.

— Poate că acum știu mai bine, rosti el. Era adevărat. Plătise și el favorurile și mângâierile prefăcute ale acestor târfe, și niciodată nu fusese amorul cel atât de cântat de trubaduri. Unele îi cereau bani mai mulți pentru că era maur, altele se lăsau mai ieftin pentru că erau curioase. Toate erau ori foarte ametite, ori foarte grosolane, ori, Doamne iartă, foarte bătrâne.

— Un bărbat are nevoie, îi spuse odată Ludovici, e ca o ușurarea de aia bună. Atâta că e mai scump.

Abbas se ridică, dezgustat de amintiri, dar și de zgomot și miros, ca și de râsul lui Ludovici. Îl trase după el.

— Haidem!

Ludovici protesta în gura mare, în timp ce Abbas îl trăgea afară. Pocalul căzu pe podeaua de lemn, când ușa se închise cu zgomot în spatele lor. Abbas își rezemă prietenul de zidul tavernei, ținându-l de reverele cămășii. Erau îmbibate cu vin.

— Ascultă, șopti el, trebuie să mă ajuți.

Ludovici încercă să se concentreze, simțind încordarea bruscă din vocea prietenului său.

— Ce s-a întâmplat?

— Julia. Poți să-i transmiți o scrisoare?

— Tu sei pazzo!

— Poate că sunt. Poți?

— Te rog, Abbas.

— Poți?

— Gonzaga o să te omoare!

— Nu-mi pasă de Gonzaga. Vreau s-o întâlnesc. Numai o dată.

— Pentru numele lui Dumnezeu.

— Ai spus că e verișoara Luciei.

— Asta nu schimbă nimic.

— Ea poate să-i dea scrisoarea.

Umerii lui Ludovici căzură a înfrângere. N-avea rost să te cerți cu Abbas când hotărârea îi era luată.

— O s-o întreb.

Abbas îi strânse umerii.

— O să meargă, Ludovici, ai să vezi.

Ludovici se simți deodată treaz. Se cutremură.

— E periculos, Abbas.

— Pericolul dă sens vieții.

— Dar îi poate pune și capăt. Nu face asta. Dacă vă întâlniți – ceea ce e imposibil, Abbas, pentru că nu merge nicăieri neînsoțită – vei fi în pericol de moarte. Nu se glumește cu onoarea unui asemenea om.

Abbas își întoarse fața în umbră, lumina lunii dând o intensitate ciudată privirii sale.

— Și eu am onoarea mea, Ludovici. Tatăl meu n-are decât să fie mulțumit, câine de luptă al Dogelui, dar eu vreau să trăiesc ca un bărbat!

Oh, Doamne, gândi Ludovici. Dragoste și revoltă. Un amestec

puternic. Suficient ca să-i orbească bunul simț.

— Nu face asta, șopti Ludovici.

— Voi scrie scrisoarea în seara aceasta!

Abbas își puse o mână pe după umerii prietenului său, conducându-l către Piazza San Marco. Tot drumul, Ludovici se blestemă pentru prostia de a fi menționat legătura de rudenie dintre Lucia și Julia.

Nimic bun n-o să iasă din asta. Era sigur.

O frânghie plină de rufe dansa în fața unui zid cu tencuială cenușie. De cealaltă parte a canalului o duenna bătrână se apleca pe fereastră pentru a ridica un coș cu merinde dintr-o gondolă acostată la mal. Lumina soarelui reflectată în apă arunca umbre pestrițe pe fațadele clădirilor, împrăștiind pe alocuri penumbra loggiei.

Julia își întinse dantela pe genunchi, bucurându-se de căldura soarelui în timp ce lucra. Lucia ședea lângă ea, îngânând bârfele neînsemnate auzite de la fratele ei. În timpul verii Lucia o vizita des – escortată de duenna, desigur – ca să trăncănească și să lucreze împreună. Era o ușurare binevenită pentru amândouă în singurătatea de mănăstire a vieții pe care o duceau zi de zi.

— Aud că urmează să te măriți, zise Lucia.

Era o fată brunetă, voinică, cu o umbră de mustață deasupra buzei de sus. Fratele ei mai mare, Ludovici, era blond și nici măcar nu-i creștea barba. Viața nu era deloc dreaptă, gândi Julia.

Julia trase cu ochiul la Signora Cavalcanti, care îi întoarse privirea cu un soi de triumf.

— Da, răspunse ea. La toamnă.

— E frumos?

— De-abia l-am auzit pe tata vorbind despre el. Julia se prefăcea că-și examinează lucrul. E tot un membru în Consiliul Celor Zece. Soția lui a murit acum trei ani.

Cu coada ochiului văzu dezamăgirea – sau era groază?

— De pe fața Luciei. Se dădu mai aproape de ea.

— Câți ani are?

— Merge pe șaizeci. Dar s-ar putea să fie încă frumos.

Se luptă să-și stăpânească tremurul vocii. Ce partidă putuse să-i găsească taică-său! buzele îi tresăltau de mânie și autocompătimire. În fine, măcar el părea mulțumit de aranjament.

— Cum îl cheamă?

— Serena. Nu mă întreba numele mic, nu-mi amintesc.

Signora Cavalcanti privi iute la ele. Simțind iritarea din privirea

ei, Julia își coborî ochii.

— L-am văzut, rosti Julia. Este un om foarte. Foarte important.

E ca o frunză moartă, gândi Lucia. Ce potrivit cădea să se căsătorească toamna. Dacă el mai trăia până atunci. Deja arăta ca o smochină. Își stăpâni un chicotit. Biata Julia!

Tăcură. Signora Cavalcanti lăsă lucrul deoparte și își frecă ochii.

— Cred că mă voi duce să mă odihnesc, zise ea și intră înăuntru. Julia o auzi trăgând draperiile ferestrei de la dormitorul de deasupra.

Lucia aşteptă până când duenna ei le părăsi o clipă, apoi scotoci printre faldurile rochiei și scoase o scrisoare sigilată cu ceară roșie. Aproape că o aruncă în poala Juliei, de parcă frigea.

Julia o privi uimită.

— Ce-i asta?

— O scrisoare, șopti Lucia, trăgând cu ochiul spre ușa ce ducea la balcon. Hai repede, deschide-o!

— De la cine e?

— Ai un admirator!

Julia își zise că probabil așa te simți când cazi în apa canalului. Surpriză totală, jenă, frig. Luă plicul. Pe el era scris cu cerneală neagră un cuvânt: „Julia”. Simți un nod în gât.

— Hai, deschide-l!

Fața Luciei exprima entuziasmul și curiozitatea unui copil. Julia rupse repede plicul.

Te iubesc. Ești cea mai frumoasă femeie pe care am văzut-o în viața mea. Trebuie să te văd. Voi înfrunta orice primejdie. Numai spune-mi cum să fac.

Julia citi cuvintele iar și iar, în timp ce mâinile începură să-i tremure.

— Ce scrie? șopti nerăbdătoare Lucia.

— De la cine e? întrebă Julia.

— Nu știu. Un prieten de-al fratelui meu.

— Cine e?

— Nu mi-a spus. M-a rugat numai să-ți dau scrisoarea. Arată-mi și mie!

Lucia încercă să citească scrisoarea, dar Julia o smulse nervoasă, o împături și o strecură în corsaj. Cel puțin acolo va fi ferită de ochii Signorei Cavalcanti. Rupse plicul în bucățele mici și le aruncă în canal. Bucățelele plutiră ca niște fulgi.

— De ce-mi trimite scrisori acest prieten al fratelui tău? vrea să

mă dezonoreze?

— Ludovici zicea că nu este altă cale.

— Altă cale pentru ce?

— Nu știu. Singurul mod în care vă puteți întâlni cred. Strânse brațul Juliei. Ce înseamnă toate astea? întrebă ea, acum savurând pe deplin intriga.

Julia încercă să-și revină. Avea obrajii aprinși. Era îngrozită și, în același timp, în culmea fericirii. Îngrozită de consecințe, dacă tatăl ei ar afla așa ceva, și fericită, de această bruscă apariție a aventurii în viața ei.

Era de asemenea contrariată de propria-i reacție, aproape pe loc începuse să se gândească la un plan. Ceva înăuntrul ei strigă: dar e o nebunie! te vor descoperi! îți vei dezonora familia, iar sufletul îți va fi blestemat! altă parte a ei se întreba care ar fi cea mai rea pedeapsă, în ochii tatălui ei.

Dar era imposibil. Să se întâlnească cu un străin, fără prezentare, fără escortă. Nu, va arde negreșit scrisoarea. Imediat după plecarea Luciei o va arde negreșit.

Dacă autorul scrisorii i-ar fi fost un companion potrivit – chiar soț – ar fi aranjat o întâlnire chiar prin tatăl ei. Oricine ar fi fost, ea clar că nu era un togati, și nici membru al unei familii cât de cât nobile.

Și totuși.

— Duenna doarme în fiecare după-amiază între trei și cinci. Eu citesc din Biblie în dormitor. Spune-i fratelui tău. Se forță să înghită. Spune-i fratelui tău că prietenul său trebuie să aibă o gondolă pe canal la acea oră. Dacă vine mai devreme sau mai târziu nu voi coborî, și nu voi dori să mă mai deranjeze altă dată.

Lucia o privi surprinsă.

— Îl vei întâlni. Fără duenna? fără știința tatălui tău?

— Da, spuse Julia. Nu-mi pasă dacă voi fi blestemată. Se gândi la căsătoria ei cu consilierul de șaizeci de ani. Sunt blestemată oricum. Nu?

Julia își înfășură și mai strâns mantia lungă în jurul umerilor și își trase gluga mult pe frunte, umbrindu-și chipul. Mai era încă timp să renunțe, se gândi ea. Privi înapoi spre scări. Era întuneric și răcoare și se auzea sforăitul Signorei Cavalcanti din dormitorul de sus. Scroafa.

Crăpă ușa grea de lemn doar câteva degete și privi în josul treptelor de piatră. Lumina îi lovi ochii și trebui să clipească. Sfântă

Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, iartă-mă, murmură ea. Era acolo! gondola era legată de bara de fier de la picioarele scărilor. Gondolierul era un negru înalt, cu o cămașă stacojie cu mâneci largi și pălărie cu boruri mari, împodobită și ea cu panglici stacojii. Stătea aplecat în barcă, cu o atitudine degajată, parcă râzându-și de frica ei.

Ea deschise ușa încă un pic și respiră adânc, închizând ochii.

Încă se mai putea întoarce.

Să se întoarcă la ce?

La camera ei, la Biblia mare și neagră de pe birou. Să-și ia lucrul și acul și să treacă la fereastră ca să vadă mai bine. Să privească gondolierii ce zâmbeau și apoi își plecau privirea, gândindu-se la ferestrele acoperite și întrebându-se.

Să se întoarcă în camera ei și să aștepte un senior de șaizeci de ani numit Serena.

Își aranjă pentru ultima oară gluga și deschise ușa. Alergă în josul scărilor, trase perdeluța și sări în gondolă.

Își înăbuși un strigăt de uluire – și de groază.

Era un negru.

Nu atât de negru ca gondolierul, dar un maur, cu siguranță. Și-l aminti pe dată: era băiatul care o urmărise cu privirea la Biserica Santa Maria dei Miracoli. De aceea nu putuse s-o caute prin intermediul tatălui ei. Nu numai că nu era fiul unui magnific, nu era nici măcar venețian!

Gluga încă îi ascundea chipul, dar el păru să-i ghicească expresia feței.

— Mi s-a spus că am ținuta și îndemânarea unui mândru gondolier, dar tata nu-mi dă voie. El spune că fiul unui Apărător al Republicii trebuie să aspire la lucruri mai înalte.

— Tatăl tău.?

— Este Comandantul General al Armatei.

Mahmud, maurul! auzise de el. Acum înțelegea.

— Dacă înfățișarea mea e prea tulburătoare, Doamna mea, poți părăsi gondola și nu vei mai auzi niciodată de mine. Pentru că mă voi arunca în apă. El zâmbi, și Julia simți cum indignarea inițială se evapora.

— Am doar câteva minute, spuse ea, dar vocea abia dacă semăna cu a ei. El făcu semn gondolierului și trase perdelele în spatele lor. Julia auzi zăngănitul barei de fier și apoi plescăitul moale al apei în timp ce gondolierul îi ducea către mijlocul

canalului.

— Unde mergem?

— Nicăieri. Unde putem vorbi mai în siguranță decât aici?

În toate părțile erau perdele de catifea albastră, așa încât mica încăpere le oferea singurătatea absolută. Ea simți un miros ciudat, nu neplăcut, de mucegai și de nuc. Tot ce putea vedea afară erau ciorapii viu colorați ai gondolierului, așa cum stătea în poziția specifică, pe punte.

Julia își întoarse privirea către companionul ei. Era tânăr, observă, aproape la fel de tânăr ca ea. Pielea lui avea culoarea lemnului de nuc. Părul foarte creț, deși nu de culoarea cărbunelui, ca a gondolierului. Trăsăturile îi erau fine și rotunjite, ca ale unei statui de bronz. Purta o cămașă albă de bumbac și vestă de mătase albastră, bogată, iar în urechea stângă scânteia un rubin.

Era poate cea mai exotică ființă pe care o văzuse în viața ei.

— Cum te cheamă? întrebă ea.

— Abbas.

— Abbas. Repetă ea încercându-i sonoritatea pe propria-i limbă.

— Nu e un nume venețian, dar, după cum vezi, eu însumi nu sunt chiar un venețian.

Ea căută în cutele mantiei.

— Iată scrisoarea sa.

El păru încurcat.

— N-o vreau înapoi.

— E periculos. Dacă vrei pot să-i dau foc.

O luă din mâna ei.

— Ce-am scris e adevărat.

Ea simți că i se aprind obrajii. Ce voia de la ea?

— Îl cunoști pe Ludovici Gambetto? întrebă.

— Tatăl lui e general și sfetnic al tatălui meu. Suntem amândoi niște renegați, presupun.

— Amândoi?

El păru surprins că îi mai trebuiau explicații. Suntem amândoi din afară, suntem altceva.

— Gambetto este una din familiile nobile ale Veneției.

Abbas păru stânjenit.

— Nu știi.?

— Ce să știu?

— Ludovici este din afara căsătoriei. Signor Gambetto a avut o amantă. Când ea a murit, Ludovici era un copil. Signor Gambetto

și-a asumat răspunderea în ceea ce-l privește, dar. E totuși un nepoftit.

Julia îl privea lung. Amantă? ce însemna asta? și cum se putea naște un copil în afara unei căsătorii?

— Poate că nu trebuia să-ți spun. Credeam că știi, zise Abbas.

De unde să știe? ei nu-i spunea nimeni nimic, niciodată.

— Nu mi-a zis nimeni.

— Îmi pare rău pentru., făcu un gest cu mâna spre mica boltă de catifea, pentru asta, aș fi vrut ca tata să intervină pentru mine, dar mi-a zis că nu se poate. Dar trebuie să-ți vorbesc, trebuie. Ești cea mai frumoasă femeie pe care am văzut-o în viața mea.

Se întinse și îi înlătură gluga. Ea îngheță, crezând că vrea s-o atingă. Dar când gluga căzu pe spate, el stătu doar și privi, studiindu-i chipul cu o intensitate teribilă.

— Ești minunată, șopti el.

Pentru o clipă îi veni să râdă, era cel mai extraordinar lucru pe care i-l spuse cineva vreodată. Își aprecia uneori singură frumusețea, dar acum, brusc, totul părea să merite riscul. Ar fi acceptat amenințarea a o mie de cuțite pentru așa o adorație.

Simți că i se învârte capul. N-avea nici cea mai mică idee de ce trebuia să facă sau să spună.

— Ar trebui să mă întorc.

— Nu încă.

— Dacă duenna descoperă asta.

— Numai câteva clipe. O umbră traversă baldachinul când gondola trecu pe sub pod. Ea auzi strigătele copiilor jucându-se pe caldarâm.

— Sunt atât de greu de privit?

— Oh, nu, șopti ea. Nu-i vorba de asta.

— Trebuie să te mai văd.

— Nu pot.

— Trebuie. N-am simțit niciodată așa ceva. Parcă aș fi pus pe foc.

— În curând mă voi mărita, îngână Julia.

El păru mai degrabă mânios decât îngrozit.

— Când?

— În octombrie. Soțul meu urmează să se întoarcă din Cypru.

— Nu pot lăsa să se întâmple asta.

— Nu trebuie să mai vorbești așa. Mă înspăimânți. Trebuie să ne întoarcem.

El își coborî vocea.

— Ai putea iubi un maur așa cum iubesc eu o necredincioasă?

— Du-mă înapoi, zise ea, dar vocea i se sparse, trădând-o.

Peste câteva minute ea auzi zăngănitul fierului; gondola acosta din nou la picioarele scărilor palatului. Julia se ridică și gondola se clătină. Ea căzu, dar Abbas îi prinse brațul.

— Lasă-mă să-ți văd chipul încă o dată.

Ea se îndepărtă și, încet, își trase gluga pe spate. Îi văzu buzele întredeschizându-se într-un surâs de plăcere. Fața lui era total transfigurată. Din cine știe ce motiv, în mintea ei apăru imaginea unui boboc de trandafir, îngrămădit ca un ghem spre a se apăra de ger, care izbucnește în floare la primul val de căldură al primăverii.

El? se întrebă ea. Sau eu?

— Nu mă voi gândi la nimic altceva până când nu te voi vedea din nou, zise el.

— Nu pot să te văd din nou, minți ea, precipitându-se afară și urcând în fugă scările. Nu se opri până nu ajunse la adăpostul camerei, unde îngenunche în fața crucifixului de lemn de pe perete și se rugă pentru iertare și apoi pentru încă o șansă de a păcătui.

Antonio Gonzaga observase o mică, dar îngrijorătoare schimbare a fiicei sale. Era neliniștit de bujorii roz de pe obrajii ei și de comportarea înfrigurată, abia reținută. Nu erau potrivite cu poziția unei tinere domnișoare ale cărei gânduri ar fi trebuit să fie în întregime dedicate învățăturii religioase și lucrului de mână.

Slujnica aduse două farfurii cu squazzetto, o supă bogată făcută cu orez și carne de pui. Gonzaga își urmă fiica pe când ridica lingura.

Îndreaptă-ți umerii.

Julia făcu cum i se spusese.

Gonzaga nu-și putu reține o încruntare. Cu cât o mărita mai repede cu atât mai bine.

— O tânără de spiță aleasă nu trebuie să se cocoșeze la masă.

— Da, tată.

— În curând vei fi soția unui membru în Consiliul celor Zece. Care va aștepta purtări alese din partea ta.

— Da, tată.

Ce-o fi având fata asta? se întrebă el. Mai văzuse la femei privirea aceea, ca de vacă; la nevastă-sa, în noaptea nunții, la amanta sa, de fiecare dată când era însărcinată. Uneori asta se întâmpla chiar prea des.

Trase o duşcă de vin roşu, gros, şi bătu darabana în masă, în timp ce evalua schimbarea. Sigur nu gândul măritişului cu Serena adusese roşeaţa asta în obrajii fetei? dacă asta era, păi atunci greşea mult în aşteptările ei. Oricum, nu acesta era scopul căsătoriei. Ideea unor asemenea gânduri neruşinate în mintea propriei sale fiice îl făcu să se înroşească, enervat.

Împinse farfuria şi se ridică.

Julia îl privi, alarmată.

— Tată?

— Nu mă simt prea bine. Mă duc să mă odihnesc. Va trebui să mă scuzi.

Plecă, lăsând-o să-şi termine cina singură.

Gonzaga se aşeză la masă în biroul său privat, uitându-se posomorât la lumânare. Camera era pe măsura importanţei şi seriozităţii unui om ca Gonzaga. Un tablou cu „Moarte Fecioarei" de Carpaccio domina încăperea; două tablouri mai mici, o Fecioară cu Prunc de Bellini şi un portret al său, făcut în Palma Vecchio cu cinci ani în urmă, atârnau de o parte şi de alta a uşii. Covoare persane şi siriene erau aşezate printre tapiseriile de pe pereţi, iar lângă cămin se găseau două bronzuri de Il Ricio.

Se auzi o uşoară bătaie în uşă.

— Chix ie, se răsti el. Cine e?

— Signora Cavalcanti, Excelenţă.

— Intră.

Signora Cavalcanti intră încet şi se aplecă pentru a-i săruta mâna robei de catifea neagră.

— Excelenţă, îngână ea. Aşi vrut să-mi vorbiţi.

— Am necazuri, Signora Cavalcanti.

— Nu din partea mea, sper, Excelenţă.

Gonzaga o privi atent.

— Nu ştiu, Signora.

Duenna îşi frângea mâinile. Era îngrozită de Gonzaga. În roba lui lungă şi neagră, cu baretă şi eşarfă tot din catifea, cu cataramă de argint la cingătoare şi ochii cenuşii, sumbri, privind-o pe sub sprâncenele negre şi stufoase, arăta aşa cum şi-l imagina pe Dumnezeu în ziua Judecăţii de Apoi.

— Vă asigur, Excelenţă, că am fost sârguincioasă în îndatoririle mele.

— Ai fost, oare?

Stăpâna Julia! dar oare ce se întâmplase?

— Cred că fata ascunde ceva.

Signora Cavalcanti se gândi intens încercând să identifice vreo greșeală în ce făcuse. Era un vechi truc al ei, care îi aducea o destăinuire completă fără a provoca suspiciuni.

— Nu cred, Excelență.

Liniștea se așternu pentru câteva clipe. În sfârșit, Gonzaga rosti:

— Ți-a vorbit mult de îmbucurătorul eveniment al măritișului ei?

— Foarte puțin, Excelență.

— Așteptarea nunții îi aduce bucurie?

Dacă ar fi fost un copil recunoscător, așa ar fi trebuit, gândi Signora Cavalcanti. Dar recunoștința nu prea face parte dintre calitățile ei. Numai că nu putea să-i răspundă astfel lui Gonzaga, așa încât spuse:

— Sunt sigură că este cât se poate de bucuroasă.

Degetele lui Gonzaga loveau ritmic brațul fotoliului.

— Este însoțită tot timpul?

Signora Cavalcanti se gândi, vinovată, la siesta pe care obișnuise să și-o facă în fiecare după-amiază.

— Tot timpul, Excelență.

Gonzaga păru să ofteze și să se destindă.

— Să fii cu ochii pe ea, să n-o scapi o clipă. Trebuie să am grijă de poziția mea.

— Da, Excelență, zise duenna și se întoarse spre ușă, fericită că scăpase.

Da, o să fie mult mai atentă de acum înainte. Habar n-avea ce-l tulburase pe stăpân, dar orice ar fi fost, ea avea să afle. Și o să-i ducă descoperirea ca pe o ofrandă, iar mulțumirile și încrederea lui reînnoită îi vor fi răsplata binemeritată.

Erau pe terasă, ce dantelele de lucru pe genunchi, în timp ce soarele după-amiezii târzii cobora în spatele palatelor. În casă era liniște. Duenna le lăsase singure, dar Julia încă n-o auzise trăgând draperia grea de la fereastra de deasupra.

Lucia se aplecă înainte și șopti:

— L-ai întâlnit?

— Pe cine? răspunse Julia.

Lucia se holbă la ea.

— Știi despre cine vorbesc! răspunde-mi!

Julia ridică din umeri.

— Poate.

— Și?

Julia zâmbi și nu spuse nimic.

Signora Cavalcanti apăru brusc pe terasă.

— Ce șușotiți voi două aici?

— Nimic, Signora, zise Julia.

Duenna se așeză și își reluă lucrul. Se uită la Julia, apoi la Lucia, cu fața strânsă într-o încruntare bănuitoare.

Restul după-amiezii trecu în liniște. Julia simțea perechea de ochi întrebători care o fixau, dar nu ridică privirea și nu mai scoase nici o vorbă.

Julia își scoase gluga de la mantie, încet și studiat, savurând fiorul de plăcere pe care i-l conferea întotdeauna această clipă. Era subjugată ea însăși de emoțiile pe care apariția sa părea să le stârnească în sufletul lui. Asta era vanitate, își dădea seama. Viciul Diavolului.

Sfântă Fecioară, iartă-mă, gândi, dar îmi place.

Nu intenționase nici o clipă să caute o a doua întâlnire. Dar în fiecare după-amiază, după prima întâlnire, gondola apărea lângă treptele palatului, și până la urmă ispita ajunsese prea tare. Voia doar să mai vadă odată privirea aceea, voise să mai simtă odată acel fior de spaimă. Voise să simtă, de fapt, că trăiește.

A doua întâlnire le înlesni pe celelalte. De câte ori se întâlniseră astfel? jumătate de duzină sau mai mult? era secretul ei. Marele, prețiosul ei secret. Tatăl ei și Signora Cavalcanti n-o aveau complet sub control.

Vanitate, spaimă, putere. Poate că acestea făceau viața să merite a fi trăită.

Sfântă Fecioară, iartă-mă.

— Julia, șopti Abbas.

— Doar pentru câteva clipe, șopti ea. Așa spunea de fiecare dată, ca pe o litanie, o târguială cu Destinul. Cine mă va condamna vreodată, doar pentru câteva clipe? toate celelalte ore ale zilei îmi sunt fără greșeală chiar și în fața duhovnicului.

El întinse mâna spre ea, cu palma în sus. În ultimele două întâlniri ea îi permisese să o atingă. Acesta era semnalul lor. Întinse și ea mâna, lăsându-și-o în mâna lui. El o primi în palma lui ca pe o pasăre mică, rănită.

— Te iubesc, Julia.

— E imposibil. Trebuie să ne oprim.

— Nu mă pot opri acum. De m-ar amenința toate flăcările

iadului, și tot ar fi o tortură mai mică decât cea de-acum.

— Oprește-te, murmură ea. Se întreba dacă acum ar mai fi putut trăi fără asta, fără pasiunea lui Abbas, care o făcea să se simtă cea mai frumoasă și mai importantă femeie din lume. Cum s-ar mai fi putut întoarce să privească lumea pe fereastră?

— Mă voi opri doar în mormânt.

— Abbas, în curând mă voi mărita.

— Vino cu mine.

— Ce?

— Vino cu mine. Pot aranja călătoria pe un vas.

Julia îl privi lung, îngrozită și fascinată în același timp.

— Nu.

— Putem merge în Spania. Acolo vom fi feriți de tatăl tău. Tatăl meu ne-ar da bani.

— Nu.

O strângea de mână atât de tare, încât o durea.

— Ce ne mai ține aici?

— Du-mă înapoi.

— Ce ne mai ține aici, pe oricare din noi?

Avea dreptate. Era așa de simplu să simuleze că ar putea juca acest joc pe vecie. Dar la toamnă ar fi fost condamnată la alt palat, la altă fereastră. Un bătrân posomorât și cărunt ca tatăl ei. Se înfioră la acest gând. Dar să fugă, să părăsească Veneția. Lumea ei răcoroasă și umbrită îi era adăpost, pe cât îi era închisoare. Era ca și cum ar fi invitat-o să sară împreună într-o prăpastie. Mintea ei lucra nebunește, și gândurile i se amestecau, simțind că nu mai era stăpână pe ea însăși.

— Du-mă înapoi.

— Te rog, Julia. De când te-am văzut la biserică am știut că mă voi căsători cu tine. Sunt în stare de orice, orice. Mai degrabă aș muri decât să renunț la tine.

Vorbește serios, gândi Julia. Pentru prima dată înțelese că nu mai era un joc. Abbas era la fel de primejdios ca și tatăl ei. Vorbele lui erau pline de adevăr. Acum nu mai putea fi oprit de nimic. Era îngrozită, disperată.

Era hotărât, își spuse.

— Te rog, du-mă înapoi. Acum îl ruga.

— Spune-mi că vii cu mine.

— Nu pot.

— Trebuie.

Se aplecă spre ea. Acum o să mă sărute, gândi ea, și începu să tremure. Nu ai voie să faci asta! ar fi vrut să strige. Dumnezeu te va pedepsi pentru asta! ai mers prea departe! în loc de asta închise ochii și stătu complet nemișcată; simți aroma ciudată a acelui trup atât de aproape de al ei și mirosul abia perceptibil al veșmintelor lui. Buzele lui le apăsară încet pe ale ei, apoi el se retrase.

— Vino cu mine, repetă el.

Ea deschise ochii. O privea în modul acela al lui ciudat, intens. De parcă răspunsul ei îi era scris undeva pe față, cu litere minuscule. Și dacă nimeni nu se va mai uita așa la mine vreodată? gândi ea. Așa ceva era de nesuportat.

— Trebuie să mă întorc.

Când ajunseră la palat urcă treptele încă în transă. Nu observă chipul rânjind al gondolierului, nu auzi nici ușa scârțâind din balamale când o deschise. Dreptunghiul negru se căscase în fața ei; evadarea o îngrozea și mai mult decât sanctuarul.

— Deci m-ai dezamăgit.

Sfântă Fecioară, Născătoare de Dumnezeu! ridică ochii. Când pupilele i se obișnuiră cu semiîntunericul, zări doi ochi strălucitori și malefici, uitându-se la ea din capul scărilor.

— Signora Cavalcanti!

Spaima fu aproape imediat înlocuită de un neașteptat val de ură. Aici nu era nici un sanctuar. Iar ea era o prizonieră. Era ca și țintuită de zid, în lanțuri.

Duenna avea ochii iluminați de triumf, pe când cobora scările.

— Ce-ai făcut până acum?

Julia se întoarse și deschise ușa. O auzi pe Signora Cavalcanti strigând ascuțit, dar strigătul îi fu curmat de izbitura ușii grele de stejar și fier. Julia fugi înapoi spre canal, dar gondola se desprinsese de lângă trepte. Julia fu pe punctul de a striga un avertisment, dar auzi pașii duennei precipitându-se pe dalele din spatele ei. A-l striga acum pe nume însemna să-l trădeze.

Mâinile bătrânei erau pe umerii ei, târând-o înapoi spre scări, și ea țipă o dată, după care văzu o mișcare în spatele perdelușelor gondolei, dar nu putu fi sigură că Abbas văzuse sau auzise cele întâmplate.

Antonio Gonzaga era îmbrăcat în roba vișinie care-i arăta rangul de Consigliatore. Stătea lângă fereastră, cu pumnii strânși rezemați de tocul acesteia, privind dincolo de acoperișurile palatelor, înspre clopotnița de la San Marco. Dincolo de ele, știa,

era Palatul Ducal. Ce se va spune despre el dacă vreodată va răsufla fie și o vorbă despre acest scandal? ce s-ar întâmpla cu alianța lui cu Serena?

Furia îi strângea măruntaiele ca o gheară, mai tare și mai tare. Fiica lui! purtându-se ca o prostituată oarecare! îi venea să-i taie gâtul.

— Cine e băiatul?

Julia coborî privirea și încercă să-și stăpânească tremurul picioarelor. N-ar fi putut să răspundă nici măcar dacă ar fi vrut. Niciodată nu văzuse o asemenea furie. Îi era frică să nu-și piardă controlul vezicii și să se facă de râs. Dar cum aș putea să mă fac de râs mai mult, cel puțin în ochii tatălui meu?

— Am zis, CINE ESTE BĂIATUL? strigă el.

Julia o simțea pe Signora Cavalcanti privind-o, în ochi sclipindu-i o plăcere sadică. Nu spuse nimic. Nu-l va trăda pe Abbas. Asta era tot ce putea salva.

Lovitura o luă complet pe nepregătite. O trimise la podea, și câteva clipe nu văzu și nu auzi nimic. Când își reveni în simțiri, Consilierul stătea deasupra ei, ci picioarele depărtate și pumnii încleștați.

— Îmi vei spune cine e băiatul.

— Niciodată, se auzi vorbind.

Această rezistență neașteptată la fiica sa nu reuși decât să-l înfurie și mai tare. Urlă și o înșfăcă de păr, scuturând-o ca pe un câine și târând-o apoi pe pardoseala de marmură. Îi strigă ocări, folosind acel limbaj pe care-l auzise uneori în piețe, dar pe care nu-și imaginase că-l va folosi vreodată. Când îi dădu drumul avea între degete șuvițe lungi de păr negru-albăstrui, ondulate.

Julia își puse mâinile deasupra capului ca să se apere de alte lovituri și se făcu ghem pe podea, suspinând.

Când deschise ochii observă că până și Signora Cavalcanti părea șocată.

— Îmi vei spune numele lui.

Julia nu-i putea răspunde. În gând îi stătea numai sfidarea. Țipă din nou, când Gonzaga o ridică în picioare, degetele lui strângând mânecile înflorate ale bluzei de pe ea, pe care le rupse în bucăți. O pălmui din nou și din nou, peste tot capul, în timp ce ea se retrăgea și se trăgea, încercând să se ferească de lovituri. Deodată îi dădu drumul și ea căzu grămadă pe podea.

Nu va scoate nimic de la ea în seara asta, înțelese el.

— Acoperă-te, târfă, spuse. Îi rupsese umărul vestei, scoțând sânul la vedere. Julia făcu o încercare stângace de a se înveli cu bucățile rupte, dar mâinile îi tremurau atât de rău încât nu reuși.

— Du-o în camera ei, zise Gonzaga către duenna. Apoi vino înapoi. Vreau să stau de vorbă cu tine.

Signora Cavalcanti nu mai trăise o asemenea frică. Întotdeauna îl considera pe Excelența Sa un om sobru, dar scena la care fusese martoră o cutremurase. Una era dacă pronunța o sentință, ca un judecător drept, și cu totul altceva să pună el însuși mâna să învârtă roata de tortură.

Dar când se întoarse în birou, Gonzaga se calmase. Ședea la masa lui, cu mâinile încrucișate în poală, cufundat în gânduri. Numai părul în dezordine de sub baretă trăda violența manifestată câteva minute înainte.

— Fiica mea este rușinos de încăpățânată, spuse el.

Signora Cavalcanti nu știa ce să spună. Privea chipul lipsit de speranță al Fecioarei lui Carpaccio și îi era rușine.

— E posibil să nu-și dea seama de mărimea jignirii pe care a adus-o? zise Gonzaga.

— Eu am educat-o cu credință în spiritul datoriei către Republică și Dumnezeu, răspunse repede duenna.

— Poate. Gonzaga lăsă cuvântul să atârne o vreme în aer, ca o amenințare. Dacă-i adevărat ce spui, atunci de ce mă sfidează în felul acesta?

Duenna înțelese că era pusă la încercare. Dar ce putea spune în apărarea ei? poate ar fi trebuit să-și țină descoperirea numai pentru ea. Ei bine, acum era prea târziu.

— Se nasc multe întrebări din asta, spuse el, de pildă, cum erau aranjate aceste întâlniri?

Signora Cavalcanti își înghiți dorința teribilă de a spune nu știu. Ar fi echivalat cu a-și recunoaște eșecul. Ar fi trebuit să-i fi trecut prin cap asta, își zise acum.

— Voi afla eu, spuse.

— Sper, Signora Cavalcanti. De fapt, chiar mă bazez pe asta.

Și zâmbi. Duennei nu-i plăcea când Excelența Sa îi zâmbea; efectul nu era deloc plăcut.

Abbas urmărea litiera de la palat. O pierdu prin îngustele calles, dar o prinse din nou spre cotitura mercato-ului de la Campo Santa Maria Nuova. Își făcu loc printre vânzătorii de fructe și negustorii de mărunțișuri care erau prea lenți în a se feri din fața lui,

răsturnând chiar și un cărucior cu suluri de mătase.

Biserica Santa Maria dei Miracoli domina piazza. Era un din cele mai frumoase biserici ale orașului, cu fațadele ei de marmură bogată, galbenă, cenușie și albă. Litiera era purtată în jos pe scările spre portul din față, în umbra turnului cel mare.

Abbas se opri pe latura cea mai îndepărtată a pieții și privi cele două persoane ce coborâră din litieră, una scundă și îndesată, alta înaltă, subțire și grațioasă. Femeile venețiene puteau părea asemănătoare unui ochi grăbit, își spuse el, toate îmbrăcate în fustele lor largi, negre, în haine cu mâneci înflorate și voaluri întunecate, dar cine o știa pe ea ar fi deosebit-o dintr-o mie, numai după felul în care se mișca.

Julia!

— Asta e o nebunie, îi șopti Ludovici în ureche.

— N-ai fost niciodată îndrăgostit, Ludovici?

— Asta nu e dragoste, e sinucidere! vino-ți în fire, Abbas! ludovici își lăsă mâna pe umărul lui și încercă să-l tragă deoparte.

Abbas dădu din cap.

— Nu pot trăi fără ea.

— Respiri, mănânci, bei. Atâta îți trebuie ca să trăiești. Te descurci și fără o femeie, nu?

— Asta nu e viață, Ludovici! nu există viață fără pasiune!

— S-a aflat de acum! ai văzut-o pe duenna pe chei! dacă Julia îi spune lui Gonzaga numele tău va fi rău de tot!

— N-o să-i spună nimic.

Abbas porni către treptele bisericii. Ludovici fugi după el.

— Ce faci?

— Trebuie s-o văd.

— Nu se poate.

— N-o să mă vadă nimeni. Trebuie să. O văd.

Ludovici ridică din umeri resemnat. La ce bun? n-ar asculta nici un sfat. În cel mai bun caz, Gonzaga îl va ruina pe Mahmud, iar el și Abbas vor fi expulzați din Republică – în cazul în care nu erau trimiși la închisoare.

Îl urmări parcurgând scările dinspre Santa Maria dei Miracoli, orb la orice în afara dorinței sale. Ca un copil, gândi Ludovici. Un copil încăpățânat, pasionat și plin de voință.

Biserica era goală. Sf. Francisc părea să arate cu degetul lui lung, de marmură, spre Abbas, într-o bătaie de joc înghețată. Friza cu îngerași goi, dansând și plutind, din jurul bolții principale, îi

rânji și ea. Abbas se opri și privi în jur, nedumerit.

Ele trecură pe lângă el, umbră după umbră; până când să-și dea seama ce se întâmpla ajunseseră deja la ușă, așa că le văzu doar pentru o clipă. Ludovici avusese dreptate. Fusese un prost. Era o capcană.

— Julia!

Ea se întoarse, poticnindu-se, târâtă mai departe de bătrâna dinaintea ei. Își aruncă pe spate voalul și pentru o clipă el îi văzu chinul întipărit pe față. Corpo di Dio!

O luă la fugă după ele, apoi se opri iar. La ce bun? și ce putea face acum?

Stătu în capul scării. Ludovici îl privi, cu o expresie de frustrare și milă. O trăsură hurui pe Via delle Botteghe, copitele cailor răsunând pe caldarâm.

Abbas Mahsouf? fiul maurului?

Signora Cavalcanti încuviință îndatoritoare, savurându-și izbânda. Îl ademenise atât de ușor pe tânărul bărbat. Era sigur că Gonzaga o va răsplăti frumușel pentru asta.

Gonzaga se ridică, și scaunul din lemn de stejar căzu în spatele său, răsunând pe dalele de marmură.

— Și cum a știut el că va fi acolo?

Signora Cavalcanti tresări.

— A mai fost odată acolo. Mi-am adus aminte.

— Mai înainte? nu mi-ai spus nimic despre asta.

— Părea un fleac.

— Nu înțeleg, zise greu, Gonzaga. Un fleac! cum s-a putut întâmpla acest fleac?

— Am mai văzut pe cineva acolo.

— Pe cine?

— Ludovici Gambetto.

El o privi descumpănit.

— Crezi că a avut de-a face cu amândoi?

Signora Cavalcanti scutură din cap vehement. Doamne ferește!

— El se uita numai. I-am văzut chipul când plecam din piazza. Cred că el și maurul sunt prieteni.

Gonzaga merse spre fereastră și rămase cu spatele la ea, privind peste Marele Canal. Ea nu-i putea descifra expresia.

— Bastardul cumnatului meu!

Duenna privea podeaua, așteptându-și rândul să vorbească.

— Crezi că așa se schimbau mesajele?

— Ea și Lucia se vizitau des.

Gonzaga tăcu vreme îndelungată. În final spuse:

— Te felicit pentru descoperirile tale. Îți vei primi răsplata, Signora Cavalcanti. Acum poți pleca.

Ușa se închise încet în urma ei. Gonzaga își sprijini palma de perete. Ce să facă?

Dacă afacerea ajungea la Curte, atunci el se făcea de râsul întregii Veneții. Fiica sa și un maur! în mod sigur și-ar fi pierdut poziția din Consiliul celor Zece.

Ar fi putut supune problema atenției tatălui lui Ludovici, dar și aici existau primejdii. Soția sa era moartă de mult, iar acum bătrânul Gambetto trăgea sforile încercând să ajungă Doge în daune lui Gonzaga și s-ar fi putut folosi de așa o ocazie ca să creeze scandalul.

Nu, cazul necesita mai multă subtilitate și răbdare. Ludovici putea fi pedepsit mai târziu. Acum trebuia să se ocupe de Abbas.

Cum spusese Signora Cavalcanti? „Ea și Lucia se vizitau des." Zâmbi. Iată răspunsul! lucia era mesagerul. Dar dacă apa putea curge într-un sens, atunci putea și în celălalt. Numai că de data asta o putea folosi pentru propriul avantaj.

Când Lucia sosi după-amiază, duenna ei fu lăsată să plece și în loc de a fi dusă în salonul ce dădea spre Marele Canal, Signora Cavalcanti o conduse în birou. Fu mirată să-l găsească acolo pe Signor Gonzaga, așteptând-o.

Acesta se ridică s-o întâmpine, cu faldurile robei negre fâlfâind precum aripile unei păsări de pradă.

— Ah, Lucia. Ce plăcere să te văd din nou.

— Excelență, spuse Lucia, brusc alarmată. Puse un genunchi în podea și îi sărută mâneca largă.

— Vino și stai aici, lângă mine.

Aruncă o privire Signorei Cavalcanti, expediind-o cu un semn. Ușa se închise, lăsându-i singuri.

Gonzaga se așeză din nou și o studie tăcut, cu fața împietrită într-un simulacru de zâmbet. Secundele se întinseră până la un minut, iar liniștea deveni de nesuportat.

Lucia simți că începe să intre în panică. Știe, precis știe. Altfel, de ce-ar fi vrut să stea de vorbă cu ea, singur? dacă o prinde cu vreo minciună va fi mai rău. Dacă-i spune tatălui ei?

— Ei bine, cred că ai ceva să-mi spui, zise el în cele din urmă.

— Eu,. N-am făcut nimic rău, îngână ea.

— E-n regulă. Julia mi-a mărturisit totul.

— Nu sunteți supărat?

— Pe ea, da. Pe tine. Da, sunt supărat și pe tine, draga mea.

Își fixă ochii de gâde asupra ei și, zâmbind încă, spuse:

— Dar tu s-ar putea să găsești totuși iertare în ochii mei. În definitiv, tu ai fost doar un mesager.

— N-am știut ce scrie în scrisoare. Fratele meu m-a rugat să i-o dau Juliei. Asta a fost tot.

— Și crezi că asta te scuză? întrebă el, calm. Că n-a fost nimic rău în ce-ai făcut, numai pentru că nu cunoșteai conținutul scrisorii?

Lucia se uită la el. Unde voia să ajungă? ce aștepta de la ea?

— Da. Excelență.

El surâse încântat, dar, din anumite motive, Luciei nu-i veni să răspundă tot cu un zâmbet.

— Asta e bine, spuse el. Pentru că vreau să-ți joci rolul încă o dată.

— Excelență?

— Spune-mi, ai dus vreodată scrisori de la Julia?

— Nu, Excelență:

Gonzaga zâmbi.

— Bine. Pentru că asta urmează să faci acum.

Deschise sertarul biroului și scoase un plic cu o parafă mare de ceară. I-l înmână.

— Asta e pentru Abbas.

Lucia se uită la el.

— De la cine e, Excelență?

— De la Julia, desigur.

El zâmbea iarăși. Mințea.

— Ia-l.

Lucia ezită.

— Excelență.

Gonzaga se aplecă peste masă. Zâmbetul îi dispăru.

— Ascultă-mă bine, fetițo. Îi vei da fratelui tău această scrisoare ca să i-o dea lui Abbas, și nu vei spune nimănui – nimănui – despre discuția noastră. Capisci? dacă mă dezamăgești în asta, îl voi informa pe tatăl tău despre rolul pe care tu și fratele tău l-ați jucat în acest episod infam. Mai mult, voi turna deasupra capetelor voastre atâtea calomnii, încât niciunul nu veți mai putea umbla prin La Serenissima vreodată. M-am făcut bine înțeles?

Lucia încuviință și apucă plicul cu degete tremurânde. Simțea că îi vine să leșine. Gonzaga n-avea nevoie să-și facă mai clară amenințarea. Ca membru în Consiliul celor Zece avea mai multă putere decât însuși Dogele.

Dragul meu Abbas, Voi fi trimisă la Brescia până la căsătorie. Timpul e scurt. Dacă mă iubești cu adevărat, așa cum spui, îmi pun toată încrederea în tine. Nu ne mai putem întâlni decât o singură dată. Ușa mare ce duce la Canal este acum ferecată pentru totdeauna, dar s-ar putea să mai existe o cale. Așteaptă-mă mâine, la miezul nopții pe Ponte del'Vecchio, voi fi acolo. Voi merge oriunde vei dori să mă duci. Viața mea e acum în mâinile tale.

Ultima săptămână a fost o tortură. Cum aș putea trăi fără tine? mai bine mor decât să pierd dragostea ta. Fie ca orele să treacă mai repede până mâine seară!

Mii de sărutări, Julia.

Abbas citi scrisoare încă de două ori. Un ghimpe de îndoială fu repede îndepărtat de valul de emoție care-l copleși.

Ludovici îl privea cu nerăbdare crescândă.

— Ce scrie? șuieră el.

Abbas rupse cu grijă pergamentul în două și ținu bucățile deasupra lumânării. Flacăra galbenă le mistui, lăsând doar un fr de fum negru să se înșurubeze spre tavan. Abbas tăcu până când flacăra îi linse degetele și din misivă nu mai rămaseră decât câteva foițe de scrum.

Nimic, răspunse.

Abbas fu condus către încăperea în care-și ținea consiliul tatăl său, la Ministrul de Război, Savio alla Scritura. Tatăl său își ridică ochii de pe harta întinsă pe masă și făcu semn celor doi Provveditori Generali degli'Armi să iasă. Continuă să studieze harta – pe care se vedea Peninsula și pământurile înconjurătoare aflate în posesia Otomanilor, trăgând doar cu coada ochilor la fiul său, pe sub sprâncenele groase.

— Ce e atât de urgent de mă deranjezi aici?

— Iartă-mă, tată.

— Deci?

— Am nevoie de bani.

— Leafa de ofițer în armata mea nu-ți ajunge?

Abbas trase adânc în piept. Toată viața se temuse de tatăl său. Își imaginase că acesta semăna puțin cu Profetul, sobru, curajos și mândru, de temut atât ca prezență mentală, cât și fizică. Pe mama

sa nu și-o amintea – una din concubinele din Haremul lui Mahmud înainte de Veneția – așa că pentru el tatăl fusese totul, părinte și profesor, stăpân și confident, mentor și duhovnic. Acum îl înfrunta nu numai pe Mahmud, ci întreaga sa creștere și educație. Era prima dată când nu urma dorința tatălui său.

— Trebuie să plec.

Mahmud își întoarse atenția de la hartă către fiul său.

— Și de ce ar putea fi nevoie să părăsești Veneția?

— Vreau să mă însor cu Julia Gonzaga.

Mahmud se îndreptă și își puse mâinile în șolduri. Ocoli masa mare de stejar. Felul în care se mișca îi sugera lui Abbas un urs mare, brun, pe care îl văzuse cândva în pădurile de lângă Belluno: lent, puternic și amenințător. Atunci Abbas avusese zece arcași în spate. Își dori să-i aibă și acum lângă el.

Mahmud îl studia.

— Ți-am spus. E imposibil.

— Nimic nu e imposibil.

— Ce vrei să spui cu asta?

— M-am întâlnit cu ea în secret. Plănuim să fugim.

Mahmud își puse o mână pe masa imensă, încercând să se liniștească. Lăsă să-i scape un oftat adânc.

— Prostule, gâfâi el.

— O iubesc.

— Ce-are a face dragostea? ți-ai pus gâtul pe butuc, și totodată și pe al meu.

— Plec la Ferrara. Ai luptat în două campanii contra otomanilor și numele tău e cunoscut în toată Peninsula. Voi găsi o slujbă în orice armată. Odată terminat totul, Gonzaga va trebui să se resemneze. Un an, poate doi, și voi fi înapoi în Veneția.

Mahmud scutură din cap.

— Fapta îți depășește cu mult înțelegerea. Nu știu cum ai reușit să-l înșeli atâta timp pe Gonzaga, dar să nu-ți închipui că te va ierta vreodată. Și nici eu.

— Odată căsătoriți, ce ne mai poate face?

— Mai știe cineva de asta?

Abbas neagă din cap. Nu, nici chiar Ludovici. Mai ales Ludovici. Făcuse atâtea pentru el; nu voia să-l primejduiască.

— Nimeni.

— Bun.

Lovitura fu atât de bruscă, de neașteptată, încât îl doborî pe

Abbas la podea. Se trezi deodată pe spate, uitându-se la tavanul boltit, cu capul greu ca de piatră. Avea un zumzet în urechi, ca de la o mie de albine, iar în gură simțea gustul sângelui.

Mahmud îl ridică cu ușurință de pe podea și îl rezemă de perete.

— Acum, ascultă-mă! țin la tine și nu te voi lăsa să-ți nenorocești viața – și pe a mea – pentru un val de poftă tinerească! cumpără-ți o țiitoare dacă vrei, dar las-o în pace pe Julia Gonzaga. M-ai înțeles?

Abbas se aplecă în față, lăsându-și capul pe umărul tatălui său. Închise ochii, simțind un val de amețeală ce amenința să-l copleșească. Pe măsură ce-și venea în fire, strânsoarea tatălui său slăbi.

— La revedere, șopti Abbas, și se eliberă. Înainte ca Mahmud să-l fi putut opri, ieși grăbit din încăpere și dispăru.

Nici un magnifico nu avea voie, după lege, să vorbească singur cu Comandantul General al Armatei. Pericolul conspirației era permanent și Consiliul celor Zece era vigilent față de orice nobil care ar fi putut încerca să folosească armata pentru propriile scopuri, așa cum făcuse Sforza la Milano. Așa încât Mahmud era însoțit peste tot de doi senatori, așa-numiții Provveditori Generali degli'Armi. Erau și acum cu Mahmud, când acesta intră valvârtej în biroul privat al lui Antonio Gonzaga.

Gonzaga ședea în capătul îndepărtat al încăperii, având în spate ferestrele înalte, prin care se contura pe cerul mov domul Catedralei San Giovanni Grisostome.

— Venerabile Signor, murmură Mahmud, și se aplecă să sărute mâneca robei lui Gonzaga.

— Mi s-a spus că vrei să mă vezi într-o chestiune urgentă, zise Gonzaga, aruncând o privire la cei doi Provveditori. O problemă de importanță privată, și nu națională, presupun.

Mahmud se îndreptă, dar nu putu întâlni ochii lui Gonzaga. I-ar fi convenit să discute între patru ochi cu Consilierul, dar asta ar fi putut fi chiar mai periculos decât situația neplăcută în care se afla acum.

— O problemă extrem de delicată, Signore.

— E în legătură cu fiica mea?

Ușurare – da, și o umbră de teamă, observă încântat Gonzaga – asta trăda fața maurului.

— Da, Signore. Cunoașteți ceva despre ce sunt pe cale să vă

spun?

Gonzaga știa că acum era nevoie de mai multă precauție. Trebuia să aibă grijă la ce spune maurul, la fel și ei. Cei doi Provveditori aproape că-și lingeau buzele în așteptarea scandalului.

— Tot ce știu este că Lucia Gambetto s-a purtat prostește, ducând scrisori între fiica mea și fratele său vitreg, Ludovici.

Mahmud era gata să protesteze, dar expresia de pe fața lui Gonzaga îl reținu. Îl văzu făcându-i semn spre cei doi senatori și înțelese.

— Mi s-a dat de înțeles că se plănuia și o anumită. Întâlnire, zise Mahmud.

— Am auzit și eu, răspunse Gonzaga. Desigur, o asemenea indiscreție nu trebuie permisă niciodată.

Blestemat fie băiatul, gândi Gonzaga. Nu credeam că i se va spovedi tatălui. Acum va trebui să găsesc altă cale. Dacă nu cumva.

— Sunt ușurat să vă găsesc atât de informat, rosti Mahmud. Am crezut de datoria mea să vă previn.

— Mulțumirile mele, Generale. Pot să vă întreb de unde aveți această informație? fiul dumneavoastră, eventual?

Mahmud ezită. Iată un mod de a opri scandalul; nu era nevoie să-i dezvăluie lui Gonzaga – sau Provveditorilor – că nu-și văzuse fiul din seara precedentă.

— Datoria lui este față de Veneția. Ca și a mea, Signore.

— Atunci transmite mulțumirile mele, Generale. Fii liniștit, nu voi permite nici o pată pe numele Gonzaga.

Mahmud se aplecă și își făcu ieșirea. Pe drum încercă să-ți clarifice îndoielile care îl asaltau. Oare de ce avea senzația că fusese manipulat? ei bine, era destul că Gonzaga fusese prevenit. Cel puțin acum nu mai era nici un pericol ca viața fiului său și chiar viața sa să fie ruinate pentru ceva ce se putea obține cu ușurință, pentru câțiva țechini, oriunde în Republică.

Umbrele îi deveniseră prietene. Toată noaptea precedentă și toată această lungă zi se ascunsese; plănuind, așteptând. Cu puținii bani pe care îi avea plătise trecerea la Pescati, cu o galeră de mărfuri ce urma să plece o dată cu mareea de dimineață. Habar n-avea cum vor ajunge la Napoli de acolo, dar nu viitorul îl preocupa pe Abbas. Important era să iasă din Veneția.

Ludovici avea o metresă – fiica unui brutar sărac ce fusese încântat să schimbe o gură flămândă pe o pungă de țechini de aur – iar Abbas se ascunsese toată ziua în apartamentul pe care Ludovici

îl păstra pentru ea la Guidecca. Când Ludovici se întoarse, seara, îi spuse că soldații lui Mahmud îl căutaseră toată ziua prin oraș, scotocind toate hanurile și tavernele.

— Ce-ai făcut? întrebase Ludovici, cu ochii lărgiți de groază.

— Nu pot să-ți spun. Te-am implicat deja prea mult.

Ludovici dădu din cap.

— Jocul devine primejdie de moarte, Abbas, doar te-am prevenit că așa va fi.

— Întotdeauna am fost foarte serios, Ludovici. Dar tu mi-ai luat vorbele ca pe o glumă. Rânji și făcu semn cu capul înspre fata cu păr negru care î privea din celălalt colț al camerei. Cred că biata fată și-a închipuit că vrei s-o împarți cu mine. Nu-ți face probleme, la noapte plec, lăsându-ți casa și metresa intacte.

Ludovici nu găsi cu cale să zâmbească.

— Unde te duci?

— Nici măcar asta nu-ți pot spune. Rânjetul îi dispăru, apoi Abbas își îmbrățișă prietenul. Îți mulțumesc. Ești cel mai bun prieten pe care îl poate avea un om.

În pofida protestelor sale, Ludovici îi îndesase o pungă în palmă. De altfel, Abbas nu protestase prea mult. Fără acești bani de-abia ar fi avut cu ce cumpăra o pâine când ajungea la Pescati.

Auzi orologiul cel mare din Piazza San Marco bătând ora douăsprezece. Își strânse mantia în jurul trupului, apărându-se de răcoarea nopții, și scrută umbrele. Va veni oare?

Gondola era ancorată de un pilon de fier de lângă treptele ce coborau dinspre pod. Abbas putea auzi apa izbind ușor copastia. Auzi zgomot de pași pe caldarâm și văzu o umbră cu glugă pe cap țâșnind dinspre partea întunecată a podului. Abbas simți cum i se zbate inima în piept.

Julia!

— Julia! șopti el.

Își întinse brațele spre ea.

Deodată desluși alte zgomote. Erau pași în spatele lui pe pod, și dincolo, dinspre capătul celălalt. Milizia di notte! poliția de noapte!

— Julia, ai grijă!

Ajunse în fața ei și gluga fu ridicată. În lumina slabă a lunii desluși rânjetul larg și bărbos al unui om complet necunoscut.

— Nu prea sunt frumusețea pe care o așteptai, nu? spuse omul.

Abbas zări fulgerul unei lame și îi simți vârful apăsat între coaste.

— N-oi fi eu Julia, dar sigur cunosc calea către inima unui bărbat.

Abbas își ridică brusc genunchiul. Omul guiță ca un porc înjunghiat și căzu grămadă la picioarele sale. Abbas răsuflă adânc. În cădere, omul împunsese înainte cu pumnalul, către șoldul său.

Sări într-o parte și își scoase sabia, încercând să distingă umbrele de dușmani. Câți erau? după zgomotele de pași trebuiau să mai fie vreo trei, poate patru.

Cuprins de spaimă, înălță sabia și lovi mogâldeața de la picioarele sale, simțind cum lama zdrobea oasele. Omul țipă și sunetul sparse liniștea, ca un tânguit de bocitoare.

Umbrele prinseră viață. Abbas se dădu îndărăt până când simți în spate reazemul zidului de piatră. Auzi gondolierul – blestemat fie-i sufletul – cum mână gondola departe pe pod. În același timp încă două umbre se grăbiră pe pod, ia lumina lunii pe trei sferturi plină le dădu formă de bărbați.

Spre decepția sa, își dădu seama că nu erau amatori, asemenea colegului care încă mai horcăia undeva lângă picioarele sale. Avansaseră cu toții, venind din stânga și din dreapta în același timp. Abbas lovi cu sabia, la înălțimea pieptului, ca ei să nu se poată feri, dar ei nu făcuseră greșeala de a veni atât de aproape. Spre groaza lui, realiză că așteptau ceva anume.

Privi în stânga.

Văzu altă mișcare, de data aceasta mai sus de ochii săi, ca o umbră pe chipul lunii. Ceva greu îi căzu în cap și pe umeri, și instinctiv ridică o mână să se apere. O plasă! pe când cei doi înaintară, încercă să scape, trecând peste omul muribund și amestecându-l și pe el în ochiurile năvodului. Simți ceva fierbinte și lipicios pe mâna liberă și auzi cum cel de sub el țipa în dureri.

Încercă să se ridice, dar nu reuși decât să se încurce și mai rău în plasă. Omul de sub el se zvârcoli din nou. Încă avea cuțitul în mână! simți o durere fierbinte în obraji și în nări și se răsuci într-o parte, și un țipăt nou se auzi.

De data asta era al său.

Nu-și amintea de când era treaz. Întunericul era foarte gros și n-ar fi putut spune când se destrămase acea pâclă de uluire și când fusese adus la realitate de arsura dureroasă de pe față. Era conștient doar de duhoarea gurilor de canal, de plescăitul molcom al valurilor și de forfotul agitat al șobolanilor.

Și mai era ceva, încă o miasmă pe care și-o amintea foarte bine de pe câmpurile de luptă. Mirosul de cadavre.

Oricine ar fi fost atacatorii, se pare că nu urmăriseră să-l omoare. De ce-l aduseseră în această cală împuțită de corabie? își aminti plasa și fulgerarea pumnalului care-i despicase fața. Probabil că-l ciomăgiseră. Tot ce-și amintea era o întunecime plină de panică fierbinte.

Încercă să se miște, dar îi legaseră mâinile și picioarele. Gemu puternic de durerea pe care o simțea la față și încercă să evalueze situația.

Era cât se poate de limpede ce se întâmplase. Julia nu scrisese nici o scrisoare. Totul fusese o capcană întinsă cu grijă.

Gonzaga!

Auzi pași afară și vocile unor bărbați. Ușa se dădu de perete și lumina torțelor inundă încăperea.

Își feri ochii de agresiunea luminii și se pomeni în fața străinului bărbos de pe pod. Ochii săi îl priveau cu o surpriză rece, ca ochii unui pește mort. Lângă el mai zăcea un corp, de data asta al unei femei bătrâne, îmbrăcată în negru. Avea gâtul tăiat și fața vânătă și plină de sânge închegat.

Cineva râse. Abbas își întoarse fața spre temnicerii săi. Erau marinari bărboși și desculți, din cei care puteau fi cumpărați oricând, cu câțiva țechini, pe cheiul de la Marghero. Unul din ei – Abbas îi simți repede mirosul de vin ieftin și duhoarea trupului – se aplecă și apropie torța la doar câteva degete de fața lui.

— Mda, nu prea arăți bine, rânji el. Bartolomeo ți-a făcut-o cu cuțitul înainte de a muri. Ți-a jumulit o juma' din față. Nu că ar mai conta cine știe ce pentru tine.

Doi oameni râdeau în spatele lui.

Omul veni mai aproape. Abbas încercă să se îndepărteze,

cuprins de o groază atât de mare încât nu putea nici gândi, nici vorbi. Crezu că o să leșine.

— O vezi pe ailaltă de lângă Bartolomeo? e duenna lui Gonzaga. Ce s-a mai zbătut! e drept că nu i-a folosit la nimic. Ai văzut vreodată cum se înjunghie un porc? cam așa ceva a fost. Rânji satisfăcut, amintindu-și. Dar a avut mai mult noroc decât tine, asta-i sigur. O să-ți dorești să fi fost în locul ei, înainte încă de sfârșitul nopții.

Abbas simți pe unul din oameni smucindu-l de mijloc, în timp ce altul îi tăie legăturile de la picioare. Îl apucară cu putere, trăgând ca să-i îndepărteze picioarele.

El strigă îngrozit și încercă să se elibereze. Dar erau prea puternici.

Primul bărbat își scoase cuțitul. Abbas urlă. Conștiința i se întunecă, străpunsă doar de detalii haotice, cioburi împrăștiate de sticlă. Dinții galbeni ai bărbatului. Abcesele de pe pieptul și spatele acestuia. Părul cărunt al duennei plutind în băltoaca din colț.

Urlă din nou, fiecare mușchi al său încordându-se și opunându-se frânghiilor de la încheieturi, mâinilor și trupurilor care-l țineau pe picioare. Știa ce voiau să-i facă. Știa de ce nu-l omorâseră pe Ponte del Vecchio.

— Deci aveai de gând s-o lași pe fata lui Gonzaga să se joace cu astea, hai? păi, poate i le dăm lui Signor Gonzaga, să i le ofere cadou.

— NUUUUUU!

Își dădu seama că urinase, în timp ce bărbații râdeau.

— Poți să le zici adio, maurule, rânji omul. Lama fulgeră în lumina torțelor și lumea se transformă brusc într-un iad chinuitor și fierbinte.

Zorii erau lăptoși, ca de marmură. O procesiune funebră de gondole învelite în catifea neagră apăru de sub Ponte Molino și alunecă în tăcere pe lângă Sacca delle Misericordia înspre cimitirul de pe insula San Michele.

Julia le urmări până dispărură dincolo de cortina de ceață. Parcă îi duceau sufletul cu ele.

Azi urma să fie dusă la mânăstirea din Brescia, unde va aștepta sosirea lui Serena și ceea ce tatăl ei numea „fericitul eveniment al căsătoriei”.

Era mai degrabă o îngropare de vie.

Abbas, Abbas.

Fugi către pod. Ea îl văzu și începu să alerge spre el.

Unde era el acum?

PARTEA A TREIA.

TRANDAFIR DE PRIMĂVARĂ.

Băile din Europa, lângă Eyüp.

Pâlcuri de floarea-soarelui îți furau privirea, pete strălucitoare pe coasta dealului.

În depărtare se zărea orașul unduind în aerul prăfos de dincolo de zidurile cenușii. Întregul Harem fusese adus în caice pântecoase de-a lungul Bosforului, pentru o binevenită respirație după monotonia ucigătoare de la Eski Saraia.

Fetele ședeau tolănite pe covoare persane albastre și stacojii, la umbra chiparoșilor, hrănite de gediçli cu piersici, struguri și turtă dulce pe platouri de argint. Muzicanți negri le distrau cu flauturi și viori; zeci de perne de mătase le protejau fundurile răsfățate împotriva pământului tare; urși dansatori și maimuțe evoluau cu indiferență în iarbă.

Gülbehar se îndepărtă de celelalte. Una din gediçli aduse o oglindă și i-o ținu, mânerul era încrustat cu safire – era un dar de la Suleiman, după nașterea lui Mustafa. Își examină imaginea și corectă poziția unei bucle rebele.

— Dar unde este Hürrem? șopti una din fete privind-o.

— Kislar Aghasi spune că este cu Suleiman, spuse altă fată. Acum își petrece toate zilele alături de ea, ca și toate nopțile, de altfel.

Sirhane, o fată persană cu părul negru, ciuguli dintr-un strugure.

— Prin bazar se spune că e o vrăjitoare și că i-a făcut vrăji Stăpânului Lumii. Cum altfel ar fi reușit s-o îndepărteze pe Trandafir de Primăvară din grațiile lui, atât de iute și de definitiv?

— Uitați-vă la ea, șopti altă fată, privind cum o gediçli pieptăna părul lung și mătăsos al lui Gülbehar. Kislar Aghasi mi-a spus că Stăpânul Vieții discută cu ea chiar și politică și că ea îl sfătuiește în privința campaniilor militare.

— Kislar Aghasi are o imaginație bogată.

— Se jură că-i adevărat!

— Marele vizir ar fi spus să fie aruncată în Bosfor!

— Poate că nu e-n stare, zise Sirhane, și toate fetele o priviră indignate de o asemenea speculație absurdă. Nimeni nu era mai puternic decât marele vizir. Sirhanei îi plăcu atenția lor.

— De fapt, mi-e milă de Gülbehar. Stăpânul Vieții a dizgrațiat-o.

— Gülbehar este încă prima cadână, spuse altă fată. Și într-o zi va ajunge Sultana Valide. Ziua ei va veni.

— Se spune că Allah îl pedepsește pe Stăpânul Vieții pentru că și-a luat ca soție o vrăjitoare. Și că de aceea ultimul său fiu a murit în leagăn.

Sirhane ridică din umeri.

— Dar Hürrem mai are doi fii în viață. Și poartă în pântece altul.

— Niciunul din ei nu va fi vreodată un rival pentru Mustafa! afirmă o altă fată și conversația luă sfârșit. Atenția fetelor fu atrasă de ursul dresat, iar Sirhane nu îndrăzni să dea glas celuilalt zvon auzit de la Kislar Aghasi: că Hürrem plănuia să scape și de Mustafa.

Topkapi Sarai.

Aici era liniște, printre chioșcurile și iazurile artificiale. Se auzea numai șuieratul vântului printre platani și nuci și susurul blând al apei în fântânile ornamentale, nimic netulburând gazelele ce pășteau printre tufișuri.

Lui Suleiman îi plăcea să se plimbe pe aici, să-și ordoneze gândurile și să-și afle liniștea după hărțuielile nesfârșite ale Divanului și Haremului. Cândva venea singur aici; acum însă își adusese pe cineva cu care să împartă liniștea. O adusese pe Hürrem.

Ultimii cinci ani fuseseră binecuvântați, gândi el. Când se întorsese de la Adrianopol, curând după prima lor unire, o găsise deja purtând o viață în pântece. În curând născuse un băiat. La insistențele Sultanei Valide îi dăduse numele Selim.

Nu împărtășise încântarea mamei sale. Ea vedea întărirea casei Osmanlâilor; el vedea numai neînțelegeri. Dacă ea era încântată de primenirea sângelui, el întrevedea, undeva în viitor, risipirea lui. Amintirea a ceea ce făcuse tatăl său ca să-și asigure tronul nu-l părăsea niciodată.

Dar rezultatul era că Hürrem era acum a doua sa cadână. Acum n-o mai putea ignora, și nici nu voia asta. Deși se simțise întotdeauna bine cu Gülbehar, niciodată nu putuse să împartă poverile cu ea.

Când Ahmed Pașa se răsculase în Egipt, în toamna următoare nașterii lui Selim, îl trimisese pe Ibrahim să-l zdrobească. Cât timp el fusese plecat, Suleiman se trezi împărtășindu-și problemele cu Hürrem. Spre uimirea sa, constată că ea avea o minte ageră, cu o

înclinație naturală către intrigile politicii de la Curte, și începu să se încreadă în ea tot mai mult, chiar și după întoarcerea lui Ibrahim.

Ea îi deschisese o lume nouă. Pe câtă vreme Gülbehar era flexibilă și previzibilă, Hürrem îl surprindea continuu. Odată putea fi încruntată și pasionată; alteori, expansivă și jucăușă. Putea să-l mângâie cu sunete de vioară sau să-l excite dansând. Putea să se îmbrace ca un băiat, cu surtuc ostășesc, sau ca o hurie dănțuitoare, numai în borangic. Niciodată nu știa la ce să se aștepte din partea ei; în schimb, ea părea să aibă o ciudată măiestrie de a-i prevedea dispoziția.

Plăcerea ei de a face dragoste era nesănătoasă, iar el știa că sufletul ei era permanent în pericol și că într-o zi va trebui s-o dea pe mâna muftiului pentru educare. Dar deocamdată sufletul ei necredincios îi procura lui o infinitate de plăceri. Încleștările și strigătele ei de extaz îi dădeau mai puternice senzații de forță decât toate ceremoniile Divanului și darurile și lingușelile ambasadorilor.

Hürrem era plăcerea lui. Toate celelalte erau datoria. Era sigur că Allah putea să mai aibă răbdare o vreme.

Dacă mica rusoaică – cum îi spunea uneori, drăgăstos, mica russelana – arăta un talent înnăscut pentru politică, Eski Sarai îi oferea multe ocazii de a și-l pune în aplicare. Hürrem cultivase cu grijă prietenia cu mama lui, Sultana Valide, și Allah îi ajutase să întărească această legătură dăruindu-i încă un băiat, pe Baiazid. Dăduse greș în această privință o singură dată, atunci când unul din gemenii pe care-i aduse pe lume se dovedi a fi fată. Băiatul, Abdullah, murise anul trecut; dar Miramah avea acum trei ani.

Nu era aceeași mamă care fusese Gülbehar, dar pe Suleiman lucrul nu-l deranja. O voia pentru sine. În plus, Gülbehar era mama prințului, viitorul sultan.

— Voiam să-ți vorbesc, spuse el în timp ce se plimbau.

— Da, Stăpâne, zise ea cu nerăbdare.

— Din nou mă sâcâie problema ungurească.

Ea încuviință din cap. Aici, în grădină, nu purta nici un văl, lăsând să-i fluture liber părul roșu și lung, ca pe un drapel. Suleiman simți o urmă de mândrie. Uneori o vedea ca pe propria lui creație.

— Frederick trimite un sol să trateze cu noi. Nu știe că voievodul Zapolya și-a trimis și el omul său. Care s-a întâlnit deja în secret cu Ibrahim.

Știa că Hürrem înțelegea situația. Cu doi ani în urmă armatele

sale, conduse de Ibrahim, nimiciseră forțele ungurești pe câmpia de la Mohács. Însuși regele lor pierise în bătălie, înecat în mlaștină, calul năruindu-i-se în timpul retragerii. Cum Ungaria era prea departe de Istambul pentru a fi ținută mereu sub ocupația armatei, devenise acum un ținut sălbatic, bântuit de bande de tâlhari, teritoriu râvnit de nobili ca acest Zapolya, ca și de familia Habsburgilor, în speță de Frederick, fratele Sfântului Împărat Roman.

— Ce te vei face, Stăpâne?

— L-am distrus pe regele Ungariei. Caii Osmanlâilor au călcat în picioare Buda, făcând-o pașalâc otoman. Nu există alt rege al Ungariei decât eu.

— Și în fiecare vară trebuie să-ți trimiți armatele ca să cucerească ce-ai câștigat cu un an înainte.

Suleiman reflectă.

— Câinii sunt întotdeauna la ușă când sunt resturi de înhățat.

— Trebuie să păzești toate intrările în casă. Dacă una din ele te va preocupa mai mult, s-ar putea ca adevăratul pericol să te pândească din altă parte.

— Nu voi negocia cu Frederick oricât și-ar dori el. Aș schimba un câine pe un lup turbat.

— Dar Zapolya?

— Zapolya e un parvenit. Nu e rege.

— Ce e un rege? nu coroana face un rege, ci sabia. Fă-l pe Zapolya păzitorul porții tale și îngăduie-i bucata de fier ce și-o vrea pe cap. În schimb, cere-i tribut și liberă trecere pentru oștile tale. Lasă-l să-și spună rege, dacă asta-i face plăcere. Câtă vreme nu există granițe, rămâi tu Stăpânul lui.

— Nu poate rezista armatelor lui Frederick.

— Poate rezista până când se va alcătui o adevărată armată. Una care să-ți merite atenția. Una care l-ar atrage în joc și pe Frederick. Sau poate chiar pe Carol.

Suleiman privi în jos spre apele Bosforului, cu spuma albă frământată de vânt. Într-o parte se întindea Asia, în cealaltă Europa. Aici, în Promontoriul Seraglio, își aducea aminte întotdeauna legea de bază a imperiului său; nu putea privi prea multă vreme un țărm și să-l uite pe celălalt. Hürrem avea dreptate.

— Atunci, Zapolya.

— Dacă Stăpânul meu consideră că am dat un sfat bun. Căci mă închin în fața înțelepciunii tale.

Suleiman încuviință, încântat de diplomația ei. Ah, era într-adevăr o comoară rară!

Eski Sarai.

Mâncaseră chebab de miel din frigări de argint și sorbiseră apă de trandafiri parfumată din pocale de sticlă de Iznik. După ce o gediçli îndepărtă vasele, rămaseră multă vreme în tăcere.

— Te-am supărat, Stăpâne? zise în sfârșit, Gülbehar.

— Nu, răspunse Suleiman.

— N-ai întrebat de mine de multe luni. Când vii aici este ca să-l vezi pe Mustafa.

— Nu-mi cântări purtările.

Gülbehar înclină fruntea. Lui Suleiman îi păru rău pentru ea; fusese o soție bună. Tot ce-i dăruise vreodată fusese vreun satin venețian, vreo mătase de Bagdad sau vreun pieptene de baga. Și i-l dăruise pe Mustafa.

Nu voise s-o rănească astfel. Dar în fiecare clipă petrecută cu ea o compara cu Hürrem și nerăbdarea lui creștea. Nu se mai simțea bine cu ea; mila și frustrarea se schimbau repede în mânie.

Se ridică în picioare. Gülbehar îl privi contrariată.

— Pleci, Stăpâne?

— Mă așteaptă alte probleme.

Gülbehar arăta nefericită.

— Hürrem.

Era o încălcare de neiertat a protocolului, dar Suleiman hotărî s-o ignore.

— Doamnă, spuse el, și-și luă rămas bun.

Era veșnic amurg în Eski Sarai. Chiar și în mijlocul unei zile de vară soarele nu putea alunga umbrele din coridoarele lungi, întunecoase, din îngrămădeala de mici încăperi și curți ascunse. Concubine cu părul împodobit cu rubine întunecate și ochi încărcați de farduri apăreau trecător pe scările umbrite, asemeni unor fantome uitate și părăsite. O lume a felinarelor prăfuite, a oglinzilor vechi și a frumuseții amestecate cu scrum.

Hürrem era într-o dispoziție pe măsură. Aceasta e moștenirea mea, gândi ea. Sunt o inimă ce bate într-un trup mort. Aceasta e moștenirea mea, de la Suleiman, dacă el ar muri acum.

Ajunsese până aici. Îi dăruise fii. Își țesuse plasa în jurul lui, ajutându-l să uite această prăfuită magazie de frumuseți. Nimic nu fusese ușor. Efortul nașterilor o vlăguise, dar după fiecare chin se abandonase masajelor lui Muomi, foamei și nenumăratelor licori ale

slujitoarei, ca să-și refacă trupul și chipul. Fiii erau hrăniți de doici, pentru ca sânii ei să nu se usuce.

— Muomi! muomi!

Slujnica apăru imediat, fiind la locul ei, chiar în spatele ușii.

— Doamna mea?

— Vino, zise Hürrem, invitând-o în încăpere.

Muomi își lăsă genunchii să se afunde în covorul de lângă divanul stăpânei.

— Doamnă? repetă Muomi supusă. Albul ochilor ei părea luminiscent în penumbra camerei.

— Vreau să faci ceva.

— Încă o licoare, Doamnă?

Hürrem încuviință încet.

— Vreau să-l omori pe Mustafa pentru mine.

Eski Sarai.

Bucătăriile de piatră boltită din jurul vechiului palat erau înghesuite și încinse, pline de miasme grele de mirodenii, sudoare și aburi; căldura ieșea în valuri din ușile deschise ale cuptoarelor. Zăngănitul tigăilor și strigătele bucătarilor, ca și goana slujnicelor prin aerul îmbâcsit de căldură și zgomot formau tabloul obișnuit al zilei de lucru.

Nimeni nu dădu atenție fetei negre, înalte, purtând o tavă cu portocale, pe când se strecura printre pajii grăbiți și bucătari. Nimeni n-avea de ce s-o remarce; și chiar dacă ar fi remarcat-o, nici cel mai atent ochi nu și-ar fi dat seama că tava pe care o purta era diferită de cea cu care venise.

La paisprezece ani, Mustafa se prezenta în toate așa cum Suleiman sperase întotdeauna că va fi fiul său. Ca orice prinț, era educat în Enderun, școala din Palat, împreună cu crema băieților primiți ca biruri. Era un spadasin strălucit și un călăreț asemenea, un tânăr popular și iubit de ieniceri, care veneau adesea să-l aclame la çerit – un joc de călărie cu sulițe de lemn – la hipodrom.

Era, de asemenea, un tânăr învățat. Învățase Coranul, persana și matematicile, repede și foarte bine. Dar celelalte calități – acelea de conducător înnăscut, cu un curaj aproape nesocotit și un farmec natural – depășeau toate aceste realizări.

Suleiman știa că dinastia Osmanlâilor nu putea avea un prinț mai bun.

Astăzi Mustafa afișa o vânătaie zdravănă deasupra ochiului drept, care era umflat și aproape închis. Suleiman scutură din cap

cu groază simulată pe când fiul său îngenunche să-i sărute inelul cu rubin de la mâna dreaptă.

— Ce-ai pățit?

— O pățește mereu, zise Gülbehar din spatele lui. L-a lovit o suliță la çerit. Degeaba îmi bat gura.

— Ar trebui să fiu mai prudent, tată? se strâmbă Mustafa.

— Ar trebui să ai grijă să nu fi lovit atât de des.

— Ar sta toată ziua pe cal dacă ar putea, spuse Gülbehar.

— Nu-i nimic rău în asta. A fost o vreme când înaintașii noștri nu aveau palate frumoase în care să stea și să facă legi. Este bine că viitorul sultan știe ce înseamnă să ai dedesubt spinarea unui cal.

Mustafa zâmbi complice la reproșul blând al lui Suleiman. Știa că are aici un aliat.

— Altceva nu mai știe.

— Uneori e prea multă școală pe capul unui băiat, răspunse Suleiman.

Își privi fiul. Era deja doar cu câteva degete mai scund decât el însuși, cu fața mare, albă, și prima umbră a bărbii gata să apară. Și ochii! erau plini de vioiciunea și energia tinereții. Când Suleiman avea vârsta lui, ochii săi erau umbriți de îndoială și groază, întrebându-se când îi va cădea pe față umbra puterii tatălui său. Mulțumită cerului, Mustafa nu va trăi niciodată acea oroare.

Gülbehar se așează pe divan, cu mâinile împreunate cu grijă în poală și purtând pe față o expresie de dezaprobare.

— Lasă-ne acum, Mustafa. Vreau să vorbesc cu Stăpânul Vieții între patru ochi.

Mustafa zâmbi din nou și își salută tatăl. O sărută pe Gülbehar pe obraz și ieși din încăpere.

Suleiman se așeză lângă ea.

— Ești prea severă cu el, spuse apoi.

Ochii negri ai soției sale fulgerară scurt.

— El e tot ce am.

— Un tânăr trebuie să guste bucuriile tinereții cât timp poate. Va avea răspunderi foarte curând, Allah mi-e martor.

— Dar în fiecare zi vine de la hipodrom cu alte și alte răni. Săptămâna trecută a fost trântit de pe cal de trei ori. Dacă moare, Suleiman! nu aș mai avea nici fiu, nici Stăpân. Viața mea ar fi terminată.

Suleiman se uită la ea, furios că îi spusese adevărul într-un mod atât de grosolan.

— Cum va voi Allah, răspunse. Numai vocea coborâtă îi trăda enervarea.

— Vii aici doar ca să-l vezi pe Mustafa.

— Este dreptul meu.

— Eu nu mai am drepturi?

Ah, asta cel puțin era adevărat, gândi el. Nu ținuse cont de drepturile ei la nopțile lui, prerogativ al fiecărei cadâne. După tradiție, trebuia să doarmă cu ea cel puțin o dată pe săptămână. Gülbehar nu îndrăznise să ridice problema până atunci.

Suleiman se sculă în picioare, furios că totuși i-o spusese. Până atunci nu-l înfuriase niciodată. Poate că tocmai asta fusese problema. Vinovăția îi amplificase enervarea mai mult.

— Ești prima mea soție, dar rămâi unul dintre supușii mei. Vei face cum ordon eu și nu vei îndrăzni să-mi înfrunți hotărârea.

Gülbehar se dădu înapoi în fața mâniei lui. Lăsă privirea în jos.

— Ți-a făcut vrăji?

— Cine?

— Hürrem! mica obraznică roșcată. Te-a fermecat și acum vrea să domnească peste Harem – și chiar peste tine.

— Și ce vrei?

Gülbehar îl privi nefericită.

— Numai să te slujesc.

— Atunci fă liniște, zise Suleiman. Slujește-mă păstrând liniștea.

Și se întoarse cu spatele, caftanul alb de mătase fluturându-i până la călcâie. Ca o pasăre mare luându-și zborul, gândi Gülbehar. Pentru totdeauna.

Apoi el plecă, trecând printre negrii surdo-muți de lângă ușă cu priviri fixe de statui, opaci la orice înțelesuri.

În seara aceea, după ultima rugăciune, killerji-bashi veni în camera lui Mustafa și-l întrebă dacă voia să mănânce. Paji tăcuți îi aduseră masa compusă din legume, vinete umplute cu orez, smochine cu cremă acrișoară și portocale proaspete, pline de suc.

Masa era servită în vase mici de porțelan alb și albastru de Iznik, fiecare pictat de mână cu albastru de cobalt și măsliniu. Killerji bashi gustă din fiecare farfurie, cum făcea la fiecare masă, apoi se înclină și părăsi încăperea. Mustafa se așeză cu picioarele încrucișate pe covor și mâncă în tăcere. Din când în când ridica arătătorul mâinii drepte și unul din paji înainta ca să-i umple cu șerbet cupa aurită.

Când termină, Mustafa studie portocalele. Alese una, o coji pe

jumătate și gustă. Era cam uscată, puțin acrișoară. O aruncă pe tavă, apoi împinse tava deoparte. Imediat un paj se prezentă cu un vas cu apă parfumată. Mustafa își muie degetele în vas și apoi le întinse pentru ai fi uscate. Se ridică și trecu în dormitor. Pajii obișnuiau să termine ce rămânea de la el, așa că pe când ieșea din cameră îi văzu aruncându-se asupra tăvii, precum câinii înfometați. Imaginea îl dezgusta de fiecare dată.

Pajii întinseră deja saltelele în dormitor, dar el nu se simțea obosit. Se așeză turcește în fața Coranului și mai citi două versete la lumina sfeșnicului înainte ca primul spasm să-i încleștеze măruntaiele.

Când sosi Gülbehar, pajii ce serviseră masa erau deja morți, cu ochii holbați, contorsionați de chinurile care-i uciseseră. Mustafa era palid și tremura, dar trăia. Doctorul Palatului îi administrase un purgativ, iar Mustafa gemea, stomacul gol revoltându-se din nou.

Gülbehar căzu în genunchi, suspinând, și își luă fiul în brațe, simțindu-i trupul tremurând.

— Cine a făcut asta? strigă ea către fețele îngrozite ale pajilor și străjerilor. Cine i-a făcu asta fiului meu?

— Îl vom găsi pe făptaș, indiferent cine este, promise noul Kapi Aga. Pe barba sfântă a Profetului, dacă Mustafa murea, atunci propriul său cap ar fi luat drumul spre Poarta Fericirii.

Dar Gülbehar nu-i asculta promisiunile. Începu să-și legene băiatul în brațe cu duioșie, teamă și furie.

— Cine a făcut asta?

Killerji-bashi, cel ce gusta mâncarea prințului, fu dat pe mâna gâdelui, care-l aștepta în camera de tortură. Fu chestionat meticulos, în măsura în care putea vorbi printre urlete. Cu țipetele sale, putu până la urmă să indice măcar mâncarea care fusese otrăvită, pentru că pur și simplu i se băgă pe gât fiecare bucățică rămasă de la masa prințului.

— Portocalele au fost, raportă în cele din urmă călăul. Au otrăvit cumva portocalele.

Suleiman ordonă ca toți cel implicați în prepararea mesei prințului să fie anchetați și ei; cei doi bucătari și pajul care adusese tava la bucătărie.

Toți muriră în chinuri strigând că sunt nevinovați, cerșind mila care nu veni.

Apa caldă curgea din țevile aurite. Trupuri goale de culoarea alabastrului, cafelei sau abanosului, îmbrobonate de apă, intrau și

ieșeau din ceață. Gediçli negre în cămăși subțiri de baie luau apă în vase aurite și o turnau peste capetele fetelor. Ecoul pașilor uzi pe marmura caldă se reflecta în cupola boltită.

Hürrem se cocoță pe marginea pietrei din centrul bazinului, o uriașă lespede hexagonală încălzită din interior de un cuptor nevăzut. O lăsă pe Muomi să-i frece spatele cu ștergarul gros, apoi își udă capul și umerii cu apă caldă. Celelalte fete treceau pe lângă ea cu ochii plecați; poate de gelozie, gândi Hürrem; mai degrabă de teamă.

Se abandonă degetelor puternice ale lui Muomi care îi masa mușchii spatelui. Mai târziu o va pune să-i muncească abdomenul și coapsele. Nu va lăsa grăsimea să se adune. În acest cuib de șerpi, o femeie nu-și putea permite să rămână lipsită de farmece.

Închise ochii, încercând să nu se mai gândească la cât de aproape fusese de rezolvarea tuturor problemelor. Portocalele fuseseră ideea ei. Știa că nici chiar un killerji bashi n-ar fi suspectat un fruct întreg. Găurise portocalele cu acul, iar Muomi îmbibase micile orificii cu licoarea ei. Prințul fusese salvat printr-o pură întâmplare. Nu conta. Va găsi altă cale.

Apoi o observă. Cămașa vaporoasă de baie îi atârna pa sânii grei. Hürrem notă încântată că pântecele rivalei se cam îngroșase. Motivul era clar: una din sclavele sale era și acum în spate, cărând o tavă cu fructe dulci.

— Vei avea nevoie în curând de o întreagă cohortă de sclavi, șopti Hürrem când Gülbehar trecu pe lângă ea.

Gülbehar n-o văzuse, dar îi recunoscuse vocea imediat. Se răsuci până când o identifică pe Hürrem prin ceața aburilor.

— Ce-ai spus?

Hürrem observă din nou cu plăcere că ochii femeii străluceau de tulburare.

— Am spus că vei avea nevoie în curând de mai mult de două sclave, altminteri sânii ți se vor târî pe jos. Poate de două sclave care să ți-i care pe platouri de argint. Ca pe fructele alea.

Gülbehar căscă gura, furioasă. Obrăznicătura cea mică o provoca. Chiar o provoca!

— Cum îndrăznești să-mi vorbești astfel. Gülbehar abia putea respira. Știu că tu ai făcut-o! ai încercat să-mi omori fiul!

— Îmbătrânești. Mintea îți joacă teste.

— Tu ai fost, vrăjitoare mică!

— Atunci dă fuga la sultan și varsă-ți bănuielile! dacă

îndrăznești!

Gülbehar simți lacrimi fierbinți umezindu-i ochii. Hürrem era atât de sigură pe puterea asupra lui. Cel mai rău era că avea dreptate; Suleiman n-ar fi crezut-o niciodată.

— Dacă te atingi de fiul meu, te omor!

Hürrem zâmbi.

— Nu cred că Suleiman al meu ar permite așa ceva. Își puse ambele mâini pe pântece. Câți Osmanlâi crezi că ar mai putea crește aici?

— Mustafa este.

— Mustafa e tot ce ai. Eu am trei și s-ar putea să mai am încă mulți, căci sultanul nu prea mai vine în patul tău. De ce nu-l poți lua de lângă mine, Trandafir de primăvară? pentru că ești proastă sau pentru că ești bleagă?

— Lasă-l în pace pe fiul meu!

Hürrem își coborî vocea și șopti:

— Ia-ți adio de la bobocelul tău, Trandafir de Primăvară!

Gülbehar își repezi mâna dreaptă înainte. Palma căzu usturătoare peste obrazul lui Hürrem. Aceasta vru să răspundă la fel, dar în ultima clipă își înfrână lovitura, încât îi produse rivalei doar o ușoară atingere laterală în cap. Gülbehar se repezi din nou, de data asta cu unghiile. Hürrem o înșfăcă de umeri și o trase înspre ea până căzură amândouă pe podea. Câteva gedeçli săriră înapoi țipând. Tava de argint zăngăni pe marmură.

Muomi o ajută pe Hürrem să se retragă în iatacurile sale, în timp ce aceasta se zvârcolea din cauza durerii din stomac. Era încă udă toată, iar cămașa subțire de baie i se lipise de trup. Părul îi atârna pe față în șuvițe groase, iar pe frunte și pe obraji avea dâre de apă amestecată cu sânge.

Muomi o ajută să se întindă pe divan și rămase lângă ea privind-o. Era mai mult intrigată, decât speriată. Simțea că Hürrem plănuise totul, că fusese martoră la o scenă dintr-un plan minuțios. Dacă era adevărat, atunci ea era impresionată.

— Să chem doctorul?

Hürrem râse, în ciuda durerilor. Căzuse cam tare când o trăsese pe Gülbehar la pământ. Chiar dacă pierdea copilul, planul era tot în picioare. Doi fii erau de ajuns oricum.

— Cum m-ar putea ajuta doctorul? tot ce ar fi putut face acesta ar fi fost să-i examineze mâna, și atunci din spatele a trei rânduri de eunuci înarmați.

— Dar ești rănită rău.

— Adu-mi oglinda.

Muomi aduse oglinda împodobită și i-o înmână. Hürrem își examină înfățișarea. Avea câteva zgârieturi mici pe obraz, și două mai adânci pe frunte. S-o ia naiba pe cățea. Nici măcar să se bată ca lumea nu știa.

— Zgârie-mă, spuse Hürrem.

— Doamnă?

— Zgârie-mă!

Hürrem îi înșfăcă mâna și își trecu unghiile ei peste obraz.

— Mai tare!

Cu o grijă meticuloasă, Muomi își apropie unghiile de fața stăpânei și începu să traseze zgârieturi adânci pe obraz. O făcu iar, și iar, și iar. Rânji deodată. Era așa de bine, așa de plăcut să nu fii tu victima.

— Destul!

— Încă o dată, stăpână.

Hürrem țipă și îi împinse mâinile departe de fața ei. Întinse mâna după oglindă. Chipul ei era acum o mască însângerată, de nerecunoscut.

— Ești mulțumită acum, stăpână? zise Muomi.

Avea răsuflarea tăiată, de parcă tocmai ar fi făcut dragoste.

— Da, sunt mulțumită, Muomi.

— Te va iubi mai mult sultanul acum, când arăți astfel?

— Nu, Muomi, dar o va iubi mai puțin pe Gülbehar, răspunse Hürrem, și lacrimi de durere i se amestecară cu sângele ce i scurgea pe obraji.

Eski Sarai se cutremură.

Suleiman se năpusti pe sub arcadele întunecoase, cu Kislar Aghasi gâfâind pe urmele lui cu fața plină șiroaie de transpirație, bolborosind înspăimântat. Era tot putea face pentru a ține pasul cu Stăpânul Vieții.

Ca un imens vultur alb, gândi el, privind omul înalt ce se grăbea înaintea sa, cu mantia de catifea albă fluturând în spate. Iar ghearele îi erau scoase.

Stăpânul Vieții aflase de teribilul incident din Harem de la mama sa, Valide. Veștile circulau repede în Harem. Erau atât de puține de făcut, încât bârfa era permanentă. Chiar și cel mai neînsemnat lucru ajungea la urechile Sultanei Hafise în mai puțin de o zi. Iar acest teribil episod din Harem nu era deloc un lucru

neînsemnat.

Kislar Aghasi îl văzu pe Stăpânul Vieții oprindu-se în fața ușilor iatacului lui Hürrem. Cei doi eunuci de pază părură să tremure la apropierea lui; dar nu încetară să privească fix înainte.

Kislar Aghasi așteptă, răsuflând din greu.

— Spune-i că sunt aici, zise Suleiman.

Bătrânul eunuc dădu din cap și intră înăuntru, dar fu întâmpinat de Muomi și nu de Hürrem.

— Stăpânul Vieții dorește s-o vadă pe stăpâna ta, zise eunucul.

De altfel, trimisese deja un mesager ca s-o prevină pe Hürrem.

— Stăpâna mea nu poate să-l primească, răspunse Muomi.

Kislar Aghasi se holbă la ea, ca trăsnit, de parcă i s-ar fi vorbit într-o limbă străină.:

— Ce-ai spus?

— Stăpâna mea este mai mult decât nefericită că nu poate accepta onoarea pe care sultanul i-o face de a o vizita aici. Dar nu-l poate primi. Nu e potrivit ca Stăpânul Vieții să-i vadă fața cât timp este atât de desfigurată.

— Desfigurată?

— Ea speră ca timpul să-i vindece rănile și să-și recapete frumusețea dinainte. Dar nu-l poate lăsa pe Stăpânul Vieții să-i vadă fața în această stare.

Kislar Aghasi rămase pe loc, neajutorat, simțind cum durerea din piept îi devenea și mai ascuțită. Îmbătrânise prea mult pentru nenorocirile pe care această mică rusoaică le adusese cu sine în Haremul lui. Era așa de simplu altădată, când era numai Gülbehar. Cum să-i spună el, Eunucul Negru Șef, sultanului că cea de-a doua cadână nu-l putea primi? nu existase un asemenea precedent.

— Trebuie să-l primească, zise el.

Muomi îl privi și nu spuse nimic.

El o ocoli și trecu în salon. Hürrem era acolo, așezată pe un divan îmbrăcat în brocart verde, cu un văl negru pe față. Nu se mișcă deloc la apariția lui.

— Doamnă, spuse el.

Ea tot nu spuse nimic. Așa ceva era de netolerat, își spuse el, tamponându-și fața transpirată cu o batistă de mătase. Se jucau cu el, și Muomi, și această mică vrăjitoare roșcată.

— Sultanul vrea să te vadă, spuse el.

Hürrem își ridică încet vălul de pe față, iar eunucul rămase înmărmurit. Avea zgârieturi roșii pe nas, pe obraji, chiar și peste

ochi. Arăta de parcă ar fi fost atacată de o pisică turbată. Ei bine, el n-auzise de așa ceva. Zvonul spusese că, deși așa ceva nu se văzuse vreodată, totuși niciuna din femei nu fusese grav rănită.

Scoase un sunet ca un suspin de animal mic și se grăbi afară.

— Prea desfigurată ca să mă vadă? repetă încet Suleiman.

Îl fixă pe bietul eunuc. Bătrânul arăta ca în pragul leșinului.

— Așa spune, Stăpâne.

— Gülbehar, șopti Suleiman.

— Stăpâne?

Gülbehar era înfrigurată toată. Mesagerul lui Kislar Aghasi îi adusese la cunoștință că Stăpânul Vieții era la Eski Sarai, așa cum de altfel se așteptase. Era sigură că va veni la ea, că va dori să audă ocara pe care i-o aruncase obrăznicătura de rusoaică, la hammam. Șarpele ieșise din ascunziș, până la urmă. Suleiman avea s-o vadă așa cum era. Îi va spune cum încercase să-l omoare pe dragul lor Mustafa. Iar el avea s-o dea pe ea și pe vrăjitoarea neagră pe mâna călăului, și adevărul va ieși la iveală.

Și Suleiman se va întoarce la ea. Totul va fi bine.

Pregăti ea însăși masa, aranjă dulciurile, rahatul și șerbetul, și se așeză pe divan. Părul îi fusese pieptănat și împletit, trupul îmbăiat și parfumat. Avea perle prinse în păr și un rubin îi strălucea la gât.

Încercă să aștepte liniștită pe divan, dar îi era imposibil. Abia aștepta să-i spună lui Suleiman ce-i auziseră urechile de la femeia aceea, cum o provocase cu amenințările ei șoptite la adresa lui Mustafa. În definitiv, era prima lui cadână, mama viitorului sultan.

Se duse la fereastră și privi printre gratii apa sclipitoare a Bosforului, și dincolo de ea, palatele cu cupole roșii de pe dealul Galatei. O întreagă lume strălucitoare, care era a fiului ei. Dar aici era întuneric și rece. Era întuneric și frig de prea mult timp.

Acum totul se va schimba.

Ușa se deschise.

Nu era nici un negru care să-l conducă pe Stăpânul Vieții în odaia ei. Nu era timp să se așeze, să se pregătească.

Suleiman stătea în ușă, cu fața urâțită de mânie. Trânti ușa în urma sa și înaintă către mijlocul încăperii.

Gülbehar căzu în genunchi în fața lui.

— Stăpân al Vieții mele, Sultan al.

El o apucă de mâini și o ridică brutal.

Gülbehar scăpă un suspin de durere – degetele lui se înfipseră

în carnea moale a brațelor ei, ca niște clești de oțel – și de surpriză.

— Scoate-ți vălul.

Gülbehar tresări. Ce era cu el? ce-l putuse stârni în halul ăsta? își trase vălul și văzu cum fața lui se încruntă și mai tare.

— Nici o zgârietură.

— Nu înțeleg, Stăpâne.

Își retrase mâna și o pălmui cu putere peste față. O făcu de încă două ori. După a patra lovitură ea căzu la podea.

Rămase acolo suspinând. Ce se întâmplase? ce era asta? când Suleiman vorbi din nou, vocea sa era atât de joasă încât abia îi deslușI cuvintele.

— Dacă îmi iei plăcerea de a-i vedea fața îți juR. Că te omor.

— Te rog. Stăpâne.

— Gelozia ta otrăvește întregul Harem!

— Ce-am greșit? ce-am făcut?

— Destul! m-ai auzit? ești mama lui Mustafa. Într-o zi vei fi Valide. Mulțumește-te cu asta!

— Ce ți-a spus obrăznicătura aia mică? nu eu am.

El ridică din nou mâna și o lovi, o înșfacă de păr și o săltă în picioare, apoi o lovi iarăși și iarăși, în timp ce ea îi striga să se oprească. Furia îi urla în minte, făcându-l surd la țipetele ei. Se opri numai când văzu sânge împrăștiat pe cămașa ei.

O lăsă să cadă, moale ca o cârpă, și mâinile lui rămaseră împietrite în timp ce se uita la petele de sânge.

O vreme ea zăcu la picioarele lui, plângând. El stătea drept, respirând greu, conștient deodată de ce făcuse. Când în sfârșit ea ridică fruntea, avea buzele și ochii umflați, iar din gură și din nas îi curgea sânge, contrastând puternic cu pielea albă.

— Stăpâne!

— Liniște! respirația i se oprea în piept și se luptă să și-o controleze. Niciodată să nu mai îndrăznești să mă ții departe de ea.

Cum mânia i se topise, se aplecă și o apucă de braț ca s-o ajute să se ridice, dar ea se feri.

Suleiman simți un junghi de remușcare. Puteam s-o omor, se gândi. Am fost cât pe ce. Dacă aș fi avut un pumnal în mână, i-aș fi luat viața. Fusese cadâna lui atâția ani, de când era doar un copil, și totuși în mânia lui era s-o omoare.

— Trebuie să pleci de aici, șopti el. E mai bine pentru tine.

Ieși din încăpere, lăsând-o pradă lacrimi lor amare.

Hipodromul.

Güzül era evreică; o dată pe lună i se dădea voie să intre în Harem, unde vindea odaliscelor pietre colorate și podoabe. Dar nu aceasta era principala ei ocupație; în lumea închisă a Haremului, Güzül era o creatură rară, o mijlocitoare. O dată cu trecerea anilor, devenise principala legătură a lui Gülbehar cu lumea exterioară.

Nu mai era tânără; pielea ei avea culoarea tutunului și era ridată, ochii îi străluceau în cap ca două safire într-o pungă de piele. Pentru a compensa tinerețea pe ducă, își vopsea părul cu henna și și-l lega cu panglici strălucitoare, ca o amintire de vanitate. Ibrahim hotărî că, probabil, cândva fusese frumoasă.

Pentru comisionul ei alesese o mantie de mătase stacojie și purta pe cap o căciuliță mică, rotundă, de satin, tot stacojie. Avea o vestă de damasc auriu și pantofiori albi de piele. La glezne și la încheieturile mâinilor purta brățări de argint, iar în păr îi sclipeau perle. Mâinile și picioarele îi fuseseră colorate cu henna, iar în jurul ochilor ca avea dungi groase, întunecate de fard. Arăta ca o regină a tâlharilor de drumul mare.

În amurg, pietrele palatului lui Ibrahim luaseră culoarea trandafirului. Zidurile impresionante și ferestrele cu obloane de lemn reflectau parcă splendoarea marelui Topkapi ce se înălța la mai puțin de o jumătate de milă pe cealaltă parte a Atmeydani. Era pentru a reaminti tuturor, de la călărețiii ce jucau çerit mai încolo, la credincioșii ce umpleau Aya Sofia, la cioplitorii și brutarii orașului și până la ienicerii Sublimei Porți de la Ba'ab i Hümayun, că grecul era cel mai mare, mai bogat și mai de încredere vizir al Imperiului Otoman din toate timpurile.

Mărimea sălii de audiențe îi reaminti lui Güzül cât de mică era. Covorul imens pe care îngenunche – tronul de fildeș și de baga, sfeșnicele de aramă și sidef, candelabrele de argint – toate erau pe măsura unui sultan. Ibrahim însuși, cu marele său turban și mantiile de satin, arăta așa cum își imaginase ea întotdeauna că trebuie să arate Stăpânul Vieții.

Reușise să creeze impresia că era mult mai înalt decât în realitate, gândi Güzül. Probabil cu ajutorul turbanului, înalt de douăzeci de țoli pe puțin, cu banda aceea aurie, groasă, la bază. Era greu să nu fie impresionată de așa ceva sau de imensul rubin, de mărimea unui ou de pasăre, de pe degetul lui.

Greu să nu se lase impresionată și greu să nu-i fie frică.

Viața fusese darnică cu Ibrahim. După ce Suleiman îl făcuse mare vizir, își construise un palat de partea cealaltă a hipodromului

și îi dăduse în căsătorie chiar pe sora sa, Sultana Hafise.

Steaua lui norocoasă purtase după ea și un satelit. Acesta stătea cu picioarele încrucișate la baza scărilor ce duceau la tronul lui Ibrahim, așa fel încât ea nu-i putea vedea fața. Dar Güzül știa cine este.

Se spunea că vistiernicul Rüstem se născuse în Bulgaria și fusese adus în Istanbul cu mulți ani în urmă de negustorii de sclavi. Fusese educat la Enderun, școala Palatului, și fusese foarte bun la matematici. Urcase repede treptele dregătoriei vistieriei, grație, se spunea protecției lui Ibrahim. Oricine putea ghici, gândi Güzül, ce util îi era lui Ibrahim să aibă un om de-al său la mânuirea banilor publici. Zvonurile despre corupție și mită erau în floare, dar nimeni, desigur, nu îndrăznea să ridice vocea împotriva lui Ibrahim. Doar dacă nu cumva dorea să facă cunoștință îndeaproape cu țepușele zidurilor de la Ba'ab i Sa'adet.

Güzül se întrebă ce căuta Rüstem acolo. Poate că Ibrahim se sfătuiește cu el și în alte probleme.

Acum o privea. Îi observase căutătura în direcția lui Rüstem, dar i se adresă ca și când ar fi fost singuri.

— Ei bine, Güzül, ce te aduce în umilul meu palat?

— Stăpâna mea, Trandafir de Primăvară, îți trimite saluturile ei. Fie ca locuința să ți se umple de sănătate și bunăstare.

— Îi mulțumesc pentru bunele urări. Fie ca Allah s-o păzească întotdeauna și frumusețea să nu-i pălească niciodată.

— Insallah. Cum va dori Allah.

— Am auzit șoapte, Güzül.

— Ce șoapte, Stăpâne?

— Că stăpâna ta se ceartă cu Hürrem în Eski Sarai. Nu putem decât să ne rugăm ca neînțelegerile să se rezolve spre mulțumirea tuturor.

Güzül se hotărî să abandoneze limba politicoasă a Curții.

— Va fi exilată, Stăpâne.

Ibrahim făcu o pauză, dar nici un mușchi nu i se clinti pe față.

— Stăpâna mea te roagă să intervii pe lângă Stăpânul Vieții.

— Asta nu stă în puterea mea, Güzül.

Altceva se spune prin bazare, gândi Güzül. Se spune că tu ești sultanul în toate, mai puțin cu numele. Dar n-aș îndrăzni să spun asta nici chiar aici.

— Stăpâna mea ar dori numai să-i vorbești Stăpânului Vieții despre ea.

— Aceasta e treabă de Harem, nu e treaba mea. Știi că aș dori s-o ajut pe stăpâna ta dacă aș putea, dar asta e mai presus de neînsemnata putere pe care o am. Poate că ar trebui să-i ceară ajutorul lui Kislar Aghasi.

— Stăpâne, stăpâna mea îți cere doar să judeci consecințele izgonirii sale.

Ibrahim se aplecă înainte, sprijinindu-se de brațul tronului. Fața lui trăda un început de iritare.

— Da, Güzül?

— Ai fost întotdeauna un prieten al lui Mustafa. Într-o zi el va fi sultanul. Mama lui își va aminti cu plăcere de tine.

— Este o amenințare, Güzül?

— Nu, Stăpâne. Stăpâna mea ar dori numai să afli că își ține minte bine prietenii.

— Virtuțile ei fără margini sunt bine cunoscute.

— Stăpâna mea ar mai dori să-ți amintești că nu s-a gândit vreodată să înfrunte puterea marelui vizir.

Ibrahim râse, surprins.

— Desigur că nu.

— Și totuși Hürrem probabil că e gata să te înfrunte.

Vorbele răsunară în încăpere ca o potcoavă scăpată pe pardoseala de marmură. Mult timp Ibrahim se uită la ea, cu pumnii încleștați pe brațele tronului. La sfârșit, spuse.

— Așa crezi, Güzül?

— Prin bazare se spune că i-ar fi făcut vrăji, Stăpâne.

— Imperiul nu se conduce după vorbele vânzătorilor de covoare.

— Stăpâna mea dorește să-ți aduci aminte că Stăpânul Vieții petrece cu ea zile și nopți. Și îi vorbește despre politică, Stăpâne.

— Alte bârfe de Harem!

— Stăpâna mea îți cere numai să vorbești pentru ea cu Stăpânul Vieții. Ești sfetnicul lui înțelept și de încredere. Ea îți dorește numai binele, Stăpâne.

— Ai spus ce-ai avut de spus, Güzül.

— Stăpâne, mai zise aceasta și sărută covorul din fața tronului, apoi ieși. Ibrahim o urmări plecând cu fața schimbată într-o expresie de nehotărâre. Hürrem – o amenințare! imposibil! și totuși.

Privi spre omul tăcut și răbdător de la picioarele tronului.

— Ei bine, vistiernice, ce crezi?

— E bine să nu-ți faci niciodată mai mulți dușmani decât e

absolută nevoie.

— Lui îi place această mică rusoaică. Dar. O primejdie pentru marele vizir?

— La această întrebare numai tu poți răspunde, Stăpâne.

Ibrahim îl privi. Înțelegi la ce mă gândesc, vistiernice? dacă ai priceput adevărata mea problemă – aceea că Haremul e partea din imperiu asupra căreia nu am nici un control – totuși n-ai lăsat să ți se citească nimic pe față. Tu nu lași nici o emoție să iasă la suprafață. Uneori mă întreb dacă simți ceva, cât de cât; și de aceea te-am ales dintre atâția alții. Uneori fierbințeala sângelui îmi umbrește judecata.

— Trandafir de Primăvară este mama prințului, spuse Ibrahim. Într-o zi ea va fi Valide. Voi face ce pot ca s-o ajut.

— În felul acesta vei putea măsura și cât de mare este influența acestei fete de Harem, răspunse Rüstem.

Ibrahim îl privi atent. Asta nu-i trecuse prin cap. Dar, desigur, Suleiman va da curs sfatului său. Fusese el vreodată respins?

Ei bine?

Topkapi Sarai.

În această seară vioara lui Ibrahim nu îl bucura deloc. Suleiman își privea posomorât mâinile, în timp ce pajii îndepărtau farfuriile cu rahat dulce și cu aromă de fistic cu care își încheia toate mesele. Ibrahim termină balada și așeză pe jos instrumentul, ținându-și capul într-o parte.

— Te frământă ceva, Stăpâne?

Suleiman încuviință încet.

— Da, Ibrahim.

— Ești tulburat de solie, de Haberdansky?

Suleiman se încruntă. Haberdansky! ambasadorul Habsburgilor. Frederick avusese curajul să-l trimită la Curtea sa fără nici un tribut și doar cu pretenția de a i se returna Ungaria, ca parte a imperiului său dobândit prin naștere. Îi făcuse o reală plăcere să accepte sugestia lui Ibrahim de a i se prezenta solului ospitalitatea turnurilor de la Yedikule.

— Nu, nu politica mă indispune, Ibrahim.

— Și totuși e un lucru care necesită rezolvare.

— Da, da.

— Poate că vei face cunoscută și marelui tău vizir hotărârea ta, când va fi luată.

Suleiman nu își putu reține un zâmbet. Nu era nici un reproș în

vocea lui Ibrahim, iar colțurile gurii lui erau ridicate într-un surâs ușor. Are dreptate, gândi Suleiman. Venise la mine cu câteva zile înainte să afle decizia finală.

— Ce părere ai de Zapolya?

— Nu este un rege, dar cred că ar putea fi un vasal bun.

Suleiman încuviință. Aceeași judecată i-o sugerase și Hürrem.

— Am ajuns la o concluzie asemănătoare, spuse el. Putem face din el paznicul porții noastre. Poate să-și poarte coroana, câtă vreme plătește tribut în aur și sclavi, regatul rămâne al nostru.

— E hotărât, deci?

— Da, răspunse Suleiman. Comunică trimisului său hotărârea.

Ibrahim ridică iarăși vioara și ciupi ușor coardele. Suleiman simți un acces de iritare. Nu găsea liniște nici măcar aici. Nu se putea gândi decât la războiul nervilor care se desfășura în propriul său Harem.

— Trebuie să discut ceva cu tine, spuse el în cele din urmă.

— Da, Stăpâne.

— E vorba de Mustafa.

— Stăpâne?

— Promite mult, atât ca lider, cât și ca războinic. Are paisprezece ani. Poate că e vremea să i se dea o guvernare, ca să i se încerce tăria în vederea poverii pe care o va duce într-o zi.

Ibrahim lăsă în lăsă jos vioara. Era deci adevărat! suleiman plănuia s-o surghiunească pe Gülbehar sub pretextul primei misiuni a lui Mustafa.

— E încă tânăr, rosti el.

— Cu doar un an mai tânăr decât mine, când tatăl meu m-a trimis la Manisa.

— Un an e vreme lungă pentru cineva atât de tânăr.

— Totuși, cred că e vremea. Dar accept spusele tale. Va trebui ca mama sa să-l însoțească și să-l ajute. Sunt foarte apropiați. Ești de aceeași părere?

— Te-aș sfătui dimpotrivă, Stăpâne.

— Hotărârea mea e luată.

Ibrahim tresări surprins. Suleiman nu luase o hotărâre până atunci fără acordul său.

— E primejdios să-l forțezi atât de devreme. Ar trebui să cântărim cu grijă această problemă.

— Nu de data asta, Ibrahim. Nu e nevoie să ne mai frământăm pentru asta.

— Aș pleda pentru amânare, Stăpâne. Ar trebui să mai așteptăm cel puțin un an.

— E fiul meu. II cunosc cel mai bine.

— Dar să-i încredințezi o guvernare atât de devreme.

— Vrei să-ncetezi, Ibrahim! am spus că hotărârea mea e luată! ești un vizir bun, dar nu ești sultanul!

Ibrahim îl privi lung. Ochii lui Suleiman exprimau o nervozitate subită. E ca praful de pușcă, gata să explodeze, gândi vizirul. Cineva l-a influențat înaintea mea. Nu mă ascultă pentru că a fost deja prevenit. Oare cine a putut face asta?

Ibrahim știa că era periculos să-l provoace mai departe.

— Cum dorești, Stăpâne, mă înclin în fața înțelepciunii tale.

— Acum o să mă culc, sunt obosit, spuse sultanul.

Suleiman se dezbrăcă și se strecură sub cuvertura de pe salteaua pe care pajii o întinseseră pe podea. Încă o vreme stătură vegheați de cele două lumânări de la picioarele patului, Ibrahim continuând să cânte melancolic, așezat turcește pe covor.

De la un timp, Ibrahim închise ochii și văzu strunele instrumentului întinzându-se dincolo de zidurile gri ale Palatului, peste cele șapte coline ale Istanbulului, peste Marea Neagră, peste Mediterană și Egee, dincolo de nisipurile mișcătoare ale Egiptului și Algeriei, munții Persiei și Greciei, fluviile largi ale Eufratului și Dunării, câmpiile Ungariei și stepele Ucrainei, orașele sfinte Ierusalim, Babylon, Mecca și Medina. La capătul corzilor dansau prințese și viziri, șahi și șeici, iar el și cu Suleiman mânuiau strunele. Dar deodată alte corzi, noi și agățătoare se încolăceau ca niște tentacule prin marele oraș și le simți strângându-se în jurul propriului său trup și al iubitului său padișah. Iar mâinile care țineau plasa erau moi, albe și feminine, cu unghiile vopsite în purpuriu.

Se înfrigură de răcoarea camerei și pentru prima dată în viață îi fu puțin frică.

Suleiman stătea călare pe un cal alb în curtea pavată cu topazul ca o inimă întunecată prins pe turban și cu penele de cocor îndoindu-se în adierea brizei. Și mantia albă era umflată de vântul neașteptat, de nord. Chipul său era o mască încordată, severă. Era imposibil să-i descifrezi expresia, chiar dacă pajii și străjile ce stăteau lângă el ar fi avut curajul să-l privească în față. Și, de frica morții, niciunul n-avea acest curaj.

Suleiman îl văzu pe Mustafa ridicându-se cu ușurință în șa –

arăta mai în largul lui în șa decât pe propriile picioare lungi, încă în creștere – și așteptând, privind cu speranță către umbrele dinspre turnul de est.

Sultanul își strânse numai puțin genunchii, și calul său păși încet înainte, cu urechile ciulite în așteptarea unei comenzi a stăpânului său…

Suleiman îl mână până în dreptul lui Mustafa. Întinse și și-o lăsă pe brațul băiatului.

— Allah să te binecuvânteze și să te păzească, spuse el.

— Mulțumesc, tată.

În obrajii băiatului se zărea o roșeață, entuziasmul său tineresc luptându-se cu seriozitatea autoimpusă.

— Să fii brav.

— Voi face tot ce pot ca să te slujesc.

— Nu pe mine mă slujești, Mustafa, ci Islamul. Ține minte asta. Chiar și sultanii și prinții lor sunt doar slujitori. Islamul este stăpânul nostru. Mergi în pace.

— Da, tată.

Suleiman simți o greutate mare în piept. Ce ciudat va fi să vină la Harem și să nu-l mai găsească pe Mustafa! auzi mișcare în spatele lui și văzu trei siluete ascunse după văluri traversând curtea și urcând în caleașca pregătită. Erau Gülbehar și cele două slujnice ale sale.

Una dintre ele aștepta, uitându-se la el din spatele vălului sperând că el ar putea veni la ea și să-i vorbească, dar Suleiman se întoarse cu spatele.

Când privi înapoi, ea plecase.

Suleiman aștepta până când mica procesiune părăsi curtea și marile porți de la Eski Sarai se închiseră cu zgomot în urma lor. Când nu se mai zăriră avu un ciudat sentiment de ușurare, de parcă, în sfârșit, ar fi fost eliberat de o parte a poverii sale.

PARTEA A PATRA.

PAZNICUL FERICIRII.

Marea Ionică, 1532

O tulburătoare contradicție a simțurilor. Culorile și splendoarea Paradisului și dublarea amețitoare a Bestiei.

Galera arăta asemeni unei imense gâze de apă, cele douăzeci și șapte de vâsle de pe fiecare flanc, ca niște picioroange subțiri, împingând-o de-a lungul suprafeței de apă albastră, sclipitoare. Flamuri și stindarde fluturau neobosite pe catarg și la pupa, în timp

ce leul aurit al Veneției dormea în bătaia soarelui. Duneta, sculptată cu măiestrie și aurită, era acoperită cu un baldachin de purpură și aur, sub care ofițeri și gingașa încărcătură se odihneau pe covoare și divane joase, cu batiste parfumate la nas, împotriva mirosului care venea de jos, înconjurând întreaga navă ca un abur invizibil și malign.

Pânzele erau întinse de-a lungul a două grinzi mari, încovoiate, fixate pe catargul din față și cel principal. Dispăruți în semiîntunericul din măruntaiele galerei, douăzeci și șapte de rânduri de sclavi goi o împingeau de-a lungul oceanului. Erau legați cu lanțuri de băncile de lemn, cu urina și fecalele proprii amestecându-se în băltoaca din jurul gleznelor. Vâsleau fără întrerupere de optsprezece ore. Unul din subofițeri cobora până lângă băncile de lemn ca să îndese pâine înmuiată în vin în gurile căscate ale celor ce păreau să se prăbușească de epuizare. Câțiva leșinaseră în lanțuri. Fuseseră readuși în simțiri cu o frânghie înmuiată în apa sărată a mării. Doi dintre ei, care nu-și reveniseră destul de repede, fuseseră dezlegați și aruncați peste bord.

Julia Gonzaga nu văzuse nimic din toate acestea, din scaunul ei aflat sub cortul purpuriu și aurit. Perdelele de brocart îi scuteau pe pasageri de asemenea priveliști neplăcute; chiar dacă ea reușise să zărească pe nenorociții de la vâsle doar de câteva ori în timpul călătoriei, imaginea lor i se întipărise puternic în minte. Niciodată nu văzuse atâta disperare și mizerie de neînchipuit, și ceea ce zărise o urmărea fără încetare, de zece zile de când se aflau pe mare. Căpitanul îi explicase că nu erau decât niște sălbatici, marinari turci și pirați arabi prinși, deci cu nimic deasupra animalelor. Dar ea nu reușise să-și smulgă din suflet sentimentul adânc de rușine. Își închise ochii – Mediterana strălucea mult prea tare – și începu să-și învârtă mătăniile, încercând să-și concentreze gândurile asupra unor sentimente mai creștine.

Era pentru prima oară când părăsea Veneția, La Serenissima, și era totodată emoționată și speriată. Pietro, soțul ei, căzuse grav bolnav pe când își vizita proprietățile din Cipru, cu două luni în urmă. Din câte știa ea, se părea că boala se anunța lungă, așa că acum el îi ceruse să vină lângă el. Julia ghicise că era necesară ca îngrijitoare și nu ca soție; el nu arătase prea multă pasiune pentru ea ca femeie, și oricâte secrete ar fi putut el să-i deslușească, acestea rămăseseră în continuare un mister. În noapte nunții o sărutase pe obraz în ușa dormitorului ei și se culcase în camera lui – ritual

repetat apoi în fiecare seară.

Nu intrase în camera lui decât pentru a-l hrăni după câte un acces al bolii sale, situație care în ultimii doi ani devenise tot mai frecventă. El îi cerea să stea lângă el zi noapte și să-i citească din Platon. Era singurul lucru făcut de ea care să-l mulțumească… Julia hotărâse de mult că era un bătrân irascibil și nervos, mult prea plin de sine, și-și blestema tatăl în fiecare zi pentru alegerea pe care i-o impusese. Politica. Era singurul lucru care-l interesa.

Ar fi trebuit să fie încântată de călătorie, de aerul proaspăt și sărat, de oceanul sclipitor și de florile viu colorate, de pe insulă. Salutase eliberarea din atmosfera închisă a palazzo-ului, din coridoarele mohorâte, din monotonia lucrului de mână și a slujbelor de dimineață. Miasmele venind dinspre băncile de lemn îi aminteau de grozăvia de dedesubt și de hidoșenia care-o aștepta la sosire. Mirosul unui soț bătrân în descompunere.

Fără nici un motiv, se întrebă ce se întâmplase oare cu Abbas. Abbas! nici un bărbat nu-i vorbise ca el, înainte sau după aceea. Abbas! lumina în trecutul ei ca o icoană. Timp de câteva zile de neuitat simțise că trăiește.

— Gânduri plăcute, doamna mea'?

Julia privi în sus, speriată. Era căpitanul Bellini, un tânăr rotofei, cu obrajii roșii și ochii ageri, scăpărători.

— Poftim?

Îi văzuse oare zâmbetul prin dantela neagră și grea a vălului?

— În aceste călătorii lungi este atât de mult timp pentru reflecție…

— Mă gândeam la soțul meu.

— Ah. Bellini își mută privirea și arătă spre orizont. Încă zece zile și sunt sigur că veți fi împreună din nou. Ar putea fi și mai repede, cu un vânt bun. Vâslele sunt un înlocuitor slab.

— Într-adevăr.

Bellini își duse batista la nas pentru o clipă și respiră, adânc.

— De când nu v-ați văzut soțul?

— De vreo șase luni.

— Mult. Trebuie că vă e dor de el.

Julia recunoscu ușoara bătaie de joc din vocea lui și simți o oarecare mânie.

— Mai mult decât veți ști vreodată, replică ea și fu încântată de expresia de fâstâcire de pe fața tânărului.

Măcar dacă ar ști, își spuse ea cu amărăciune.

Bellini își găsi scăpare în propria considerație.

— Cu un vânt bun. Începu el, dar fraza îi rămase în gât. Corpo di Dio! strigă el și se grăbi pe punte să-și aducă ocheanul. Dar un strigăt venind de la marinarii care strângeau pânzele de pe catargul de la prova îi confirmă temerile.

Pânzele triunghiulare ale corăbiei apăruseră brusc din spatele unei insule, la mai puțin de o milă depărtare. Lopețile vâslelor se ridicau și coborau, purtând-o înspre el.

— Turcii! strigă Bellini, cu vocea subțiată de panică. Coborî scările ce duceau de la dunetă pe puntea de deasupra băncilor cu sclavi. Vâsliți! îl auzi Julia. Vâsliți!

Se auzi un cor de fluierături și pocnetul greu al bicelor. Auzi oamenii protestând în fața noii pedepse. Galera se clătină când timonierul aflat pe platforma de deasupra dunetei înclină brațul lung al cârmei, aplecând nava mult spre tribord, încercând să fugă de pirații ce se apropiau. Deja nava lor părea de două ori mai mare pe linia orizontului. Julia îi vedea clar, vâslele afundându-se ritmic în apă.

Deodată puntea se umplu de o mulțime de oameni, repezindu-se la posturile lor de la prova și pupa, soldați pregătindu-și archebuzele și arbaletele. Spaima le ieșea din trupuri sub forma sudorii; se oglindea în ochii lor și izbucnea din gurile lor în blesteme.

Prova lungă și ascuțită a galionului turcesc se vedea acum cu claritate, poate la mai puțin de o jumătate de milă. Vâslele lucrau ritmic.

Julia îl apucă pe Bellini de braț.

— Ce-o să se întâmple acum?

Căpitanul o privi aproape fără s-o vadă, cu ochii albiți și mari.

— Nu cred că putem fugi de ei. Corpo di Dio, unde ne-o fi escorta? privea disperat orizontul în căutarea vasului de război pe care-l lăsase, neglijent, să-i scape din vedere.

— Nu putem scăpa cu fuga?

— Nava lor este mai ușoară și mai rapidă. În plus, vâslașii lor sunt oameni liberi și odihniți. Până acum n-au făcut decât să aștepte.

— Ce-o să se întâmple acum? rosti Julia, și o gheară rece începu să-i strângă inima.

Dar Bellini o împinse deoparte fără a-i răspunde și fugi înspre puntea de deasupra sclavilor.

— Vâsliți! mai repede! îl auzi ea urlând, și strigătele și pocnetele bicelor se dublară în intensitate.

Privi în urmă și încremeni. Galionul era la mal puțin de un sfert de milă.

Dinspre băncile sclavilor se auzi un sunet nepământesc, sălbatic, care acoperea strigătele pilotului și ale căpitanului și ale marinarilor, mai puternic decât bubuitul ritmic al tobelor de război. Oamenii de la vâsle își sfidau ofițerii, sfidau înjurăturile, și bicele acestora, iar vocile lor se uneau într-un cânt straniu, gutural: „La illaha ilallah Muhammadu rasul allah. La illaha ilallah Ituhammadu rasul allh. Allah e mare și Mohamed este profetul său."

Julia se întoarse și privi galionul cu steagul verde fluturând pe catarg, la numai două sute de metri în spate. Deci aceștia erau păgânii despre care auzise atâtea. Acesta era Islamul.

Conducătorul lor stătea în picioare la pupa, îndemnându-și oamenii de la vâsle să tragă mai tare, în timp ce un arab uriaș, chel și cu pieptul gol, bătea ritmul cu o tobă. Lopețile vâslelor se ridicau și se afundau iar, perfect, la unison. Julia văzu norișorii albi de la prova când câțiva dintre turci își descărcară archebuzele. Unul din soldații de deasupra punților sclavilor țipă, acoperindu-și fața cu palmele, și dispăru peste bord. Auzi o plesnitura înfundată când corpul lui lovi puntea de dedesubt.

Câțiva dintre sclavii galerei izbucniră în urale.

La illaha ilallah Muhammadu rasul allah.

Galionul se repezea către ei dinspre tribord, la adăpost de posibilele lovituri ale vasului venețian cu tunurile în față. Julia auzi bubuituri când turcii traseră cu propriile tunuri. Apa din fața corăbiei se umplu de spuma, apoi o parte din velatura arborelui principal se prăbuși cu trosnet de lemn rupt.

Julia urmărea scena, paralizată de groază. Acum auzea alt strigăt, al vâslașilor turci, destinat să înspăimânte dușmanii. Allahu Akbar! allaaaah! unul dintre ofițerii lui Bellini o văzu și o împinse către adăpost.

— Pentru numele lui Dumnezeu, strigă el, treci dedesubt! treci dedesubt!

Ea o luă la fugă.

Ajunse la scară și se opri. De aici putea vedea vâslașii ghemuiți pe bănci, cu spinările pline de dungi de la loviturile de bici, opintindu-se fără tragere de inimă în vâsle, cu fețele încordate de durere și speranță. Vedea de asemenea și prova întărită cu fier a

galionului turcesc, tăind cu repeziciune apa înspre ei.

Sub ochii ei, pintenul trecu printre vâslele de la tribord de parcă ar fi fost niște nuiele și pârâitul lemnul fu acoperit de țipetele vâslașilor când cozile vâslelor îi loviră în piept și în față. Murdăria din cală se coloră în roșu aprins de la sângele scurs. Julia văzu cum unul din oameni încerca să-și împingă la loc în măruntaiele în burta sfâșiată.

Apoi pintenul străpunse copastia dinspre tribord și galionul se înclină adânc, iar Julia se prăbuși înainte, în beznă.

Când deschise ochii, se trezi întinsă pe spate, pe jos, în cală. În jur nu era nimeni; doar o perdea subțire de fum alb se ridica spre punte. Auzea vocile unor bărbați, voci mânioase rostind porunci, altele țipând de durere sau cerșind îndurare. Zăngănitul fiarelor și pocnetele archebuzelor încetară repede, fiind înlocuite de niște strigăte și tropote grozave, ca de la o mie de demoni.

Încet, înțelese. Erau sclavii de pe galeră, rugându-se pentru eliberare.

Se întinse și stătu nemișcată. Acum nu mai avea unde fugi. Se târî până lângă bordaj și își aduse genunchii la gură, așteptând. Își căută mătăniile și începu să se roage.

„Sfântă Marie milostivă."

Auzi pași pe puntea de deasupra și trei umbre întunecate acoperiră lumina de deasupra. Bărbații purtau, cu toții turbane și aveau săbii încovoiate.

Se opriră la jumătatea scării și o priviră. Apoi unul strigă ceva ce ea nu înțelese, iar ceilalți râseră. Apoi fu ridicată în picioare și împinsă brutal în sus, pe scări.

Alger.

Africa apăru pe neașteptate la orizont, mica așezare Sidi Bou Said conturându-se albă-cenușie pe fondul roșcat al pământului. În spatele său se ridica, silueta de culoarea oțelului, Djebel Ressas.

Pe când galionul trecea prin dreptul peninsulei, pânzele se umflară de o pală de vânt, care, cândva, ar fi putut salva pe cei aflați acum pe puntea de jos. Mulțimea de nenorociți ieși afară unul câte unul din cala întunecoasă la vederea soarelui.

Fortăreața Algerului se zărea în depărtare. Sub ea, îngrămădindu-se pe coasta dealului, se vedeau clădiri albe, ca niște cuiburi orbitoare, ocrotite de gurile de tun ale otomanilor și de steagul verde al lui Mahomed.

Portul gemea de vase, toate purtând pavilionul verde al

Islamului. Pe când galionul aluneca prin dreptul stâncii de la intrarea în port, prizonierii amuțiră și-și plecară capul, împăcându-se cu soarta.

Julia, fiind femeie, fusese închisă separat de ceilalți prizonieri. Îndrăzni să arunce o privire către ei acum, din spatele dantelei negre a voalului, și încremeni. Erau dezbrăcați la piele, cu excepția unor fâșii subțiri de material în jurul coapselor, iar mâinile și picioarele le erau prinse în lanțuri. Priveau în jos, umiliți. Niciunul nu se uita spre ea, nici măcar Bellini. Îl recunoscu cu greu. Fără uniformă arăta mult mai scund și mai gras, cu burta albă ca a unui gâscan îndopat.

Julia simți că roșește și își întoarse privirea în altă parte. Își învârti mătăniile și se concentră asupra rugăciunilor.

Galionul acostă la cheiul din dreptul moscheii portului și în curând pe mal se adună o întreagă mulțime de privitori. Prizonierii fură mânați pe mal, în timp ce pirații turci încercau să stăpânească gloata de arabi tuciuri purtând burnusuri și turbane. Aceștia înjurau și scuipau către venețieni, strigând într-o limbă ciudată și guturală, cu fețele aproape albite de ură.

Julia își simți întreg trupul scuturat de un fior.

Apoi unul din turci – îl considerase ca fiind conducătorul lor, căpitanul – o înșfăcă de braț și o făcu să-i urmeze, împingând-o înaintea lui prin mulțime.

Julia nu-și pierduse speranța. Umilință, mânie, groază, mulțumire – toate se luptau în mintea ei. Soțul și tatăl erau magnifici ai Veneției, în definitiv; membri importanți ai Consiliului celor Zece. Veneția nu era în război cu otomanii, soțul ei făcea negoț cu aceștia, chiar avusese oaspeți la masă membri ai curții lui Suleiman. În cel în rău caz, își spuse ea, voi fi răscumpărată. Coșmarul acesta nu poate să dureze.

Privi pe furiș la fețele din mulțime care scuipau, blestemau și își mușcă buza de mânie. Păgâni! păgâni!

Căpitanul o zori mai departe.

Mulțimea îi urmă către Kasbah, de-a lungul aleilor pline de murdărie. Șobolanii o zbugheau printre gunoaie la apropierea lor. Se afundară mai adânc în încâlceala de străzi, bărbații fiind mânați înaintea ei. Julia își ținea ochii în jos, prea rușinată ca să privească acei oameni aproape goi, târându-și picioarele prin praf. Toți erau venețieni, dar acum arătau mai rău decât sclavii pe care îi avuseseră pe galeră.

Palatul Beiului se înălța în fața for. Fură conduși prin poarta cea mare, dincolo de piața de sclavi negri, unde caravanele din Sahara aduceau prada din Nubia, Sudan și Guineea. Bărbați, femei și copii negri fuseseră mânați la un loc, unele dintre femei purtând în brațe copii care sugeau fără rușine, iar bărbații fiind complet goi.

Corpo di Dio!

Fură conduși într-o curte, o esplanadă imensă cu nisip alb și închisă din toate părțile de colonade boltite. Sute de trupuri transpirate emanau o miasmă urâtă, atmosfera era plină de o hărmălaie de voci în mai multe limbi; unele strigând porunci, altele bolborosind înfricoșate, altele răstindu-se cu mânie. Julia ezită, simțurile copleșind-o. Căpitanul o înjură și o împinse înainte.

Julia realiză brusc că-i pierduse din vedere pe ceilalți și se simți abandonată. Disperați și neajutorați cum erau, erau totuși ultima ei legătură cu lumea din care venea.

Ajunseră în altă curte și zumzetul vocilor încetă. Curtea aceasta era goală, deși nisipul decolorat era plin de urme de pași. Julia își înălță fruntea.

Un bărbat gras și oacheș ședea la umbră pe o grămadă de perne. În spatele lui stătea un băiețel negru, răcorindu-l cu un evantai din pene de struț. Caftanul său alb era împodobit cu fir de aur, iar în turbanul alb, imens, se vedea o peruzea mare. Căpitanul i se adresă vorbind repede. Julia auzi un cuvânt repetat iar și iar. Ghiaur.

Bărbatul gras se uită la ea cu un zâmbet larg pe buze. Ridică un braț, ca un semn că e pe cale să se scoale. Băiatul negru lăsă evantaiul și îl ajută să se scoale în picioare.

— Cum te cheamă? zise omul.

— Vorbești italienește?

Acesta zâmbi iarăși.

— Desigur. Ce crezi că sunt? un barbar? veni mai aproape. Tu știi turcește?

— Desigur că nu.

El zâmbi din nou și îi ridică dantela. Julia îngheță. Nici un gentleman venețian n-ar fi îndrăznit vreodată ridice vălul unei femei. Numai soțul avea acest drept. Nu îndrăzni să-i împingă brațul deoparte. Făcuse astfel cu căpitanul, în ziua când fusese capturată, și se trezise pălmuită peste față. Încă mai simțea arsura.

Grasul aruncă o privire spre căpitan.

— Are dreptate. Ești frumoasă. Cum te cheamă?

— Julia Gonzaga. Tatăl meu și soțul meu sunt amândoi membri

în Consiliu. Te vor răsplăti bine când mă vei înapoia.

Omul zâmbi încă o dată.

— Sultanul meu mă va răsplăti și mai bine, rosti el. Dă-mi voie să mă prezint. Numele meu este Mehmet Ali-Osman. Sunt Beiul Algerului, în slujba Sultanul Suleiman, Regele Regilor, Stăpânul Stăpânilor, Împărat al Celor Șapte Lumi. Execută o plecăciune batjocoritoare. Sunt slujitorul lui până la moarte. Ca și tine de acum înainte.

— Eu nu sunt slujitoarea nimănui.

— Ești prea mândră. Mândria și frumusețea se însoțesc una pe alta, dar nu-i nici o problemă.

Îi dădu ocol și Julia îi simți ochii examinând-o minuțios. Îndură și această umilință, uitându-se fix la nisipul spălăcit. El se opri iar în fața ei, apoi întinse o mână durdulie și îi strânse ușor un sân, de parcă ar fi încercat un fruct. Julia țipă și se dădu înapoi tremurând.

Căpitanul se răsti la ea, dar Beiul clătină din cap, murmurând amuzat:

— Puritatea asta n-o să-ți servească la nimic acum, bellissima!

Se întoarse către căpitan și timp de cinci minute avură o discuție înflăcărată. Julia nu înțelegea nici un cuvânt, dar după expresia de pe fața piratului și după felul în care vorbea îndrăzni să spere că acesta era pe cale să tragă sabia și să-l țintuiască pe Bei de perete. Niciodată nu urâse pe cineva cum îl ura pe acest omuleț gras, care îndrăznise să-i ofenseze castitatea.

Dar iată că Beiul căută în cutele mantiei sale și scoase o pungă de piele. O deschise și își turnă un număr de monede de aur în palmă, după care le înmână căpitanului, care râse și îl bătu pe umeri de parcă erau prieteni de când lumea. Dușmănia de acum câteva clipe dispăruse subit.

Apoi căpitanul plecă și ea rămase cu Mehmet Ali-Osman.

— Julia, bellissima mea, acum ești una din membrele familiei de sclavi a sultanului. Binecuvântează ziua asta!

— Tatăl meu.

— Tatăl tău nu mai există, nici soțul tău. Kislar Aghasi mă va răsplăti bine pentru o frumusețe ca tine. O să scot pe tine un câștig înzecit.

Bătu din palme și doi ostași cu turbane apărură din umbră.

— Duceți-o înăuntru și păziți-o bine. Să i se dea ceva mâncare și de băut. Cine știe, poate într-o zi va fi mama viitorului sultan!

Pe când o luau, Mehmet Ali-Osman se așeză la loc pe perne și

râsul lui umplu curtea goală.

Un ocean nesfârșit, albastru, sclipitor, supărător pentru ochi; deodată, furtuni violente de vară care o făceau să geamă și să se zvârcolească de rău de mare, neavând unde scăpa de duhoarea vasului. Plutiră săptămână după săptămână de-a lungul Imperiului Islamului, zărind din când în când imagini răsturnate, miraje ale unor insule sau coaste îndepărtate.

Julia se simțise rău tot timpul, din cauza răului de mare, a singurătății și spaimei. Turcii o urmăreau cu ochi strălucitori și flămânzi, dar niciunul n-ar fi îndrăznit s-o insulte sau s-o atingă. Trupul ei era al sultanului, acum.

Îi aduceau de mâncare, ceva groaznic, dar observase că erau același orez și carne uscată pe care le mâncau și ei. Îi dăduseră o cabină sub punte, păzită în fiecare noapte de doi oameni din echipaj, dar deși le simțea ochii ațintiți asupra ei de câte ori pășea pe punte, niciunul dintre ei nu-i vorbi și nu încercă să comunice cu ea, în nici un fel.

La un moment dat, privi apa mării și se gândi să se arunce peste copastie. Dar o parte din ea încă se mai agăța de speranță. Tatăl ei avea s-o elibereze. Încă nu era târfa sultanului. Până când vor ajunge la Istanbul, el va fi auzit de răpirea ei și trimișii ambasadorului Veneției vor fi la țărm pentru a negocia răscumpărarea.

Răsărit și apus pe un nesfârșit ocean albastru.

Într-o dimineață când urcă pe punte se găsi în fața munților Anatoliei, profilându-se purpurii spre orizont, învăluiți în ceață. Câteva ore mai târziu acostau la Smyrna și Julia resimți un fior de ușurare și groază. În sfârșit! așteptarea aproape că luase sfârșit.

Câteva zile mai târziu, în amurg, trecură de Troy; apoi prin strâmtoarea Dardanelelor în Marea Marmara, unde aruncară ancora, așteptând zorile.

Oglinda mării era liniștită, strălucitoare și cenușie ca lama unei săbii. Istanbulul apăru în zori ca o mână ridicându-se din ceață, cu minaretele înalte ale Ayei Sofia arătând ca niște degete spre cer. Soarele se reflectă pe cupolele aurite ale moscheilor înșirate pe coastele celor șapte dealuri și alungă ceața care ascundea zidurile dinspre mare și brațul proeminent al Promontoriului Seraglio. Apele erau pline de caravele grecești și caice rapide. Văzu chiar și leul de aur al Veneției fluturând pe catargul uneia din galere, la numai o sută de metri depărtare, și simți aproape o durere fizică. Atât de

aproape.

Apoi ocoliră limba de pământ și se grăbiră în interiorul brațului curbat al Cornului de Aur. Dar nici un trimis din La Serenissima nu era acolo s-o aștepte, și degetele Juliei se încleștară pe lemnul balustradei. Închise ochii, simțind că tot ce știuse până atunci rămăsese undeva în urmă.

Manisa.

De la ferestrele palatului, Gülbehar privea călărețiii. Oțelul potcoavelor răsună pe pietrele netede ale drumului. Sunetul îi aminti de clopotele care erau trase la fiecare oră în Eski Sarai, în Istanbul. O altă lume, își spuse ea. Nu ducea dorul scărilor prăfuite sau al camerelor reci; dar îi era dor să fie aproape de el. Acum, cu toată libertatea noii sale vieți, patul îi era mereu rece.

Acum, dacă n-ar fi Mustafa, n-ar mai avea nimic.

Soarele coborâse dincolo de dealuri, iar câmpiile de orz și grâu căpătaseră o culoare stranie. Vântul ducea cu el mirosul de fum.

Călărețiii ajunseseră mai aproape. Îi putea vedea bine. Erau cam o duzină; unul călărea în frunte, vocea lui răsunând peste vale chiar și de la distanța asta. Era înalt, avea o barbă rară și purta o mantie largă și turban. O căprioară cu gâtul străpuns de o săgeată zăcea de-a curmezișul șeii. Din rană se scursese sânge care pătase flancul calului.

Mustafa.

„Așa deci. Vom avea vânat la cină” își spuse Gülbehar. Fiul ei părea mulțumit. Fără îndoială că o va asalta cu povestirea vânătorii toată seara.

Călărește ca un adevărat prinț, gândi ea, urmărindu-l. Tinerețea și lipsa de experiență nu-l intimidează. Îl auzi strigând ceva în vânt și ceilalți spahii izbucniră în râsete. Ce fiu! gândi Gülbehar. Un bun călăreț și vânător, foarte bun și la matematici și la Coran. Deja vorbea persana și italiana la fel de bine cum vorbea turcește. Era iubit de ieniceri și spahii și, la doar optsprezece ani, era guvernatorul Manisei de patru ani.

Deja se spune că va fi cel mai mare dintre toți sultanii Osmanlâi, mai mare chiar decât tatăl său. Atât de multe talente, atât de puține cususuri. Ah, își spuse Gülbehar, dar ei nu știu ce știu eu. Ai un cusur, și nu-l vezi. Și acesta te va ucide, dacă nu te voi salva eu.

Călărețiii trecură de poarta grea de fier și stejar și descălecară în curte. Mustafa sări de pe cal, privi în sus spre fereastră și își flutură

mâna. Nu putea s-o vadă. Desigur. Dar știa că e acolo, urmărindu-l.

Un tânăr fiu atât de reușit. Un asemenea leu.

Un asemenea miel.

Anii de exil o schimbaseră. Nu fizic – deși un observator atent ar fi remarcat micile riduri pe care amărăciunea i le săpase în jurul ochilor și în colțurile gurii – ci mai degrabă în inimă. Trandafirului de Primăvară îi crescuseră ghimpi. Frumusețea o făcuse cândva pasivă, căci ea îi dăduse totul; și ar fi putut accepta chiar și pierderea lui Suleiman.

Dar nu-i va lăsa să-l ia pe Mustafa; n-o va lăsa pe vrăjitoare să-i lovească puiul.

Cinară în liniște. Mustafa se întorsese încântat de la vânătoare; îi descrisese de trei ori urmărirea căprioarei până când își dădu seama de dispoziția ei și fu molipsit. Transportat de propriul succes, îi venise greu să remarce tristețea mamei sale.

— Carnea e bună, nu-i așa? spuse el încăpățânat, alegând încă o bucățică din farfuria din fața lui.

— Delicioasă, murmură Gülbehar. Mai povestește-mi despre vânătoare.

— Nu te interesează cu adevărat, mamă. Să nu ne jucăm unul cu celălalt.

Gülbehar se uită la el. Chiar și șezând o întrecea în înălțime. La optsprezece ani avea peste șase picioare înălțime, o barbă blondă mătăsoasă și o prezență fizică de-a dreptul covârșitoare. Avea ochii strălucitori și sprinteni, veșnic în mișcare, oglindind pasiunea și energia din el. Îi amintea de tatăl ei, un bandit din munții Muntenegrului.

— Ce s-a întâmplat? spuse el în cele din urmă.

— Trebuie să ne gândim la viitor, răspunse Gülbehar.

— Viitorul meu? râse. Am cel mai simplu și mai clar viitor. Acum sunt guvernator al provinciei Kütahaya. Într-o zi voi fi sultanul otoman.

— Vei fi oare?

Zâmbetul îi dispăru.

Mamă, te rog.

Au trecut de acum patru ani. Tatăl tău își exprimă tot mai rar dorința de a te vedea. În timpul ăsta vrăjitoarea se insinuează mai departe la curtea lui.

— Este tatăl meu. Asta e de-ajuns. Cum își conduce Haremul nu-i treaba mea.

— Este orb.

— Iar tu vezi uneltiri pretutindeni.

— A vrut să te otrăvească!

— Nu există nici o dovadă.

— Cine altcineva ți-ar fi dorit moartea?

— Casa Osmanlâilor are mulți dușmani.

Gülbehar își încleștă mâinile în poală. Degetele ei se albiră.

— Ea a făcut-o. Pentru că stai între ea și tronul pe care-l vrea pentru urmașii ei.

— Tatăl meu nu m-ar trăda niciodată.

— El nici nu știe ce se întâmplă chiar sub nasul lui.

— Și ce-ai vrea să fac?

Gülbehar își coborî privirea.

— Ai mulți prieteni la curte. Poate că ar fi timpul să-i folosești.

— În ce scop?

— Bunicul tău ți-ar fi putut răspunde la întrebarea asta.

Mustafa păli.

— Nu voi ridica mâna asupra tatălui meu. Este păcat în fața lui Allah.

— Există păcate mai mari. Care se făptuiesc chiar acum în Palatul din Istanbul.

Mustafa ridică un deget și unul dintre surdo-muți se grăbi să aducă vasul cu apă de spălat pe mâini. Prințul își înmuie degetele și le ținu să-i fie uscate.

— Tronul îmi va reveni când va voi Allah. Nu voi ridica mâna asupra tatălui meu. Se întinse și luă mâna mamei sale. Te iubesc, mamă. Dar prea vezi fantome peste tot. Zâmbi deodată. Dacă Hürrem este inamicul meu va plăti până la urmă. Dar nu-l voi vătăma pe el.

După ce el plecă, Gülbehar bătu din palme și așteptă până când pajii strânseră masa. Apoi șezu multă vreme gândindu-se în tăcere. În cele din urmă trimise o slujnică s-o cheme pe Güzül.

Eski Sarai.

Julia nu văzuse în viața ei ceva atât de hidos.

Cel căruia i se spunea Kislar Aghasi era tânăr, probabil, nu cu mult mai în vârstă decât ea. Era îmbrăcat într-un caftan înflorit de mătase, cu un brâu lat în jurul taliei, peste care purta o haină de brocart verde ornată cu hermină, cu mâneci lungi atârnând până la pământ. Pe degetele mici și durdulii avea rubine mari, cu care bătea darabana, nerăbdător, în brațul tronului. În poala lui moțăia

torcând o pisică albă.

Toate aceste rafinamente nu reușeau câtuși de puțin să mascheze faptul că era dezgustător de gras. Hălci de grăsime îi umpleau cutele veșmintelor. Și apoi fața lui. Arăta de parcă un sculptor ar fi modelat-o din lut, după care, dezgustat, i-ar fi retezat părțile mai proeminente, lăsând-o netedă și neterminată.

Julia învățase câteva cuvinte turcești în timpul lungii călătorii de la Alger și îl auzise când vorbea răstit unuia dintre străjerii care-o aduseseră. Auzise cuvinte familiare: „ghiaur", „Beiul Algerului", „femeie".

Kislar Aghasi arătă spre ea:

— Ridică-ți vălul.

Julia învățase de asemenea, în timpul lungului drum pe mare, că putea evita noi umilințe dacă executa singură ce porunceau turcii; era mai bine decât să se lase atinsă de mâinile lor mizerabile. Ridică mâna și trase deoparte dantela neagră care-i acoperea fața.

Observă cum chipul lui Kislar Aghasi suferi o transformare uimitoare. Păru să tresară în jilț, de parcă ar fi fost înjunghiat pe la spate. Rămăsese cu gura căscată.

Sări în picioare și tronul se răsturnă pe marmură în spatele lui. Întinse degetul spre ea și spuse cu o voce joasă:

— Luați-o din fața mea!

Străjerii rămaseră nemișcați, uluiți de reacția lui.

— LUAȚI-O DIN FAȚA MEA! urlă el atunci și dispăru, ușa trântindu-se în urma lui. Gărzile o înșfăcară de braț și o scoaseră afară.

Topkapi Sarai.

Kubbealti, Sala Divanului, era centrul Imperiului; în jurul ei se învârtea marea roată a puterii; vorbele ce răsunau aici ajungeau până în Alger, Grecia sau Ungaria, Crimeea, Persia sau Egipt. De optzeci de ani, în marea încăpere de sub turnul de pază al celei de-a Doua Curți, sultanii otomani țineau sfat în patru zile ale săptămânii, de sâmbătă până marți, primind jalbe, judecând pricini, întâmpinând soliile străine, hotărând asupra tuturor problemelor de politică externă și de stat. Orice afacere, începând cu cele mai umile dispute între negustători era tranșată aici.

În dimineața Divanului o coadă lungă se întindea, în tăcere deplină, de-a lungul grădinilor celei de-a Doua Curți; erau petiționarii ce-și așteptau rândul pentru a-și spune păsul în fața sultanului. Suleiman, purtând un turban de muselină aibă ca zăpada

și un caftan alb, ședea pe pernele de pe platforma înaltă opusă ușii, având-u-i în dreapta pe marele vizir și chiar în față pe guvernatorii Rumeliei și Anatoliei, ai părților europeană și asiatică ale Imperiului. Pașale, agi și muftii ședeau în ordinea potrivită rangului de fiecare parte, apoi secretarii și notarii așezați pe jos, cu pana și pergamentul gata să înregistreze decretele și sentințele imperiale.

Numai sultanul avea dreptul de a vorbi. Ceilalți își puteau rosti părerile doar dacă le erau cerute sau dacă în discuție era o problemă specială, de natură laică sau religioasă și care era de specialitatea lor. Hotărârea sultanului era definitivă.

Dar se părea că Suleiman ajunsese să obosească sub povara grea a obligațiilor puterii sale. Își delegase îndatoririle către Ibrahim, care prezida acum Divanul în locul său și îi prezenta sultanului hotărârile luate pentru ratificare, de două ori pe săptămână. În zidul din spatele lui Ibrahim se aranjase o mică ferestruică acoperită cu dantelă prin care sultanul putea urmări lucrările Divanului oricând dorea, dar Ibrahim știa că rareori se întâmpla astfel.

În tot acest timp Ibrahim fusese preocupat de schimbările pe care le observase la Suleiman. Păreau schimbări prea adânci și prea rapide. Cucerise Rhodosul și Belgradul și zdrobise pe unguri și pe regele lor la Mohács. Realizase ceea ce nu reușise tatăl său și nici chiar legendarul Mehmet Fatih, și măreția lui fusese demonstrată. Dar de la ultima expediție contra Vienei, sultanul părea abătut, dezinteresat.

Aici era mâna vrăjitoarei, gândi Ibrahim.

În acea dimineață petiționarii trebuiră să aștepte, căci Ibrahim dezbătea împreună cu generalii săi subiectul campaniei de război din acea vară. Ibrahim îi permise muftiului să vorbească primul.

— Mai devreme sau mai târziu, sultanul trebuie să se ocupe de șahul Persiei, Tamasp, care și-a permis să adăpostească ereticii Shi'a și să ne atace hotarele cu bande de călăreți. Asta e o jignire la adresa Islamului. E de datoria sultanului să-l aducă la supunere!

Ibrahim își înclină capul cu deferență în fața judecătorului islamic, deși, dacă ar fi fost după el, ar fi preferat să înfigă țeasta șarlatanului într-o țepușă, deasupra Porții Fericirii. Se adresă celorlalte căpetenii.

— Într-adevăr, muftiul are dreptate. Șahul este o jignire la adresa lui Allah și a sultanului. Dar oare e nevoie de un tun ca să zdrobim un țânțar? chiar dacă șahul Tamasp a ofensat Islamul, cea mai mare ofrandă pe care i-am putea-o aduce lui Allah ar fi

cucerirea Mărului Verde.

Era o referire la Roma. Într-adevăr, fiecare sultan, înainte de a accede la tronul Osmanlâilor, era întrebat în mod tradițional de Aga ienicerilor: „Poți mușca din Mărul Verde?”, ceea ce însemna „Poți să cucerești Roma?”

Ibrahim făcu o pauză pentru ca vorbele sale să-și facă efectul.

— Nu este oare cea mai mare amenințare a noastră omul care-și spune Sfântul Împărat Roman? acum are probleme în flancul de miazăzi cu Francisc; ereticul creștin Luther incită la răscoală împotriva Papei, în Germania; chiar nobilii lui Carol sunt angajați în dispute personale. Momentul de a-l lovi este atunci când dușmanul e slăbit. Zidurile Vienei sunt gata să se dărâme și după aceea întreaga creștinătate va tremura la apropierea noastră.

Se întoarse către Aga ienicerilor.

— Ce spui, Ahmed?

Aga se gândi cu grijă. Să nu uităm Rhodosul.

— Câtă vreme cazanul ne e plin, Stăpâne, vom mânca. Oamenii mei sunt nerăbdători și așteaptă ocazia de a-și însângera din nou săbiile.

Ibrahim se întoarse către celelalte căpetenii. Mahmud, Aga spahiilor, și Çehangir, guvernatorul Rumeliei, pledară amândoi pentru Viena.

— Cu ereticul Tamasp putem rezolva în timpul liber, adăugă Çehangir. Dar Frederick este acum cel mai slăbit. Să lovim și să aducem Viena la picioarele padișahului nostru!

Ibrahim zâmbi. Trecuseră șase ani de la ultima mare victorie. Nici un imperiu nu putea rezista inert. Spahiii știau bine asta; îndată ce un bărbat coboară de pe cal mușchii încep să i se înmoaie. Poate că însuși Suleiman, pe lungul drum către Viena, se va regăsi pe sine și va uita de femeia care-l făcea slab.

— Atunci e hotărât, spuse Ibrahim. Sultanul merge spre Viena.

Eski Sarai.

Prima dată când călcase aici fusese aproape paralizată de groază și rușine. Nu și-ar fi putut imagina un asemenea loc nici într-o mie de ani. Julia nu-și putea aminti să fi fost vreodată goală în afara băii personale și chiar atunci se simțea vinovată, lipsită de haine. Dar aici, în palatul păgânilor, femeile păreau să se simtă foarte bine astfel.

Îi luaseră hainele și o duseseră cu forța la baie – Maestra Băilor se strâmbase cu dezgust la mirosul hainelor ei – și apoi fusese silită

să suporte cea mai umilitoare operație pe care și-ar fi putut-o imagina o femeie creștină. O răseseră complet, îi smulseseră părul de la subsuori, din nări, din urechi, și apoi. Chiar și acum închidea ochii când se gândea. Nu existau cuvinte pentru ce simțise. O rușinaseră complet, și știa că acum nu s-ar mai putea întoarce niciodată. Niciodată nu s-ar putea întoarce la Serenissima și să-și privească tatăl și soțul în ochi. Ei și-ar da seama. Dumnezeu ar ști. Era pângărită și făcută de rușine.

Se simțea complet amorțită. Nu credea că exista ceva mai rău ce i-ar putea face.

Ritualul îmbăierii reînnoi chinul. În fiecare zi era silită să vină aici, să se dezbrace în fața altor femei, să se spele și să se lase pe mâna acestor gediçli negre. Încerca să evite privirile celorlalte femei, să pretindă că nu e acolo, și nu pricepea râsetele și șoaptele răutăcioase din spatele ei, deși fu mirată să-și dea seama că le înțelegea foarte bine. În ultimele săptămâni le învățase limba foarte repede.

Își scoase iute cămașa de baie și alunecă în apă. Pe marginea băii două femei, una cu nasul ca de șoim și pielea de culoarea alunei, cealaltă ca alabastrul și cu un uimitor păr negru-albăstrui, se examinau reciproc, căutând păr. Căutarea deveni extrem de intimă, și Julia știu că ar trebui să-și întoarcă privirea, dar o fascinație teribilă o făcu să privească mai departe.

Cu un gest degajat, fata cu pielea de culoarea alunei îi depărtă picioarele celeilalte, și degetele ei urmăriră o linie pe pântecele acesteia, apoi până la buzele crăpăturii, pe care le desfăcu ușor. Julia o auzi pe cealaltă răsuflând greu și șoptind un alint pe care nu-l înțelese. Egipteanca se dădu mai aproape și începu să-și miște încet degetul mijlociu, iar Julia pricepu că degetul ei era acum înăuntrul celeilalte fete.

Corpo di Dio! încă un ultragiu, încă o imagine a Iadului! cele două fete o auziseră și mica egipteancă se întoarse spre ea, zâmbind batjocoritor. Fata cu pielea albă își lăsase capul pe spate și părul ei îngrijit mângâia acum marginea de marmură a băii. Apoi gemu și își ridică fundul de pe marmură, mutându-și bazinul mai aproape de degetele celeilalte.

Julia își mută privirea, năucită. Și se trezi în fața celor mai negri și mai adânci ochi pe care-i văzuse vreodată.

— Tu ești ghiaura? zise femeia.

Julia încuviință. Ghiaur, învățase, însemna creștin. Simți cum

obrajii îi ardeau și își aruncă puțină apă pe față. Era ca un coșmar mereu înnoit, groaznic, fără sfârșit.

— Nu-ți fie teamă, vorbi femeia.

În vocea ei era o căldură pe care Julia o găsi încurajatoare.

— Ce fac acelea? șopti Julia.

Fata ridică din umeri.

— Își ușurează tensiunile plictiselii. De ce nu? nu e nici un bărbat care s-o facă pentru ele.

Julia privi la paznicii negri și se miră, dar nu spuse nimic. Deja se simțea proastă și neștiutoare.

— Cum te cheamă? întrebă fata.

— Julia.

— Eu sunt Sirhane, continuă fata. Sunt din Siria. Tata m-a vândut pentru tribut.

— Tribut?

— Un fel de taxă. Oamenii sultanului vin la fiecare câțiva ani și iau cei mai buni băieți și fete pentru serviciul sultanului.

— Îmi pare rău.

Sirhane se strâmbă.

— Pentru ce? îmi doream să vin. Știi ce-aș fi făcut acum, dacă n-aș fi aici întinsă în baie? culegeam bumbac! tu ce-ai alege?

Julia nu răspunse.

— Spune-mi, rosti ea, toate femeile astea aparțin sultanului? sunt toate soțiile sale?

Sirhane râse încântată.

— Desigur că nu! el are două cadâne, și una din ele este departe, la Manisa. Rămâne doar Hürrem, și ea îmbătrânește, așa ca există speranțe și pentru noi, restul.

— Nu înțeleg. Vorbește mai rar.

Sirhane veni mai aproape și, spre groaza Juliei, își puse brațul în jurul ei.

— O să ai nevoie de cineva care să aibă grijă de tine. Nu știi nimic, ghiauro?

— Nu vreau decât să mă întorc acasă, murmură Julia.

— Ai un soț?

— Da.

— E un amant bun?

Julia nu înțelese cuvântul amant, și daca l-ar fi înțeles, tot n-ar fi știut ce înseamnă. Așa încât răspunse:

— E un om bătrân.

— Atunci de ce să mai verși lacrimi, ghiauro? dacă soarta îți va fi favorabilă, poate c-o să ai cel mai bun soț din lume. Pe însuși Suleiman!

— Sunt deja căsătorită.

Sirhane hohoti din nou.

— Oh, ghiauro, ai atâtea de învățat!

Julia știa instinctiv că găsise o prietenă, și trupul începu să-i tremure necontrolat. Tot ce-și dorea era cineva care să aibă grijă de ea din nou, să-i explice ce se întâmplă, s-o ajute, s-o mângâie. Își culcă fruntea pe umărul Sirhanei. Aceasta o îmbrățișă și Julia simți căldura și moliciunea corpului prin apă și mirosul care îi aminti de mama ei, un miros vechi și tainic. Întinse un braț șovăitor pe după gâtul Sirhanei și plânse, dar în minte avea numai imaginea duhovnicului ei de la Santa Maria dei Mitacoli, și știu că se îndepărtase și mai mult de Veneția și de Dumnezeu.

Kislar Aghasi stătea lângă fereastra mascată cu dantelă și supraveghea hammamul, suspinând.

„Mai bine aș fi rupt în bucăți, gândi el. Mai bine m-ar fi străpuns cu fiare înroșite, mai bine m-ar fi sfichiuit cu biciul cu vârfuri de fier, decât să-mi facă asta. Dacă aș fi avut curajul, mai bine îmi puneam capăt vieții cu mult timp în urmă. Ce Diavol în toate iadurile ar fi putut imagina o tortură mai rafinată decât aceea de a lipsi un bărbat de toate mijloacele de a iubi o femeie, dar a-i lăsa totuși dorința, puternică și aprigă, ca în tinerețe."

Lumina cădea din sutele de ferestre rotunde din cupola înaltă, boltită. Încăperea era învăluită într-un amestec cețos de lumină galbenă, aburi și răsuflările a sute de femei. Acestea se întindeau pe sofale de marmură încălzită sau pe marginea bazinelor, pieptănându-și părul unele altora, goale, cu excepția cămășilor subțiri, de baie; sau alunecau dezbrăcate în bazine, turnându-și apă peste sâni, plutind languroase în fluidul cald și limpede, râzând și flecărind sau cântând.

Văzu silueta Juliei alunecând printre norii de abur și intrând în baie, văzu apoi o altă fată venind către ea și îmbrățișând-o.

Degetele lui se încleștară în jurul barelor de fier ce protejau fereastra, într-un acces de frustrare.

Mai bine era mort.

Și acum, venețianca asta.

Suleiman examină copilul în lumina pâlpâitoare a lumânării. Atât de subțire și palid. Întinse mâna șovăind și atinse spatele

copilului, simțind umflătura grotescă a șirei spinării. Își plimbă degetele de-a lungul picioarelor subțiri ca țeava unei archebuze.

Hürrem îl urmărea surprinsă. Niciodată nu le acordase atenție celorlalți copii ai ei, ca sugari. Și totuși venea des, arătând o mare preocupare pentru fiul diform și urât pe care-l născuse de data asta.

— Mănâncă? o întrebă el.

— Doicile spun că nu prea are poftă, nu o să reziste. Ele spun că n-o să trăiască.

Suleiman încuviință și-și întoarse atenția către micul Çehangir.

— Trebuie să-l iei și să-l legeni în fiecare zi. O să-i facă bine.

Hürrem căscă gura de mirare.

— Bine, Stăpâne.

N-avea chef să facă nimic pentru micul monstru.

Nașterea aproape că o omorâse. Nu credea că o să uite vreodată durerea.

Suleiman se îndepărtă și căută în buzunar un pumn de monede de aur. I le dădu doicii.

— Ai grijă de fiul meu, spuse el.

Apoi ieși cu Hürrem din cameră.

Când fură singuri, Hürrem îl ajută să-și scoată turbanul și-i strânse capul la pieptul ei. El își afundă fața între sânii ei și începu să-i desfacă nasturii de perle ai cămășii. Hürrem îl lăsă s-o ia și să se cheltuiască în ea. Apoi stătură întinși pe divan, coapsele ei fiind încolăcite în jurul lui, iar capul lui sprijinindu-se pe sânii ei.

— Faci dragoste ca un leu, șopti ea.

— Ce te-ai face fără minciunile tale, rusoaică mică?

— Stăpânul meu e preocupat?

— Probleme de Divan, răspunse el.

— Vrei să vorbim?

Întotdeauna era astfel. Întâi, alinarea din trupul ei; apoi despovărarea minții, de asemenea. La început Hürrem fusese amuzată să-și concentreze gândirea asupra problemelor de politică și putere care-l frământau. Era plăcut să-și exerseze inteligența și cu altceva decât bârfele din Harem și micile probleme iscate de rutina zilnică a hammamului și bucătăriilor. Suleiman părea mereu încântat de răspunsurile ei, și cu timpul ea ajunsese să înțeleagă că mintea ei era mai ageră decât a lui – desigur, păstrase descoperirea pentru sine. Dar acum jocul devenise altceva: era însăși mânuirea puterii. Fiindcă Suleiman îi spunea cu încredere problemele sale, asta îi dădea putere asupra lui. Și asupra lui Ibrahim.

Suleiman oftă.

— E primăvară. În fiecare primăvară e la fel. Căpeteniile mă presează, vor altă campanie. Vor să merg iarăși spre nord, împotriva Vienei.

— Și Ibrahim ce spune, Stăpâne?

— Ibrahim vorbește mai tare ca toți.

— E dornic de glorie. Pentru Islam, desigur.

Suleiman surâse.

— Da mică rosselano, desigur.

— Și totuși mă întreb dacă e înțelept.

— Explică-mi.

— E cale lungă până la Viena. Probabil, prea departe pentru a conduce o armată, fie ea și otomană. Dacă trebuie să ieși pe o ușă, trebuie să știi și cum vei intra la loc.

— Adevărata țintă e Frederick. Sau poate însuși împăratul.

— Carol nu va veni! de ce să riște totul împotriva celei mai mari armate din lume? va găsi o scuză ca să întârzie. Nu-l vei găsi la Viena. Când te vei retrage pentru iernat, Frederick îți va lua orașul înapoi și totul va fi ca înainte. Nu te vei alege decât cu o lungă mărșăluire prin noroi.

— Nu pot potoli foamea ienicerilor încă o iarnă.

— Mi-ai spus că perșii ne hărțuiesc granița de est, că ne-au ucis muftiul. Trimite-i atunci în Asia. Poate că l-am sluji mai bine pe Allah apărându-i judecătorii.

— Perșii! nu-s decât niște muște bâzâind pe la botul unui leu. Ar fi destul o lovitură de coadă ca să-i strivim.

— Poate că Allah vrea să fim alungătorii lui de muște, chiar dacă e așa de puțină glorie în treaba asta.

Suleiman râse în hohote.

— Ce n-aș da să vă văd înfruntându-vă, tu și cu Ibrahim!

Hürrem îi luă capul în mâini, simțind cum îi bate pulsul la tâmple. Asta e tot ce am, gândi. Când acest puls se oprește, viața mea se oprește și ea. Până când voi găsi să scap de amenințarea numită Mustafa, trebuie să încerc să te păzesc de orice rău.

— Nu te duce, Stăpâne.

— Să nu mă duc?

— Lasă-l pe Ibrahim să se înhame la asta. Lasă-l pe el să-l fugărească pe Frederick prin glodurile Austriei!

— Imposibil! dacă oastea mea pleacă la luptă, eu trebui să fiu în fruntea ei. Așa e regula. Ienicerii asta așteaptă.

— Regula! dacă nu e regula ta, ce contează?

— Nu pot.

— Iubești războiul atât de mult'?

— Știi bine că nu.

— Atunci de ce?

— E datoria mea, Hürrem.

— Datoria a făcut din Regele Regilor un sclav!

Suleiman își smuci capul, cu fața înroșită brusc de furie.

— Destul!

Hürrem își prinse fața în palme și își mușcă buza de ciudă. Se blestemă în gând. Ar fi trebuit să se descurce mai bine, nu să-l înfurie. Viespea e atrasă de miere, nu de oțet.

— Stăpâne, n-am vrut să te jignesc.

— Locul sultanului Osmanlâilor a fost întotdeauna lângă oastea sa.

— E numai pentru că te iubesc atât de mult, Stăpâne. Verile sunt atât de lungi fără tine. Și mi-e atât de teamă că într-o iarnă nu te vei mai întoarce. Nu fi supărat pe mine.

Suleiman își mută mâna dinspre talia ei spre sâni.

— Destul cu politica, șopti el. Mă voi ocupa de ea în timpul liber. Acum te vreau iarăși.

Ea își puse brațele după gâtul lui și zâmbi.

— Ești cu adevărat un leu! șopti ea.

El îi simți coapsele calde încolăcindu-se în jurul mijlocului său, trăgându-l către ea. Norocos fiu al lui Selim! își spuse. Să găsești atât de multe într-o singură femeie!

Mâine va hotărî poate unde va lovi data viitoare. Acum însă arma sa își găsise o țintă mult mai prietenoasă.

Da, ca un leu! oh, norocos fiu al lui Selim!

Eski Sarai.

Fetele din Harem locuiau într-un singur dormitor situat lângă o curte pietruită. Saltelele erau ținute în dulapul de perete în cursul zilei și întinse pe platforme înălțate pentru somnul fetelor. Numai o iqbal avea dreptul la un iatac separat.

Julia se întinse pe saltea, în beznă, încercând să-și alunge amintirile zilei, dar somnul nu veni. Dacă dormitorul ar fi fost în vârful zidurilor, s-ar fi aruncat bucuroasă pe fereastră. Bestiile astea o pângăriseră total. Nu era decât un animal în ochii lor.

Nu că ar fi înlănțuit-o ca sclavă a unui om, și poporul ei făcea la fel, își spuse, în alt mod. Dar s-ar fi așteptat ca totul să se facă mai

ferit, astfel încât chiar dacă trebuia să fie una din multele-i neveste, să nu trebuiască să umble goală în fața altor bărbați.

Își aduse genunchii la piept, chinuită de gânduri negre. Niciodată nu-și închipuise că Haremul arăta astfel; nici o mie de coșmare nu făceau cât realitatea.

Stătu trează până târziu în noapte, prea tristă ca să plângă, prea distrusă ca să poată dormi. Nu se gândi la rugăciuni și la Dumnezeul creștin. Nu-i erau de nici un ajutor în acest palat.

Pera.

Cartierul în care bailo – ambasadorul Veneției – și ceilalți negustori venețieni își construiseră palatele avea vedere spre sud, către oraș și Topkapi Sarai. Suburbia era denumită, cu modestia tipică venețienilor, Comunita Magnifica.

Ludovici avea un mic palat aici, cu o terasă de marmură dând în mod plăcut spre mare. De aici putea vedea navele trecând de Promontoriul Seraglio spre Marmara Deniz, încărcate cu grâne turcești, sclavi nubieni, cai arabi și mirodenii orientale, cerute în Veneția, și pe care se sprijinea averea lui dobândită de când părăsise La Serenissima.

Ca bastard, Curtea Veneției îi era închisă. Pe când prietenii săi îmbrăcau robele negre de togati, el plecă spre Pera, colonia străină de lângă Istanbul, și se stabili acolo ca negustător. Nefiind atras în mod special nici de actualele sale gazde, nici de poporul din care venea, învățase repede să-i manipuleze pentru propriul său folos.

Tatăl său îl ajutase, desigur. Signor Gambetto apreciase hotărârea lui Ludovici de a pleca din Veneția, unde prezența sa în calitate de togati i-ar fi provocat multe neplăceri. Așa că ținchinii lui Gambetto porniseră afacerea; iar perspicacitatea lui Ludovici o mărise.

La început fusese greu. Negoțul cu mirodenii și piper era dominat de marile familii din Veneția și Genova. Ludovici înțelese în curând că cele mai mari profituri se puteau obține din contrabanda cu grâu.

Suleiman stabilise restricții severe la exportul grâului turcesc, ducând o politică strictă de păstrare a prețului. Dar Ludovici descoperise că un om inventiv putea găsi o cale care să ocolească aceste restricții, dacă poseda puțină îndrăzneală și puțină imaginație. Închiriase o flotă de caravele grecești care să încarce grâul din porturile de la Marea Neagră și să-l transporte în coloniile venețiene din Creta și Corfu. Evitarea controalelor turcești în Bosfor

se rezuma la a ști ce mâini trebuiau unse în Palatul Topkapi.

Cei din Comunitá Magnifica încă priveau cu ochi reci, dar aici nu conta. Putea face afaceri fără patronajul lor și succesul lui nu depindea de o căsătorie bună. Își strânsese chiar un mic harem.

Stând pe terasă și sorbindu-și vinul de Cipru, se simțea satisfăcut de viața sa. Avea bani, avea un palat frumos și, mai ales, avea mijloace de a-și flutura succesul în fața restului comunității.

Tot ce-i lipsea era un prieten.

Unul din eunucii săi – bietul nenorocit fusese castrat într-o tabără de sclavi de pe Nil, și era aproape imposibil să găsești un tânăr care să fi scăpat de cuțit – apăru pe terasă. Îl numeau Hyacinth – toți eunucii ăștia își luaseră nume de flori – și era ca toți ceilalți: obez, lipsit de barbă, cu vocea tremurată.

— Cineva vrea să te vadă, Excelență.

— Cine e?

— Spune că e un vechi prieten, spuse Hyacinth, dar chipul și tonul vocii îi trădau nedumerirea.

— Și nu și-a spus numele?

Hyacinth scutură din cap. Ludovici era intrigat. Un vechi prieten, cumva nou sosit de la Veneția? încă o obligație de îndurat.

— Condu-l aici, oftă Ludovici.

S-ar fi așteptat însă la orice, în afara imaginii care-i fu în fața ochilor câteva clipe mai târziu. Bărbatul purta o mantie de mătase neagră, cu gluga lăsată pe față. Ludovici observă că pe dedesubt avea un caftan de mătase și cizme de piele moale. Precis nu era venețian.

Ludovici se ridică alarmat.

— Cine ești?

Omul își trase gluga. Ludovici se holbă la el. Era greu de spus dacă era maur sau nubian. Fața îi era atât de desfigurată de cicatricea care îi traversa nasul și ochiul drept, încât nu-i putea distinge bine trăsăturile. De asemenea, era oribil de gras, ca Hyacinth. Capul îi era ras, potrivit pentru portul unui turban. Ludovici înțelese imediat că era un eunuc.

Dar, un vechi prieten?

— Salut, Ludovici, spuse omul.

— Ne cunoaștem?

Rezerva inițială a lui Ludovici se schimbase în curiozitate și repulsie. Omul acesta era în mod clar un sclav. Cum ajunsese aici? și cum de-i știa numele?

— Cine ești? repetă Ludovici.

— Sunt Kislar Aghasi-ul Sultanului Suleiman.

Kislar Aghasi! paznicul Fericirii – Căpetenia Fetelor! una din cele mai puternice creaturi din Haremul sultanului! ludovici se holbă la el, prea uluit ca să mai poată vorbi.

— Nu mă recunoști?

Ludovici îl privi mult timp. Când înțelegerea veni, se prăbuși pe spate pe divan, fără grai. Simți un nod în gât, de parcă ar fi înghițit un bolovan.

— Abbas, spuse în cele din urmă, încet.

Camlica.

Suleiman își struni calul și privi șoimul ce plutea la înălțime prin curenții de aer, așteptându-și prada. Pentru o clipă, râvni la libertatea păsării. Apoi își aduse aminte că șoimul era obligat prin dresură și chiar prin natura sa să se întoarcă la brațul înmănușat, la gluga de piele și la cușcă, la sfârșitul fiecărei vânători. Dar deocamdată pasărea era liberă, asemeni lui însuși, când se afla aici la vânătoare, sau cu Hürrem. Liber să simtă vântul, să se înalțe cu el deasupra pământului.

Ibrahim își mână calul încet prin iarba înaltă, ca să sperie prada. Suleiman observă cum șoimul își strânge aripile în cădere, apoi cum se redresează.

Ochiul său galben își zări prada, izbucnind în fața copitelor calului, la o sută de picioare sub el, și deodată șoimul se năpusti în picaj. Suleiman îi urmări căderea, fulgerând în spinarea iepurelui ca o sabie de călău, înșfăcându-l cu ghearele ascuțite; iepurele se zbătu câteva clipe, apoi rămase nemișcat. Pasărea bătu din aripile mari și apoi se liniști alături de victimă. Suleiman zări picături roșii împrăștiate pe blana albă, în jurul ghearelor.

Pajii alergară înainte, strigând încântați.

Suleiman era întotdeauna uimit că femelele de șoim erau mai bune la acest dans al morții, mai mari și mai puternice decât masculii, preferate mereu de dresori. Atât de diferit de lumea oamenilor.

Ibrahim se întoarse râzând, cu șoimul așezat pe brațul stâng înmănușat, având trasă pe cap gluga mică de piele. În spatele lui, pajii purtau trofeele zilei: o duzină de iepuri atârnați pe o prăjină și un mănunchi de fazani.

— O zi reușită, strigă Ibrahim.

— Soarele e jos, zise Suleiman. Ar trebui să ne întoarcem la

caic.

Ibrahim își îmboldi calul la pas, venind din dreapta lui.

— De mult timp n-am mai vânat împreună, Stăpâne.

— Prea mult timp, Ibrahim. Ar trebui să avem mai multe asemenea zile în vara asta.

Ibrahim nu-i răspunse direct.

— Aș vrea să trebuiască să așteptăm o vară ca asta, spuse în cele din urmă. Divanul a recomandat o altă campanie împotriva regelui Spaniei.

Regele Spaniei, gândi Suleiman, amuzat. Era termenul batjocoritor folosit de Ibrahim pentru împăratul Roman, Carol, fratele lui Frederick.

— Acum doi ani am asediat Viena. Frederick n-a apărut. Și nici fratele său. La ce-ar folosi să mergem iarăși în nord?

— Am fost ținuți în loc de ploi neașteptate. Dacă am fi avut tunurile în fața zidurilor atunci.

— Dacă luăm Viena, cum o vom păstra? înainte de a intra pe o ușă, trebuie să știi cum vei mai putea ieși pe ea.

Ibrahim încuviință. Asta nu sunase ca un gând al lui Suleiman, ci ca o cuvântare pregătită. Suleiman nu era preocupat de tactică, el își vedea doar datoria.

— Trebuie să ieșim din nou pe câmpul de luptă. Este datoria noastră față de Islam.

Suleiman zâmbi pentru prima oară.

— Ah da. Uitasem ce bun musulman ești, Ibrahim.

Ibrahim se stăpâni la auzul vorbelor, chiar dacă Suleiman intenționase doar să-l ironizeze.

— Nu putem ține ienicerii în oraș încă o vară, Stăpâne, spuse el, încercând să-și ascundă iritarea din voce. Devin nerăbdători să se bată.

— Poate ar trebui să privim în altă direcție.

— Șahul Tamasp?

— Sifavizii încearcă să molipsească cu erezia Shi'a Califatul Abbasid. Avem vești că unii dintre muftiii noștri au fost uciși. Tamasp îi găzduiește pe rebeli. Trebuie să-i dăm o lecție.

— Șahul Tamasp e o amenințare minoră. Îl putem zdrobi în timpul liber.

Suleiman își privi prietenul cu seriozitate.

— Visezi la glorie atât de mult, Ibrahim, încât uiți că uneori datoria noastră poate să însemne și strivirea paraziților.

Ibrahim acceptă reproșul, dar în sine simți o furie crescândă. Era furios că-i permisese minții încete a lui Suleiman să marcheze puncte împotriva sa. Cineva îl antrenase pentru asta.

— Carol este Împăratul Roman, dușmanul declarat al credinței noastre. În acest moment are diferende cu Roma și cu Luther și este în război cu Francisc. Nu poate fi ocazie mai bună de atac.

— Dacă luăm Viena și Carol nu e acolo, ce-am câștigat? un avanpost îndepărtat pe care-l poate recuceri imediat după retragerea noastră. Tamasp e o primejdie mult mai apropiată.

Șoimul de pe brațul lui Ibrahim n-avea astâmpăr. Bătu din aripi și Ibrahim îl mângâie ușor ca să-l liniștească. Știa ce se întâmplase, desigur. Era Hürrem. Se băgase iarăși, șoptindu-și prostiile în urechea lui Suleiman. Între ei se ridica acum o barieră. Vorba elegantă a lui Suleiman fusese de curând înlocuită cu altceva.

— Dacă luăm Viena, Mărul Verde e la cheremul nostru. Vom scăpa în sfârșit de Carol.

Suleiman tăcu. Mireasma pinilor se întindea peste tot, o dată cu asfințitul. Cetina de pini forma o pătură moale sub copitele cailor, amortizând zgomotele. Printre copaci Ibrahim putea zări argintul Bosforului devenind roz și, undeva, silueta corăbiei imperiale.

— Hotărăște tu atunci, Ibrahim. Tu vei fi în fruntea ienicerilor.

— Ca vizir al tău, desigur. Dar sultanul.

— Nu, Ibrahim. De data asta nu voi fi cu tine. Anul acesta tu vei conduce oștile mele. Sunt multe de făcut la Istanbul. Eu voi rămâne aici.

Ibrahim își struni calul, uluit. Suleiman nu-l luă în seamă.

— Stăpâne! ibrahim își îmboldi calul din nou. Stăpâne!

Ochii blânzi, căprui ai lui Suleiman erau umbriți. Știe că greșește, gândi Ibrahim. Îmi oferă binecuvântarea, dar știe că greșește.

— Nu se poate, Stăpâne.

— Nu eu sunt sultanul? regele Regilor nu poate face cum dorește?

— Locul tău este în fruntea oștilor!

— Locul meu este oriunde aleg eu să fie.

— Ienicerii își trag avântul de la tine. Dacă nu ești cu ei, în fruntea lor.

— Sunt ostașii mei. Trebuie să-mi execute poruncile.

— Nici un sultan.

— Sultanul hotărăște tradițiile. El nu le urmează, ca un sclav.

— Vei pierde supunerea lor.

Suleiman se întinse și apucă frâul armăsarului lui Ibrahim. Îl trase către al său și se aplecă în șa, apropiindu-și fața la un deget de chipul lui Ibrahim. Acesta îi simți răsuflarea fierbinte.

— Ibrahim, ești prietenul și vizirul meu. Am avut destule războaie. Ia-mi această povară. Ia oștile mele. Strunește-le. Ele nu vor decât sânge. Fă-le să se tăvălească în el. Eu am avut destul.

— Nu trebuie să faci asta, șopti Ibrahim.

— Am hotărât. Suleiman se îndreptă în șa și își puse mâna pe umărul lui Ibrahim. Mă încred în tine ca în nimeni altul. Ești fratele meu. Fă asta pentru mine.

Călări mai departe, printre copaci, înspre apă. Oh, pe Allah, gândi Ibrahim. Vorbește cât se poate de serios.

Pera.

Până și vocea i se schimbase, reflectă Ludovici. Nimic nu rămăsese din tinerețea știută; chiar și culoarea pielii era alta. Era mai palidă, mai cenușie, bolnăvicioasă. Vitalitatea și pasiunea de altădată fuseseră înlocuite de letargia obezității; trăsăturile fine fuseseră distruse de linia cicatricei; lumina ce-i strălucea cândva în ochi se stinsese. Era Abbas, și totuși nu era el.

Abbas nu-i căută privirea. Se uita la apele înspumate ale Cornului și vocea îi devenise răgușită de emoția amintirilor.

— Trebuia să iau aminte, Ludovici. Tu ai încercat să mă avertizezi.

— N-am știut ce s-a întâmplat cu tine. Nimeni n-a știut vreodată.

— Ce știi de tatăl meu?

De data asta Ludovici fu cel care-și plecă ochii.

— A fost dizgrațiat. Gonzaga l-a acuzat în fața Consiliului de beții repetate. A fost înlăturat din funcția de Comandant General. Cred că acum slujește în armată, la Napoli. Ludovici clătină din cap, neputând spune totul dintr-o dată. Abbas, n-am știut. Nimeni nu știa unde ai plecat. Am crezut că ai fugit.

— Nu puteai face nimic.

— Gonzaga a fost, așa-i?

Ochii lui Abbas se umeziră la amintirea spaimei și atrocității.

— M-au ras, Ludovici. Atunci și acolo, în cala galionului. Au crezut c-o să mor și nu le-a păsat. Am supraviețuit totuși, deși în fiecare zi de atunci mi-am dorit să fi murit. Dar Dumnezeu nu s-a milostivit de mine. În loc de asta a făcut să fiu vândut ca sclav în

piața din Istanbul. Am fost dus la Haremul Sultanului, ca paj. Bătrânul Kislar Aghasi m-a plăcut și mi-a dat răspunderi mai înalte, deși aș îndrăzni să spun că n-a fost o simplă întâmplare. Eram educat într-un anume fel și vorbeam turca și araba, ceea ce ceilalți nubieni nu puteau. Închise ochii. Chiar dacă sufletul poate tânji după moarte, trupul este marele învingător, Ludovici. Mi-am învățat bine îndatoririle și când bătrânul Kislar Aghasi a murit, Sultana Valide m-a numit în locul lui.

Făcu o pauză și pentru o clipă își prinse capul în mâini. Ludovici voi să întindă mâna și să-l atingă, dar descoperi, spre propria lui rușine, că nu era în stare.

După un timp își reveni și își ridică fruntea.

— Au tăcut din mine o fantomă, Ludovici. O fantomă care merge, vorbește și respiră – dar Abbas nu mai este. Nu Abbas, cel pe care tu sau eu îl mai ținem minte.

Ludovici ar fi vrut să spună ceva care să-l mângâie, dar nu existau cuvinte. În loc de asta spuse:

— De ce n-ai venit mai devreme?

Abbas râse, dar fără veselie.

— Amândoi cunoaștem răspunsul la asta.

— Atunci de ce ai venit astăzi?

— Pentru că am nevoie de ajutorul tău.

— Spune. Orice.

Abbas dădu din cap.

— Nu fi atât de grăbit cu favorurile față de străini, Ludovici.

— Tu nu ești un străin.

— Ba sigur că sunt. Cum aș mai putea fi același om după cele ce mi-au făcut?

Ludovici se aplecă înainte.

— Abbas, tu ai fost cândva prietenul meu. Eu nu te voi renega niciodată.

Abbas se întoarse într-o parte și degetele mâinii lui stângi se abătură către obraz, acolo unde pumnalul îi sfâșiase chipul, cu patru ani – numai patru?

— Înainte.

— Dorința nu dispare, știi, Ludovici. Continui să dorești femeile. De ce nu dispare și asta odată?

Ludovici îl apucă de braț. Vezi că nu-ți trebuie cine știe ce curaj pentru asta? se întrebă în treacăt. Nu era un lepros.

— Abbas, spune-mi numai ce vrei să fac.

Abbas se scutură, ieșind parcă din transă.

— Ți-o amintești pe Julia Gonzaga?

— Desigur.

— E aici.

— Aici, la Istanbul?

Imposibil. Dacă ar fi venit aici, comunitatea ar fi aflat.

— Unde?

— În Harem.

— Ce?

— A fost capturată de corsari. Am văzut-o, Ludovici. Am văzut-o cu ochii mei, și e la fel de frumoasă ca întotdeauna. Și o doresc la fel de mult ca atunci.

— Abbas, te rog.

— Dar nu o pot avea. Așa că vreau s-o scap.

— E imposibil!

— Știu, știu. Dar trebuie să existe o cale, și singur nu pot!

Ludovici rămase tăcut vreme îndelungată.

— Bine, zise în cele din urmă.

Hipodromul.

Ibrahim stătea lângă crenelurile marelui Palat, cu mâinile încleștate de mânie. Multă vreme nu spusese nimic, privind doar peste umbrele ce se îngroșau la poalele zidurilor roz ale Ayei Sofia și la cupolele palatului de dincolo, dominat de turnul Divanului.

— Sper că Trandafir de Primăvară este bine, spuse el.

Güzül îl studie în penumbră. Arăta obosit și umerii îi erau căzuți. Măreția ce-i era la fel de caracteristică precum profilul mândru grecesc lipsea. Ceva îl cutremurase. Ce?

— Este bine în privința trupului, stăpâne. Dar îi e rău la suflet. De aceea m-a trimis aici, ca să cer ajutorul stăpânului meu.

— Sunt sluga ei, ca întotdeauna, spuse Ibrahim precaut.

Güzül făcu o pauză. Aceasta era o problemă extrem de delicată. Gülbehar o impresionase spunându-i că nimic din ce auzea nu putea fi pus pe hârtie sau încredințat altor urechi decât cele ale marelui vizir.

— A auzit zvonuri, stăpâne.

— Zvonuri sunt peste tot.

— Despre Hürrem.

— Ce zvonuri?

— Că l-ar fi vrăjit pe însuși Sultanul Vieții.

— Treburile Haremului nu sunt și ale noastre, Güzül. Sau ale

stăpânei tale, Trandafir de Primăvară. Cel puțin deocamdată.

— Se teme pentru fiul ei, stăpâne. Știe că vrăjitoarea unelteşte împotriva lui.

O briză rece însoțea asfințitul. Ibrahim se înfioră.

— Are dovezi?

— Nu, stăpâne.

Ibrahim ridică din umeri. Dacă ar fi dovezi!

— Atunci ce dorește stăpâna ta, Güzül?

— Mi-a cerut să-ți aduc un singur mesaj. Anume dacă tu însuți te-ai simți amenințat, atunci Mustafa ar fi gata să-ți vină în ajutor.

Oh, Güzül, cât de departe ai ajuns! își spuse Ibrahim. Acum unelteşti și tu, ca toate din cuibul acela de vipere! se așteptase la așa ceva, dar șocul îl zdruncinase totuși puternic. Capul oricărui om putea ajunge deasupra Porții Fericirii, numai pentru a fi luat parte la o asemenea conversație. Cunoștea mesajul pe care Gülbehar i-l trimitea prin mijlocitoare: trădare.

Cât de uimitor intuise că și el era amenințat acum.

Dacă Hürrem într-adevăr cocheta cu ideea îndepărtării lui Mustafa și a strecurării sale în sânul puterii, atunci știa desigur și că el, ca prieten și sfetnic al lui Suleiman, era obligat s-o oprească.

Dar trădarea!

— Acest mesaj vine chiar de la Mustafa?

— De la Gülbehar, stăpâne.

Chiar și în semiîntuneric, Ibrahim putea simți că femeia tremura. Înțelese grozăvia ce i se ceruse să facă.

Într-adevăr, trebuie să fie o femeie remarcabilă și frumoasă, gândi Ibrahim. Să-și impună voința asupra unui rege și s-o determine pe mama prințului moștenitor să apeleze la asemenea măsuri extreme!

— Poți să-i duci Trandafirului de Primăvară răspunsul acesta, zise Ibrahim. Spune-i că voi face tot ce-mi stă în putere ca s-o ajut. Dar spune-i că niciodată, niciodată, nu voi face ceva care să-l afecteze pe Stăpânul Vieții. Mai degrabă aș muri.

— Îi voi spune întocmai vorbele tale, stăpâne.

— Încă ceva, spuse Ibrahim. Ai văzut-o pe această femeie, pe Hürrem?

— Am văzut-o de multe ori, stăpâne.

— Descrie-mi-o.

Güzül scrută fața lui Ibrahim, încercând să afle ce voia acesta să audă.

— E drăguță, stăpâne. E destul de greu să spui că e frumoasă, și totuși are ceva ce place mai tuturor bărbaților.

— Ce culoare are părul ei?

— Auriu-roșcat, stăpâne. Ca grâul și ca rugina.

— Și chipul?

— Are oasele fine, stăpâne. Buzele îi sunt nițel cam subțiri, iar nasul puțin cam mic. Nu e deosebită decât în privința ochilor.

— Ochii?

— Sunt foarte verzi și strălucitori, stăpâne. De o intensitate aproape usturătoare.

Ibrahim încercă să-și compună în minte imaginea ei, dar piesele de mozaic nu se lipeau la un loc. Pentru el, Hürrem nu era decât un spirit, o boală care invadase sufletul bărbatului, care ghidase și dominase întreaga lui viață. Se întoarse cu spatele și se aplecă pe parapet cu fața către turnul Divanului, conturat cenușiu pe cerul tot mai întunecat.

— Mulțumesc, Güzül. Poți să pleci.

Güzül atinse pietrele cu fruntea, apoi se ridică ușurată și plecă. După ce ea dispăru, Ibrahim rămase privind venirea nopții și gândindu-se.

Un turn de nisip, își spuse el, rezemat de stânca răcoroasă. Palatul său imita Eski Sarai al sultanului; avea propria corabie, opt gărzi de onoare, un salariu dublu față de precedentul mare vizir. Devenise cel mai puternic om din imperiu. Și totuși, totul depindea de prietenia unui bărbat.

În toate privințele, acum el era sultanul. El conducea Divanul, și acum tot el comanda armata. E drept că nu-și dorise nimic din toate acestea. Fusese mulțumit în umbra lui Suleiman; într-adevăr, găsise astfel un soi de libertate. Dar Suleiman îi ceruse să își asume poverile lui și el o făcuse bucuros, știind în secret că era mai potrivit în unele roluri decât însuși Stăpânul Vieții.

Un turn de nisip înșelător, pe cale să se năruie.

Suleiman îi trecuse lui povara; iar acum îl abandonase îndoielilor și singurătății. Era oare într-adevăr în pericol, așa cum îi sugerase Gülbehar? nu, Suleiman. Îi dăduse cuvântul său, indiferent ce-i șoptea vrăjitoarea în lumea secretă a Haremului. Suleiman nu l-ar fi trădat niciodată. De orice ar putea fi în stare Suleiman, în afară de asta.

Eski Sarai.

Când Julia fusese capturată de corsari, singura emoție de care

își aducea aminte fusese frica. Fusese convinsă că va fi torturată și ucisă. Se temea de oamenii tuciurii, cu fețe de păsări de pradă, se temea de violenta din ochii lor. Dar apoi, când își dăduse seama că n-aveau s-o vateme – ceea ce era oarecum bine – teama fusese înlocuită de singurătate, de o durere grozavă, chinuitoare, resimțită în încercarea de a se obișnui cu chipurile, peisajele, mâncărurile străine.

În clipa în care auzise ușile Haremului trântindu-se în urma ei, știuse că nu se va mai putea întoarce niciodată la viața dinainte. La Serenissima era pierdută o dată pentru totdeauna. Se resemnase cu noua ei viață și cu tot ce i-ar fi putut aduce. Cu prietenia Sirhanei, chiar singurătatea ei era înlocuită treptat cu altă emoție, pe cât de violentă, pe atât de neașteptată.

Bucurie.

Niciodată nu se gândise cu adevărat la nefericirea vieții sale anterioare, și asta pentru că nu avea cu ce fel de viață s-o compare. Iar acum, chiar dacă în unele privințe abia dacă înlocuise o cușcă cu alta, descoperi că i se lăsase mai multă libertate decât își imaginase vreodată. Aici era scutită de soțul bătrân și bolnav pe care îl disprețuia; scutită de încăperile sufocante ale casei sale, fără altă companie decât cea a servitorilor, scăpată, mai ales, de izolarea disperată a trupului.

În Harem, băile, masajele și goliciunea erau bucurii zilnice. Încet, începuse să-și simtă trupul trezindu-se, iar descoperirea o uluise. O lăsa pe Sirhane să o maseze în baie și în fiecare zi aștepta întâlnirea din hammam cu o plăcere delicioasă, pe care nu o mai simțise niciodată.

Sau, poate, o dată. Cu Abbas.

Atunci, umbra duhovnicului îi împiedica eliberarea. Dumnezeu ar fi pedepsit-o, desigur. Dar mai apoi se întrebase: dacă El dorea să-i rămână credincioasă, de ce lăsase ca galera lor să fie capturată de corsari? sau o punea doar la încercare! ei bine, dacă fusese o încercare, ea nu făcuse față. Deși, unde era păcatul? nu comisese un adulter și încă își spunea rugăciunile în fiecare zi.

Începuse să se autoconvingă că nu are ce să-și reproșeze. Și cu fiecare zi umbra duhovnicului pălea.

Se întoarse cu fața în jos pe marmura caldă și o lăsă pe Sirhane să-i maseze spatele cu ulei călduț, era teribil de cald în baia de aburi și transpirația îi curgea șiroaie de pe frunte, intrându-i în ochi. Mâinile Sirhanei erau liniștitoare, hipnotice. Era ceva la care

știa că nu mai poate renunța nici pentru tatăl ei, nici pentru Doge, nici pentru Sfânta Fecioară.

Atingerea altei ființe omenești.

Privi către pajii negri ce stăteau, gărzi tăcute, la ușile hammamului. Se gândi la Abbas.

— De ce nu încearcă niciodată să ne vorbească? de ce nu ne. Ating niciodată?

— Unii o fac. Spuse Sirhane cu o nuanță conspirativă în glas.

— Și sultanul cum de permite asta?

— Pentru că nu mai sunt bărbați.

Julia știa că Sirhane o va crede proastă, dar pe cine altcineva să întrebe?

— De ce?

— Nu știi? zise Sirhane, dar în vocea ei era surpriză, nu superioritate. Au fost rași, spuse, apoi dându-și seama că Julia tot nu înțelesese, adăugă. Li s-a tăiat bărbăția. Nu mai pot face dragoste cu o femeie.

Julia închise ochii pe când Sirhane îi masa mușchii gâtului, frământându-i până când în ochii ei apărură lacrimi.

— Tu ai făcut vreodată dragoste cu un bărbat?

— Desigur.

— Cum a fost?

Sirhane se opri.

— Credeam că ai fost măritată.

— El era bătrân.

Sirhane își reluă lucrul, degetele ei apăsând puternic de-a lungul șirei spinării Juliei.

— Am făcut dragoste numai de doua ori. Daca tatăl meu ar fi aflat l-ar fi omorât.

— Ce se întâmplă atunci?

— Băiatul are un lucru între picioare. E lung și țeapăn și intră în tine.

— Unde?

— Uite aici, desigur.

— Doare?

— Da doare. Contează cum o face. Hanif era drăguț. Îmi plăcea cum mă săruta. Îmi săruta și sânii. Asta îmi plăcea cel mai mult.

Julia închise ochii, încercând să și-l imagineze pe Serena sărutându-i sânii. Gândul îi făcu de-a dreptul greață.

— Așa face și sultanul?

— Dacă ai noroc.

— Dacă am noroc?

— Nu vrei să fii aleasa sultanului?

Sirhane își plimba mâinile pe tot spatele ei. Julia gemu.

— Dacă sultanul te alege vei avea toată bogăția și confortul pe care ți le-ai putea dori. Uită-te la Hürrem. E, practic, o regină.

Julia deschise ochii și se uită la eunucii care stăteau lângă ușă. Ca niște statui, își spuse ea. Cândva mă simțeam umilită să fiu goală în fața lor. Acu e ca și când nici n-ar exista.

— Am cunoscut un băiat cândva. Crezi că voia să facă dragoste cu mine?

— Desigur. Întoarce-te.

Julia se întoarse pe spate, cu ochii pe jumătate închiși și trupul relaxat.

Sirhane se uită la ea și în ochii ei era o licărire pe care Julia n-o mai văzuse.

— Ești foarte frumoasă, Julia, șopti ea.

Deodată, o sărută. Julia simți că îngheață. Părul negru și lung, umed, al Sirhanei îi căzu peste față, și îi simți mâna trecându-i peste pântece și oprindu-i-se între picioare. Degetul ei era acum înăuntru!

Julia se răsuci și o împinse pe Sirhane la o parte. O luă la fugă prin ceața hammamului, cuprinsă de panică, neștiind ce să creadă, ce să simtă.

Topkapi Sarai.

Suleiman și Ibrahim cinaseră la masa de argint, din farfurii de porțelan chinezesc verzi și albastru intens, un dar de la vreun ambasador uitat mult de timp și descoperit de Suleiman în casa de valori. Fiecare masă era o reafirmare a Imperiului pe care otomanii îl creaseră în ultimele trei secole. Era miere din Valahia, unt adus în imense burdufuri de bou, peste Marea Neagră, din Moldova, șerbeturi păstrate înghețate ca cea mai curată zăpadă, cărate în saci de fetru de la Muntele Olimp, pe Marea Neagră, și păstrate în vase speciale. În sfârșit, erau curmale și prune din Egipt.

Lângă fiecare farfurie se găsea vinul de Cipru, în pocale sculptate dintr-un singur cristal de peruzea.

Mâncară în tăcere. Când în sfârșit rămaseră singuri, Suleiman arătase spre vioară.

— Vrei să cânți pentru mine, Ibrahim?

Ibrahim trase adânc aer în piept.

— Stăpâne, cred că mă vei ierta, dar în seara asta sunt prea

tulburat ca să pot cânta.

Suleiman zâmbi, cu expresia unui slab reproș.

— Și ce te tulbură, Ibrahim? tot mai vrei să atac Viena și să ajut la umplerea șanțurilor pentru cavaleria ta?

Dar Ibrahim nu surâse.

— Este o problemă mult prea importantă, Stăpâne.

Suleiman oftă. Ibrahim se schimbase. Nu mai râdea decât rar. De câte ori erau împreună, pe chipul lui se citea o supărare perpetuă. Oare ce rănea sensibilitatea marelui său vizir acum?

— Ceva legat de Divan?

Ibrahim își scutură capul.

— Este vorba de o problemă care în mod normal ar trebui să mă facă să tremur numai amintind-o, Stăpâne.

Suleiman petrecuse ziua cu Hürrem și era bine dispus.

— Cumva ai căzut de pe cal? spuse el, râzând.

Ibrahim continuă, încăpățânat.

— Se aud vorbe printre negustători, prin bazare.

— Vorbe! vrei să-mi umpli mintea cu zvonuri?

— Zvonurile sunt moneda imperiilor, Stăpâne.

— Credeam că săbiile.

— E ceva ca ciuma. Sunt așteptate câteva sute de cazuri pe an. Dar când este o epidemie trebuie să luăm aminte.

— O epidemie?

— Bârfele cresc periculos de mult. Vorbele umplu bazarele și se împrăștie chiar sub cupolele palatului.

— Ce zvonuri?

— Despre Hürrem.

Suleiman deveni mai țeapăn. Pentru Ibrahim, era prima dată când rostea acel nume și era uimit de reacția fizică pe care o stârnise. Fața lui Suleiman era umbrită de mânie.

— Cadâna mea? mârâi el.

— În bazar i se spune pe nume.

— Ce-i cu ea?

— Eu spun numai ce aud, Stăpâne.

— Să auzim.

— Se spune. Ibrahim trase cu coada ochiului la Suleiman și îi văzu chipul alb ca alabastrul. Se spune că e o vrăjitoare. Și că te-a fermecat și ți-a întunecat judecata.

Suleiman sări în picioare de parcă ar fi fost șfichiuit cu un bici; parcurse încăperea în căutarea unui dușman invizibil.

— Vrăjitoare! vRĂJITOARE!

Ibrahim rămase așezat, deși îl auzea pe Suleiman pășind în jurul lui și pufnind furios.

— Asta se vorbește, Stăpâne.

— Adu-mi-l mie pe oricine îndrăznește fie și să șoptească așa ceva! îl dau pe mâna călăului!

— Stăpâne, îți dai seama că n-am auzit asemenea lucruri eu însumi. Este ceea ce mi-au spus iscoadele mele.

Suleiman înșfăcă cel mai apropiat obiect – vioara lui Ibrahim – și-l trânti de peretele de piatră.

— LE VOI TĂIA LIMBILE ȘI-I VOI FACE SĂ ȘI LE MĂNÂNCE!

— Stăpâne, dacă ai reveni la Divan și ai petrece mai mult timp în afara Haremului, toate aceste șoapte otrăvite s-ar stinge, iar.

— Lasă-mă!

— Stăpâne?

— LASĂ-MĂ!

Ibrahim se ridică, brusc speriat. Așa ceva nu se mai întâmplase. Suleiman nu-l dăduse niciodată afară. Poate că obrăznicătura mică l-a vrăjit de-adevăratelea.

— Stăpâne, lasă-mă să stau cu tine o vreme și.

Suleiman se întoarse brusc și își sfâșie mantia. Un paj negru stătuse tot timpul mut, în colțul camerei. Suleiman îl înșfăcă și-l aruncă la podea. Omul se târî suspinând. Suleiman îi mai trase și un șut în dos, făcându-l să alerge în patru labe către ușă. Suleiman își trase pumnalul împodobit din teacă și îl lovi. Lama lăsă o gaură în hainele omului, o pată însângerată apărând pe fesele acestuia. Surdo-mutul scoase un sunet gutural și o rupse la fugă.

Suleiman se așeză în mijlocul camerei, gâfâind, cu pumnalul însângerat în mână. Privi către Ibrahim, cu ochi ciudat de lipsiți de țintă, de parcă l-ar fi văzut pentru prima oară.

— IEȘI AFARĂ!

Ibrahim se întoarse și părăsi încăperea. Pentru el era clar. Trebuia să distrugă puterea pe care o avea Hürrem asupra Stăpânului Vieții. Înainte de a se produce adevăratele nenorociri.

Eski Sarai.

Ce ironie, gândi Abbas, o încredințaseră Maestrei Veșmintelor. Își demonstrase îndemânarea în lucrul cu acul, și Kiaya fusese foarte mulțumită de ea.

O găsi aplecată peste o mantie de satin destinată tânărului Baiazid, închipuind un model de fir subțire, aurit. Ea sări în picioare

văzându-l și se pregăti să-și facă salutul, dar el o opri.

— Stai jos, spuse Abbas.

Julia făcu ce i se spusese.

— Uită-te la mine, șopti el.

Ea își ridică privirea și Abbas o văzu cutremurându-se involuntar. Cicatricea asta nu e deloc drăguță, își spuse el. Mai ales într-o lumină bună, ca asta. Mai bine era dacă pumnalul scotea de tot ochiul, decât să-l lase privind mai departe lumea în felul acesta. Așteptă ca pe chipul ei oval, perfect, să apară vreun semn de recunoaștere, dar nu fu așa. Nimic.

— Știi cine sunt?

— Ești Kislar Aghasi.

— Da. Kislar Aghasi. Binele tău este răspunderea mea, câtă vreme ești în Harem. Înțelegi?

Julia încuviință.

— Ești bine îngrijită aici?

— Kiaya se poartă foarte frumos cu mine.

Abbas dădu din cap. Era o Kiaya mai bună ca precedenta în toate privințele. Bătrânului Agă îi spusese că Hürrem ordonase ca aceleia să-i fie tăiat un picior și apoi o trimisese la Diyabakar.

— Văd că ai învățat deja puțin turcește.

— Am descoperit că am ureche pentru limba asta.

— Deci ești tot atât de deșteaptă pe cât de frumoasă.

Dar asta am știut-o întotdeauna, gândi Abbas. Ce-ai zice acum, spuse el, dacă ți-aș vorbi în limba ta. Ți-ai aduce aminte de mine?

— Ești o ghiaură, o creștină?

— Da.

— Aici nu-ți va ajuta la nimic. Nimeni nu te va obliga să-ți abandonezi religia, dar vei putea avansa mai repede dacă înveți Coranul. Ai primit un Coran?

— Nu îl înțeleg. Este în arabă.

— Atunci trebuie să înveți să citești în arabă. Își coborî vocea și apoi vorbi mai afectuos. Trebuie să uiți Veneția. Lumea aceea nu mai există pentru tine. Nimic nu te va mai putea duce înapoi.

— Știu.

El se uită la ea, căutând în minte ce să mai spună. Înțelesese deodată ce însemna să fii o stafie, să poți vedea lumea fără a putea fi o partea ei. Nu mă recunoaște, gândi el, și dacă m-ar fi recunoscut, ce conta? nu vreau mila ei. N-aș putea suporta asta. Și ce altă emoție ar mai putea simți ea, după atâta timp.

— Dacă ai nevoie de ceva, să-mi spui.

Ea își plecă fruntea. Abbas ezită. Atât de frumoasă.

Te-am văzut chiar și goală, gândi el. De sus, de la ferestruica acoperită cu dantelă din zidul hammamului. Te-am văzut și te-am dorit ca pe vremea când eram bărbat. Mi-e rușine că te-am spionat, dar nu te-am ofensat cu nimic și singura durere a fost a mea. Te-am admirat așa cum admiră un bărbat o operă de artă, căci tot ce mi-a mai rămas este spiritul. Chiar și așa, ești încă cel mai frumos lucru pe care l-am văzut vreodată. Nici un sculptor n-ar putea cizela vreodată un corp atât de perfect și un chip atât de îngeresc.

Durerea din piept deveni deodată covârșitoare și Abbas nu mai putea respira. Oh, Sfinte Dumnezeule, fie-ți milă. Nu pot trăi astfel. Rogu-te, sfârșește acest chin.

— Stăpâne?

Rămăsese mereu cu ochii la ea, înțelese el.

— S-a întâmplat ceva?

Nu mai era nimic de spus, așa că se întoarse și părăsi odaia. Merse încet de-a lungul arcadelor întunecate ale Haremului. Până la încăperea minusculă care era casa lui. Acolo se așeză pe pat, cu capul în mâini, și plânse.

Sultana Hafise privea dincolo de îngrămădirea de domuri și cupole, către Marmara, care arăta ca sticla, cu nuanțe roz în soarele după-amiezii târzii, cu suprafața împunsă de cocoașele verzi ale insulelor, ca niște balene. Sub fereastră, în grădină, platanii foșneau, iar fructele încovoiaseră crengile cireșilor.

Își concentră atenția înapoi asupra odăii, asupra celor trei băieți cu bonete și șalvarii largi, care încercau să nu se uite la ea, ținându-și mâinile ascunse în cutele tunicilor și tocând mărunt podeaua de marmură cu cizmele moi, cu o neliniște disperată.

— Deci, spuneți-mi, ați lucrat conștiincios asupra lecțiilor voastre?

Baiazid și Mehmet priviră spre fratele mai mare așteptând să vorbească el și pentru ei, dar acesta pufni și continuă să privească podeaua. Baiazid fu cel care își luă răspunderea de a vorbi.

— Da, bunico, spuse el.

Hafise îl privi. Baiazid și Mehmet erau băieți drăguți, gândi ea. Aveau picioarele lungi ale tatălui lor și chipuri frumoase. Dar nu sunt sigură de Selim. Când s-o fi îngrășat atât de tare? și de ce îl lasă pe Baiazid să vorbească pentru el? are opt ani. E vremea să aibă limbă în gură.

— Îți înveți Coranul, Selim?

— Învățătorul ne bate, mormăi acesta.

— De ce te bate? ești leneș?

— Nu știu, răspunse Selim, fără a-și ridica ochii din pământ.

Hafise examină tava de argint din fața ei, aranjată cu specialitatea ei favorită, rahat „care îți odihnește gâtul". Cofetarii ei îl preparau pentru ea în fiecare zi, proaspăt, din pulpă de struguri albi, cu griș, făină, apă de trandafiri, cu sâmburi de caise și miere sălbatică. Alese o bucată și o introduse în gură.

— Vreți și voi o bucățică, copii?

Băieții înaintară cu poftă, având în continuare capetele plecate. Baiazid și Mehmet luară câte o bucată, numai Selim luă trei.

Sultana îi privi întrebându-se dacă vreunul din ei va deveni vreodată prinț moștenitor. Niciunul, își spuse, nu putea fi un prinț atât de deosebit ca Mustafa, dar dacă acesta din urmă pățea ceva.

Baiazid și Mehmet aveau șanse. Dar erau încă atât de tineri. Timpul va hotărî. Selim? slavă lui Allah că avea doi frați zdraveni.

— Spuneți-mi ce ați învățat la Enderu, zise Hafise.

— Eu pot să arunc o sulița din șaua calului! aproape că strigă Baiazid.

Hafise se uită la el surprinsă.

— Dar ai numai șase ani! zise ea.

— Și pot lovi o țintă cu săgeata!

— Dar Coranul?

Baiazid își plecă ochii, la loc. Îl înghionti pe Mehmet care privind tot în jos, recită zece versete din prima carte a Coranului. Hafise bătu din palme încântată, iar Mehmet roși până în vârful urechilor.

— Dar tu Selim? ce-ai învățat din Coran?

Selim ridică din umeri fără să spună nimic.

— Haide Selim. Ești cu trei ani mai mare decât Mehmet. Recită din Coran, pentru mine. Ar trebui să poți, de-acum.

Selim mormăi primele cinci versete și se opri.

— Ei bine?

— Nu mi-aduc aminte mai mult, bunico.

Hafise se încruntă și fu cât pe ce să-l mai convingă, dar se răzgândi. Prostule! nu-i de mirare că învățătorul îl bate! la vârsta ta Mustafa știa să recite primul capitol aproape pe nerăsuflate. Buzele i se strânseră într-o linie subțire, albă.

— Sunt obosită, spuse ea. Veniți să o sărutați pe bunica, apoi

gata pe astăzi.

Baiazid și Mehmet o sărutară cuminți pe obraz. Selim fu ultimul și buzele lui abia de-i atinseră fața. La plecare îl văzu înhățând încă o mână de rahat, pe care îl ascunse în tunică. Fu ispitită să-l cheme înapoi și să-l certe, dar renunță. La ce bun? era un băiat gras și prost. Și așa avea să fie întotdeauna.

Îi privi cum alergau pe lângă fântâna din curtea de sub fereastra ei. Selim scoase dulciurile și le arătă fraților mai mici, dar când aceștia întinseră mâinile le trase deoparte și-și umplu gura. Se întoarse la loc spre ei, ca să-l poată vedea mestecând și râse la protestele lor.

Hafise plecă de la fereastră, dezgustată. Da, gras și prost. Și rău.

Allah să-l păzească pe Mustafa.

În lumea regilor există o monedă ce nu se poate evalua în aur. Banii sunt o jucărie, un simbol, o răsplată. Banii în sine n-au nici o valoare. Tot ce contează pentru putere și pentru viață este informația.

Informația era cea care îi cerea prezența lui Abbas într-o cămăruță a Vistieriei, în fiecare după-amiază a ultimei zile a Divanului, în biroul vistiernicului Rüstem. Aici era servit cu ceai și halva și asculta pulsul Imperiului reprodus de buzele alesului lui Ibrahim.

— Ce vești de la Harem, Kislar Aghasi? întrebă Rüstem.

— Stăpâne, Hürrem le face viața grea slugilor și celorlalte odalisce.

— Și Valide?

— E bolnavă. Doctorul îi prescrie leacuri, dar acestea nu prea au efect. Rüstem dădu din cap, dar fața lui era lipsită de expresie. Probabil se întreabă cât voi mai rezista după ce Valide nu va mai fi. M-am întrebat și eu același lucru.

— Am pentru tine o firimitură de ciugulit, spuse Rüstem.

Abbas aprobă din cap și așteptă. O firimitură. Omulețul ăsta arogant și fioros! întotdeauna mă tratează de sus. De ce? pentru că Ibrahim e stăpânul său, sau pentru că el are ouă? niciuna, nici alta nu valorează prea mult aici. Ar fi trebuit să știe asta până acum.

Fără îndoială că îi dădea numai veștile pe care Ibrahim le dorea. Dar asta nu intra în discuție. N-avea importanță ce stăpân slujeai aici, câtă vreme erai răsplătit și supraviețuiai. Ce altceva își putea dori de la viață, acum?

— Ai auzit bătând tobele de război?

— Și fierarii din Galata lucrând zi și noapte. Pornim la luptă din nou, împotriva lui Frederick.

— Dar campania asta va fi altfel.

— În ce privință?

— De data asta marele vizir va conduce oastea.

Abbas se încruntă, încercând să înțeleagă mai bine.

— Cine altcineva s-o conducă?

— Într-adevăr, nimeni nu l-ar putea înlocui, slavă lui Allah. Mai ales când sultanul se hotărăște să rămână aici, la Palat.

Abbas îl privi uimit.

— E adevărat?

— Încă o firimitură pentru tine, Kislar Aghasi. Stăpâna Hürrem l-a convins să-și lase îndatoririle față de câmpul de luptă. Ea dorește ca el să se ocupe de lucruri mai pașnice, în timpul cât ienicerii se vor bate cu oamenii lui Frederick la porțile Vienei.

— A înnebunit!

— Sau e obsedat.

— Sultanul nu-și abandonează niciodată oastea.

Rüstem căscă.

— În curând întregul Palat va ști, Kislar Aghasi. Sultana Hafise te va ține minte dacă vei fi tu acela care îi va spune primul.

Și poate că Valide se va ridica în sfârșit împotriva veninoasei de Hürrem, gândi Abbas. Să dea Allah să fie așa, căci niciunul dintre noi nu va supraviețui mult, dacă Valide se duce.

Și cred că asta e valabil și pentru stăpânul tău.

Eski Sarai.

Un mare văl de ceață întuneca strâmtoarea Bosforului. O frunză de caprifoi se izbi de fereastra zăbrelită pe când vântul rece, neobișnuit în această perioadă, frământa apele Cornului, dându-le o culoare cenușie, ștearsă. Sunt în această închisoare de aproape zece ani, gândi Hürrem. Dincolo de norii purtați de vânt se unduie ca niște steaguri verzi ierburile înalte ale stepei și flutură coamele cailor alergând printre corturi, cum flutură pânzele corăbiilor.

Zece ani, și sunt tot prizonieră.

Prizoniera lui Suleiman.

Stătea pe divanul din camera de audiențe, urmărind cântecul unei privighetori aflate într-o colivie mică împodobită. Degetele ei băteau darabana, nerăbdătoare. Dintr-o pornire, apucă brusc colivia și o scoase afară pe terasă. Apoi îi deschise portița.

Pasărea ezită, smucindu-și capul în toate părțile, și apoi privi

către ușă. Țopăi pe podeaua cuștii, apoi înapoi pe stinghie, nedumerită și nesigură.

— Și tu stai în cușcă prea mult, spuse Hürrem. N-ai mai ști cum să supraviețuiești afară. E singura lume pe care o cunoști, așa-i?

Puse colivia la locul ei, se întoarse în cameră și se așeză pe divan. O să înnebunească în curând.

Privi din nou spre terasă și spre munții de la orizont.

Stepa. Vântul. Iarba legănându-se. Prea departe, acum. La fel de bine puteau fi pe lună.

La naiba. La naiba cu toți bărbații.

Julia devenise imună la indolența hammamului. Nu mai era șocată la vederea atâtor femei la un loc, scutite de restricțiile pe care le impuneau societatea și apropierea bărbaților. Aici putea vedea două fete scăldându-se împreună; săpunindu-și trupul una alteia, frecându-se una pe alta fără reținere, dincolo, alte două fete întinse pe marginea unei sofale de marmură, căutându-se reciproc de fire de păr. Altele stăteau singure, goale sau doar cu cămăși subțiri de baie, privind cu indiferență spre ferestre, curățându-și dinții cu piatră ponce, scobindu-se în nas sau scărpinându-se fără jenă peste tot.

Erau niște nișe ce duceau afară din sala de baie, undeva unde fetele se puteau întinde pe lespezi de marmură, lăsându-și trupul pe mâna unor gediçli care le frecau cu uleiuri parfumate sau le rădeau brațele, picioarele și pubisul. Julia o găsi aici pe Sirhane, stând cu fața în jos pe marmură, cu trupul lung și subțire acoperit de transpirație.

Julia o expedie pe maseuză din încăpere cu un gest.

Apoi își turnă niște ulei în palmă și îl întinse pe umerii Sirhanei, peste pielea moale. Sirhane simți, atingerea diferită și deschise ochii, intrigată.

— Julia?

— Am venit să-ți spun că îmi pare rău, șopti aceasta.

Sirhane se ridică și se întoarse pe o parte. Pielea ei e mult mai brună ca a mea, gândi Julia, de parcă era prima dată când observa acest lucru. Întunecată ca sămânța de măslin și striată ca pielea de animal. Sâni mari, grei, de mamă.

— Te iubesc, Julia.

Sirhane își trecu degetele printre șuvițele părului Juliei și i le răsfiră pe umăr. Îi apropie capul de al său. Gura i se deschise și buzele i se umeziră. Erau dulci, ca șerbetul de fructe. Pielea îi era

alunecoasă și fierbinte.

Julia se dădu înapoi.

— Ce vrei să fac?

Sirhane îi luă mâna și i-o duse către mijlocul trupului până la pubis, apăsându-i carnea ei moale. Închise ochii de dorință și plăcere.

— Pune-ți gura aici, șopti Sirhane.

Julia aproape că scăpă un strigăt. Gura? nu! ideea o uluia și îi făcea greață. Dar Sirhane îi apăsă capul, având ochii plini de rugăminți. Dacă nu fac asta mă va respinge pentru totdeauna. E singura prietenă pe care o am. Și vreau atât de mult atingerile ei.

Îi sărută pântecele și pielea de la încheieturile picioarelor. Sirhane scoase un geamăt de plăcere și trupul i se înfioră, fiecare mușchi al coapselor și burții părând cuprinse de spasm. Sirhane îi apăsă capul și mai tare înspre buzele despicăturii sale.

Nu pot să fac asta, gândi Julia. Își imagină duhovnicul stând lângă lespedea de marmură, cu tatăl ei lângă el. Acesta purta tunica roșie de Consilier, iar preotul – veșmintele lungi ale Bisericii, având o Biblie în mâna dreaptă. Sirhane își lăsă capul pe spate, rezemându-l de muchia de marmură. Își desfăcu și mai larg picioarele și călcâiele îi plescăiră pe lespezile calde. Buzele despărțiturii sale erau roz ca petalele unui trandafir…

„Vei fi condamnată la Iad pe veci”, spunea preotul, „vei fi șfichiuită cu bice cu vârfuri de fier și peste răni ți se va turna apă fiartă. Diavolii te vor coace la foc încet și nu vei avea scăpare de torturi. Vei arde pe veci.” „Ești mai rea ca un animal”, spunea tatăl ei. „Ești prea dezgustătoare pentru a putea fi redat în cuvinte. Numele tău va însemna rușine în tot cuprinsul La Serenissimei.”

— Te rog, șoptea Sirhane. Torcea ca o pisică și gâfâia atât de tare, încât Julia îi putea vedea coastele prin piele. Te rog.

Își depărtă picioarele și mai mult, cu spatele arcuit, cu degetele înfipte în părul Juliei, apăsându-i capul în jos. Julia tresări de durere. Se abandonă închizând ochii la imaginea duhovnicului și a tatălui, surdă la exclamațiile lor de indignare.

O atinse cu limba, șovăind, așteptând să se întâmple ceva, poate un bici peste umeri, sau voci care să izbucnească în ocări, sau zgomotul pașilor gărzilor. Dar tot ce se întâmplă fu geamătul Sirhanei, care se răsucea și gâfâia, apăsându-i și mai tare capul către ea.

Julia descoperi uimită că nu simțea nici un gust, doar o caldă

aromă de mosc și mătase. Sirhane suspină tare și Julia deschise ochii, intrigată. Putea simți chiar atâta plăcere? era într-adevăr atât de puternică?

— Folosește-ți limba, șopti Sirhane.

Se târî către ea până când picioarele îi atârnară pe marginea de marmură. Își aruncă brațele pe după gâtul ei și își arcui spatele, într-o postură de totală capitulare.

Mi se dă mie cu totul, gândi Julia. Nu e numai lascivitate. Este și încredere. Are încredere că nu-i voi face rău, că vreau să-i dau doar plăcere.

Își coborî fața din nou între picioarele Sirhanei. Întâi timid, apoi se abandonă și ea, strângându-i trupul Sirhanei cu degetele, apăsând și masându-i carnea, cu toată foamea îndelungatei așteptări trezită la realitate, lunga condamnare făcând-o acum să trăiască din plin fiecare clipă.

Topkapi Sarai.

Vânturile neașteptate se duseseră repede. Zilele se încălziseră și vara plutea deasupra Bosforului. Anotimp al războiului.

Chioșcul era ca o bijuterie pe degetul lung, de catifea, al Promontoriului Seraglio. Domul său argintiu era decorat cu arabescuri florale în albastru și alb. Lemnăria era încrustată cu fildeș, geamurile pictate în modele complicate. Sofale aurite se întindeau pe lângă pereți, iar într-o parte se afla un imens cămin de bronz.

Era refugiul lui Suleiman în nopțile calde, departe de fierbințeala de cuptor a palatului de piatră, într-un loc unde brizele venite dinspre Marmara Deniz treceau printre chiparoși și platani.

Hürrem stătea întinsă alături de el pe divanul lung, ascultând flauturile și violele cântăreților nevăzuți din grădină.

Hürrem se juca cu umbrele degetelor pe perete.

— Uită-te, șopti ca.

— O cămilă! râse Suleiman.

— Și acum?

— O oaie?

— E un cal.

— Arată ca o oaie.

— Ai văzut vreodată oaie cu un bot așa de lung? poate o oaie turcească, chicoti ea. Numită Ibrahim.

— Singurul Ibrahim pe care-l cunosc nu e deloc un miel. Arată-mi altceva.

Hürrem se încruntă, concentrată, mișcându-și degetele. Suleiman o privi, zâmbind. Uneori era ca un copil mic.

— Ce zici de asta?

— O pisică?

— Pisica lui Kislar Aghasi. Vezi. N-are nimic între picioare.

El se încruntă.

— N-ar trebui să faci asemenea glume.

— De ce nu?

— Îl jignești, în fața Islamului.

— Ești atât de ipocrit.

Suleiman scutură din cap, negăsind o replică. Cum de îndrăznea să spună asemenea lucruri? nu-și știa oare locul? întrebându-se asta înțelese că nu, nu și-l știa. Poate că asta-i plăcea cel mai mult la ea. N-ar fi permis nimănui altcuiva să-i vorbească în acest mod.

Poate lui Ibrahim.

Suleiman privi spre grădină. Broaște țestoase cu lumânări fixate pe spate mergeau încet printre trandafiri și garoafe, iar luna plină arunca umbre lungi printre frunze. E atâta pace aici, gândi el. Aș sta aici pentru totdeauna.

Dar Allah cere război. În noaptea aceasta liniștită putea auzi fierarii din armurăriile Galatei forjând tunuri pentru viitoarea campanie spre nord. Venise vara, și vara era timpul pentru plecarea într-o nouă campanie; timpul să poarte steagul lui Mahomed, încă o dată împotriva necredincioșilor…

Dar de data asta nu-i voi conduce eu, gândi Suleiman. De data asta voi rămâne aici. Cu Hürrem.

Eski Sarai.

Sultana Hafise îmbătrânea. Părul ei negru, cândva bogat, era acum vopsit cu henna, iar fardurile nu puteau masca pungile de sub ochi și bărbie. Membrele îi tremurau, chiar și când stătea jos.

Sala ei de audiențe avea tavanul boltit, decorat cu o frescă pe lemn de cedru. Plăcile de Iznik ce acopereau pereții erau de asemenea încadrate în cedru și fixate cu cuie de argint.

Stătea cu picioarele sub ea pe un divan din brocart cu franjuri de mătase și cu perne de satin brodate cu fir aurit.

Abbas își lăsă fruntea pe covor, înainte de a i se adresa.

— Coroană a Capetelor Acoperite!

— Abbas.

Valide avea răsuflarea tăiată, de parcă ar fi alergat din grădină ca să-l primească, ceea ce, desigur, era absurd. Era aici, după știința

lui, de cel puțin o oră.

— Ai vrut să-mi vorbești?

— Într-adevăr, Coroană a Capetelor Acoperite. O problemă care, sper, se va dovedi lipsită de gravitate.

— Haide, Abbas. Dacă ai venit la mine cu această problemă, trebuie că e importantă.

— E doar un zvon care mi-a ajuns la urechi din diverse. Surse.

Slăbiciunea de pe chipul lui Valide păru să dispară. Deveni brusc atentă, cu ochii ațintiți asupra lui.

— Privitor la cine?

— Privitor la Stăpâna Hürrem.

Fața bătrânei se strânse într-o încruntare dezaprobatoare.

— La aceea!

— E numai un zvon.

— Uneori acord mai multă atenție zvonurilor decât judecăților Divanului. Spune-mi ce-ai auzit, Abbas.

— În curând oastea va mărșălui împotriva lui Frederick, la Viena.

Hafise își permise numai un surâs reținut.

— Tot orașul știe asta. Chiar și Frederick știe.

— Am auzit că Stăpânul Vieții s-ar putea să nu fie în fruntea armatei.

— Ce?

— Mi s-a spus că Stăpâna Hürrem l-a convins pe sultan să rămână aici.

Abbas fu alarmat de reacția ei. Pentru un moment crezu că avea să leșine. Obrajii i se colorară într-un roz palid.

Abbas păstră tăcerea.

— Tu. Crezi că. E adevărat? spuse ea în cele din urmă.

— Am spus doar ce-am auzit, Coroană a Capetelor Acoperite. Am crezut de datoria mea să-ți aduc la cunoștință.

Hafise încuviință din cap, încă părând să nu-și fi revenit din uimire. Bătea cu palma dreaptă în divan.

— A îndrăznit prea mult!

— Sper că n-am provocat supărare, zise Abbas.

— Mi-ai făcut un mare serviciu, Abbas. Un mare serviciu.

Apucă o pernă de lângă ea și, cu o putere surprinzătoare, o aruncă cât colo. Abbas și cele două slujnice se holbară la bătrâna atât de fragilă, apoi unul la celălalt.

— Cățeaua nerușinată! face din el un eunuc! apoi,

stăpânindu-se, se întoarse către Abbas. Mulțumesc, Abbas, mă voi ocupa de asta.

Suleiman fu decepționat văzându-și mama. Părea tot mai vârstnică și tot mai slabă de fiecare dată când venea aici. Și-o imaginase întotdeauna de nezdruncinat.

Vârsta nu părea să-i fi încetinit mintea sau limba.

— Ți-ai văzut fiii? întrebă ea, după ce el se așeză lângă ea pe divan.

— I-am văzut. Micul Çehangir e încă bolnav, dar ceilalți înfloresc. Învățătorii lor par mulțumiți.

Hafise se strâmbă.

— Nu-mi place Selim. E un copil șters. N-am încredere în el. Se îngrașă cu dulciuri ca o femeie. Și am observat că e crud cu Mehmet și Baiazid. Desigur, în toate celelalte privințe e un prinț model.

— Instructorii lui nu mi-au spus nimic.

— Sigur că nu. E vina mamei lor. Petrece prea puțin timp cu ei. E de mirare că Mehmet și Baiazid sunt atât de plăcuți.

— Ah! am simțit cumva niște vorbe bune? glumi el.

Hafise nu zâmbi deloc.

— Poți să râzi, Suleiman, dar e un noroc că ai un fiu ca Mustafa. Aș fi disperată dacă Selim ar fi prințul moștenitor. Îl privi îmbufnată. Pleci curând?

— Oastea pleacă săptămâna aceasta, răspunse el, evitându-i privirea.

Deci e adevărat! gândi Hafise. Omule! ce ți-a făcut?

— Împotriva lui Frederick?

— Frederick? e doar un omuleț din Viena, cum îi spune Ibrahim. Carol e ținta cea mare. Dar nu cred că Ibrahim îl va da gata. Se va ascunde prin castelele lui din Germania.

Hafise încuviință.

— Pregătirile merg bine?

— Ibrahim va avea treizeci de tunuri de asediu. Dacă nu le va opri iarăși pe drumul spre nord.

Hafise îi urmări fața. N-avea de gând să-i spună că rămâne! îi era rușine. Știe că își trădează datoria către Osmanlâi, către Allah.

Hafise își lăsă mâna pe cea a fiului.

— Vei fi cel mai mare dintre toți sultanii, fiule. Ursitorile au profețit asta la nașterea ta.

— Am făcut cum am putut mai bine, spuse Suleiman.

Răspunse strângerii ei de mână și fu șocat de fragilitatea ei. Era

ușoară și veștejită ca o frunză uscată. Nu-și dăduse seama cât de bolnavă fusese. Se simți deodată înfricoșat. Nu-și putea imagina să vină la Harem și să n-o găsească acolo.

Ea se dădu mai aproape.

— Și totuși am auzit niște povești, murmură ea.

— Povești?

— Că ai avea de gând să lași armata fără comandant.

Suleiman încercă să-și tragă mâna, dar mâna ei veștedă deveni deodată tare și puternică, asemenea unei mâini de bărbat. Suleiman privi într-o parte, nevrând să-și arate mânia în fața propriei mame.

— N-are nevoie de mine. Ibrahim e căpetenia.

— Deci e adevărat?

— Sigur că nu. Asculți prea mult bârfele slujnicelor. Zvonurile au cuiburi între aceste ziduri, asemeni viperelor.

Hafise încuviință, zâmbind.

— Ochii te-au trădat întotdeauna în fața mea, Suleiman. Când aveai de gând să-mi spui? cât credeai că vei putea ascunde asta de mine?

Suleiman își trase mâna și sări în picioare.

— Eu hotărăsc!

— Există lucruri pe care nu le poate hotărî nici un sultan, oricât de mare ar fi. Tu ești cel dintâi dintre musulmani și trebuie să te supui voinței lui Allah.

— Am avut destul parte de duhoarea războiului!

— Ai o datorie!

— Pe care o voi pune întotdeauna deasupra tuturor.

— Până astăzi! ochii bătrânei ardeau. Ea este, nu? ea ți-a făcut asta.

Suleiman nu răspunse. Se întoarse cu spatele privind pe fereastra deschisă către acoperișurile bazarelor și caselor de lemn îngrămădite pe deal până lângă apele albastre ale Cornului.

Deodată orașul nu i se mai păru atât de frumos. Ciocănitul din fierăriile și forjele Galatei era supărător. Atâtea obligații. Față de război, față de putere. Datorie față de Allah, datorie față de familie, față de neam. Nu era pace nicăieri?

Hafise veni în spatele lui.

— Acolo jos, în Kapala Çarshasha, se spune că te-a vrăjit.

— De-l găsesc pe cel care spune asta pun călăul să-i taie limba și să i-o bage pe gât.

— Atunci jumătate din locuitorii orașului vor fi muți.

Suleiman își încleștă pumnii.

— Mă îngrijesc ca ei să aibă pâine în gură și carne destulă. Trăiesc sub protecția mea, în siguranță față de pustiirile armatelor ce răvășesc Europa. Le-am dat Rhodosul, Belgradul și Ungaria. Ce mai vor de la mine? mi-am făcut datoria față de ei și față de Mahomed.

— Ai lăsat Divanul pe mâna lui Ibrahim, iar acum îi dai și oștirea! iar tu îți petreci toate zilele în lenevie, alături de această Hürrem!

— Există și alte lucruri în afară de gâlceava măruntă din Divan și mirosul de sânge din tranșee! da, voi fi cel mai mare dintre sultani, pentru că voi fi altfel! voi da poporului legi și orașe! vreau să construiesc, nu să distrug!

— Ți-ai lăsat puterea în mâna lui Ibrahim și bărbăția pe mâna unei femei!

Suleiman se uită la ea, alb la față.

— Ea a hrănit acești demoni din mintea ta, așa e? șopti Hafise. Îi luă mâna din nou, iar el nu opuse rezistență de data asta. Ascultă-mă! nu vreau să te văd nefericit. Tu știi ce s-a petrecut între voi, tu hotărăști. Dar trebuie să-ți amintești care e menirea ta. Nu trebuie să devii prea atașat de treburile Haremului. Haremul există pentru desert. El trebuie să te facă puternic. Scopul lui e de a-ți da fii, nu de a te slăbi.

— Legea ne face puternici. Kanun și Sheri.

— Suleiman. Ce-mi rămâne dacă nu te am pe tine? viața mea ți-a fost închinată ție și sultanatului tău. Am fost atât de mândră de tine. Nu ești crud cum a fost tatăl tău, și în asta stă tăria ta. Dar poate sta și slăbiciunea ta. Am observat asta cu Gülbehar și cu Ibrahim, și acum cu Hürrem. Trebuie să înveți să stai pe picioarele tale.

— Atunci nu există refugiu, nicăieri, pentru mine?

— Găsește-ți refugiu în Islam. În datoria ta.

— Nu.

— Suleiman.

— Îmi voi face datoria. Voi așeza temeliile Imperiului meu pe Kanun, pe legea scrisă. Îmi voi trimite armatele sub zidurile creștinătății și le voi dărâma, și-mi voi hrăni și îmbrăca Imperiul. Dar trebuie să fi rămas ceva și pentru Suleiman!

— Recâștigă-ți autoritatea, Suleiman. Înainte de a-ți fi luată de tot!

— Ibrahim nu s-ar întoarce niciodată împotriva mea!

— Dar Hürrem?

— Ea e doar o femeie!

Hafise ignoră generalitatea reproș ului lui.

— Da, numai o femeie! și ai lăsat-o să te stăpânească! ai sute de femei între care să alegi! de ce numai una?

— Pentru că atunci când sunt cu ea sunt eu însumi. Nu Sultan. Nu Stăpânul Gâturilor Oamenilor. Eu însumi.

— Dar ea? își dorește să fie ea însăși, sau. Următoarea Valide?

— Inshallah! te rog, șopti Suleiman. Lasă-mă în pace. O iubesc. Lasă-mă!

Pe când el se aplecă să-i sărute mâna Hafise simți brusc o părere de rău pentru el. Era slab, gândi ea. Nu laș, căci ar fi scuturat și porțile iadului pentru flamura Islamului. Și nu slab cum sunt unii bărbați în privința vinului sau a femeilor sau a altor plăceri. Era slab pentru că își dorea să fie asemeni celorlalți oameni; un lux pe care nu și-l putea permite.

Bazarul de sub ferestrele de la Eski Sarai era acolo de pe vremea lui Mehmet Fatih. Înșirați pe scările și aleile de piatră, negustători vindeau aur și argint, brocart și mătăsuri, covoare purpurii din Damasc și carpete de mătase din Bagdad, albastre ca pana de păun. În afara bazarului, telalii coceau miez de nucă pe cărbuni, aț ățând focul cu aripi de curcan și încercând totodată, fără succes, să alunge mușt ele mici, negre și încăpăț ânate. Alții vindeau măruntaie condimentate cu usturoi sau cu chimen. Străzile erau era pline de sunete, culori și mirosuri. Trecură minute lungi până când Suleiman își reveni din senzația de pierdere în tumultul propriului oraș.

Chiar și în acest haos, Suleiman recunoscu semne ale ordinii impuse de predecesorii său. Culorile își îndeplineau rolul lor, aici erau turci, cu turbane albastre și cizme negre, evreii purtau turbane galbene ca și armenii, dar aceștia din urmă aveau cizme de un roșu aprins, spre deosebire de cele albastru deschis ale evreilor.

Se opri să se uite, o dată cu ceilalți, la negustorul de mirodenii ce fusese țintuit de urechi pe ușa băcăniei sale. O tăbliță ce-i atârna de gât spunea că fusese condamnat pentru că umblase cu măsuri măsluite. Cineva din mulțime scuipă la picioarele omului, și Suleiman făcu la fel. Nu simțea nici o milă, era legea. Era Kanunul.

Era ciudat că se simțea atât de străin aici, se gândi Suleiman. Poate că am trăit prea mult timp în palat. Zgomotul vocilor îmi rănește urechile, iar miasmele astea de mizerie și resturi nu ajung

până la arcadele palatului meu. Acesta e poporul meu. Îl văd adesea când vine cu plângeri la Divan, dar uit în ce fel trăiește.

Noaptea se infiltra cu repeziciune pe străzile îngrămădite, și luna în creștere se ridica peste cupolele bazarului. Suleiman se simțea în siguranță aici, cine l-ar fi recunoscut în zdrențele pe care le purta, mai ales că toți oamenii erau învățați să-și întoarcă privirile la apariția sultanului, și deci nu prea știau cum arată. Și nu era nici un pericol, ienicerii patrulau pe străzi în fiecare noapte; actele de violență erau interpretate ca o insultă la adresa sultanului însuși.

Ce cale mai bună pentru un sultan ce voia să se convingă dacă bârfele despre care i se spusese existau cu adevărat?

Rătăci printre lungile colonade de piatră, printre arcadele și stâlpii bazarului. Se opri la dugheana unui negustor de mirodenii, lângă săculeții cu grăsime de iepure, semințe de susan, aloe, șofran, lapte de pasăre și rădăcină de lemn dulce. Negustorul părea angajat într-o vie discuție cu un client, Suleiman auzi numele „Hürrem” și se opri să asculte, prefăcându-se că se uită la sacii cu henna verde și scorțișoară.

— Se spune că de la nașterea lui Selim nici nu s-a mai uitat la altă femeie!

Negustorul avea nasul coroiat, dinții stricați, și o barbă rară. Purta un turban albastru – un grec! își agita mâinile sălbatic și scuipa abundent pe lespezile de pe jos, aproape nimerind mâneca lui Suleiman.

— Imposibil, spunea clientul. Era un turc, observă Suleiman. Are un Harem cu trei sute din cele mai frumoase femei ale Imperiului! nici un bărbat n-ar rezista șapte ani fără să guste câte ceva din așa o comoară.

— Dacă nu cumva o fi vrăjit! strigă grecul și scuipă din nou pe jos.

Se pare că era incapabil să vorbească în șoaptă.

— Prostii.

— Se spune că nici nu e o femeie. E un spirit rău, un djinn, din pădurile Valahiei!

Horcăit-scuipat.

— Ei, păi vezi? spuse turcul. Toată lumea știe că ea nu e din Valahia, ci din Rusia! și dacă e un spirit rău, cum spui, atunci cum se face că Suleiman e cel mai mare sultan pe care l-am avut vreodată? privește cuceriri le sale: Belgrad, Rhodos, Budapesta! de

ce acum doi ani se afla la porțile Vienei?

Negustorul dădu din mâini dezgustat.

— Tocmai! de ce n-a luat Viena? se spune că vrăjitoarea a trimis ploile care au ținut toată vara și din cauza cărora s-au împotmolit tunurile voastre!

Horcăi și scuipă din nou pe podeaua dughenei, cu atâta putere încât până și clientul se dădu un pas înapoi. Suleiman se gândi la ce-i spusese cândva Ibrahim: „Trebuie zece turci ca să întreacă un evreu într-o ceartă și zece evrei ca să întreacă un grec."

— Nu, spune neguțătorul, l-a vrăjit. Se spune că nu mai face nimic fără să-i ceară voie.

— Dacă cineva îl are la mână, acela e Ibrahim. Uită-te cum ne vâră în ochi idolii săi, la At-meydani!

— Ibrahim e un mare oștean. (Horcăit.) Avem nevoie de un vizir puternic. (Scuipat. Scuipat din nou.)

— Mai ales când sultanului i s-au aprins călcâiele după una din sclavele sale. Asta n-o să aducă nimic bun, ascultați-mă pe mine. Când un sultan își ignoră toate celelalte femei, înseamnă că aceea îl ține de membrul cel gros și-l plimbă pe unde vrea ca pe un măgar de șale!

Se întoarse spre Suleiman.

— Tu ce vrei?

Ce vreau eu – să scot sabia și să-ți tai capul ăla urât, gândi Suleiman. Apoi l-aș atârna de Sublima Poartă și l-aș invita să mai scuipe o dată. Dar spuse:

— Nu vreau nimic. Vezi că e o flegmă pe scorțișoara ta.

Fu satisfăcut auzindu-l pe turc râzând undeva înăuntrul dughenei…

Dar insultele pe care le auzise răsunau în mintea lui pe când umbla fără țintă prin labirintul bazarului. Ibrahim și maică-sa îi spuseseră adevărul.

Vrăjit.

Nu i se permitea nici cea mai mică intimitate? nu exista oră din zi, lună sau anotimp în care să fie lăsat în sanctuarul propriei vieți? cum începuseră aceste zvonuri? și de ce era mereu nevoie să-și dovedească autoritatea și credința față de tron și față de Allah?

Foarte bine atunci, se va întoarce la Harem. Va demonstra din nou că este stăpân în propria lui casă. Încă o obligație de îndeplinit, și poate că apoi va scăpa pentru un timp de datoriile față de poporul său, de Divanul său, de mama sa. Și, da, față de Allah.

Ce altceva putea face?

Era un anumit ritual pentru alegerea unei fete, cum era un ritual pentru orice în Harem. Când marile porți de fier se deschiseră Suleiman intra calare și fu întâmpinat de Kislar Aghasi, care purta o mantie cu mâneci lungi, de ceremonie, și turban alb. O sută de fete cu părul împletit cu perle și bijuterii, cu trupurile mirosind a iasomie și portocale, sclipind în mătăsuri și satinuri, așteptau aliniate pe colțul umbrit al curții. Toate erau nerăbdătoare și emoționate în aceasta cea mai importanta zi a vieții lor.

Orice bărbat ar fi tremurat de plăcere la acest spectacol, gândi Suleiman. Și atunci, de ce eu nu simt decât această groază rece? de ce Haremul este pentru mine cel mai neplăcut loc?

Ușa imensă se trânti în spatele său. Suleiman descălecă. Cât era de când îndeplinise acest ritual? dinainte de a deveni sultan, precis, dinainte de Gülbehar. Simți o sută de perechi de ochi urmărindu-l. Curioși, rugători, chiar dacă nimeni nu îndrăznea să-l privească direct. Alegerea pe care avea sa o facă în clipele următoare va schimba viața uneia dintre ele pentru totdeauna și irevocabil.

Sau cel puțin așa credeau ele.

Kislar Aghasi atinse pământul cu fruntea.

— Mărite Stăpân!

— Meriți laude, îi spuse Suleiman, respectând ritualul. Toate sunt deosebite.

— Mulțumesc, Stăpâne.

Kislar Aghasi păși în spatele lui, în timp ce el porni de-a lungul rândului de fete. O înșiruire de chipuri, priviri coborâte cu sfială, obraji îmbujorați, curtându-l. El se aplecă, salutând-o pe fiecare, în timp ce Kislar Aghasi îi șoptea numele ei.

De ce oare nu mă adăp din fântâna asta până plesnesc? se gândi Suleiman. Alți bărbați așa ar face. Se spune că Ibrahim are un Harem la fel de mare și că apetitul său este remarcabil. Continuă să meargă prin fața fetelor, întrebându-se pe care o va alege până la urmă. Sunt toate atât de frumoase, încât frumusețea însăși își pierde semnificația, gândi el. Aceasta, de pildă. E ca o păpușă de porțelan. Probabil că mânuită prea grosolan s-ar putea chiar sparge. Pare că a fost cioplită de un meșteșugar, dintr-o singură bucată de alabastru. Atâta perfecțiune intimidează.

— Cum te cheamă? întrebă el.

Fata șopti ceva, dar atât de încet încât n-o auzi. Se întoarse spre Kislar Aghasi.

— Ce-a spus?

Kislar Aghasi păru să ezite.

— Julia, murmură în cele din urmă.

— Julia, repetă sultanul. Își întoarse atenția către fată. Perfecțiune, într-adevăr. Luă batista verde din mâneca mantiei și o lăsă să cadă pe umărul ei, spre a arăta că a hotărât. Batista era una brodată pentru el chiar de Hürrem. Suleiman știa că ea privește, dar că trebuia să-și facă datoria.

— Acum mă voi plimba în grădină, spuse el către Kislar Aghasi, care se holba la fată cu o expresie pe care n-o putu descifra. Eunucii ăștia erau creaturi ciudate.

Păși afară din curte, să rătăcească printre pomi și struți și să scape de mirosul de iasomie și portocale.

Hürrem se îndepărtă de la fereastră, iar degetele sale se încleștară în jurul sfeșnicului de argint de pe masa alăturată divanului. Îl aruncă cu furie, crăpând placa de faianță albastră de Iznik care îmbrăca zidurile iatacului. Muomi se feri din raza pericolului.

Fața stăpânei era palidă de furie. Mult timp stătu încremenită în mijlocul camerei, singura mișcare vizibilă fiind freamătul nărilor și spasmul mușchilor fălcilor. Dacă Suleiman te-ar putea vedea acum, gândi Muomi. Nu te-ar mai considera atât de frumoasă.

— Trebuie să opresc asta.

— El este sultanul, spuse Muomi, cu precauție. Cum poți să-l oprești?

Pe divan era o tavă de argint cu prăjituri. Hürrem o înhăță și o aruncă de-a curmezișul încăperii.

— Cine e târfa?

— Nu-i știu numele. A fost adusă aici din Alger. Se spune că a fost capturată de corsari, o dată cu o galeră venețiană.

— Cum opresc asta?

Pentru prima dată de când era cu ea, Muomi se temea.

— Stăpână.

Hürrem apucă inelul mare de aur care atârna din urechea dreaptă a sclavei și trase cu putere. Muomi țipă și căzu în genunchi.

— Cum pot opri asta?

— Mă doare.

— Vreau să te duci la spițer. O licoare de-a ta.

— Lasă-mă.!

Hürrem o eliberă și își încleștă pumnii, tremurând. Nu trebuie

să mă pierd cu firea, nu acum, gândi ea. Dacă îți pierzi controlul, pierzi totul.

Muomi gâfâia cu mâinile la ureche.

— Dacă o ucizi, va alege alta. Iar Kislar Aghasi va ști ce ai făcut.

— Atunci?

Muomi privi în sus, cu chipul împietrit și ochii scânteind de ură.

— Să nu mă mai lovești niciodată.

— Spune-mi ce să fac, Muomi.

Negresa ridică din umeri.

— Este o altă cale.

— Care? spune.

— Poți cina cu el în seara asta?

— Cu Suleiman? nu va veni azi la mine.

— Atunci găsește o altă modalitate.

— Va fi greu.

— Pentru tine?

— Ce-aș putea face?

— Există o băutură. Care poate alunga pasiunea unui bărbat. Ne putem asigura că nu se va îndrăgosti de ea.

Tensiunea păru să iasă din trupul lui Hürrem. Își permise un surâs.

— Poți să faci rost de ce-ți trebuie?

— Orice spițer din oraș are ierburile necesare.

— Atunci voi trimite un paj să ți le aducă. Hürrem se așeză pe divan. Acum trimite un mesaj lui Kislar Aghasi. Spune-i că trebuie să-i vorbesc urgent. Pariez că se și așteaptă la asta.

Julia fu dusă întâi la Maestra Băilor spre a fi pregătită. Fu rasă cu grijă, fiecare părticică a trupului fiindu-i minuțios inspectată în căutarea firelor de păr, apoi îmbăiată în apă parfumată cu iasomie și portocale, iar părul de pe cap îi fu împrospătat cu henna. După aceea se întinse pe o lespede de marmură încălzită, în timp ce negrese îi masau umerii, spatele, coapsele și pulpele cu un amestec de ulei și făină de orez. Apa fierbea în vase lângă ea, spre a o păstra caldă și mătăsoasă.

Când Kislar Aghasi intră în baie o găsi șezând goală pe marginea de marmură, în timp ce gediçli se învârteau în jurul ei, fiecare ocupându-se de o mică parte din ea, singurul zgomot fiind foșnetul cămășilor lor de bumbac.

El își încleștă dinții spre a opri suspinul de durere care îi venea în gât.

Julia privea undeva departe, de parcă nimeni nu exista în jur, cu ochii lărgiți de uimire. Câte o gediçli lucra la fiecare picior, vopsindu-i unghiile, o alta îi punea aloe sub limbă ca să-i îndulcească răsuflarea, apoi trecu la fardarea pleoapelor, cu linii groase. Și încă una îngenunche ca să-i vopsească pubisul cu henna, după tradiție. Julia nu era cooperantă, dar nici nu opunea rezistență. Își lăsa trupul în voia lor, de parcă ea n-ar fi fost acolo, sau trupul ăsta n-ar fi fost deloc o parte a ei.

Mă întreb la ce se gândește, reflectă Abbas. E oare în Veneția, cu dantelele ei, privind gondolele de pe Marele Canal? e în gondola acoperită, cu mine, sau doar vanitatea mă face să-mi imaginez asta?

Undeva în spatele lui, Maestra Veșmintelor se certa cu una din ajutoarele sale pe tema celei mai potrivite garderobe.

Câte nopți de nesomn am visat la clipa asta? gândi Abbas. De câte ori m-am întrebat cum ar fi să fiu cu tine, să te văd goală. În nici o halucinație de-a mea n-ai stat așa, privind drept la mine, neatinsă și de neatins. Eu nici nu sunt aici, nimeni nu e aici, pentru tine. Ești singură și la fel de imposibil de atins cum ai fost întotdeauna.

Atât de frumoasă. Chiar dacă ți-au vopsit părul cu henna și ți-au înroșit buzele, ca uneia din prostituatele de care Ludovici era așa de încântat, nu-ți pot vopsi demnitatea și grația.

Iar trupul tău este perfect, cum știam că este. Curbele și gropițele, strălucirile și umbrele, toate proporționate perfect, ca sculptate de un artist magistral. Sfârcurile sunt ca niște boboci de trandafir, iar fiecare mușchi al coapselor sau pântecelui este conturat clar sub piele, ca sculptat în marmură.

Cum pot simți așa ceva? se minună Abbas. Cum pot dori ceva ce nu pot avea? de ce mă torturezi încă, dacă nu ți-a mai rămas nimic pentru mine?

Poate că e cea mai pură formă de dorință; dar e și cea mai pură formă de agonie.

Pe când o privea, o altă fată începu să întindă o pulbere mătăsoasă de aur pe brațele Juliei, pe spate și pe sâni. Pielea ei sclipea acum ca aurul, lumina sfeșnicelor reflectându-se parcă în mii de fărâme de diamant.

Julia.

Abbas se întoarse cu greu. Hürrem dorea să-l vadă. Se așteptase c-o să-l cheme. Hürrem stătea ghemuită pe divan cu o batistă de mătase mototolită în pumni, și pe care continua s-o răsucească,

înfrigurată, printre degete. Ochii îi erau roșii de plâns. Lui Abbas aproape că îi păru rău pentru ea.

Efectuă o temenea, cu mâna dreaptă atingându-și pe rând inima, buzele, fruntea.

— Stăpână, ai vrut să mă vezi?

Hürrem suspină, ștergându-și ochii cu batista.

— Ce mă fac, Abbas?

— Stăpână?

— Aud că Stăpânul Vieții a hotărât să petreacă noaptea cu una din odalisce.

— Așa este, Stăpână. Nu trebuie să te superi. Ești totuși cadâna a doua. Nimic nu poate schimba asta.

Hürrem își șterse ochii iarăși.

— Cum o cheamă?

Abbas ezită, alarmat. Deveni conștient că apăreau primejdiile.

— Julia, spuse, îngrijorat. Este venețiancă.

— O doamnă de curte, cultivată.

— Cum spui, stăpână.

Hürrem păru să reflecteze.

— Aș vrea să-l văd pe Stăpânul Vieții. Ar putea cina cu mine în această seară?

— Nu cred că se poate, stăpână. Când sultanul alege o fată.

— Nu ți-am cerut părerea!

Vocea era ca o plesnitură de bici. El tăcu imediat. O studie mai atent. Poate că totuși nu plânsese.

— Stăpână?

— Vreau să-l văd pe Stăpânul Vieții. În seara asta. Este încă aici, în vizită la Valide. Așa e?

— Așa e, stăpână.

— Cere-i să ia cina cu mine. Spune-i că am remușcări și că vreau să facem pace.

— S-ar putea să nu fie posibil ca.

— Abbas, ții minte ce s-a întâmplat cu ultima Kiaya a Veșmintelor? sau poate că nu erai o parte a Haremului pe vremea aceea?

Abbas simți cum i se usucă gura. Obrăznicătura nu-și pierduse toți colții, totuși.

— Nu cred că te înțeleg, stăpână.

Hürrem se ridică și veni către el. Veni atât de aproape încât el îi simți parfumul. Îl privi, zâmbind.

— Ba da, mă înțelegi, Abbas. Toată lumea știe ce a pățit ultima Kiaya. Și încă ea nu îndrăznise să mă jignească așa cum faci tu acum.

— N-am vrut deloc să te jignesc, stăpână. Am vrut doar.

— Nu vreau să-ți aud justificările, Abbas. În noaptea asta sultanul poate să doarmă cu altă femeie, dar știi într-al cui pat se va întinde mâine? când o femeie are un bărbat între picioare, Abbas, îi are întreaga atenție. Așa că, dacă nu ești sigur de ziua de mâine, adu-ți aminte de Kiaya – și fă ce-ți cer.

— Da, stăpână.

Abbas părăsi odaia, urându-se pentru slăbiciunea sa. De ce era viața atât de importantă încât să facă orice ca să și-o păstreze? acest instinct de supraviețuire îl trădase din nou.

Foarte bine, va fi marioneta ei. Dar dacă îi face vreun rău Juliei, situația se va schimba.

— Am pregătit eu însămi masa, spuse Hürrem.

Erau acolo frunze de viță umplute cu miel fiert în lapte, bucățele mici de pui fripte pe grătar, șiș-kebab, prăjituri, halva și șerbeturi. Suleiman se așează și o privi îngrijorat. Acum se simțea ca un străin lângă ca. De parcă o trădase într-un fel.

Ea îl privea mâncând, fără să spună nimic.

— Nu ți-e foame, o întrebă Suleiman.

Ea dădu din cap că nu. Suleiman arătă spre mâncăruri.

— E bun, murmură. Ai folosit condimente noi?

— Muomi are o mie de rețete, Stăpâne.

El mestecă încă o înghițitură. Îi studie chipul. Plânsese, era sigur. Și totuși nu lăsa să se vadă asta. Dar ochii îi erau roșii și pleoapele umflate.

— Vrei să fac jocuri de umbre? întrebă ea.

Uneori era ca un copil mic, gândi el din nou. Mereu atât de dornică să-mi facă o plăcere.

— Nu acum, răspunse.

Ea rămase tăcută, privindu-l cu o jumătate de surâs ce părea la fel de fragil ca o umbră.

— Să aduc vioara?

El scutură din cap că nu. Mâncarea era bună, dar nu avea poftă. Împinse farfuria deoparte.

— Mănâncă, te rog, Stăpâne.

— Nu mi-e foame.

— Te-am supărat, Stăpâne? șopti ea.

— Nu, nu e nici o supărare.

— Dar uneori am fost obraznică în preajma ta. În pasiunea mea am uitat care-mi e locul. Dacă ești mânios, atunci știu că e vina mea.

Hürrem părea complet nefericită. Suleiman ar fi vrut să se întindă s-o mângâie. Dar nu putea face asta. Nu putea să-i arate că și durerea lui era la fel de mare ca a ei. Trebuia ca ea să înțeleagă că oricât de mult o iubea, avea o datorie către Osmanlâi și Islam; iar ea avea o datorie către el. Datoria era un lucru greu de învățat, Allah știa asta, și așa era și ce învăța ea acum.

— Tu ești sanctuarul meu, mica mea russelana. Dar eu sunt, totuși, conducătorul. Trebuie să ții minte asta.

— Da, Stăpâne.

El se ridică. Hürrem nu-și înălță privirea; se aplecă repede și îi sărută picioarele.

— Hürrem, șopti el încet, suntem toți legați prin datorie. Eu nu pot trăi ca ceilalți bărbați.

Trebuia să plece, gândi el, înainte de a-i reveni slăbiciunea. Biata Hürrem. Nu înțelegea nimic. Era adevărat, da, îl vrăjise, dar nu era deloc o vrăjitoare. Îl vrăjise cu inocența și devotamentul ei.

După plecarea lui, Muomi intră în odaie și îngenunche în fața farfuriilor pe jumătate goale de pe masă.

— Abia dacă a atins mâncarea, spuse Hürrem. Va fi de-ajuns?

— Da, șopti Muomi. Este de-ajuns.

Abbas o recunoscu cu greu.

O îmbrăcaseră într-o cămașă roz și pantaloni albaștri, peste care îi puseseră un caftan greu, cu nasturi de aur și cheutori cusute cu fir de argint. Pe cap avea o bonetă strălucind de smaralde, diamante și opale. Ochii îi erau subliniați de farduri, iar restul feței îi era ascuns în spatele iașmacului tivit cu perle.

La încheietura mâinilor și la glezne avea lănțișoare subțiri de argint, mai purta un colier gros de aur cu perle și încă o amuletă de aur care îi atârna la bonetă.

Când se ridică, o gediçli o ajută aranjându-i rochiile grele de brocart, gluga largă și mânecile lungi care o acopereau încât nu i se vedea nici un deget.

Julia mea.

O conduse prin coridoarele întunecate ale palatului până la caleașca pregătită.

Când ieșiră o privi pe fata calmă și ascunsă sub atâtea haine și

se întrebă ce-ar fi spus dacă ar fi știut că eunucul gras și desfigurat din fața ei îi făcuse cândva curte pe canalele Veneției.

— Ți-e frică? întrebă el.

— Da.

— Nu trebuie. Sultanul este un bărbat drăguț. Nu îți va face nici un rău.

După mult timp o auzi întrebând:

— Eu ce trebuie să fac?

Avea un tremur în voce. Abbas înțelese că era la un pas de a intra în panică.

— Te-ai culcat vreodată cu un bărbat?

— Nu, niciodată.

Corpo di Dio! nu există nici un Dumnezeu! și dacă există, este un sadic și un tiran! cum altfel putea El aduce alături o virgină și pe eunucul care o iubea, dacă nu doar de dragul distracției?

Ce-i putea spune? cum putea s-o ajute?

— Trebuie să faci ce-ți cere. El o să-ți arate.

— De ce m-a ales pe mine?

— Pentru că ești cea mai frumoasă femeie din lume, se auzi el spunând, dar după aceea tăcu, știind că altminteri se va da de gol. Te voi conduce în palatul stăpânului meu, gândi el. Fie ca zeii să-și aibă porția de glume. Nu mai pot face nimic acum. Să terminăm o dată cu asta, căci am atins toate adâncimile disperării. Dacă ai noroc, soarta îți va fi mai bună decât mi-a fost mie.

Topkapi Sarai.

Când Abbas intră în dormitor, Suleiman aștepta.

Stătea întins pe pat într-o simplă robă albă, tivită cu hermină, pana de egretă albă fiindu-i prinsă la turban cu un ciorchine de diamante și rubine. Încăperea era înmiresmată de aroma ierburilor arse în candelabre ce atârnau din tavanul boltit.

Abbas își plecă privirea și atinse covorul de trei ori.

— Mărite Stăpân.

Suleiman îl privi, amintindu-și de protocol.

— Kislar Aghasi, mi-am rătăcit batista. Știi cumva la cine e?

— Da, Stăpâne. Îi voi spune să ți-o aducă.

Abbas își ridică fruntea de la podea. Suleiman îl urmări. Era ceva în neregulă cu Abbas, hotărî el. Arăta bolnav în ultima vreme. În seara asta fața îi era îmbrobonată de sudoare – și nu era o seară prea caldă – iar ochii aveau priviri înghețate, cum văzuse multe pe câmpul de luptă. Să sperăm că nu era bolnav.

Abbas merse la ușile mari și conduse înăuntru o mogâldeață mică, înfofolită. Desfăcu mantia și îi șopti ceva fetei, împingând-o înainte. Stărui lângă ușă, mai mult decât ar fi trebuit.

— Pleacă, spuse Suleiman.

Ușa se închise încet și rămaseră singuri.

Fata tremura. Luă batista verde pe care el i-o pusese pe umăr în acea dimineață, căzu în genunchi și se târî în patru labe către pat. Ridică pătura și se strecură sub ca.

Suleiman aștepta, dorindu-și din tot sufletul să fie cu Hürrem.

Suleiman se ridică gol din pat, privind acuzator către fata ce stătea ghemuită pe salteaua de la picioarele sale. Lumina lămpii proiecta umbre lungi pe rotunjimile trupului ei, punându-i în ochi o pasiune ce nu era de fapt acolo.

Aruncă pe el un halat de mătase și merse la fereastra deschisă. Luna plină atârna grasă aproape de linia orizontului, deasupra țărmului asiatic, arzând fosforescentă pe fondul negru al munților și norilor. O lună plină, prevestitoare de rele. Poate din cauza asta, gândi el.

Poate că într-adevăr m-a vrăjit.

Era frumoasă venețianca asta. Trupul ei era ca mătasea, o încântare pentru ochi și pentru simțuri. Și totuși nu fusese în stare de nimic. Nu avea câtuși de puțină poftă. De parcă ar fi fost. Abbas.

Ceva. Cineva. A făcut din mine un eunuc! sultanul Osmanlâi1or, impotent ca un Kislar Aghasi!

Frică, mânie și confuzie se învălmășiră în mintea sa.

Își simți obrajii arzând de umilință. Fata îl urmărea din pat, cu ochi de căprioară, speriați, nespunând nimic. Nu scosese o vorbă de când Abbas o introdusese aici, fir-ar să fie.

Dar va mai dura tăcerea ei și după întoarcerea în Harem?

Ea nu era ca Hürrem. Nu știa trucuri noi care să-l stârnească, nici murmure noi care să-l îndemne să facă pe armăsarul. Pur și simplu stătea acolo și-i oferea frumusețea ei, monedă ieftină în Harem. Poate că era numai asta. Poate că nu era nici o vrăjitorie. Poate că nici o femeie nu-l mai putea stârni, acum după ce trăise cu Hürrem.

Dar în Harem nu s-ar spune așa. Pe străzi, în bazare, zvonurile s-ar dubla, și s-ar spune iarăși că a fost vrăjit, că nu mai e un bărbat adevărat, un rege adevărat.

Se întoarse și-o privi. Stătea cu genunchii la gură și îl privea, singura mișcare fiind a ochilor ce clipeau rar.

El se repezi la ușă și o dădu de perete.

— Abbas!

Halebardierii aflați de gardă de cealaltă parte a ușii tresăriră înspăimântați.

— Unde e Abbas?

Unul din ei fugi după Kislar Aghasi.

Suleiman trânti ușa în spatele său și merse la pat. Apucă hainele fetei și i le aruncă furios.

— Îmbracă-te!

Peste câteva clipe Abbas apăru în ușă ținând o lumânare în mână. Ochii săi erau lărgiți de spaimă.

— Stăpâne?

Suleiman arătă spre fată.

— Ia-o de-aici!

— Nu ți-a fost pe plac, Stăpâne?

— Ia-o de-aici!

O înșfăcă pe Julia de braț – avea pe ea doar cămașa și șalvarii de harem – și o împinse spre coridor. O lăsă acolo, plângând pe covor. Trase sabia din teaca unuia dintre străjeri și intră cu ea înapoi în dormitor. Aduse vârful lamei sub bărbia lui Abbas. O dâră subțire de sânge începu să curgă pe gâtul acestuia, pătând mătasea cămășii.

Abbas își pierdu răsuflarea și aproape că scăpă lumânarea din mână.

— Ea nu trebuie să vorbească cu nimeni în noaptea asta! și dacă mâine dimineață mai este încă vie, până în asfințit capul tău va hrăni corbii de pe Poarta Fericirii. M-ai înțeles?

— Da, Stăpâne.

— Ieși.

Abbas se grăbi printre arcadele pietruite de la Topkapi Sarai, ținând strâns în mână pergamentul sigilat. Trecu pe la Aga Mesagerilor. Trebuia să-i trimită vorbă, peste Bosfor, lui Ludovici. Acum. În noaptea asta.

Julia era închisă într-o celulă din Ortkapi. Era aproape miezul nopții, ceea ce însemna că din momentul în care primea mesajul, Ludovici avea la dispoziție doar cinci ore ca să se pregătească.

„Julia”, murmură el pe când alerga. „Julia, ce-ai făcut?”

În zori.

Abbas o scoase pe Julia pe poarta cea mare din zidul dinspre Bosfor al palatului și coborî spre marginea apei. Se opri o clipă să

privească cerul albastru ca și apa, și văzu păsările numite de localnici Suflete Blestemate, învârtindu-se deasupra lor. Stolul de păsări sălbatice, albe, nu scotea niciodată nici un sunet și nici bătaia aripilor lor nu se auzea. Niciodată nu erau văzute hrănindu-se sau odihnindu-se, păreau să plutească veșnic deasupra apelor negre ale Bosforului, la pândă. Localnicii spuneau că sunt sufletele femeilor ce fuseseră înecate în apele de dedesubt.

Era modul tradițional în care un sultan scăpa de nevestele unui frate, atunci când se vrea pe tron, sau în care pedepsea o fată din Harem care fusese găsită însărcinată de vreunul din eunucii albi. Se spunea că noroiul de pe fundul Bosforului era îngroșat de oasele albite ale concubinelor moarte acolo.

Și acum tu, Julia.

Abbas se cutremură uitându-se la ea. Plânsese și fardul îi pătase obrajii, iar părul împletit îi atârna încurcat în jurul chipului. Purta numai cămașa roz și șalvarii albaștri. Văzu cum cei doi călăi îi cercetau trupul prin mătasea subțire.

— Ce se întâmplă? murmură ea.

Abbas văzu că asasinii îl urmăreau. Nu le va da nici un motiv de bănuială.

— Nu te întorci la Eski Sarai, spuse el.

O luă de braț și o conduse spre țărm, către caicul ce aștepta.

— Unde mergem?

— Fă ce ți se spune, zise Abbas.

— Te rog, spune-mi ce se întâmplă.

— Silenzio! spuse el și auzul limbii materne o amuți pe loc.

Pe scândurile punții vasului se afla întins un sac mare. Când ajunseră la linia apei, Abbas se întoarse și o ridică ușor la bordul caicului, așezând-o cu picioarele chiar pe sac. Scoase o frânghie din sân și îi legă mâinile la spate.

— Ce faci?

Abbas nu îi răspunse. Pe puntea caicului se afla un morman de pietre rotunjite, pe care le luă una câte una și le așeză în sac. Apoi ridică marginile acestuia, pe lângă ea, și i le trase peste cap, după care îl legă cu frânghia.

— Ține minte că te iubesc, șopti el în italiană și o împinse într-o parte. Apoi sări din caic, în cealaltă barcă.

O briză răcoroasă încrețea suprafața Bosforului. Cântul muezinului ce chema credincioșii la rugăciune răsuna peste apă, din partea europeană și cea asiatică a orașului. Turnul Divanului răsări

încet din ceață, razele soarelui reflectându-se în cupolă.

O dimineață frumoasă pentru moarte, gândi Abbas.

Trecură de Promontoriul Seraglio și de zidurile sumbre dinspre apă ale palatului, trăgând după ei celălalt caic către un punct situat la mijloc între peninsulă și partea asiatică. Abbas stătea la cârmă și privea în jur, când văzu o barcă de pescuit turcească, o caravelă, apărând pentru o clipă, fiind imediat înghițită din nou de perdeaua învârtejită de ceață.

Ordonă călăilor să scoată vâslele și plutiră o clipă în liniște. Abbas privi spre bărcuța ce se târa în urma lor la capătul frânghiei. Mogâldeața lipsită de formă se lupta încă în sac; barca se legăna ușor pe apă.

— Luați frânghia, strigă Abbas, puțin mai tare decât era necesar.

Călăii înșfăcară frânghiile ce îi legau de caic și începură să le smucească, așa încât barca începu să se aplece și să ia apă. În sfârșit, se aplecă pe tribord și se răsturnă. Se auzi un plescăit moale când sacul se scufundă în apă. O fierbere de bule se văzu la suprafață pentru câteva clipe, apoi fu liniște.

Abbas cercetă cețurile din nou, căutând caravela, dar nu văzu nimic. Le făcu semn călăilor să taie frânghiile și apoi trecu la cârmă, unde rămase pe tot drumul de întoarcere.

Julia își pierdu răsuflarea când lovi apa și simți pietrele trăgând-o la fund, cu picioarele în jos. Știuse ce va urma, încă de când Kislar Aghasi îi legase mâinile, și știa că n-avea nici un rost să se zbată. Se hotărâse să tragă cu putere apa în piept, să termine cât mai repede, dar un instinct nestăvilit de supraviețuire îi slăbi hotărârea, făcând-o să tragă adânc aer în plămâni în clipa când barca se răsturnase, iar acum făcând-o să se lupte cu legăturile de la spate, încercând să-și elibereze mâinile.

Spre uimirea ei, legăturile cedară.

Scufundându-se, simți o durere ascuțită, de parcă cineva i-ar fi înfipt două ace înroșite în urechi. Încercă să nu țipe de durere ca să nu irosească ultima răsuflare. Zgârie, scormoni cu disperare la gura sacului, și deodată simți că acesta se deschide.

Kislar Aghasi! gândi ea. A vrut să mă salveze!

Sacul se duse în jos, iar ea privi în sus către verdele palid al apei, văzând suprafața argintie departe, departe deasupra, și își simți pieptul zbătându-se agonic după o nouă respirație.

Atât de departe!

Înotă disperată cu brațele, țâșni brusc și pe neașteptate la suprafață și încercă să tragă aer în piept, nereușind însă decât să înghită și mai multă apă, așa că începu să tușească.

Se luptă cu apa, dând din mâini și din picioare, dar gura îi era plină cu apă și o panică roșie o copleși, căci știu că era gata să moară.

Ceva îi atinse brațul și se agăță de acel ceva, disperată. Apoi nimic.

Abbas privi o dată înapoi, văzu caravela interpunându-se între caic și malul asiatic, apoi văzu două siluete chinuindu-se să tragă ceva la bord. Își întoarse repede privirea, pentru cazul în care călăii i-ar fi urmărit-o dar deja ceața își închisese zidul în jurul lor, iar dimineața trecu, păstrându-și în sine toate secretele.

Poarta mare de la Ba'ab y Hümayun era plină de zăpadă când Suleiman se întoarse de pe câmpul de luptă. Ședea posomorât în șa pe armăsarul arab, surd la uralele ienicerilor și ale mulțimii înșirate pe Divan Yolu ca să-l întâmpine. De data asta nici nu ajunseseră până la Viena. Ibrahim fusese reținut mai mult de-o lună de o mică garnizoană inamică, la Güns, iar campania se redusese treptat la raiduri ale akingiilor și certuri între generali privind direcția de atac.

Se întoarse în doliu. Sultana Hafise, mama sa, murise. Deși îi ținea doliul, o parte din el se simțea în mod ciudat eliberată. Spusese rugăciunile pentru ea și simțise greutatea poverii ridicându-i-se de pe umeri. Cu fiecare zi, vocea care îi amintise constant de datorie, datorie, datorie, slăbea în memoria lui.

Campania europeană fusese un exercițiu de deșertăciune. Incidentul cu fata venețiană fusese, în schimb, un dezastru. Acum îi era mai mult decât limpede cine îi era cel mai înțelept tovarăș, atât pe câmpul de luptă, cât și în pat.

Fusese plecat prea multă vreme. Hürrem, vrăjește-mă din nou.

PARTEA A CINCEA.

TRECEREA PRAFULUI.

Eski Sarai, 1535

O gediçli o conduse în iatac. Güzül era impresionată fără să vrea. Hürrem avea propria ei grădină, cu o fântână de marmură și o colivie mare cu privighetori, canari și câteva păsări pe care nu le mai văzuse niciodată, creaturi mari, moțate, cu pene roșii, verzi și albastre. Prin bazar se șoptea că i se dăruise chiar și un pat din Amoy, China, făcut din ivoriu și încrustat cu aloe și lemn de santal și bucăți mari de coral roz. Se spunea că toate acestea costaseră peste 90 de mii de scuzi, o avere întreagă.

Hürrem stătea cu fața în jos pe o lespede de marmură încălzită pe dedesubt de boilerul palatului, în timp ce Muomi îi masa gâtul și umerii. Hammamul ei personal, observă Güzül, era la fel de mare ca sala de audiențe a lui Ibrahim.

Execută un salut ceremonios, așteptând apoi în genunchi ca Hürrem să-i observe prezența.

Hürrem clipi dintr-un ochi și un zâmbet ușor i se întinse pe față.

— Ah, Güzül!

— Stăpâna mă onorează dorind să-mi vadă bietele noutăți?

Cu o ușoară mișcare a capului, Hürrem încuviință.

Güzül se aplecă înainte și deznodă batista de mătase verde pe care o avea în mână și răspândi grămada de panglici și dantele și catarame în fața ei, aranjându-le cât mai bine.

Muomi continua să lucreze cu degetele-i lungi și puternice asupra umerilor lui Hürrem.

Încă și-a păstrat trupul subțire, gândi Güzül. Îi amintea de o pisică lingușitoare și satisfăcută, întinsă pe perna ei favorită. Ochii îi erau semiînchiși și parcă visători, membrele întinse într-o atitudine languroasă. N-ai crede că a avut cinci copii, își spuse Güzül. E drept că pe toți îi hrăniseră doicile și că, după tăierea buricului, nu le-a mai acordat cine știe ce atenție. Progeniturile ei vor trebui să se descurce singure, dacă vor să crească.

Șuvițele groase de păr roșu-auriu îi atârnau pe față și pe obraji. Parcă ochii verzi o priveau printre căpițe de iarbă uscată – un carnivor la pândă.

— Ce mai face stăpâna ta? spuse deodată Hürrem.

— Stăpâna mea?

— Trandafir de Primăvară.

Güzül descoperi deodată că îi e greu să respire. Nu îndrăznea să se uite în ochii aceia verzi, îngrozitori. Se concentră asupra modelelor covorului din fața ei.

— Stăpână, greșești.

— Stăpâna nu greșește niciodată, spuse Hürrem și căscă. Ești creatura lui Gülbehar. Vii la Istanbul ca să-i aduci mesajele și să spionezi prin Harem.

Güzül nu zise nimic. Așteptă.

— Nu te teme. Tot ce vreau sunt niște informații de la tine. E singura marfă care mă interesează.

Hürrem își scărpină încet pulpa dreaptă cu degetul mare al celuilalt picior. Güzül observă cum i se mișcau mușchii feselor. Erau încă mici și tari. Ca de băiat, gândi Güzül. În timp ce Gülbehar e tot mai grasă și mai leneșă din cauza dulciurilor. Ține post și bea din cine știe ce fântână secretă a tinereții veșnice.

Vrăjitoare.

— Sunt doar un mesager, stăpână.

— Exact. Dar mă întreb cine e cel care te primește la Istanbul. Cine este prietenul de la curte al lui Gülbehar?

Güzül tăcea. Simțea cum încep să-i tremure genunchii. Îi era imposibil să-și stăpânească tremurul. Propriul ei trup o trăda.

— E bine că ți-e frică, Güzül. E adevărat că slujești pe femeia care într-o zi s-ar putea să devină mama sultanului Osmanlâilor. Dar asta e mâine, și s-ar putea să nu trăiești așa mult. Astăzi eu îi șoptesc sultanului în momentele liniștite, și dacă vreau pot să-i șoptesc că o anumită țigancă a venit în Haremul lui și i-a strigat în față cadânei sale favorite că e o vrăjitoare și că a insultat-o dincolo de orice limită imaginabilă.

Güzül își duse o mână la piept ca să se liniștească.

— Stăpână!

— Alegerea e a ta. Gândește-te câteva clipe.

Hürrem închise ochii din nou, abandonându-se mâinilor negresei. Güzül simți că leșină. Știa că jucase un joc periculos, dar niciodată nu i se păruse prea real. Acum avea în față amenințarea morții și parcă o gheară îi strângea măruntaiele.

— Ibrahim. Stăpână, zise în cele din urmă.

Ochii lui Hürrem se deschiseră.

— Ibrahim, murmură ea.

Trăsăturile îi erau relaxate în urma masajului, dar ochii îi deveniseră deodată goi și înghețați.

— Așa deci. N-ar trebui să mă mire. Doar e ca un amant gelos, nu-i așa, Güzül?

Güzül nu-și putea regăsi vocea.

— Ai de făcut o alegere, femeie. Nu poți sluji două stăpâne. Și ai o singură viață. E crudă viața, așa e?

— Stăpâna mea, nu voi face nimic.

— Încă nu cunoști târgul, Güzül. Acolo, pe masă, este o sticluță astupată. În ea este o infimă cantitate de lichid. Vreau s-o ascunzi în hainele tale și s-o iei cu tine la Manisa. Apoi vreau să găsești o cale de a turna conținutul în băutura lui Mustafa. Crezi că poți face asta, Güzül?

Güzül gemu puternic.

— O alegere grea, înțeleg. Dar înainte de a te ridica din genunchi o vei fi făcut totuși. Tu sau Mustafa. Care din voi o să moară?

— E imposibil, stăpână. Gustătorii de mâncăruri încearcă totul.

— Probabil că te gândești că Ibrahim te-ar putea salva. E adevărat că are trecere la urechea sultanului. Dar există alte părți ale trupului, mult mai dorite. Și mult mai convingătoare. Deci, ce hotărăști, Güzül?

— Stăpână, te rog. Orice altceva.

— Ce hotărăști?

Nu glumește deloc, își spuse Güzül. Dacă refuz, o să mă omoare fără nici o ezitare. Doamne, ajută-mă în nenorocirea mea!

— Voi face tot ce pot, spuse ea.

— Dacă dai greș, să nu aștepți mila mea.

— Dar, stăpână.

— E doar un târg, Güzül. Nu există răsplată pentru eșec.

Güzül se uită la ea cu ochii albiți de spaimă.

— Mulțumesc pentru catarame, dar sunt bine aprovizionată, spuse Hürrem.

Güzül își adună nimicurile cu degetele tremurânde și le împachetă în batista largă, înnodând cu grijă colțurile. Se târî în genunchi până la masa de marmură și apucă sticla de Iznik, albastră cu alb, de parcă ar fi fost însăși garanția morții sale. Ceea ce s-ar putea să și fie, gândi Hürrem. Güzül se strecură afară, mult mai bătrână decât intrase.

Când ea plecă, Hürrem își închise ochii și gemu la apăsarea grea a degetelor lui Muomi pe spatele și pe fesele ei; parcă încerca să-i desfacă încheieturile șoldurilor. Voi pune la punct treaba cu tine, Ibrahim, își spuse ca. E inevitabil, deși am încercat să evit asta. Ai vrut însă să-l ai pe Suleiman.

Dar el este al meu.

Divanul era o sală lungă, dreptunghiulară, cu sofale joase pe lângă pereți. O fereastră cu gratii împletite ieșea în afară din zidul din capăt, acoperită cu o cortină de tafta neagră. Dregătorii o numeau „fereastra primejdioasă", căci acolo putea veni oricând Suleiman să asiste la lucrările Divanului. Asta însemna că atunci când pașalele veneau să-i raporteze la sfârșitul zilei nu puteau ascunde nimic, căci n-aveau de unde ști daca Suleiman fusese sau nu în ziua aceea în spatele ferestrei periculoase.

Iar astăzi era acolo. Privea cum Ibrahim urmărea atent plângerea nesfârșită a unui negustor armean împotriva unui evreu. Se minună iarăși de apetitul vizirului pentru detalii, neobosita sa poftă de a mânui și cele mai neînsemnate instrumente ale puterii. Suleiman se întorsese pentru scurt timp la Divan după campania din Viena, dar în curând își delegase iarăși enervanta îndatorire către Ibrahim. Mulțumesc cerului pentru oameni ca el, își spuse Suleiman. Simți un fior cald de mândrie, același val de afecțiune paternă pe care îl simțea uneori pentru Mustafa.

Cât de departe ajunseseră hagii, față de vremea când hălăduiau pe câmpiile imense ale Anatoliei, purtându-și viața și cultura cu ei în corturile din piele de capră. Acum poporul lui Osman trăia în palate mari, se ruga în marea catedrală cândva creștină, Aya Sofia, capodopera împăratului bizantin Justinian; acum el, Suleiman, admira reconstrucția acestui oraș de la porțile Europei și Asiei, permițând poate creștinilor să urzească planuri împotriva acestui mare Imperiu, în timp ce el lucra la legile ce vor întări marea civilizație musulmană în vederea secolelor ce aveau să vină.

Era sarcina lui primită de la Allah, era sigur. Era sultan de cincisprezece ani, și obosise. Obosit de jihad, de campaniile nesfârșite cerute de agi și ieniceri, obosit de mirosul sângelui și al cadavrelor îngrămădite în brazde în șanțurile de apărare ale cetăților ce urmau să cadă iar în mâinile necredincioșilor, de îndată ce el s-ar fi retras pentru iernare.

Nu mai era vremea distrugerilor. Să păzească Ibrahim Imperiul. El va da hagiilor și supușilor lor creștini o civilizație care va dura o mie de ani. Va reconstitui orașul pentru gloria întregului Islam, va da legi care vor garanta pacea și guvernarea, va construi o casă pentru acești nomazi fără astâmpăr.

Topkapi Sarai.

A cina cu Suleiman în iatacurile sale private era un privilegiu ce nu mai fusese acordat nimănui dar Ibrahim nu mai gusta onoarea ca

altădată. Fusese un vizitator regulat în palatul lui Suleiman, dar acum invitațiile la cină erau tot mai rare. Iar când veneau, constata că Suleiman era mai degrabă o companie obositoare, discutând probleme administrative sau vorbind la nesfârșit despre planurile întocmite împreună cu arhitectul Sinan, în privința vreunei noi moschei. Lui Ibrahim i se părea că sultanul uitase ritmul vieții Imperiului. Făcuse ceea ce lui Ibrahim i se părea greșeala capitală. Era obosit de cuceriri.

După ce pajii luară platourile, Ibrahim umplu din nou pocalele de cristal cu vin de Cipru și începu să citească cu voce tare din istoria lui Alexandru. Citi despre campania lui în Persia, înfrângerea împăratului persan Darius la Guagamela și despre cucerirea Babylonului.

Ibrahim se opri din citit și se uită la Suleiman.

— Trebuie să mergem și noi acolo, Stăpâne.

Suleiman încuviință. Primiseră știrea în Divan chiar în acea zi. Șahul Tamasp recucerise Babylonul. Ca apărător al Credinței, Suleiman nu putea ignora o asemenea provocare nemaiîntâlnită la adresa autorității sale. Nu putea rămâne nepedepsită.

Șahul proteja pe ereticii mullahi, permițându-le să-și răspândească doctrina în Mesopotamia și chiar în Azerbaidjan. Era un cancer putred ce trebuia tăiat din carnea Islamului. Îndrăzneau să predice atotputernicia imamilor lor, a unor ființe umane muritoare, reclamând chiar interpretări mistice ale Coranului. Îl ofensau mai cumplit ca orice ghiaur, căci păcatele acestora erau până la urmă datorate ignoranței.

Să știe că își predicau răul chiar în orașul sfânt al Bagdadului – asta era de nesuportat.

— Da, Ibrahim, acceptă Suleiman, nu mai putem întoarce spatele sufavizilor.

— De ce atât de solemn, Stăpâne?

Suleiman oftă.

— Oare veșnic trebuie să ne repezim asupra unor porți, Ibrahim? reușim un atac, și imediat se aude sunetul goarnelor chemându-ne spre alt zid de cetate.

— Așa e dat. Ești împărat. Pentru asta te-ai născut.

Cum se face, se întrebă Ibrahim, că înțelege asta mai bine decât el însuși?

— Un imperiu nu cere numai războaie, Ibrahim. Mai trebuie să și construim. Trebuie să creăm ceva care să reziste și după ce colbul

oștirilor s-a risipit către orizont.

— Oștiri vor fi întotdeauna, Stăpâne. Întotdeauna.

Slavă lui Allah pentru asta. Ce e un bătrân fără o șa sub el și fără să simtă mirosul de piele și praf în nări? suleiman devenea prea moale, prea atașat de Haremul său.

Nu, prea atașat de Hürrem.

— Sunt obosit de toate astea, Ibrahim.

— Stăpâne, un bărbat nu poate să fie sultan și să-și trăiască viața fără luptă. Trebuie să supună pe alții sau va fi supus el însuși. Altfel nu poate fi.

— Atunci nu suntem cu nimic mai buni decât câinii de pe stradă.

— Mahomed ne mână în Jihad, Stăpâne. Iar pe câmpurile de luptă purtăm cu noi steagul verde al Islamului.

Pe fața lui Suleiman apăru pentru prima dată o încruntare.

— Mahomed! ce-ți pasă ție de Islam?

— Este religia mea, Stăpâne.

— Religia ta este cea care te mulțumește. Crezi că nu știu asta, prietene?

Religia este pentru ipocriți și babe superstițioase, gândi Ibrahim. Dar dacă știi asta despre mine, atunci cum de mai ai atâta încredere?

— Sunt soldat credincios al Islamului, spuse Ibrahim.

— Ești un bun soldat și un vizir devotat. Asta e destul pentru mine.

— Îți bați joc de mine, Stăpâne.

— Tu îți bați joc de noi toți.

Nu, gândi Ibrahim. De tine nu-mi bat joc. Pe tine te iubesc ca pe un frate. Poate din cauză că suntem atât de diferiți. Te iubesc pentru gentilețea și slăbiciunea ta. Te iubesc poate pentru că ai nevoie de mine. Te iubesc pentru că mi-am așezat visele la picioarele tale, iar tu mi-ai îngăduit să le trăiesc.

— Peste câteva zile vom călări alături sub flamura verde, Stăpâne. Vântul răcoros va alunga toate gândurile rele.

— Nu, Ibrahim, nu și de data asta. N-am vrut să atac Viena cu trei ani în urmă, și totuși m-am lăsat convins. Timpul mi-a dat dreptate. Timp de cinci luni mi-am văzut tunurile afundându-se tot mai adânc în noroi, sub zidurile unei cetăți căreia nici nu-i mai știu numele. Frederick n-a venit, și nici Carol n-a venit, așa cum am spus că va fi. De data asta nu mă voi mai speti. Vei duce singur oastea

mea în Persia.

Ibrahim privea tăcut și nemișcat în podea.

— E o povară atât de grea, Ibrahim? alți bărbați ar lăcrima la o asemenea onoare.

— Locul unui sultan este lângă armata sa.

— Nu-mi citi obligațiile, strigă Suleiman, și adăugă mai încet. Poți să-l zdrobești pe acest șah Tamasp și să mă scapi de acest țânțar supărător?

— Desigur, Stăpâne.

— Atunci fă-o, Ibrahim. De azi înainte tu vei fi paznicul porților mele.

— Aș vrea să nu faci asta, Stăpâne.

— Am hotărât.

Ibrahim tăcu multă vreme. Era momentul, își spuse. Trebuia să vorbească.

— Stăpâne, există o problemă care mă frământă de mult.

— Vorbește, Ibrahim.

— Am primit azi un mesaj de la Manisa. A fost din nou un atentat la viața fiului tău, Mustafa.

O răsuflare iute. Buzele lui Suleiman se uniră într-o linie subțire.

— Cine ți-a adus vestea?

— Unul din curierii lui Gülbehar, Stăpâne. Nu încape greșeală.

— Cum s-a întâmplat?

— Prințul cina cu căpetenia gărzii sale personale. Acesta a băut niște vin și i s-a făcut brusc rău. A murit în chinuri după o oră.

— Și Mustafa?

— Încă nu băuse din cupă, lăudat fie Allah.

Suleiman izbi cu pumnul în podea.

— Cine a făcut asta?

— Nu există nici o dovadă, răspunse Ibrahim, dar în așa fel încât să sugereze că știa cine. Suleiman detectă nuanța și îl privi încruntat.

— Cine, Ibrahim?

— Stăpâne, nu există dovezi. Dar trebuie sa cântărim posibilitatea.

— Cine?

Ibrahim nu răspunse. Evita privirea lui Suleiman. E oare atât de orb încât să nu vadă ceea ce ne sare în ochi tuturor?

Suleiman se întinse brusc și înșfăcă încheietura mâinii lui

Ibrahim. Acesta se dădu înapoi. Uite cât de puternic era sultanul.

— Greșești, șuieră Suleiman.

— Stăpâne cine altcineva?

— E doar încă una din fanteziile lui Gülbehar? adu-mi dovezi, Ibrahim, adu-mi un grăunte de dovada!

— Stăpâne, i-ai dat prea multă putere! te conduce zi și noapte! cât de rar te văd acum. Nu mai vânăm, nu mai mâncăm împreună decât arareori, nu mă chemi niciodată să-ți cânt. Îți ocupă fiecare clipă din zi!

— Văd, murmură încet Suleiman, că ești gelos.

— Mi-e teamă. Mi-e teamă de ce ți se întâmplă. Suleiman cel pe care îl cunoșteam nu și-ar fi lăsat oastea să plece fără el.

— Suleiman pe care-l știai tu era doar un băiat care făcea ce făcuse și tatăl său. Acum este un bărbat pe picioarele sale.

Ibrahim știa că mersese deja prea departe, dar nu-și mai putea stăpâni limba. Își auzea sângele bubuind în urechi.

— Îi dorește moartea lui Mustafa pentru ca unul din fiii ei să ajungă sultan!

Suleiman se uită la Ibrahim multă vreme înainte de a vorbi. Iar când o făcu, vocea îi era golită de orice emoție. De parca o parte din el se retrăsese din încăpere.

— Îmi ești prieten de multă vreme Ibrahim. Nu mă face să te urăsc, acum.

— Stăpâne.

— Acum lasă-mă. Trebuie să mă gândesc.

Ibrahim se ridică și ieși. Blestemată fie vrăjitoarea!

Poate ca deja era prea târziu. Acum, când nici Sultana Hafise nu mai era, cine avea să-l aducă pe Suleiman pe drumul cel drept?

Auzise cum îi spunea: Omul Ce Nu Zâmbea Niciodată.

Se așteptase să simtă un soi de frică în prezența lui. Dar vistiernicul Rüstem nu avea nici o aură diabolică nici o cicatrice pe față, nici un semn exterior de răutate. Era ca oricare altul dintr-o sută de scribi ai Palatului. Nimic din expresia lui nu lăsa să se vadă că pentru el mai exista și altceva decât pergamentul din fața sa. Nu privi în sus nici măcar când omul intră în cameră.

— Tu ești Muhammad Dürün?

— Eu, replică vizitatorul.

— Ești din Kirklareli?

— Da.

Tot nu-și ridică privirea.

— Tatăl tău a luptat la Mohács și la asedierea Budapestei?

— Așa este.

Omul ezită, nemaiștiind ce să mai facă sau să mai spună. Și dacă poveștile despre Omul Ce Nu Zâmbea Niciodată erau adevărate?

— A murit anul trecut. De inimă.

— Dacă e așa, atunci, conform legii, pământul său se întoarce la sultan.

Vistiernicul apucă pana și făcu o însemnare pe documentul din fața sa.

— Nu s-ar putea.

Omul făcu o pauză, întrebându-se cum să procedeze. Pierduse două zile venind încoace, mânat de spaima pierderii pământului dăruit tatălui său de Selim cel Groaznic după asediul Belgradului.

— Nu s-ar putea cumva.?

Vistiernicul Rüstem vorbi după un timp.

— Tatăl tău se numea Hakim Dürgün?

— Da.

— După toate hârtiile mele te-ai înșelat. Tatăl tău trăiește încă. Trebuie doar să plătească vistieriei echivalentul unui asper pe cap de oaie și pe an. Ai întrebări?

— Nu, vistiernice.

— Atunci asta e tot.

Omul privi în jur, uimit de cât de simplu fusese. Legile lui Fatih interziceau cu desăvârșire orice trecere a vreunui domeniu de la tată la fiu. Și totuși, cu câteva cuvinte devenise proprietarul pământului tatălui său – la prețul cuvenit, desigur. Tatăl său plătea un asper pentru fiecare două oi. Pentru privilegiul de a-și păstra pământul, Rüstem doar îi dublase birul. Era lesne de imaginat unde mergea restul banilor.

Totuși, merita.

Nu și-ar mai fi dorit decât să fi apucat să vadă culoarea ochilor Omului Care Nu Zâmbea Niciodată.

Chioșcul hexagonal din spatele Porții Fericirii domina grădinile Selamlik. Marmura îți fura ochii, iar vitraliile erau înrămate în aur. Chioșcul era într-un pâlc de chiparoși înalți și avea pereții placați cu lespezi de faianță albastră și turcoaz, cu modele complicate, reprezentând feerice păduri cu frunze mari, locuite de spirite grozave cu ochii de rubin. Podeaua fusese atât de îngrijit meșteșugită de artizanii lui Suleiman, încât părea făcută dintr-o

singură bucată de cristal de stâncă. Era ca un rai în interiorul raiului, un impresionant sanctuar de marmură.

Suleiman se odihnea pe o saltea brodată cu fir de aur, în timp ce Hürrem, la picioarele lui, cânta o melodie lentă, repetată, la vioară, vocea înălțându-se și căzând în ritmul instrumentului. El se întinse pe o parte, privind dansul luminii ce cădea pe felinarul de damasc atârnat de cupolă, făcând coralul și cristalele să clipească asemeni unor diamante.

Acum, încă o dată, voiau să-l smulgă din liniștea și fericirea de aici, pentru a-l trimite în munții însinguraţi ai Asiei.

Datoria, auzi el șoapta mamei sale. Datoria.

Dar care anume era datoria lui? să arunce mai departe ienicerii în luptă, sau să așeze temeliile viitorului pentru fiii Osmanlâilor? să trăiască în miros de sânge, ca tată său, pe câmpurile de luptă, sau să dureze pacea, în pergamente și în piatră?

Privi pe fereastra cu dantelă, printre ghirlandele de caprifoi ce mărgineau aleea cu lespezi colorate care străbătea grădina, umbrită de platani. De ce să lase toate astea, aceste ceasuri lângă Hürrem, șansa de a petrece timpul lângă fiii săi, Selim, Mehmet, Baiazid și Çehangir? stătuse atât de puțin cu băieții săi. Abia dacă îi cunoștea. Cine știe ce va fi? poate unul din ei va ajunge prinț moștenitor.

Prințul moștenitor. Până la urmă, se părea, nu conta decât prințul moștenitor. Încă de când se așezase el pe tron, toți ochii se întorseseră către Mustafa, să vadă dacă e capabil. Din momentul în care devii sultan, toți sunt pregătiți pentru moartea ta.

Hürrem termină cântecul și puse vioara alături. Se întinse și îi mângâie obrajii.

— Ești încruntat. La ce te gândești'? șopti ea.

— La Mustafa, răspunse el.

Zâmbetul pâlpâi ca o flacără bătută de vânt.

— Ce s-a întâmplat, Stăpâne?

— Ibrahim mi-a adus vești proaste, rusoaică mică. Cineva a încercat să-mi otrăvească fiul.

Se uită la ea. Ea îi susținu privirea, cu ochii mari și inocenți.

— El este bine?

— Slavă lui Allah, da.

— Cine a făcut asta?

— Nu știu. O scrută atent, căutând vreun indiciu. Ibrahim te acuză pe tine.

Hürrem se ridică, palidă.

— Stăpâne. Dar de ce?

— El crede că vrei ca unul din fiii tăi să devină sultan.

Ochii lui îi cercetau fața, încercând să deducă la ce se gândea.

— Stăpâne, desigur că vreau. Crezi că Gülbehar va fi drăguță cu mine când fiul ei va fi sultan? crezi că vreau ca fiii mei să fie uciși, după tradiția Osmanlâilor? sigur că nu. Mă rog și sper ca Allah să ne cruțe, pe mine și pe fiii mei. Dar Ibrahim mă flatează gândind că eu pot, de aici din Haremul tău, să primejduiesc viața unui mare prinț, aflat la cinci zile călare de Istanbul. Și greșește gândind că eu l-aș putea răni pe Mustafa. El e fiul tău, și n-aș putea să-ți fac așa ceva. Mai degrabă aș muri.

Suleiman se uită la ea, fără a scoate o vorbă.

Hürrem se aplecă brusc și smulse pumnalul de ceremonie din teaca de la brâul lui. Înainte ca el să poată face o mișcare, ea ținea arma în mâna dreaptă, cu lama apăsată pe carnea moale a antebrațului. Rubinele și safirele încrustate în mâner străluceau în lumina soarelui de după-amiază.

— Dacă îl crezi, spune-mi să îmi deschid venele, și o voi face. Mai bine mor decât să trăiesc cu bănuiala ta asupră-mi. Dacă există fie și un grăunte de îndoială, spune-mi, și-l voi scuti pe călău de a-și mai murdări sabia.

Suleiman o privea. Voia ca fiece fibră să o poată crede. Voia să creadă.

Brusc, Hürrem lovi cu pumnalul și sângele purpuriu împroșcă albul imaculat al cămășii sale, după care începu să curgă ca un râuleț, roșu, pe braț în jos. Suleiman țâșni înainte și îi smulse pumnalul din strânsoarea degetelor, aruncându-l pe podea.

— Hürrem!

— Nu. Nu mai vreau să trăiesc! lasă-mă s-o fac!

El strânse rana în palmă și își rupse o fâșie din vestă ca s-o lege. Hürrem se luptă, plângând isterică. Suleiman o luă în brațe și o legănă, îngrozit că putea să o piardă.

Noapte.

La lumina pâlpâitoare a lumânări lor Muomi desfăcu cu grijă brocartul ce acoperea încheietura lui Hürrem și examină rana. Hürrem o urmărea, cu fața strălucind de sudoare.

— E rău?

— Lama a trecut pe lângă vena principală, stăpână, răspunse Muomi. Dacă tăiai aici, cred că nu mai puteam opri sângerarea.

Începu să presare pe rană o pulbere de ierburi, apoi puse

bandajul proaspăt de bumbac.

— Probabil că ai tăiat cu multă grijă.

— Așa e, spuse Hürrem, surâzând slab. Am fost zorită. Dar am avut foarte, foarte multă grijă.

Hürrem zâmbea când Kislar Aghasi fu condus în fața ei. Abbas știa că asta putea să însemne ceva bun sau ceva rău. Faptul că râdea putea fi orice. Își imagina ca probabil va fi într-o foarte bună dispoziție în ziua în care va ordona execuția lui.

De la moartea Sultanei Hafise, Hürrem își asumase rolul de Sultana Valide. Asta însemna că Abbas era principala ei slugă, obiect al o mie de capricii, lipsit de orice putere. Ea avea trecere în fața sultanului, în timp ce el era șeful a trei sute de femei tot mai lenețe, un Harem doar cu numele. Unele fete i se plângeau că le-au crescut plase de păienjeni între picioare.

Execută cele trei saluturi ceremonioase și îngădui celor doi paji să-l ridice înapoi în picioare. Hürrem urmări spectacolul, amuzată.

— Abbas, murmură ea.

— Sluga ta, Văl al Capetelor Încoronate.

Hürrem expedie pajii cu un gest aproape imperceptibil al capului. Izvoarele ce susurau din țevi aurite din cei patru pereți ai odăii aveau să le păzească conversația de urechi nedorite. Abbas simți un fior de groază. Niciodată nu-i plăcuseră secretele lui Hürrem.

— Ești mulțumit de postul tău, Abbas?

— Da, stăpână.

— Tremuri. S-a întâmplat ceva?

Se juca cu el. Ziadi! vrăjitoarea!

— Sunt doar copleșit de apropierea frumuseții tale.

Hürrem își dădu capul pe spate și râse în hohote.

— Abbas, ești patetic.

Ce rost ar avea să fiu altfel, gândi Abbas, din moment ce bărbat nu mai sunt, și să mor nu îmi doresc.

— Da, stăpână.

— Ți-e teamă că gâdele palatului s-ar putea să fie în spatele tău, cu lațul.

Abbas simți broboane de sudoare scurgându-i-se pe față. Nu îndrăzni să privească înapoi, dar vorbele ei îl făcuseră aproape să simtă lațul strângându-se sub bărbie și brațe puternice strângând nodul.

— Bietul Abbas. Nu e nici un călău. Uită-te.

Abbas nu-și luă ochii de la ca.

— Haide, uită-te.

Făcu ce i se spusese. Odaia era, goală, iar apa gâlgâind în havuzuri parcă râdea de el. Își întoarse fața spre Hürrem, urmărind-o cu asemenea intensitate, încât simți o durere în piept. Mă va ucide, vrăjitoarea, gândi el. Vrea să nu mai am liniște deloc.

— Informația pe care mi-ai dat-o despre Güzül a fost adevărată. Te felicit.

— Stăpână.

Ea se aplecă în față, lăsându-și bărbia în pumni, studiindu-l de parcă îl vedea prima oară.

— Dacă Stăpânul Vieții pare să aibă puțin timp pentru Haremul său, în schimb tu ești mereu la datorie, așa-i Abbas?

— Cum spui, stăpână, răspunse Abbas. Unde voia să ajungă?

— De la moartea Sultanei Hafise, Allah s-o binecuvânteze și s-o țină în rai, se pare că principala ta funcție a fost aceea de slujitor al meu. Destinele noastre sunt întrețesute.

— Sunt foarte norocos.

Ochii verzi îl scrutau cu un soi de candoare.

— Da, Abbas, dar am eu norocul să am un slujitor ascultător?

— Văl al Capetelor Încoronate, eu trăiesc spre a te sluji.

— Poate.

Îl studie multă vreme și Abbas simți groaza cuibărindu-i-se în piept.

— Îți amintești de Julia Gonzaga?

Abbas se clătina pe picioare.

— Una din fetele din Harem, poate?

Hürrem râse din nou.

— Poate.

— Ah, îmi aduc aminte acum. Nu i-a plăcut Stăpânului Vieții. Zace pe fundul Bosforului.

— Zace în Pera, cu ghiaurii.

Parcă l-ar fi pălmuit cu un bici. Deci știe, își spuse el. Sunt la cheremul ei. Blestemată fie vrăjitoarea roșie! blestemată!

— De ce-ai făcut asta, Abbas?

Crezi că o să-ți spun de ce, ca să-ți bați joc de ultimul rest de demnitate de care mă agăț?

— M-a plătit.

— L-ai sfidat pe sultan pentru bani?

Abbas își adună tot curajul.

— Tu n-ai face-o?

Hürrem bătu din palme încântată.

— Ah, îmi placi mai mult când ești sincer, Abbas. Ești un șarpe și te prefaci a fi oaie. Mă simt mult mai bine când îmi arăți colții.

— O să mor?

— Vrei să mori, Abbas?

— O parte din mine vrea să moară.

— N-aș încerca să te opresc. Desigur, cunoști pedeapsa sultanului pentru asemenea abateri. Te vor înălța într-o țeapă și te vor lăsa să mori la soare. Se spune ca durează trei zile, uneori chiar mai mult.

— Te rog, stăpână.

— Nu mă aștept să cerșești iertare, Abbas. Nu de asta te-am chemat aici. Ascultarea ta, Abbas. Asta e tot. Credința ta până în ziua în care voi muri.

Abbas privi modelele covorului de la picioarele sale.

— Sunt deja un sclav. Nu mai contează la ce stăpân.

— Atunci îmi vei găsi pe cineva care poate să-mi aducă capul lui Ibrahim?

Numai auzul vorbelor îi tăie răsuflarea.

— Ibrahim?

— Crezi că te-aș scăpa de brațul lung al sultanului pe degeaba, Abbas? n-aș prețui așa de ieftin cele trei zile de agonie ale tale, eunucul meu.

Abbas își ridică privirea. Oh, cum mi-ar plăcea să șterg surâsul ăsta victorios din ochii tăi, ziadi mică, și să te biciuiesc până când te-ai târî suspinând la picioarele mele. Oh, cât mi-ar plăcea să te siluiesc, să te strâng între coapse, neputincioasă. Dar toate astea sunt peste puterile mele.

— Te voi ajuta, spuse el.

Abbas ședea pe salteaua scoasă din nișa peretelui, cu o pisică albă încolăcită în poală, mângâind-o ușor. Credea acum, ca Mohamed, că pisicile aveau suflete ca și oamenii, și vorbea cu ea cum ar fi vorbit cu un om.

— Ce pot să fac, ziadi mică? mi-a pus o oglindă în față și n-am văzut nimic în ea. Mi-a arătat toate slăbiciunile. Cândva credeam că sunt curajos. Dar e una să riști moartea, și alta e să te arunci în îmbrățișarea ei. După tot ce mi-au făcut m-aș putea dovedi încă bărbat dacă mi-aș pune capăt umilințelor cu propriul meu cuțit. Dar nu pot, nu sunt în stare. Și atunci, ce mi-a mai rămas?

Pisica torcea ușor, ritmic, iar ochii ei verzi clipeau încet în penumbră.

— Dacă vrea să-l distrugă pe Ibrahim o voi ajuta. Ce mai contează pentru mine? îl voi duce Celei care Râde pe cel mai potrivit tovarăș: pe Omul Care Nu Zâmbește Niciodată.

Noapte caldă, prima din primăvara asta. Stăteau întinși pe divan în lumina sfeșnicelor, în timp ce luna aproape rotundă atârna deasupra minaretelor ce se vedeau prin fereastra deschisă.

— Rămâi aici pentru totdeauna, șopti Hürrem.

Suleiman zâmbi.

— Și cu casa Osmanlâilor ce s-ar întâmpla?

— Imperiul poate să se năruie în praf. Nu-mi pasă.

— Uneori. Suleiman lăsă fraza neterminată. Niciodată n-au fost destule ceasuri, Hürrem.

— Va fi măcar un ceas în vara asta, Stăpâne? sau Aga va bate toba cea mare în curând, din nou?

— Șahul Persiei a devenit prea obraznic. E timpul să strivim țânțarul!

Hürrem se încruntă nemulțumită. Uneori, își zise el, era ca un copil mic. O luă de mână și privi bandajul de bumbac de la încheietură. Se înfioră, amintindu-și.

— Și tu? șopti ea.

Suleiman zâmbi.

— Tot drumul până în Persia pentru o gâză enervantă? las pe seama lui Ibrahim.

Hürrem își trecu brațele pe după gâtul lui și îl strânse tare. El simți umezeala lacrimilor pe gâtul său.

— De data asta vorbești serios, nu-i așa?

— Am avut destul război, rusoaică mică.

— Și împăratul roman, Carol?

— Papa încearcă o alianță împotriva noastră. Vrea ca Napoli și Veneția să i se alăture, ca să păzească Mediterana. Ibrahim spune că o asemenea alianță nu poate să reușească.

— Ibrahim. Spuse ea, batjocoritoare.

— Am încredere în judecata lui.

— Poate să-ți dea asigurări?

— Nimeni nu poate garanta următoarea mișcare a ghiaurilor. Cu cinci ani în urmă, însuși Carol a asediat Roma. Asemenea oameni n-au pic de onoare. Cine poate prevedea ce vor face asemenea barbari?

Hürrem își întoarse privirea.

— Stăpâne, iartă-mi îndrăzneala, dar noaptea trecută am avut un vis. Am visat că duceai tratative cu Regele Neapolelui și cu Dogele Veneției, pentru pace. Le ofereai un tratat, considerând că dacă acceptă ai asigurată paza Mediteranei împotriva lui Carol. Iar dacă nu acceptă, spuneai că ai un motiv bun pentru amiralii tăi ca să le atace țărmurile cât e vara de lungă. Crezi că e un vis bun?

Suleiman o privi, apoi dădu capul pe spate și râse în hohote. O minte atât de iscusită irosită pe o femeie! gândi el. Ar fi putut fi un excelent vizir. Dar poate că mintea asta nu e totuși irosită; nu atâta timp cât mi se dăruie numai mie.

— Într-o zi te voi face mare vizir, râse el.

— Poate că ar trebui, într-o zi. L-aș face pe Ibrahim vizirul meu.

— Ibrahim mai degrabă ar muri. Deveni serios. Nu râde de el. Fără Ibrahim n-am putea acum fi împreună. Ibrahim e cel care mă ajută să duc povara.

Hürrem îl lovi ușor peste barbă, în timp ce el îi urmarea jocul expresiei de pe față. Ea începu să-și muște buza de jos, semn sigur că avea ceva în minte.

— Ce este, rusoaică mică?

— Nimic.

— Spune-mi.

Ea îl privi în ochi.

— E vorba de Ibrahim. Uneori. Ei bine nu te gândești uneori că ar putea. Abuza de putere?

— Ibrahim? sigur că nu.

— E vorba doar de zvonurile de prin Harem. Cum nu știu niciodată adevărul, sunt îngrijorată pentru tine.

Suleiman se ridică alarmat

— Ce zvonuri?

Hürrem ezită.

— Nu vreau să vorbesc împotriva lui Ibrahim. Nu stă în intenția mea. Nu-i doresc răul.

— Ce zvonuri?

— Că își râde de Islam și simpatizează cu ghiaurii. Că atunci când primește ambasadorii își spune sultanul.

Suleiman o privi mult timp, uluit. Apoi râse în hohote.

— Năluciri femeiești.

Hürrem clătină din cap.

— Îmi pare rău. N-ar trebui să repet poveștile pe care le aud.

Aproape întotdeauna sunt povești răutăcioase. Dar se aud atâtea încât când nu te văd vreme mai lungă, nu mai știu ce să cred.

— Ibrahim este pripit și lăudăros. Dar nu m-ar trăda niciodată.

— Mă ierți?

— Ce este de iertat?

Hürrem surâse ca un copil căruia i s-ar fi spus că tocmai a scăpat de o palmă. Se ridică încet în picioare. Părul, mâinile și picioarele îi fuseseră vopsite cu henna iar în jurul ochilor avea cercuri groase de fard. Părea întruchiparea rolului pe care îl juca azi: acela de a fi exact ca orice fată din Harem.

Pe neașteptate o văzu executând cele trei saluturi rituale ale oricărei fete din Harem aflate pentru prima dată în patul său. O privi fascinat cum începe să desfacă nasturii de perle ai tunicii de mătase. Sfârcurile îi erau pictate cu hașiș. Era un truc favorit al fetelor din Harem. Când va săruta acești sâni, va înghiți puțin din acest drog, care îi va mări plăcerea mai târziu.

Goală până în talie, Hürrem căzu în genunchi și se apropie de divan, ca o sclavă obișnuită. Mătasea albă a șalvarilor era aproape transparentă, așa ca rotunjimea șoldurilor, carnea roză a coapselor și feselor puteau fi ghicite ușor prin țesătură.

Răsuflarea lui aproape că se opri. Exact când credea că îi cunoaște toate șiretlicurile, se îmbrăca sau făcea ceva complet neașteptat. Părea să aibă o imaginație inepuizabilă, inventând mereu un joc nou care să-l țină cu sufletul la gură.

Ea este Haremul meu, gândi el. E cât o mie de femei la un loc.

Hürrem ajunsese la picioarele divanului și îi sărută tălpile cu un gest de umilință tradițională, apoi începu să se târască spre el. Dar ea introdusese o modificare în ritual. Se înfioră când mâinile ei începură să-i desfacă veșmintele.

Surdo-muții negri care-i păzeau ușile nu-i puteau auzi gemetele. Un păun care ciugulea printre tufele de lalele de sub ferestre privi speriat în sus, apoi continuă să se hrănească. Răsuflarea sultanului se amestecă cu susurul apei din fântâni, până când luna trecu în spatele crengilor platanilor, iar flăcările lumânărilor scăzură și se stinseră.

Orașul era un vast mozaic de culori la poalele vârfurilor înalte ale minaretelor și cupolelor strălucitoare ale moscheilor. Legea, Kanunul lui Fatih, cerea ca fiecare casă să fie vopsită după credința locuitorilor ei; erau deci grupuri de case cenușii în care trăiau armeni, ghetouri galbene pentru evrei, cuiburi de case gri închis în

cartierul grecesc. Casele turcilor erau zugrăvite galben sau roșu, numai curtenilor li se cerea să aibă casele pictate în negru.

Asta făcea casa vistiernicului mai ușor de găsit.

Abbas se aventurase pe străzile aglomerate ale Istanbulului, asigurându-și anonimatul cu ajutorul mantiei negre cu glugă. Casa lui Rüstem era surprinzător de mare, zidită din piatră roșie, având și o curte în spate. Un paj îl conduse înăuntru. Rüstem se găsea în fundul curții. În apropiere susura o fântână de marmură.

Rüstem făcu o temenea scurtă și îi indică lui Abbas locul din fața sa, pe covorul purpuriu de Damasc. Un paj negru aduse șerbeturi și așeză o tavă cu prăjituri între ei.

— Pentru ce sunt onorat cu prezența de către Kislar Aghasi? întrebă Rüstem.

— Am venit trimis de Stăpâna Hürrem.

Nici măcar o umbră de interes pe fața lui, observă Abbas. Are un chip de statuie.

— Ei bine? spuse Rüstem în cele din urmă.

— Se pare că aveți interese comune.

— Care ar putea fi acestea.

— Tu însuți.

Ah, o reacție, gândi Abbas, satisfăcut. Nu mult, un ușor tremur pe obraz, ridicarea de o clipă a pleoapelor. Destul.

— Sunt sigur că vrei să te explici mai pe larg, Abbas.

Abbas știa de corupția lui Rüstem de mai multă vreme, dar o trecea sub tăcere. Învățase de mult că în Harem moneda neprețuită care e informația nu trebuie cheltuită fără rost. Putea fi folosită oricând pentru a pune sechestrul pe capul cuiva. Ca sechestrul pus de Hürrem pe capul său, acum.

Ca vistiernic, Rüstem era răspunzător de strângerea taxelor de la fermierii veterani cărora li se acordaseră mici domenii, ca răsplată pentru serviciile aduse în luptă. Spahii strângeau birurile de la fermierii locali, le transformau în bani peșin, opreau cheltuielile necesare pentru ei și pentru caii lor, și predau restul către vistieria sultanului.

Dar pământul rămânea al sultanului și la moartea lor trebuia să revină la el. Era una din legile de bază ale sistemului otoman. Numai sultanul putea beneficia de bogății ereditare.

Abbas se aplecă înainte.

— Vălul Capetelor Încoronate mi-a cerut să-ți amintesc de un om pe nume Hakim Dürgün. Se pare că a murit anul trecut de

ciumă. Și totuși își lucrează încă ferma lângă Adrianopol. O fantomă remarcabil de harnică, nu crezi, Rüstem?

— Remarcabil. O să verific.

— Mai sunt și altele. Un fermier din Rumelia care a murit acum patru ani. Cam pe vremea când ai ajuns tu vistiernic. De atunci le cere țăranilor care-i lucrează pământul câte opt asperi pe cap de oaie. Iar tu n-ai făcut nimic în cazul acestui om mort. Din cauză că ți-e frică de fantome sau pentru că primești și tu doi asperi pe cap de oaie?

Rüstem nu încercă să nege, iar Abbas nici nu se așteptase că va încerca. Nu stătea în firea lui.

— Cum ai aflat lucrurile astea?

— Oriunde este un negru eu am o pereche de urechi, Rüstem. Mai știu încă multe altele.

— Înțeleg. Rüstem alese o prăjitură și o mestecă încet. Ce vrei? bani?

— N-am venit aici pentru mine. Stăpâna Hürrem m-a trimis.

— Ea n-are nevoie de bani.

— Desigur.

— Un serviciu, atunci?

— Mai mult decât atât, Rüstem. Mult mai mult.

— Spune.

— Vrea o alianță.

Pentru prima oară Rüstem își ridică privirea și se uită direct la el. Avea ochii cenușii, observă Abbas. Ochi de noiembrie. Nu reci. Dar cenușii și goi.

— Ar fi un aranjament interesant. Își dă seama că Ibrahim e stăpânul meu?

— Desigur. Doar nu crezi că i-am ascuns asta?

— Cred că îi spui exact cât este nevoie și nimic mai mult.

Abbas ignoră ironia.

— Înțeleg că urmează să-l însoțești pe marele vizir în campania înspre răsărit.

— Și ce interes ar putea avea a doua cadână într-o campanie militară în Persia?

— Niciunul. Singurul ei interes este în privința lui Ibrahim.

Rüstem se încruntă, meditând parcă la o complicată problemă de matematică.

— Acesta este omul cel mai puternic din Imperiu, cu excepția sultanului însuși.

— Dar aici îi stă și slăbiciunea. Dacă într-o zi ajunge prea încântat de puterea pe care o are, s-ar putea să-și piardă capul. Lăudăroșenia sa e deja subiect de scandal la curte și prin bazare.

— Asta e evident. Ce dorește Stăpâna Hürrem din partea mea?

— Ar vrea ca tu sa grăbești sosirea zilei aceleia, Rüstem. Vrea dovezi ale trădării sale.

— Ibrahim iubește puterea care i s-a acordat. Dar asta cu greu se poate numi trădare.

— O iubește prea mult.

— Se poate face să pară și astfel. Rüstem alese altă prăjitură. Și dacă nu găsesc mijloace?

— Atunci într-o noapte, când sultanul este prins între coapsele sale, Hürrem îi va șopti ce-ai făcut tu din taxele Imperiului și din domeniile sale.

Abbas scrută chipul celuilalt, dar nu văzuse nici o teamă, doar acceptarea mâhnită a înfrângerii, de parcă ar fi pierdut o partidă de șah. Înțelegea matematica puterii. Ea avea putere asupra lui, deci trebuia să i se supună.

— Și ce răsplată pot să sper, dacă mă dovedesc un aliat prețios?

Abbas fu surprins de întrebare.

— Viața ta?

— Vreau mai mult decât atât, Abbas. Spune-i că pot fi un aliat neprețuit. Dar vreau mai mult decât atât.

— Îi voi spune, încheie Abbas.

Mai târziu, pe drumul de întoarcere, dădu peste un hoit de cal aruncat în șanț. Fusese sfârtecat de câini și măruntaiele i se scurseseră din pântece. Dar lui Abbas duhoarea i se păru mult mai plăcută decât toată apa de trandafiri a lui Hürrem și tot parfumul dulce acrișor al vistiernicului lui Ibrahim.

Galata.

Galata se întindea chiar dincolo de Promontoriul Seraglio, dominată de Galata Kulesi, înaltul turn rotund construit de genovezi, pentru supravegherea de la înălțime a fortificațiilor orașului. Căsuțe mici și dughene se înghesuiau de la poalele dealului până în port, locuințele comisionarilor turci și genovezi. Erau berberi din Africa și arabi de lângă Marea Roșie, cu magaziile pline de mirodenii, fildeș, mătăsuri, sticlărie și perle. Erau și mici bodegi în care se servea vin și arak. Mirosul de pește și sare dinspre Bosfor se suprapunea peste miasmele orașului. Palatele din Pera dominau și ele orașul, de pe deal, de parcă negustătorii bogați

doriseră să se înalțe oarecum deasupra gloatei vulgare a comercianților mărunți, de care depindeau până la urmă cu toții.

Ludovici păstrase o casă de cartier, deși nimeni nu trăia în ea. Era un teren neutru în care putea primi informații și înmâna bacșișuri oficialilor de la Palat. Vizitele prea dese ale curtenilor la reședința sa din Pera ar fi putut trezi bănuieli.

Casa era zugrăvită în galben, culoarea evreilor. Înăuntru era mobilată sărăcăcios. Exista o măsuță joasă din cedru și câteva perne și covoare răspândite pe podea, mătasea frumoasă, persană, nepotrivindu-se cu cadrul umil.

Abbas stătea turcește la măsuță. Trebuiseră patru paji ca să-i sprijine trupul imens până jos. Acum era tăcut, cu atenția îndreptată asupra prăjiturilor de pe tava de argint din fața sa. Când acestea se terminară, își spălă degetele în vasul de argint adus de un alt servitor. În fine, râgâi politicos într-o batistă de mătase scoasă din nenumăratele cute ale veșmintelor.

Venea o dată pe lună, ascuns în mantia largă și neagră, să se întâlnească cu Ludovici. Devenise sursa acestuia, de neprețuit, din interiorul palatului Topkaki, mereu prezent, la nevoie, pentru a purta niște informații sau a plasa un bacșiș. Ludovici încercase la început să-i vorbească așa cum faci cu un prieten, dar Abbas cel pe care îl știa nu mai exista. Era retras în el însuși, prea rușinat sau poate prea amărât ca să mai lase să i se întrevadă pasiunea care sălășluise cândva în el. Părea să nu aibă nici o plăcere în urma acestor vizite și Ludovici se întreba uneori de ce continua să vină; poate pentru că el era singura lui legătură cu Julia…

— Ce face Julia? spuse Abbas, spărgând liniștea.

Era întotdeauna prima sa întrebare.

— E bine, Abbas. E bine.

Abbas dădu din cap și pentru o clipă expresia lui trădă o remușcare disperată. Niciodată nu-l întrebase pe Ludovici care era relația lui cu ea.

— Afacerile merg?

— Mulțumită ajutorului tău.

Abbas ridică din umeri. Nimic nu putea să-l intereseze cu adevărat. Se plictisea repede de discuțiile despre negoț.

— Nu mai poate rămâne în Istanbul, spuse deodată Abbas.

— Abbas?

— Trebuie să o scoți din oraș. Nu mai este în siguranță aici. Nici chiar în Comunita Magnifica.

— Ce s-a întâmplat?

— Politică, Ludovici. Crede-mă că eu cunosc mărimea primejdiei.

Ludovici scutură din cap, împotrivindu-se.

— Nu pot să fac asta, Abbas.

— Nu va fi simplu. Unde s-ar putea duce ea?

— Oriunde, te rog, Ludovici. Am făcut tot ce-am putut ca s-o apăr. Dacă vrei s-o ajuți – dacă vrei să mă ajuți – scoate-o din Istanbul cât poți de repede.

— Voi face ce pot.

Abbas se aplecă spre el și îl apucă de mână.

— Nu, Ludovici, într-un fel sau în altul trebuie să o iei de acolo!

— Bine, spuse Ludovici.

Abbas încuviință, mulțumit.

— Așa, zise el. Acum să revenim la afaceri.

Hipodromul.

Suleiman ședea pe un pur-sânge cappadocian alb, urmărind trecerea armatei către At Meydani, pe drumul către bacurile de la Üsküdar. În spatele său, Suleiman știa că se află Hürrem, ascunsă pe o terasă zăbrelită. Știind-o acolo își stăpânea mai ușor îndoielile sâcâitoare.

Hipodromul se cutremura sub huruitul carelor de provizii și mașinilor de asediere, sub tropotul copitelor escadroanelor, sub încălțările cu vârful ascuțit ale ienicerilor și sub sunetul timpanelor, flautelor și tobelor. Nori groși de praf se ridicau în spirale, precum cozile vreunui balaur teribil pornit de-a lungul câmpiei.

Ar trebui să fiu în fruntea lor, gândea Suleiman. Acolo e locul meu. În definitiv, asta-mi e datoria.

Zări fâlfăirea unei mantii albe prin praf: Ibrahim galopa către el. Rânjetul de pe fața sa nu-l ajuta deloc pe Suleiman în liniștirea propriilor reproșuri.

— Binecuvântarea ta fie cu noi, Stăpâne. Ar fi fost bine să fii cu noi!

— Trebuie să înfrângi Bagdadul! strigă Suleiman către el.

— Îl voi zdrobi pe șah, așa cum mi-ai poruncit!

Ibrahim își struni calul spre a urmări procesiunea alături de Suleiman.

Întâi veneau azabii, infanteria neregulată, criminali și bandiți ce veneau să lupte pentru pradă sau să moară în luptă și să meargă direct în Paradis. N-aveau nimic de pierdut și erau aruncați în

șarjele cele mai grele din fiecare bătălie. „Carne pentru șanțuri”, îi numea Ibrahim.

Cavaleria regulată – Spahii Porții – vuia asurzitor, cu caii împodobiți de stofe aurite și argintii, cu șeile bătute în pietre scumpe, cu coifurile conice și zalele de oțel lustruit sclipind în lumina soarelui. Constituiau un spectacol în sine, cu veșmintele lor purpurii, albastre și stacojii, din mătăsuri și satinuri brodate cu fir de aur, în funcție de gradul și regimentul fiecăruia. Fiecare călăreț purta două tolbe, una pentru arc, cealaltă plină cu săgeți și fiecare ducea o lance în mâna dreaptă. Un iatagan cu mânerul împodobit cu pietre prețioase și un buzdugan de oțel atârnau de fiecare șa.

Flamura lor stacojie flutura deasupră-le.

Apoi veneau ienicerii cu enormele pene de păsări ale paradisului unduindu-se în vânt ca ramurile unei păduri, cu tunicile albastru închis tresărind în mers, purtând pe umeri archebuze și muschete. Toți purtau veșminte lungi, de derviș, în memoria lungilor mâneci albe ale lui Hagi Bektash, fondatorul lor, fiecare mânecă fiind străpunsă de o lingură de aramă. Cazanele mari de aramă ce serveau de emblemă fiecărui regiment erau purtate în fruntea coloanei. Deasupra lor flutura un steag alb, împodobit cu sabia înflăcărată a lui Mohamed și cu texte din Coran brodate cu fir de aur. În frunte mărșăluia Aga, purtând stindardul înalt cât trei lungimi de cal.

Fiecare față mustăcioasă era a unui european. Tăria noastră, gândi Suleiman. Armata noastră cea mai temută, ienicerii de elită, provenea din copii creștini. Așa cum poruncise Fatih.

Apoi veneau dervișii, goi, cu excepția șorțurilor verzi împodobite cu mărgele de abanos, purtând pălării înalte din păr brun de cămilă, cântând versete din Coran sau interpretând melodii sumbre, solemne, la flaute și cornuri.

Erau și smintiți ce călăreau în susul și-n josul coloanei, cu părul lung fluturându-le de sub căciulile din blană de leopard, cu piei de leu sau de urs aruncate pe umeri și cu cai îmbrăcați tot în blănuri și pene. Aceștia erau cercetașii nebuni, fanatici religioși care se aruncau în raidurile sinucigașe de care toți ceilalți se temeau.

În urmă veneau membri ai Divanului, judecători cu turbane verzi, demne și robe împodobite cu blănuri, viziri cu caii strălucind de atâtea pietre scumpe. Aveau cu ei cămile ce purtau Sfântul Coran și un fragment din piatra sacră Ka'aba, mișcându-se greoaie sub cutele verzi, strălucitoare, ale flamurii verzi a Islamului. Un Coran

legat în metal, cu litere de bronz, se clătina în vârful stindardului.

În încheierea procesiunii mergeau carele grele cu provizii, încărcate cu grâne, cămile aplecate sub greutatea pulberii și a plumbului și tunurile grele de asediu cu marile lor guri de bronz.

Ar trebui să fiu în fruntea lor, gândi Suleiman din nou. Ar trebui să fiu cu ei.

— Îți voi aduce capul șahului! strigă Ibrahim.

Suleiman simți ceva neplăcut. Cum spusese Hürrem? „Ești îngrijorat că va abuza de puterea pe care o are?"

Apucă frâul calului lui Ibrahim și îl trase aproape.

— Trebuie să recucerim Bagdadul, spuse. Ca apărător al credinței sunt obligat s-o fac.

— Mi-ai încredințat poruncile tale, Stăpâne. Voi face tot ce pot ca să te slujesc.

Suleiman privi către fereastră, apoi iarăși la Ibrahim.

Da, mi-am pus toată încrederea în tine, gândi el. Allah să mă ajute să nu mă fi încrezut prea mult.

Pera.

Julia ședea pe terasă, la soare. Ludovici se opri pe scările de marmură ce începeau în grădină și duceau la ea și o privi. E frumoasă, gândi el, atât de dureros de frumoasă. Dacă aș putea să o fac să simtă pentru mine cea ce a simțit cândva pentru Abbas. Acum e a mea, dar nu are dreptul la alegere. E practic o prizonieră. Nu poate părăsi acest loc și protecția mea. Întoarsă la Veneția, după ce a fost concubina sultanului, ar fi probabil repudiată de propriul tată, iar bătrânul Serena, soțul ei, probabil că ar exila-o la o mânăstire. Ar fi văzută mai rău decât o prostituată. Mila lor creștină e cu mult superioară celei a musulmanilor pe care-i disprețuiesc atât de mult; virtutea unei femei înseamnă totul.

Ea ridică ochii și-l văzu privind-o. Ludovici urcă în fugă treptele. Avea pe el un caftan de culoarea ruginii și mătasea se ondula după mers. Îi plăcea rolul de renegat din comunitate. Hainele otomane și tabieturile pe care le adoptase îi subliniau satisfacția față de tot ce însemna Veneția.

— Este plăcut la soare, spuse el.

Ea ridica privirea din carte, dar nu surâse. Atât de îndepărtată, gândi el. Un înger sculptat în gheață. Știu că e în stare de o mare pasiune. Dar aceasta îmi rămâne ascunsă.

El însuși o scosese din Bosfor în acea dimineață.

Imaginea îl urmărea încă. Ea era pe jumătate goală, iar lui i se

tăiase răsuflarea văzând-o. Dar era vânătă de frig și de lipsă de aer. Prima ei atingere fusese înghețată. De atunci rămăsese față de el la fel de îndepărtată ca o statuie de marmură; frumoasă, rece, neînsuflețită.

Bolise săptămâni întregi după aceea. Mai târziu, când se refăcuse suficient, Ludovici îi spusese adevărul: Abbas, și nu Providența, o salvase. Probabil că ea bănuise, pentru că primise știrea calmă, cel puțin fără manifestări exterioare. Dar căzuse într-o depresie care dura de luni de zile. Se îmbrăca și se purta ca o văduvă. Ludovici înțelesese; încă îl mai iubea. Și totuși pentru ea era ca și mort acum.

Așa că ce să facă cu ea? de la întâlnirea de dimineață cu Abbas nu se gândise la nimic altceva și își dăduse seama, deodată, că el însuși, la rândul lui, se ținuse departe de ea. Nu era pentru el decât un înger pe care-l păstrase, inconștient, printre grădinile și ferestrele palatului său, o prezență prea sacră pentru a-și permite s-o atingă. Știa cât de mult o iubise Abbas; s-o ia acum pentru sine ar fi fost o trădare.

Dar acum Abbas îi cerea să o trimită departe. Trebuia deci să o facă să înfrunte adevărul că o dorește pentru sine. Abbas nu putea să mai emită pretenții asupra ei. Ludovici ura monstruozitatea care i se făcuse lui Abbas. Dar nu putea să-i nege realitatea.

Se așeză lângă ea.

— Trebuie să vorbim.

Julia puse cartea deoparte și se uită la el cu ochii aceia albaștri ca gheața. O imagine pe care, își aduse el aminte, Abbas i-o descrisese cândva. Rece, de când o trăsese afară din apă. Da, își spuse el, era ca și când n-ar fi fost deloc reală.

— Julia, ești aici sub protecția mea de mai bine de doi ani.

— Știi că îți voi fi recunoscătoare întotdeauna pentru ce-ai făcut, spuse ca.

— Ești fericită aici?

— Nu, Ludovici. Sigur că nu.

— De ce?

Ea păru surprinsă de întrebare.

— Pentru că mă simt singură.

Ludovici își desfăcu brațele.

— Ce pot să fac? dacă, pleci de aici, vei fi în pericol. Iar Veneția. Înălță din umeri, neajutorat.

Ea nu zise nimic. Fără ajutorul cuiva, era lipsită de orice

apărare.

Ce pot să fac? gândi Ludovici. Este o femeia măritată. Serena încă trăiește în Cipru. Nu pot s-o trimit înapoi, acolo. Și încă trebuie să-i țin prezența secretă, chiar față de restul comunității. Corpo di Dio! la ce mă gândesc? o vreau. La naiba cu Abbas. Remușcările mele nu-i vor da lui ouăle înapoi!

Poate că ea îi citea gândurile.

— Spune-mi, îl întrebă ea. Tu îl vezi vreodată.

— Da. Uneori.

— Întreabă vreodată de mine?

— Nu, minți Ludovici.

Ochii ei străluciră.

— Bietul Abbas, șopti ea.

El se întinse după mâna ei. Era caldă.

— Voi încerca să te ajut, să nu te mai simți singură, zise Ludovici.

Nu, Abbas, n-o voi trimite. Va rămâne aici. Cu mine.

Ușa era ușor întredeschisă și galbenul pâlpâitor al lumânării dansa în holul întunecat. Ludovici se opri în umbră, asurzit de propriile bătăi ale inimii. Avea gura uscată.

Deschise ușa. Julia stătea la măsuța de toaletă, pieptănându-și părul. Mătasea cămășii de noapte unduia în lumină o dată cu mișcările sale. Îl văzu în oglindă și se opri, speriată.

Ludovici își văzu și el în oglindă propria imagine, barba blondă și privirea pierdută.

Julia lăsă peria jos.

— Ludovici?

El veni în spatele ei și îi puse mâinile pe umeri, urmărindu-i chipul în oglindă. Ea nu mai părea speriată, nici măcar surprinsă.

— Ridică-te și întoarce-te, șopti el cu vocea răgușită.

Îi urmări linia umerilor cu palmele. Nu, nu murmură, gândi el. Erau moi, rotunzi, plini și calzi. Se simțea singură. Cămașa de noapte urmărea contururile trupului ei, lipindu-se de fiecare curbă. Pieptul îi tresălta ușor. O cruciuliță de aur sclipea între sânii ei.

De ajuns cu gentlemanul creștin și loial, își spuse el.

Apucă marginea cămășii de noapte în pumni și o rupse pe toată lungimea, după care o îndepărtă de pe umerii ei.

— Ești perfectă șopti el.

Îi sărută gâtul, umerii, sânii. Apoi zări imaginea din oglindă. Julia nu se mișcase. O ridică și o puse pe marginea patului, apoi

dădu la o parte resturile cămășii de noapte. Așteptase clipa aceasta atât de mult.

Ea îl privea cum îi scotea hainele. Dar tot nu se mișcă, nici nu vorbi.

El se lăsă înspre ea, gemând de senzația de atâtare pe care o simțea în vintre. Îi sărută curbura moale a gâtului. Inspiră mireasma fină a părului, începu să se apropie de ea. Julia stătu nemișcată sub el și îl urmări cum se zbuciumă.

După aceea el rămase întins lângă ea, incapabil să vorbească sau să se uite în ochii ei. Cucerise premiul, dar premiul nu mai exista. Gustase perfecțiunea, dar acum gustul din gură îi era cunoscut, și Ludovici recunoscu cu ușurință ce se ascundea în amărăciunea aceea.

Dezamăgire.

Azerbaidjan.

Rüstem calculase repede că, dacă nu se angaja prea devreme, putea profita de pe urma propunerii lui Kislar Aghasi, indiferent de cum cădeau zarurile. Era clar că urma să se producă o confruntare între Hürrem și Divan; politic era bine să nu fi prins în nici o tabără în timpul conflictului. Sau, mai degrabă, cel mai bine era să se afle într-amândouă.

De aceea, îl va încuraja pe Ibrahim în ambițiile sale. Dacă vizirul reușea, atunci se va afla lângă el. Dacă eșua, el își va primi răsplata de la vrăjitoarea de Hürrem.

Fusese un marș lung printre stepele pustii ale Anatoliei. Uriașa armată șerpuia pe platouri, stârnind nori de praf ce se ridicau în spirale la o sută de picioare înălțime. Șacalii treziți din bârloguri fugeau speriați; țărani păscând turme de oi stăteau pe margini și se minunau.

Coloana se afunda tot mai adânc în pustietate. Milă după milă, cu cercetașii în față, cu tunurile grele și cămilele mult în urmă, convoiul se întindea de-a lungul orizontului stepei. Trecu o vară până când parcurseră lungul drum către est și se găsiră în cele din urmă la picioarele înalților munți ai Asiei unde își priviră chipurile bărboase și prăfuite în oglinda apelor reci și inerte ale Lacului Van.

Continuară să mărșăluiască printre munți până când se opriră în fața domurilor albastre ale Tabrizului. Ibrahim se năpusti după șahul Tamasp, dar acesta evita lupta, nevrând să-și riște cavaleria în fața artileriei și ienicerilor otomani și preferă să se ascundă departe, în munții Sultăniei.

Iar turcii simțiră în aer primul fior al toamnei și se cutremurară, privind înspre cer cu teamă.

Stindardul lui Ibrahim, înalt cât șase lungimi de cal – numai sultanul avea unul mai înalt – era înfipt în pământul sterp și tare. Cortul lui flutura și pocnea în vânt. Câmpia era înconjurată de creste muntoase cenușii, profilate pe cerul marmorat.

În pavilion, Ibrahim ședea gânditor pe un tron de campanie, făcut din fildeș, abanos și sidef. În câteva vase de aramă se făcuse focul, împotriva frigului. Și era încă vară! ibrahim se cutremură la gândul petrecerii unei ierni întregi în aceste locuri.

Rüstem atinse covorul gros cu fruntea.

— Rüstem! n-ar trebui să fii la paza caravanelor și a mătăsurilor?

Rüstem observă nota ascuțită din vocea lui Ibrahim. Era într-o dispoziție periculoasă. Greutățile ultimelor săptămâni începeau să-și spună cuvântul. Victoria rapidă, pe care o așteptase, nu venise.

— Am crezut că aș putea să-ți fiu de folos, stăpâne.

— Să mă ajuți să-mi număr banii? pot să mă descurc și singur la asta.

— E vorba de șah, Stăpâne.

Fața lui Ibrahim se înroși pe dată de mânie. Rüstem nu-l văzuse niciodată într-un asemenea hal. Își dorește victoria prea mult, gândi el. Asta îi tulbură judecata.

— Șahul! șahul nu e decât un șacal! fuge din fața noastră, apoi ne adulmecă urmele și se hrănește cu ce rămâne în spatele nostru.!

Retorica ta e perfectă, gândi Rüstem. Dar asta nu va rezolva problema.

— Cercetașii noștri tot nu i-au dat de urmă?

— Se ascunde pe undeva prin munți.

— Poate ar fi o cale să-l atragem în luptă.

Ochii lui Ibrahim sclipiră ca de foamea disperării.

— Cum, Rüstem?

— Dacă îi oferi un tratat.

— Niciodată! am jurat să-l zdrobesc!

— Nu tratezi cu un mare rege european, stăpâne. Șahul nu-i decât un șacal, cum bine spuneai. Un șarpe veninos, care trebuie distrus. N-ar fi nici o dezonoare daca ai folosi oferta de armistițiu numai ca să-l scoți afară din vizuină.

Ibrahim se ridică brusc și începu să măsoare camera.

— Cum am putea da de el?

— Poți fi sigur că sufavizii ne spionează și acum. Orice mesager izolat traversând câmpia ar fi interceptat.

— Da, și i s-ar tăia urechile și nasul, care ni s-ar returna apoi într-o pungă de piele.

— Poate că șahul n-are chef să se ascundă în fiecare vară în munți. Nu poate duce război cu noi pe vecie. Ca orice eretic, se va agăța de orice șansa de a-și putea răspândi ideile.

Ibrahim se duse către intrarea cortului și privi către munții sălbatici. Cerul devenise cenușiu ca plumbul în după-amiaza târzie, iar umbra norilor de ploaie traversa tabăra cu viteza unei cavalerii în atac.

— Trebuie să-l atrag la câmp deschis, murmură el.

Rüstem respiră adânc. Acesta era momentul. Evaluase riscul, și știa că premiul merita încercarea. O reușită acum putea să-i asigure averea și destinul. Nu putea rămâne funcționarul vizirului pe vecie.

— Lasă-mă să-i duc un mesaj.

Ibrahim se întoarse și expresia lui suferi o transformare dramatică.

— Tu, Rüstem?

Lăsă capul pe spate, hohotind.

— Pot să scot șacalul din gaură, stăpâne. Sunt sigur.

— De când un vistiernic devine și ambasador?

— Nu pot rămâne vistiernic pentru totdeauna.

Ibrahim păru să recunoască o ambiție asemănătoare cu a sa și încuviință înțelegător. Redeveni deodată serios.

— Care e planul tău?

— Un mesaj sigilat din partea ta, stăpâne, oferindu-i Tabrizul și Azerbaidjanul, în schimbul sfântului Oraș al Bagdadului. Respectând frontierele sale de est.

— Nu va crede niciodată ca îi oferim un asemenea târg.

— Îl pot convinge. Ai un duplicat al sigiliului sultanului. Dacă îl va vedea întipărit pe mesaj, va crede ca e autentic.

— Și dacă îl convingi să trateze?

— Îl atragem pe el și pe soldații lui pe câmpie. Și îi măcelărim.

Ibrahim scutură din cap. Furtuna era de-acum deasupra taberei. Izbucni ca o rafală de artilerie, izbind în solul tare și răpăind ca mii de săgeți pe pereții corturilor. Flăcările din vasele de aramă tremurară, atâțate de o pală de vânt.

— Nu va crede niciodată așa ceva, spuse Ibrahim.

— Lasă-mă să încerc.

Îi promisese lui Suleiman capul șahului. După campania din Viena nu-și mai putea permite un al doilea eșec. Nu cu vrăjitoarea de Hürrem șoptind împotriva lui. Avea nevoie de această victorie.

Ibrahim întinse o mână spre Rüstem, cu palma în sus.

— Îl vreau, Rüstem, spuse al. Strânse pumnul. Dacă mi-l aduci, răsplata îți va întrece cele mai îndrăznețe visuri.

Rüstem se înclină recunoscător, dar fața sa nu exprima nici bucurie, nici recunoștință. Deja își calculase toate riscurile. Știa cât valora. Pentru Ibrahim.

Sau pentru Hürrem.

Șahul Tamasp privi creatura mizerabilă din fața sa. Omul fusese adus cu ochii legați și înlănțuit, de doi cercetași. Stătuse cu fața la pământ, în noroi, la intrarea în cort, cu două iatagane lipite de gât, în timp ce șahul citise conținutul mesajului pe care îl adusese.

Tamasp arătă scrisoarea mullahului și căpeteniilor din jur. Toți clătinară din cap, într-o tăcere solemnă. Ce șiretlic mai imaginase iarăși marele vizir al sultanului? după ce toți o văzură, șahul o citi din nou, pentru a treia oară. Era un bărbat tânăr, cu gura subțire și crudă și o barbă neagră, îngrijita. Avea degete lungi, care parcă mângâiau pergamentul în timp ce-l citea, iar încheieturile ce ieșeau din mânecile mantalei erau subțiri și brune de culoarea alunei. Când vorbi, vocea răsună înaltă, ascuțită, ca de fată.

— Cum te cheamă, mesagerule?

Nenorocitul ridică fruntea câteva degete de la pământ și vorbi în direcția vocii pe care o auzise.

— Rüstem, stăpâne.

Barba lui cenușie era plină de noroi și de sânge uscat. Sângele provenea de la buzele sale, care avuseseră de suferit de pe urma zelului manifestat de gărzi în a-i ține capul lipit de podea.

— Ce rang ai?

— Defterdar, stăpâne.

— Vistiernic? de când Sultanii Osmanlâi își trimit vistiernicii ca mesageri?

— Marele vizir are încredere în mine, stăpâne.

Șahul îl studie mai atent pe acel bărbat. Era palid de epuizare, dar nu părea înfricoșat. Din ce putea vedea din chipul lui, părea un om remarcabil.

— Deci Ibrahim ar fi dornic de pace. Sultanul lui vrea același lucru?

— Ibrahim se bucură de încrederea Stăpânului celor Două

Lumi. Are sigiliul acestuia.

— Da, văd.

— Sultanul va ratifica orice tratat semnat de stăpânul meu, Ibrahim.

— Mesagere Rüstem, poți să-mi spui de ce Stăpânul celor Două Lumi nu-și conduce el însuși armata împotriva noastră, cum a făcut tatăl său?

— A obosit de războaie. Dorește numai pace.

Șahul ridică din umeri. Poate. Poate.

Oferta era rezonabilă. Prea rezonabilă? se întrebă. Și totuși, dacă era adevărată, se putea duce în fața mullahilor cu o victorie politică uluitoare. Oricum nu puteau spera sa păstreze Bagdadul în fața armatelor otomane. Când Ibrahim ar fi obosit să-i mai urmărească prin munți și s-ar fi întors la Istanbul ei și-ar fi recucerit Tabrizul și Orașul Sfânt. Dar ar fi trebuit să-l cedeze din nou în vara următoare, când ei s-ar fi întors.

În cele din urmă tot ar fi trebuit să ducă tratative. Dar așa putea obține pacea astăzi. Plus teritorii prețioase. Mai mulți adepți pentru mullahii săi.

Și totuși…

— Un asemenea tratat ar fi posibil, mesagere Rüstem. Dar trebuie să ne întâlnim într-un loc ales de mine având cu noi numai gărzile persona1e.

— Te îndoiești de onoarea lui Ibrahim?

Șahul zâmbi.

— Mă îndoiesc că poate rezista unei asemenea tentații.

Făcu semn celor doi oșteni, care îl săltară în picioare pe Rüstem cu brutalitate.

— Dacă e de acord cu condițiile mele, spune-i că accept oferta. Mergi în pace, mesagere Rüstem.

Gărzile îl târâră departe. Șahul privi cum îl urcară în spinarea unui cal; legat din nou la ochi și pus în lanțuri, conducându-l printre corturi, către sud. Se întrebă din nou în privința lui Suleiman. Un Osmanlâi care voia pace? ori era o minciună, ori primul semn de slăbiciune. Cum va voi Allah, concluzionă el. Vom afla în curând.

Vântul era rece, deși iarna era încă departe. Șahul obosise de atâta stat ascuns prin munți.

— Dacă te ții după urme, vei ajunge la valea unde sunt prietenii tăi, spuse și îi luă legătura de pe ochi. Celălalt îi desfăcu lanțurile de

la încheieturi.

Rüstem clipi orbit de lumina soarelui. Unul din perși, un bandit bărbos purtând un coif conic, înalt, îl trase de barbă.

— Data viitoare când ne întâlnim, poate că șahul mă va lăsa să-mi ud sabia în ficatul tău, rânji el.

Rüstem nu-l luă în seamă și trase de frâu. Avusese dreptate, riscul fusese neglijabil. Mai trebuia un singur lucru pentru încheierea afacerii.

Bietul Ibrahim. Era prea dornic de glorie ca să poată fi un vizir cu adevărat bun. Adevărata măreție necesită o gândire mai atentă. Era nevoie de cineva capabil să vadă ocazia în mijlocul crizei.

Cineva ca el!

Cei doi perși galopau în depărtare. Acum, că era singur, își permise un zâmbet slab, nesigur. Apoi călări pe urmele vechi către tabăra otomană.

Ibrahim avea o expresie ciudată. Trăsăturile lui trădau amuzament și mirare. Cu un deget ciocănea în brațul tronului, în ritm cu fluturarea cortului de mătase izbit de vântul rece al serii.

— L-ai găsit pe șah? zise el în cele din urmă.

— Da, stăpâne.

— Te-au dus legat la ochi, fără îndoială.

— Da, stăpâne.

— Te-au tratat bine?

— Acceptabil, stăpâne.

Ibrahim îl studie. Hainele lui Rüstem erau rupte și murdare. Avea noroi uscat pe barbă. L-a afectat oare această experiența în munți? ochii lui, de un cenușiu deschis, nu spuneau nimic.

— Ai buza spartă.

— O nimica toată.

Ibrahim râse pe neașteptate.

— Și eu, care credeam că n-o să te mai văd niciodată. Ce pierdere ar fi fost pentru lumea poeziei și a conversației.

— Nu cred, stăpâne, zise Rüstem. Ironia părea să se fi pierdut în chipul său nepăsător.

Ei bine, trebuia să mă fi așteptat la asta. Uneori Ibrahim avea o viziune în care se făcea că îi despărțea vistiernicului capul de trup, cu sabia, ca pe un ou. Se uita înăuntru și nu vedea nici urmă de creier. Numai un abac.

— Deci, ce spune șahul despre oferta noastră de pace?

— A refuzat-o, stăpâne.

Chipul lui Ibrahim se întunecă, dar surâsul rămase la locul lui.

— N-are încredere în noi, Rüstem?

— Nu s-a încrezut în autoritatea din spatele scrisorii.

— Autoritatea.?

— A spus că nu poate duce tratative cu tine.

Zâmbetul dispăruse acum.

— De ce nu?

— A spus că tu ești doar un soldat. A spus că ar putea accepta o asemenea ofertă dacă ar fi semnată de sultan, nu de o slugă de a lui.

Ibrahim sări în picioare. Își încleștă pumnii încercând să-și stăpânească tremurul mâinilor, dar trupul lui era copleșit de o forță teribilă, mai presus de puterile sale. Îl înșfăcă pe Rüstem de umeri și îl trânti la pământ.

Rüstem nu se opuse. Se întinse la picioarele lui Ibrahim, fără a fi nici surprins, nici furios. Ibrahim se dădu într-o parte și trase iataganul din teaca împodobită, apoi îl ridică cu ambele mâini deasupra capului. Îl năpusti în jos cu toată puterea, despicând tronul în două, și așchii de fildeș și abanos se răspândiră prin cort.

— Sluga sultanului! este sluga sultanului acela care conduce în fiecare zi Divanul și administrează Imperiul. Este sluga sultanului cela care îi conduce armata în luptă, în timp ce sultanul însuși se desfată în Harem? eU SUNT SULTANUL!

— Șahul a vorbit din ignoranță, stăpâne.

— Crede el că sultanul și-ar fi trimis armatele în luptă sub comanda unei slugi? ei, Rüstem?

— Stăpâne, eu doar am repetat ce a spus el. A spus că nu poate trata decât cu Sultanul Osmanlâilor.

— Sultanul! cât va mai trebui să îndur asta? sultanul mi-a încredințat mie puterea sa, domeniul, bogăția, totul! războiul și pacea sunt în mâinile mele. Știe șahul că eu am fost cel care a declanșat această campanie? eu – nu sultanul! eu duc povara, și acum să aud că eu nu sunt decât sluga sultanului.!

— Dar, stăpâne.

Ibrahim aduse sabia în fața ochilor lui Rüstem, răsucind lama încet încât lumina juca pe ea, poleind tăișul.

— Când îl vom prinde, îl vreau viu, mârâi el.

— Mai întâi trebuie să-l ispitim afară, stăpâne. Dacă sultanul ar fi aici, l-am putea scoate din bârlog și am pune capăt acestei impertinențe. Dacă am putea trimite un mesaj către Sultanul Vieții.

— Nu! am jurat că îi voi duce capul șahului! și acum să dau

fuga la el să-i cerșesc ajutorul?

— Atunci. Am putea proceda altfel.

— Altfel, Rüstem?

— Întregul Imperiu știe cât de mult te-a onorat sultanul cu toată încrederea sa. Poate că trebuie să-i arăți asta șahului. Trebuie să-i arăți că ai autoritatea de a încheia un asemenea tratat.

— Cum?

Rüstem clipi încet.

— Trebuie să repeți oferta, stăpâne. Numai că de data asta vei semna ca sultan.

Ibrahim îl privi. Oare lunaticul ăsta își dădea seama ce spune? dar Rüstem era orice, numai lunatic nu. Era un abac. Era o soluție logică a problemei.

— E imposibil.

— Ne va servi scopului. Ce altceva am putea face, stăpâne? poate doar să-l fugărim prin munți tot restul verii și apoi să ne întoarcem purtând ca prada doar câteva mătăsuri persane.

— Pot face multe lucruri, Rüstem, dar nu-mi pot asuma titlul sultanului…

— Cine va ști odată ce l-ai momit pe șah afară din munți? după aceea poți îngropa documentul împreună cu victima.

Poate are dreptate, gândi Ibrahim. De ce m-aș teme? suleiman mi-a încredințat Divanul și apoi armata. Eu sunt sultanul, cu excepția titlului. Dacă Suleiman n-ar vrea ca eu să-i reprezint puterea, atunci de ce s-ar încrede în mine atât de mult?

— Nu pot, spuse.

— Nu e altă cale de a-l scoate afară, stăpâne. Mi-a spus că dacă sultanul nu vine, atunci ne vom vedea în primăvara următoare la Tabriz.

Ibrahim închise ochii. Ce i-ar fi putut spune lui Suleiman dacă se întoarce iarăși fără victorie? austriecii îl umiliseră la Güns, acum șahul îl hărțuia din munți. Nu avea cum să-l zdrobească și să-și țină jurământul. Și până când frontiera din Asia nu era sigură, nu puteau să purceadă la marele război cu Carol, în Europa. Destinul său era la Viena, nu aici. Viena îi va săpa numele în istorie alături de cel al lui Alexandru.

Se uită la Rüstem care îl urmărea cu un soi de curiozitate detașată.

— Adu-ți pana și pergamentul, spuse Ibrahim.

„Șahului Tamasp al Persiei, salutări și urări de sănătate, fie ca

gloria și prosperitatea să-ți însoțească zilele. Din diverse comunicări verbale avem cunoștință de dorința voastră de pace și, prin grația Celui de Sus – fie puterile lui pe veci lăudate!

— Noi înșine nu avem deloc dorința de război cu frații noștri întru Islam. De aceea, vă facem cunoscut că dacă lăsați Orașul Sfânt al Bagdadului și toate teritoriile cucerite prin forța armelor, vom ceda și noi Tabrizul și pământurile cunoscute sub numele de Azerbaidjan, dacă veți plăti în fiecare an ca tribut o mie de ducați de aur. Zi și noapte calul nostru e înșeuat ca să mergem și să ne întâlnim pentru a încheia pacea."

Scrisă în anul 941 al Hejirei.

Ibrahim, Conducător Sultan.

Conducător Sultan!

Rüstem își struni calul pe creasta ce domina tabăra otomană. Fumul focurilor de dimineață încă se mai ridica, acoperind ca un văl panorama îndepărtată a munților. De aici Rüstem putea vedea cortul stacojiu al marelui vizir, cu stindardul cât șase lungimi de cal fâlfâind în bătaia vântului.

Conducător Sultan!

Rüstem se întoarse și călări spre nord, își îmboldi calul cu pintenii până dincolo de prima colină, după care, schimbă direcția spre vest. Când absența lui se va prelungi, Ibrahim va presupune că l-au ucis oamenii șahului. Și când se va consola cu ideea pierderii vistiernicului său, el va fi la Istanbul.

Ibrahim, prostule.

Conducător Sultan!

Topkapi Sarai.

Suleiman mototoli scrisoarea în pumni, cu fața urâțită de mâhnire.

Pașalele și muftiii și căpeteniile care-l înconjurau în Divan tăceau. Fiecare dintre ei simțea un fel de triumf: mai mare sau mai mic, dar niciunul nu și-ar fi permis s-o arate. Ibrahim mersese, în sfârșit, prea departe! vanitosul, lăudărosul grec își scrisese propria sentință. Rüstem Pașa stătea în centrul sălii și își aștepta rândul să vorbească. Imaculatul, necunoscutul Rüstem, gândi Suleiman. Nu venea nici o urmă de parfum dinspre el. Puțea a cal, iar pielea îi era plină de jeg și murdărie. Pretindea că făcuse trei săptămâni călare, tocmai din Azerbaidjan, spre a-i aduce vestea.

Mai bine îți murea calul și îți rupeai gâtul, își spuse Suleiman.

— Ai scris asta la cererea lui? spuse în cele din urmă sultanul…

— Da, Mărite Stăpâne. Mi-a poruncit să-l duc șahului Tamasp.

Suleiman înghiți un nod, încercând să se controleze. Ibrahim, ți-aș fi putut ierta orice, numai asta nu! dacă Rüstem venea la mine într-ascuns, poate tot mai găseam vreo scuză. Dar iată-l aici, în mijlocul Divanului, prezentându-mi o trădare pe care nu-mi pot îngădui s-o tolerez. Ce-ai făcut?

— Ai fost văzut, vistiernice Rüstem?

— Nu, Stăpâne. Ibrahim crede că m-am dus pe pământurile șahului. Dar eu mi-am urmat datoria. Nu puteam lăsa nepedepsită o asemenea trădare.

Vierme cu aere patetice, gândi Suleiman. Cum îndrăznești să-mi vorbești mie de trădare? ibrahim m-a slujit mai mult de un sfert de secol, ca prieten, conducător al armatei mele și vizir. De unde știi tu care a fost motivația lui pentru asta? cum poți fi atât de sigur?

— Sultanul îți rămâne îndatorat, Rüstem, se sforță el să pronunțe. Se uită din nou la pergamentul din mâinile sale.

— Cum merge campania împotriva șahului?

— Rău, Stăpâne. De la Tabriz, Ibrahim Pașa urmărește dușmanul prin munți, dar tot ce zărim sunt cozile cailor în retragere. Căpeteniile îl îndeamnă să meargă spre Bagdad, dar el nu ține seama de sfatul lor. Spune că el e singurul capabil să aducă victoria. Spune că așa a fost întotdeauna.

În sală se auzi o rumoare reținută, ca un oftat. Cum îndrăznea Rüstem să repete asemenea lucruri? se întrebă Suleiman. Rostește asemenea calomnii de parcă ar fi cifre pe o foaie de calcule. Ce va mai spune Ibrahim mai departe? va revendica gloria Rhodosului, și Budapestei, și Mohácsului?

— Și moralul armatei'?

— E scăzut, Stăpâne. Toți tânjesc după prezența ta la conducere. Ienicerii doresc să-i conduci tu la victorie. Se tem că Ibrahim îi va afunda doar tot mai adânc în munți, spre dezastru.

Suleiman privi în sus, spre praful ce se vedea plutind în razele de lumină venite de la ferestrele înalte. Trecerea prafului. Trecerea oricărei reputații.

În spatele lui, știa, se afla fereastra cu dantelă, fereastra fricii, privind sumbră către Divan. Nu era nimeni în spatele cortinei de tafta neagră, dar Suleiman își dori din toată inima să fi fost acolo, acum, sa poată privi pe altcineva cum ia hotărârea grozavă pe care știa că trebuie să o ia până la urmă.

Eski Sarai.

Razele lumânărilor dansau pe zidurile de piatră și poleiau candelabrele cu ierburi parfumate ce atârnau din tavanul boltit. Suleiman își scoase turbanul și își trecu palma peste pielea netedă a capului până spre ceafă, simbolul legământului strămoșilor săi hagii. Închise ochii. Simțea astăzi povara mai grea decât în oricare altă zi din cei cincisprezece ani de când primise mantia lui Osman.

Se lăsă pe divan și așteptă.

— Stăpâne.

Ea intrase pe nesimțite prin cortinele de catifea și îngenunchease la picioarele sale. De data asta pe chipul ei nu mai era nici un surâs. Își aplecă fruntea spre el ca să-i sărute mâna, apoi i-o luă și-o duse la obraz.

— Ai aflat?

— Da, Stăpâne.

— Cum?

— Șoaptele, Stăpâne.

— Întotdeauna sunt șoapte?

— Când am trecut de cortine și ți-am văzut chipul, am știut că de data asta șoaptele sunt adevărate. El o mângâie pe păr și fața i se îmblânzi.

— Ce mă fac?

— Pot să văd scrisoarea, Stăpâne? șopti ea.

El își desfăcu pumnul stâng, cu palma în sus. Scrisoarea era tot acolo, mototolită, de când Rüstem apăruse în Divan.

Hürrem o despături. Era abia vizibilă acum. Era rău boțită, iar transpirația lui Suleiman pătase literele. Dar putu înțelege că era o propunere de pace. Și putu citi semnătura.

— Conducător Sultan!

Oh, Rüstem! gândi. Hürrem. Abbas te-a ales bine. Ai un geniu rar pentru intrigă!

— Cere pace, spuse ea.

— E nebun, șuieră Suleiman, răgușit. Ce l-a putut poseda în clipa în care a făcut asta?

— Acest vistiernic, Rüstem, merită încrederea?

— Cum ar putea profita dintr-o asemenea minciună?

De fapt, nu e nici o minciună. E scris acolo, sub propriul meu sigiliu „Conducător Sultan”! sultan! nu poate exista împrejurare sau provocare în care alt om decât mine să-și spună Sultan! asta e rebeliune. Și el o știe.

— E prietenul tău, Suleiman. Mi-ai vorbit de el adesea.

— Da, este prietenul meu, mai mult decât un prieten! asta face totul și mai de neiertat!

— Nu acționa pripit, Stăpâne.

— Hürrem, cred că ești singura care a vorbit azi pentru el. Deodată are dușmani de care habar n-am avut. Au ieșit din toate crăpăturile palatului ca să-l înfunde!

Da, vorbesc pentru el, gândi Hürrem. Iar când capul îi va putrezi deasupra Porții Fericirii îți vei aduce aminte că eu i-am fost prieten. Dacă aș deveni instrumentul morții lui, m-ai urî și pe mine. Timpul trebuie să aibă grijă de Ibrahim, de-acum.

— Trebuie să te duci la el, șopti ea.

El încuviință, încet.

— Cu cât amân mai mult, cu atât sunt mai amenințat. Nu pot sta cu mâinile încrucișate. Și totuși, nu pot să-l vatăm, rusoaică mică. Ar fi ca și când mi-aș tăia o bucată din inimă.

— S-ar putea să nu fie nevoie. Stăpâne, dacă îți este într-adevăr prieten trebuie să fie o cale prin care să-l poți ierta.

El smulse scrisoarea din mâinile ei.

— Nu e nici o cale! ce iertare mai poate fi aici?

Sări în picioare și merse la lumânarea ce ardea lângă ușă, în sfeșnicul de argint. Ținu scrisoarea deasupra flăcării, răsucind-o între degete, privind-o cum arde.

— Nu-l vei confrunta cu scrisoarea? spuse ea.

— Ca să nege? îmi va spune de scrisoare cu gura lui când ajung. Dacă e adevărat, prietenul meu nu va scunde asta de mine.

Lăsă pergamentul arzând să-i cadă pe podea. Zdrobi apoi flăcările și scrumul cu talpa cizmei de piele.

Se aruncă pe divan.

— Ibrahim.

Hürrem veni lângă el. Îi apăsă capul pe sânii ei, și îl simți cum plângea încet, în brațele sale.

— Hürrem, șopti el, ce m-aș face fără tine?

— Sst, murmură ea; mângâindu-i tâmplele cu degetele și disprețuindu-i slăbiciunea mai mult decât oricând.

Era ultima zi fierbinte a lui august, perioadă din an în care numai săracii rămâneau să se înăbușe în acest oraș ca un cuptor. Suleiman abia se întorsese cu Divanul și Haremul său de la Adrianopol, unde se retrăsese pentru vânătoare și pentru a scăpa de răsuflarea pârjolitoare a vântului. Nu era vremea de începere a unei noi campanii, atât de periculos de aproape de iarnă, își spuse.

Gândul la călătoria lungă, obositoare, peste toată Anatolia, deprima. Dar nu exista alegere. Trebuia să se alăture armatei sale și încă repede.

Traversă Bosforul cu trei sute de ieniceri și un escadron de spahii și călări spre Üsküdar, apoi se îndreptă spre vest, peste câmpiile fierbinți ale Anatoliei, înspre munții Asiei.

Știu că va trece de ciclu complet al lunii până când va ajunge la destinație, o lună întreagă de praf, de dureri musculare, de călărit, călărit, călărit.

Conducător Sultan!

Urmă drumul lui Alexandru, printre livezi de smochini și măslini, câmpuri de grâne și de bumbac. Trecură prin Koniah, unde strămoșii săi selgiucizi trăiseră cândva, și unde făcu o oprire ca să se închine la Mevlan Türbesi, mormântul lui Jallal Ad-Din Rumi, care întemeiase ordinul Dervișilor.

Din Koniah trecură peste stepele pustii ce se coceau sub soarele fierbinte. Singurii companioni erau corturile negre ale nomazilor fluturând în vânt și zidurile de piatră fierbinte ale caravanseraiurilor ce ofereau adăpost caravanelor de cămile din Samarkand și Medina.

Trecură prin Edessa, locul de naștere al lui Abraham, unde bătrâni stăteau în umbra cetății și aruncau boabe de năut într-un bazin cu pești sacri. De acolo, călăriră spre munții întinși și sterpi, unde vânturile fierbinți ale deșertului nu puteau pătrunde. Aerul deveni brusc mai rece, iar stepa brună cedă locul stâncilor goale și curenților atât de reci, încât aveau asupra pielii efectul briciului. Vremea se schimba brusc, o furtună sălbatică putând întuneca cerul albastru în numai câteva minute, vântul șfichiuind oameni și cai ca un bici. Erau locuri în care numai caprele, oile și kurzii puteau să supraviețuiască.

Călăriră douăsprezece ore pe zi, oprindu-se doar când caii erau prea obosiți ca să mai continue, plini de spumă pe boturi și spinări, cu ochii roșii și mari de epuizare și sete. Dar tot târziu în august era când ajunseră, în sfârșit în Azerbaidjan.

Cercetașii merseră înainte ca să localizeze tabăra și să-l prevină pe Ibrahim să organizeze întâmpinarea lui Suleiman. O săptămână mai târziu se aflau pe coasta dealului de pe care se puteau vedea firele de fum scoase de focurile din vale. Tabăra otomană se întindea în panorama din fața lor.

Suleiman nu dorea decât să se arunce la pământ și să plângă, să

se ușureze. Epuizarea se cuibărea în oasele sale, făcea parte din el acum, ca și murdăria din piele. Dar nu putea să-și arate oboseala în fața ostașilor săi. Mai ales a ienicerilor. Se ridică în șa și-și îmboldi calul la vale.

Corturile fuseseră înălțate în rânduri lungi și drepte, pe divizii și regimente. La intervale regulate, se săpaseră gropi pentru excremente. Caii fuseseră adăpostiți, mașinile de asediu, carele cu provizii și tunurile fuseseră trase deoparte, în ordine perfectă. Tabăra era cufundată în liniște, căci nu erau tolerate bătăile, jocurile sau băutura. Dar când oamenii recunoscuseră steagul lung cât șapte cai al sultanului și zăriră bărbatul înalt și bărbos de pe calul alb, în haine verzi și turban imaculat, izbucniră în urale. Vestea se răspândi repede. Suleiman se întorcea în fruntea lor iarăși! îi va conduce dincolo de munți, spre victorie!

Suleiman își mână calul în fața cortului stacojiu de mătase cu steagul înalt cât șase cai. Ibrahim apăru și execută repede salutul ceremonios, atingând cu fruntea pământul în fața lui.

— Stăpâne, spuse el.

Unde-i era rânjetul băiețesc? se întrebă Suleiman. Unde era tânărul care s-ar fi repezit înaintea lui ca să-l îmbrățișeze după fiecare despărțire? uitați-vă la expresia aceasta vinovată.

— Ai capul șahului? zise Suleiman.

Ibrahim răspunse după o pauză lungă.

— Nu încă, Stăpâne.

— Atunci vom pleca spre Bagdad. Sultanul va conduce oastea.

— E bine că ești aici, Stăpâne.

— Da, Ibrahim?

— Numai motivul pentru care ai venit mă tulbură. Nu mai ai încredere în conducătorul armatei tale?

— Locul unui sultan e în fruntea armatei, așa cum niciodată n-ai încetat să-mi repeți.

— E singurul motiv, Stăpâne?

Ședeau turcește pe covoarele groase din pavilionul lui Suleiman. Cărbunii din vasele de cupru străluceau fierbinți, ațâțați de o rafală de vânt. În apropiere, un cal bătu din copite și sforăi, speriat de vuietul vântului și de frigul neașteptat.

Suleiman era obosit. Călătoria îl epuizase. Ochii îi erau umflați de lipsă de somn, cu greu își putea concentra gândurile. Și îi era frig. Nu simțise asemenea frig de mult timp. Își trase mantia îmblănită cu hermină mai aproape și și-o puse pe umeri.

— Ca apărător al Credinței, sunt obligat să apăr Bagdadul, nu să fugăresc cu oastea fantome prin pustietăți.

— Dacă-l învingem pe șah, Bagdadul este și el al nostru.

Suleiman scrută fata vizirului, în căutarea adevărului. În orice moment, gândi, în orice clipă mi se poate confesa; poate explica de ce a făcut ce-a făcut. Nu pot fi secrete între noi; nu va îngădui așa ceva. O să-i dea chiar el ocazia.

— Poate ar trebui să tratăm cu el, spuse Suleiman. O licărire de teamă apăru în ochii lui Ibrahim. O văzuse clar.

— Și ce să-i oferim?

— Nimic. Poate o frânghie pentru gât.

Suleiman scutură din cap.

— E la fel de alunecos ca și Împăratul Roman. Poate că niciodată nu vom întâlni vreunul din ei în luptă, Ibrahim. Este mai important să ne facem datoria. Noi apărăm Credința.

— Credința!

Suleiman văzu că Ibrahim regreta blasfemia încă din clipa în care o rostise.

— Este rațiunea armatei mele, Ibrahim. Alta nu e. Jihadul este pentru Allah. E datoria noastră.

Caii deveneau neliniștiți. Îi putea auzi bătând din copite, acoperind șuieratul vântului…

— Mâine ne pregătim de Bagdad. Vom cuceri Orașul Sfânt și la nevoie vom ierna acolo. Munții nu sunt potriviți pentru o armată atât de mare.

Suleiman putea simți umilința lui Ibrahim. Vizirul se uita fix spre cărbunii incandescenți, cu buzele strânse într-o linie subțire, plină de furie.

— De ce-mi faci una ca asta? șuieră el.

Suleiman simți cum pumnii i se încleștaseră în poală. După ce m-ai trădat, îndrăznești să-mi ceri socoteală pentru ceea ce fac? gândi el.

— Sunt obosit, trebuie să dorm, spuse. Lasă-mă, acum.

Obiceiul lor era să doarmă în același pavilion când erau în campanie. Dar în seara aceasta Suleiman nu-i ceru prezenta și Ibrahim nu protestă în fața surghiunului. Se ridică în picioare, execută un salut și ieși.

În timpul nopții vijelia se năpusti peste capetele lor. Suleiman se trezi auzind caii și cămilele agitându-se în furtună. Oamenii strigau în întuneric și apoi încă o rafală scutură pavilionul atât de

puternic, încât el crezu că peretele de mătase aurie fusese sfâșiat pe toată înălțimea. Își puse repede o haină și se grăbi spre intrare. Perdele de lapoviță și ninsoare tăioasă astupau totul. Își acoperi fața ca s-o apere de palma usturătoare a zăpezii. Auzea urletele animalelor și oamenilor, dar tot spațiul nopții era ascuns într-un văl alb. Torțe licăriră o clipă și fură stinse de vânt.

Pajii tremurau speriați. Chiar și unul dintre străjerii lui căzu în genunchi.

— Allah să ne apere! murmură el. E mâna magicienilor perși.

— E doar o furtună! strigă Suleiman, făcând eforturi să se adune el însuși. Ridică-te, omule!

Îl săltă în picioare cu propriile mâini. La naiba cu Ibrahim, gândi. La naiba cu trădarea și prostiile tale! la naiba!

Ibrahim se clătină pe picioare, uimit de spectacolul pe care i-l ofereau zorii. Valea era îmbrăcată în alb. Corturile se îndoiseră sub greutatea zăpezii. Piciorul înghețat bocnă al unei cămile răsărea ca o ramură lungă dintr-un troian.

— Doamne, ajută-mă în nenorocirea mea, murmură el.

O lumină ciudată, gri, încerca să treacă prin păturile groase, agățate de nori negri. Întreaga vale amuțise, cuprinsă de o tăcere stranie. Regimente întregi fuseseră îngropate sub troiene, corturile fuseseră smulse de forța vântului. Bucăți de pânză fâlfâiau încă în vârful parilor rupți, ca steagurile zdrențuite ale unei armate înfrânte.

Ibrahim ascultă ceea ce părea a fi vuietul vântului, dar vântul se liniștise. Își dădu seama că erau strigătele oamenilor prinși în zăpadă, amestecate cu nechezatul cailor și cămilelor pe moarte.

Nu mai întâlnise înfrângerea până atunci, dar acum o recunoscu: în loc de sânge era zăpadă. Nu îl învinsese un inamic viu, ci munții.

Oamenii se clătinau, orbiți de zăpadă, într-un peisaj care nu mai semăna cu cel din seara trecută. Unii scormoneau disperați zăpada căutând vreun camarad, trăgeau de hamurile unui cal pe jumătate îngropat într-un nămete.

Cei mai înalți priveau pe furiș către trecătorile din munți, așteptând parcă siluetele călăreților perși desenate pe fundalul zorilor. Erau neajutorați. Lipsiți de orice apărare. Dacă dușmanul ar veni acum.

— Ibrahim!

Acesta se întoarse spre el. Suleiman stătea mai sus de el, cu

iataganul împodobit atârnat la brâu. Recunoscu pe fața lui o furie pe care o mai văzuse o singură dată în viață: la Rhodos, când chemase călăul ca să-i ucidă pe conducătorul oștii și pe marele vizir.

— Ce ai făcut?

Ibrahim întinse brațele în lături, inert. Cine ar fi putut anticipa o asemenea furtună, în septembrie?

— Dacă vin perșii acum vom muri cu toții aici! mârâi Suleiman.

Ibrahim se uită la el. Ce putea spune?

Suleiman veni mai aproape pentru ca pajii și soldații din jur să nu-i audă vorbele.

— Uneori m-am întrebat dacă nu cumva tu și cu mine ne-am născut în familii greșite, șopti el. Dar se pare că nu.

Suleiman se întoarse și porni prin zăpada groasă până mai sus de genunchi, înspre resturile taberei ienicerilor.

Trebuiau să se reorganizeze repede, realiză Ibrahim, și să se retragă. Dar asta nu mai era datoria sa. Sultanul era din nou la comandă și el va da toate ordinele zilei.

Galata.

Razele provenite de la lumânarea de ceară tremurau pe luciul șirului de lespezi albastre. De fiecare dată când Abbas se mișca, mătasea caftanului său foșnea ca o frunză uscată în bătaia vântului.

Acesta oftă și privi către Ludovici:

— Sunt zile primejdioase, spuse el.

— Fiecare zi e primejdioasă, Abbas.

— Te-ai ocupat să fie în siguranță? a plecat din Istanbul?

— Da răspunse Ludovici, și întâlni privirea lui Abbas. A plecat.

Abbas mormăi satisfăcut.

Ludovici nu știu ce să spună.

— Mai ai eunuci pe lângă casă, Ludovici?

— Am un harem, spuse el, de parcă asta explica totul.

Abbas nu zise nimic, dar tăcerea sa era plină de reproșuri.

— Te gândești vreodată la vremurile de demult, Abbas? la Veneția?

— Mi se pare că au trecut o sută de ani. Amintirile mele din vremea aceea seamănă cu frunzăritul unui jurnal străin.

— Aș vrea să mă fi ascultat atunci, când ți-am spus.

O umbră de surâs; rânjet și tristețe.

— Da, m-ai prevenit, mi-aduc aminte. Și timpul a dovedit că ai avut dreptate.

— Asta nu mi-a adus nici o mulțumire.

— Știu, Ludovici. Dar soarta omului i-e scrisă de Dumnezeu în frunte. Și soarta mea a fost aceasta. N-aș fi putut face altfel, așa cum norul nu poate hotărî în ce parte să alunece pe cer. Direcția lui e dictată de voința Domnului, la fel ca viața mea.

— Atunci, în ziua de apoi Dumnezeu nu va avea nici un drept să-ți judece păcatele. El este cel care ar trebui să-ți ceară iertare.

— Asta e blasfemie, Ludovici, și nu o voi asculta. Bate din palme ca să-ți cheme haremul tău?

Ludovici fu intrigat de întrebare.

— Dar ea nu e o concubină. Este o femeie creștină, de familie aleasă.

— Da, dar ai făcut-o? ți-a fost concubină?

— Nu, minți Ludovici. Nu mi-a fost.

— Bun, te cred, spuse Abbas, dar ceva din expresia lui îi sugeră lui Ludovici că și el mințea.

Când Ludovici se întoarse la reședința sa din Pera urcă în biroul său și rămase mult timp lângă fereastră, privind marea și reflectând. Apoi strigă câteva porunci către Hyacinth, care o luă la fugă pe coridor. Ludovici se așeză la masa mare de stejar de lângă fereastră și aștepta.

Julia intră încet, însoțită de foșnetul moale al fustelor lungi ce se târau pe marmura albă.

— Ai venit să mă vezi? întrebă ea.

Ludovici se ridică și-i oferi un scaun.

— Te rog. Stai jos, spuse el.

Ea se așeză, iar el își trase un scaun lângă ea.

— S-a întâmplat ceva, Ludovici?

El dădu din cap.

— Mă urăști, Julia?

— De ce să te urăsc?

El nu răspunse.

— N-ai făcut altceva decât face sultanul cu concubinele sale, sau chiar tu cu ale tale. Atât că tu nu m-ai băgat după aceea într-un sac, ca să mă îneci în Bosfor.

— Mi-e rușine.

— Altă dată mi-ar fi fost și mie rușine. Dar turcii au făcut din mine o târfă și nu mi-a rămas nimic ca să-mi fie rușine.

— Dar tu nu ești o târfă!

El sări brusc în picioare răsturnându-și scaunul. Îi întoarse spatele și privi în întuneric către apele Cornului.

— Sunt recunoscătoare, Ludovici. Mi-ai salvat viața. Mi-ai dat adăpost aici. Cred că de fapt prefer să fiu o concubină, decât o călugăriță. Deși poate că singura diferență constă în activitățile din timpul serii.

El se întoarse. Își bătea joc de el? își încrucișă brațele și se aplecă spre ca.

— Serena a murit, spuse el.

Julia respiră adânc.

— Când?

— Acum trei săptămâni, în Cipru. Am primit vestea astăzi.

Ea ridică din umeri.

— Asta nu schimbă nimic pentru mine.

— Poate că schimbă.

Ludovici plecă de lângă fereastră.

— Mărită-te cu mine.

Julia îl privi surprinsă.

— De ce?

— Pentru că te iubesc.

— Sunt mulțumită cu poziția de concubină, stăpâne. Căsătoria cu tine n-ar schimba nimic.

— I-am spus lui Hyacinth să vândă haremul. Te vreau numai pe tine, Julia.

Julia se ridică și traversă încăperea.

— Vrei să te iubesc, iar eu nu pot.

— Poți încerca, spuse Ludovici.

Julia scutură din cap.

— Iubesc doar Veneția și câteva după-amiezi furate, petrecute pe canale. Și Sirhane? gândi ea.

— Te vreau.

— Mă ai deja.

— Atunci să spunem că o fac pentru că mi-e rușine. Mărită-te, totuși, cu mine.

Ea se aplecă spre el și îl sărută delicat pe obraz. Ludovici se întinse și o strânse în brațe, dar când o sărută nu simți nici un răspuns și știu că ceea ce voia de la ea îi era tot atât de imposibil de obținut ca și lui Abbas.

Mesopotamia.

Bagdadul fusese construit din aceeași cărămidă și piatră ca și vechiul oraș al Babylonului. Orașul califului Harun al-Rașid se sprijinea pe Tigru și Eufrat. Șiruri de palmieri mărgineau domurile

și minaretele ce promiteau o pradă bogată în mătăsuri, aur și femei.

Suleiman stătea nemișcat pe armăsarul său arab, privind mașinile de asediu și tunurile târându-se pe poziții și murmură o rugăciune de mulțumire. Momentul de criză trecuse.

Perșii nu veniseră în dimineața aceea. Simpla lui prezență electrizase oastea și până la căderea serii erau reorganizați și începeau lunga și lenta retragere din munții ce fuseseră gata să-i înghită.

Imperiul lui Mahomed, Oastea Islamului, cât pe ce să fie distruse, prin grija „Conducătorului Sultan" gândi el amar. Credincios sau nu, Ibrahim avea o datorie către mine. Dar a pierdut-o din vedere din pricina ambiției.

Ibrahim călări înspre el și șaua lui bătută în rubine și smaralde licări în lumina dimineții. Rânjea, de parcă ororile ultimei săptămâni nu fuseseră decât niște vise urâte, ce trebuiau alungate la venirea zorilor.

— De ce ești atât de solemn, Stăpâne?

— Ar fi trebuit să fii în fața acestor porți cu două luni în urmă.

Ibrahim ridică din umeri, de parcă ar fi fost o supărare minoră.

— Aga ienicerilor avea chef de o campanie lungă, rânji el. I-am oferit-o! bătrânul urs încă își mai topește zăpada din cizme!

— Acesta este obiectivul nostru, Ibrahim. Nu să-i facem pe plac Agăi, nici să-l găsim pe șah. Noi trebuia să venim aici spre a alunga javrele din oraș.

Ibrahim deveni posac.

— Ai spus că vrei capul javrei.

— Nu. Tu ai spus-o.

Suleiman îmboldi cu pintenii calul și porni înainte, lăsându-l pe Ibrahim în urmă.

Eski Sarai, 1535

Era deja primăvară, dar zăpada încă se mai ținea lipită de acoperișurile chioșcurilor din Topkapi Sarai, căzând uneori în mici avalanșe de pe domul catedralei Aya Sofia, sau înghețând fântânile din curțile de la Eski Saraya. Numai Hürrem și Kislar Aghasi aveau dreptul la caftanul căptușit cu blană. Celelalte odalisce și servitorii înghețau în caftane subțiri, în timp ce trebăluiau prin curțile reci și culoarele pustii. În interiorul palatului, cu toate ușile și gemulețe1e închise strâns, ca apărare împotriva frigului, mirosurile stătute de ierburi aromate, cărbuni și hașiș se amestecau, formând împreună o pâclă sufocantă. Hürrem își pusese servitorii să-i stropească

iatacurile cu esență de portocale și apă de trandafiri, ca s-o îndepărteze.

— A sosit un curier din Palat, Stăpână. Suleiman va fi la Istanbul în câteva zile.

— Cu Ibrahim?

— Da, Stăpână, zise Abbas.

Tot orașul știa, desigur, cum îl sfidase Ibrahim pe sultan, ajungând până la a-i uzurpa titlul și a-și spune „Conducător Sultan". Secretul nu se voise răspândit dincolo de zidurile Divanului, dar Rüstem avusese grijă ca în câteva zile întreg orașul să cunoască trădarea. Vistiernicul fusese într-adevăr o revelație.

Luarea Bagdadului și trecerea lunilor lungi de iarnă nu potoliseră bârfele. Mai degrabă le întețiseră. Veștile veneau neregulat, prin curieri ce trebuiau să călărească douăzeci, chiar treizeci de zile și nopți pentru a ajunge la Istanbul. Și tot orașul aștepta să vadă ce va face Suleiman, cum se va descurca în privința „Conducătorului Sultan".

Neguțătorii încă îl mai înjurau și blestemau pe grec prin bazare. Statuile din fața palatului său de la At Meydani fuseseră desfigurate într-o noapte. Întregul Istanbul îl ura, ura puterea lui asupra sultanului și felul în care își arăta ostentativ bogăția. Un singur om, se părea, îi mai tolera încă excesele.

De multe ori Hürrem se întrebase dacă nu cumva Ibrahim era mort, strangulat de lanțul călăului sau atârnat într-o spânzurătoare în piața Bagdadului. Se gândea că Suleiman putea fi în doliu de mai multe săptămâni atunci când ea abia ar fi primit vestea. Când Suleiman părăsise Istanbulul la sfârșitul verii trecute, Hürrem își spusese că nu-l va mai vedea pe Ibrahim niciodată. Dar iată că, asemenea unui teribil spirit întunecat, acesta se părea că nu putea să moară.

Hürrem își mușcă buza de jos. Pentru prima dată, Abbas se întrebă dacă nu cumva de data asta planurile ei dăduseră greș. Oare cât mai trebuia să-l întărâte Ibrahim pe sultan pentru ca acesta să reacționeze?

— Sunt și alte vești, spuse Abbas.

— Spune.

— Șahul a atacat ariergarda noastră pe drumul de întoarcere prin Azerbaidjan. Au pierit patru bei și sute de ieniceri au fost făcuți prizonieri.

— Cine era comandant?

— Ibrahim. Sultanul călărea în frunte, cu spahiii.

Hürrem păru să se relaxeze. Fața i se îmblânzi într-un zâmbet larg.

— Se pare că grația divină l-a cam părăsit, Abbas.

— Da, stăpână.

Abbas nu simțea nici un triumf personal în intriga în care se angajase. Fusese silit de împrejurări să joace un anumit rol. Dar singura plăcere pe care și-o mai putea imagina în viață ar fi fost s-o vadă pe Hürrem legata bine într-un sac și dusă frumușel spre mijlocul Bosforului.

Poate că într-o zi.

— Te-ai descurcat bine, Abbas.

— Mulțumesc, stăpână.

— Și Rüstem, la fel. Pare să aibă mult talent. Sunt sigură că îl vom mai putea folosi în viitorul apropiat. Îi poți transmite mulțumirile mele și asigurarea că va fi răsplătit din plin.

— Îi voi spune întocmai.

Abbas execută o temenea, dornic să iasă cât mai repede din încăpere. Nu era vorba doar de căldura înăbușitoare a cărbunilor aprinși și de miasmele grețoase de parfum – în odaie era atât de cald încât Hürrem nu purta decât o vestă de catifea și șalvari de mătase – dar în ultimele zile chiar și numai vederea ei îi făcea rău. Suleiman îi acordase prea multe favoruri, prea multă putere, devenise un monstru.

— Apropo. Ai văzut-o pe Julia? îl întrebă Hürrem când era gata să plece.

— Nu, stăpână.

— Sunt curioasă, atâta tot. M-am tot gândit la ce mi-ai spus. Oare cât te putea plăti o simplă sclavă, ca să mente să-ți riști gâtul?

Știe.

— Mi-a fost milă de ea, stăpână.

— Bunul, bravul meu Abbas.

— Cum spui, stăpână.

— E măritată cu Ludovici Gambetto, unul din negustătorii venețieni din Pera. Știai?

Odaia începuse să se învârtească. Abbas speră că nu i se va vedea tulburarea pe față.

— Da, stăpână, minți el.

— Sper ca lui să-i placă mai mult decât i-a plăcut sultanului…

— Și eu sper la fel, stăpână.

— Mulțumesc, Abbas.

Abbas se întoarse în cămăruța lui cu inima în flăcări. Ludovici, ce-ai făcut? m-ai mințit, m-ai mințit.

Biată Julia.

Sper să fii fericită.

Eu am făcut tot ce am putut.

Suleiman arăta îmbătrânit. Era de parcă aici, timpul înghețase o dată cu fântânile din Eski Sarai, în vreme ce acolo în munții și câmpiile Persiei, se scurseseră vreo zece ani. Și totuși, schimbarea nu era fizică. În părul său nu era mai mult alb, spatele îi era la fel de drept, nu șchiopăta și nu avea nici o cicatrice nouă.

Poate că pielea este, gândi Hürrem. Pielea îi fusese lustruită de iarna lungă și aspră din munți și deșerturi, accentuându-i liniile feței. Sau poate era doar ținuta trupului, uscat de parcă deșerturile persane i-ar fi supt toate sucurile. Nu mai era nici un foc în el, nici o urmă de spirit, arăta înfrânt.

Ședea în fața măsuței joase, privind în gol la cine știe ce amintiri, cu pumnii încleștați în poală. Hürrem așeză tava cu mâncare în fata lui și îngenunche lângă el.

— Ce s-a întâmplat, Stăpâne?

— Ibrahim! murmură Suleiman.

— Stăpâne?

— Ce să fac, rusoaică mică?

— L-ai confruntat cu scrisoarea?

— Am așteptat să mărturisească. N-a făcut-o. Ce să fac acum? să-l aduc pe Rüstem în fața lui?

— Își poate găsi iertarea astfel?

Suleiman neagă din cap.

— Am vrut doar mărturisirea lui liberă. N-aș putea să-i suport minciunile. Scrisoarea era semnată sub duplicatul peceții mele. Ce-ar mai putea spune ca să scape?

— Și-atunci?

— Și totuși îl iubesc, Hürrem. Nu cum te iubesc pe tine, totuși îl iubesc. Ce să fac?

Trebuie să-l ucizi, gândi Hürrem. Orice altceva ne pune pe toți în primejdie. Cum poți ezita atâta?

— Ai putea să-l exilezi, cum ai făcut cu Ahmed Pașa.

— Ahmed Pașa s-a folosit de exil ca să se răscoale. Pot să risc așa ceva cu Ibrahim, care e mai puternic decât a fost vreodată Ahmed?

Sigur că nu, gândi Hürrem.

— Ți-a fost prieten atâta timp, Stăpâne. Știu că-l iubești ca pe un frate. Nu-mi cere mie sfatul în privința asta.

— Și totuși în cine să mă încred?

Ea îl mângâie pe obraz, simțind apăsarea de răspuns în palmă.

— A fost cel mai mare vizir al tău.

— Da, rusoaică mică, dar acum lăcomia și ambiția l-au distrus. Pe drumul de întoarcere de la Bagdad a îngăduit beilor de Siria și Cairo să-și așeze tabăra într-o vale, lipsiți de orice scăpare. În calitate de comandant, ar fi trebuit să ia măsuri împotriva atacurilor din spate. Dar el a fost mai ocupat cu păzirea baloturilor de mătase pe care le-a luat din Persia. A permis cavaleriei șahului să administreze cea mai mare înfrângere pe care a suferit-o oastea mea vreodată. În loc să celebrăm victoria de la Bagdad, ne-am întors în dezordine la Istanbul, lingându-ne rănile. Și toate acestea, grație „Conducătorului Sultan".

Hürrem îi luă mâinile într-ale sale.

— A conspirat împotriva tronului lui Osman, cu fapta, nu cu inima. Chiar tu ai spus-o, e victima neglijenței față de îndatoririle sale, Stăpâne. Îți simt durerea; dar ce altceva ai putea face?

Dincolo de fereastră soarele cobora poleind în culoarea trandafirului acoperișurile pline de zăpadă ale vechiului palat.

— Vine să cineze cu mine în scara asta, la Topkapi Sarai.

Hürrem își lăsă capul pe umărul lui. Incredibil. Ar trebui să fii nebun – ca Ibrahim, ca să pierzi încrederea unui asemenea om.

— Ce-i vei spune, Stăpâne?

— Nu m-am gândit niciodată că va veni o asemenea zi.

— Nimeni nu-și poate ști viitorul. Ne putem doar imagina visele împlinite.

— Nu-i pot lua viața, Hürrem. Nu pot. Mi-am dat cuvântul.

— Stăpâne?

— Am făcut un legământ când l-am făcut vizir – am jurat în fața lui Allah!

— Că atâta vreme cât trăiesc nu va trebui să se teamă de mine. I-am dat cuvântul meu.

Stătură mult timp tăcuți. Umbre lungi se întindeau pe covor. Pajii trecură neauziți prin încăpere, spre a aprinde lumânări și lămpi cu ulei.

— Trebuie să moară? șopti Hürrem.

— Legea spune că trebuie.

— Atunci există o cale. Deși, Stăpâne, mi-e greu să o spun și în șoaptă. Dar dacă ți-ar putea opri chinul.

— Spune!

— Ai jurat că nu-l vei da morții cât trăiești. Atunci fă ca porunca să fie îndeplinită în timp ce dormi. Muftii spun că, atunci când doarme omul, nu trăiește cu adevărat. Este ca o moarte ușoară. Așa vei respecta legea, datoria pe care o ai față de tron și de Islam, fără a-ți încălca jurământul.

Suleiman nu-i răspunse mult timp.

— Așa să fie, zise el în cele din urmă.

Topkapi Sarai.

Lumina pâlpâitoare a lămpilor se reflecta în rubinele încrustate în mânerele sfeșnicelor. Astea îi aminteau lui Suleiman de focurile de tabără din Sultănia, în noaptea dinaintea furtunii de zăpadă. Amintirea era ca o durere ascuțită în burtă, și încercă s-o alunge.

Își trecu un deget peste gura pocalului de jad, uitându-se la vinul roșu, de Cipru. Suleiman era posomorât, cu ochii umbriți. Nu gândurile lui obișnuite îl tulburau astfel. Ibrahim știa. Era cu totul altceva.

— I-ai biciuit bine pe câinii perși, spuse Ibrahim. Își vor linge rănile multă vreme.

— Poate, dar campania n-a fost bine gândită. Am fost aproape atrași în capcană. Până la urmă, bătălia finală a fost a șahului. Acum sărbătorește, în ciuda victoriilor noastre de la Tabriz și Bagdad.

— Vor mai fi și alte veri.

— La ce bun? nu pleci cu tunul să omori un țânțar, Ibrahim.

Supărarea lui Ibrahim fu bruscă.

— Avem un imperiu care rivalizează cu cel al lui Alexandru cel mare. De ce această proastă dispoziție de parcă am fi fost învinși? noi avem Bagdadul, sufavizii au zăpada și stâncile!

— Am pierdut mulți oameni tineri și pricepuți. De exemplu, vistiernicul Rüstem.

Ibrahim își simți fața golindu-i-se de sânge și o sudoare rece, uleioasă, acoperindu-i trupul instantaneu. Spionii săi șoptiseră că Rüstem trăia, fusese văzut la Manisa. Rüstem!

Încercase să admită enormitatea trădării, instinctul său ghicind adevărul chiar înaintea morții. Atât de inteligent! în altă circumstanță ar fi aplaudat o mișcare atât de iscusită. La asta făcea acum aluzie Suleiman?

— Ce știi de Rüstem? spuse Ibrahim, fără a privi în sus.

— Numai că a fost ucis de șah. S-a oferit voluntar pentru misiune sau tu i-ai poruncit să se ducă?

— S-a oferit voluntar. Părea foarte dornic să se ducă.

— Și care a fost misiunea lui?

— Am încercat să-l momesc pe șah afară din munți. Asta a fost singura mea intenție. Sună de parcă aș cerși, își spuse Ibrahim. De fapt poate că cerșesc. Trebuie să afle ca n-am intenționat nimic rău pentru el.

— Se pare că n-ai reușit.

Ibrahim încercă să ghicească în ochii lui Suleiman. Doamne, ajută-mă în nenorocirea mea! gândi el. Nu mă crede.

— Trebuie să mă crezi că am încercat orice ca să-l scot pe șah din ascunzătoare. Dacă am mers prea departe, greșeala mea a fost doar din prea mult entuziasm.

Iată, acum o spusese. Era o rugăminte de iertare, fără a admite vreun păcat. Dacă Suleiman numai bănuia? dacă Rüstem era mort, totuși?

Numai dacă nu cumva aici era amestecată Hürrem, gândi el și simți primul fior de frică.

— Ei bine acum totul a fost făcut.

— Vor fi și alte victorii, Stăpâne. Ca Rhodosul și Mohácsul. Ții minte când stăteam pe creastă la Rhodos? dacă îndurăm vremurile negre, Allah ne va răsplăti în cele din urmă.

— Atunci sfatul tău a câștigat, Ibrahim.

— Am dorit numai să te slujesc.

— Și m-ai slujit bine, de multe ori. Dar victoriile în sine nu înseamnă nimic dacă nu slujesc Islamul. Poate că amândoi am uitat asta.

— Fiecare victorie slăvește Islamul.

— Trebuie să cunoști gândurile lui Mohamed înainte de a putea vorbi pentru el.

Ibrahim înghiți în sec. Chiar și în panică respingea încercarea lui Suleiman de a-i ține lecții. Chiar credea că ar fi învins la Rhodos și la Mohács fără el? poate chiar credea! și dacă Hürrem i-a șoptit împotriva lui?

— N-am fost născut în lumina lui Mahomed, spuse el precaut. Mai am multe de învățat.

— E prea târziu pentru asta, spuse Suleiman. Nu cred că te mai poate cineva învăța ceva, acum.

Ibrahim refuză să creadă că vreodată sultanul.

— Mergem să vânăm la Adrianopol la vară? întrebă el.

— Doar Allah cunoaște viitorul.

— Aș putea lansa iarăși șoimii pentru tine. Ca pe timpuri.

Suleiman nu răspunse.

— Ții minte atunci când mistrețul mi-a doborât calul în tufișuri, pe râul Marița? atunci mi-ai salvat viața.

— Ai stat și l-ai înfruntat, deși nu aveai arme. Atunci arătai de parcă nu ți-ar fi fost teamă de nimic.

Mistrețul n-avea decât colții ascuțiți ca pumnalele, gândi Ibrahim. Nu un palat plin de surdomuți cu lațuri.

— Nu mi-a fost teamă, pentru că erai acolo ca să mă aperi.

— Nu pot fi întotdeauna acolo. Toți trebuie să înfruntăm moartea singuri, câteodată.

Nu! nu! nu putea vorbi serios. Sunt vizirul tău, căpitanul oștii tale, prietenul tău! am mâncat la masa ta, am dormit în cortul tău, în campanii nesfârșite! nU, Suleiman, nu poți gândi una ca asta.

— Nu mă tem decât de felul în care vine moartea. Mi-ai jurat cândva că nu mă vei condamna niciodată. Nu aș putea purta dezonoarea unei asemenea morți.

— Îmi amintesc legământul. Nu mi-l voi călca niciodată.

Ibrahim îl privi nedumerit. Atunci? ce plănuiește? de ce aceste amenințări voalate, aceste ambiguități murmurate?

— Sultane, sunt doar un om, am făcut multe greșeli. Trebuie să-ți mărturisesc ceva.

Suleiman întinse o mână, apucându-l. Când Ibrahim privi în sus, văzu pe chipul lui o expresie stranie. Înțelese, șocat, că-i era milă.

Și dezgust.

— Nu trebuie să-ți pledezi cauza în fața mea, Ibrahim.

— Stăpâne.

— Nu e nevoie să spui mai mult. Sunt obosit. Vom mai vorbi mâine.

Suleiman se ridică în picioare, având capul greu. Vinul cu somnifer îl afectase mai mult pe el, se părea, decât pe Ibrahim. Dar acum voia mai mult decât să doarmă. Voia să fie dimineața și chinul ăsta sa se fi terminat.

— Pajii îți vor pregăti patul. Somn ușor, prietene.

Ibrahim se ridică. Sfârșitul nu putea veni astfel, era sigur. Nu cu un simplu „noapte bună”.

— Somn ușor, Stăpâne.

Suleiman îl îmbrățișă deodată. Apoi îl împinse și trecu în iatacul său încuind ușa după el.

Fața lui Suleiman era de un cenușiu bolnav.

Hürrem sări din pat și fugi la el. Era goală, cu excepția șalvarilor de mătase roz, care sclipeau în lumină în timp ce mergea. Avea o singură perlă cusuta la brâu, iar în păr avea împletite panglici de mătase verde.

Nu trebuie să-l las să reflecteze la ce se întâmplă, își reaminti ea. Îl voi îmbăta cu vin și cu mine și după ce va avea de ajuns dintr-amândouă, va adormi. La trezire totul va fi gata și nu va mai exista întoarcere.

— Stăpâne. Șopti ea.

— Aproape că mi-a cerșit viața.

Ea își lipi capul de pieptul lui. Trebuie găsită o cale spre a liniști aceste îndoieli, își spuse.

— Încetează, șopti ea. Uită legea. Uită, o dată, de datorie.

— Dacă îmi uit datoria, nu mă mai pot numi sultan.

— Nu pot face nimic?

— Stai cu mine, Hürrem.

Îl conduse către pat.

— Bea asta, susură ea, oferindu-i o cupă cu vin.

— Mă va ajuta să dorm?

Ea încuviință și Suleiman bău dintr-o înghițitură. O lăsă apoi să îl dezbrace, ceea ce nu mai îngăduise niciodată. Se așeză cu capul plecat, iar când ea termină, îl întinse pe spate și își lăsă trupul peste al lui, cu coapsele între ale lui. Apoi se ridică pe brațe, așa încât sânii mici îi mângâiară pieptul. Începu să-l sărute pe obraji și pe ochi, apăsându-și pântecele de al lui. El nu răspundea. Își plimbă atunci buzele de-a lungul trupului neted, către buric.

Deodată se smulse de sub ea și se ridică. Porni către ușă.

— Stăpâne!

Suleiman se întoarse, cu fața răvășită de durere.

— Nu pot.

Căzu pe vine, cu mâinile la burtă, parcă simțind o mare durere. Hürrem umplu din nou cana cu vin din carafa de cristal și i-l aduse. I-l apropie de buze și el îl înghiți cu disperarea unui om pe moarte.

— Te va ajuta să dormi, Stăpâne, murmură ea.

— Nu lăsa să se întâmple câtă vreme sunt treaz.

— Stăpâne.

— Nu mă lăsa să-mi calc jurământul! nu lăsa să se întâmple cât

sunt treaz.

Ea îi aduse capul între sânii săi, mângâindu-l ca pe un copil.

— Dormi, Stăpâne, dormi.

După o vreme îi simți capul lăsându-se greu și trupul venind către ea. Se întinse pe podea lângă el și-l îmbrățișă, în timp ce el tresărea și vorbea prin somn. Îl mângâie pe cap și așteptă ca gâdele să-și facă treaba.

Ibrahim măsura odaia, ignorând patul pe care îl pregătiseră pajii, luptându-se cu greutatea mâinilor și picioarelor și cu amorțeala ce părea să-i invadeze creierul.

Deodată trupul i se nărui către un perete. Gâfâi și se ridică în picioare. Vinul! suleiman îl drogase! nu! nu!

El nu putea face una ca asta! niciodată!

Trebuie să stea treaz! nu-l va lăsa să-l găsească dormind, să-l stingă ca pe o lumânare… El era Ibrahim, cel mai puternic om din Imperiu, marele vizir.

Nu putea muri de mâna sultanului. Avea cuvântul lui, jurământul lui în fața lui Allah.

Și atunci de ce pajii îi încuiaseră ușa?

Bâjbâi prin cameră ca un orb, luptându-se cu amețeala spaimei și cu efectul vinului. Astea sunt feste ale imaginației mele, își spuse. Asta nu se întâmpla.

Auzi pași pe coridor și un zgomot ce suna ca un scheunat de câine. Surdo-muții! călăii! o cheie scârțâi în broască și mânerul începu să se miște.

Doamne ajută-mă în nenorocirea mea!

Ușa se izbi de perete.

Erau cinci, toți nubieni. Asasinii călăi erau eunuci, pregătiți pentru slujba lor unică prin mutilare; timpanele le fuseseră găurite cu acele, iar limbile le fuseseră tăiate. În acest fel nu puteau fi ademeniți de rugămințile victimei și nu puteau să-și dezvăluie ordinele primite înainte.

Ibrahim își scoase pumnalul din teaca și se împletici către ușa de lemn care îl despărțea de camera lui Suleiman.

Izbi cu pumnii.

— Stăpâne! privi în jur. Călăii înaintau către el.

— Stăpâne! suleiman! te rog! oprește!

Suleiman se trezi brusc.

— Ce a fost asta?

Se auzeau pumnii lovind în ușă.

— Stăpâne! te rog!

Ibrahim! ibrahim! murea.

Hürrem îi acoperi urechile cu mâinile și îi trase capul la pieptul el. Începu să cânte ca să acopere strigătele din încăperea de alături.

Ibrahim moare, gândi Suleiman. Somnul ca o moarte ușoară -nu era decât minciună.

Și cât timp sunt treaz.

Iarăși pumni. Auzea pe cineva urlând. Trebuie că e Ibrahim.

Mi-am călcat jurământul. Mi-am ucis cel mai bun prieten.

Dar am respectat legea.

Fiecare gâde avea un laț de mătase. Instrumentul tradițional de execuție. Pentru cei de rang înalt sau cu sânge nobil. Erau lațurile care îi suprimaseră pe unchii, verii, și nepoții lui Suleiman.

Ibrahim aduse pumnalul în față și-i înfruntă.

Primul călău rânji către el și înaintă, de parcă nici nu văzuse cuțitul. Probabil se bazează pe dibăcia sa ca să-l evite, gândi Ibrahim. Se întinse spre el, dar Ibrahim era pregătit și îl înjunghie cu ușurință, cuțitul lovind de sus în jos.

Călăul se opri în mijlocul odăii, cu ochii lărgiți de surpriză. Scăpă lațul. Sângele îi țâșni din gât pe perete. Își duse mâinile la gât într-o încercare disperată de a opri șuvoiul și căzu în genunchi.

Ibrahim se retrase spre perete, când al doilea călău înaintă către mijlocul încăperii, mai precaut acum. Tovarășul lor căzut cu fața în jos zbătându-și picioarele, în timp ce sângele încă îi mai curgea din gaura din gât. Îi văzu făcându-și semn cu mișcări aproape imperceptibile ale mâinilor, graiul călăilor surdomuți.

Se încordă, pregătit.

Ei se mișcară repede, coordonat; Ibrahim își repezi arma într-un arc larg în fața trupului său, și cei patru săriră înapoi. Unul din ei gemu, adânc, prelung. Dintr-o tăietură a brațului îi curgea sânge.

Ibrahim simți mirosul grețos de excremente. Primul călău făcuse pe el, murind.

Asasinii veniră din nou, mai repede acum. Ibrahim cosi din nou, și unul din ei căzu, dar strigătul de sfidare a lui Ibrahim fu curmat de un laț care se strânse în jurul gâtului său. Ceilalți doi călăi înaintară, dar Ibrahim lovi din nou cu disperare, și văzu încă unul căzând, strângându-și fața în mâini.

Dar apoi celălalt îi apucă brațul și îi răsuci trupul într-o parte, încercând să-l facă să dea drumul cuțitului. Lațul i se strângea în jurul gâtului.

— Nu, nu! nu pot să mor! eu sunt Ibrahim.

Lovi cu putere între picioarele eunucului, și o parte din el își dădu imediat seama de greșeală. Lovi din nou, călcâiul său țintind acum rinichiul, și strângerea slăbi destul pentru ca să-și elibereze mâna cu pumnalul, lama acestuia trecând printre mâinile dușmanului care se dădu înapoi.

Își mută pumnalul în cealaltă mână și lovi înapoi. Simți un jet cald pe spate, iar lațul din gâtlej căzu moale. Ibrahim se răsturnă pe spate, gâfâind.

Deodată pumnalul îi fu smuls din mână. Călăul se prăbușise, având încă lama înfiptă în coaste. Ibrahim se aplecă și smuci de mâner. Nu voia sa iasă.

Un alt laț îi cuprinse grumazul. Atacatorul era unul pe care-l rănise deja; îi simțea sângele picurându-i pe gât. Lovi iarăși dar adversarul sări înapoi, ferindu-se.

Își duse mâinile la gât, chinuindu-se să-și vâre degetele sub șnurul de mătase, dar acesta era strâns puternic, intrat adânc în carne. Nu putea respira. Pieptul îi tresălta, iar brațele și picioarele îi zvâcniră involuntar într-o agonie dureroasă.

Lovi în toate părțile, disperat. Explozii strălucitoare de lumină îi apărură în fața ochilor. Încercă să strige numele lui Suleiman, dar nici un sunet nu se auzi. Se luptă; dar nu-și mai putu controla mâinile și picioarele.

Deodată, toate amintirile dispărură.

Hipodromul.

Güzül mergea grăbită pe sub zidurile roșii ale palatului lui Ibrahim. Un mesager îi adusese o chemare urgentă, la casa ei din cartierul evreiesc, cu doar câteva minute în urmă. Ibrahim voia s-o vadă.

Acum.

Fu lăsată să treacă de porți. Traversă iute curtea până la treptele care duceau la sala de audiențe. Își ținea capul în jos, săltându-și fustele în timp ce alerga, având grijă să nu alunece pe pojghița de gheață ce acoperea pietrele.

Era la jumătatea scării când deveni conștientă de prezența care o urmărea de sus. Purta o haină verde îmblănită și turban mare, alb. Kislar Aghasi! se holbă la el, surprinsă și nedumerită.

— Ibrahim e mort, zise Abbas. Vocea sa nu suna deloc a triumf. Era cel mult tristă. Sau scârbită.

Güzül se întoarse și privi în urmă. Doi călăi stăteau la baza

scărilor, cu iataganele scoase.

— Sunt poruncile Stăpânei Hürrem, zise Abbas în loc de explicație și plecă, neavând nici un chef să-i urmărească pe surdomuți terminându-și treaba.

Topkapi Sarai.

Suleiman privea de la fereastra ce da înspre cea de A Treia Curte cum cadavrul era urcat pe spatele unui cal. O pătură de catifea neagră fusese întinsă pe spatele calului, iar ochii acestuia fuseseră unși cu o alifie specială care să-l facă să lăcrimeze. Un surdomut îl mână înainte. Suleiman ordonase ca trupul să dus în Galata și înmormântat sub o lespede fără inscripție.

Cei doi călăi morți fuseseră scoși din odaie. Despre ceilalți aflase doar că unul își pierduse un ochi, iar celălalt nasul. Pe pereți erau pete întunecate.

— A luptat bine spuse Suleiman.

— Te rog, Stăpâne, șopti Hürrem. Nu te mai chinui. Poruncile tale au fost drepte. Nu puteai face altfel.

Dar vedea că vinovăția începuse deja să-și sape drum către inima lui. Era palid și tremura.

— Rusoaică mică. Murmură el.

Se agață de ea. În definitiv, gândi ea, ușurată, nu se mai poate agăța de nimeni altcineva.

Începând de astăzi.

PARTEA A ȘASEA.

FEMEIA ASTA, HÜRREM.

Camlica, 1541

Suleiman îl urmări pe Mustafa cum își îmboldea armăsarul arab înspre creasta muntelui. Coada lungă, mătăsoasă îi stătea dreaptă. Vântul îi flutura boneta roșie cu ciucuri și veșmintele albe. A devenit un tânăr arătos, gândi Suleiman. Un prinț nemaipomenit. Deja are și el patru fii în Haremul său. Deja are douăzeci și șase de ani. La această vârstă, se întorsese și el de la Manisa, ca să se urce pe tron.

Își struni calul, îndreptându-l către Mustafa, privind arcașii și câinii înșirați prin mlaștina din vale. Silueta stângace, aplecată a lui Çehangir urma după ei, călare, cu șoimul călător pe brațul întins.

Suleiman fusese surprins și încântat de prietenia ce se născuse între Mustafa și Çehangir în ultimele două săptămâni. Firea mărinimoasă a lui Mustafa văzuse virtuțile ce creșteau în trupul răsucit, deformat al băiatului, așa că-l luase sub aripa sa, arătându-i

cum se dresează și cum se vânează cu șoimii, petrecând ceasuri întregi cu el în Piața Săgeților, sau pur și simplu călărind pe dealurile din jurul orașului. Suleiman era foarte mulțumit de atenția pe care prințul moștenitor o arăta fratelui său vitreg, cel mai năpăstuit dintre toți; ea oglindea propriile sentimente ale lui Suleiman pentru băiat.

Cât despre el, Çehangir îl venera pe Mustafa și era copleșit de atenția pe care acesta i-o acorda. În timpul vizitei lui Mustafa în capitală, îl urmase peste tot ca un cățel și petrecuse ore întregi admirându-l la locul de çerit.

— E un băiat bun, spuse Suleiman. E un învățăcel bun și se străduie din greu să depășească necazurile pe care i le-a hărăzit Allah.

Mustafa se răsuci în șa.

— Profetul are nevoie de învățați la fel de mult ca și de războinici.

Suleiman privi șoimul ce tăia aerul după vreo pradă ce lui îi era invizibilă.

— Promite-mi că nu-i vei face rău niciodată, spuse el.

— De ce i-aș face rău, Stăpâne?

— Când tronul va fi al tău.

Mustafa păru enervat de aluzie.

— Eu nu sunt bunicul.

— E dreptul tău, poți face ce vrei.

— Îți dau cuvântul meu, nu-i voi face rău niciodată. Crezi, că sunt un asemenea prinț, încât primul meu act să fie uciderea fratelui meu năpăstuit?

— Vreau doar cuvântul tău.

— Îl ai.

Se priviră unul pe celălalt. Aș vrea să te pot crede, gândi Suleiman. Dar mi-aduc aminte cât de ușor i-a fost tatălui meu. Iar sângele lui curge în venele mele ca și în ale tale.

— Ce faci după ce eu nu mai sunt este treaba ta și a lui Allah. Dar cruță-l pe Çehangir.

— Niciunul din frații mei nu trebuie să se teamă de mine, Stăpâne. Acel obicei sângeros a dispărut o dată cu bunicul.

— S-ar putea să gândești altfel, cu timpul.

— Dacă ei nu ridică mâna asupra mea nu le voi face nici un rău.

— Selim și Baiazid sunt mari de acum.

— Hotărârea va fi a lor. Dacă se ridică împotriva mea, îi voi

pedepsi. Aceasta e calea prinților. Tronul va fi al meu, cândva și intenționez să îl am. Dar poți să le spui Stăpâne, că dacă nu-și trag săbiile din teacă vor trăi în pace. Nu vreau un tron mânjit de sânge.

Frumoase vorbe, își spuse Suleiman. Dar cum poți ști ce vei face atunci când vor începe șoaptele. Se gândi în continuare la Ibrahim. Era oare vreo zi când nu se gândea la el?

— Promite-mi numai că nu mi-l vei vătăma pe Çehangir, insistă el.

Șoimul se repezi în picaj asupra prăzii, câinii lătrară și se repeziră înainte, iar arcașii sloboziră un strigăt de triumf. Încă o viață încetase în dimineața frumoasă de primăvară.

Eski Sarai.

Umbrele se retrăgeau peste Asia către întunericul rece al Europei. Lumina soarelui răzbătea până în arcadele și grădinile ascunse, împrăștiind rămășițele de ceață răsucite printre acoperișuri. Pe fondul cerului galben ca lămâia se desena conturul unui păianjen cățărându-se pe plasa întinsă în calea prăzii.

Hürrem era învelită într-o mantie de blană, cu părul căzut pe umeri, nepieptănat și împletit. Se înfioră și privi pe deasupra orașului care se trezea, înspre turnul Kubbelati și minaretele de la Aya Sofia, ce străluceau ca niște vârfuri de lance, străpungând ceața dimineții.

În tot orașul, muezinii începură chemarea credincioșilor la rugăciuni. Allahul akbar! la ilaha, illa 'llah.

De aici putea vedea vechea Coloană Arsă a lui Alexandru dominând piața în care cu mulți ani în urmă fusese vândută și ea ca sclavă. O sclavă atunci, și cu toată puterea și bogăția, tot o sclavă și acum. Și doar la o bătaie de inimă distanță de uitarea totală. Dacă Mustafa va trăi, fiii mei vor fi uciși sau aruncați în închisori, iar eu voi fi surghiunită în vreun palat singuratic din Anatolia, având ca tovarăși numai șacali și capre.

Sclavă atunci, sclavă și acum.

O chemă pe Muomi să-i facă toaleta. Se așeză în fața oglinzii și o urmări cum îi pieptăna părul. În dimineața aceasta se simțea ca pe culmea unui deal, dincolo de care nu vedea decât beznă.

— Oprește-te! porunci ca.

Se aplecă mai aproape de oglindă. Își plimbă degetele prin păr și groaznicul adevăr se confirmă. Un fir alb.

Îmbătrânești, spunea oglinda. Nu mă mai poți păcăli multă vreme. Liniile subțiri din jurul ochilor se vor adânci până când nu le

vei mai putea ascunde cu farduri, iar primul fir alb va fi urmat și de altele, până când nu vei mai putea spune că e doar o festă pe care ți-o joacă lumina. Ești condamnată să-ți vezi frumusețea năruindu-se și pălind pe zi ce trece.

Și ce se va întâmpla apoi? va mai fi Stăpânul Vieții al tău, fără farmecele tale? va continua el să uite că are un paradis de fete tinere și ambițioase, dornice să-și folosească frumusețea trecătoare pentru a te înlocui în patul lui? oare nu există o altă Julia care-și răsfață carnea suplă în hammam? mai rău, poate că există o altă Hürrem, plănuind să te exileze, cum ai făcut tu cu Gülbehar!

Hürrem smulse peria cu mâner de ivoriu din mâna lui Muomi și o aruncă în oglindă, transformând imaginea în cioburi.

— Adu-mi-l pe Abbas, țipă ea, acum!

— Ce mai face Julia?

Abbas simți încă o dată senzația de cădere într-o prăpastie neagră. Nu-l va lăsa niciodată în pace vrăjitoarea. II va tortura astfel până la moarte. Naiba să-l ia pe Ludovici. Îl pusese la cheremul ei. Ce voia de la el acum?

— Sper că e bine, spuse Abbas.

Erau singuri în sala de audiențe a lui Hürrem. Și glasurile li se pierdeau în ecouri către tavanul boltit, atenuate și de murmurul fântânilor de pe lângă pereți. Probabil că așa arată și locul unde ești chemat să dai socoteală Domnului, gândi Abbas. Apoi privi în ochii verzi și înghețați ai lui Hürrem și își spuse: Nu, nu Domnului. Diavolului.

Ea ședea pe divan cu picioarele ghemuite sub trup, învăluită în mantia verde, îmblănită. Zâmbea.

— Oh, Abbas, nu trebuie să-ți fie frică de mine. Îți sunt prietenă. Dacă voiam să te denunț Stăpânului Vieții, aș fi făcut-o de mult.

— Trăiesc doar pentru a-mi sluji Sultanul și pe Coroana Capetelor Acoperite. Îți mulțumesc pentru bunăvoința ta, chiar dacă oricum voi da seamă pentru păcatele mele în fața Atotputernicului.

Hürrem bătu din palme, încântată.

— Ce discurs superb! ai devenit un diplomat perfect, Abbas. Ești o mândrie pentru eunucii de pretutindeni!

Cum mi-ar plăcea să-ți smulg limba otrăvită și s-o păstrez într-un ulcior!

— Și tu ești o mândrie pentru femeile de pretutindeni, stăpână!

Hürrem își lăsă capul într-o parte și limba i se plimbă peste

buza de sus. Apoi se ridică încet, lăsând mantia să-i cadă de pe umeri. Era complet goală.

Abbas scrâșni din dinți și lăsă privirea în jos.

— Ce s-a întâmplat, Abbas? sunt prea urâtă ca să mă poți privi?

— Nu, stăpână, frumusețea ta mă amețește, spuse Abbas încercând să-și controleze vocea.

Aproape douăzeci de ani petrecuți în Harem și trupul tău e ca-n prima zi, gândi el. Ai avut grijă să nu-ți alăptezi niciodată odraslele și nu te-ai lăcomit la dulciuri ca altele.

Dar de ce-mi faci asta mie? pentru că te amuză să mă vezi suferind. Fără îndoială.

— Mi s-a spus că ai fost ras după pubertate. Câți ani aveai, Abbas?

— Șaptesprezece, Stăpână.

— Cunoscuseși femei înainte?

— Da, stăpână.

— Puțini supraviețuiesc unei asemenea operații, la o asemenea vârstă, nu? ai avut noroc.

— Cu greu l-aș putea numi noroc, zise el, înainte de a se putea înfrâna.

Ea se întinse și îl mângâie pe obraz. Abbas îi simți parfumul.

— Bietul Abbas. Mai simți uneori dorință?

El își coborî privirea către corpul ei. O, Doamne, ajută-mă în nenorocirea mea. Ea știa răspunsul, desigur. Cu toată ura lui, își dorea să-i atingă linia moale a sânilor, tandru, ca un amant. Expresia chipului îl trădase, știa asta.

— Nu, stăpână.

— Nici chiar pentru Julia? întrebă ea – și glasul îi era ca mierea.

El simți că se prăbușește.

— Nu, stăpână.

— În acest caz, pot avea părerea ta nepărtinitoare. Crezi că sunt încă la fel de atrăgătoare ca și celelalte fete din Harem?

Se învârti încet pe vârfurile picioarelor.

— Într-adevăr, ești, spuse Abbas.

Ea zâmbi și ochii îi sclipiră ca două smaralde.

— Ce ciudat. O femeie goală este complet lipsită de apărare în fața unui bărbat adevărat. Dar cu tine sunt în siguranța. Asta creează o legătură între noi, nu, Abbas?

Până la moarte, gândi acesta. A mea. Sau a ta.

— Suntem legați prin datorie.

— Exact. Iar tu ai datorie față de mine. Din cauza Juliei.

Spune o dată ce vrei. Nu mă mai tortura. Spune ce vrei și lasă-mă.

— Vreau să faci ceva pentru mine, rosti Hürrem.

— Trebuie doar să-ți rostești dorința.

— Dorința mea. Îi urmări reacția. Dorința mea e să dai foc Haremului. Vreau ca locul acesta să fie complet distrus. Poți face asta pentru mine, nu-i așa, Abbas? da?

Vântul sirocco vine din Sahara; răsuflarea lui fierbinte și uscată scaldă întâi coasta Africii de Nord, apoi o ia spre miazănoapte peste Mediterană. Când ajunge la țărm, este plin de umezeală. Norii cumulus acoperă stelele în spatele lui. Totul se ofilește.

În seara aceasta, vântul aleargă pe străzile înguste ale Istanbulului îndoind ramurile chiparoșilor și platanilor din grădinile palatelor, biciuind flamurile roșii și verzi din reședința sultanului cu spuma purtată până la mari distanțe de Bosfor. Atmosfera devenise plină de umezeala și apăsătoare, dar ploaia nu-și făcuse încă apariția.

Perfectă vreme, gândi Abbas.

Amânase patru nopți momentul de a executa ultimul capriciu al lui Hürrem. Palatul era deja în întuneric atunci când, împreună cu cei doi surdomuți, ieșise printr-o portiță rar folosită din zidul dinspre sud. Cei trei eunuci lipsiră mai puțin de o oră, dar la întoarcerea lor, o pată sinistră, roz-portocalie, se întindea deja la orizont și peste acoperișurile caselor de lemn, ca un fals răsărit de soare.

Când se găsiră în siguranță, în interiorul Palatului, Abbas îl căută pe șeful călăilor, și îi strecură un inel cu smarald în palmă. Era semnul lui pentru a-i sugera că cei doi care îl însoțiseră în misiune nu trebuiau sa mai vadă lumina dimineții.

Apoi se retrase în cămăruța sa și așteptă, întrebându-se de ce alte păcate ar mai putea fi în stare în numele supraviețuirii.

Bubuitul tobelor răsună pe străzile întunecoase. Palatul se trezi în strigătele de „Yanghinvar!” Foc!

Abbas alergă afară. Arcadele erau încă goale, dar putu auzi țipete de femei dintr-unul din dormitoarele de la etaj. În curtea de sub ferestre, cei doi străjeri își scoaseră săbiile, nedumeriți -tâmpiții, gândi Abbas, impacientat – dar stăteau la post, învârtindu-se în loc, zăpăciți.

Abbas simți mirosul înecăcios, de fum.

Nu ezită; doar avusese două zile pentru a pregăti fiecare mișcare. Iar Hürrem îi dăduse foarte clar de înțeles care trebuia să-i fie primul obiectiv.

Sculă din pat pe cei doi dintre paji și îi puse să repete lunga listă de instrucțiuni pe care îi silise s-o învețe pe dinafară. Pregătiți trăsurile. Aduceți toate femeile jos, în curte. Trimiteți alți șase paji în iatacuri și aduceți toate lucrurile Stăpânei Hürrem jos, în siguranță.

Evident, nu avea voie să piardă ceva dintr-ale ei. După ea, mai bine ardea întregul oraș, își spuse el. Apoi porni greoi spre apartamentele ei.

Fu uluit de înfățișarea ei. Se dichisise probabil toată noaptea. Purta un caftan verde ca smaraldul, cu semilune și stele, peste cămașa albă, brodată măiestrit cu fir de aur. În păr avea zeci de smaralde și perle, iar vălul se afla la locul lui. Muomi stătea în spatele ei, ținând aproape o mantie de mătase violetă.

— De ce ți-a trebuit atât de mult, Abbas? șuieră Hürrem. Sau aveai de gând să mă lași să mă coc aici?

— Abia acum au dat alarma, gâfâi Abbas. Era epuizat după urcarea în fugă a două rânduri de scări.

— De ce trebuia să aștepți alarma? doar știai că orașul e în flăcări.

Abbas se repezi către fereastră și gemu. Doamne, ajută-mă în nenorocirea mea, gemu el. N-am vrut ca jumătate din oraș să fie înghițită de pârjol! vântul transformase flăcările într-o urgie, iar clădirile de lemn se năruiau una după alta. Focul se rostogolea peste ele ca un val uriaș.

Casă după casă, clădirile pârâiau și trosneau precum copacii în cădere, și se surpau aruncând alte roiuri de scântei, sus, pe cerul nopții. Pe aleile de dedesubt, oamenii alergau besmetici, ducându-și în boccele agoniseala, izbindu-se unii de alții, în panică. Masa de omenire îngrozită arăta ca un torent scăpat printr-o spărtură, un șuvoi de torțe și coșuri și vite înnebunite, cai nechezând și femei fără văluri.

Iartă-mă, Doamne, se rugă Abbas. Nici o clipă nu mi-am imaginat asta.

Un tăciune aprins, purtat de vânt, îi lovi obrazul. Abbas scăpă un strigăt și sări înapoi.

— Trebuie să ne grăbim, strigă el.

— Sunt gata de câteva ceasuri, spuse Hürrem, de parcă întârziau la vreo cursă de pe hipodrom.

Muomi o ajută să se înfășoare în mantie, trăgându-i și gluga pe față, pentru a-i proteja identitatea și demnitatea. Apoi își puse și ea mantia neagră și Abbas le conduse afară din odaie și apoi în jos pe scări. Își simțea inima bătându-i aiurea prin piept. Crezuse că vor avea mai mult timp. Dacă ar fi o urgență adevărată, gândi el, n-am scăpa. N-aș avea când pregăti totul. Chiar și acum, s-ar putea să nu-mi ajungă timpul.

Trăsurile erau în așteptare.

— Urcați. În trăsură! strigă Abbas, gâfâind.

Cele două mogâldețe urcară în prima trăsură. Una din ele – și Abbas fu sigur că era vorba de Hürrem – trase perdeluța de tafta, îngăduind unei mâini să se strecoare afară și s-o strângă pe a sa. Gluga se aplecă spre el și, după o clipă, crezu că o să-i audă glasul mulțumindu-i în șoaptă.

— Dacă lași în urmă ceva dintr-ale mele – șuieră ea, fără ca trăsăturile să i se vadă din spatele voal ului stacojiu – orice. Atunci acolo îți va rămâne și capul!

Topkapi Sarai.

Abbas căzu în genunchi pentru a executa salutul cerut de tradiție la picioarele Stăpânului Vieții. Își ținu fruntea lipită de covor, un pic mai mult decât era nevoie, și aproape că nu se mai putu ridica în picioare. Veșmintele sale duhneau a fum, iar fața și turbanul îi erau mânjite de funingine.

Suleiman îl privi cu fața strânsă de durere.

— Mii de scuze, Stăpâne, gâfâi Abbas.

— Slujitorul meu are nevoie de doctor? întrebă Suleiman.

— Sunt doar ostenit, Stăpâne.

Se clătină abia vizibil pe picioare.

— A fost incendiu la Eski Sarai.

Suleiman aștepta nerăbdător ca Kislar Aghasi să-și spună povestea și să plece. Unde era Hürrem?

— Palatul era în flăcări când am plecat. Dar toate femeile sunt în siguranță.

— Hürrem?

— Așteaptă dincolo de ușă, Stăpâne. Am păzit-o ca pe., se clătină iarăși, dar își reveni. Cea mai prețioasă comoară.

— Îți suntem îndatorați, spuse Suleiman.

Pleacă și lasă-mă s-o văd pe Hürrem, gândi el. Își dădea seama

că ținuta lui nu era tocmai întruchiparea decenței. Fusese sculat din pat și abia avusese timp să se îmbrace. Purta doar un caftan de mătase aibă și fes. Se îmbrăcase ca să-și vadă mica rusoaică, nu pentru audiențe.

— Au fost răniți?

— Mă tem că vreo câțiva paji și străjeri au pierit în foC. Pe când încercau să salveze veșminte și bijuterii din iatacurile Doamnei.

— Palatul e distrus?

— Ultima dată. L-am văzut înghițit de flăcări.

— Îți mulțumesc, Abbas, pentru eforturile tale. Trimite-o înăuntru pe Stăpâna Hürrem și apoi odihnește-te. Vom vorbi din nou mâine dimineață.

— Stăpâne, spuse Abbas, și căzu din nou la podea pentru salutul de despărțire. Pentru o clipă Suleiman se temu că îl va vedea pierzându-și cunoștința, dar cu un ultim efort, Abbas se ridică de la podea și ieși împleticindu-se.

Peste câteva momente o siluetă învăluită în mătase violetă se ivi și se aruncă la podea. Suleiman sări de pe divan și se grăbi către ea.

— Hürrem! ai pățit ceva?

Îi îndepărtă vălul. Chipul ei era palid și rece ca marmura iar ochii roșii și umflați de plâns.

— Rusoaica mea mică. Ești rănită?

Ea scutură din cap și Suleiman o simți tremurând în brațele lui ca o păsărică.

— Nu trebuiau să se întoarcă în flăcări, șopti ea.

El o strânse în brațe, îi simți inima bătând și mulțumi lui Allah pentru asta.

— Cine?

— Acei bieți servitori. Erau doar niște nimicuri. Câteva mătăsuri. Nu meritau vieți.

— Când mi s-a spus de incendiu și am văzut flăcările deasupra palatului. Am simțit că dacă ai fi rănită n-aș ști ce să mă fac. Slavă lui Allah ca ai fost salvată.

— A fost groaznic, Stăpâne. M-a trezit mirosul de fum. Am crezut că o să mor.

El îi strânse gluga și-i desfăcu mantia.

— Ești rănită, te doare ceva?

— Sunt bine, Stăpâne. Îi mulțumesc lui Allah pentru asta.

Suleiman își îngropă fața la pieptul ei, agățându-se de ea, simțind mirosul de fum amestecat cu cel de iasomie și portocale.

Gratitudinea se transformă brusc în dorință. Își introduse degetele în unghiul cămășii și smuci în jos, despărțind mătăsurile și sfâșiindu-le pe toată lungimea.

— Până au venit trăsurile mi-a fost teamă că nu mai ești, șopti el, aţâţat.

— Destinul, răspunse ea.

Mâinile lui explorau trupul moale, parcă fericite că îl găseau viu și întreg, că era cu adevărat acolo.

— Rusoaica mea mică, spuse el, și vocea îi tremura.

Își desfăcu propria tunică și se rostogoli între picioarele ei, aproape suspinând de ușurare.

Mica lui rusoaică. Ce s-ar face fără ea?

Suleiman nu arătă prea mulțumit de voința Domnului în această dimineață, gândi Abbas. De fapt, arătă chiar puțin acru.

— Va trebui să le adăpostești pe Hürrem și pe celelalte femei în Palat până ce se vor putea face alte aranjamente, zise Suleiman.

— Se ridică o problemă, răspunse Abbas, precaut.

— Nu vreau s-aud de probleme.

— Stăpâne, nu te-aș deranja pentru banalități; e nevoie de aprobarea ta specială.

— Ca să adăpostesc Haremul într-un colț al palatului meu? ce e așa de greu de găsit loc pentru câteva femei și slugile lor?

Fără să vrea, Abbas simți oarecare plăcere. Să fie oare Stăpânul Vieții chiar atât de neștiutor în ce privește mărimea Haremului său și, mai ales, a colaboratorilor lui Hürrem?

— Stăpâne, și numai suita Stăpânei Hürrem are o mărime apreciabilă, cum se și cuvine cadânei favorite a Stăpânului Vieții.

Suleiman se foi iritat pe tron.

— Cât de mare este?

— Are treizeci și patru de sclavi.

— Treizeci!

— Și o sută trei doamne în suită.

— Ce?

— Și desigur, furnizorii de stofe și croitorii, în total fac o sută treizeci și șapte de persoane, inclusiv eu și, desigur, Stăpâna Hürrem.

— Abbas!

— Adăugați la asta și celelalte o sută nouă fete din Harem, plus, probabil, un număr egal de paji și servitoare.

Suleiman se scărpină în barba rară, bătând ritmic cu cealaltă

mână în brațul tronului.

— Palatul meu va fi practic acaparat de Harem!

— Până se vor face alte aranjamente, Stăpâne, zise Abbas și se forță să-și ascundă nota de satisfacție din glas.

Da este într-adevăr o mică vrăjitoare, nu-i așa, Suleiman?

Suleiman oftă.

— Prea bine, atunci.

— Stăpâne?

— Nu se poate face nimic. Haremul trebuie adăpostit. Ia orice încăperi îți trebuie, voi autoriza totul. Între timp voi chema arhitectul, pe Sinan. Va trebui să începem de îndată construcția unui Harem.

Are linii în jurul ochilor, își spuse Selim. Nu le-am observat până acuma. De fapt, de câte ori am văzut-o în ultimele douăsprezece luni? îi sărută mâna și Baiazid făcu la fel. Apoi se dădură înapoi, cu brațele încrucișate la piept, cum fuseseră învățați la Enderun. Hürrem îi examină critic pe amândoi. Muomi stătea în spatele ei.

Pe aceasta Selim o ura. Neagră și posacă și diabolică. Ea era vrăjitoarea, își spuse el, nu mama.

Mama e numai rea!

— Ai crescut mare, Baiazid. Învățătorii tăi spun că ești un călăreț și un atlet bun.

— Mulțumesc, mamă.

— Dar trebuie să studiezi mai mult. Chiar după ce vei părăsi Enderunul, nu înseamnă ca te oprești din învățat. Dacă vreodată vei ajunge sultan îți va trebui mai mult decât un cal și o suliță pentru a reuși.

— Mă voi strădui, mamă.

Nici n-o să-i pese, gândi Selim. Capul frumos al fratelui meu e gol ca o tobă.

— Iar tu, Selim. Hürrem oftă și chipul îi oglindi neplăcerea. Mi s-a spus că îți plac prea mult dulciurile.

— Învăț mult, spuse el.

— Învățătorii trebuie să-ți bage cu forța în cap fiecare lecție.

Da, așa e. Și nu voi uita lucrul ăsta.

— Mă voi strădui, mamă, zise Selim, încercând apărarea pe care o folosise Baiazid.

— Nu te străduiești destul. Ești primul meu născut. Pe tine se sprijină speranțele dinastiei otomane, în caz că Mustafa pățește

ceva.

Selim știa din felul în care îl privea ea pe Baiazid că speranțele ei se sprijineau pe altcineva. Nu mai era un secret care era favoritul ei.

Nu era singura, desigur; Baiazid era favoritul tuturor. Învățătorii îl iubeau. Toți îl iubeau, cu excepția lui Suleiman. Acesta era atras către celălalt frate, Çehangir, acum că Mehmet murise. Era de mirare că acesta reușise să se îmbolnăvească. Până la un moment dat păruse perfecțiunea întruchipată.

Selim încercă să-și ascundă freamătul. În sfârșit, venise clipa plecării din Palat, departe de umbra lui Baiazid. Când își va lua în primire guvernarea Koniei, Baiazid va fi de cealaltă parte a platoului Anatoliei, la Amara. Și poate că într-o zi va cădea de pe cal în timpul jocului de çerit, pe care-l îndrăgea atât.

Oricând se putea spera în asemenea miracole ale Atotputernicului.

— Va trebui să-mi scrieți des, rosti Hürrem.

— Așa vom face, mamă, răspunse Baiazid pentru amândoi.

Te voi blestema în fiecare zi, gândi Selim. Întotdeauna m-ai urât.

— Speranțele mele stau în voi, zise Hürrem. Apoi se întoarse spre Selim și zâmbi. Oh, Selim! arăți ca un pepene.

Ca un pepene.

Selim se întrebase adesea pe cine ura mai mult: pe sine că nu semăna mai mult cu Suleiman, sau pe Baiazid, pentru că el semăna. În timp ce el era mic și gras, Baiazid era subțire, înalt și frumos. Era una din glumele crude ale vieții: doi frați născuți sub același acoperiș, unul cu personalitate, forță și talent, celălalt fără nici o calitate. Selim își imagină că Allah avea cam același simț al umorului ca și mama sa.

Singura consolare a lui Selim era Çehangir.

Çehangir avea cu șapte ani mai puțin și era cocoșat și șchiop din naștere. Dacă Allah fusese zgârcit cu Selim, cu Çehangir fusese de-a dreptul crud. Pentru Selim era o plăcere să-l necăjească în legătură cu ghinionul său. Asta-i aducea o oarecare bucurie și chiar un râs morocănos.

Çehangir fusese trimis la Enderun când avea opt ani.

Selim obișnuia să-l însoțească prin curte în fiecare dimineață. Târând un picior, cu umerii căzuți, cu spinarea îndoită, imitând mersul strâmb al fratelui său. Era o cale ușoară de a evita râsul

celorlalți. Și descoperise deja că găsirea altei ținte era cel mai bun mijloc de a deturna ridicolul de la persoana lui. În plus Çehangir nu se plângea niciodată. Cum ar fi putut? știa deja că era o pacoste. N-ar fi îndrăznit să atragă și mai mult atenția asupra lui. Dar într-o zi Baiazid îl prinsese. Selim nici nu-și dăduse seama. Se strâmba în urma lui Çehangir prin curtea pavată, savurând râsetele publicului său, când deodată râsetele încetară.

Ceva îl lovise și se trezise deodată întins pe spate. Baiazid era deasupra lui și, deodată, se aplecase și-l pocnise metodic, de două ori, peste față.

— E fratele nostru! strigase Baiazid. Ce-ți închipui că faci aici?

Selim se rostogolise într-o parte și se ridicase, știind că toți erau cu ochii pe el. Obrajii îi ardeau de umilință. Baiazid era cu doi ani mai tânăr. Nu putea să se lase învins.

Atacase.

Baiazid se ferise ușor și-l doborâse iar, aruncându-l cât colo pe lespezi. Selim gâfâia și îl dureau genunchii și coatele. Fusese sigur că și-a rupt un os și rămăsese nemișcat, plângând.

— Dacă te mai prind că-ți bați joc de fratele nostru, îți sparg capul, îl auzise pe Baiazid șuierând.

Ceilalți băieți se îndepărtaseră șușotind. Câțiva râdeau tare. După o vreme, durerea se mai domolise și Selim se ridicase în picioare. Capul îi sângera, picioarele îl dureau. Gemuse tare și își șterse lacrimile din colțurile ochilor.

Curtea era acum aproape goală. Numai Çehangir rămăsese. Acesta se aplecase și întinsese mâna. Dar Selim nu suportase privirea lui îndurerată, așa că îl ignorase și se ridicare singur în picioare, îndepărtându-se.

Enderun era școala proprie a Palatului unde prinții erau pregătiți pentru conducere împreună cu crema copiilor aduși ca bir din tot imperiul. În afară de prinți, al căror sânge fusese și el diluat de generații de concubine, niciunul din ceilalți băieți nu era turc. Tinerii sclavi creștini erau învățați că nu mai au familie, țară și viitor decât alături de sultan.

Învățau Coranul în turcă, persană și arabă; erau învățați aruncarea suliței și a lăncii, dar și muzică, broderie, îngrijirea și dresarea păsărilor și a câinilor. Deprindeau bunele maniere și cinstea, dresura de șoimi, pielăritul și confecționarea armelor, dar și cum să-și facă unghiile, cum să se tundă, cum să poarte turbanul. Viețile le erau strict controlate. Făceau baie zilnic, manichiură și

pedichiură săptămânal. Li se dădea o batistă curată în fiecare zi și erau tunși la o lună. Disciplina era strictă și includea bătăi frecvente și chiar biciuiri din partea eunucilor însărcinați cu educarea lor, indivizi care lui Selim îi păreau femei bătrâne, mumificate. Absolvenții de la Enderun nu învățau doar cum să devină soldați, ci erau inițiați și în chestiunile vieții de stat și ale protocolului Curții. Timp de șapte ani nu părăseau Palatul, suferind un proces continuu de selecție. Cei mai buni erau introduși în mecanismul Palatului, ca funcționari la vistierie sau maeștri de garderobe și cu timpul puteau deveni pașale sau guvernatori. Alții puteau ajunge căpetenii ale Spahiilor Porții, cavaleria imperială.

Numai Selim, Baiazid și Çehangir urmau școala de la Enderun prin drept ereditar și nu prin merit. O diferențiere care numai pe Baiazid nu-l afecta, căci talentul său la călărie și farmecul înnăscut îi aduseseră repede respectul colegilor și al instructorilor.

Pentru Selim, fiecare zi era un coșmar și tânjea de-a dreptul după ziua în care puterea avea să-i suplinească și să-i mascheze defectele.

Unul din învățătorii lui, Hachim Even, îl bătea atunci când nu știa să recite din Coran, deși pe Baiazid nu-l bătea niciodată. Într-o zi chiar îl pusese la bastinado. Acesta era un instrument simplu; picioarele condamnatului erau legate în butuci și tălpile îi erau lovite cu bastoane lungi. Chiar după cinci ani, Selim tot își mai amintea durerea. Fiecare lovitură îl făcuse să țipe ca un copil, iar Hachim nu se oprise decât când Selim îl rugase cu lacrimi în ochi. Nu putuse merge o săptămână și durase o lună până la vindecarea rănilor.

Imediat ce putu merge din nou, încercă să-l ucidă pe Baiazid. Sub zidurile Celei de-a Doua Curți se afla un câmp de joacă pe care băieții din Enderun practicau çeritul; instructorii îl numeau joc, deși era mai degrabă o luptă simulată. Foloseau cai cu gâtul scurt și musculoși, crescuți pentru viteza și abilitatea lor. Călăreții, înarmați cu sulițe de trei picioare lungime, evoluau în două echipe de câte doisprezece, în câmp deschis, azvârlindu-și armele unii în capul celorlalți. Echipa cu cele mai multe reușite la sfârșitul jocului era declarată conducătoare. Rănile erau frecvente și uneori existau și morți. Selim se temea, dar Baiazid se arunca în joc cu neînfricarea caracteristică, fiind unul dintre cei mai buni. Deși erau în echipe diferite – Baiazid juca pentru Albaștri, echipa favorită a sultanului (desigur!), iar Selim pentru Verzi – Selim știa că orice tentativă de

a-l răni pe Baiazid era din start sortită eșecului. Acesta era un călăreț prea bun. Tot ce s-ar fi putut întâmpla ar fi fost ca tot Selim să se expună riscului. Tactica lui obișnuită era de a sta în spate, încercând să-și ferească pielea.

Fusese mai simplu să se apropie de calul lui Baiazid și să-i taie pe jumătate chinga șeii cu un cuțit înainte de începerea jocului.

Terenul era înconjurat de corturi și o mulțime de ieniceri se adunaseră să vadă jocul, așa cum făceau adesea când nu erau în campanie. Selim știa că probabil asista și sultanul, de pe zidurile care dominau terenul.

Ei bine, azi nu-și vor mai ovaționa eroul, gândi Selim. Aș vrea să-i văd fața lui Hachim când Baiazid se va prăvăli sub copite. Cele două echipe de călăreți alergau în cerc, bubuitul galopului răsunând între zidurile Palatului. Călărețul din fruntea Albaștrilor – nasul mândru încovoiat al lui Baiazid se zărea de sub turban – își îmboldi calul și atacă. Doi călăreți din echipa lui Selim se desprinseră de grup și se îndreptară spre el cu toată viteza. Selim își struni calul către flancul grupului, ca să aibă o vedere mai bună a ceea ce urma să se întâmple.

Când călărețiii se întâlniră, se auzi un strigăt și Selim văzu un trup căzând. Caii trecură în fugă peste mogâldeața îmbrăcată în alb care zăcea cu fața în jos și nemișcată în praf.

Imediat, ceilalți doi călăreți aruncară sulițele și săriră de pe cai.

— E Baiazid, strigă cineva. E rănit!

Selim își mână calul la pas către norul de praf ce se depunea încet. Baiazid nu se mișca. Pe turbanul său se vedea o pată de sânge destul de promițătoare. Selim încerca să pară îngrijorat.

— E mort? întrebă el, plin de speranță.

Dar Baiazid nu muri. Cucuiul din creștetul lui era impresionant și șchiopătă rău mai multe săptămâni, timp în care nu putu juca çerit, dar nu muri. Când se descoperi că de vină fusese chinga șeii, Hakim însuși fu trimis la bastinado pentru neglijență, apoi exilat la Bitlis. Era o compensație, cât de cât, pentru supraviețuirea lui Baiazid.

Dar acum, luându-și rămas bun de la mama sa, Selim își dădu seama de fragilitatea poziției sale. Când tatăl său va muri – mâine sau peste treizeci de ani – va începe lupta pentru succesiune. Mustafa era primul, iar Selim știa că și acesta, în ciuda sufletului său nobil, nu va ezita să-i execute pe toți urmașii lui Hürrem pentru a-și apăra tronul.

Dacă, printr-un mare noroc, Mustafa murea, tronul era al lui Selim. Dar el nu-și închipuia nici o clipă că Baiazid avea să i-l lase prea ușor. Legea lui Fatih îngăduia sultanului să-și ucidă toți frații și pe copiii acestora, pentru a-și apăra tronul și stabilitatea Imperiului.

Acesta era deci și viitorul lui. Într-o zi va fi sultan sau va fi mort.

Hürrem rămăsese cu privirea pierdută în tavan mult timp după plecarea copiilor. O idee i se înfipsese în creier. O sâcâia precum un țânțar într-o cameră întunecoasă. Era ceva persistent și amenințător, dar nu-l putea înțelege în întregime.

Selim.

Era evident că nu era un fiu al lui Suleiman, deși pe când acesta creștea apăruse și Çehangir, aruncând îndoiala asupra tuturor. Cine ar fi crezut că sultanul putea să zămislească un cocoșat șchiop? dar dacă a făcut-o, atunci de ce nu și un copil gras, cu fața palidă și arogant, fără nici un talent real în afară de acela de țesător de intrigi?

Și totuși nu prea aducea nici cu Kapi Aga, reflectă Hürrem. Zilele acelea primejdioase din curtea de la Eski Sarai păreau atât de departe în trecut, dar trăiau mai departe prin Selim. Mult timp după ce-l născuse nu putuse spune dacă tatăl lui era Suleiman sau Căpetenia Eunucilor Albi. Încă mai avea dubii. Și totuși, Selim nu se purta deloc ca un Osmanlâi. Hürrem auzise ce spusese Valide despre el și trebuise să accepte adevărul vorbelor ei. Nu avea nimic dintr-un apărător al Credinței sau dintr-un sultan.

În fine, avea vreo importanță?

Deocamdată, doar o viață mai stătea între ea și poziția de mamă a viitorului sultan. Îi era evident care dintre băieții ei ar izbândi într-o eventuală luptă pentru tron și deci care merita binecuvântarea și încurajările ei. Baiazid ar putea fi un sultan bun, chiar excelent; aproape la fel de bun ca Mustafa.

Apoi ideea se întări în mintea ei într-o imagine panoramică și clară și Hürrem izbucni într-un râs cu hohote.

Pe Bosfor, dincolo de Camlica.

Scăpaseră de arșița nopții fierbinți de august căutând refugiu pe apele netede ale Bosforului. Un caic alb-auriu era mereu în așteptare la țărm lângă Promontoriul Seraglio; Suleiman plecase să se relaxeze cu Hürrem, însoțiți numai de trei eunuci ce stăteau la cârmă și la vâsle. Torțele ce ardeau la prova și la pupa aruncau umbre lungi pe fața parcă uleioasă a apei.

Ședeau în cabina de la pupa bărcii cu vâsle, nevăzuți în spatele cortinei grele de catifea neagră. Hürrem aruncă o privire afară și zări cimitirele înconjurate de cedri de la Camlica alunecând în întuneric prin fața lor.

Suleiman era tăcut, preocupat, își spuse Hürrem. Se schimbase de când murise Ibrahim. La început ea crezuse că trecerea timpului îi va liniști conștiința, dar nu, ghimpele vinovăției se înfipsese adânc în sufletul lui. Arareori mai râdea, acum. Dăduse afară pe toți cântăreții din palat și le arsese instrumentele. Rar de tot îi cerea chiar ei să-i cânte. Spunea că muzica viorii îi amintea prea mult de Ibrahim.

Devenise aproape un ascet și învățase cum să-și administreze mici pedepse. Trimisese serviciul de porțelan chinezesc înapoi la casa de comori de la Yedikule și mânca numai din vase de lut ars. Își lăsase o barbă mare și nu mai punea picătură de vin pe limbă de la moartea lui Ibrahim.

— M-am consultat cu Sinan, spuse el. A făcut niște planuri pe care aș vrea să le vezi.

— Construiește o moschee în onoarea mea, Stăpâne?

— Nu e frumos să faci asemenea glume.

— Am crezut că-ți place să fiu puțin răutăcioasă câteodată.

— L-am cerut să înalțe un nou palat pe ruinele vechilului, Eski Sarai. Cred că de data asta s-a depășit pe sine însuși.

— Întotdeauna se depășește pe sine, Stăpâne, spuse Hürrem.

E obsedat de reconstruirea Istanbulului, reflectă ea. De parcă încă o moschee sau încă o școală ar putea îndepărta cumva sângele lui Ibrahim de pe zidurile Palatului.

— Aș vrea să studiezi aceste planuri și să îi dai aprobarea ta.

Hürrem se strâmbă, încrucișând brațele.

— E atât de groaznic să mă ai la Palat? nu poți să mai îngădui prezența mea aici, pentru o vreme?

— Știi că nu e vorba de asta. Dar pur și simplu nu este destul loc pentru Harem în Palat. E imposibil.

— Ba e posibil. Poți galopa o zi prin cea de-a Patra Curte, fără a ajunge la Promontoriul Seraglio.

— Exagerezi doar un pic, rusoaica mea.

— E loc să construim acolo, mai mult decât e nevoie.

— Sunt alte considerente care.

— Spune-mi-le, atunci.

— Considerente de stat.

— Sună atât de pompos, Stăpâne.

— Haremul nu poate face parte din Palatul Imperial, zise Suleiman iritat. Întotdeauna a fost așa, încă de pe vremea lui Fatih.

— Este totuși un Harem mare, Stăpâne. Încă mai ai dorință pentru celelalte fete?

— Desigur că nu.

— Atunci, dacă nu-ți sunt atât de necesare, ai putea să-i poruncești lui Kislar Aghasi să le găsească soți. Astfel aș rămâne doar eu și suita mea.

— Ceea ce-mi ceri e de neînchipuit. Sinan se îngrijește de planuri. Și cu asta basta.

Hürrem înțelese că probabil mersese prea departe. Se dădu mai aproape de el, rezemându-și capul de pieptul lui. Nu se așteptase să fie de acord. Era și o altă modalitate.

— Îmi pare rău, Stăpâne, dacă te-am supărat. E vorba numai că îmi va fi atât de urât când ne vom despărți din nou.

— Hürrem, uneori îți cam uiți locul, șopti el, cu o voce răgușită.

Ea se cuibări mai aproape.

— Mă iubești, sultanul meu?

El zâmbi.

— Te iubesc mai mult decât viața mea.

— Mai mult decât pe Gülbehar?

Gülbehar! nu se mai gândise la ea de câteva luni.

— Știi bine că da.

— Și totuși ea e prima cadână.

— Așa e legea.

— Dar pe mine mă iubești mai mult?

Ce vrea de la mine? gândi Suleiman. Am trimis-o de aici pe Gülbehar. Nu îmi vizitez Haremul decât ca s-o văd pe ea. Ce mai vrea?

— Te iubesc mai mult decât am iubit vreo altă femeie.

— Și mă vei face împărăteasa ta într-o zi?

Suleiman nu răspunse o vreme, șocat de impertinența sugestiei. Apoi începu să râdă.

— De ce râzi?

— Nu te încrunta așa, rusoaică mică.

— De ce râzi de mine?

— E imposibil.

— Imposibil să te gândești la mine altfel decât ca la o sclavă?

Ei bine, la ce te-ai fi așteptat de la ea? se întrebă Suleiman.

Dacă era un șoricel, ca Gülbehar, n-ai fi ales-o pe ea. Desigur că va voi întotdeauna mai mult.

— Sultanul nu se poate căsători.

— Asta e legea? stă scris în Sher'iat?

— Nu e scris nicăieri.

— Atunci, de ce nu?

Suleiman întinse o mână ca să-i aranjeze o buclă rebelă, dar ea se feri.

— Nici un sultan nu s-a căsătorit. De la Baiazid Întâiul până astăzi.

— Tu ești mai mare ca Baiazid. Ești cel mai mare dintre sultani.

— Nu, Hürrem, nu sunt. În mod sigur nu mai mare ca tatăl meu, Selim, sau bunicul meu, Fatih.

— Morții fac legile pentru tine? tu ești Kanun, făcătorul de Legi. Tu ești sultanul. Nu fantomele trecutului.

El oftă.

— O să-ți spun o poveste despre istoria noastră și cel dintâi Baiazid al Osmanlâilor. Acesta a fost sultan cu mult înainte de a ajunge noi la Istanbul, pe vremea când eram, practic, un popor nomad. El se însurase cu o prințesă sârbă, o femeie frumoasă, numită Despina. Pe vremea aceea ne luptam cu mongolii pentru pământurile Anatoliei. Baiazid s-a întâlnit cu Tamerlan în bătălia de la Angora și a fost înfrânt. O înfrângere cumplită. Baiazid a fost capturat, împreună cu Despina. Tamerlan voia sa ne umilească, așa că a obligat-o pe Despina să-l aștepte la masa lui, goală, pe el și pe celelalte căpetenii ale sale. A fost cel mai negru moment al istoriei noastre. Rușinea lui cade asupra fiecărui hagi. Slăbiciunea noastră, după cum vezi, sunt femeile noastre. De atunci nici un sultan nu s-a mai însurat. Nu mai putem fi atât de slabi.

— Asta a fost demult. Poporul tău era pe atunci nomad. Acum ești Stăpânul celui mai mare Imperiu din lume. Cine o să mă ia pe mine prizonieră, Stăpâne?

Suleiman oftă. Se părea că importanța întâmplării trecuse pe lângă ea.

— Ceea ce ceri nu se poate.

— Nu mai există Tamerlani. Întreaga lume se cutremură în fața ta.

— Să nu mai vorbim de asta.

— Dar, Stăp.

— Nu mai discutăm asta!

Ea căzu în genunchi pe podeaua ambarcațiunii și îi sărută mâna.

— Iartă-mă, Stăpâne. Pasiunea mea pentru tine îmi întunecă uneori mintea.

Hürrem se simți ridicată de jos și așezată pe genunchii lui. Mâinile lui mari erau pe umerii săi, iar chipul său exprima o supărare ciudată, de parcă voia să certe un copil mic.

— Vreau să-mi spui ce crezi de planurile lui Sinan. Și cu asta să încheiem discuția. Ai noroc că îți permit atât de multe, Hürrem.

— Da, Stăpâne, șopti ea lăsându-și privirea în jos. Îl lăsă s-o așeze pe banchetă, abandonându-se mâinilor lui care începură să-i desfacă încet nasturii din perle ai cămășii. Noaptea era călduroasă. Gemetele plăcerii sultanului plutiră peste apele liniștite și negre, dar surdo-muții erau insensibili la orice sunet și numai bufnițele din cimitirul din Camlica se alăturară simfoniei nopții.

Istanbul.

Aya Sofia fusese cândva cea mai mare catedrală a creștinătății, până când Fatih cucerise Constantinopolul declarând-o moschee. Fiecare ungher al marii catedrale, cu excepția ușilor imense de lemn și metal, era acoperit cu mii de plăcuțe albastre de safir sau galbene, din aur, înfățișând mozaicuri cu Fecioara Paradisului sau Cristos Pantocrator. Un dom uriaș se ridica deasupra capului, aparent nesprijinit de nimic, ca mâna făcută căuș a lui Dumnezeu. Se spunea că atunci când Justinian își văzuse ctitoria pentru prima dată, în urmă cu aproape o mie de ani ar fi exclamat: „Glorie Dumnezeului care este pe măsura unei asemenea opere. Oh, Solomon! te-am întrecut!”

Era la asfințit, ceasul aprinderii lămpilor, dar pâlpâitul unor lămpi nu putea împrăștia penumbra din marea moschee. Jos de tot, cititorul era luminat de o rază filtrată prin geamul colorat din cupolă. Ultima lumină a zilei. Acesta stătea în strana pentru rugăciuni, cu o sabie într-o mână și un Coran în cealaltă, iar vocea lui răsuna între ziduri și sub cupola largă, albastră.

Hürrem era ascunsă după un grilaj acoperit cu dantelă, îngenuncheată pe seccad, covorașul de rugăciune, roșu ca rubinul, din mătase. Mai jos de ea, mii de turbane se închinau la unison, șoaptele rugilor adunându-se în colțuri sub forma unui tunet îndepărtat. Acest ritual, chiar dacă nu însemna nimic pentru ea, o impresiona întotdeauna prin puterea pe care o degaja. Câtă energie! aici era izvorul puterii Imperiului Otoman.

Poate că e o armă de catifea pe care am ignorat-o până acuma, își spuse ea.

Baritonul monoton al muftiului și repetiția mișcărilor mulțimii îi făceau mintea să se concentreze perfect. Realizase multe, gândi ea, dar încă nu se ocupase de această învolburare misterioasă. Era încă la cheremul capriciilor lui Suleiman. Nu avea nici o putere asupra propriei sorți. Și nici a sorții fiilor ei.

Se părea că Suleiman era hotărât să construiască un nou palat pentru Harem, pe ruinele celui vechi. Și totuși, acum că Eski Sarai era cenușă, era și cel mai bun moment pentru a-l convinge să renunțe la Harem. Dacă ajungea împărăteasa lui era în siguranță față de altă Julia.

De câte ori se gândea la această nedreptate, furia dinlăuntru i se aprindea iarăși. Era insuportabil. Sclave ce veniseră în Harem o dată cu ea erau de mult măritate cu un pașă sau vreun ofițer de spahii, iar acum aveau proprietățile lor și un statut de soții. Ea însă, favorita Stăpânului Vieții, rămânea mai departe o sclavă. Deși ea era tovarășa de viață și de pat a lui Suleiman, fiul altei femei urma să moștenească tronul la moartea sultanului.

Atinse covorul cu fruntea, rugându-se, simțind întunericul ce se aduna în marea moschee, în ciuda sutelor de lumânări ce licăreau pe lângă pereți. Asemenea lor, răspunsul începu să se lumineze în mintea ei încet dar cu claritate.

Da, exista o modalitate de a-l convinge pe Suleiman să o facă împărăteasa lui. Era acolo, în Islam. Va folosi voința Domnului spre a-l face să se încline în fața voinței ei.

Manisa.

Grădinile Haremului lui Mustafa erau pline de sute de lalele. Gülbehar stătea singură într-un chioșc de la baza zidului cetății, privind florile și ascultând zumzetul albinelor. Nu-și auzi fiul apropiindu-se.

— Bună, mamă.

— Mustafa!

— Ești bine?

Ea zâmbi cu surprindere și plăcere și îi întinse mâna.

El o ridică până la buzele sale, apoi se așeză alături.

— Sunt bine acum, că te-ai întors! răspunse ea. Apoi îi luă mâinile într-ale sale și le ținu strâns. Mi-a fost dor de tine! cum a fost la Istanbul?

— E plin de bârfe, ca de obicei. Toți, de la cel mai amărât

negustor și până la bucătarul sultanului, se cred comandanți și pregătesc viitoarea campanie împotriva Imperiului Roman.

— Sunt sigură că-ți vor lăsa și ție o parte, s-o cucerești când vei fi sultan.

El rânji.

— Dacă Allah se va îndura.

Gülbehar îi căută privirea.

— L-ai văzut pe tatăl tău?

— L-am văzut.

— A întrebat de mine?

— Îți trimite urările lui de sănătate veșnică.

Zâmbetul ei se evaporă.

— Mă tot gândesc că într-o zi mă va chema înapoi. Dar ce să facă cu o biată femeie bătrână? tot mai trăiește cu vrăjitoarea?

— Mamă. Nu este o vrăjitoare. E doar o femeie.

— Îl iubești prea mult, Mustafa. Nu e chiar atât de sfânt cum îl crezi tu.

Mustafa o strânse de mână.

— Nu uit ce ți-a făcut ție. Dar e tatăl meu și sultanul meu. Să nu-mi ceri să vorbesc rău despre el.

Gülbehar se strâmbă. Amărăciunea te-a urâțit, gândi Mustafa, cu tristețe. Ți-a tras în jos colțurile gurii și ți-a pus prea mult alb în păr.

Gülbehar păru să ghicească ce era în mintea lui și își întoarse fața într-o parte. Își promisese că, atunci când fiul ei se va întoarce, va fi veselă și atentă cu el și nu va vorbi de Suleiman. Dar imediat ce-l văzuse simțise nevoia să știe. Căci nu mai aflase nimic de la plecarea lui. Suleiman, Suleiman. Stăpânul meu, Viața mea.

Își forță un surâs.

— Și ce alte vești de prin oraș?

— Au fost mari nenorociri cât am stat acolo. Eski Sarai a luat foc. Întreg vechiul palat s-a făcut scrum, ca și majoritatea cartierului din jur.

— Hürrem?

— N-a pățit nimic. Acum doarme în Palat.

— În Palat!

— Ce altceva putea face Suleiman?

— Deci doarme într-adevăr la Palat!

Mustafa ridică din umeri, amuzat de înflăcărarea mamei sale.

— Sinan va construi un alt Harem pe locul celui vechi.

— Niciodată. Dacă acum ea este în Palat.

— Mamă!

— Unelteşte, îşi întinde plasa. Ai grijă, Mustafa, ai grijă.

— Eu sunt prinţul moştenitor, n-are cum schimba asta. O supraevaluezi. Îi sărută mâna încă o dată. El o iubeşte mai mult decât pe tine. Aş vrea să nu fie aşa. Dar asta e realitatea. Încearcă să uiţi.

Să uit!

El vorbi apoi de familie, întrebând mai întâi de fiii săi, apoi îşi exprimă speranţa că nu fuseseră probleme cu cadânele sale. Gülbehar conducea Haremul, aşa cum făcea pe vremuri bunica lui, Sultana Hafise. Ştia tot ce se întâmpla, îi răsfăţa fiii şi abia îi suporta cadânele.

Gülbehar avu grijă să nu mai pomenească de Suleiman, dar mintea ei n-o mai asculta, iar plăcerea de a-şi revedea fiul era umbrită de vechi fantome şi de temeri noi. Când el plecă, Gülbehar îşi încleştă pumnii în poală. Mustafa nu vedea primejdia, n-o vedea deloc. De ce ar fi văzut-o? până la urmă nu era decât un bărbat.

Topkapi Sarai.

În Imperiul Islamic al Osmanlâilor existau două coduri de legi. Exista Kanun – legile formulate de însuşi sultanul – şi Sheri'at, legile sacre şi neatinse ale Islamului. Dacă sultanul domnea singur şi atotputernic peste supuşii săi, el însuşi era supus sfintei legi musulmane, care era cuvântul scris al Domnului.

Sheri'at-ul era interpretat de ulema, consiliul judecătorilor religioşi, singurii îndreptăţiţi să emită fetvos – păreri – în orice problemă de credinţă, conform jurisprudenţei islamice. Totuşi, puterea lor era controlată prin aceea că nu puteau emite o fetvă decât invitaţi, şi nu puteau vorbi decât dacă li se cerea părerea.

Fiecare guvernator, bei, sançak sau beilerbeg avea proprii săi muftii care îl sfătuiau în probleme de legi religioase. Întâiul judecător, sheyhülislam-ul, era cel care îl asista spiritual pe însuşi sultanul; numai el putea declara un război ca fiind sfânt, deci justificat. Ca apărător al Credinţei, datoria asumată a sultanului era de a respecta Sheri'at-ul, astfel încât în ultimă analiză sheyhülislam-ul era unul dintre cei mai puternici oameni din Imperiul Otoman. Numele său era Abu Sa'ad.

În această dimineaţă, Abu Sa'ad aştepta un vizitator important şi neprevăzut şi era curios. Stăpâna Hürrem arătase în ultima vreme un devotament pasionat şi încurajator pentru Islam şi cheltuise o

parte importantă a averii personale pentru construirea unui spital și a unei moschei. Acum îi ceruse o audiență și sheyhülislamul se întreba de ce.

Camera în care se afla era o încăpere simplă, cu vederea spre grădinile celei de a Doua Curți. Era puțină mobilă în jur, cum era și potrivit unui om cu preocupări ascetice. Erau câteva covoare persane de mătase, puse unul peste altul pe podea, o măsuță joasă din lemn de nuc și două sfeșnice înalte de argint. O candelă încrustată cu sidef atârna din tavan. Încăperea era dominată de pupitrul din fildeș și baga pe care se afla un Coran deschis, cu paginile pline de scrierea cu litere aurii și albastre.

Stăpâna Hürrem fu precedată de Kislar Aghasi, cu doi paji pe lângă el, care îl ajutară să se închine. Apoi intră Hürrem, ascunsă privirii de mantia violetă de mătase care-i înconjura întreg trupul. Sheyhülislamul bătu de două ori din palme, semnal pentru paji că trebuiau să aducă șerbeturi pentru oaspeți, deși știa că doar Abbas va servi. Hürrem va lăsa cupa neatinsă, căci gestul de a bea i-ar fi expus mâna și chipul privirii sheyhülislamului, ceea ce ar li fost de neiertat pentru amândoi.

— Sunt onorat de prezența ta, Doamnă, spuse Abu Sa'ad. Allah găsește bucurie în zelul cu care ai renegat zeii păgâni ai tinereții pentru a îmbrățișa singura și adevărata credință.

— Mai am încă multe de învățat, răspunse Hürrem.

— Toți avem multe de învățat, spuse sheyhülislamul. Privi apoi spre Abbas, căutând vreun indiciu referitor la scopul întâlnirii. Dar Kislar Aghasi privea împietrit pe fereastră, aparent dezinteresat. Pajii le aduseră șerbeturi reci, apoi se retraseră. Abu Sa'ad așteptă ca Hürrem să vorbească.

— După cum știi, Stăpânul Vieții a binevoit să-mi acorde înaltele sale favoruri.

— Într-adevăr, răspunse Abu Sa'ad, plecându-și capul ca o recunoaștere a generozității sultanului și a falsității favoritei sale.

— Am avut marea plăcere de a dona o parte din darurile primite pentru slava și gloria Islamului.

— Fundarea unei moschei este cea mai mare ofrandă ce i-o putem aduce Domnului.

— Într-adevăr. Dar mă tulbură o întrebare. Această donație este plină de pietate și în privința donatorului?

Abu Sa'ad clipi. Deci de asta venise.

— Este într-adevăr o faptă pioasă, spuse el precaut.

— Și este ținută minte în Paradis, pentru salvarea sufletului aceluia?

Abu Sa'ad tăcu un timp. Răspunsul, desigur, era clar. Dar și-l formulă cu grijă.

— Fapta e răsplătită, Doamna mea, dar. S-ar putea să nu se răsfrângă asupra numelui tău în Paradis. Mai degrabă va mări sanctitatea sultanului tău, Allah să-l ție și să-l dăruiască.

— Atunci faptele mele bune nu-mi vor fi de folos?

— Dimpotrivă. Vor fi spre gloria lui Allah și a sultanului.

— Dar nu va fi loc și pentru mine în Paradis?

Abu Sa'ad crezu că aude un mic suspin al femeii, dar neputându-i vedea chipul, nu știa dacă și cât de mult o afectase răspunsul lui.

Tăcu.

— Îți mulțumesc pentru că m-ai primit, zise Hürrem.

Abbas se ridică în picioare, ajutat de paji. Apoi o ajută și el pe Hürrem să se ridice. La plecare, Hürrem se mișcă încet, cu umerii căzuți. Abu Sa'ad aproape că o compătimi. Dar apoi se gândi că, la urma urmei, era doar o femeie și deci nu resimțea durerile sufletești atât de puternic ca un bărbat.

Chioșcul Çinili fusese construit de însuși Fatih. Se găsea pe o pantă abruptă de dincolo de Poarta Fântânii Răcoroase, cu vederea spre apele Cornului și spre palatele venețiene și genoveze din Pera. Avea formă de cruce grecească și era complet acoperit cu faianță turcească, adăpost sclipitor din ceramică verde și turcoaz, cu versete din Coran încrustate pe ziduri în scriere arabă, galben pe albastru intens.

Suleiman, Stăpânul Vieții, Stăpân al Gâturilor Oamenilor, se odihnea pe pernele de mătase ale divanului, urmărind fără interes cum Hürrem mângâia strunele viorii. Ce era oare cu ea? se întrebă el. Era bolnavă? dorea ceva?

De două săptămâni era așa, agitată. Cea Care Râde abia mai zâmbea uneori. Părea doborâtă de o mare tristețe, iar el devenea tot mai neliniștit.

— Hürrem, vino și așază-te lângă mine.

Hürrem puse vioara deoparte și traversă încăperea, poposind supusă lângă el, pe divan. Apoi își rezemă capul de umărul lui.

— Ce s-a întâmplat, rusoaică mică?

— Nimic, Stăpâne. Trece.

— Data trecută ai spus că e din cauza lunii. Mai înainte ai zis că

e doar o melancolie trecătoare. Nici nu mai țin minte când ai zâmbit ultima oară.

— Stăpâne, iartă-mă că te-am supărat. Poate că ar trebui să mă trimiți de aici.

— Poate c-ar trebui, mârâi Suleiman.

Sări în picioare. Gestul brusc îi sperie pe cei doi străjeri de la ușă. Hürrem își aduse genunchii la piept. Atunci el își puse mâinile pe șolduri și se aplecă spre ea.

— Trebuie să-mi spui ce nu merge.

— Stăpâne, nu pot.

— Nu poți? eu sunt sultanul tău, Stăpânul tău. Ai uitat?

— Cum aș putea uita? te iubesc mai mult decât iubesc viața.

— Atunci spune-mi de ce ești atât de supărată. Nu mai suport stările astea nefericite nici o clipă mai mult.

Hürrem își acoperi fața cu mâinile.

— Oh, Stăpâne.

— Încetează cu smiorcăitul și spune-mi!

Suleiman îi smuci mâinile, dar vederea chipului ei boțit și nefericit îl înmuie. Se așeză lângă ea și își puse brațele ei în jurul gâtului.

— Spune-mi! te rog!

— Stăpâne, mă tem pentru sufletul meu.

Această confesiune abruptă îl dădu peste cap! aproape că râse, ușurat.

— Toți ne temem pentru sufletele noastre!

— Dar tu îți poți găsi iertarea în fapte bune, Stăpâne.

— Nu înțeleg.

— Dacă tu te temi pentru sufletul tău, Stăpâne, de ce nu poți crede că și eu mă tem pentru al meu?

Suleiman privi în ochii ei și înțelese că era cât se poate de serioasă. Niciodată nu se gândise la asta, și îl mira faptul că ei îi putea trece așa ceva prin minte. În definitiv, era femeie, iar femeile – asta îl învățase sheyhülislamul nu aveau suflete ca bărbații. Erau mai degrabă pe aceeași treaptă cu câinii și pisicile. În plus, deși Hürrem acceptase Islamul, nevoită fiind, el nu-și făcuse niciodată iluzii că îl acceptase cu cât de câtă sinceritate.

— De ce ți-e teamă, rusoaică mică?

— Stăpâne, am cerut lămurire la sheyhülislam. Și el mi-a spus că, în ciuda numeroaselor mele donații pentru moschei și spitale, nu cresc deloc în ochii lui Allah. Și că voi fi uitată chiar și în ce

privește Paradisul.

Lacrimi de supărare apărură în ochii ei.

— Nu-ți bate joc de mine, Stăpâne! sunt prizonieră nu numai în această lume, dar și în următoarea! trăiesc temându-mă pentru sufletul meu! ce să mă fac?

Intensitatea glasului ei îl clătină. Vorbea serios, își zise el.

— N-am știut că te preocupă atât de profund aceste lucruri.

— E atât de nedrept! alte femei din Harem s-au măritat cu pașale și guvernatori și au acum proprietățile lor pentru a face donații și a crește în ochii Domnului. Dar eu, iubita celui mai slăvit om de pe pământ și Apărător al Islamului, voi fi mai prejos de ele în Paradis!

Suleiman îi aranjă tandru o șuviță de păr care îi cădea pe față.

— Ce ți-a spus de fapt Abu Sa'ad?

— Mi-a spus că nici o sclavă nu poate înainta către Paradis; că atâta timp cât rămân doar o sclavă, nu sunt decât praf pe drumurile raiului. Îl privi fix, iar pumnii i se încleștară în poală. Vreau atât de mult să am un suflet, Stăpâne! vreau să fiu mântuită!

— Rusoaică mică, murmură el. Niciodată nu-l copleșise așa un val de afecțiune pentru ea. Avea dreptate, desigur. În fața lui Allah, ce altceva putea face?

— Atunci, te voi elibera, spuse el. De azi înainte nu mai ești o roabă. Iar Allah și profeții săi se vor bucura pentru încă un suflet care și-a găsit cărarea.

A doua zi Abu Sa'ad îi acordă încă o audiența Stăpânei Hürrem, pentru a o sfătui în problemele spiritului. Ceea ce îi ceru ea îl buimăci. Dar, până la urmă, îi dădu fetva sa și o dădu cinstit, căci era obligat să o facă, conform legilor Islamului și învățăturilor din Coran.

Iatacurile personale și Sala de Audiențe a Sultanului erau despărțite de cele ale Haremului de o singură ușă. Aceasta dădea din dormitorul imperial într-un culoar și apoi în labirintul de curți și dormitoare care înainte aparținuseră pajilor și eunucilor din suita sultanului.

Culoarul era cunoscut în Palat sub numele de Calea Aurită, și de-a lungul lui se grăbea acum Abbas către apartamentele marii cadâne, Hürrem. Mersul său curios, legănat, îi dădea un aer comic, iar mânecile și poala mantiei se târau pe lespezi în urma sa; avea obrajii stacojii de efortul pe care îl făcea ca să-și miște trupul obez atât de repede. Făcu o pauză înaintea scărilor ce duceau la iatacul

cadânei, pregătindu-se pentru ultimul efort.

Când Hürrem îl primi în sfârșit, Abbas trebui să se mai odihnească o vreme ca să-și regăsească respirația, tamponându-și sudoarea de pe frunte cu o batistă de mătase.

— Ei? zise Hürrem, urmărindu-l cu o nerăbdare abia reținută.

— Stăpânul Vieții reclamă prezența ta în dormitorul său, răspunse Abbas.

— Nu pot să mă duc, spuse Hürrem – și o spuse atât de natural, încât trecură câteva secunde până când importanța vorbelor ei îi deveni explicită lui Abbas.

— Stăpână?

— Spune-i Stăpânului Vieții că nu mă pot duce la el, răspunse Hürrem și Abbas se uită la ea, fiind acum sigur că atâta putere îi zdruncinase mintea.

De asta se temuse, pentru că acum soarta lui era inseparabilă de a ei. Gemu puternic.

Obrăznicătură mică și proastă.

Suleiman stătea întins de-a curmezișul divanului, aparent bine dispus. Doar strălucirea ochilor și linia crudă a buzelor îi trădau mânia.

— Mă refuză? mârâi el.

Abbas își dori să fie oriunde în clipa aceea, numai acolo nu. Abia mai putea respira. Își simțea șira spinării udă de transpirație și era conștient că genunchii îi tremurau. Pânza de mătase a mantiei flutura în jurul picioarelor lui, de parcă ar fi fost în bătaia vântului. Gura îi era atât de uscată, încât trebui să facă un efort spre a putea vorbi.

— Stăpâne, a spus că viața ei e în mâinile tale, dar acum n-ar putea veni fără a încălca grav legile sacre ale lui Allah.

Da, așa a spus, gândi Abbas. Și a spus-o cu un rânjet pe care n-aș îndrăzni să-l reproduc aici.

— Îndrăznește să-mi dea mie lecții despre Sheri'at?

— Eu doar i-am repetat în fața ta vorbele, Stăpâne.

Suleiman stătu nemișcat minute întregi; așa că atunci când sări în picioare, Abbas fu luat pe nepregătite și se dădu involuntar un pas înapoi. Suleiman se repezi către pat și sfâșie în două cuvertura de mătase, în culmea furiei.

— Nu poate îndrăzni să mă sfideze astfel!

— A spus că nu vrea să te supere, zise Abbas, știind că își apăra astfel și propria viață. Spune că a auzit bine vorbele

sheyhülislamului. Acesta i-a spus că acum, liberă fiind, nu poate să-ți mai pună la picioare tot ceea ce, ca roabă, îți putea da fără a supăra pe Allah.

— Abu Sa'ad i-a spus ei asta?

— Da, Stăpâne, replică Abbas, cu satisfacție ascunsă.

Las' să simtă și prostul ăla bătrân, pompos și îngâmfat flacăra spaimei arzându-l, măcar așa, de probă. Dacă Suleiman putea fi convins să meargă la el și să-i ceară fetva, erau în siguranță. Boșorogul nu va îndrăzni să sfideze Sheri'at-ul.

Suleiman își scoase iataganul din teaca de piele. Rubinele de pe mâner sclipiră ca niște cărbuni aprinși în penumbra odăii. Suleiman privi lama, apoi se uită la Abbas, cu chipul răvășit de furie.

Doamne, ajută-mă în nenorocirea mea, murmură Abbas. Vrea să mă ucidă! simți că își pierde controlul asupra vezicii. În ultima vreme se pomenise scăpându-se pe el ca o femeie bătrână. Era tot urmarea castrării, știa și a distrugerii uretrei cu ani în urmă. Era umilirea finală dintr-o viață garnisită din belșug cu umilințe. Acum trebuia să poarte un scutec de bumbac, ca sugarii.

Suleiman ridică sabia și o aruncă pe saltea.

— Abu Sa'ad, spuse.

— Aceasta a fost fetva pe care a rostit-o, răspunse Abbas.

— Trebuie să-l consultăm, atunci, din moment ce cunoaște voința Domnului mai bine ca mine.

Suleiman ieși în fugă. Abbas murmură o rugăciune către Profet, mulțumindu-i pentru intervenție și îl urmă.

Orice alt om ar fi fost îngrozit dacă ar fi fost sculat din pat ca să-l înfrunte pe Stăpânul Vieții, Regele Regilor, Stăpânul Gâturilor Oamenilor, să se uite în ochii lui mândri și să-i înfrunte furia. Dar sheyhülislamul nu se temea decât de Allah și cunoștea, cu convingere nestrămutată, inima și mintea Nemărginitului. Execută salutul cuvenit lui Suleiman ca sultan, apoi îl privi calm în ochi, fără nici o teamă.

Erau doar trei persoane în sala uriașă: Suleiman, Abbas și Abu Sa'ad. Străjerii care îl aduseseră pe sheyhülislam ca să răspundă sultanului așteptau acum dincolo de ușă, cu săbiile trase.

Suleiman coborî de pe tron, cu gura strânsă într-o expresie de mânie amară.

— Am nevoie de o fetva, spuse el.

Abu Sa'ad înclină capul și nu spuse nimic.

— Este în legătură cu Hürrem, favorita mea. Știi că am

eliberat-o din Kullar, din familia mea de robi? acum e o femeie liberă.

— Așa cum spui, răspunse Abu Sa'ad.

— Ca femeie liberă, mai poate dormi cu mine fără să supere pe Allah?

Abu Sa'ad se pregătise pentru această întrebare încă din ziua când Hürrem îl căutase pentru prima dată. Răspunsul, oricum, era de neclintit, chiar și pentru Stăpânul Vieții.

— Chiar dacă te-ai culcat cu ea într-o mie de nopți pe când era roabă, acum când e liberă ar fi un păcat în fața lui Allah. Și-ar pune sufletul în mare primejdie.

— Cum se poate rezolva această problemă?

— Poate dormi cu tine, fără a-și primejdui sufletul, dacă este soția ta.

Suleiman își încleștă brațele de rezemătorile tronului, dar nu spuse nimic. Arăta, gândi Abbas, de parcă tocmai simțise ceva neplăcut în gură și stătea pe gânduri. Dacă să scuipe sau nu.

Ce va fi acum? se întrebă Abbas. Dacă Hürrem refuza să vină în patul lui, iar Suleiman nu putea s-o ia în căsătorie, se pare că nu exista ieșire. Hürrem va fi surghiunită. Ce se va întâmpla atunci cu el?

— Plecați. Amândoi, zise Suleiman.

Suleiman rămase singur în sala cea mare, după plecarea lor. Cupola boltită de deasupra capului, opulența plăcilor de faianță de pe pereți, purpuriul și albastrul covoarelor de pe podea, susurul havuzurilor de marmură și strălucirea mată a peruzelelor încrustate în sfeșnice, ca și pustietatea splendidei și imensei încăperi, toate unelteau împotriva lui.

Regele regilor simțea disperarea, la fel de ascuțit ca cel mai umil servitor din Palatul său. Totul se reducea la o alegere simplă. Te căsătorești cu ea, sau renunți la ea. Alt răspuns nu există. În tot Imperiul nu se afla nimeni care să-l ajute. Nici chiar Hürrem.

Stătu prăbușit pe tron până noaptea târziu, privind cum umbrele se retrăgeau de-a lungul zidurilor către colțul îndepărtat al încăperii. Rămase acolo până când zorii colorară ferestrele, iar lumina lăptoasă căzu filtrată din tavanul înalt. Și încă nu se mișcă.

Tradiție, datorie și teamă îl însoțiseră de-a lungul veghei sale nocturne, dar niciodată în viața sa nu se simțise atât de complet de singur.

Cea de-a Patra Curte de la Topkapi Sarai era într-adevăr o

pădure miniaturală de pini bătrâni și chiparoși răsuciți, escaladând pantele Promontoriului Seraglio, înconjurată de zidurile dinspre mare ale orașului. Într-o parte dădea spre terenurile pentru çerit și spre mânăstirile bizantine ce se năruiau, folosite ca grajduri; în cealaltă, către fâșia de apă albastră, strălucitoare, numită de turci Cornul de Aur. Aici venea sultanul când căuta izolare, pentru rugăciune și meditație.

Sultanul mergea cu capul în jos, neavând ochi pentru nimeni, tulburat de confuzia din mintea sa.

Căsătorește-te cu ea sau renunță la ea.

Căsătorește-te cu ea sau renunță la ea.

Cum ar fi putut renunța la ea? până și acum parcă era cu el, mergând alături, cu părul roșu-auriu fluturând în vânt; o putea asculta cum râde și parcă-i auzea sfatul simplu și direct: „Tu ești Kanuni, legiuitorul. Tu nu ești îngrădit de istorie, ci doar de restricțiile pe care ți le hotărăști singur. Ești supus doar față de Sheri'at. Stăpâne, nu mai fi așa de încruntat! e chiar așa de îngrozitor ca să faci și în fața legii ce ai făcut deja în fața inimii tale?”

— Și totuși, nu-i așa de simplu, spuse el tare, parcă răspunzându-i. Nu pot încălca atât de ușor tradiția. Tradiția ne leagă de strămoșii noștri și de moștenirea lor. Încă de la Tamerlan.

„Chiar te temi că aș putea avea așa o soartă?” auzi el râsul lui Hürrem. „Va ajunge vreodată vreun dușman de-al tău să vadă măcar zidurile Istanbulului? cine e acolo care te poate învinge în bătălie?”

Suleiman escaladă cărarea abruptă ce ducea până în punctul cel mai înalt al curții. De aici, putea privi spre sud, prin cerul violet, către insulele de pe Marmara; mai încolo era Mediterana, apoi coloniile sale din Egipt, Barbaria și Algeria; dincolo de Bosforul albit de spuma născută de vânt erau chiparoșii de la Camlica, iar mai departe, Asia și drumurile caravanelor ce duceau spre est, spre Siria, Azerbaidjan și Armenia. Toate erau ale sale. Marginea dinspre nord a portului era punctată de catargele galerelor lui Dragut, amiralul său, care cucerise Mediterana, transformând-o într-un lac turcesc; dincolo de el erau depozitele și palatele veneților, genovezilor și grecilor; toate aceste republici îi plăteau tribut. Dincolo de Galata Kulesi erau Rumelia, Bosnia, Valahia, Transilvania; toate – domenii ale casei Osmanlâilor.

„Privește”, o auzi pe Hürrem, „ce rege păgân vezi, care ar putea

să te învingă și să mă facă să aștept la masa lui? imperiul tău se întinde în Europa, Asia și Africa. Nici măcar marele împărat Carol nu îndrăznește să te înfrunte în luptă. De cine ți-e frică? de Frederick? de șahul Tamasp?"

— Fire de praf pe picioarele mele, rosti Suleiman.

„Atunci de ce te temi, Stăpâne? care rege te poate face să tremuri într-atât încât să renunți la minE. La cea care te iubește atât de mult?"

Ochii ei verzi, plini de lacrimi. Imaginea lor era atât de clară, încât Suleiman se întinse ca s-o mângâie. Dar nu era nimeni. Doar vântul și durerea din sufletul său. Dacă renunță la ea, așa va fi mereu. Va fi singur din nou, doar cu povara Imperiului și cu datoria grea fața de Allah. Ea era totul pentru el, acum; conștiința lui, consolarea lui, sfetnicul și prietenul lui. Ea era vizirul pe care nu-l putuse avea niciodată, pentru că un vizir pe care l-ar fi iubit prea mult ar fi ajuns să-l trădeze, cum o tăcuse Ibrahim. Era, de asemenea, Haremul său, o mie de femei într-una singură; o femeie care îi putea alina spiritul, nu numai trupul.

— Nu pot renunța la ea, zise el, și hotărârea era luată.

Va face inimaginabilul, pentru că singura alternativă era de nesuportat.

Când Abbas fu chemat din nou în fața celei de-a doua cadâne, se gândi la orice posibilitate, numai la cea care-l aștepta nu.

Hürrem, observă el ușurat, era într-o dispoziție foarte bună în această dimineață. Nu pierdu timpul cu obișnuitele ei glume.

— Cum ți-ar plăcea dacă ai scăpa de fetele tale, Abbas? iI întrebă ea.

— Stăpână?

— Sultanul nu mai are nevoie de Harem. Fetele se vor mărita cu spahii și dregători. Vei începe pregătirile imediat.

Abbas dădu din cap, încercând să-și ascundă uluirea. Un sultan fără Harem? cum o fi reușit-o și pe asta?

— Îl felicit pentru judecata sa.

— Felicită-mă pe mine, râse Hürrem.

— Voi proceda de îndată la cele ce poruncești, Stăpână.

— Nu vrei să știi de ce, Abbas?

— Nu e rostul meu să judec hotărârile Stăpânului Vieții, zise Abbas, reușind să-și ascundă mulțumirea din voce.

Dar Hürrem o simți totuși și râse, încântată.

— Abbas, ești într-adevăr o comoară. Îți voi spune totuși, din

moment ce oricum vei afla în curând. Stăpânul Vieții nu mai are nevoie de Harem pentru că în curând va avea o împărătească!

Abbas clipi din ochi.

— O împărătească?

— Ai în fața ta pe viitoarea soție a sultanului Suleiman, Abbas. Râse din nou. Nu ești copleșit de splendoarea unei asemenea imagini?

— Așa cum spui, Stăpână, aprobă Abbas.

Imposibil, gândi însă, în secret. Imposibil! suleiman nu va merge până la capăt!

Cu prilejul căsătoriei lui Suleiman cu Hürrem, Favorita Care Râde – cum era cunoscută la curte – Istanbulul fu martorul celei mai mari sărbători pe care o trăise vreodată. Pâine și măsline fură împărțite săracilor. Brânză, fructe și jeleu din petale de trandafir fură dăruite celor din clasa de mijloc. Străzile principale fură împodobite cu flori și steaguri – flamurile stacojii ale Imperiului Otoman și cele verzi ale Istanbulului.

Se organiză o procesiune publică a darurilor de nuntă. Sute de cămile încărcate cu covoare, mobilă, vaze de aur și argint și încă o sută șaizeci de eunuci gata să intre în serviciul Stăpânei Hürrem. Atleți, arcași, jongleuri și acrobați evoluau pe hipodrom zi și noapte; animale sălbatice se puteau vedea de-a lungul zidului de la At Meydani – lei, pantere și leoparzi, elefanți lovind mingi cu picioarele lor butucănoase, girafe cu gâtui imposibil de lung – toate smulgând murmure de admirație din partea mulțimii.

În altă procesiune, o franzelă uriașa, de mărimea unei camere, era trasă pe străzi, pe o platformă, de zece boi, în timp ce brutarii orașului aruncau mulțimii pâinișoare unse cu susan și chimen. Mii de oameni se adunau pe margini urcându-se în copaci pentru a-l zări o clipă pe sultan sau pentru a primi în dar mătăsuri sau fructe aruncate de sclavii acestuia.

În acest timp, în Palat, Hürrem deveni împărătească în urma unei ceremonii simple la care participară doar ea, Suleiman și Abu Sa'ad. Suleiman îi întinse mâna înmănușată și șopti:

— Această femeie Hürrem o fac soția mea. Toate care sunt ale ei vor constitui de acum proprietatea sa.

Un singur om arunca o umbră asupra ceremoniei. Și lucrul o preocupase pe Hürrem tot timpul ceremoniei, așa cum o preocupase de altfel în ultimii șaptesprezece ani.

Mustafa.

La douăzeci și șase de ani își aștepta clipa, la Manisa. Popular printre pașale și ieniceri, el era alesul, următorul sultan. Da, eu sunt împărăteasa, gândi Hürrem. Acum sunt în siguranță fața de alte femei. Acum nu trebuie să mă mai tem decât de un bărbat. Și voi îndepărta și acest pericol, cândva.

Pe Hipodrom se înălțase o platformă de pe care Suleiman urmărea sărbătoarea din tronul său de lapislazuli, având-i alături pe fiii săi. În spatele lui, învăluită complet în mantia de mătase violetă, Hürrem privea și ea, prin vălul de dantelă lucrat cu fir de aur.

Selim se foia, așa cum stătea cu picioarele încrucișate pe covorul gros de la picioarele tatălui său. Îi era foame. La Palat se pregătise un mare festin: carne de vânat, potârnichi, salată de fructe la gheața, șerbeturi cu suc de lămâie și înghețată cu arome de miere, ambră și mosc. Stomacul îi chiorăia.

Sub ei, în arenă, o leoaică tocmai sfâșia burta unui mistreț cu mișcări iuți ale labelor din față, în timp ce partenerul ei căsca și privea în jur, plictisit. Selim rânjea, admirând priveliștea, încântat de spasmele și țipetele mistrețului. Acum, victima era pe spate, zbătându-se în praful umezit și roz. Leoaica îi dădea ocol, atentă la colții încovoiați și ghearele ei loviră din nou, smulgând o parte din măruntaiele animalului. Ceva îl făcu pe Selim să se întoarcă. Undeva în spatele tronului lui Suleiman văzu o pereche de ochi verzi care-l urmăreau, ca două smaralde mici și strălucitoare. Mama, își spuse el.

Se întoarse repede la loc, dar continuă să-i simtă privirea. Cum reușise oare toate astea? se întrebă el din nou. Cum de-l făcuse pe Suleiman să se însoare cu ea? o mamă atât de puternică putea fi un lucru bun, dar și o nenorocire. Dacă era în stare să-l încline pe sultan după voința ei, atunci era în stare de orice.

Și ce-o fi vrând de la mine? se întrebă el. Ce planuri are cu mine?

Leoaica își terminase joaca cu mistrețul. Acesta tremura întins pe o parte, viu încă atunci când leoaica își aplecă botul ca să sfâșie prima halcă de carne. De obicei, asemenea priveliști îi stârneau apetitul. Dar acum Selim descoperi că nu-i mai era foame deloc.

Se sili să se mai uite o dată, dar ochii îi erau duși.

PARTEA A ȘAPTEA.

RAIUL PE PĂMÂNT.

Pera.

Julia urmărea trăsura neagră ce huruia în curtea pavată. Se opri și un eunuc negru sări de pe capră și liniști caii, în timp ce un altul deschise ușa. Ferestrele erau mascate cu tafta neagră, așa că nu putu vedea cine era vizitatorul. Julia era doar vag interesată. Ludovici primea des vizitatori, de obicei, negustători din Comunita Magnifica. Văzu pe cineva ieșind din trăsură, cu chipul acoperit de gluga mantiei. Julia se încruntă. Nici măcar un deget nu era descoperit, dar după mersul grăbit cu pași mici ghici că era o femeie.

Peste câteva clipe Hyacinth o bătea încet pe umăr ca s-o anunțe că avea o vizită. Julia își pierdu răsuflarea când gluga se dădu la o parte și vizitatoarea îi zâmbi.

— Sirhane!

Sirhane nu se schimbase aproape deloc. Poate că era un pic mai slabă, iar în colțurile gurii și ale ochilor avea riduri subțiri abia vizibile. Altminteri, arăta de parcă ultimii șase ani nici n-ar fi fost. El era acolo în serai, în mânăstirea diabolică pe care o puteau vedea din balcon, peste apă, desenată pe cerul liliachiu.

Sirhane purta o haină din brocart de Bursa, deschisă în față și cu trei nasturi din perle la nivelul taliei. Mânecile lungi atârnau pe lângă divan aproape până la pământ. Cămașa ei era de mătase bogată, albă ca neaua, tivită cu dantelă, căzând liberă peste șalvarii de lână albă care-i acopereau picioarele până la glezne. Rubine licăreau la degetele mâinilor și în părul negru, de nuanța cărbunelui. La gât și la talie avea perle, iar la încheieturi lănțișoare subțiri de aur.

Julia, în roba venețiană de un negru posomorât, se simți ștearsă și lipsită de viață. Se uită la pielea netedă a brațelor Sirhanei și simți cum înăuntrul ei vinovăția se amesteca discret cu dorința.

Julia se agăță de brațul ei ca o școlăriță.

— Spune-mi, zise ea râzând, spune-mi totul!

— Ai în față o femeie măritată, respectabilă și virtuoasă! spuse Sirhane.

— Cum ai ieșit din Harem?

— Suleiman își eliberează toate femeile.

— Nu se poate!

— Se spune că Hürrem i-a convins că nu mai are nevoie de Harem! kislar Aghasi mi-a aranjat căsătoria cu un Agă al Spahiilor Porții. Numele lui este Abdül Sahine Pașa. E o namilă de om,

bărbos, și cu mădularul gros cât mâna mea!

Julia își puse palma la gură.

— Oh, Sirhane!

Sirhane înălță din umeri.

— Mă tratează destul de bine. Cred că preferă băieții. Nu e chiar așa de rău. Poate că l-aș putea iubi. Dacă n-ar fi bărbat. Întinse o mână, lăsând-o pe umărul Juliei. Mi-a fost atât de dor de tine. Poate că e o prostie, dar cât timp ai fost acolo, am fost fericită în Harem.

— Și eu, spuse Julia. Cum m-ai găsit?

Sirhane suspină și se trase deoparte. Ochii i se umeziră.

— În dimineața când părăseam Haremul, Kislar Aghasi a venit la mine și mi-a spus că ești în viață, măritată cu un negustor venețian renegat, Ludovici.

— Abbas!

— Am crezut că ai murit, îi spuse Sirhane. Șase ani te-am jelit. Încă nu-mi vine să cred!

Își aruncă brațele pe lângă gâtul Juliei și o sărută.

Julia se auzi șoptindu-i numele de nenumărate ori, apoi închise ochii, simți cum Sirhane îi scoate cămașa și se abandonă plăcerii calde, moi, recunoscându-și iubita.

Bietul Ludovici, gândi ea. Dacă l-aș putea iubi astfel.

Soarele trecu dincolo de cele șapte dealuri și vocile limpezi ale muezinilor se înălțară deasupra orașului prăfuit, chemând credincioșii la slujbă. Lumina curgea ca aurul topit peste apele Cornului, iar contururile platanilor și chiparoșilor se dizolvau în umbrele de dincolo de zidurile Palatului. Stăteau pe terasa tot mai întunecată, vorbind în șoaptă.

— Spune-mi ce s-a întâmplat, spuse Julia. Chiar e adevărat? suleiman și-a măritat într-adevăr întregul Harem?

— Nu mai este pic de miere în borcan, zise Sirhane. N-a rămas decât Hürrem și suita ei. Cea Care Râde are acum o sută de sclave. Vine și pleacă oricând dorește, cu treizeci de eunuci după ea.

— Dacă un șarpe supraviețuiește atâția ani printre vipere, e firesc să crească lung.

— Kislar Aghasi mi-a spus ca din pricina ei a poruncit sultanul să fii înecată.

Abbas, Abbas. Gândi Julia, Nici acum nu putea suporta ideea a ce-i făcuseră. Cum de mai putuse trăi după aceea?

— Trăiesc, Sirhane. Nu mai contează acum.

Sirhane păru dezamăgită.

— Ar trebui să urăști mai mult. O femeie trebuie să fie răzbunătoare.

Julia râse.

— Faptele lui Hürrem nu mă mai pot afecta acum.

Sirhane continuă totuși.

— Ambasadorii străini vin acum cu daruri și pentru ea, ca pentru sultan. Chiar îi trimit scrisori ca să-i câștige sprijinul. Vizirii, muftiii și pașalele îi plătesc tribut lui Kislar Aghasi. Chiar soțul meu face asta. El spune că Hürrem e mai puternică decât a fost cândva Ibrahim.

Julia surâse.

— Bietul Suleiman.

Sirhane își îndoi picioarele sub ea, încolăcindu-se ca o pisică pe divan.

— Cum a fost, atunci?

Julia păru stânjenită.

— Spune-mi! o rugă Sirhane.

— Abia dacă a scos o vorbă. M-a dezbrăcat și s-a așezat lângă mine.

— O are mare?

— Nu.

— Se spune că e uriașă.

— Sirhane.

Julia își desfăcu brațele neajutorată, așa cum era întotdeauna când se surprindea discutând fără rușine asemenea lucruri.

— S-a urcat pe mine și a scos niște sunete. Apoi s-a dat jos. Nimic nu s-a întâmplat.

Își aminti cum făcuse Ludovici dragoste cu ea prima dată. Până în ziua aceea nu înțelesese deloc de ce fusese Suleiman așa de furios.

— Deci e impotent! sultanul e impotent!

Julia o prinse de mână, alarmată.

— Dacă mai spui cuiva, vom muri cu toții.

— Cea mai bună bârfă pe care am auzit-o vreodată și n-o pot spune nimănui! se strâmbă Sirhane, jucăușă.

— Sunt în joc capetele noastre.

— E în regulă, zise Sirhane și își retrase mâna. Cum e cu. Ludovici?

Julia își coborî ochii.

— Nu e așa cum e cu tine.

Sirhane păru mulțumită de răspuns. Se uită peste apa Cornului, la luminile ce licăreau pe dealurile orașului vechi. Chemările muezinilor încetaseră, ecourile lor stingându-se în violetul asfințitului. Liniștea se așeza peste oraș.

— Trebuie să plec.

Julia îi luă mâna.

— Nu vreau.

— Trebuie.

Peste câteva momente, Julia privea de la fereastră cum silueta înfofolită în mantie se urca la loc în trăsura neagră, anonimă, din curte. N-am scăpat din Harem, se gândi ea. L-am adus aici, cu mine. Haremul a fost închisoarea și eliberarea mea. M-a aruncat în păcatul de moarte. Iar acum, că Sirhane s-a întors în viața mea, sunt din nou botezată întru păcat.

Nu era vorba de o plăcere sexuală, deși dorința pe care i-o trezise Sirhane fusese cât se poate de reală. Era mai mult: era dorul după o intimitate pe care n-o putea împărtăși cu nici o altă persoană, un confort fizic lipsit de complicații. Un adulter fără consecințe, probabil. Dar nu și fără păcat, își spuse.

Și totuși, un păcat fără de care nu pot trăi.

Doamne, ajută-mă.

Apoi Sirhane dispăru după perdelele de tafta neagră și peste câteva clipe caii tropotiră dincolo de porți, iar Julia simți încă o dată întoarcerea singurătății.

Soarta fusese bună cu Ludovici Gambetto.

Aproape bună.

Îi adusese un prieten puternic și influent la Suprema Poartă; prin urmare, afacerile îi prosperau dincolo de orice imaginație. Norocul îi adusese și o soție frumoasă, dintr-o familie venețiană nobilă.

Și totuși, între toate aceste daruri plăcute existau și lucruri pline de durere. Norocul său se rezema pe agonia lui Abbas; iar Julia era a sa numai pentru că nu putea fi a altcuiva. Chiar și după opt ani, încă nu se putea obișnui cu ideea că prietenul său din tinerețe trăia acum în Palatul Sultanului, ca eunuc și ca sclav. Și tot nu se putea întâlni cu Abbas fără să simtă în gât senzația aceea de dezgust și repulsie.

Și apoi, Julia.

Ea nu mai reprezenta nimic pentru mine, în afară de el. El îl

minţise pe Abbas şi o oprise la Istanbul, pentru sine. Şi, cu toate că Abbas nu spusese nici un cuvânt de reproş, i-l putea citi în ochi, la fiecare întâlnire. Aflase, cumva. Aşa că vinovăţia duplicităţii îl chinuia încă.

Măcar dacă ar fi meritat toate acestea; dacă ea l-ar putea iubi un pic.

O parte din el – aceea care era încă venеţiană – îi spunea că n-are importanţă. Era soţia lui, era frumoasă, era în patul lui oricând o dorea. Ce altceva îşi mai putea dori?

Dar mai era o parte – renegatul din el, fără îndoială – care îşi dorea ca şi ea să simtă pentru el ce simţea el pentru ea. Voia dăruirea ei. Şi tocmai asta i se refuza.

Construise un nou palat pe înălţimile de la Pera ce dominau Cornul de Aur. O îmbrăcase pe Julia în cele mai fine catifele şi dantele veneţiene, îi pusese în degete inele cu diamante şi rubine. Avea bogăţii, proprietăţi şi putere, tot ce i se refuzase în ţara lui natală. Dar tot ce-şi dorea cel mai tare era Julia; o anumită privire din partea ei şi pasiunea în îmbrăţişare, care să-i arate că şi ea îl iubeşte. Iar asta nu putea să aibă.

Corpo di Dio! de ce era atât de important?

Stătea pe terasă şi-o urmărea pe Julia care citea în grădină. Florile verii erau în mijlocul perioadei lor de vârf; aerul era încărcat de mireasma de pin şi chiparoşi. Ludovici coborî treptele de marmură şi intră în grădină. Julia îl văzu şi puse cartea deoparte.

— Arăţi mulţumit de tine, zise ea.

— Nu de mine. Nu e meritul meu.

Se aşeză lângă ea, pe banca de marmură. Era răcoare aici, în umbra chiparosului. Printre frunze se zăreau caicele alunecând pe aleile strălucitoare ale Cornului şi siluetele mov ale cupolelor şi minaretelor Palatului de pe celălalt ţărm.

— Ce s-a întâmplat?

— Am auzit zvonuri noi de la Poartă. Se spune că Rüstem Paşa se va căsători cu fiica Sultanului.

— Miramah?

— Aşa am auzit.

— Atunci Rüstem o să ajungă cu siguranţă vizir.

— Da.

— Asta te bucură?

— Dacă aş fi de partea îngerilor, nu m-aş bucura. Dar nu sunt decât un umil negustor şi nu-mi pot permite. Zâmbi sardonic spre

ea. N-am fost de partea îngerilor, de când am plecat din Veneția. Poate că nici acolo. Probabil de aceea am toate astea, arătă el către palat și grădini.

— Tot nu înțeleg.

— Vizirul sultanului, Lütfa Pașa, e un om cu care e greu de tratat. E prea cinstit.

— Un defect capital pentru un străin.

Ludovici zâmbi.

— Într-adevăr, în schimb Rüstem și-ar vinde și mama pentru zece la sută comision.

— Atunci va fi foarte bine.

— Sunt sigur că va fi un mare succes.

— Și vei trimite mai multe caravane spre Dardanele, fără vamă. Dar ce l-a făcut pe Suleiman să-l aleagă pe Rüstem pentru acest post?

— Farmecul și aspectul lui agreabil?

Apoi Julia înțelese.

— Hürrem!

— Cel puțin asta se șoptește prin bazare. Timpul ne va lămuri. Deși îmi pot imagina în ce fel i-a câștigat Rüstem protecția.

Ludovici o privi un timp. Arăta altfel azi. Avea o roșeață în obraji pe care nu i-o mai văzuse.

— Ai avut o vizită ieri, spuse el.

Ea îi evită privirea.

— Am greșit?

— Cine a fost?

— O femeie. O prietenă din vremea când eram în serai.

— Cum de a știut?

— Abbas.

— El i-a spus.

— E o prietenă. E de încredere.

— Nimic nu e vreodată sigur.

Buna ei dispoziție se risipi brusc.

— Mă ții ntuiești de ziduri ca pe un fluture, să fiu privită, dar niciodată atinsă. Uneori îmi spun ca mai bine muream!

Ludovici nu răspunse. După o clipă, Julia păru să-și regrete ieșirea.

— Îmi pare rău, murmură ea. Știu că te-ai pus și pe tine în primejdie atunci. Când m-ai pescuit. Cu barca ta.

Ludovici scutură din cap.

— Nu. Ceea ce spui e adevărat. Nu am nici un drept. Te-am pus în pericol ținându-te aici. Te-am vrut numai pentru mine. (Respiră adânc). Am o podgorie în Cipru. Ai putea pleca acolo. Ai fi în siguranță. Existența ta n-ar mai trebui să fie un secret. Vei fi printre alți venețieni.

— Nu mai sunt o venețiană. Nici tu, de altfel.

— N-ar mai trebui să trăiești ca o prizonieră. Ți-aș putea face vizite.

Julia zâmbi pentru sine. Poate că ieri l-ar fi rugat s-o lase să plece. Dar acum.

— Voi rămâne aici, spuse ea.

El o privi surprins.

— Îți pot garanta siguranța, acolo.

— Nu vreau să plec din Istanbul.

Ludovici se strâmbă, neînțelegându-i motivele.

— M-am rugat să nu vrei să pleci.

Ea privi într-o parte. Ludovici era nedumerit. Ce voia? era vorba tot de Abbas? imposibil. De ce voia sa rămână la Istanbul?

Stătură un timp în tăcere, cât timp Ludovici se gândi cum să-i spună partea cea mai bună a vești lor.

— În curând va veni o solie de la Veneția, spuse el, în cele din urmă. Să-l vadă pe sultan și să ducă tratative de pace.

Încă de la bătălia de la Prevezo, ce avusese loc cu doi ani în urmă, când amiralul turc Dragut decimase flota venețiană, între turci și La Serenissima domnise un armistițiu nedeclarat. Otomanii câștigaseră controlul asupra Mediteranei și acum strangulau circulația sângelui Republicii -comerțul. Nici chiar războiul nu tulburase însă viața din Comunitatea Magnifica din Pera – decât că mărise prețul grânelor ilegale ale lui Ludovici.

Julia îl privi încruntată, întrebându-se de ce-i spunea asta cu tonul acesta special.

— Tatăl tău e conducătorul soliei, zise el.

Fața i se albi. Își încleștă mâinile în poală.

— Va veni aici? întrebă ea, în cele din urmă.

— Doar dacă îl invit. Nu prea văd de ce aș face-o.

Julia încercă să surâdă.

— Nu te-ai gândit că vreau să-l văd?

— Nu, nu m-am gândit.

Ea închise ochii.

— Dar Abbas?

Ludovici o privi.

— Da, Abbas. De asta am vrut să stau de vorbă cu tine. Am de gând să-i spun.

— Bine.

— Vorbești serios?

— Da.

El se miră cât de repede îi răspunsese.

— Abbas a devenit un om puternic la Sublima Poartă, iar ambasadorii au mai fost aruncați în închisoare, la Yedikule și până acum. Sau mai rău. Ești sigură că vrei ca el să știe?

Ochii Juliei sticliră, plini de venin.

— După tot ce i-a făcut tatăl meu? răsuflă adânc, cu nările fremătând. Da, Abbas trebuie să știe. De fapt, adăugă ea, aș dori să-i spun chiar eu.

Ludovici nu se așteptase la asta. Dar, da, trebuia să se întâmple odată. Ar fi o prostie să încerce să se opună.

— Voi aranja, spuse.

Galata.

Trăsura era o cutie pe roți, pictată cu flori și fructe, cu nimic deosebită de alte o sută din oraș. Hodorogi pe aleile murdare și se opri în fața casei de lemn cu două caturi, zugrăvită în galben – culoarea evreilor – ca atâtea altele din cartier. Un paj deschise portiera și Julia coborî din trăsură.

Nimeni n-ar fi recunoscut-o. Cel mult se observa că era vorba de o femeie. Purta o ferijde, manta cu mâneci lungi folosită de orice femeie turcă pe stradă. Aceasta era din mătase neagră, ceea ce era un indiciu privitor la condiția femeii: cele sărace purtau mantii de pânză simplă, neagră, pe când femeile din Haremul imperial purtau mantii de mătase roz sau de culoarea florii de liliac.

Ea avea două văluri: iașmacul subțire care îi acoperea fața, nasul și gura era dublat de eșarfa neagră care îi cădea de pe creștet până în talie, lăsând doar o fantă îngustă pentru ochi. Nimic nu se vedea; nici chiar mâinile sau picioarele. Singura impresie de feminitate o puteau lăsa miresmele de mosc și iasomie care o însoțeau, ca o oază dulce în mijlocul miasmelor fetide ale orașului.

Mantia o ținea pe femeie prizonieră, dar totodată o proteja; cu ajutorul vălului și al mantiei chiar și femeile de cel mai înalt rang se puteau aventura pe străzi fără a fi recunoscute.

Femeia în negru se grăbi să treacă ușa casei, lăsându-și pajii să aștepte lângă trăsură, afară.

Abbas o văzu și rămase cu gura căscată.

Se îngrășase și mai mult în acești ani, observă Julia. Prin mătasea înflorată a caftanului său se puteau vedea hălcile de grăsime ale trupului, sugerate de altfel și de pernele de osânză de sub bărbie. Asuda, deși era devreme și încă răcoare. Transpirația îi lucea pe față și își pătase deja marginea turbanului imens alb.

Ea încercă să și-l amintească așa cum era pe vremuri, apoi se strădui să lege imaginea băiatului cu chip de bronz lustruit, așa cum îl ținea minte din gondolă, de creatura de coșmar, cu un ochi alb și țeapăn și cu fața umflată și puhavă.

Era imposibil.

Și-l amintea numai ca pe Kislar Aghasi, eunucul respingător care se strâmbase violent la prima lor întâlnire și care îi șoptise acele vorbe ciudate pe când aștepta să moară, în zori, pe Bosfor.

Deci acesta era Abbas, acum.

El încercă să se ridice. Bătu din palme, pentru ca pajii să-l ajute.

— Cine ești? mormăi el, dar ea văzu în expresia lui că știa deja răspunsul.

Julia aștepta, nemișcată. Dacă o recunoșteau cei doi paji de la Palat care erau cu el? dar Abbas înțelesese deja la ce se gândea și îi trimise afară.

— Julia? zise el.

Ea își ridică gluga; lăsând-o să cadă deoparte. Apoi își scoase cu grijă iașmacul, astfel ca el să-i poată vedea ochii.

— Bună, Abbas.

El își acoperi față cu mâinile și se întoarse cu spatele.

— Trebuia să te văd. Încă o dată, atât.

— I-am spus lui Ludovici că nu vreau să te mai văd niciodată. De ce vrei să mă chinuiești astfel?

— Te rog, Abbas.

— Dacă ai fi știut ce durere îmi provoci, n-ai mai fi făcut asta!

Julia nu știa ce să facă. Deodată se simți stânjenită. El tot nu se întorsese spre ea.

— Abbas?

— De ce-ai venit? ce te-a apucat? de ce-a îngăduit Ludovici așa ceva?

— Uită-te la mine.

— Vrei să-mi admiri frumusețea?

— Ludovici e un bărbat frumos. Dar nu îl iubesc. Pe tine te-am iubit întotdeauna.

— Încetează!

— Uită-te la mine.

Când Abbas se întoarse spre ea, fața îi era schimonosită de furie, iar ochiul lui teafăr o privea cu durere și indignare.

— Pleacă! la ce bun toate astea? dragostea pentru tine m-a costat totul! lasă-mă să te uit, pentru numele lui Dumnezeu! acum, pleacă!

Julia își întinse brațele către el, apoi le lăsă să cadă la loc.

— Abbas. N-am avut niciodată șansa de. Mi-ai salvat viața.

— Pentru că te iubeam. Îmi poți da dragostea înapoi? cum? prin sărutările tale? mă vei primi în patul tău? vom deveni amanți?

Furia de pe fața lui se subțiase. Julia făcu un pas către el, vrând să-l liniștească, dar el o opri cu un gest al mâinii.

— Poți oare să-ți imaginezi ce înseamnă asta, Julia? să dorești o femeie și să știi că nu există nici o șansă de ați îndeplini visul? să am încă pasiunea în mine, fără nici o cale de eliberare? un bărbat nu poate simți dragoste pentru o femeie fără a simți și nevoia de a și-o consuma în zbaterea trupului. Ce să fac, deci? nu există soluție pentru mine, niciodată. Niciodată. Mă zvârcolesc și ard în fiecare zi, înconjurat de femei. Mi s-a îndepărtat bărbăția, dar ea totuși continuă să fie acolo. În fiecare zi mă simt ca într-o cușcă în care nu pot sta drept și nu-mi pot întinde mâinile și picioarele. Orice mișcare naturală îmi este interzisă, atât fizic cât și emoțional. Vreau să iubesc și să fiu iubit. Dar cum aș putea? cum aș putea vreodată trăi dragostea cu o femeie? m-au lăsat fără nici o rațiune de a trăi! nu există nici un iad după moarte, Julia. Iadul e aici. Iar eu îl trăiesc!

Mânia i se cheltuise; umerii i se îndoiră și Abbas se rezemă de perete, respirația întretăiată făcându-l aproape să horcăie. Julia se dădu înapoi. Ce era să spună?

— Pleacă, te rog șopti el.

— Bine. Dar mai întâi trebuie să-ți spun ceva. Nu am venit aici ca să te chinuiesc, cum îți închipui.

— Atunci spune-mi, și pleacă.

— E vorba de tatăl meu.

La început sensul spuselor ei nu păru a fi înțeles.

— Gonzaga? întrebă el în cele din urmă.

— Vine aici, la Istambul.

— Ești sigură?

— Ludovici a aflat ieri, de la vizir. La Serenissima trimite o solie

de pace la Poartă. Tatăl meu e ambasador.

Abbas alunecă pe lângă zid și rămase pe covor. Își puse capul pe genunchi.

— Deci Diavolul se apropie de Paradis, murmură el.

Nu mai era nimic de spus. Julia știu din tăcerea lui că trebuia să plece, dar dorea cu disperare să-l mângâie. Îngenunche lângă el. Abbas nu protestă. Așa că ea se aplecă înainte și îl sărută pe frunte. Însă el tot nu-și înălță privirea.

Julia își trecu mâna peste capul neted, ras. Lipsa părului o revolta și o fascina totodată. Putea vedea oasele capului conturate pe pielea strălucitoare. Îi prinse obrajii între mâini și îi ridică fața către ea.

— Abbas.

Ochiul sănătos o privi fix, rugător.

Julia își coborî mâna și îi ridică ușor caftanul. Inima îi bubuia pe când își plimbă mâna de-a lungul coapsei, luptându-se ca să nu-și lase oroarea zugrăvită pe chip. Când ajunse sub burtă, nu găsi nimic. Ca la Sirhane, gândi ea, numai că nu era nici măcar umezeala primitoare, nici buzele ca petalele de trandafir. Doar senzația de ceară a țesuturilor cicatrizate și apoi a unei rămășițe de uretră.

Îl auzi gâfâind. De durere, de uluire, de oroare? nu putea ști.

Julia auzise vorbe în Harem – mai ales de la Sirhane, ale cărei aptitudini pentru absurd, ca și pentru realitate, erau nesfârșite – despre femei care provocaseră orgasme unor eunuci, printr-o combinație de afrodisiace puternice și masaj uretral.

Îngenuncheată între picioarele lui, Julia își trase mantia peste cap. Pe dedesubt era complet goală.

— Pe sfârcurile mele este hașiș, spuse ea.

Abbas era acum ascultător ca un copil. Încet, își apropie gura de sânul ei și începu să-l sugă.

Julia își reluă mângâierile; cu o mână îi dezmierda capul, cealaltă masându-i cicatricea dintre picioare. Îl auzi din nou gemând, de plăcere acum, iar respirația îi deveni mai iute și mai adâncă. Își întoarse capul într-o parte ca să-și ascundă repulsia pe care i-o stârnea senzația cărnii străine și mutilate pe care o atingea cu degetele.

— Julia, murmură el.

Ea continuă să-l maseze și, după minute lungi, el începu să miște o dată cu ea, gâfâind, cu gura încă lipită de sânii ei. E

adevărat, gândi ea. Am reușit. Sirhane avea dreptate.

Abbas începu să freamăte, împingându-se către mâna ei. Degetele ei se mișcau tot mai repede, ignorând tremurul mușchilor de sub ele. El își dădu capul pe spate și suspină, cu aceleași sunete slabe pe care le scotea uneori Sirhane.

Apoi, deodată, el se cutremură într-un spasm care-l parcurse tot trupul. Brațele lui o strânseră într-o îmbrățișare sufocantă.

Apoi îi dădu drumul și se rezemă de perete, cu ochii închiși și gura larg deschisă, trăgând violent aerul în plămâni.

Julia se aplecă rezemându-se de el, epuizată, simțindu-și transpirația curgându-i printre sâni, amestecându-se cu a lui. Mult timp niciunul nu se mișcă.

— Abbas, șopti ea în cele din urmă.

— Lasă-mă acum.

Ea își luă mantia și se ridică încet.

— Așteaptă, murmură el. Lasă-mă să te mai văd o dată.

O privi mult timp; când în sfârșit se întoarse într-o parte, ea știu că era un semn pentru ea. Își trase mantia peste cap, apoi își puse la loc vălul și eșarfa.

Sunt anonimă din nou, gândi ea. Un sac.

Abbas era tot lângă perete, ghemuit, cu ochiul orb întredeschis și caftanul ridicat deasupra genunchilor. Oricine altcineva, gândi Julia, ar găsi un asemenea spectacol ca obscen.

Dar ea simți un val de tandrețe măturându-i sufletul.

— Te iubesc, șopti ea și plecă.

Pentru vreun ceas, Abbas stătu nemișcat. Auzise zgomotul trăsurii îndepărtându-se pe alee, apoi urmărise mișcarea umbrelor de-a curmezișul camerei, pe când soarele se ridica deasupra acoperișurilor, trimițându-și oblic razele prin deschizăturile ferestrelor.

Nu senzația fizică fusese cea care îl paralizase. Aceea fusese doar o simulare, o piesă de teatru pe care o jucase când își dăduse seama că eforturile ei erau complet lipsite de efect; la fel ar fi fost dacă ar fi încercat să-i provoace plăcere ținându-l de mână. Dar nu voia s-o umilească, așa că se prefăcuse.

Ceea ce-l mișcase fusese compasiunea pe care o simțise la ea. Știa că fața și trupul său erau oribile pentru ceilalți; de altfel, îl dezgustau chiar și pe el. Și totuși ea îi arătase o înțelegere de care nu mai avusese parte de mult. Îi dăduse dragoste și mângâiere.

Își aduse genunchii la piept și se ghemui pe podea. După un

timp începu să plângă, întâi de milă, pentru sine, pentru ea.

Apoi de mânie.

Pera.

Era o după-amiază cu un cer albastru murdar. Antonio Gonzaga privea peste apele Cornului către palatul de pe Promontoriul Seraglio, cu turnul Kubbealti răsărind ca o campanulă din linia orizontului. Chiparoșii și pinii se îngrămădeau în umbrele de la poalele zidurilor, ca niște iscoade.

— Deci acesta e adăpostul Seniorului Turc.

— Trebuie să fim foarte atenți cu el, răspunse bailo-ul.

Gonzaga nu încerca să-și ascundă expresia de dispreț care îi venea mereu pe figură. Nu că i-ar fi displăcut ocupația bailo-ului, negustoria – în definitiv negoțul făcuse Leul Sf. Marco să fie ce era – dar din clipa când ajunsese aici nu scăpa de bănuiala că loialitatea bailo-ului față de La Serenissima fusese compromisă.

Erau bogați, prea bogați pentru niște simpli negustori. Trăiau în palate mari, unele împodobite în stil turcesc, purtau caftane înflorate în locul togilor sobre. Și ce era mai supărător, vorbeau de Sultan și de Divan de parcă erau cumva mai importanți decât Dogele și Consiliul celor Zece.

Suleiman Magnifico, îi spuneau. Suleiman Magnificul.

— Vom câștiga, zise Gonzaga.

— Desigur, Excelență. Dar până atunci, nu trebuie să-l provocăm. Mediterana este, în definitiv, un lac turcesc.

Era adevărat și tocmai de aceea Gonzaga se simțea stârnit. Într-o zi Leul Sf. Marco îi va nimici pe toți.

— Nu te agita, bailo. Într-o bună zi Leul Veneției își va înlătura toți dușmanii. Până atunci, voi juca rolul mielului.

Ambasadorul Ilustrei Republici a Veneției traversă Cornul de Aur în caicul imperial. Când ajunseră la Promontoriul Seraglio, două pașale și patruzeci de heralzi călare îi întâmpinară și îi escortară. Călăriră cu toții spre Ha'ab i Hümayun, Poarta Înălțimii Sale.

Gonzaga încercă să nu pară impresionat de arcul mare de marmură sau de ce se afla în nișele de deasupra acestuia. Capetele tăiate care ocupau fiecare nișă se coceau la soare, iar lângă poarta principală se găseau altele, îngrămădite ca niște ghiulele. Câțiva copii se jucau cu tigvele goale.

Ambasadorul Ilustrei Republici a Veneției își duse la nas o batistă parfumată.

Arcul masiv avea cam cincisprezece pași lungime. După ce-l traversară, intrară în Prima Curte a Palatului Topkapi, curtea ienicerilor.

Gonzaga fu imediat șocat de liniștea neobișnuită ce se așternuse în jurul lui, pe când trecea de poartă. Deși curtea era plină de oameni – servitorii cărând tăvi cu franzele fierbinți, un paj ce era purtat pe o targă către infirmiere, slugi grăbite, purtând pălării înalte, conice, un grup de ieniceri în tunici albastre îndreptându-se spre Ortakapi, coifurile veteranilor fiind împodobite cu pene de pasărea paradisului ce le cădeau până la genunchi – nimeni nu vorbea decât în șoaptă. Iar singurele zgomote în plus erau tropotele copitelor pe dalele de piatră.

Ortakapi – poarta către a Doua Curte – era flancată de două tunuri octogonale cu vârfurile ascuțite, ca mucarnițele pentru lumânări. Era o ușă mare de fier în două canaturi, deasupra cărora pe un scut de bronz se vedea sigiliul personal al lui Suleiman. Alte capete se înnegreau în vârfurile lăncilor de deasupra zidurilor.

Până în acest loc Gonzaga fusese relativ mulțumit de respectul ce i se arătase. Dar acum i se porunci să descalece.

— Trebuie să mergem pe jos restul drumului, îngână interpretul.

Ambasadorul Ilustrei Republici a Veneției se conformă cu vădită neplăcere.

Urmă o sală de așteptare și un pasaj întunecos care pornea la dreapta, dincolo de intrare. Câtă vreme Gonzaga își răcori călcâiele în încăperea sărac mobilată, interpretul îi explică grăbit că în cealaltă parte a intrării se găseau odăile călăului, cu eșafodul și cisterna pentru înecări. Gâdele putea tăia până la cincizeci de capete într-o zi, afișându-le apoi pe zidurile porții – îl lămuri el, cu mândrie.

Gonzaga mulțumi pentru informații și se așeză să aștepte.

Peste trei ore era escortat către a Doua Curte.

Gonzaga era furios, atât de furios că aproape nici nu vedea aleile umbrite de chiparoși înalți ce traversau curtea, cărările mărginite de fântâni și garduri vii și gazelele ce pășteau pe pajiști. Alb de mânie, păși înțepat printre șirurile de ieniceri tăcuți din garda de onoare care mărgineau calea spre Divan, nemișcați ca niște statui. Suita se grăbea în urma sa.

Singurul aspect care-l impresionase fusese liniștea deplină. Nimeni nu vorbea. Nu se auzea decât foșnetul vântului printre

copaci.

Fu escortat până la Divan.

Gonzaga nu mai pomenise până atunci o asemenea explozie de culori.

Când intrase, rândurile de curteni se înclinaseră și, fără să vrea, Gonzaga rămăsese uluit de strălucirea și varietatea costumelor, mătăsuri, catifele, brocarturi și satinuri. Vedea pe marele vizir în veșminte de un verde deschis, muftiii în albastru închis, membrii ulema în violet, șambelanii curții în stacojiu. Pene de struț unduiau în valuri, pietre prețioase sclipeau în turbane și pe mânerele armelor, reflectându-se în coifurile strălucitoare ale Gărzilor Imperiale.

O sută de platouri cu mâncare erau așezate pe mesele lungi de argint, farfurii cu friptură de berbec, potârnichi, porumbei, gâscă, miel și pui. Ambasadorul Ilustrei Republici a Veneției fu silit să se așeze pe covoare, ca toți ceilalți, pentru a servi prânzul.

— Când îl voi vedea pe sultan? șuieră el către interpretul său, un omuleț cu o figură nefericită, ce părea să transpire abundent, în ciuda aerului relativ răcoros.

— Foarte curând, răspunse acesta. Dar trebuie să păstrăm liniștea pe timpul mesei!

Așa cum spusese interpretul, masa se desfășură în tăcere deplină. În timp ce mâncau, paji negri le turnau în pocale apă de trandafiri din niște burdufuri pe care le purtau în spate. Fură serviți de valeți în veșminte roșii de mătase, care se mișcau în tăcere către și dinspre bucătării sau așteptând încremeniți un semn, un deget ridicat. Dulciuri, smochine, pepeni și rahat fură oferite ca desert.

Nimeni nu scotea o vorbă. Solemnitatea nu fu tulburată decât când adunarea termină masa și demnitarii se ridicară în picioare. În acel moment sclavii negri tăbărâră pe resturile de mâncare.

Ceea ce pentru Ambasadorul Ilustrei Republici a Veneției confirma tot ce bănuise până atunci despre păgânii ăștia.

Ba'ah i Sa'adet, Poarta Fericirii, străjuia selamlik-ul, sanctuarul interior al sultanului. Poarta dublă, imensă, era acoperită cu un baldachin ornamentat, flancată de șaisprezece coloane de porfir și păzită, după calculele lui Gonzaga, de cel puțin treizeci de eunuci. Aceștia purtau veste de brocart auriu și fiecare dintre ei avea iataganul încovoiat scos din teacă, lamele ascuțite ale armelor strălucind în soare.

Gonzaga primi o mantie aurie pe care s-o pună peste haine

pentru a se putea prezenta cum trebuie în fata sultanului. Apoi Căpetenia Steagurilor veni să primească darurile.

Patru roți de brânză Parmesan.

Interpretul nu comentă dărnicia sau sărăcia darului. Așteptară dincolo de poartă, până când darurile îi fură arătate sultanului.

Deodată Ambasadorul Ilustrei Republici a Veneției fu înșfăcat de doi străjeri care îi legară mâinile. Îl trântiră în genunchi ca să sărute portalul de la Ba'ab i Sa'adet, apoi îl târâră printr-o curte întunecoasă, păzită de o alta linie dublă de gărzi, până în sala de audiențe, Arzodasi.

Arzodasi era de fapt un chioșc imens, cu acoperișul boltit sprijinit pe o colonadă de marmură care înconjura întreaga clădire. Ajuns înăuntru, Gonzaga fu împins într-o anticameră placată toată în aur și argint pur, apoi chiar în sala de audiențe propriu-zisă.

Chiar dacă era turbat de furie și umilință, lui Gonzaga nu-i scăpă faptul că încăperea în care se găsea era una din cele mai extravagante pe care le văzuse vreodată.

Zidurile erau încrustate cu ceramică fină și inscripționate cu citate din Coran în limba arabă. Erau sofale tapițate cu brocart venețian sau catifea grea din Rusia, sau cu muselină chinezească. Podelele erau acoperite de covoare groase, persane și siriene, toate de mătase. În fiecare colț se vedeau vaze chinezești mai mari decât un om. Gonzaga văzu chiar imaginea ilustrei sale persoane stând în genunchi, țintuit de doi sclavi negri, reflectându-se într-o oglindă venețiană cu rama aurită.

Tronul se găsea într-un colț al sălii, asemeni unui pat cu picioare groase, înconjurat de covoare de satin verde brodat cu fir de argint și perle. Cearceafuri de mătase formau un baldachin sub cupola de cedru lucrată cu finețe. Într-o parte se găsea un cămin de bronz, iar în cealaltă, o fântână de marmură în cascadă.

Tronul în sine era din aur, încrustat cu ametiste din Marea Roșie, în monturi din aur în formă de petale. Perle și rubine atârnau la capătul unor ciucuri de mătase ai baldachinului. Era atât de mare încât picioarele sultanului nu atingeau podeaua. Pentru o clipă, Gonzaga avu impresia stupidă că urma să se adreseze unui copil.

Impresia sa despre Stăpânul Vieții era confuză. Un chip bărbos, sub turbanul alb împodobit cu o imensă pană de egretă, trei tiare împletite cu diamante și un rubin de mărimea unei alune, o tunică de satin alb cu safire și rubine.

Marele vizir stătea lângă umărul său drept.

Gonzaga își începu protestul către interpret, dar acesta nu-l asculta. Lütfi Pașa, vizirul, tocmai i se adresa. Probabil că Gonzaga avea noroc că nu înțelegea sensul celor ce se spuneau.

— Câinele a fost hrănit și îmbrăcat? întrebă vizirul.

— Necredinciosul a fost hrănit și îmbrăcat și acum dorește să lingă praful din fața tronului Înălțimii Sale, răspunse interpretul.

— Atunci adu-l aici.

Gonzaga fu constrâns de cei doi soldați să salute respectuos. Apoi îl împinseră spre mijlocul camerei, unde capul îi fu lipit de podea încă o dată. Apropiindu-l de tron, soldații îl siliră pentru a treia oară să atingă covorul cu fruntea.

— Câinele a adus tribut? întrebă vizirul.

— Patru roți de brânză, Mărite Stăpâne.

— Să fie puse lângă celelalte daruri, hotărî acesta.

Ambasadorul Ilustrei Republici a Veneției fu tras înapoi către ușă. Din nou soldații îl siliră să ia poziția de supunere. Apoi îl scoaseră din Azrodasi în curte, unde-i dădură drumul.

Gonzaga tremura de furie. Abia putu să articuleze câteva vorbe.

— Ce. Ce înseamnă. Să mă umilească astfel. Nu i-am vorbit sultanului!

— Dar nu ai voie să te adresezi direct Stăpânului Vieții, răspunse interpretul, vizibil tulburat. Îți vei putea rosti cuvântul în fața marelui vizir și a Divanului.

Pera

— Este o umilire! noi venim pașnici, iar ei ne scuipă! cum îndrăznesc să ne trateze astfel?

Trecuseră două zile de când Ambasadorul Ilustrei Republici a Veneției fusese onorat de sultan cu o audiență și încă nu-și revenise. Ludovici îi turnă vin din carafa de cristal, încercând să-l calmeze.

— Toți ambasadorii sunt tratați la fel. Încă de când Murad Întâiul a fost asasinat de un nobil sârb.

— Nici măcar nu am putut să-i vorbesc! oare cine se crede? eu sunt un membru în Consiliul celor Zece!

— Iar el este Stăpânul Vieții, Împăratul celor Două Lumi, Regele Regilor, Stăpânul Gâturilor Oamenilor. Iată cine se crede, Excelență, zise Ludovici, încercând să-și ascundă satisfacția pentru umilințele la care fusese supus Gonzaga. În plus, toate hotărârile privind politica externă sunt luate de marele vizir. El nu se tocmește direct, niciodată. Ar fi prea înjositor.

— Înjositor!

Se aflau în salonul palatului lui Ludovici. Care era destul de impresionant, gândi el. Destul de impresionant ca să-l aducă pe o treaptă cât de cât egală cu cea a lui Gonzaga. Era mobilat cu o masă lungă de lemn de nuc lustruit și scaune sculptate tapițate cu damasc purpuriu. Pe trei pereți erau atârnate oglinzi venețiene, ce-i permiteau lui Ludovici să observe neplăcerile invitatului său din diverse unghiuri.

Nu cunoști adevăratul înțeles al cuvântului „umilire", gândi Ludovici. Poți oare măcar să-ți imaginezi ce-a suferit Abbas?

— Nu-i poți înțelege pe turci dacă-i judeci din punctul asta de vedere, zise Ludovici. Întregul lor sistem e construit în jurul unei ierarhii rigide. În mintea lor sultanul nu are egal în lume. Nici chiar împăratul Romei. Sau Dogele.

Gonzaga pufni cu dispreț și-și bău vinul.

— Sultanul e singurul care-și obține poziția în virtutea nașterii, continuă Ludovici. Toți ceilalți se ridică prin propriile forțe. Nici măcar nu trebuie să fie născuți musulmani. Ultimul mare vizir, Ibrahim, era fiul unui pescar grec. Turcii au un sistem numit devshirme. Iau bărbați și femei din familii nemusulmane și îi aduc în Kullar – familia de sclavi a sultanului. Dintre bărbați, cei cu reale aptitudini pot urca în ierarhie până la rang de mare pașă. Cei cu mai mulți mușchi decât creier devin ieniceri. Aceste trupe de elită de care ne temem atât de mult și cu care au cucerit jumătate din Europa sunt conduse din oameni născuți creștini! în ce privește femeile, cea care e mama unui sultan e posibil să-și fi început viața ca fiică a unui țăran cerchez. Sistemul este în principiu, drept.

— Înțeleg ce vrei să spui, mormăi Gonzaga. Dar poate că admirația îți este mărită și de amărăciunea personală.

Ludovici își înclină capul, admițând.

— Totuși, trebuie să fiți de acord, Excelență, că deși turcii luptă împotriva necredincioșilor – cum ne spun nouă – cu toate mijloacele pe care le au la dispoziție, nicăieri în lume nu-și poate cineva practica religia mai liber decât în însuși Imperiul Otoman. Când erau în război cu voi. Cu noi, vreau să spun – aici, în Pera eram lăsați să practicăm catolicismul în pace. Jos, în Galata, veți găsi evrei, musulmani, creștini, toți muncind cot la cot, câtă vreme în Roma tot mai vor să-i pună pe rug pe luterani.

— De aceea m-ai invitat aici, Ludovici? ca să-mi înșiri virtuțile sultanului? poate că vrei să te convertești la Islam tu însuți!

— Rămân cetățean al La Serenissimei. Dar am trăit mult timp

aici, Excelență. Simt că le înțeleg puțin din felul de a fi.

— Mulțumesc pentru prelegere, spuse disprețuitor Gonzaga. A fost foarte instructivă.

— Dar nu de asta te-am invitat aici.

— Oh? gonzaga își termină vinul și își mai turnă un pahar.

— Am înțeles că negocierile cu Lütfi Pașa n-au mers prea bine.

Chipul lui Gonzaga se înroși iarăși.

— Piticul acela impertinent vrea sa le plătim tribut și să le cedăm și insula Cipru. În curând va dori să folosească San Marco drept palat de vară!

— Putem să le refuzăm cererile?

Gonzaga îl privi, cu fața plină de venin.

— Încă după bătălia de la Prevezo, turcii au dominat Mediterana, după cum bine știi. Fără drumuri comerciale stabile, Republica noastră se va scufunda în Adriatica! grație turcilor tăi luminați!

— Ar mai putea fi o cale de a aranja lucrurile, Excelență.

— Ascult.

— După cum cred că știți, activitățile mele nu sunt întotdeauna strict legale. Cel puțin după legea otomană.

— Mi-am imaginat asta.

— Pentru asta, a trebuit să întrețin unele relații influente și anonime. Care acum ar putea fi de oarecare folos pentru La Serenissima.

— Cum?

— E adevărat, îi admir pe turci, dar îmi iubesc țara mai mult. Poate că dacă renunțați la negocierile cu sultanul v-aș putea aranja o întâlnire cu amiralul turc Dragut.

— Dragut!

— Nu e decât un pirat, cum bine știți. Se vinde celui care dă mai mult. Ecco, dacă Veneția trebuie să plătească tribut pentru a folosi cărările mării, atunci sunt sigur că Dragut ar fi mult mai rezonabil decât marele vizir.

Gonzaga își goli paharul și îl privi gânditor pe Ludovici.

— Ei bine, negustorul meu venețian, poate că ai dreptate. S-ar putea totuși să fii de folos Republicii!

— Mă bucur că spuneți asta, zise Ludovici.

Julia urmărea conversația din umbră, din vârful scărilor. Tatăl ei! era ca și când ar fi privit un străin. Era mai cărunt, mai mic parcă. Probabil, vârsta. Erau aproape doisprezece ani de când nu-l

văzuse. Fața lui era mai subțire, iar ridurile din colțurile gurii se adânciseră, dându-i o expresie de rânjet permanent.

Dar vocea lui tot îi mai provoca o furnicătură în stomac. Răscolea amintiri despre coridoare reci de marmură, mese tăcute, posomorâte, în prezența lui, Biblii negre și prăfuite, dezaprobare, constrângere.

Se simți ca un condamnat care întâlnește pe stradă un fost coleg de închisoare.

Își cercetă sufletul în căutarea unei urme de afecțiune, dar nu găsi decât oroarea înghețată față de viața trăită înainte. Simți un val de recunoștință pentru Ludovici, pentru tot ce-i dăduse acesta.

Și își aduse aminte de Abbas.

Abbas!

Istanbul.

De la ferestrele palatului lui Abdull Sahine Pașa se vedeau marile domuri ale Ayei Sofia și Firuz Aga Camii. În zilele frumoase de vară se puteau vedea delfinii jucându-se în Marea Marmara.

Sirhane avea propriul ei hammam, cu zidurile de marmură împodobite cu o friză de ceramică de Iznik, purtătoare a unui verset din Coran scris cu albastru pe alb în jurul întregii încăperi. Lumina ce cădea din tavanul înalt punea în evidență aburul în spirale.

Julia stătea pe marginea băii pe când Sirhane își turnă în palmă puțin ulei aromat dintr-o sticluță mică. Apoi începu să maseze gâtui și umerii Juliei.

— Ești încordată. Ce s-a întâmplat?

Julia își ridică fruntea.

— Ți-l mai amintești pe tatăl tău?

— Sigur că mi-l amintesc.

— Câți ani aveai?

— Cincisprezece.

— Ai plâns?

— O săptămână. De ce?

— Povestește-mi.

— Eram țărani. Tatăl meu avea oi și câteva capre. Cultivam floarea-soarelui și puțin grâu. El era un om bun, dar era tare bătrân când am plecat. Probabil că acum e mort. Și mama la fel. Am avut zece frați și surori. Mi-e dor de toți. Dar de ce să te gândești la asta? dacă aș fi încă alături de ei, aș fi pe câmp la arat sau la cules floarea-soarelui și n-aș trăi într-un palat frumos și n-aș avea servitori.

— Dar îl iubeai?

— Pe tata?

Julia întoarse capul. Sirhane părea uluită de întrebare.

— Desigur.

Îi apăsă puternic mușchii gâtului Juliei, de parcă i-ar fi putut îndepărta astfel încordarea.

— Julia, te rog, ce s-a întâmplat?

— Sirhane, Sirhane. Mă tem pentru sufletul meu.

— Ce?

— E ceva rău în mine. Îl simt.

Sirhane râse, apoi își dădu seama că Julia era foarte serioasă. Își puse brațele pe umerii ei și o mângâie.

— Ce-i toată nebunia asta? mai întâi mă întrebi de tatăl meu, apoi îmi spui că ești rea.

— Sunt atâtea lucruri în mine pe care nu le înțeleg. De ce nu pot iubi un bărbat? de ce prefer compania ta celei a soțului meu?

Sirhane o întoarse cu fața spre ea.

— Nu e nimic rău.

— Ba sigur că e.

— Nu facem rău nimănui. O femeie nu poate viola o altă femeie.

— Asta e totul, atunci? dragostea e doar o problemă de sămânță?

— Julia.

— Știu că mă iubește. Știu că ar vrea ca și eu să-l iubesc. Îl trădez de fiecare dată când mă văd cu tine.

— Ne oferim una alteia mângâiere. Nu e același lucru cu a face dragoste cu un bărbat.

— Pentru că o femeie nu poate avea proprietăți ca un bărbat? deci nu ne putem avea una pe cealaltă, nu?

— Julia, ce înseamnă toate astea?

Julia oftă și își lăsă capul pe umerii celeilalte femei. Ștergarul de pe umerii acesteia era aspru, îl simțea pe obraz. Îi îngădui Sirhanei s-o legene ușor.

— Dacă știi că ceva groaznic urmează să se întâmple cuiva și nu faci nimic ca să-l previi, este rău?

Simți cum corpul Sirhanei deveni mai rigid.

— Trebuie să-mi spui ce se întâmplă, Julia.

— Răspunde-mi la întrebare.

— Depinde, răspunse Sirhane, precaută. Această persoană a

făcut ceva rău?

— Da. Oh, da.

— Și pedeapsa îi este permisă de lege?

Julia nu răspunse, iar Sirhane n-o forță.

— Ce se va întâmpla dacă păstrezi tăcerea?

— Cineva va muri.

— Și dacă vorbești?

— O persoană vinovată va scăpa nepedepsită.

Sirhane o trase mai aproape.

— O iubești pe această persoană?

Cine să fie? se întrebă Sirhane. Oare Ludovici? sau eu?

— Ar trebui să-l iubesc. Dar nu pot. E ceva rău în mine.

— Nu, Julia, șopti Sirhane. Nu e nimic rău. Tu ești bună și drăguță. Nici un Paradis adevărat nu ți-ar închide ușa.

Nu, gândi Julia. Nu sunt bună. M-am necinstit pe mine însumi cu o altă femeie și cu un castrat. Mi-am nesocotit tatăl. Duhovnicul meu mă învăța că adevăratele virtuți creștine sunt castitatea și iertarea. Eu m-am scufundat în carne și răzbunare. Și nici măcar nu mă mai opun.

Tatăl meu.

Abbas!

La naiba cu Antonio Gonzaga. Îl va vedea din nou, în Iad.

Își lăsă capul în poala Sirhanei și își puse mâinile după gâtul ei, îndoindu-și corpul, supusă.

— Iubește-mă, Sirhane. Spune-mi că totul e bine. Am nevoie să-mi spui că totul va fi bine.

Pera.

Lui Gonzaga i se păru normal ca despre întâlnirea sa cu Dragut să știe cât mai puțini oameni, așa că îl informă doar pe bailo despre intențiile sale, omițând a-i pomeni rolul lui Ludovici în toată afacerea. Negustorul ar fi avut mult de pierdut dacă tratativele eșuau, iar Gonzaga voia să-l protejeze – câtă vreme îi era util.

Un mesager sosise după-amiază la reședința bailo-ului cu o misivă sigilată adresată lui Gonzaga. Misiva spunea că Dragut se afla pe galionul Barbarossa, ancorat acum în portul Galata. Gonzaga trebuia să-l întâlnească acolo, imediat după miezul nopții și trebuia să vină singur.

La sosirea nopții, Gonzaga părăsi reședința bailo-ului din Pera într-o trăsură. Aceasta hurui ieșind din curte și îndreptându-se în josul colinei, către străzile încâlcite ale cartierului Galata.

Bailo-ul îi ură noroc și îi făcu cu mâna.

Galata.

O irizație roz lumina cerul deasupra forjelor și turnătoriilor, aruncând o aură subțire peste docurile părăsite. Deodată o trăsură zdrăngăni pe una din aleile extrem de abrupte care se terminau chiar la linia apei. Abbas urmări din umbră cum din trăsură coborî un bărbat. Vizitiul îi dădu un felinar aprins, iar omul – Abbas recunoscu veșmintele unui togato – porni către debarcader.

Trecu la cinci pași de ușa în spatele căreia stătea Abbas, iar acesta îi văzu clar trăsăturile la lumina felinarului. Un deceniu se derulă brusc înapoi și deodată Abbas se afla din nou în galionul acela împuțit, simțind în nări mirosul amețitor al propriului sânge și nu se putu opri când amintirile pe care le blestema de atâta timp îi reveniră încă o dată în fața ochilor.

Fuseseră trei, un cuțitar și doi care îl ajutau. Abbas își amintea chipurile lor, glasurile, fiecare amănunt. Chiar și după doisprezece ani. Ținea minte semnul din naștere văzut pe fruntea cuțitarului, lângă linia părului; părea un strugure mare, la lumina felinarelor. Și-l amintea și pe acela care-l ținuse de umeri; îi vedea parcă aievea smocurile de păr negru din nări. Cel care îl ținuse de picioare avea păr puțin, creștetul lucindu-i ca o oglindă în lumina slabă.

Omul cu cuțitul avea un glas neobișnuit de subțire, ca de corist. Râsese tot timpul. De parcă era o farsă.

Îi legaseră o fașă albă în jurul burții și coapselor, ca să prevină sângerarea. Asta le luase mult timp, pentru că el se zbătea și lovea. Cuțitarul îl înjurase, dar nu-l lovise deloc și Abbas înțelesese mai târziu că intenționat îl lăsase să se epuizeze, zbătându-se. Apoi îi udară penisul și testiculele cu zeamă de ardei iute. El țipase de usturimea înfiorătoare, iar cuțitarul râsese din nou, zicând că o să i le pună în apă rece și o să i le răcorească imediat ce vor fi gata.

Abbas se luptase și se smucise, opunându-se cu toată puterea de care era în stare. Implorase și plânsese. Se vedea și acum, umilit, suspinând ca un copil și rugându-i să-și spună numai prețul.

Cuțitarul hohotise mai tare ca oricând și trăsese cuțitul încovoiat de la brâu.

Era imposibil să-și aducă aminte durerea fizică simțită atunci. Dar putea oricând să-și amintească sentimentul de disperare, teamă și neajutorare. Imaginea îl umplea de o durere atât de grozavă, încât adesea, stând treaz în noapte, începea să geamă și să se zvârcolească în pat.

Își amintea că urlase atât de tare încât săptămâni întregi după aceea nu mai putuse vorbi. Când îi cauterizaseră rana cu smoală clocotită vomitase și-și pierduse cunoștința. Reveni la viață când încă îi mai bandajau rana cu hârtie înmuiată în apă rece. Îi puseseră o țeavă într-o deschizătură din bandaj pentru scurgerea sângelui și a urinei.

Ținea minte că nu se putea opri din urlete, dar strigătele păreau să vină de undeva din afara lui. O altă voce, înăuntru, era calmă și îi șoptea că în curând sângerarea îl va ucide și totul se va sfârși.

Ceilalți doi îl săltaseră în picioare și-l forțaseră să meargă. Un ocol al încăperii îi aduse în fața privirii capul Signorei Cavalcanti, ochii holbați ai lui Bartolomeo, o băltoacă mizerabilă, roșie, de sânge, un colac de frânghie, niște saci și o bucată de lanț de ancoră. Apoi totul se repetă.

Capul Signorei Cavalcanti. Ochii holbați ai lui Bartolomeo. Băltoaca bălțată de sânge. Merseseră prin încăpere parcă zile întregi – chiar dacă fuseseră probabil doar ore. Ceea ce-l scârbise cu adevărat era modul în care cei doi îi vorbiseră tot timpul, încurajându-l, pomenindu-i despre alte cazuri pe care le văzuseră, spunându-i că totul va fi bine, că nu trebuia să dispere. Era de parcă i-ar ti fost prieteni sau medici personali. Păreau să fi uitat cu desăvârșire tot ce tocmai făcuseră.

Ce era mai rău era că în ultima vreme observase că ura pentru ei îi scădea mereu. Atunci, plânsese și le mulțumise când în sfârșit îl lăsaseră să cadă la podea, aproape înnebunit de durere și numai pe jumătate conștient.

Nu ținea minte cât zăcuse acolo. Cineva îi aprinsese un foc în trupul care începuse să ardă de febră. Dar nu-i dădeau să bea și limba i se umflă în gură și buzele îi crăpară, încât nu mai putu nici vorbi. Timpul nu mai avea sens. Aluneca fără nici un efort din conștiență în beznă, de parcă ar mai fi moțăit un pic înainte de sculare, realitatea și visul contopindu-se în imagini de coșmar. Și de fiecare dată când se trezea se ruga doar ca întunericul să-l învăluie iarăși.

Într-o zi cei doi veniseră în cală și se aplecaseră să examineze rana. Îndepărtaseră fețele și dăduseră din cap mulțumiți. Când scoaseră țeava, un șuvoi de urină se răspândise în încăpere, ca un izvor.

— Bine făcută.

Unul din ei rânjise și-l bătuse pe umeri.

— O să te faci bine.

Bine? gândi el mai târziu. Bine? ce însemna „bine”?

Peste câteva săptămâni îl vânduseră în piața din Alger. De acolo fusese adus la Palat, ca să sufere înconjurat de splendori, să-și trăiască restul zilelor ca un schilod, torturat de teribilul handicap.

Faptul că era înconjurat de alți schilozi nu-i aducea nici o consolare. Cei mai mulți dintre eunuci măcar nu apucaseră maturitatea sexuală. Într-un fel, îi invidia. Într-adevăr, puține erau clipele în care nu invidia pe nimeni.

Și nu era clipă în care să nu blesteme numele lui Antonio Gonzaga.

Amintirea acelor zile trecu doar în câteva secunde; apoi Gonzaga dispăru, singurul lucru vizibil pe cheiul părăsit fiind licărirea felinarului în timp ce purtătorul său se îndrepta către Barbarossa.

Conturul galionului se desena în strălucirea focurilor de la armurăriile din Top Hane. Alte umbre se mișcară la alte uși. Zgomotul pașilor fu înăbușit de zăngănitul ciocanelor și șuieratul foalelor din forje.

Abbas ieși încet și se luă după felinarul pâlpâitor. Așteptase prea mult această clipă.

Pera.

Julia îngenunche în capela ei personală și privi crucifixul de lemn din altar. Venise aici să se roage pentru iertare, să ceară mântuire și să se lupte cu slăbiciunile. În loc de toate astea, nu simțea decât ură.

Ce fel de Dumnezeu putea îngădui asemenea nefericire? ce fel de Dumnezeu putea lăsa ca Abbas să sufere, iar Gonzaga să prospere în continuare?

Dumnezeul tatălui ei. Dumnezeul sumbru, răzbunător și masculin al tatălui ei.

Julia se ridică în picioare. Își va găsi mângâierea în altă parte.

Galata.

Gonzaga simți mișcarea din spatele său chiar înainte de a auzi pașii. Netemându-se de ceva anume, nu simți frică. Se întoarse și scrută întunericul.

— Che xié?

Nici un răspuns.

Dar era cineva acolo, știa sigur. Dacă era un om de-al lui Dragut, s-ar fi arătat, nu? se întoarse și se grăbi mai departe către

Barbarossa.

Galionul părea părăsit. Felinarele de pe catargul principal și cel de la prova proiectau umbre lungi pe puntea pustie. Nu era nici un străjer de noapte, nu se auzea nimic de sub punte.

Gonzaga simți prima furnicătură de spaimă.

Auzi iarăși zgomote de pe cheiul întunecat și se întoarse într-acolo.

— Cine-i acolo?

Își trase sabia, blestemându-se pentru că se lăsase convins să vină singur. Da, în mod sigur era cineva acolo.

Începu să alerge.

Deodată, patru umbre se desprinseră din întuneric, blocându-i calea. Gonzaga se întoarse și fugi în altă direcție.

Alte patru siluete apărură din umbra depozitelor. Corpo di Dio! cine erau? ce voiau?

Încercă să se stăpânească. Trebuie că era oamenii lui Dragul. N-avea nici un motiv de teamă.

— Care dintre voi este Dragut?

Vorbele avură un ecou strident chiar și pentru el însuși.

— Dragut nu este aici, răspunse o voce, într-un dialect venețian ireproșabil.

Pe Leul Sf. Marco, ce se întâmpla?

— Atunci unde e? doresc să-l văd!

— Tocmai se îmbată la Üsküdar, nici o grijă, zise vocea. Acum aruncă sabia sau vom fi obligați să ți-o luăm cu forța.

Gonzaga auzi scrâșnetul oțelului când săbiile ieșiră din teci. Scăpă un suspin de frică și își lăsă propria sabie să zăngăne pe dalele de piatră de la picioarele sale. Aruncă felinarul și o rupse la fugă.

Într-o clipită, două umbre se materializară din neant și îl înșfăcară în brațe. El se zbătu și țipă îngrozit. Unul dintre oameni râse.

— Leagă-l, zise vocea.

Erau cel puțin șase. Mâini puternice îl trântiră în noroiul împuțit, legându-i brațele la spate cu o frânghie groasă. Gonzaga începu să țipe după ajutor, dar gura îi fu astupată cu o cârpă care îi înăbuși protestele. Unul din ei își repezi un picior, lovindu-l în spate.

Cineva ridică felinarul scăpat de el și se aplecă să-l privească. Gonzaga se trezi în fața celui mai urât om pe care-l văzuse

vreodată, un maur gras cu un singur ochi și fața mutilată de o rană veche. În lumina puțină arăta ca un diavol.

— Antonio Gonzaga, spuse omul.

Deci el era vocea!

— Nu mă mai ții minte?

Să-l țin minte? se întrebă Gonzaga. Ce vrea să spună?

Își ridică mai sus capul ca să-l vadă mai bine pe cel care-l atacase. Da, era în mod sigur un maur, chiar dacă n-avea chiar culoarea cunoscută. Purta o cămașă dungată, brodată cu perle și fir de argint și cizme galbene de piele. În urechea dreaptă avea un cercel cu o perlă mare.

Cine era? și ce voia?

Omul se aplecă spre el, ținând felinarul și mai aproape de fața oribil de desfigurată. Îndepărtă cârpa din gura lui Gonzaga.

— Chiar nu-ți aduci aminte?

— Sigur că nu-mi aduc aminte. Nu te-am văzut niciodată!

— Așa e, niciodată. Dar m-ai cunoscut. Iar eu am cunoscut-o pe fiica ta.

— Fiica mea a murit! a fost ucisă de pirați.

— Poate.

— Cine ești? corpo di Dio, spune-mi ce vrei!

— Ce vreau? vreau să-ți aduci aminte. Să-ți amintești de fiica ta, cea mai frumoasă ființă pe care am văzut-o sau o voi vedea vreodată. Să-ți amintești, după doisprezece ani, de fiul Comandantului General al Armatei.

Ochii lui Gonzaga se lărgiră o dată cu revelația bruscă – a numelui, nu a chipului – și gura sa scăpă un geamăt.

— Ah, da, văd că acum îți amintești. Eu n-am uitat niciodată. Cum aș fi putut? după tot ce le-ai poruncit oamenilor tăi să-mi facă? se ridică greoi. Duceți-l la bord!

Gonzaga țipă, dar unul din oameni îi îndesă iar cârpa în gură. Îl ridicară cu ușurință de mâini și de picioare, ca pe un porc înjunghiat și îl purtară la bordul Barbarossei, în cală.

Justiție perfectă, gândi Abbas.

Așa a început totul și atunci.

Abbas atârnă felinarul de un cârlig dintr-o grindă și se aplecă spre parapet, în timp ce oamenii săi își lepădară încărcătura într-o băltoacă de noroi și apa de mare de la picioarele sale. Gonzaga părea să implore tot timpul ceva, dar cârpa din gură îi înăbușea glasul. Ochii îi erau umflați, aproape ieșiți din orbite de groază.

Abbas aşteptă până când rămaseră singuri. Apoi spuse:

— Îţi voi scoate căluşul. Dar dacă ţipi, ţi-l bag la loc. Clar?

Gonzaga dădu din cap, disperat.

— Aşa.

Abbas smulse cârpa din gura lui Gonzaga şi vorbele izbucniră ca un torent, de parcă tocmai scosese cepul unei butelii de vin.

— Nu ştiu ce ţi s-a făcut, jur, eu doar am poruncit să te bată să te înveţe minte, atâta doar. Dacă te-am jignit, jur că pot repara totul. Sunt un om bogat, îţi pot oferi mult, sunt membru în Consi.

Abbas îi îndesă căluşul în gură. Sunetele prin care Gonzaga se ruga şi cerşea continuară. Parcă e un câine vomitând ce-a înghiţit, gândi Abbas.

Şi totuşi, îl înţeleg. Am cerşit şi eu aşa, odată.

— Trebuia să-mi închipui, zise Abbas. Ar fi trebuit să-mi închipui că tot ce voi auzi de la tine vor fi numai minciuni şi vanitate. Ce-ai putea să-mi oferi, Consiliere? bani? am mai mulţi bani decât îmi vor trebui vreodată. Sultanul şi Doamna lui îmi plătesc bine. Am haine fine şi mai multe diamante decât ţi-ar încăpea în buzunare. Nu, ceea ce-mi doresc cel mai mult este darul normal al oricărui bărbat, dobândit prin naştere. Ceea ce mi-ai luat tu. Nu-mi poţi da asta înapoi.

Abbas trase un hanger scurt din teaca de la brâu. II aduse apoi aproape de ochii lui Gonzaga, învârtindu-l încet, până când lama prinse reflexia razelor de lumină ale felinarului.

— Uită-te la asta, Excelenţă. Un instrument, simplu. Poţi tăia cu el pâine sau poţi distruge viaţa unui bărbat. Depinde numai de intenţie. Care o fi intenţia mea, Excelenţă? ai putea să ghiceşti?

Cu o repeziciune surprinzătoare trase în sus roba lui Gonzaga, dezvelindu-i coapsele şi burta. Îl apucă testiculele în pumn şi strânse.

Gonzaga înţepeni şi un strigăt ascuţit trecu dincoace de căluş. Faţa i se învineţi, iar venele de la gât i se umflară, desenându-se clar pe pielea ca de mort.

— Poţi să-ţi închipui cum e, Excelenţă? poţi să-ţi imaginezi, măcar pentru o clipă?

Gonzaga suspină, cu ochii închişi strâns, scuturând din cap cu violenţă, de parcă ar fi vrut să şi-l elibereze dintr-un şireang. Abbas îl privea, amintindu-şi. Deodată se ridică în picioare şi se rezemă de scânduri. Îşi puse cuţitul la loc, la brâu.

— Nu Consiliere nu i-aş dori aşa ceva nici celui mai mare

dușman al meu. Nici chiar ție, Consiliere. Nici chiar ție. Nu mi-aș păta sufletul cu un asemenea păcat.

Toată vlaga părea să se fi scurs din trupul lui Gonzaga. Se lăsase pe o parte, cu genunchii la piept.

Începu să plângă.

— Îți voi arăta milă, Excelență. Îți voi lăsa chiar viața. Vei putea savura fiecare secundă ce ți-a mai rămas. Dimineață, Dragut va trimite aceasta navă la Alger. I-am dat instrucțiuni să te vândă în piața de sclavi, ca vâslaș într-o galeră. Mai ai mulți ani înainte, Consiliere. Ani mulți și fericiți, legat în lanțuri de o bancă, udat cu propria-ți mizerie, împingând la vâsle optsprezece ore pe zi. Unii rezistă cinci, chiar zece ani la tortura asta, înainte de a-și da duhul.

Abbas deschise ușa.

— Dacă mi-ai fi arătat atunci măcar atâta considerație, aș fi considerat-o ca pe cel mai mărinimos gest din lume, în comparație cu viitorul pe care mi l-ai ales! mergi cu Dumnezeu, Excelență!

Privi pentru ultima oară la Ambasadorul Ilustrei Republici a Veneției, apoi luă felinarul din cârlig și-l lăsă pe Antonio Gonzaga în compania întunericului și a viselor sale.

Pera.

Luna căzuse dincolo de cele șapte coline când se întoarse Ludovici. Julia nu adormise. Stătea la fereastră, privind peste apele Cornului către oraș.

El veni în spatele ei și îi puse o mână pe umăr.

— S-a terminat, șopti el.

Simți răspunsul degetelor ei, dar ea nu spuse nimic.

După o vreme, Ludovici o părăsi și merse la culcare, deși știa că nu va putea dormi.

Eski Sarai.

Abbas își căută cheia printre sutele din legătura pe care o purta cu sine. Fostul Kapi Aga fusese ultimul eunuc alb căruia i se dăduse responsabilitatea de a păstra cheile. Cel puțin, presupunea el, sultanul putea fi sigur că un rasé era de încredere totală pentru asemenea responsabilitate.

Se prăbuși pe pat. Pisica îi sări în brațe, torcând, iar el o mângâie absent, atenția fiindu-i ocupată de un joc al umbrelor ascuns adânc în minte. Își scoase turbanul și își prinse fața în mâini.

Răzbunarea nu era dulce, gândi el. Abia de-i înlocuise o emoție cu alta: ura cu amărăciune, mânia cu tristețe. De-acum nu mai avea nici gândul răzbunării de care să se agațe; numai durerea

amintirilor. Scorul era definitiv; trebuia să-și petreacă restul zilelor chinuindu-se cu prețul pe care fusese silit să-l plătească.

Nimic nu putea schimba ce fusese făcut.

Nimic.

Lumina crescândă a lunii lucea pe cupolele și minaretele Haremului ca o pojghiță de gheața, împrumutând o aură fantomatică platanilor și chiparoșilor ce străjuiau curtea.

Eunucii aflați de gardă lângă ușile de fier păreau niște statui cioplite în abanos. Mult deasupra lor, două perechi de ochi priveau de la ferestre străzile înguste și întortocheate ale orașului.

O pereche de ochi privea dincolo de orizontul negru, de nepătruns, către iarba unduitoare a stepelor din Georgia; cealaltă era îndreptată spre canalele însorite ale La Serenissimei. Amândouă tânjeau după cei dragi, după gondole sau cai sălbatici și amândoi simțeau agonia pierderii arzându-le încă sufletul, ca un stigmat. Abbas și Hürrem, înrobiți datorită mutilării și frumuseții, traversau noaptea roșii de amărăciune și frustrare, fiind fiecare un avanpost al Iadului pe tărâmul Paradisului aflat în stăpânirea unui singur om de pe pământ.

PARTEA A OPTA.

FEREASTRA PRIMEJDIOASĂ.

Topkapi Sarai, 1553

Timp de peste un deceniu securea călăilor atârnase deasupra copiilor săi. Nici chiar Regele Regilor nu putea face nimic pentru a-și proteja copiii după moartea sa, pentru că însuși străbunicul lui, Fatih, Cuceritorul Constantinopolului, stabilise această lege sângeroasă.

Ulema, consiliul marilor preoți, a hotărât ca oricare dintre iluștrii mei fii și nepoți, odată urcați pe tron, pentru a asigura pacea lumii vor putea porunci ca frații lor să fie executați. Așa să facă, deci, dacă vor găsi de cuviință.

Pe măsură ce anii domniei i se înmulțiseră și Suleiman simțea primele semne ale vârstei și îndoielii, consecințele propriei sale morți îl obsedau tot mai mult. Este una din slăbiciunile noastre, gândi el. Nu vom ajunge nicicând un popor mare dacă nu renunțăm la asemenea vărsări de sânge între frați.

Totul începuse cu ani în urmă. Într-o noapte Hürrem ridicase problema, dând glas temerii pentru prima dată.

— Mi-e teamă, șoptise ea către Suleiman, pe când acesta o ținea în brațe.

— Teamă? de ce, rusoaică mica?

— Nu pentru mine. Pentru fiii mei.

— Nu ai pentru ce să te temi.

Ea își lăsase capul pe pieptul lui neted.

— Stăpâne, când tu nu vei mai fi – și fie ca ziua aceea să nu vină niciodată!

— Viața mea nu va mai merita trăită, de aceea nu mă tem de nimic. Dar când Mustafa va urca pe tron, Kanunul lui Fatih spune că poate scăpa de toți frații săi pentru a-și apăra tronul.

— Am trecut de asemenea barbarisme. Așa ceva nu se va mai întâmpla niciodată.

— Ah, Stăpâne, nu de Mustafa mă tem eu. El are o inimă bună și a arătat întotdeauna numai bunăvoință față de fiii mei, chiar și față de bietul Çehangir.

— Atunci?

— Stăpâne, mă tem de cei ce vor fi în jurul lui atunci când va fi încă necopt pentru tron, înainte de a-și descoperi autoritatea. Știm că Mustafa va fi sultan. Dar cine va fi vizirul lui? oare un eunuc uscat ca Ahmed Pașa va arăta compasiune pentru bietul Çehangir? ar putea astrologii din Casa Timpului să spună ce planuri ar putea urzi Aga Ienicerilor împotriva lui Selim. Numai pentru că nu e un bun călăreț? sau ce capcană i-ar putea întinde vreun pașă lui Baiazid, tocmai pentru că e atât de talentat? deja, ienicerii și Divanul îi sorb fiecare cuvânt, fiecare gest lui Mustafa, ca niște câini înfometați. Mi se tace frică.

Suleiman o strânse în brațe. Biata Hürrem. Avea dreptate. După ce murea nu mai putea face nimic ca să-i apere, pe ea și pe fiii ei. Selim și Baiazid, desigur, trebuiau să-și ia soarta în propriile mâini, cum făcuse și el. Dar un biet schilod, ca Çehangir? mustafa îi dăduse cuvântul lui.

Oricâtă putere avea acum, de dincolo de mormânt nu mai putea face nimic.

Trebuia să se încreadă în noblețea lui Mustafa. Prințul nu era un măcelar, ca Selim cel Groaznic. Suleiman îl urmărise de când era mic de tot. Era loial, brav și drept. Nu avea nici o urmă de viclenie sau răutate gratuită. Era brațul cel mai bun în care putea trece flamura lui Mahomed.

— Mustafa e un bărbat drept, rusoaică mică.

— Mama lui trăiește încă. Și mă urăște.

Da, Gülbehar! avea zece ani de când își rumega gândurile la

Manisa. Când el murea, ea devenea Sultana Valide. Avea să-l preseze pe Mustafa să aplice legea lui Fatih?

— Ce ai vrea să fac?

— Să nu mori niciodată.

EI zâmbi în întuneric, mângâiat de replica ei. Ah, rusoaică mica.

— Cu toții murim. Asta e cărarea pe care ne-a dat-o Allah.

— Atunci mă voi ruga să am în Divan o voce care să mă apere. Poate Rustem.

Suleiman zâmbi la inteligența aluziei. Rustem Pașa, ginerele său. Era încă tânăr și-și dovedise loialitatea, când cu Ibrahim.

— Mustafa n-o să-ți tacă nici un rău, rusoaică mică. Neamul Osmanlâilor nu se va mai măcelări singur. Ai cuvântul meu.

Dar când marele vizir Ahmed Pașa muri de ciumă, Suleiman nu mai ținu seama de legile succesiunii și îl proclamă pe Rüstem mare vizir.

Omul Care nu Zâmbea Niciodată deveni al doilea om cu putere din Imperiul Otoman.

Abbas fu introdus în încăpere; execută o temenea și îngădui pajilor să se așeze. Rüstem își aminti că nu acest eunuc grotesc era stăpânul lui; el doar rostea cuvintele celei care avea această calitate. Mătasea purpurie a veșmintelor lui este ca și cortul imperial, gândi el. La fiecare mișcare parcă închipuie un regiment de ieniceri călcându-se în picioare sub o pătură.

Nu își lăsă amuzamentul să i se vadă pe față. Abbas nu conta. Abbas era un instrument, purtătorul vocii sale în fața urechilor și inimii favoritei sultanului.

— Îngăduit fie-mi să exprim felicitările mele pentru norocul tău, îl gratulă Abbas. Allah îți surâde, într-adevăr. A fi vizirul celui mai mare dintre Sultanii osmanlâi este o binecuvântare infinit de mare, prea mare ca s-o pot cuprinde în cuvinte.

Infinitul n-are nici un merit în treaba asta, gândi Rüstem. E doar urmarea faptului că am mai multă iscusință decât proștii din Divan. Dar către Abbas spuse:

— Toate mulțumirile și rugile merg către Allah.

— Într-adevăr. Totuși, stăpâna mea îmi cere să-ți aduc aminte că deși Allah e mare, uneori darurile – și răzbunarea sa – vin mai degrabă dacă sunt ajutate de unii agenți mult mai pământeni.

Ce limbă iscusită ai, gândi Rustem.

— Spune stăpânei tale că nu voi uita asta.

— Într-adevăr, zise Abbas; de aceea mă aflu aici. Pentru a

discuta căi prin care îți poți demonstra ținerea de minte.

Rüstem bătu din palme și pajii săi negri se împrăștiară pentru a aduce șerbeturi și halva, în timp ce ei se așezară mai bine, ca în vederea unei discuții lungi.

— Ai auzit șoaptele de prin bazare, pașă? întrebă Abbas.

— Negustorii fac mai mult decât să șoptească, Abbas, după cum bine știi. Își strigă de-a binelea, unul altuia, din prăvălii cum că sultanul și-a pierdut gustul pentru război.

— Asemenea vorbe sunt primejdioase.

— Într-adevăr. Dar ce să facem, Abbas? acum, el caută gloria cu generalii.

— Își uită datoria sfântă către Allah. Ca Apărător al Credinței, el trebuie să poarte flamura lui Mahomed către câmpurile de luptă.

Mă întreb unde bate, reflectă Rüstem. Ție și stăpânei tale vă pasă tot atât de mult de flamura lui Mahomed pe cât vă pasă de prețul pepenilor din piața de fructe. Ce vă îngrijorează este, desigur, Mustafa. Trebuie să avem cu toții grijă de acest prinț moștenitor, mereu gata să încalece.

— Ai auzit aceste zvonuri prin dughene? zise el.

— Tot Istanbulul le-a auzit. Sunt atâtea șoapte încât împreună sună ca huruitul unei armate îndepărtate, noaptea.

— Nimeni nu uită primejdiile.

Dar nu trebuie să ne aruncăm orbește, gândi Rüstem. Jocul trebuie cântărit cu grijă înainte de a lua o hotărâre. Sper că stăpâna ta își dăduse seama de asta.

Necazurile începuseră, ca de obicei, în Persia. Șahul Tamasp se ridicase iarăși la granița de răsărit, torturând și ucigând muftii, răspândind ereziile Sufavide, întărindu-se cu fiece zi, pe când Suleiman scria poezii, dicta legi și imagina moschei în reședințele sale de vară de la Adrianopol și Camlica. În acest timp ienicerii săi așteptau între zidurile Palatului, dornici de acțiune, tot mai nerăbdători în fața pasivității fostului erou de la Rhodos. Vorbeau tot mai mult pe față despre adoratul lor Mustafa, moștenitorul charismatic ce aștepta în urma tatălui, cu primele fire albe ivindu-i-se în barbă. El n-ar fi ezitat să-i conducă împotriva ereticilor perși, spuneau ei. El le-ar fi dat să guste victorii frumoase. Le-ar fi dat sângele, prada și acțiunea după care tânjeau.

Dar zorii lui ar fi însemnat asfințitul altora, reflectă Rüstem. Al lui Rüstem, de pildă. Și al meu.

De undeva din spatele coloanelor clopotul bătu ora.

— Ce-ar dori Stăpâna Hürrem de la mine? întrebă Rüstem.

— Doar să ții minte unde trebuie să se îndrepte loialitatea ta.

Țin minte, gândi Rüstem. Loialitatea mea e față de tine.

— Înțeleg, rosti el.

Suleiman avea aproape cincizeci și nouă de ani și brusc începuse să-și simtă vârsta în oase. Deveni conștient că era muritor și începu să petreacă tot mai mult timp cu sheyhülislamul și cu studiul Coranului. Avea gută; coatele și genunchii i se umflau din când în când, în crize ce durau uneori și o săptămână. Făcuse, de asemenea, un edem, fața și încheieturile i se umf1au și începu să folosească pudra pentru a-și masca paloarea bolnăvicioasă a pielii. Mânca mai puțin, uneori doar niște miel udat cu șerbet la gheață.

Hürrem îl urmărea și îi era frică. Aceste prime manifestări ale bătrâneții lui Suleiman îi aduceau aminte de propria fragilitate.

Mai ales dacă Mustafa mai trăia mult.

Fusese atât de răbdătoare, în așteptarea clipei potrivite. Acum începuse să se teamă că timpul nu mai era de partea ei. Stătea la fereastra iatacului, privind în noapte spre apele negre ale Cornului, știind că trebuia să găsească o cale de a îndepărta această amenințare, și asta fără întârziere.

Suleiman stătea cu capul în poala ei, cu ochii închiși. În grădină bâzâiau insecte, dar în Harem era răcoare, aproape frig. Deși era amiază, soarele nu străpunsese frunzișul platanilor și zidurile grase, așa că prin ferestre pătrundea doar o lumină galbenă, slabă, filtrată.

— Arăți obosit, Stăpâne, zise Hürrem.

— Am atâtea de făcut, rusoaică mică, atât de multe înainte de a mă sfârși.

— Nu trebuie să lucrezi atât de mult.

Dar asta mi-e datoria, reflectă Suleiman. Deja am transferat răspunderea administrării Imperiului lui Rüstem și Divanului, pentru a mă putea dedica reconstruirii orașului. Istanbul va fi o mărturie mult mai valoroasă a domniei mele decât Rhodosul sau Mohácsul sau Budapesta. Când bunicul meu cucerea orașul ce fusese cândva Bizanțul lui Justinian, mare parte din el era deja părăsit și dărâmat. Înainte de a muri eu, orașul își va depăși orice glorie trecută; voi putea striga: „Justinian, te-am întrecut!”

Mare parte din reconstrucție însemna clădirea de noi moschei imperiale, căci fiecare moschee avea pe lângă ea un küllye, un mănunchi de instituții ca: spitale, școli religioase, băi, cimitire, biblioteci, uneori un ospiciu sau un azil. Cartiere noi, cu populația

nouă, apăreau repede în jurul moscheilor.

Era deja construită Sehzade Camii, care adăpostea mormântul lui Mehmet și Selimiye Camii, la Fener, în cinstea tatălui său. Acum îl pusese pe Sinan să înceapă lucrările la Süleymaniye, pe locul fostului Eski Sarai. Avea să fie capodopera sa; cupolele mărețe din piatră și minaretele ei vor domina Cornul și Orașul Celor Șapte Coline timp de o mie de ani.

De asemenea, își asumase sarcina herculeană de a schița un set complet de legi, care să stea la baza oricărei guvernări viitoare. Miile de kanunuri pe care le gândea azi vor reglementa judecățile și decretele Divanului și vor da neamului Osmanlâilor, pentru prima dată, un cod de legi. Își merită porecla „El Kanuni" – Legiuitorul.

Îl costase însă respectul ienicerilor, știa. Într-o zi, visa el, nu va mai fi deloc nevoie de aceștia. Dar treaba asta va trebui s-o facă altcineva.

Privea în tavan și la policandrul aurit, dar plin de praf, de deasupra capului său și aproape că putea auzi timpul scurgându-i-se printre degete. Se rugă la Allah pentru putere și ceasuri destule pentru a-și îndeplini țelurile propuse.

Hürrem îl mângâie pe obraz.

— Atât de adâncit în gânduri, Stăpâne?

— Mă gândeam cât de repede aleargă timpul.

— Atunci poate că n-ar trebui să petreci atâta din el închis împreună cu scribii.

— Nu mă pot odihni până când treaba nu e gata. Nu pot să mă bazez pe Mustafa că o va continua. EI e un bun soldat și guvernator, dar nu are tragere de inimă pentru probleme ale legii. În plus, mă presează și altele. Trebuie să plec în Persia în vara aceasta. Nu-l mai pot ignora pe șah.

Hürrem se strâmbă, cu o furie alintată. El zâmbi.

— Ce s-a întâmplat, rusoaică mică?

— De ce să meargă un mare învățător ca să pedepsească un copil neascultător? e oare Tamasp un rege atât de mare încât să merite chiar atenția ta?

— Devine prea puternic. N-am altă alegere decât să pornesc împotriva lui.

— Trimite-l pe Mustafa. Ienicerii îl adoră, l-ar urma oriunde, chiar și în deșerturile și munții Persiei.

Un nerv zvâcni pe obrazul lui Suleiman. Se uită la ea.

— De ce-ai spus asta?

— Te-am supărat, Stăpâne?

— Ce șoapte ai mai auzit și despre Mustafa?

— Nimic rău, Stăpâne. Într-adevăr, aud numai lucruri bune. Se spune mereu că e un om drept și bun, cum ai spus și tu întotdeauna. Un bun călăreț, un mare comandant.

— Prea mare, poate, murmură Suleiman.

— Poate cineva să fie prea mare?

— Tot te mai temi de el?

— Stăpânul meu mi-a dat asigurări că n-am de ce să mă tem de fiul său.

— Poate, rosti Suleiman.

— Stăpâne?

— Nu mi-e teamă de el, ca sultan după moartea mea. Și totuși uneori mă îngrijorează, acum când sunt încă în viață. El și ienicerii.

— Ei nu-l vor iubi niciodată cum te iubesc pe tine, îl asigură Hürrem. Tu le-ai dat Belgradul, Rhodosul, Budapesta.

— Memoria lor e scurtă. Mulți dintre noii recruți nici nu erau născuți pe atunci.

— Dar tu ești sultanul lor.

— Așa era și bunicul meu.

— Chiar tu mi-ai spus, Stăpâne, că Mustafa e un om drept și bun. Crezi că ar putea unelti împotriva ta?

Suleiman se ridică, având în ochi teamă și îndoială. Trecuse atâta timp de când îl văzuse ultima oară pe Mustafa și nu-și mai amintea prea bine chipul lui vioi, cu ochi strălucitori. În mintea sa era mai clară imaginea unei Gülbehar cătrănite și a unui tânăr ambițios și capabil, tot mai mare și mai nerăbdător.

Dar umbra tatălui său și Kanunul lui Fatih îl obsedau în continuare. Dacă exista ceva complet opus ideii sale de civilizație, acest ceva erau ienicerii. Ei erau temelia pe care fusese construit imperiul; și ei erau acum cea mai mare amenințare la adresa acestuia. Ienicerii erau elita armatei otomane. Erau soldați de profesie, 24 de ore din 24, într-o epocă în care majoritatea armatelor se compuneau din nobili care își aduceau, ca infanterie, țăranii de pe domeniile lor. Ienicerii datorau supunere unui singur om. Sultanul era cel care-i hrănea în fiecare zi și hrana ajunsese cel mai important simbol al lor. Aga lor se numea Chorbaji Bashi – Cel Ce Împarte Supa; adjunctul acestuia era Ashçi Bashi, sau Bucătarul-șef. Fiecare om avea o lingură într-un săculeț cusut de căciulă. Semnul lor de luptă era un cazan și era brodat pe toate

steagurile. Fiecare regiment își purta cazanul cu el, în fiecare campanie, iar la tabere le adunau grămadă în fața cortului Agăi. Pierderea unui cazan în luptă sau capturarea lui de către inamic era cea mai mare rușine imaginabilă. Ienicerii își împrospătau rândurile din devshirme, tinerii creștini selectați după mușchi, nu după creier. Aceștia erau călițiți la munci în grădinile Palatului, pe vase de luptă sau în construcții. Apoi primeau instrucție militară și erau educați în spiritul ascultării. De aceea îl iubiseră atât de mult pe tatăl lui Suleiman. Nu duseseră lipsă de acțiune sau de prăzi pe vremea lui Selim cel Groaznic.

Ienicerii îl obligaseră pe bunicul lui Suleiman, Baiazid al doilea, să abdice; și Suleiman nu uitase deloc că odată, la începutul domniei sale, își răsturnaseră cazanele în fața zidului Palatului de lângă barăcile lor din Prima Curte, în semn de revoltă. Chiar dacă rebeliunea fusese înăbușită, trebuise să le mărească lefurile. Chiar și după douăzeci de ani, tot mai privea spre cazanele lor cu o presimțire neagră, de fiecare dată când călărea prin Prima Curte, în drum spre moschee. Teoretic, cel puțin, erau robii lui; dar cu cererea lor permanentă de război, cu continua amenințare ce o constituiau pentru tron, Suleiman se întreba uneori dacă nu el era robul lor.

— Nu trebuie să mai existe sânge risipit pe tron, zise el, parcă pentru sine.

— Nu mai fii atât de îngândurat, Stăpâne, zise Hürrem, încolăcindu-l cu brațele.

— Tu înțelegi multe, rusoaică mica, dar nu-i înțelegi pe ieniceri. Au fost situații când mi-au impus voința lor, când am mers pe câmpurile de luptă doar pentru a le satisface pofta de război, chiar daca eu aș fi dorit altceva. Dacă mă pot obliga pe mine, poate că-l pot obliga și pe el.

— Cât de departe e Manisa de Istanbul?

— Când a murit tatăl meu am făcut doar cinci zile până aici, pentru a-mi lua tronul. Doar cinci zile.

— Atunci, dacă într-adevăr te temi, Stăpâne, dă-i lui Baiazid provincia Saroukhan. Iar pe Mustafa trimite-l în est, la Amasya sau Karamania.

— Manisa e locul tradițional pentru prințul moștenitor, pentru shahzade. Ar putea crede că l-am abandonat în favoarea fiilor tăi.

— El știe că nu-i poți da garanții.

— Nu-i pot face asta.

— Atunci să nu mai vorbim despre acest lucru. Dacă Mustafa e un om bun și drept, de ce ne-am teme?

Da, gândi Suleiman. De ce ne-am teme?

De faptul că am pierde tot ce am construit cu atâta trudă.

Totdeauna voise să dea un viitor imperiului său, dincolo de corturile de campanie. Poporul nomad din stepele Anatoliei, care erau strămoșii săi, va avea în curând o capitală ce se va putea mândri cu cea mai fină arhitectură a Orientului și un sistem temeinic de guvernare. Literatura, muzica, pictura vor înflori. Vor fi rămase în urmă barbariile ce marcaseră domnia tatălui său; moartea lui și succesiunea pașnică a lui Mustafa vor fi dovada.

Sau măcar așa spera el.

Dar a doua zi Suleiman discută între patru ochi cu Rüstem. Iar mai târziu își puse pecetea pe o scrisoare ce-i poruncea lui Mustafa să-și ia familia și curtea și să plece la Amasya, departe în răsărit, la douăzeci și șase de zile călare de Istanbul.

Pera.

În spatele perdelelor trase ale unuia din palatele de pe cealaltă parte a Cornului, Ludovici Gambetto bătu încet la ușă și intră în dormitorul soției sale. Aceasta îl aștepta, mătasea albă a cămășii ei de noapte lucea în lumina pâlpâitoare a sfeșnicelor. El se așeză pe marginea patului și îi luă mâna între ale sale.

Julia se ridică și prinse între degete o șuviță din părul lui.

— Un fir alb!

Ludovici se feri.

— Prostii!

Ea râse.

— În sfârșit! credeam că n-o să îmbătrânești niciodată!

— Am trecut prin bucătărie. Bucătarul mi-a turnat făină în cap.

— E un fir alb. Trebuie sa mai fie și altele. Vrei să mă uit?

— E doar o festă a luminii.

— Am și eu, uite! își luă în palmă o cosiță lungă și îi arătă cu degetele celeilalte mâini. La părul meu negru, e greu să te înșeli.

— Pentru mine ești tot frumoasă, șopti Ludovic!

Apoi îi luă fața în mâinile sale și o sărută.

— Te vreau, șopti el.

Julia întinse brațele către el și surâse, dar el își dori să vadă și invitație în ochii ei, nu numai capitulare.

Mai târziu stătea treaz în întuneric în timp ce ea dormea și privea mișcarea ușoară a pieptului ei în timpul respirației. Îi urmări

conturul obrazului cu degetele. Poate că avea fire albe în păr, dar lui i se părea tot frumoasă; la fel de frumoasă și la fel de inaccesibilă cum fusese în palatul tatălui ei.

Nu că nu era capabilă de sentimente mari, era conștient că nu era asta. Prietenia ei cu Sirhane o demonstrase. Cu doi ani în urmă, Sirhane plecase la Amasya cu soțul ei, care făcea parte din garda personală a lui Mustafa. Julia fusese aproape distrusă de durere. Nu voise să mănânce și nu ieșea din cameră. Ușa ei îi fusese închisă pentru prima oară și o lungă perioadă îl refuzase.

El încercase să o înțeleagă; Sirhane fusese singura prietenă pe care o avusese vreodată. Și totuși disperarea ei părea să depășească limitele normale. Totuși, nu încercase s-o tulbure; simțise că dacă ar face asta, starea ei putea să se prelungească pentru totdeauna.

După câteva luni Julia îi deschise iarăși ușa și-l primise înapoi în patul ei. El încerca să nu pună la inimă faptul că ea nu-i răspundea niciodată sentimentelor lui; înțelesese că Julia nu se putea sforța să-l iubească.

Dar invidia îl tortura. Mai întâi Abbas, apoi Sirhane. De ce îi putea da tovărășia, iar prietenia era rezervată altora? de ce lor le putuse da atât de mult, iar pentru el, care își dedicase atât de mult din viață adorării ei, nu era nimic?

Amasya.

Tufe de nu-mă-uita răsăreau din zăpada tare și printre crăpăturile stâncilor. Rațe sălbatice țâșneau de prin ierburi, aripile lor svâcnind pe când se înălțau în văzduh, speriate de ropotele neașteptate ale copitelor.

Mustafa își întoarse capul și-l aștepta pe Çehangir, deoparte de escortă. Aici, în munți, numai cu vântul în jur, nu-i putea auzi nimeni.

— O zi bună de vânătoare, spuse el.

Çehangir era îmbujorat și obosit. Dar îi plăceau aceste expediții, chiar dacă îl epuizau fizic.

— Într-adevăr, rosti.

Era mereu flatat de atenția pe care i-o acorda Mustafa. Fratele său vitreg era tot ce și-ar fi dorit și el; puternic, frumos, un călăreț desăvârșit. Tot ce admira la propriul său tată.

Călăriră o vreme în tăcere, în timp ce Mustafa se gândea la cea mai bună abordare a subiectului pe care îl avea în minte.

— Ce face tata? întrebă el în final.

— Suferă de gută, zise Çehangir. Uneori are stări foarte rele.

— Și tu trebuie să le suporți acolo, la Istanbul, râse Mustafa.

— Mă feresc din calea lui cât pot.

— Arată îngândurat?

Çehangir pricepu că întrebările nu erau doar de politețe și se simți deodată agitat. Mustafa chiar îi cerea părerea!

— Poate. Dar îl văd destul de rar.

Mustafa își întoarse privirea, urmărind o acvilă de munte care plutea în cercuri deasupra capetelor lor.

— Ți-a vorbit de mine?

— E ceva în neregulă între voi?

— Nu știu, zise Mustafa.

Çehangir era nedumerit. Nu era genul lui Mustafa să fie îngândurat.

— Tu ești primul moștenitor, spuse Çehangir, de parcă acesta era un talisman bun la toate.

— Uneori poți fi prinț moștenitor prea mult timp, răspunse Mustafa.

Soarele se retrăsese dincolo de împărăția munților și aerul se răcea. Mustafa se smulse din gânduri.

— Trebuie să ne grăbim. Muntele e rece aici, noaptea, chiar dacă e primăvară.

Çehangir își îmboldi calul în urma lui, tulburat. Dacă până și Mustafa se temea, însemna că lumea nu mai era un loc sigur pentru nimeni.

În curte, ienicerii de gardă stăteau nemișcați în mantiile lor de piele. Torțele de pe ziduri aruncau umbre ce dansau pe dalele de piatră, acoperite cu un strat subțire de gheață. Nopțile erau reci aici, chiar și primăvara, căci cetatea era cățărată sus, în munții care dominau Fluviul Verde.

Kiaya intră, cu un turban de mătase de culoarea zarzărei și așeză pe măsuța de lângă divan un vas de argint aurit, plin cu cafea neagră, aburindă. Gülbehar se așeză, încălzindu-se la vasul de bronz cu cărbuni încinși și îl aștepta pe Mustafa.

Acesta, când sosi, avea fața înroșită de vântul mușcător. A fost la vânătoare, gândi Gülbehar. De aceea s-a întors atât de târziu. S-a întors pe întuneric, deși cunoaște pericolul gheții și al râurilor umflate din această perioadă a anului.

El se înclină și îi sărută mâna, apoi se așeză pe divan lângă ea, râzând ca un băiat. Aproape de patruzeci de ani, gândi ea și încă mai are energia unui tânăr necopt; ceea ce și este. Va fi om bătrân

când va ajunge sultan.

— Ce mai faci, mamă?

— Bine. Uite, Kiaya a adus cafeaua.

Bătu din palme și una dintre gediçli păși înainte și turnă lichidul negru în două cești de argint.

Gülbehar sorbi din băutura fierbinte și îndulcită cu miere. Nu-i plăcea gustul ei amar, dar auzise că în Istanbul era la modă. Uneori îi plăcea să creadă că nu părăsise ritmurile civilizației.

— Deci, acum Rüstem ți-a redus și fondurile, zise ea.

Mustafa zâmbi din nou.

— Prințul nu mai poate avea secrete?

— Nu față de mama sa.

— Nu te supăra. N-are importanță.

— N-are importanță! dar e o insultă!

— Încearcă să mă atragă spre niște fapte care i-ar aduce mai mult bine lui decât mie. E un prost, pentru că va avea de ce se teme când voi deveni sultan.

— Dacă.

— Mamă.

— Ai prea multă încredere în tatăl tău. Privește ce s-a întâmplat cu mine.

Aproape imediat regretă ce spusese. Mă face să par o femeie bătrână și acră, gândi ea. Poate că asta și sunt. Dar știu că de fapt am dreptate în ce spun.

— Sunt sigur că tata n-a știut nimic despre asta.

Gülbehar observă că îi tremurau mâinile. Puse pe masă ceșcuța de argint.

— Câte insulte vei mai suporta? se căsătorește cu vrăjitoarea, o face împărăteasa lui, apoi pe tine te exilează aici, în munți și îi dă lui Baiazid domeniul prințului moștenitor, Manisa. Acum se face că nu observă când Rüstem îți micșorează fondurile! așa ceva nu s-a mai auzit! dacă e o invitație la ceva, de ce n-o accepți?

— Ar fi o prostie.

— Oare, fiule?

Simți cum ochii i se umpleau de lacrimi. Un tânăr atât de reușit, cel mai bun prinț pe care-l va avea vreodată neamul Osmanlâilor – și toți unelteau împotriva lui. Și atât de frumos. Avea puțin păr alb în barbă și câteva riduri pe fața bătută de vânt, dar acestea nu făceau decât să-i accentueze bărbăția chipului. Meriți să te așezi pe acel tron, iar vrăjitoarea va face orice ca să te împiedice.

— Nu voi ridica mâna asupra tatălui meu. Nu sunt de acord cu ce ți-a făcut ție, după cum am mai spus-o. Dar e tatăl meu și sultanul meu. Orice faptă împotriva lui ar fi un păcat în fața cerului și în fața Islamului.

— Sunt sigură că asemenea gânduri nobile nu i-au trecut niciodată prin cap vrăjitoarei.

— Hürrem e soția lui, dar nu e decât o.

Se opri; era pe cale să spună „decât o femeie".

— Nu e ea sultanul. În privința succesiunii, Suleiman hotărăște.

— Cât de naiv ești!

Mustafa n-o luă ca pe-o ofensă. Râse.

— Gelozie.

— Mai mult decât gelozie, fiule. Mult mai mult. O urăsc cu fiecare bătaie îndurerată a inimii. Mai mult decât vei putea tu ști vreodată.

— Nu trebuie decât să aștept. Cu timpul tronul va fi al meu și vom repara toate nedreptățile, dacă ele există. Nu mă tem de Baiazid și nici într-un caz de grasul de Selim. Chiar și la douăzeci și șase de zile călare de Istanbul, ienicerii nu vor accepta pe vreunul din ei în locul meu.

— Da, ienicerii te vor, Mustafa, dar, spre deosebire de tine, ei nu sunt dispuși să aștepte.

Zâmbetul lui Mustafa dispăru.

— Nu. Nu voi ridica sabia asupra tatălui meu.

— Tatăl lui Suleiman a făcut-o.

— Acum e judecat în ceruri.

— Mustafa.

— Nu! nu o voi face! nu e nevoie. Într-o zi tronul îmi va reveni de drept. Voi aștepta. Nu voi păcătui în fața tatălui meu, în fața lui Allah!

Sultanahmet, Istanbul

— Trebuie să moară, spuse Rüstem.

Mihrmah se albi toată și își coborî privirea, de parcă ar fi văzut ceva prea rușinos pentru ochii unei femei.

— Dar Mustafa e prințul moștenitor.

— Da, Mihrmah și dacă vreodată ajunge sultan, ce crezi că se va întâmpla cu noi? primul act al lui Mustafa va fi de a-mi înfige capul într-o lance pe Ba'ah i Sa'adet și de a te trimite pe tine în surghiun. Și crezi că pentru frații tăi va avea mai multă milă?

Glasul lui era calm, aproape somnolent. Ea nu mai văzuse

vreodată pe cineva vorbind despre moarte cu atâta detașare ca soțul ei.

Mihrmah întoarse capul. O zi atât de frumoasa și ei discutau despre crime. Palatul avea vedere asupra unei mulțimi de grădini și fusese construit astfel încât să prindă briza dinspre Marmara și Bosfor. Era primăvară și o adiere caldă bătea dinspre sud. În colivie, o privighetoare începuse să cânte și glasul ei dulce se suprapunea ciudat peste viziunile sângeroase luate în considerare aici, pe terasa umbrită.

— Nu e primejdios?

— Am calculat riscurile. E mai primejdios dacă nu facem nimic.

— Tatăl meu ce spune? el știe ce plănuiești?

— Tatăl tău va spune ceea ce va fi convins să creadă. Dacă te întreabă îi vei spune că trăiești cu spaima de prințul moștenitor. Inventează orice ca să dai credibilitate temerii. Numai să fie plauzibil, desigur.

Mihrmah îl privi pe soțul său, care mânca mecanic, îi păru ei, și fără poftă, de parcă ar fi calculat costul fiecărei înghițituri.

— A cui este ideea asta, soțul meu? a ta sau vine de la Hürrem?

El rânji spre ea și efectul fu înfiorător. Mihrmah înțelese de ce în Divan îi spuneau Omul Care Nu Zâmbește Niciodată. Nu era adevărat, evident. Ea îl văzuse zâmbind și îi știa secretul: caninii săi erau mult mai lungi decât ceilalți dinți și când zâmbea îl trădau, căci îi dădeau înfățișarea unui lup.

— Se întâmplă ceva în Istanbul care să nu fie opera soției lui Suleiman, urmare a dorințelor sau faptelor sale?

— Și dacă dăm greș?

— Dacă dăm greș nu face nimic, pentru că Mustafa este deja dușmanul nostru. Dacă reușim avem puterea asupra sultanului acesta și poate și asupra viitorului sultan!

Apartamentele sultanului, ca și restul Palatului, serveau două scopuri esențiale: acela de a etala bogăția casei Osmanlâilor și acela de a-i păstra secretele.

La fel era și cu dormitorul sultanului. Bogăția era bătătoare la ochi. Zidurile erau îmbrăcate în ceramică; versete din Coran, alb pe albastru, înconjurau încăperea; iar ferestrele cu vitralii erau capodopere de azuriu, verde și purpuriu. Oglinzi venețiene atârnau pe fiecare perete, iar patul era așezat pe o platformă înaltă, cu baldachin și acoperit cu cuverturi de brocart auriu și perne de catifea purpurie. Lângă pat se găsea un lighean de aur încrustat cu

turcoaze și rubine, pentru spălarea mâinilor.

Dar totul era un spectacol ratat. Căci nimeni nu vedea dormitorul sultanului, în afară de eunucii săi și de cadâna sa favorită, Hürrem.

Această atracție pentru secret era subliniată și de fântânile săpate în pereți, țevile de aur susurând o apă parfumată în urne de marmură precum și de sacnissi, micile chioșcuri ce răsăreau din loc în loc pe lângă ziduri, și în care sultanul putea sta și observa grădinile fără a fi văzut.

Curând după ce Hürrem devenise Împărătească apăru un nou rafinament. O ușă ascunsă fusese tăiată în zidul din spatele uneia dintre oglinzi, apoi fu instalată o scară ce ducea direct la apartamentele Stăpânei Hürrem, astfel încât ea să poată veni și pleca fără a fi văzută.

Pe această ușă apăru Hürrem și acum. Îl găsi pe Suleiman nu prea bine dispus, plimbându-se prin încăpere ca un animal în cușcă, deși genunchiul său drept era din nou umflat, din pricina unei crize de gută, iar trăsăturile, chinuite de durere.

— Stăpâne, murmură Hürrem, apoi execută salutul pe care nu îndrăznise să-l „uite”.

Suleiman abia îi remarcă prezența. Avea în mâna dreaptă un document pe care îl flutura în direcția ei.

— Ce să fac? tu ce înțelegi din toate astea?

— Nu pot să spun nimic, Stăpâne, de la distanța asta. Dar dacă mă întrebi, aș spune că e o bucată de pergament.

El se strâmbă, apoi oftă, ușor amuzat.

— Îmi pare rău, mi-am pierdut cumpătul. Șchiopătă până la ea și o ridică în picioare. Îmi vine greu să cred ce îmi văd ochii.

— Stăpâne, iartă-mă, dar nu înțeleg nimic. Nu sunt decât o biată tătăroaică needucată.

— Nu ești deloc ce spui, bodogăni el și îi înmână pergamentul trimis din Persia, care după pomelnicul de salutări și urări conținea o ofertă de căsătorie pentru una din fetele acestuia. În final, erau subliniate avantajele ce decurgeau dintr-o asemenea mezalianță pentru ambele părți. Dedesubt se puteau vedea sigiliul și semnătura prințului moștenitor Mustafa.

— E un fals, zise Hürrem, dar recunoscu în sinea ei că era unul perfect.

Rüstem merita felicitări.

— Nu se poate astfel.

— Crezi?

— Cum ar putea fi adevărat? suleiman se prăbuși disperat pe divan. De ce ar face cineva așa ceva? de ce?

— Dușmani ai Imperiului sunt peste tot. Dacă tu te-ai certa cu propriul tău fiu, Carol ar fi încântat. Nici chiar șahul nu s-ar da în lături de la aranjarea unui fals ca ăsta.

— Aș vrea să ai dreptate!

Suleiman oftă și își strânse genunchiul. Guta îi afecta grav dispoziția.

Hürrem se așeză lângă el pe divan și îl mângâie pe tâmple până când pumnii lui se descleștară și bărbia îi căzu în piept, moale.

— Ce să fac? ce trebuie să cred?

— De ce ar face Mustafa așa ceva? la ce i-ar ajuta? șahul e dușmanul declarat al otomanilor.

— Există o vorbă, Hürrem: „Dușmanul dușmanului meu este prietenul meu". Dacă Mustafa mă vede ca pe un dușman, poate că o alianță cu Tamasp i se pare potrivită.

— Nu pot să cred asta!

Suleiman dădu din cap

— Și totuși, mă îngrijorează.

— De unde ai scrisoarea asta?

— Unul din spioni lui Rüstem la Amasya. Rüstem are iscoade peste tot.

— Nu-i greu să păcălești un spion de-al lui Rüstem.

— Poate. Suleiman privi către ea și buzele schițară un zâmbet trist. Ești o mare mângâiere pentru mine. Trăiesc înconjurat de vipere veninoase. Glasul tău e singurul plin de rațiune și moderație.

Se încordă iarăși de durerea din genunchi.

— Să chem doctorul pentru genunchii tăi?

— Nu, adu vioara. Este un leac mai bun decât toate licorile medicului.

Hürrem se așeză și cântă pentru el. După un timp, Suleiman închise ochii și ea crezu că adormise. Dar când lăsă instrumentul jos, el deschise ochii și spuse:

— Trebuie să plec din nou cu oastea spre răsărit.

— Stăpâne, ești bolnav. Nu trebuie să faci asta!

— Trebuie să terminăm o dată cu șahul și cu ereziile lui. Nu poate fi pace cât timp el unelțește împotriva noastră în Asia. Ienicerii, Aga, până și ulema îmi cer să reacționez. Ca apărător al Credinței, nu am altă alegere.

— Trimite-l pe Rüstem în locul tău.

— Oastea mă vrea în fruntea ei.

Hürrem își coborî ochii.

— Te rog, Stăpâne. Mi-e frică. Eu nu mă îndoiesc de loialitatea lui Mustafa, dar îndoieli există. Dacă mă înșel cumva atunci eu și fiii mei, chiar și Çehangir și Mihrmah, suntem în pericol de moarte. Tu ești bolnav, iar munții de la răsărit sunt reci chiar și vara. Chiar tu spuneai că o săptămână în Azerbaidjan e mai rea decât o lună în noroaiele Ungariei. Te implor, nu risca până nu lămurești această problemă.

— Trebuie să mă duc.

Hürrem îl privi și simți că tremură. Ai putea cu adevărat să mori acolo, gândi ea. Nu respinge acest adevăr, după ce ai crezut atâtea din minciunile mele!

— Știu că nu-ți e teamă de nici un pericol, și de nici o greutate, Stăpâne, se sforță ea, dar de aici ai putea urmări două scopuri deodată.

Suleiman zâmbi slab.

— Ah, rusoaica mea! știam eu că trebuie să fie vreun plan în capul acesta frumos!

— Nu mai sunt frumoasă, Stăpâne.

— Pentru mine ești tot încântătoare. Acum spune-mi la ce te gândești.

— Lasă-l pe Rüstem să plece în Persia, dar prin Amasya. Semnează ordine către Mustafa să îl însoțească pe Rüstem cu trupele sale. În acest fel, Rustem se poate convinge de loialitatea lui Mustafa. Sunt sigură că va înțelege că toate zvonurile și falsurile astea sunt complet nefondate.

— E cea mai mare dorință a mea. Dar aș putea eu însumi să verific astfel devotamentul lui Mustafa.

— Nu e la fel de înțelept, Stăpâne. Dacă Mustafa într-adevăr unelteste, vei risca oare să-i verifici intențiile aducându-i în preajmă toți ienicerii?

Suleiman o privi mult timp.

— Chiar crezi că ar putea ajunge până acolo?

— Eu sunt doar pentru prudență.

Suleiman reflectă o vreme.

— Poate că ai dreptate, murmură el în cele din urmă.

Hürrem îngenunche la picioarele lui.

— Te iubesc ca pe viața mea, Stăpâne. Aș vrea să existe o cale

ca să te scutesc de durerea asta.

— Numai fiii mei ar putea face asta, Hürrem. Deși nu pot decât să mă mir că sunt atât de dornici să se așeze pe tronul meu. De-aș putea renunța la el fără a-mi trăda datoria către Allah, aș schimba oricând locul, bucuros, cu orice fierar din orașul acesta. În afară de tine, sultanatul nu mi-a adus decât griji de neimaginat.

Ea își puse capul în poala lui. Suleiman lăsă scrisoarea să-i cadă din mână, pe podea.

Ludovici se întâlnea cu Abbas în fiecare lună, în casa galbenă din cartierul evreiesc. Niciodată nu-i plăcuseră aceste întâlniri. Printr-o înțelegere tacită, nu vorbeau niciodată despre trecut; dar vederea trupului obez și mutilat al prietenului său îl deprima. Grăsimea îl făcea pe Abbas să transpire. De altfel, transpira abundent, chiar și iarna; vara, sudoarea îi picura liberă de pe degete, ca ploaia de pe streșinile unui acoperiș.

Acum pe când stăteau în spatele ferestrelor oblonite, Abbas întrebă:

— Ce face Julia?

Erau întotdeauna primele lui cuvinte. „Ce face Julia?" iar Ludovici răspundea întotdeauna la fel, cum o făcu și acuma:

— E bine, prietene. Se roagă pentru tine și speră că și tu ești bine.

Abbas nu făcu nici un comentariu. Își plecă fruntea și se concentră asupra afacerii curente: grâul de contrabandă.

Piața neagră a grânelor era secretul cel mai prost păzit al Imperiului. Presupunea complicitatea tacită a fiecărui nobil turc proprietar de teren arabil; cu optsprezece luni în urmă însuși Rüstem își trimisese corăbiile încărcate spre Veneția, prin Alexandria, și obținuse un profit uriaș, dintr-un singur transport.

Începând din vara lui 1548 Turcia se bucurase de cinci recolte excelente de grâu, în timp ce Veneția avea mare nevoie de grâne. Profiturile contrabandiștilor de pe piața neagră crescuseră în mod corespunzător. Ludovici fusese cel mai câștigat; caravanele sale treceau regulat prin Bosfor către Rodosto, pe Marea Neagră, pretinzând că încarcă piei sau lână. Pe drum, făceau escale secrete la Volos, pentru a încărca grâul. La întoarcere prin Bosfor și Dardanele erau ignorate de galioanele turcești, care, teoretic, trebuiau să aplice regulamentele navale ale Imperiului; dar privilegiul acesta costa, și încă mult.

— Rüstem Pașa vrea încă o mie de ducați pe luna, spuse Abbas.

— Nu pot atâta!

Abbas înălță din umeri.

— Îmi pare rău, prietene. Trebuie mult bacșiș. Daca ar fi numai Rüstem.

— Dacă ar fi numai Rüstem, presupun că prețul ar fi tot o mie. Lăcomia lui chiar n-are limite?

— Se pare că nu.

— Spune-i că refuz.

— Nu te grăbi, Ludovici. Chiar și cu acest bacșiș dublu, tot vei obține un profit bun pe fiecare baniță de grâu descărcată în lagunele La Serenissimei. Cât plătești aici? doisprezece asperi pe baniță? rüstem știe că încasezi treizeci și cinci în Veneția.

— Trebuie să am un profit.

— Astea au fost și cuvintele lui.

Ludovici oftă. Nu se poate face nimic. Dacă voiai să faci afaceri în Imperiu, trebuia să plătești cât cerea vizirul. Toată lumea știa asta.

Continuară cu afacerile: stabiliră rutele corăbiilor, sumele cuvenite micilor slujbași din provincie, numărară ducații de argint aduși de Ludovici într-o pungă de piele. În cele din urmă terminară și Abbas se relaxă. Bău puțină apă parfumată – niciodată vin – și, ca de obicei, începu să sporovăie ca o precupeață despre activitățile din palat.

Abbas era principala sursă de informații a lui Ludovici în privința noutăților din politica internă Sublimei Porți. După ce Abbas își încheie obișnuita tiradă despre nedreptățile vrăjitoarei – cum îi spunea Stăpânei Hürrem – și despre mărimea corupției patronate de Rüstem Pașa, își coborî vocea și șopti:

— Se spune că prințul moștenitor plănuiește o revoltă.

— Mustafa?

Ludovici deveni brusc atent. Tirada acuzatoare a lui Abbas la adresa Curții era obișnuită; dar asta era ceva nou.

— Se spune că și-a aranjat căsătoria cu una din fiicele șahului Tamasp. Îi cere sprijinul într-o răscoală împotriva lui Suleiman.

— E adevărat, Abbas? ești sigur?

— Voi, venețienii, ar fi bine să trimiteți o delegație să ducă tratative cu el. Dacă ajunge pe tron, s-ar putea să nu fie atât de dispus să închidă ochii la contrabanda voastră, cum fac dregătorii lui Suleiman.

— Crezi că are șanse?

Abbas ridică din umeri și hălcile de grăsime i se cutremurară.

— Are sprijinul ienicerilor. Revolta trebuia să aibă un început. Încercă să-și dea seama cum i-ar schimba viața o asemenea răsturnare violentă. Suleiman era pe tron când el ajunsese la Istanbul; Abbas avea dreptate: care va atitudinea lui Mustafa față de negustorii care-i umpluseră buzunarele lui Rüstem? dușmănia dintre cei doi era bine cunoscută.

— Dar tu, Abbas? întrebă el, gândind cu voce tare. Tu ce vei face?

— Voi accepta voința Domnului, răspunse Abbas, de parcă era de la sine înțeles.

— Chiar crezi că Mustafa îi curtează pe sufavizi? și că răzvrătirea e inevitabilă?

— Doar rezultatul nu este sigur, zise Abbas.

— Suleiman știe de asta?

Abbas păru uimit. Crezi că eu și cu tine am putea ști ceva care să-i fie ascuns Stăpânului Vieții?

Bătu din palme – mișcarea mâinilor era semnalul, nu sunetul lor – și cei doi surdomuți care îl însoțeau săriră să-l ajute să se ridice. Nu era un lucru ușor de realizat.

În sfârșit, Abbas fu gata de plecare.

— Rămâi cu Dumnezeu, spuse el.

— Mergi cu Dumnezeu, răspunse Ludovici și privi cum Abbas intră în trăsura neagră ce aștepta în fața ușii.

Mustafa! gândi el. Trebuie să fie adevărat. Abbas nu-și lăsa limba slobodă fără motiv. Dacă avea dreptate și de data asta, atunci era timpul să mizeze pe ambele cărți. Pe rigă și pe valet.

Topkapi Sarai

— S-a făcut? întrebă Hürrem.

Abbas înclină fruntea.

— Am făcut ce mi-ai cerut.

— Bun. Ești un supus credincios.

Zâmbi. Surâsul acela sfios, expert, al curtezanei profesioniste.

— Ce face Julia?

— Julia e bine, zise Abbas, refuzând momeala. Se roagă pentru mine.

— Sunt sigură că îi vei întoarce rugile în Paradis. Poți pleca, Abbas.

Abbas plecă, dezgustat de ea și de viață. Dezgustat de sine.

Îmi pare rău, Ludovici, că te folosesc astfel. Dar nu vei păți

nimic, îți promit. Nu e decât o manevră. Dar nu te va afecta pe tine sau pe Julia.

Altfel n-aș lăsa-o pe vrăjitoare să mă silească s-o fac.

Bietul Çehangir, gândi Suleiman.

Niciodată nu se putea uita la el fără a simți o durere în piept. Diformitatea lui Çehangir îl făcea să nu mai poată sta drept; acesta părea să aibă mereu o greutate invizibilă, dar covârșitoare pe umeri. Nu putea călări în galop, nu putea încorda arcul, nu putea ridica o sabie.

Un fiu bun de hagi. Totuși, îi provoca o compasiune adâncă; dintre toți fiii lui Hürrem, Suleiman îl iubea cel mal mult pe Çehangir.

— L-ai văzut pe Mustafa? îl întrebă el.

Çehangir nu ridică ochii. Niciodată n-o face, gândi Suleiman. Stă în fața mea mai umil ca ultimul dintre țărani.

— Mustafa e bine, Stăpâne, spuse Çehangir. Îți trimite salutările sale.

— Mama lui este bine și ea?

— Da, Stăpâne.

Oh, Çehangir, reflectă Suleiman. Arăți de parcă ți-e groază că voi chema călăul.

— Arăți obosit, spuse.

— E o călătorie grea, Stăpâne.

— Vânătoarea a fost bună?

— Am vânat în fiecare zi.

Suleiman se încruntă.

— Mustafa îți arată multă prietenie.

De ce? se întrebă. Pentru că te iubește? sau te folosește ca să mă spioneze? ce plăcere ar putea găsi un bărbat ca el în tovărășia unui șchiop?

— Cred că-i este milă de mine, spuse Çehangir, de parcă i-ar fi citit gândurile.

Suleiman fu mișcat de această acceptare candidă. Çehangir era întotdeauna mai profund decât îl credea.

— Sunt sigur că nu e așa, spuse Suleiman, reflectând totuși încă o clipă asupra acestei posibilități. Apoi întrebă: Ți-a vorbit de mine?

— A întrebat de sănătatea ta de multe ori.

Pentru că mă iubește, sau pentru că vrea să mă vadă mort? gândi Suleiman și realiză imediat cât de mult îl otrăvise Divanul. Când se întâmplase asta? când și-a găsit acest cancer drumul către

inima mea?

— Mă bucur că te-ai întors cu bine, spuse.

Çehangir părea dornic să plece. Lui Suleiman îi trecu prin minte că fiul său era tot atât de îngrozit de el cum fusese și el de propriul său tată. Se părea că asta, nu Imperiul, era adevărata moștenire a casei Osmanlâilor: distrugerea propriilor copii.

Dacă nu se distrugeau, acum, singuri.

Istanbul.

Soarele se ridica deasupra orașului, așa că aburul începu să se înalțe din pietrele ude și din spinările încărcate ale cailor și măgarilor ce trudeau în șiruri pe străzile înguste și întortocheate din jurul pieței de fructe. Era sezonul pepenilor și vânzătorii își așezaseră produsele în piramide înalte, pe tarabe sau pe jos, o mulțime de pepeni de toate soiurile și culorile, pestrițați și dungați, verzi, galbeni și aurii. Mirosurile îți asaltau simțurile; mirosuri de fructe coapte, suprapuse peste miasmele obișnuite de urină, mizerie și fum.

Suleiman își forță încheieturile dureroase, urcând străduța abruptă, pietruită. Mergea în urma unui hamal, îndoit aproape până la pământ, având în spate o grămadă imensă de legături cu smochine. Era încă răcoare și umezeală, soarele dimineții nepătrunzând până aici din cauza vechilor case de lemn care aproape că se întâlneau deasupra străzii. Se opri lângă o tarabă, prefăcându-se a examina niște piersici, în timp ce de fapt asculta conversația negustorului cu vecinul său.

— Se spune că sultanul va porni iarăși spre răsărit, împotriva șahului, spunea omul.

— Ar fi trebuit să facă asta de ani de zile, zise celălalt. Perșii și-au bătut joc destul de noi. Avem cea mai mare armată din lume, iar el o ține să îmbătrânească în barăci!

— Mustafa nu-l va mai lăsa pe șah să ne mai provoace astfel, spuse Suleiman.

Negustorii îl priviră suspicioși. Dar primul nu putu să-și rețină frustrarea:

— Mustafa e un războinic grozav. El i-ar fi pus capul șahului să se prăjească la Ba'ab i Hümayun de mult.

— Poate că e timpul ca Mustafa să devină sultanul nostru, zise Suleiman.

Cei doi îl priviră de parcă înnebunise.

— Mai încet! șuieră unul. Sultanul are spioni peste tot!

— Eu nu mă tem de sultan, spuse Suleiman, tare.

— În definitiv, spune ce gândește toată lumea, spuse al doilea negustor către primul. Suleiman e bătrân. Eu încă mai sugeam laptele mamei când a avut el ultima mare victorie.

— Și totuși, a făcut multe lucruri mari, răspunse vecinul. A construit multe moschei frumoase, spre gloria lui Allah. Și ne-a dat legi, iar corăbiile lui stăpânesc Mediterana.

— Ienicerii vor carne, zise Suleiman.

— E doar o problemă de timp până când o să-i adune Mustafa și-o să-l mănânce pe Suleiman de pe tron, spuse celălalt om, și toată lumea știe asta.

— Taci, zise primul negustor, apoi se întoarse spre Suleiman. În mod clar, îl suspecta că este exact ce era: un spion.

— Dacă vrei să cumperi niște piersici, să-ți văd banii. Dacă nu, du-te și primejduiește capul de pe umerii altuia!

Suleiman urmări un măgar având în spinare două coșuri pline cu vișine, care cobora pe alee către piața de fructe. În urechi îi răsunau încă vorbele omului: „E doar o problemă de timp până când Mustafa va aduna ienicerii și o să-l mănânce pe Suleiman de pe tron, și toată lumea știe asta”.

Deci toată lumea știa. Pierdut în gânduri, nu observă că măgarul ridicase coada ca să se balige în drum. Așa că, deodată sultanul Imperiului Otoman, Regele Regilor, Stăpânul Vieții se trezi cu balegă pe cizme. Ei bine, poate că era și timpul, gândi el.

Amasya.

O lună mai târziu, Rüstem ajungea la poalele dealurilor udate de Fluviul Verde cu un escadron de spahii ai Porții și un regiment de ieniceri. Își stabili tabăra sub zidurile sumbre ale cetății și ale mormintelor antice, își înfipse steagul de patru lungimi de cal în fața cortului și așteptă.

Rüstem știu că Mustafa era pe drum încă înainte de a-i auzi tropotul calului. Spre deosebire de taberele armatelor creștine, turcii păstrau ordinea și o liniște desăvârșită. Nu se consumau băuturi și nu se țineau jocuri; și, cu excepția zilelor de luptă, se țineau slujbe de cinci ori pe zi.

Așa că ruperea liniștii îl preveni pe Rüstem. Venea ca un val; un susur îndepărtat, un tunet ce se rostogolea, însoțindu-i apropierea. Era de parcă liniile le-ar fi fost străpunse de o șarjă de cavalerie, iar strigătele și larma avansau o dată cu ea. Rüstem sări în picioare și traversă pavilionul spre a-i ieși în întâmpinare.

Nu erau mai mult de două duzini de călăreți purtând toți, cu o singură excepție, hainele stacojii ale spahiilor. Numai conducătorul era îmbrăcat în alb și avea la turban pene de cocor. Un diamant licări în soare atât de puternic încât Rüstem trebui să-și ridice mâna la ochi.

Ienicerii veneau în urma călăreților, cu tunicile albastre fâlfâind în vânt. Fericiți să înghită praful stârnit de calul Alesului. Scoteau urale, mulțimea de gâturi slobozind în sus strigăte puternice, care răsunau în coasta dealurilor și se reflectau, părând să-i înconjoare din toate părțile. Mustafa nu răspundea uralelor, nu privea nici în stânga, nici în dreapta. Își ținea ochii fixați pe cortul imperial.

Rüstem aștepta, cu garda de onoare aliniată de ambele părți. Doamne, ajută-ne! gândi Rüstem. E un om periculos!

Mustafa își opri calul în fața lui Rüstem, stârnind un nor de praf roșcat în jurul grupului ce aștepta. Rüstem simți gustul pulberii în gură. Bucură-te de glorie, gândi el. În curând vei gusta și tu praful. Pentru totdeauna.

Mustafa descălecă dintr-o mișcare și uralele ienicerilor scăzură treptat. Oastea rămase așteptând, o mulțime imensă, sălbatică, agitată.

Prințul execută o temenea repezită.

— Unde este tatăl meu?

— Nu se simte bine. Eu sunt conducătorul acestei campanii.

Rüstem putea vedea jocul sentimentelor pe fața lui Mustafa. Întâi dezamăgire, apoi agitație. Se apropia oare vremea lui?

— Cât de bolnav este?

— Medicii spun că n-o să moară. Dar nu putea suporta rigorile unei campanii grele.

Rüstem privi pe lângă Mustafa la mulțimea strânsă acum în spatele cailor. O mie de ieniceri, își spuse el și fiecare dintre ei la mai puțin de o sută de iarzi de noi.

— Niciodată n-am mai auzit asemenea urale. Nici chiar pentru sultan.

— Mă aclamă pentru că sunt fiul lui, zise precaut Mustafa.

— Poate, răspunse Rüstem. Să intrăm. Praful mi-a uscat gâtul.

Rüstem merse înainte, conducându-l în pavilionul de mătase. Paji aduseră halva și apă de trandafiri, apoi Rüstem scoase o scrisoare și i-o înmână lui Mustafa fără nici o vorbă.

Era scrisoarea cu oferta de căsătorie pentru fiica șahului și cu sigiliul lui Mustafa.

— E monstruos, murmura Mustafa.

Ochii lui Rüstem priveau fix covorul dintre ei.

— Negi asta?

— Dacă neg o ofertă de alianță fața de un dușman declarat al Imperiului? sigur că o neg!

— Poartă sigiliul tău.

— E un fals! tatăl meu a văzut asta?

— Desigur.

— Și ce spune?

— Nu cunosc gândurile sultanului. Îți așteaptă replica.

— Simt duhoarea ta în treaba asta! zise Mustafa, și aruncă scrisoarea în poala lui Rüstem.

Vizirul își ridică ochii cenușii pentru prima dată.

— Nu sunt dușmanul tău, Mustafa. Acești ieniceri de afară reprezintă adevăratul tău dușman. Te aclamă prea tare.

— Niciodată nu am făcut și nu am spus ceva împotriva tatălui meu. Și niciodată nu o voi face. Am jurat. El trebuie să știe asta!

— Îți așteaptă replica, repetă Rüstem.

— O va primi.

— Mai întâi am pentru tine porunci de la sultan. Trebuie să-ți aduni trupele și să mă însoțești în campania împotriva ereticilor perși. Sub comanda mea, desigur.

— Voi face ce mi se cere, zise dezgustat Mustafa și se sculă în picioare.

Ieși fără o vorbă în plus.

Rüstem ascultă sunetul copitelor îndepărtându-se. Apoi trimise după Aga ienicerilor. Acesta era un bărbat blond, cu părul sârmos, un sclav, cu partea stângă a maxilarului deformată de o lovitură de mitralii la asedierea Rhodosului. Penele lungi de pasărea paradisului de pe coiful său se îndoiră și fluturară când execută salutul. Se opri și așteptă ordinele.

— Vei pregăti un escadron din cei mai buni oameni, zise Rüstem. Mustafa trebuie ridicat de la palat la noapte și dus la Istanbul în lanțuri.

Aga ezită. Pentru un soldat antrenat de la vârsta de opt ani în spiritul ascultării necondiționate, faptul era grăitor.

— Cum poruncești, spuse el.

— Oamenii să fie gata în zori. Asta e tot.

— Cum poruncești, repetă Aga, dar ochii îi exprimau brusc veninul.

Ești atât de ușor de citit, își spuse Rüstem. Emoțiile ți se văd pe față așa cum învățații noștri fac un Coran să lumineze cu cernelurile lor verzi și fosforescente.

Era atât de simplu. Atât de simplu, cum spusese Hürrem că va fi.

Topkapi Sarai.

Drumul de Aur ducea de la moscheea Haremului, prin apartamentele sultanului și prin Harem, către Divan și turnul mic și întunecos al Ferestrei Primejdioase. O scară ferită urca până la fereastra acoperită de dantele și perdele, de unde sultanul putea urmări discuțiile pașalelor și vizirilor din Divan.

O posibilitate îngăduită acum și lui Hürrem.

Drumul de Aur era calea strălucitoare a puterii, sclipind datorită dalelor albastre, aurii și roșii, de un luciu impecabil. Când Hürrem trecu grăbită, cu caftanul de mătase foșnind pe dalele de piatră, fu conștientă de înălțimea sa, de puterea sa. Acum știa și pulsul Divanului. Divanul însă n-o știa pe ea.

Când ajunse în vârful scării întunecoase, inima îi bătea atât de tare încât își duse mâna la piept. Se dădu mai aproape de cortina de tafta și privi.

Baldachinul auriu al Divanului se sprijinea pe zece stâlpi de marmură. Paravanul de tafta din fața ferestrei transforma suprafețele oglindă ale marmurei și aurului și costumele strălucitoare de mătase și brocart într-un joc șters de umbre cenușii. Splendoarea Divanului îi era interzisă. Dar ce era important erau vocile și putea auzi fiecare cuvânt cu claritate.

— Ești sigur? auzi un bărbat rostind. Era Suleiman.

Revenise la conducerea Divanului, acum că Rüstem lipsea.

— Informația este demnă de încredere.

Nu recunoscu glasul. Unul din slujbașii lui Rüstem, fără îndoială.

— Nu e nici o posibilitate ca spionul vostru să se fi înșelat?

Auzi cum omul tușea încurcat. Cuvântul „spion” îi era, în mod evident, foarte neplăcut.

— Mi-am cules informația din mai multe surse, Stăpâne. Toate confirmă că venețienii sunt convinși că Mustafa a tăcut o alianță cu șahul Tamasp. Însuși Bailo a trimis un ceauș, în secret, la Amasya, cu o scrisoare. Conținutul scrisorii nu l-am putut afla.

Cât de plăcut, gândi Hürrem. Să auzi zvonul lansat de tine reverberând în sala Divanului! abbas își făcuse bine treaba. Ani de

zile îi servise lui Ludovici bucățele de adevăr, spre a câștiga credibilitate. Acum întreaga comunitate străină din Galata înghițise minciuna, fără să clipească.

Era minunat, de asemenea, că niciodată un cuvânt urât dintre cele care circulau prin bazare despre Hürrem sau Rüstem nu ajungea la urechea Stăpânului Vieții. Adevărata putere presupune și controlul asupra șoaptelor. Când până și iscoadele se tem de tine, niciuna nu va îndrăzni să repete o vorbă împotriva ta la curte, nici măcar un zvon de mâna a doua.

Suleiman încă nu-și pronunțase hotărârea, dar Hürrem își putea imagina expresia lui. De parcă ar fi făcut eforturi să se stăpânească. Agitată, aproape scăpă un mic strigăt dar își duse mâna la gură și se stăpâni.

— Tot nu pot să cred una ca asta, îl auzi spunând.

— Stăpâne, iscoadele.

— Destul. Nu mai vreau să aud! strigă Suleiman și Hürrem îl auzi părăsind sala. Se grăbi și ea. Sultanul avea s-o cheme, desigur, să-l mângâie în urma acestei ultime lovituri. Și nu se făcea să afle că ea știa deja motivul nefericirii sale.

Amasya.

Un murmur mânios sparse liniștea nopții; ca bâzâitul albinelor deranjate de ursul intrus. Cei doi străjeri de la ușa cortului lui Rüstem se foiră nervoși în post. Era a doua oară în aceeași zi că ienicerii tulburau liniștea taberei cu strigătele lor. Dacă se răsculau.

Focurile de archebuză sunară ca niște tunuri și ecoul lor se auzi mult timp după ce primul străjer căzuse, gemând, cu mâna la piept. Al doilea trase sabia, într-o încercare stupidă de a se apăra. În dreapta izbucniră iarăși niște flăcări și încă două detunături se auziră.

Omul nici nu-l văzu pe cel care-l ucisese. Glonțul îi intrase prin ochiul stâng și-i sfărâmase creierul înainte de-a avea măcar timp să strige.

Siluete întunecate ieșiră din umbră și pătrunseră în zona luminată de torțe, torțe care fuseseră atât de utile pentru țintașii cu archebuze. Săbii sclipiră când două din siluete se opriră o clipă pentru a le da lovitura de moarte străjerilor ce zăceau pe jos.

Apoi se grăbiră înăuntrul cortului. La lumina torțelor Rüstem recunoscu doar pe unul din el, pe Aga Ienicerilor; dar îi era clar că celelalte umbre cenușii erau oamenii lui.

Se săltă în șa și se întoarse către unul din spahiii de lângă el.

— Se pare că avem o revoltă.

— Ai citit bine starea trupei, stăpâne, răspunse omul.

— Da. E un mare noroc că nu mă aflu în cort. Îndrăznesc să-mi închipui că în clipa asta salteaua îmi este găurită de câteva gloanțe de archebuză.

Spahiul încuviință, încă uluit de ce văzuse.

— Trebuie să ne întoarcem la Istanbul și să-i raportăm sultanului ce s-a întâmplat aici. Mă tem că Mustafa nu mai are răbdare să aștepte tronul.

Își întoarse calul și se afundă în noapte împreună cu escorta. Ocoliră tabăra și apoi se îndreptară spre apus.

Era târziu. Gülbehar fusese sculată din somn de vestea revoltei din tabăra lui Rüstem. Acum stătea tremurând în haina de hermină, încercând să se încălzească lângă vasul cu cărbuni încinși. Dar fiorul spaimei nu-i părăsea trupul.

Sirhane intră și execută un salut în fața ei. Arăta buimacă de somn și părul îi era nepieptănat. Caftanul îmbrăcat pe fugă era boțit. Avea fața palidă și tremura. Soțul ei era ofițer în oastea lui Mustafa. Deja se crede văduvă, gândi Gülbehar. Își închipuie că de asta am chemat-o.

— Soțul tău e în siguranță, îi spuse.

Umerii Sirhanei se relaxară, într-un gest de ușurare.

— Stăpână.

— Dar primejdie există. Pentru toți.

Sirhane o privi nedumerită.

— Trebuie să plecăm din Amasya?

— N-avem unde fugi.

— Stăpână?

Gülbehar își strânse haina mai bine pe umeri.

— În seara asta a fost o revoltă în tabăra imperială. Ienicerii, au încercat să-l omoare pe Rüstem Pașa.

— Stăpânul nostru.

— Mustafa n-a avut nici un amestec. Dacă avea, nu era nici o primejdie. Când Suleiman va afla, va da vina pe fiul meu. Am nevoie de ajutorul tău, Sirhane.

— Ajutorul meu, Stăpână?

Gülbehar se uită la ea.

— Dacă Suleiman va veni împotriva fiului meu, o va face împotriva noastră, a tuturor. Soțul tău va fi executat, proprietățile i se vor confisca, iar tu vei fi exilată. Îți vei sfârși zilele ca o

cerșetoare. Asta vrei, Sirhane?

Sirhane își plecă privirea.

— Nu, Stăpână.

— Așa credeam și eu. Nici eu nu vreau ca viața fiului meu să fie ruinată din cauza orbirii unui om! îl ții minte pe Kislar Aghasi, nu?

— Da, Stăpână.

— Vreau să te duci la Istanbul și să-l cauți. Oferă-i orice. Orice! gülbehar se aplecă spre ea. Vreau ca Hürrem să moară. Dacă el face asta pentru mine, fiul meu va ajunge sultan, iar Abbas va avea orice își dorește. Convinge-l, Sirhane! de dragul meu – și al tău.

Topkapi Sarai.

Suleiman stătea ghemuit pe tron de parcă pieptul i s-ar fi prăbușit înăuntru, iar umerii și bărbia nu mai avea nici un sprijin. Gura îi era schimonosită într-un rânjet de dezaprobare și dezgust. II privea pe Rüstem fix, printre sprâncenele încărunțite, dar tot stufoase. Singura mișcare îi era freamătul nărilor în timp ce respira.

Rüstem își făcu salutul și așteptă invitația de a vorbi.

— Ei bine? mormăi Suleiman.

Probabil c-a aflat deja, gândi Rüstem. Zvonurile bântuiau coridoarele, dinainte de a ajunge eu.

— Îți aduc vești care-mi îndurerează inima, spuse.

— Spune odată. De ce ai părăsit oastea pentru a veni aici?

— Stăpâne, am venit încoace din teamă pentru viața mea. Cu toate că nu viața mea e atât de importantă, ci a ta.

Un geamăt slab scăpă de pe buzele lui Suleiman. Părea să vină din adâncul lui și pluti în încăpere secunde lungi, precum vuietul ce însoțește un cutremur.

— Mustafa?

— Nu știu, Stăpâne. Ienicerii au venit la miezul nopții, mi-au ucis străjerii și au intrat în cortul meu. Fusesem prevenit și am reușit să scap.

— Câți erau?

— Prea mulți ca să-i pot număra. Erau conduși de Agă.

— Și Mustafa?

— Când a venit în tabără, ienicerii l-au aclamat până au răgușit. Vorbeau deschis că el le-ar putea conduce steagurile pe câmpul de luptă, mai hotărât decât sultanul. Spuneau că acum ești prea bătrân pentru a mai fi în fruntea lor și că eu sunt doar un vistiernic fără pricepere la război.

— I-ai arătat scrisoarea?

— A spus că nu răspunde decât în fața sultanului. Și cum eu nu sunt sultan, n-avea ce să-mi spună. A mai spus. Că ar trebui să-mi scriu ultimele scrisori către familie. Pentru că o dată ce se va urca pe tron, capul meu va fi pe Ba'ab i Sa'adet. Mi-a mai zis că nu pot informa corbii că nu vor mai avea mult de așteptat.

— Astea au fost cuvintele lui?

— Pe capul meu, Stăpâne, zise Rüstem.

Cât de bine se cuibărește minciuna în mijlocul adevărului!

Strigătul de suferință îl surprinse pe Rustem mai mult decât orice izbucnire de violență. Sultanul își lăsase capul pe spate și plângea. Făcu un semn din mână, expediindu-l pe vizir. Rüstem se conformă bucuros. Făcu o temenea și ieși cu spatele, uimit și încântat că minciunile lui prinseseră atât de bine.

Lumina soarelui se reflecta pe cădelnițele aurite ale chioșcului; grădina de vară era plină de miresmele ierburilor, fructelor și trandafirilor; țârâitul greierilor era aproape hipnotic. Era atât de bine când stătea aici, în brațele lui Hürrem și uita că ițele viitorului se țeseau între degetele sale.

Era dependent de Mustafa.

Fiecare Kanun pe care îl decretaseră, fiecare temelie zidită, fiecare campanie în care luptase, toate fuseseră făcute cu gândul că într-o zi Mustafa va prelua flamura din mâna sa, consolidând fiecare progres realizat de el. Răzvrătirea va strica totul. Neamul Osmanlâilor va reveni la bătaie de sânge și barbarie care pătaseră ascensiunea tatălui său, a bunicului său, chiar și a lui Fatih.

Poate că ienicerii aveau dreptate, era prea bătrân. Dar povara era a lui până la moarte, aceasta era legea otomană, legea Sheri'at-ului și a-i permite lui Mustafa să-i uzurpe tronul însemna să dea frâu liber vărsării de sânge otoman în secolele ce aveau să vină.

— Nu-i asculta, șopti Hürrem. Fii mândru că ai un fiu ce se bucură de atâta admirație și dragoste din partea ienicerilor. Tu ești tatăl lui. Simțul datoriei față de tine îl va opri de la folosirea greșită a puterii imense pe care o are.

— Credeam că te temi de el, zise Suleiman.

— Mă tem de Kanunul lui Fatih. Dar nu mă tem de el cât timp tu ești lângă mine. Tu ești Suleiman, cel mai mare dintre Sultani. Nimeni nu-ți poate lua locul în fața poporului.

— Nu poporul mă contestă. Ienicerii.

Auziră un vaier lung deasupra lor și priviră în sus, prin obloanele deschise ale chioșcului. În fiecare primăvară berzele își

construiau cuiburile din vreascuri, pe pietrele albe de la streașina kineretelor moscheilor și a cupolelor palatului. Dar în această zi fierbinte de august, mii dintre ele se ridicaseră deasupra Istanbulului și porneau spre sud, în prima lor recunoaștere înaintea migrației. În mijlocul arșiței verii era un semn că iarna nu era chiar atât de departe.

— Trebuie să plec înspre răsărit sau îmi pierd tronul, spuse Suleiman.

— Ce vrei să faci? șopti Hürrem.

— Nu știu. Cine m-ar putea sfătui acum?

— Abu Sa'ad, poate?

Suleiman reflectă un timp

— Poate, răspunse.

Abu Sa'ad șezu în tăcere și îl urmări pe Kislar Aghasi devorând aproape toată tava de halva adusă de paji. Era un spectacol delicat: cu arătătorul și degetul mare apuca o bucățică de halva, o introducea în gură, o mesteca, apoi alegea alta. Avea pe chip o expresie de extaz pe care sheyhülislamul o mai văzuse doar la derviși, când intrau în transă. De fapt, mâncatul putea fi o experiență religioasă pentru unii oameni, acceptă el. Mai ales pentru cei cu pasiuni înfrânate, lipsiți de mijloacele de a și le elibera.

În sfârșit, Abbas fu satisfăcut și își spălă gâtlejul cu puțin șerbet la gheață.

— Am un mesaj de la Stăpâna Hürrem, spuse el apoi.

— Allah s-o apere, murmură Abu Sa'ad.

— Într-adevăr. Se pare că și-a găsit mângâierea în credință.

— A fost, într-adevăr, foarte silitoare la studiul Coranului.

— Cum spui, răspunse Abbas. Acum se pare că vrea să-l slăvească pe Allah într-un mod care să dureze mai mult decât lutul nostru muritor și să apere credința de-a lungul secolelor.

— Allah îi va surâde.

— Într-adevăr, ar dori să ofere o mare parte a averii sale sub forma unui waqf – pentru ca în oraș să poată fi construite și întreținute mai multe moschei.

Abu Sa'ad își plecă fruntea cu recunoștință.

— Generozitatea e pe măsura unei asemenea doamne.

— Mi-a cerut să-ți transmit că marea ta inspirație a convins-o să facă asta. A fost foarte mulțumită de serviciul pe care i l-ai făcut ei, conducând-o către adevărata credință și totodată sultanului, în

momentele lui de supărare. Nu-ți cere decât să-ți continui munca, cu aceeași râvnă.

Trecură câteva momente până când sheyhülislamul înțelese ce i se cerea. Își mângâie barba gânditor.

— Necazurile din răsărit apasă greu asupra Stăpânului Vieții, spuse el.

— Fie ca necazurile să se rezolve, zise Abbas. Stăpâna Hürrem spune că se roagă zi și noapte lui Allah să-i ajute sultanului în această nenorocire. Ea ar da orice pentru ca Stăpânul să scape de această apăsare.

— Îi voi da sultanului îndrumare pe cât pot, răspunse Abu Sa'ad.

— Cum spui, zise Abbas.

După ce el plecă, sheyhülislamul își scoase mătăniile și începu să șoptească rugăciuni de iertare și mulțumire. Allah e bun, Allah e mare. Dar pentru a-i purta învățăturile înspre popor, pentru a construi noi moschei pentru gloria lui, omul trebuie uneori să-și aplece sufletul în bătaia vânturilor vremii.

Istanbul.

Abbas ridică gluga mantiei și o privi pe Sirhane, ochiul său exprimând neîncredere.

— Am primit mesajul tău, zise el. Ce vrei de la mine?

— Am nevoie de ajutorul tău, răspunse Sirhane.

Abbas oftă. Exact de asta se temuse. Se pare că pot fi util tuturor, numai mie însumi nu.

— Gülbehar m-a trimis.

— Am bănuit, spuse Abbas.

Privi în jurul odăii tavanul aurit, ceramica înflorată pe pereți, umbra roz a moscheii Aya Sofia căzând peste prin jaluzelele de lemn ce acopereau ferestrele.

— Deci acesta e palatul lui Abdül Sahine Pașa.

— E ofițer în garda prințului moștenitor, acum.

— Așa am auzit. Averea și norocul îi sporesc cu fiecare zi.

— E vreun noroc să ții de casa unui om condamnat, Abbas?

Abbas scutură din cap.

— Nu pot face nimic.

— Gülbehar a spus că poate să-ți ofere orice. Orice.

— Ea e generoasă. În acest caz, îmi oferă la loc bărbăția?

— Abbas.

— Stăpâna mea mă îmbracă în haine fine, mă hrănește, și-mi

plătește toate cheltuielile. Grație puterii și influenței pe care o am, am adunat avere mai presus de închipuirea oamenilor. Și nu-mi ajută la nimic. Dacă vrea să mă atragă și să mă pună în pericol de moarte, să-mi ofere înapoi, fie și pentru o singură noapte, bărbăția, ca să pot încă o dată simți cu adevărat atingerea unei femei!

Sirhane își lăsă privirea în jos. Sperase să evite cumva asta, dar se hotărâse deja ce va face. Abbas o refuza. Iar ea știa că Gülbehar avea dreptate. Dacă soțul ei murea în slujba lui Mustafa, nici ei nu-i era rezervată mila. Își va sfârși zilele în zdrențe, înfometată și surghiunită, ca o paria.

Mai era totuși un lucru, știa, pe care și-l dorea Abbas.

— Dar sultanul știe de Julia? spuse ea deodată.

Nu-și ridicase ochii, dar putea auzi inspirația profundă a lui Abbas. Ura lui era, deodată, aproape o prezență fizica.

— Târfă! șuieră el.

Va trebui să-și închipuie că Gülbehar știe și ea despre asta, altfel mă va ucide pe loc, gândi Sirhane. Pe fața lui nu putea citi nimic.

— Foarte curând o femeie va muri. Poate Hürrem, poate Julia. Tu hotărăști.

— Spuneai că o iubești.

— Toți ne iubim pe noi înșine mai tare, Abbas.

— Mi-au tăiat bărbăția, dar nu și sufletul. Pentru prima dată după mulți ani există cineva pentru care îmi pare rău. Mă faci aproape să vomit.

Sirhane continuă presiunea. Privi în ochiul rece ce nu clipea deloc.

— Fă-o, sau ea moare, Abbas. Scutește-mă de discursurile tale.

Abbas o pălmui cu putere. Apoi făcu semn pajilor să-l ajute să se ridice. Ieși ca o furtună. Sirhane rămase mângâindu-și obrazul, urându-se cum nu urâse niciodată, nimic.

Topkapi Sarai

— Am o problemă la care am nevoie de ajutorul tău. În Divan a apărut un caz care m-a lăsat perplex. Am hotărât să vin la tine pentru un sfat dat sub puterea legilor sfinte ale Coranului.

Suleiman făcu o pauză ca să-și adune gândurile.

— Un negustor de familie înaltă a fost bolnav o vreme, continuă el. Pe când el era bolnav a încredințat conducerea afacerilor sale slujitorului său, în care avusese mereu încredere și căruia îi acordase o leafă bună și o poziție pe măsură. Totuși, deîndată, ce el căzu la pat, slujitorul îl înșelă la socoteli și unelti împotriva familiei

lui, ba chiar plănui să-și ucidă stăpânul. Când negustorul se făcu bine, descoperi toate acestea fără putință de tăgadă. Ce-ar trebui să facă negustorul și ce sentință ar trebui pronunțată legal, în concordanță cu Sheri'at-ul?

Abu Sa'ad nu clipi.

— Coranul e foarte explicit în asemenea cazuri. Slujitorul trebuie să moară.

Umerii lui Suleiman căzură sfârșiți, ascunși de cutele caftanului.

După o vreme se redresă și se scula în picioare. Își fixă privirea asupra sheyhülislamului.

— Și dacă numele slujitorului este Mustafa, prințul moștenitor?

— Moartea, spuse Abu Sa'ad.

Două zile mai târziu Suleiman se sălta în șa încă o dată, lângă fântâna din a Treia Curte și părăsea Palatul împreună cu regimentele suitei, către răsărit. Trimisese deja porunci către Aga de la Amasya să vină cu trupele spre sud, pentru marșul spre Eezerum. De asemenea, trimisese un ceauș cu porunci pentru Baiazid, să vină de la Manisa și să preia comanda la Topkapi.

Suleiman știa că trebuia să se grăbească, să-și afirme din nou autoritatea în fața Agăi. Dar mai întâi trebuia să vorbească și cu Selim.

Arăta înfloritor, gândi Abbas. Nu arată atât de tânără și frumoasă decât atunci când plănuiește o execuție. Asta o întinerește. Panglica lată și grea de catifea verde îi era prinsă cu ace, oblic, pe cap și purta un caftan de culoarea fisticului, tivit cu hermină. Îl privea, jucându-se cu o șuviță din părul auriu-roșcat.

Deci, a sosit și ziua morții mele, gândi Abbas. Ei bine, am amânat-o destul. Acum, că s-a hotărât, mă simt ciudat de liber, chiar cu inima ușoară. E încântător că și tu ești atât de bine dispusă. Mi-ar fi fost total neplăcut să trebuiască să-ți spintec inima mică și neagră, dacă ai fi fost la fel de sătulă de lume și viață cum sunt eu.

— Ai făcut ce ți-am cerut? întrebă Hürrem.

— Am vorbit cu muftiul, cum ai poruncit. A înțeles ce i se cere.

— Bunul, credinciosul meu Abbas.

— Cum spui, stăpână.

— Și care să fie răsplata ta?

Oh, iar vrei să mă torturezi! gândi Abbas. Am sperat ca vei face asta. Am avut douăzeci și cinci de ani în care am fost neputincios. În noaptea asta voi avea putere, în fața ta.

— Cu ce răsplată ai vrea să mă onorezi, stăpână?

— Să-ți iau povara Haremului, poate?

Abbas surâse: câtă isteţime diabolică!

— Stăpâna mea e prea bună.

Poate că simţise schimbarea din privirea lui, căci ochii i se înăspriră brusc.

— Arăţi mulţumit de tine, Abbas. Nu vrei să-mi împărtăşeşti şi mie motivul?

Abbas făcu un pas spre ea şi duse mâna spre pumnalul de la brâu. Degetele i se încleştară pe mânerul de fildeş. Hürrem îşi coborî privirea şi înţelese într-o clipă ce avea de gând. Dar străjerii negri din jurul încăperii erau prea departe şi prea adormiţi de rutina acestor întâlniri ca să-l poată opri. Abbas zâmbea. Imediat ce ţipă, se hotărî el, o voi face.

Dar Hürrem nu ţipă.

— Ah. Abbas. Deci ai devenit în sfârşit bărbat, spuse ea. Părea aproape. Excitată.

— Am aşteptat asta atâta timp, şopti el.

— Şi ce te-a oprit?

Abbas o privi. Ce m-a oprit? răspunsul e simplu, gândi el. Mi-e frică să mor. Mi-e frică de durere. Dumnezeu ştie că am avut parte de destula durere – şi nu din dragoste de viaţă, căci nu mai sunt ataşat de nimic din viaţa asta. Doar frica de ce este după. N-am putut-o face până acum. Dar acum o voi face, pentru Julia.

Gărzile nu observară nimic. Abbas încă mai stătea cu mâna la brâu. Hürrem se relaxă, aproape lascivă, pe divan.

— Nu-ţi e teamă? şopti ea.

— De data asta teama nu mă va opri.

— Nu pentru tine, Abbas. Nu ţi-e teamă pentru Julia?

Abbas îşi simţi pumnul strângând mânerul cald de fildeş. Fă-o acum! strigă ceva înăuntrul lui. Fă-o acum! înainte ca vrăjitoarea să găsească ceva cu care să-ţi slăbească hotărârea!

— Julia, se auzi rostind.

— Pentru când mor, există o scrisoare în seiful meu, care trebuie înmânată sultanului. Cred că va fi foarte descumpănit să afle că Julia trăieşte încă în Pera, unde este, probabil, sursa celor mai multe zvonuri despre eşecurile sultanului în Harem.

Abbas simţi că i se prăbuşeşte Palatul pe umeri. Îngheţă. Nu o putea ucide, nu se putea retrage. Era mort.

Aştepta s-o audă chemând călăul să-l ia. Ar trebui să mă omor acum, gândi. Cruţă-te de moartea pe care ţi-o va da imaginaţia

vrăjitoarei.

Hürrem râse.

— Aș putea să jur că fața ta neagră a devenit palidă!

Abbas se clătină pe picioare. O transpirație uleioasă îi acoperise pielea. Folosește-ți pumnalul! continua vocea. Fă-o acum!

— Gândești că am să te pedepsesc, rosti Hürrem.

El o privi în față. Avea ochii rotunjiți de plăcere.

— Mai înainte mă omor, spuse el.

— Dragul meu Abbas, de ce să faci asta?

— M-ai torturat pentru ultima oară!

Ea se dădu mai aproape.

— Ia-ți mâna de pe acel instrument murdar. Crezi că vreau să mă răzbun fiindcă te-ai gândit să mă ucizi? jumătate din Istanbul mă vrea moartă! cel puțin tu ai demonstrat că, oricât de mult m-ai urî, nu-mi poți face rău. Asta te face cel mai de încredere și ascultător slujitor pe care îl am. Niciodată n-am crezut în loialitatea de dragul loialității. E prea greu de acceptat!

Fă-o, totuși! strigă vocea. Fă-o!

Abbas se prăbuși în genunchi.

— Sunt slab, murmură.

— Da, spuse Hürrem, râzând. Dar foarte folositor!

Konia.

Orașul se înălța singuratic într-o vastă zonă cerealieră din prăfuita stepă a Anatoliei, fiind o Mecca a Osmanlâilor, orașul mânăstirii ce adăpostea oasele lui Cel'Allah Din Rumi, fondatorul Ordinului Dervișilor. Era de asemenea capitala administrativă a Karamaniei, unde Selim își perfecționa pregătirea în calitate de al doilea prinț la succesiunea pe tron. Aici sosi Suleiman căutând o speranță înaintea confruntării cu prințul său moștenitor.

Auzise zvonurile și șoaptele din coridoarele de la Topkapi și din bazare. Fiul cel mare al lui Hürrem era un bețiv. Selim Bețivul, așa i se spunea. Scundul și neîndemânaticul prinț, mereu întrecut de fratele mai tânăr la çerit și la tras cu arcul, ajunsese un măscărici, un subiect de râs. În mod sigur nu era o amenințare pentru tron, ca Mustafa. Dar nici nu întruchipa viitorul dorit de Suleiman pentru neamul Osmanlâilor.

Acum, privind chipul fiului său, buhăit de băutură, capilarele sparte din obraji săi semănând cu o pânză de păianjen purpurie, închise ochii dezgustat și gândi: pot oare să fac asta?

Atenția lui Selim era îndreptată asupra propriei diatribe.

— Sigur că Mustafa mă urăște. N-am nici o îndoială că primul lucru pe care l-ar face când ar urca pe tron ar fi să trimită călăul să mă ucidă. Îți poți imagina ce înseamnă să trăiești cu spaima asta? n-am nici un prieten în lume, doar pe tine, fără de tine n-ar fi nimeni care să mă apere.

Te vaiți ca un țăran, gândi Suleiman. Și stăm aici în palatul tău frumos, iar tu sorbi din șerbet și te prefaci că e nectar și îți închipui că nu văd cum îți tremură mâna când ridici cupa.

— Ai auzit calomniile ce se spun despre Mustafa?

— Nu pun la îndoială nimic din ce se aude.

Sigur că nu, gândi Suleiman. Dar punctul tău de vedere e greu de crezut ca obiectiv.

— Voi rezolva asta la Aktepe. Dacă ar fi să-l dau pe Mustafa pe mâna călăului, tu ai fi următorul care să ducă povara neamului Osmanlâilor. Crezi că ai putea purta așa o grea povară, Selim?

Selim îi evită privirea, dar Suleiman simți adierea de nerăbdare dinspre fiul său.

— Sunt fiul tău. M-am născut pentru asta. Dar dacă eu urmez, de ce i-ai dat Saroukhanul lui Baiazid?

— A fost nevoie să procedez astfel.

— Dacă e să fiu eu prințul moștenitor, ar trebui să fiu la Manisa.

Suleiman oftă. Era ca un copil încăpățânat.

— Încă nu e hotărât. Vorbim de viața lui Mustafa, Selim. Nu e un subiect pe care să-l expediezi ușor. Eu te întreb numai dacă te simți în stare să duci povara. Încă nu ți-am promis-o.

Selim deveni posomorât.

— Da, tată.

Suleiman abia putea crede că acesta era fiul său, care purta numele războinicului dezlănțuit ce fusese tatăl tatălui său. Da, hotărî el, zvonurile erau adevărate. Acum vedea cu ochii lui cum excesele degradaseră trupul și spiritul lui Selim; firea lui era prea măruntă. Și, totuși, era oare de mirare? nici el nu ajunsese un măcelar ca tatăl său; atunci Selim de ce ar fi trebuit să-i semene lui?

Sau poate că era greșeala lui că își neglijase fiii; îi dedicase totul lui Mustafa, uitase că și Selim putea ajunge cândva la un pas de flamură. Acum era prea târziu; Selim apucase pe altă cale și îl pierduse.

Toate speranțele lui fuseseră la Mustafa; și toate se năruiseră.

— Ce vei face cu Mustafa? îl întrebă Selim.

— Nu știu, răspunse Suleiman. Nu știu.

Pera.

Julia își stăpânea cu greu nerăbdarea. Privi de la fereastră cum trăsura opri în fața porții și cum o siluetă înfofolită coborî și intră în curte. Atât de mult timp trecuse. Mult prea mult. Mâinile îi tremurau ca unei adolescente.

Hyacinth o conduse pe Sirhane înăuntru, apoi ieși. De îndată ce se găsiră singure, Julia își aruncă brațele pe după gâtul el și o strânse până când aceasta protestă și se trase deoparte să-și regăsească suflul.

Julia îi smulse vălul de pe față.

— Scoate asta. Vreau să te văd, spuse ea. Sirhane lepădă mantia. Purta un caftan de mătase roz cu un șal de satin albastru, strălucitor. Julia o luă de mână și o conduse către un divan.

— Mi-a fost dor de tine, șopti ea.

— Tot mai sfidezi anii, Julia, spuse Sirhane.

Julia o privi. De-aș putea spune și eu la fel, gândi ea. Arăți slăbită și ostenită. Sub ochi ai cearcăne vinete și în spatele ochilor ai umbre. Ceva nu merge.

— Ești bine? o întrebă ea.

— Puțin obosită de călătorie, atât, zise Sirhane și își lăsă capul pe umărul ei, să nu i se vadă minciuna pe față.

— A trecut atât de mult timp. Când a venit mesagerul, nu mi-a venit să cred că ești, într-adevăr, la Istanbul.

Sirhane părea agitată. Nu mai era femeia încrezătoare, sofisticată, pe care o știa Julia. Deloc.

— Spune-mi, zise Julia. Ce noutăți ai, ce te-a adus aici?

— Abdül m-a trimis de acolo. Au fost necazuri.

— Necazuri? julia o strânse de mână. Abdül e bine?

— Da, dar. Crede că e în primejdie. Sirhane îi evită privirea.

— Lucrurile stau chiar atât de rău?

— N-ai auzit?

— Numai zvonuri. Cum că Mustafa vrea să facă o alianță cu șahul Tamasp.

— Asta e mâna lui Rüstem. Dar e mult mai rău. Ienicerii au încercat să-l omoare pe vizir, în tabăra de pe Fluviul Verde. Și el a dat vina pe Mustafa.

— E adevărat?

— Sigur că nu. Dar ce putem face? soțul meu e în slujba prințului. Dacă va fi război.

Julia încercă s-o mângâie, dar Sirhane se feri.

— E-n regulă. N-ar trebui să mă îngrijorez din atâta.

— Război? julia se uită la ea. Putem face ceva? ludovici are influență la Poartă, poate că.

— Nu, nu puteți face nimic, răspunse Sirhane repede.

— Dacă ai nevoie să te ascunzi.

— Să mă ascund de sultan? când el stăpânește jumătate din lume?

Sirhane ridică privirea și deodată se aruncă la pieptul Juliei și începu să plângă.

— Îmi pare rău.

— Îți pare rău? de ce?

Dar Sirhane plângea fără a spune nimic. Julia îi simți tremurul corpului și umezeala lacrimilor. Părea că n-are să se oprească decât peste multe ceasuri.

Deodată Sirhane se retrase.

— Niciodată nu ți-aș face rău, zise ea.

— Nu înțeleg. Ce tot spui?

Sirhane o mângâie pe obraz.

— Ține minte doar. Niciodată nu-ți voi face rău.

— Știu asta. Dar tot nu înțeleg. Mai este ceva. Ce este? ce s-a întâmplat?

Sirhane scutură din cap.

— Ține-mă în brațe. O să-ți spun altă dată. Nu acum.

Dar Sirhane nu-i spuse despre ce era vorba. În loc de asta, merseră împreună la hammam. Julia îi masă umerii simțind încordarea mușchilor pe care nu-i putu relaxa.

— Ești atât de încordată, șopti ea.

— Sigur că sunt. Chiar te miră?

Julia nu-i răspunse, șocată de brutalitatea replicii. Mai turnă niște ulei de lemn de santal pe umerii Sirhanei, continuând să-i maseze.

— Ce face Ludovici? o întrebă Sirhane.

— Prosperă.

— E un soț atent?

— Da. Da, cred că este. Abdül se poartă tot frumos?

— Are încă o soție acum. O armeancă. Are optsprezece ani și e foarte frumoasă. Abia a venit anul trecut.

Julia nu știu ce să spună.

— Mai vine totuși la mine; o dată pe săptămână. Dar sigur că-și

petrece majoritatea nopților cu ea. Și-mi lipsește. Ție îți lipsește Ludovici, când e plecat departe?

— Mie îmi lipsești tu, spuse Julia.

— Poate că ar trebui să înveți să-l iubești mai mult. Sirhane se răsuci. Ai dreptate, sunt prea încordată. Lasă-mă pe mine.

Julia simți atingerea puternică a Sirhanei, dar masajul ei era distant, rezervat, ca al unei gediçli. În cele din urmă Julia îi luă mâna și i-o conduse către sânii săi, dar Sirhane și-o retrase și șopti:

— Nu încă.

În loc de asta se lungi în apă și sporovăi mult timp, ca orice concubină prostuță la baie, nimicuri despre viața cetății Amasya și amintiri neesențiale despre viața lor în Haremul de pe Promontoriul Seraglio. Intimitatea de altădată nu mai exista. Deodată erau niște străine și Julia nu înțelegea cine și de ce pusese această barieră între ele.

În cele din urmă nu mai avură ce-și spune și Sirhane zise că trebuia să plece.

Pe când pleca, Julia o apucă de braț.

— Tot nu mi-ai spus adevăratul motiv al venirii tale la Istanbul, zise ea.

— Data viitoare, răspunse Sirhane și își puse mantia.

— Va mai fi o dată viitoare, Sirhane?

— Voi trimite un mesaj.

O sărută ușor pe buze, apoi își puse vălul la loc.

— La revedere, Julia, zise ea și în glasul el era o hotărâre înspăimântătoare.

Anatolia.

Suleiman își regăsi armata pe câmpia de la Aktepe.

Ienicerii erau tăcuți pe când trecea printre ei, cu privirile fie într-o parte, fie plini de un respect umil. Își înfipse steagul cât șapte lungimi de cal în fața cortului imperial și își chemă ceaușul. Îl trimise la Amasya cu un document purtând pecetea imperială, care reclama prezența urgentă a lui Mustafa.

Apoi așteptă.

Amasya

— Pentru numele lui Allah, nu te duce!

Mustafa mângâie mâna mamei sale. Ea și-o retrase jignită de nuanța gestului, dar el continuă să zâmbească.

— Sultanul poruncește. Dacă refuz voi fi acuzat de necredință.

— Iar dacă te duci, te va acuza oricum și atunci cine o sa te

apere?

— Deja se șoptește împotriva mea la Palat. E un prilej bun de a le răspunde la minciuni.

— Dacă voia răspunsurile tale, de ce n-a venit aici? de ce s-a dus la Konia?

— Poate că se teme să vină aici.

Gülbehar se ridică și se întoarse cu spatele ca să-și ascundă lacrimile de suferință ce-i umplură ochii.

— Pot sa te acuze de ce vor dori! nu poți dovedi nimic!

Mustafa se întrebă dacă să-i povestească despre scrisoare și despre discuția cu Rüstem. Hotărî că nu.

— Ienicerii deja mă aclamă ca pe conducătorul lor. Unde aș putea fi mai în siguranță decât printre ei?

— Aici! vei fi mai în siguranță aici în cetatea ta departe de Suleiman și de Rüstem!

— Mai mult decât orice, trebuie să-mi ascult tatăl. M-a chemat. Mă voi duce!

— Și dacă gândele e prin preajmă?

— El mi-a dat viața. E dreptul lui să mi-o și ia.

Gülbehar se întoarse spre el, cu ochii strălucind de ură și spaimă.

— Nu! el n-are nici un drept! eu ți-am dat viață! ai supt la pieptul meu și te-am crescut de când erai un sugar! el n-are nici un drept să mi te ia!

Deodată Gülbehar simți ca o lovitură în stomac. Se aplecă, gemând și căutând să tragă aer în plămâni. Mustafa se repezi, o luă în brațe și o duse pe divan.

Stătu lângă ea multă vreme. Apoi șopti:

— Trebuie să plec.

— Ia tronul. Ai așteptat destul. Doar o vorbă dacă spui și ienicerii se vor ridica pentru tine. Nu e nevoie de vărsare de sânge. Propriul tău bunic l-a îndepărtat de pe tron pe Baiazid surghiunindu-l. Legea îngăduie.

— E împotriva legilor cerului. Suleiman m-a învățat asta.

— Sigur că ți-a spus astfel!

— Nu pot. E imposibil. Mai degrabă mor decât să-mi dezonorez numele în fața lumii și să-mi pătez sufletul în fața lui Allah.

Nimic n-avea să-l clintească, Gülbehar știa. Obrăznicătura învinsese. Și-o imagina în clipa asta, tolănită pe divan, cu capul pe spate, râzând. Viața era atât de simplă când nu credeai în nimic

decât în tine.

— Onoarea mea valorează mai mult decât orice imperiu pe care mi l-ar putea da viața. Ce fel de conducător aș putea fi dacă mi-aș vinde sufletul pentru a ajunge acolo.

— Ești nebun, șopti Gülbehar.

— Știi că nu e adevărat, surâse Mustafa. Dacă aș face altfel ai fi acoperită de rușine. Și eu la fel.

— O lași să câștige atât de ușor, murmură Gülbehar.

Dar Mustafa nu o auzi.

— Oricum, adăugă el, dacă nu mă duc, înseamnă că îmi recunosc vina. Nu-mi va face nici un rău, mamă, mi-a dat cuvântul său. E un om de onoare, ca și mine.

Nu, gândi ea. El e un om al datoriei. Poate că ție îți pare același lucru, dar sunt metale diferite.

— Voi pleca în zori, spuse el.

— Mergi întru Allah, șopti Gülbehar, și îl lăsă să-i sărute mâna și să plece.

Când rămase singură lacrimile îi secară; se duse la fereastră și privi stelele, neajutorată și roasă de mânie.

Aktepe.

Fumul de lemn verde de brad se înălța spre cer.

Tabăra era cufundată în tăcere. Cisterne de apă scârțâiau printre corturi, oi și capre se învârteau prin praful de lângă cortul măcelarilor. Un grup de ieniceri în tunici albastre jucau zaruri în jurul unui vas de aramă cu cărbuni, încercând să se apere de răcoarea serii.

Când îl zăriră pe Mustafa săriră în picioare și se îmbulziră în jurul lui, cum făcuseră și la Amasya. Vestea se răspândi repede în tabără; prințul venise să-i conducă împotriva perșilor! unii chiar strigară numele lui și cuvântul „Padișah”, și strigătele lor ajunseră la cortul în care Suleiman ședea pe tron, consultându-se cu Rüstem.

Amândoi tăcură și ascultară glasurile, și Rüstem văzu trăsăturile sultanului înăsprindu-se.

Padișah! împărat!

— Se apropie stafia tatălui meu, murmură Suleiman.

Urletele continuară multă vreme, mult după ce Mustafa își ridicase cortul lângă cel al lui Suleiman, așteptând să fie chemat și să i se rostească acuzele.

Dar în acea noapte acuzatorii vorbiră în favoarea lui. Stafia lui Selim cel Groaznic apăruse la picioarele patului lui Suleiman; îl

privea cu mâinile întinse spre el, și în mâini ținea capul propriului său tată.

— Bunicule, șopti Suleiman în somn, trebuia să-l fi omorât. Ai fost prea slab.

Se gândi la Çehangir și la Mihrmah și știu ce avea să facă.

Zorii.

Toată după-amiaza și seara precedentă Mustafa primise în cortul său salutul vizirilor și pașalelor, dar acum tabăra era din nou tăcută. Muezinul chema credincioșii la rugăciune; mii de turbane aliniate în șiruri desenau adevărate garduri vii de mătase până la orizontul mov.

Când Mustafa își termină ruga către Allah, începu să se pregătească. Se îmbrăcă în întregime în alb, ca semn de inocență, și își puse scrisorile de adio în sân, cum făcea orice turc atunci când înfrunta primejdia.

Încălecă pe armăsarul arab și se pregăti să străbată cei câțiva iarzi care îi despărțeau cortul de cel al tatălui său. Aga și Sahine, garda sa, încălecară alături.

Mustafa simți cum fiecare ochi de pe marea câmpie îl privea, așteptând. Toată lumea știa ce avea să se întâmple, de ce fusese chemat Mustafa. Se vor împăca sau Mustafa va lansa o provocare la adresa tatălui său? ienicerii își vedeau de îndatoriri dar nu la ele le era gândul. Unii se pregăteau să aclame noul sultan înainte de asfințit.

La intrarea în pavilionul lui Suleiman, Mustafa descălecă, își scoase pumnalul de la brâu și i-l dădu lui Abdül Sahine. Merse neînarmat să-și întâlnească tatăl.

Pavilionul era enorm, împărțit în sectoare de pereți imenși de mătase aurie, unduitoare. Intrarea era acoperită cu covoare rubinii și albastre, și pe lângă fiecare perete erau divane îmbrăcate în brocart. O măsuța de argint se găsea în mijloc.

— Tată?

Mustafa păși prin holul de la intrare până în camera de audiențe. Cortul se mișca în bătaia vântului, zbârnâind și legănându-se.

Un călău negru ieși din umbra unui colț. Apoi altul. Mustafa se întoarse. Încă trei în spate, apăruți de după perdeaua de la intrare. Unul din ei avea un laț de mătase. Călăii avansară spre el, cu pași mari, măsurați, cu brațele atârnând grele pe lângă trup. Mustafa își dădu seama că de fapt se așteptase la asta. Dar nu simțea teamă,

doar mânie. Păși spre mijlocul încăperii.

— Tată ascultă-mă, mai întâi. Lasă-mă să răspund acuzațiilor! nu e drept!

Nu așa îl învățase tatăl său. Nu era nici o onoare în ce făcea acum.

Auzi scrâșnet de oțel, urmat de strigătele unui om rănit. Înțelese că Aga și Abdül Sahine fuseseră atacați. De-ar putea trece de călăi, la loc deschis, străjerii n-ar avea ce-i face. Un prinț putea fi executat doar cu lațul de mătase. Dacă ajungea la ieniceri era în siguranță.

Dar nu voia asta. Voia să-i vorbească tatălui său.

— Tată, ascultă-mă!

Unul din călăi încercă să arunce lațul pe după gât, dar Mustafa se feri. Apoi se năpusti în primul negru trântindu-l cu ușurință, la pământ. Un altul se repezi la el, dar evită, și acesta ajunse, din elan, peste măsuța de argint, răsturnând-o.

— Tată! nu te-am trădat niciodată! tu de ce mă trădezi acum? vino și vorbește-mi!

— Când o să-l lichidați o dată pe ticălosul pe care vi l-am dat? auzi glasul lui Suleiman, amortizat de pereții de mătase. Terminați o dată cu trădătorul din cauza căruia n-am putut închide un ochi în acești zece ani!

Dar surdomuții nu-l puteau auzi. Mustafa era singurul auditoriu.

— Cheamă-ți călăii! îți pătezi onoarea mai mult decât mă nenorocești pe mine!

— Terminați odată! auzi geamătul lui Suleiman.

— Tată, te rog!

Suleiman își puse mâinile peste urechi și închise ochii dorind ca totul să se fi încheiat. Nu, nu, nu! nu există scuze pentru trădare! dovezile împotriva lui Mustafa erau clare. Degeaba încerca să-l înduplece cu vorbe frumoase – el văzuse și auzise destul. Va termina cu stafia lui Selim cel Groaznic odată pentru totdeauna.

Dacă-l lăsa pe Mustafa să vorbească acesta l-ar fi înmuiat. I-ar fi stârnit slăbiciunea, și apoi ienicerii l-ar fi îndepărtat cum făcuseră cu bunicul său.

Oh, Mustafa, toate speranțele mele erau în tine!

Tu erai primul meu fiu, era speranța tinereții mele. Se gândi la fiii care-i rămâneau. Çehangir, schilodul erudit, Selim bețivul.

Trebuia să fie Baiazid. Nu mai rămăsese decât Baiazid, acum.

Oh, Doamne, ajută-mă! niciodată nu crezuse că va fi atât de

dureros. Nu-și imaginase că agonia se va resimți în el astfel, ca un cuțit sfâșiindu-i stomacul, provocându-i durerea asta.

Nu, nu, nu!

Trase cortina la o parte.

— NU!

Prea târziu.

Mustafa zăcea la picioarele sale, pe covor, cu ochii ieșiți din orbite, cu lațul afundat adânc, în gât. Sângele izvora de pe lângă colierul subțire, purpuriu.

Suleiman le făcu semn surdomuților.

— Înveliți-l în covor și aruncați-l afară din cort.

Se prăbuși pe un tron de baga și așteptă. Un murmur moale ca oftatul vântului se răspândi în tabără. Apoi crescu până ajunse un vaiet de disperare, pe măsură ce ienicerii se apropiau de cort ca să-și plângă favoritul. Auzul durerii lor îl convinse pe Suleiman că avusese dreptate. Allah fie slăvit, pentru că el aproape că fusese gata să renunțe! acum era făcut. Slăbise puterea ienicerilor și salvase casa Osmanlâilor de un tiran. Voia să plângă pentru Mustafa, dar descoperi că nu poate. De fapt, descoperi că nu mai simțea absolut nimic.

— Dă-ne capul lui Rüstem sau venim noi să-l luăm!

Ciudat cum nici în clipa asta nu arătă pic de spaima, gândi Suleiman. Prin venele lui trebuie să curgă gheață. Chiar și acum calculează variante și e convins că îl voi salva. Ienicerii scurmă în jurul cortului meu, râvnindu-i sângele, ca o haită de lupi înfometați, iar el arată de parcă ar fi protejat de ziduri groase de trei picioare, nu doar de câteva panglici de mătase aurie.

— Ei dau vina pe tine, spuse Suleiman.

— Stăpâne, Mustafa și-a făcut-o singur.

Tumultul din afara cortului creștea mereu. Erau mii, în frunte cu Aga, roind în fața intrării, cu săbiile scoase, scheunând după sacrificiul ce i-ar fi potolit: Rüstem. Tot ce-i oprea erau doi străjeri și sanctitatea casei Osmanlâilor. Niciunul n-ar fi îndrăznit să treacă neinvitat pragul pavilionului.

Și totuși, dacă unul singur încălca autoritatea sângelui împărătesc, l-ar fi urmat toți. Pavilionul ar fi fost distrus, ca un castel de nisip în fața mareei furioase. Deși știa asta, Suleiman era și el calm, de parcă nici o frică lumească nu-l mai putea ajunge.

— Ienicerii vor un țap ispășitor, îi spuse el lui Rüstem. Și cum nu îndrăznesc să atace un Osmanlâu, s-au îndreptat spre tine.

Pentru prima dată, Suleiman observă nesiguranța în ochii ficși, cenușii ai lui Rüstem. Aș putea s-o fac și pe asta, cugetă Suleiman și se minună de propriile gânduri. Am făcut cel mai rău lucru care se poate imagina; acum aș putea face orice.

— Ai trimis un ceauș la Amasya, Stăpâne?

Suleiman era impresionat. Chiar și acum, în fața morții, mintea lui Rüstem se întorsese la considerații practice.

— Da, soția și fiii lui nu-l vor lăsa mult timp singur în Paradis.

— Atunci n-avem de ce ne mai teme din partea lui.

— Nu din partea lui Mustafa.

Suleiman aproape striga acum, ca să se poată face auzit peste vociferările soldaților de afară.

— Nu ți-e frică de ieniceri, Rüstem?

— Ei vor face ce le poruncești tu.

— Dar erau gata să-l pună pe Mustafa pe tron, acum o oră.

— El e mort. Ienicerii sunt asemeni câinilor. Le trebuie un stăpân.

— Dar le trebuie și carne crudă.

Suleiman se ridică încet de pe tron și merse spre cortina de mătase, care parcă mai păstra încă atingerea lui Mustafa. Traversă anticamera și trase la o parte cortina, privind marea de ochi și guri ce strigau și chemau în jurul pavilionului.

Deodată, toți tăcură.

Suleiman îi privi și văzu ura de pe chipuri neascunsă; simți și durerea ascuțită din propria inimă. Dacă ar fi putut le-ar fi pus tuturor capetele pe Ba'ah i Hümayun. Aceștia erau motivul morții lui Mustafa. Ei ridicaseră Imperiul; neținuți în frâu, acum l-ar fi distrus.

Aga rupse tăcerea încordată.

— Îl vrem pe Rüstem.

— Rüstem va fi înlocuit. Sigiliul de aur al marelui vizir va trece la Ahmed, al doilea vizir. Dar Rüstem nu va păți nimic.

— Ni l-a luat pe Mustafa!

— Eu vi l-am luat pe Mustafa.

Aga îl privi cu ochii scânteind de ură. Dar nu replică. Orice ar fi răspuns, l-ar fi costat gâtul.

— Mergem asupra sufavizilor, spuse Suleiman, să-l pedepsim pe ereticul Tamasp. Veți avea pradă și femei. Dacă oamenii tăi vor sânge, să fie al perșilor.

— II vrem pe Rüstem, spuse Aga, încăpățânat.

— Dacă îl vreți pe el, trebuie să mă ucideți întâi pe mine, spuse Suleiman și își trase iataganul din teaca de la brâu.

Urmări cum, unul câte unul, ienicerii se întoarseră și se îndepărtară. Dură minute lungi, căci erau mii, dar Suleiman nu se mișcă și în cele din urmă rămase singur cu Aga. Bătrânul general îi întoarse și el spatele și plecă.

Gata, cugetă Suleiman. Viitorul îi aparține acum lui Baiazid.

Amasya.

Misiva era scrisă cu cerneală albă pe hârtie neagră.

Gülbehar n-avu nevoie s-o citească. Știuse încă de când ceaușul sultanului descălecase în curte. Nu, știuse încă mai dinainte. Soarta lui Mustafa fusese pecetluită în clipa în care ieșise pe porțile cetății.

Refuză să primească scrisoarea. Îl scuipă în față pe ceauș, blestemându-l pe el și pe fiii lui pentru vecie și încercă să-i zgârie fața cu unghiile. Slugile o reținură, iar omul se retrase, alb la față, cu mâinile tremurânde având încă în urechi urletele de jale ale cadânei.

Istanbul.

Sirhane știu că Mustafa și soțul ei erau morți din clipa în care îl văzu. Era un sudanez negru, masiv, castrat și surdo-mut. Nu putea vorbi și n-auzea. Dar ei nu-i ajuta cu nimic. Oricum, orice sentimente ar fi putut avea vreodată negrul acesta îi fuseseră arse de durere și mutilare și de disciplina sălbatică.

Gura lui fără limbă scoase un sunet ciudat. În mână ținea lațul de mătase, iar ochii lui o fixau intens. Ea știu cine era: călăul lui Kislar Aghasi.

Sirhane se dădu înapoi, instinctiv, deși știa că nu era nici o scăpare. Negrul nu va pleca decât după moartea ei, ducându-i capul în punga de piele ce-i atârna la brâu exact pentru așa ceva.

— Acum că Mustafa e mort, Abbas se simte în siguranță, zise ea către călău. Crede că tot mai sunt o amenințare pentru Julia. Simți cum lacrimile i se scurgeau pe față. N-aș fi făcut-o niciodată. N-aș fi trădat-o niciodată, șopti ea către surdomut. Era o cacealma. Nu i-aș fi făcut rău niciodată. Niciodată. Așa, ea nu va afla niciodată asta. Nu-mi pare rău că mor, dar nu vreau ca ea să mă urască.

Închise ochii și lăsă brațele să-i cadă pe lângă corp. Nu se va lupta. Oricum n-avea scăpare.

— Julia, niciodată.

Călăul îi puse lațul în gât, tăindu-i venele. O ridică fără efort de la podea, încordându-și mușchii, și o strangulă repede și eficient.

Pera.

Julia încuie ușa și rămase în dormitor timp de trei zile. Uneori seara Ludovici o auzea prin ușă plângând. Ciocăni la ușă, o strigă, dar ea nu-i răspunse. Trebui să ia masa singur în încăperea imensă, clinchetul vaselor de porțelan clincănind a pustiu în sufrageria boltită. Se uită spre scaunul gol, apoi își alungă bănuielile din minte și refuză să-l mai privească.

În dimineața a patra, când Julia apăru în sfârșit, chipul el avea culoarea bumbacului și în jurul ochilor avea cearcăne negre. Expresia îi era absentă.

El se ridică și o urmări prăbușindu-se aproape în scaunul de abanos din capătul mesei.

— Te simți bine?

Ea nu răspunse imediat. În cele din urmă, murmură:

— Mă iubești, Ludovici?

— Știi bine că da.

— Atunci află cine a poruncit asta.

— La ce bun?

— Află numai.

— Ceea ce-mi ceri e imposibil.

— Abbas va afla. Abbas știe.

— Și dacă e sultanul?

— Doar află asta pentru mine. Te rog.

El se simți furios și neajutorat. O să caute răzbunare chiar și înăuntrul Curții? imposibil. Ce spera de fapt să realizeze? în Imperiu execuțiile erau frecvente. Sosirea ceaușului morții era ca soarta, nu putea fii prorocită sau împiedicată. Era acceptată ca orice altă nenorocire naturală, ca focul sau cutremurele.

Oftă.

— Voi afla, spuse el, în cele din urmă.

Da, îl va întreba pe Abbas. Și apoi va hotărî dacă îi va spune sau nu Juliei.

În definitiv, Sirhane fusese doar o prietenă. Julia ținuse deja mai mult doliu decât se cădea. Se purtase de parcă-și pierduse soțul.

Ridicol, gândi el și alungă repede ideea din minte.

Galata.

Abbas scutură din cap.

— Ea nu mai poate face nimic, Ludovici.

— Trebuie să știu, Abbas. Mi-am dat cuvântul.

Abbas alese o bucată de halva de pe platoul din fața lor și o

mestecă gânditor.

— Ți-ai mai dat cuvântul și l-ai călcat. De ce nu faci la fel, iarăși?

Ochii lui Ludovici sclipiră brusc, cu mânie vinovată. Dar nu spuse nimic. Ce era de spus?

— Mi-ai promis cândva că o trimiți departe de Istanbul.

— O iubesc zise Ludovici, moale.

— Atunci ești și nebun, nu numai mincinos.

Ludovici sări în picioare. Stătea acum în fața lui Abbas, cu pumnii strânși.

— Dacă oricine altul mi-ar fi spus așa ceva.

— Prin ce-ai făcut mi-ai pus viața în pericol de nenumărate ori în acești ani. Și acum ești furios pentru că ți-o spun în față. Ai crezut că e un fleac, Ludovici? ai crezut că aș putea uita vreodată?

Alese încă o bucată de halva.

— Dragostea a făcut un nebun și din tine, odată.

— Nu, a făcut din mine un eunuc. Dar nu și un mincinos. Privi în sus spre Ludovici. Dacă vrei să pleci sau să mă ataci, fă-o. Dacă nu, stai jos. Ne cunoaștem de prea mult timp ca să jucăm asemenea scene.

— Nu voi renunța la ea, șuieră Ludovici.

— Nu trebuie să renunți la nimic.

— Ce tot spui?

— Stai jos.

Ludovici se așeză, cu tot trupul încordat ca un lanț de călău. Un simț ascuns îi spunea că n-ar trebui să stea. Abbas devenise un monstru. Ce ladă plină de șerpi va mai deschide acum?

— Cum arată Julia, acum?

— Adună anii cu grație, răspunse Ludovici.

— E încă frumoasă?

— Nu mai are șaisprezece ani, Abbas. În părul ei este puțin argint. Dar e la fel de subțire ca atunci când ai văzut-o prima oară, la Veneția. Da, e încă frumoasă.

— Eu am cules fructul. Dar tu ai fost cel care l-a gustat. Știi cât de mult te-am urât pentru asta?

— Am bănuit întotdeauna.

Abbas înclină capul pentru un moment, iar Ludovici simți împunsătura obișnuită a milei. Dar când se îndreptă, Abbas își alungase durerea. Fața îi era împietrită.

— Mă întrebi daca aș putea afla cine a trimis călăul la Sirhane.

Nu e nevoie. Știu deja.

— A fost sultanul sau vrăjitoarea lui?

— Nici marele Stăpân și nici Doamna lui. Eu am fost.

Ludovici se holbă la el.

— Voia să o trădeze pe Julia față de Stăpânul Vieții, spunând că ea lansează zvonurile din comunitatea voastră. Suleiman nu este omul care să ierte sau să uite ușor, după cum știi. Am făcut ce-ai fi făcut și tu ca s-o aperi pe Julia.

Ludovici oftă ușor.

— Oh, Abbas.

— Poți să-i spui asta sau nu, cum crezi.

— Sirhane i-a fost singura prietenă adevărată, îi va veni greu, Abbas.

— I-a fost mai mult decât prietenă Ludovici. N-ai bănuit niciodată?

— Ce să bănuiesc?

— Erau amante, Ludovici. Se iubeau. Fuseseră amante în Harem și au continuat și după aceea.

Ludovici închise ochii. Ei bine, desigur. Desigur, în toți acești ani crezuse că Abbas stătea între el și Julia. Ce conta? fusese de mult de acord cu compromisul. Puțin era mai bine decât nimic. Ea nu se prefăcuse niciodată că-l iubește. E doar mândria ta cea care doare acum, își spuse el. Doar mândria ta.

— Știai asta? zise Abbas.

— Da știam, minți Ludovici.

Dar în sinea lui ar fi vrut s-o ucidă.

Lângă Tabriz.

Ceaușul își opri calul în fața cortului de mătase străjuit de steagul cât șapte lungimi de cal, pavilionul lui Suleiman. Călărise zi și noapte de la Istanbul. Sări de pe cal și aruncă frâul unui străjer. Fu introdus în încăperea sultanului și se prosternă cu fața la pământ.

Mesajul adus fu înmânat lui Rüstem, care îl citi cu voce tare Stăpânului Vieții. Çehangir fusese găsit mort la Topkapi Sarai. Se spânzurase.

Suleiman își lăsă capul pe spate și scoase un strigăt de durere care se auzi în toată tabăra și răsună în munții din jur, făcând să treacă fiori prin șira spinării celor mai încercați ieniceri.

Un strigăt de durere și doliu pentru viitorul neamului Osmanlâilor.

Pera.

Ședeau împreună în penumbra crescândă; renegatul, în veșminte de mătase, și sclava, în tunică neagră. Priviră soarele până când acesta trecu. De partea cealaltă a pământului și lumea deveni cenușie. Lumini sclipeau în jurul portului, iar catargele galioanelor turcești și ale caravelelor grecești se desenau pe apele vălurite ale Cornului, ca niște oase țâșnind din noroi. Și tot nu se mișcară.

— Nu cred o vorbă, spuse Julia în cele din urma. Nu vrea să-mi spună adevărul, ca să mă protejeze.

— Eu doar am repetat ce-am auzit, răspunse Ludovici.

Julia scutură din cap.

— Sirhane nu m-ar fi pus niciodată în primejdie.

Ludovici nu spuse nimic.

— Nu cred o vorbă, repetă Julia. Nici o iotă.

— Trebuie că ai iubit-o foarte mult, zise Ludovici.

Julia se întoarse către el, încercând să-i descifreze expresia în întuneric. Știa? da, probabil că știa. Durerea i se citea pe chip. Nu voise niciodată să-l rănească astfel. Cum putuse oare Sirhane?

Poate că ar trebui să înveți să-l iubești mai mult.

Dar acum nu se mai putea face nimic. Rănise prea adânc. Durerea era prea mare.

— Abbas a mințit, zise ea.

Dar în adâncul inimii știa că era adevărat și inima îi sângera.

PARTEA A NOUA.

MOARTEA UNEI PRIVIGHETORI.

Topkapi Sarai, 1558

Prin grația Preaînțeleptului – fie-i puterile slăvite în veci!

— Și prin minunile sacre ale lui Mahomed, Allah să te aibă în paza lui. Către tine, Sultan al Sultanilor, Stăpân al Stăpânilor, Umbră a lui Allah pe Pământ, Stăpân al Mării Negre, al Rumeliei, al Anatoliei, al Karamanmiei, al Pământurilor de la Rum și Diabekir, al Kurdistanului, al Azerbaidjanului, al Persiei, al Damascului, al cetăților Aleppo, Cairo, Meca, Medina și Ierusalim, al întregii Arabii și Yemenului și al multor alte pământuri pe care nobilii mei strămoși și glorioșii mei înaintași – fie ca Allah să le lumineze mormintele!

— Le-au cucerit prin puterea armelor și care acum sunt străjuite de sabia ta înflăcărată și de tăișul ei victorios, Sultan Suleiman Kahn, fiu al Sultanului Selim Kahn, Tată, Prin felurite înștiințări verbale și scrise am apelat la Stăpânul meu ca să intervină

împotriva celor care s-au apucat să răspândească tot felul de calomnii la adresa mea. Allah știe că eu n-am dorit niciodată favoruri pentru mine, spre deosebire de alții care caută popularitate printre preoți și soldați pentru a se ridica împotriva binecuvântatului nostru tată. Sunt lipsit de putere față de uneltirile lor, eu, care nu am vrut niciodată decât să te slujesc! tot ce am este dragostea ta și a grațioasei mele mame. Soarta mea este în mâinile tale. Pentru că nu încerc să ademenesc ienicerii și nu mă fudulesc pe cal, sunt la cheremul celor care complotează împotriva mea. Eu știu că nu voi putea depăși niciodată lumina pe care tu ai aruncat-o peste întreaga lume.

Sunt tare îngrijorat pentru siguranța ta, Stăpâne. Zilnic primesc rapoarte cum că propriul meu frate a fost văzut la Poartă, deghizat, vorbind cu ienicerii în barăcile acestea și împrăștiind sămânța răzvrătirii. Mă rog lui Allah ca aceste rapoarte să nu fie adevărate, pentru că nu pot avea odihnă știind că măritul meu Stăpân este în primejdie.

Suleiman, azvârli scrisoarea deoparte și gemu disperat. Arăta bătrân și dărâmat pe tronul de aur, ghemuit între cei doi lei sculptați, de parcă ar fi fost prada, și nu stăpânul lor. Rüstem aștepta tăcut, fără expresie.

— Cerșește ca o femeie! zise Suleiman.

— Se teme de Baiazid.

— Așa și trebuie. Baiazid e un leu. Un adevărat bărbat.

— Cum spui, Stăpâne.

— Și ce-ți spun iscoadele tale despre Selim? continuă să bea prea mult vin?

— Își petrece prea mult timpul la masă sau la vânătoare.

Suleiman făcu un gest iritat cu mâinile.

— Și vrea ca eu să-l apăr de Baiazid!

— Când va sosi timpul, Stăpâne, Baiazid îi va lua tronul.

— Când eu voi fi mort, Allah va fi judecătorul.

Suleiman închise ochii. Sperase să poată opri cumva șirul vărsărilor de sânge din neamul otoman, dar executându-l pe Mustafa nu făcuse decât să continue tradiția.

Un derviș spusese: ce a fost, va fi. Tatăl lui ucisese pentru tron. Se părea că și fiii lui vor face la fel în ciuda eforturilor sale.

Nu putea pricepe de ce-și doreau acești tineri puterea cu atâta ardoare. El n-o dorise niciodată astfel. Cel mai mare regret al său fusese că tatăl său murise atât de devreme. În acești ultimi ani

petrecuți ca apărător al Credinței, povara îi fusese ca un jug aprins.

Tronul îl costase mai mult decât viața lui Mustafa; după câteva săptămâni se spânzurase și Çehangir. De ce? de durerea fratelui vitreg dispărut? sau de groaza tatălui?

Încercă să nu se mai gândească. Rüstem îl urmărea răbdător, Suleiman arătă spre scrisoarea ce zăcea pe covorul dintre ei.

— Există ceva adevărat în plângerile lui Selim? a fost Baiazid la Istanbul?

— Iscoadele mele nu mi-au spus nimic despre așa ceva răspunse Rüstem.

Suleiman dădu din cap, îngândurat. Dacă Rüstem nu știa de așa ceva, atunci nu se întâmplase. Și totuși era un sâmbure de adevăr în ce spusese Selim; Baiazid moștenise într-adevăr postura de favorit al ienicerilor. Desigur, era normal să fie astfel; un sultan nu putea lua tronul fără sprijinul lor. Dar era și o doză de pericol aici, dacă Baiazid devenea nerăbdător.

— Cine ar trebui să fie, Rüstem? selim e cel mai mare. Tronul ar trebui să fie al lui. El e prințul moștenitor.

— Baiazid e singura opțiune, Stăpâne, spuse Rüstem.

Suleiman încuviință. Era în natura lui Rüstem să fie atât de detașat în privința oricărui subiect, așa cum era în cazul finanțelor sau regulamentelor. Hidropizia îl afectase puternic în acești ani, iar edemul îi umflase membrele și fața, dar ochii îi rămăseseră aceiași, reci și cenușii. În mintea lui nu se puteau amesteca hotărârile și sentimentele.

— Baiazid nu ține deloc la tine, Rüstem.

— Nu voi mai fi aici ca să mă tem de el, Stăpâne.

Tipic pentru el, să vorbească despre propria moarte cu aceeași lipsă de emoție în glas.

— Admițând că nu va fi cum te aștepți, Rüstem, te însărcinez cu o ultimă misiune. Când voi muri eu, trebuie să trimiți un ceauș pe un cal iute la Manisa ca să-l prevină pe Selim și să-i spună să se grăbească spre capitală. Făcu o pauză, strâmbându-se de durerea din genunchi. Apoi vei trimite un alt ceauș la Baiazid, pe un cal și mai iute și îi vei spune că tronul aparține celui mai puternic. În schimb, Baiazid te va scuti cu siguranță de neplăceri, când va ajunge sultan.

— Voi face cum poruncești, Stăpâne.

Acum totul e hotărât, cugetă Suleiman. Să aleagă Allah. El făcuse tot ce putuse. Scrisese legile care trebuiau să păzească mersul

viitor al Imperiului. Poate că Imperiul va reuși să supraviețuiască domniei încă unui războinic sau chiar a unui bețiv, dacă se ajungea la asta.

Și totuși, aceasta urma să fie adevărata moștenire pe care avea s-o lase; cei doi fii încăierându-se pentru tron, ca vulturii scoțând ochii unui trup ce nu murise încă. Poate că așa va fi întotdeauna.

Doamne, ajută-mă în nenorocirea mea!

Pera.

Stătea singur în sala imensă, privind butucii care ardeau în cămin. Julia veni în spatele lui și-i puse mâinile pe umeri.

— Arăți tulburat.

— Mă gândeam. Mă gândeam ce se va întâmpla când Suleiman nu va mai fi sultan.

— Ai auzit zvonuri?

— E bătrân și bolnav. A domnit la Înalta Poartă timp de treizeci și opt de ani. Nimeni nu trăiește veșnic. Până și umbra lui Allah pe pământ trebuie să moară.

Julia surâse.

— Cred că îți va lipsi.

Ludovici zâmbi și el.

— Eu sunt un umil negustător. Din partea mea, pot să facă sultan pe una din cămilele lor. Dar schimbările, nesiguranța mă fac nervos. Îmi place să știu tot timpul pe cine trebuie să mituiesc și cu cât.

— Cine îi va urma, Ludovici?

— Cred că stăpâna Hürrem va avea un cuvânt de spus în aceasta privința.

— Poate că se va proclama ea însăși sultan.

Ludovici zâmbi.

— Mă îndoiesc că ar putea realiza asta. Nu, trebuie să fie Baiazid. Cum ar putea fi Selim? acesta e complet terminat. Ar fi un excelent Bei al Algerului – dar sultan? nici chiar eu nu le-aș dori turcilor una ca asta. Un bușteан trosni și se mișcă în foc. L-aș vrea să domnească poate, peste Veneția, dar nu peste turci.

— Și Rüstem Pașa?

— Baiazid mai degrabă s-ar arunca în smoală clocotită decât să-l aibă pe el mare vizir. În plus, a îmbătrânit și el. În curând se va schimba totul. Un nou sultan, un nou vizir. O vreme s-ar putea ca aceștia să întărească legea și atunci afacerile mele vor fi serios afectate.

Vântul vuia și zgâlțâia ferestrele, iar un curent de aer făcu să se întețească focul.

— Sunt sigură că vei prospera în continuare, Ludovici!

— Poate. Dar această nesiguranță îmi face rău la stomac. Niciodată nu poți fi sigur ce va face un otoman. Divanul e un cuib de vipere, Julia, și niciodată nu știi care mlădiță urmează să se înalțe.

Topkapi Sarai.

Un strat de gheață sclipea pe cupolele Palatului. Soarele strălucea pe un cer albastru și limpede, dar rece. Hürrem adulmecă vântul de miazănoapte, căutând mirosul stepei dar vântul era tot atât de rece ca și apele negre ale Bosforului. Se înfioră și își înfășură mai bine umerii în haina de hermină. Nimic nu-i putea încălzi oasele în ultima vreme. Îmbătrânea.

Își puse picioarele mai aproape de vasul cu cărbuni încinși aflat sub măsuța pătrată din fața ei. Dar parcă nu mai era în stare să simtă căldura. Parcă totul era rece.

Privi la fereastră, din nou către nord, dincolo de Marea Neagră, către stepele aflate undeva dincolo de orizont. Închise ochii și spiritul alunecă din bătrâna femeie și ieși pe fereastră. Plutind peste ape și peste caravanseraiul de la Üsküdar! da, își amintea! curtea pietruită, cu o fântână în mijloc, unde ajunsese cu treizeci și ceva de ani în urmă. Se văzu o fată cu părul ca arama și limba veninoasă, cu ochii sclipind a sfidare. Râse. Uită-te la ea! cum putuse o asemenea obrăznicătură încăpățânată să ajungă cadână?

Dar fata rămăsese mult în urmă, pierdută la orizont. Spiritul ei plutea încă și sub el se afla Kara Deniz, Marea Neagră, cu speranța ca o lamă de oțel, punctată de urmele ușoare ale caravelelor. Apoi pluti iarăși deasupra pământului, ca o pasăre de pradă și văzu sub ea un trib de tătari, văzu corturile de piele, căruțele cu coviltir ivindu-se negre din iarbă, văzu femeile ce mulgeau oi și capre și văzu pe bărbații lor galopând către ele prin stepă. Ea făcu un semn fluturând mâna și mama ei ridică privirea de la capra pe care o mulgea și îi răspunse.

Hürrem începu să alerge spre ea, râzând.

Tatăl ei, râdea și el și o ridică cu brațele lui puternice pe șaua armăsarului său, apoi o duse peste insulele pline de stuf, peste vârfurile înalte ale moscheilor și mausoleelor și în fața lor Hürrem văzu un mare oraș de corturi și cai și auzi flautele țiganilor.

— Stăpână!

Hürrem se trezi brusc, trupul tresărindu-i de parcă ar fi fost atinsă cu un fier înroșit. Inima i se zbătea, iar pe față avea o sudoare rece. Muomi se holba la ea și o apucă de mana.

— Ce este? țipă Hürrem.

— Țipai, Stăpână. Totul e în regulă?

— Țipam?

— Aținiseși?

— Aținisem, repetă Hürrem și dezamăgirea o făcu să se simtă sfârșită.

— Te simți bine, Stăpână? o întrebă Muomi, fără a fi îngrijorată.

— Pleacă.

Muomi o salută apoi părăsi încăperea. Hürrem se ghemui într-un gest de oboseală teribilă și începu să plângă, întâi încet. Nu-și dorise să plece înapoi, fusese fericită, își dădu seama, prima fericire adevărată o cunoscuse de când venise aici. Și nu-i mai era frig.

Nu-i ajutase la nimic, toată lupta asta pentru întâietate asupra celorlalte femei. Oh, fusese ceva atunci când Suleiman o alese prima oară și apoi o anumită satisfacție când o îndepărtase pe Gülbehar – deși asta fusese o realizare mică, Allah știa. Dar nu fusese în nici un pic de fericire adevărată. Poate că din cauză că nu femeile erau adevărații inamici. Ci bărbații.

Și Suleiman. Îl ura la fel de tare ca în ziua când o alesese, acum treizeci și cinci de ani! nu, încă mai dinainte. Îl urâse din prima ei zi de robie, de când fusese luată din satul ei, cu lanțuri la încheieturile mâinilor. Ura nu fusese deloc domolită de putere sau de afecțiunea pe care i-o arătase el; era tot acolo, adânc în sufletul ei, ca o otravă amară și verde, de o tărie neatinsă de vreme.

Dar nu frigul îi provocase starea asta nenorocita. Ci privighetoarea.

Era un dar de la Suleiman. I-o dăduse în ziua căsătoriei lor, într-o colivie meșteșugită din lemn de cedru și bătută cu perle și pietre de onix și îi cântase în fiecare zi de atunci. O găsise dimineață zăcând pe podeaua coliviei, țeapănă și rece. O ridicase încet, adăpostind-o în palmele făcute căuș și privise în ochiul care nu mai clipea.

Prima reacție fusese de doliu, nu de panică. Pe când o privea, pasărea îi cântase pentru ultima oară. Viața mea e a ta, spunea cântecul. Ți-ai trăit și tu zilele, ca și mine, în acest Palat splendid,

din perle și onix și sultanul te-a admirat și te-a plăcut și s-a minunat, la cântecul și frumusețea ta. Dar, într-o zi, în curând, ca și mine, ochiul tău rece va privi zorile și trupul tău nu le va simți căldura. Totul se va fi încheiat. Viața ta se va sfârși. Ușa coliviei nu se va deschide niciodată. Cântecul tău nu se va mai auzi, iar tu vei fi uitată.

Se gândi se că într-o zi va fi Valide, mama unui sultan și atunci va fi avut adevărata putere.

Selim ar fi fost ușor de manipulat. După ce Mustafa fusese îndepărtat, nu avusese nici o clipă în care să-și închipuie că s-ar putea să nu trăiască până când unul din fiii ei se va urca pe tron. Până acum.

Acum.

Iar acum, nu mai avea importanță. Toată puterea pe care o adunase se năruise printre degetele ei ca țărâna. Era, și la sfârșit, tot o sclavă!

Sclava lui Suleiman.

Și totuși mai era timp ca să aducă blestemul asupra dinastiei Osmanlâilor și asupra arogantei lor stirpe bărbătești. Se va răzbuna, totuși; o răzbunare dulce, pe care o va putea savura din mormânt, timp de zeci de ani, poate secole.

Da, da, desigur. Îl voiau pe Baiazid. Dacă erau lăsați de capul lor, Baiazid îl va întrece repede pe grasul de Selim în cursa pentru tron. El era cel puternic, conducătorul.

Selim, din câte știa ea, era fiul unui eunuc alb. Deci, li-l va da pe Selim.

Muomi intră în fugă și, văzând-o pe Hürrem trează, căzu umilă în genunchi.

— Stăpână, am crezut că iarăși strigai în somn.

— Râdeam, Muomi.

— Râdeai, Stăpână?

— Da, Muomi, râdeam. Deodată mă simt mai încălzită. Ia vasul cu cărbuni și pune-l lângă ușă. Cred că simt primăvara în aer.

Domurile și spiralele moscheii Süleymaniye se înălțau din oraș ca un munte de marmură cenușie, rugăciune a unui om către Allah, dăltuită în piatră. Alte clădiri se înghesuiau la poalele ei; cantine pentru săraci, spitale, băi publice, un caravanserai, o bibliotecă, școli și grădini; erau de asemenea patru universități, cu cei mai buni profesori de teologie și drept din tot Imperiul. Costase 700 000 de ducați, cât răscumpărarea unui rege, și absolvise vina unui Sultan

de a-și fi ucis fiul.

Poate.

Suleiman o privea de la ferestrele iatacului lui Hürrem cu mâinile pe umerii acesteia.

— E magnifică, Stăpâne. Și peste o mie de ani o vor privi oamenii și vor regreta că nu s-au născut în vremuri ca ale noastre.

— Poate, rusoaică mică, murmură Suleiman.

O strânse și mai tare. Ea părea plăpândă. Îi simțea conturul oaselor prin veșmântul de mătase și brocart și asta îl sperie. Știa că fusese bolnavă, dar încerca să ignore semnele. Ideea că i s-ar putea întâmpla ceva îl aduse pe marginea unui spasm de groază. O studie mai amănunțit. Purta o tocă mică, verde, ca aceea din prima zi când o întâlnise, dar nu era decât un ecou batjocoritor al tinereții. Sub fard henna și pudră, pielea ei era ca pergamentul, subțire și uscată și parcă i se sfărâma între degete daca o atingea prea tare. Obrajii ei erau supți și conturul oaselor craniului era clar vizibil, în lumina pătrunzătoare a soarelui dimineții. Părul își pierduse mult din aur. Era alb lăptos la rădăcină ca cerul dimineților de iarnă, numai ochii verzi erau la fel de vioi și privirea la fel de intensă.

O îmbrățișă, de parcă ar fi putut-o apăra chiar și de moarte, numai prin voință și puterea brațelor. Înțelesese că o iubea mai mult ca oricând. Pasiunea fizică fusese înlocuită în ultimii ani de mângâierile spirituale, un sentiment de bine și de intimitate în prezența ei, pe care nu-l mai trăise alături de nimeni. Cum ar fi putut trăi fără ea? era de neconceput.

— E o mare realizare, Stăpâne, șopti Hürrem.

Nu-i ghicise gândurile. Atenția ei era îndreptată tot asupra moscheii Süleymaniye.

— Într-o zi oasele noastre se vor odihni acolo, împreună; și gândi: fie ca ziua aceea să fie cât mai îndepărtată!

— Deci nu voi scăpa niciodată din Eski Sarai? doar că într-o zi mă voi întoarce pe dealul ce domină piața de sclavi unde m-ai adus?

— Unde soarta te-a adus pentru mine spuse el.

Era alarmat de amărăciunea din vocea ei.

— Te simți, bine, rusoaica mea mică? o întrebă el.

— Mi-am pierdut pofta de mâncare.

— Să chem medicul să-ți prescrie un elixir?

— Muomi are grijă de mine, Stăpâne. Îmi voi reveni în curând. O dată cu primăvara.

Vântul de miazănoapte vuia ca un dijnn printre zidurile de piatră, și Suleiman se înfioră.

— Trebuie să ai mai multă grijă.

— Nu te îngrijora, Stăpâne. Câteva dureri sunt de așteptat când îmbătrânești.

Suleiman nu putu suporta să se mai gândească la posibilul ei sfârșit.

— Am vorbit cu Rüstem, spuse brusc. Despre succesiune.

— Ce-ai hotărât, Stăpâne?

— Când va veni ziua, vor fi anunțați amândoi. Să hotărască Allah.

— Dacă sunt anunțați amândoi, Allah nu va avea nici un cuvânt spus. Baiazid va lua tronul.

Se întoarse la fereastră și îl apucă de umeri.

— Ajută-mă până la divan, Stăpâne.

El o îmbrățișă, cu o durere adâncă în piept. Te rog, nu mă părăsi, rusoaică mică. Nu mai pot trăi fără tine! ești singurul lucru care a dat sens vieții mele. Mi-am ucis cel mai bun prieten și mi-am executat fiul pentru a apăra sultanatul Casei Osmanlâilor. Dar nu am trădat niciodată dragostea pentru tine. E singurul lucru din inimă care știu că a fost bun și adevărat. Lasă-mă să mai am asta încă un timp. Nu pot trăi fără.

Nu mă părăsi, rusoaică mică, nu mă părăsi.

Topkapi Sarai.

Muomi fusese lângă ea când căzuse.

Hürrem se aventurase pe balcon să asculte privighetorile și să privească dincolo de Bosfor, cum făcea în fiecare dimineață. Deodată țipă și Muomi o prinse în brațe. Celelalte slujnice alergară s-o ajute, dar când o așezară pe divan era deja inconștientă, cu respirația întretăiată.

Galata.

Ludovici primise o chemare urgentă la o întâlnire cu Abbas în casa evreiască. Abbas întârzia. Când sosi, în sfârșit, nu arăta prin nimic ce anume era atât de urgent. După saluturile uzuale, cei patru paji îl ajutară să se așeze. Rămase tăcut, cu atenția fixată asupra prăjiturilor de pe tava de argint din fața sa. Când acestea dispărură, își spălă degetele în bolul ținut de un alt servitor de-al lui Ludovici. Râgâi politicos într-o batistă de mătase scoasă din nenumăratele cute ale veșmintelor.

— Am primit mesajul tău, zise Ludovici.

— Ești nerăbdător, spuse Abbas. Ai trăit printre musulmani atâția ani și tot n-ai învățat încă arta simplă a răbdării.

— Mesajul tău spunea că e ceva urgent.

Abbas oftă.

— Da, problema e urgentă. Urgență de ore, nu de minute. Speram să savurez întâlnirea noastră. Probabil că va fi ultima.

— Ce s-a întâmplat?

Abbas se aplecă în fața, sprijinindu-și coatele pe genunchi.

— Stăpâna Hürrem, Cea Care Râde, e pe moarte.

— Ești sigur?

— E bolnavă de multe luni. Acum stă în pat și miroase a moarte. Mirosul acela nu greșește. L-am simțit de multe ori.

— Dar cum mă afectează pe mine treaba asta? unde e urgența?

— E vorba de Julia, Ludovici! trebuie s-o trimiți departe de Istanbul. Acum!

— N-o voi trimite niciodată.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Ludovici. Jur că o paște o mare primejdie în acest oraș!

— Nu voi renunța la ea.

— Nici nu trebuie. Știu că ai proprietăți în Cipru. Ia-o cu tine acolo!

— Ofensa de care te temi a fost cu douăzeci de ani în urmă. În ciuda celor ce spui, Suleiman trebuie s-o fi uitat deja. Nu voi renunța la tot ce am construit aici, ca să alerg spre niște umbre!

— Poate c-a uitat-o, dar când va afla că trăiește, va fi obligat de datorie și mândrie, să mă pedepsească pe mine și pe ea! crezi că va ezita să dea porunca de execuție – mai ales acum? va trimite călăul după ea, chiar și în Comunita Magnifica! sau crezi că se teme de bailo-ul Veneției?

— Nu voi renunța la tot ce am construit aici.

— Pentru numele lui Dumnezeu, scoate-o din Istanbul! hürrem a scris totul pe hârtie cu mâna ei. S-a jurat că scrisoarea îi va fi predată marelui vizir la moartea ei.

— În ce scop?

— Are motivele ei.

— N-o voi trimite pe Julia de aici.

— Atunci pleacă și tu cu ea, dacă trebuie!

Ludovici se aplecă în față și scutură din cap.

— Să las tot ce am construit pentru niște fantome! uită-te la mine, Abbas. Prietenul tău, bastardul. Bietul bastard orfan al tatălui

meu. Nu am fost bun de togati, pentru înalta societate venețiană. Așa că am venit aici și în fiecare zi de atunci mi-am savurat răzbunarea îndesându-le-o pe gât ca pe monedele de aur! aici se închină în fața mea!

— Nu de niște fantome trebuie să fugi, Ludovici. Dar dacă toate astea înseamnă atât de mult pentru tine, atunci alege: prețiosul tău imperiu de depozite și corăbii sau Julia!

Abbas tuși. Din piept îi ieși un sunet spart, dogit. Își duse batista la buze și când o îndepărtă Ludovici observă o pată roșie, umedă.

— Scuză-mă. În unele zile tusea mă supară mai rău.

Ludovici rămase tăcut multă vreme. Abbas așteptă și nu făcu nici o încercare de a-i întrerupe gândurile.

— Bine, spuse Ludovici, voi face cum îmi ceri. Dar acum fă-mi o favoare.

— Dacă-mi stă în putere.

— Caravelele mele pot intra și ieși când vor prin Dardanele. Nu sunt cercetate niciodată. Bacșișul către Rüstem este o plată frumoasă pentru acest privilegiu. Daca iau pasageri la bord, aceștia au călătoria sigură.

Îl strânse pe Abbas de braț.

— Vii și tu. Dacă Hürrem o trădează pe Julia către Suleiman, te trădează și pe tine. Pleacă de aici, acum! măcar îți vei trăi ultimii ani în pace!

Abbas privi aiurea. Pace? există așa ceva?

— Unde?

— Mâine în zori, la Galata. Una din caravelele mele va fi acolo. Va avea pavilion venețian, dar leul va fi cu capul în jos. Căpitanul va avea porunci clare. Doar urcă la bord și treci sub punte.

Abbas se întrebă cum ar fi să fie liber din nou.

— Unde ne trimiți? în Cipru?

— Acolo nu sunt palate, Abbas. Doar podgorii și livezi de măslini. Te rog. Așa cum tu dorești siguranța Juliei, și eu doresc siguranța ei, dar și a ta.

Abbas încuviință.

— Mulțumesc, murmură el.

Tuși din nou, strâmbându-se la durerea simțită în piept. Bătu din palme și imediat, surdo-muții se repeziră să-l ridice în picioare. Când fu ridicat Abbas se rezemă de ei, gâfâind din pricina efortului.

— La revedere, Ludovici.

Execută o temenea delicată.

— Mâine în zori.

— Da, începutul unei zile noi, poate. Se opri la ușă și se întoarse spre Ludovici. Dacă nu sunt acolo spune-i la revedere Juliei din partea mea.

Și apoi plecă.

Topkapi Sarai

— Muomi.

Vocea lui Hürrem nu mai era decât o șoaptă. Muomi își apropie urechea de buzele ei ca să-i prindă vorbele.

— Da, Stăpână.

— Răzbunare.

— Da, Stăpână.

— Eu. Mor. Dar, după aceea. Suleiman. Va venI. La tine.

— Ce trebuie să-i spun?

— Tot ce. L-ar durea. Mai mult.

Muomi zâmbi.

— Da, Stăpână.

Pera.

Julia nu-l văzuse niciodată astfel pe Ludovici. Se prăbuși în scaunul de stejar de la biroul său cu umerii căzuți. Își mângâia barba căruntă, cu mintea dusă cine știe unde.

Aștepta răbdătoare să vorbească. Ce poate fi? se întrebă ea. Apoi decise: e vorba de Abbas. Și erau vești proaste.

— Te trimit de aici, zise el deodată.

— Stăpâne?

— Trebuia să fi făcut asta cu ani în urma. E pentru siguranța ta.

Ea fu copleșită de un val de indignare. Din nou era doar un pion plimbat pe Mediterană, după plăcerea unui bărbat.

— De ce-aș fi în primejdie?

— Sultanul poate afla că ești aici.

— Dar asta a fost demult.

— Abbas e sigur. Nimic nu e uitat. În curând marele vizir va ști și sultanul va fi obligat să reacționeze.

Ludovici stătea cu spatele la fereastră. În spatele lui se contura pe cer Hubbealti de pe Promontoriul Seraglio. E ca o schiță subtilă a dilemei lui, gândi Julia. Puterea Divanului îl urmărea peste tot.

— Unde vrei să merg?

— Am proprietăți în Cipru. Vei fi bine îngrijită.

Julia încercă să-și închipuie. Altă vilă, singuratică, niște vii, câțiva servitori, poate câteva cărți și broderia ca să-i ocupe timpul.

O mânăstire din toate punctele de vedere. Era inacceptabil.

Privi către Ludovici și realiză că i-ar fi dor de el. Când se întâmplase asta? cu Abbas fusese avântul tinereții, primejdia aventurii; cu Sirhane fusese descoperirea plăcerii și, da, își spuse, un fel de a scăpa de nevoia de bărbați, o răzbunare coaptă, dulce. Abia după moartea Sirhanei începuse să-l vadă pe Ludovici așa cum era: un bărbat muritor, care o iubea probabil mai mult decât se pricepea s-o arate. Deși era soțul ei, niciodată nu i se dăruise așa cum făcuse cu Sirhane, sau chiar cum o făcuse odată cu Abbas; dar el devenise tovarășul ei, și putea să ajungă chiar prietenul ei. Va duce dorul căldurii trupului lui, istețimii lui, hotărârii lui. Nu, hotărât. Nu pot trăi fără el acum.

— Vrei să plec? îl întrebă.

— Nu, răspunse Ludovici. E ultimul lucru pe care l-aș dori.

— Atunci nu voi pleca.

— Nu înțelegi, Julia.

— Înțeleg perfect. Dar nu vreau să te părăsesc.

El o privi tulburat…

— De ce?

— Poate că am ajuns să țin mult la tine.

— Ce?

Buzele Juliei schițară un surâs slab, trist.

— E atât de greu de crezut?

— Da. Da, este. Nu m-am așteptat să aud vreodată asta.

— Dacă vii cu mine, plec. Dacă nu poți pleca, rămân aici. Am hotărât.

Ludovici se ridică și merse la fereastră, cu spatele la ea. Corpo di Dio! așteptase atâta timp un semn de pasiune din partea ei, încât acceptarea calmă de astăzi îl luase complet prin surprindere. Nu știa ce să facă sau să spună. Se resemnase să renunțe la ceva ce nu posedase cu adevărat niciodată; și acum.

— Nu știu ce să spun.

Auzi foșnetul fustelor ei și îi simți mâna pe brațul său.

— Ce vei face?

— Nu pot risca să te las aici.

— Atunci vii?

— Da. Poate c-o să-mi placă Ciprul. Voi culege struguri și mă voi bronza și voi face riduri la soare.

— Nu. Prea sună a Ludovici.

— Voi lăsa conducerea afacerilor pe mâna oamenilor mei de încredere. Dacă Abbas se înșală, după câteva luni ne putem întoarce la palat. Dacă are dreptate – atunci. Poate că venețianul renegat și bastard a dovedit oricum ce avea de dovedit.

Se întoarse spre ea. Julia zâmbea.

Își aminti cum o văzuse prima dată, cu Abbas, în Biserica Santa Maria dei Miracoli. O viziune de catifea, așa o descrisese o dată Abbas. Nu mai era îngerul de atunci. O schimbaseră vârsta, păcatul și slăbiciunea morții.

Dar el tot o iubea, așa cum făcuse mereu. Și acum, în sfârșit, ea îl voia. Ceea ce, până la urmă, era destul.

Abdulah Ali Osman, medicul personal al lui Suleiman, era un om nefericit. Suleiman îl supraveghea de pe divan, cu o expresie ce părea feroce din pricina disperării.

— Trebuie să-i prescrii ceva. Dacă moare, te fac răspunzător. Vei savura din plin următoarele răsărituri de soare dintr-o nișă a zidului de la Ba'ab i Hümayun.

Ali Osman atinse covorul cu fruntea.

— Cum spui, Stăpâne.

Doamne, ajută-mă în nenorocirea mea!

O gardă de eunuci cu iataganele scoase îl escortară prin porțile mari de stejar și fier către sanctuarul scufundat în tăcere al lui Hürrem. Trecură printr-o curte străjuită de coloane de marmură și urcară scările înguste de piatră care duceau la apartamentele Stăpânei.

Pe când treceau prin imensa sală de audiențe, medicul nu-și

îngădui nici măcar o privire către vazele Ming de porțelan sau către oglinzile venețiene sau cădelnițele împodobite ce atârnau ca niște fructe din tavanul împodobit. Frica îi întoarse ochii spre interior. De ce nu-l lăsase Allah pe lume în alte vremuri, în care sultanul să nu-și iubească femeile atât de mult!

Două șiruri de eunuci străjuiau calea spre dormitor, așa încât nu putea vedea nimic dincolo de ei; dar știa că era acolo; prezența ei, foiala care o înconjura umplea încăperea. Gărzile care îl aduseră se opriră deodată, lăsându-l să înainteze singur.

Nimeni nu spunea nimic și el se întrebă ce să facă.

Deodată, o mână apăru printre cele două rânduri de eunuci, palidă și flască, sprijinită de încheietură de degetele boante, de abanos, ale unui eunuc anonim. Probabil, Kislar Aghasi, gândi el. Mâna aceasta, știa, era tot ce avea voie să examineze. Ali Osman păși înainte.

Apucă mâna, aproape cu evlavie, deoarece știa că era singurul bărbat întreg, în afară de sultan, căruia i se îngăduise vreodată s-o atingă, de când intrase pe poarta Haremului. Era mâna unei femei bătrâne acum, desigur, cu umflături pe pielea de culoarea cafelei ce învelea oasele. Căută bătaia pulsului, aprecie temperatura pielii, care îi putea spune ceva despre căldura organelor interne. Apăsă vârful degetelor, ușor, încercând circulația sângelui.

— Inima bate foarte încet, vorbi el pentru sine. Corpul se răcește, pregătindu-se de moarte.

Trebuia să se grăbească. Trebuia să prepare un elixir care să-i revigoreze organele și să-i accelereze sângele. Nu-și dorea deloc să privească răsăritul din nișa de la Ba'ab i Hümayun, indiferent cât de frumoasă era priveliștea.

— A. Plecat. Prostul acela. Bătrân?

— Da, răspunse Abbas.

Gărzile ieșiră din încăpere. Erau singuri. Ciudat cum o putuse urî atâta timp, se gândi Abbas, și totuși acum îi admira curajul cu care întâmpina moartea.

— Da, a plecat.

— N-aș avea. Încredere în el. Nici să-mi taie unghiile de la picioare.

— Ai dreptate, Stăpână.

Albul ochilor ei nu mai era alb; globii erau pătați cu galben și scufundați în orbite. Parcă i se împuțina carnea pe ea, văzând cu ochii. Nici un elixir, nici o licoare n-ar mai putea-o salva, hotărî

Abbas. Mirosea a moarte.

Buzele ei se crăpară într-un surâs.

— Deci. O să mă. Vezi moartă. Până la urmă, Abbas. Cred că-ți. Face. Plăcere.

— Da, Stăpână, zise Abbas.

— Candoarea ta E. Atât de. Odihnitoare. Toți ceilalți îmi spun. C-o să trăiesc.

— Aș spune că se înșală amarnic, Stăpână.

Hürrem își întoarse privirea către el, încet.

— Mai am. Încă o misiune. Pentru tine.

— Nu prea aș putea spune că mai ești în poziția de a porunci, Stăpână.

— Vrei. Scrisoarea?

Abbas se abținu cu greutate.

— Împacă-te cu Allah, Stăpână. Afacerile lumii nu vor mai fi treaba ta, în curând!

Nu știu cum, Hürrem râse. Hohotele se transformară într-un acces de tuse care o lăsă fără vlagă pentru câteva minute. În cele din urmă își reveni și șopti:

— Ai dreptate, Abbas. Muomi. Are scrisoarea. I-am poruncit. Să ți-o dea.

— Deci scrisoarea există, într-adevăr?

— Sigur. Niciodată. Nu fac amenințări goale. Dar nu sunt. O femeie. Răzbunătoare. Mergi. În pace. Abbas.

Să putrezești în iad, gândi Abbas.

Se ridică să plece. În seara asta, era sigur, vrăjitoarea va muri. Iar în zori el va fi pe o caravelă, plutind pe Marmara Deniz, în sfârșit liber. În sfârșit.

Dar pe când se întorcea să plece, o auzi șoptind:

— Tu nu-i. UrăștI. Pe turcii ăștia?

Oare chiar spusese asta? abbas se aplecă mai aproape de ea și simți în nări mirosul de descompunere.

— Stăpână?

— Ce mi-au. Făcut. Și. Ție. Nu-i. Urăști?

— Și oasele mă dor de atâta ură.

Hürrem închise ochii. Efortul de a vorbi o epuiza.

— Au făcut din mine. O sclavă. Și din tine un. Măscărici.

Chiar și pe moarte fiind, gândi Abbas, nu-și pierde vremea cu false delicatețuri.

— Tu nu ai vrea. O. Răzbunare?

— La ce te gândești, Stăpână?

— Mă gândesC. La SeliM. Ca viitor Sultan.

— Asta nu se va întâmpla niciodată!

— Cine poate ști. Ce se va întâmpla. Abbas? poate că. Mai poți fi. Încă folositor.

Încercă să-și umezească buzele. Erau crăpate și un firișor de sânge îi curgea din ele.

— Te-am. Transferat în. Serviciul fiului meu. Poate că. Mă vei putea. Ajuta în această. Ultimă încercare.

Închise ochii iarăși, și peste câteva clipe dormea. Acum părea atât de fragilă și de vrednică de milă, cugetă el. Ca păpușa de cârpe a unui copil, așezată pe o pernă. Cum de îl putuse îngrozi atât de tare?

Și de unde găsea în el atâta simpatie pentru ea, atât de târziu?

— Te voi ajuta, murmură el și de data asta nu e nevoie să mă silești, voi face bucuros tot ce pot.

Ieși, închizând cu grijă ușa în urma sa.

Marea Marmara.

De ce n-a venit? întrebă Julia.

Ludovici se aplecă peste parapetul caravelei, privind cum cupolele și spiralele marelui oraș dispăreau lent în aburul dimineții.

— Nu știu. Niciodată n-am putut înțelege rațiunea faptelor lui Abbas.

— Dar a spus că va veni.

— A lăsat loc și pentru posibilitatea de a nu veni.

— Crezi că e încă în viață?

Ludovici se întoarse spre ea.

— Iscoadele mele de la Poartă vor afla. Dacă l-au ucis, atunci am făcut bine că n-am mai amânat nici o clipă, iar dacă e sănătos și a ales să rămână. Ei bine, atunci nimic nu-i va putea zdruncina hotărârea.

Apa lucea în vălurele de aur, pe măsură ce soarele apărea de după orizont. Caravelele prinseră în vele briza dimineții, alunecând pe lângă șiragurile de insule, către Dardanele și Mediterana. Julia își aduse aminte de cealaltă dimineață, când zărise pentru prima dată orașul ce-i fusese închisoare și din care scăpa acum. Trecuse o viață. Nu putea să creadă că nu va mai vedea niciodată acest orizont înțepat de minarete și cupole.

— Mă voi ruga pentru el, spuse Julia.

Își puse mâna peste a lui Ludovici. Briza era sărată și

înviorătoare. Își luă rămas-bun, în gând, de la Abbas și Sirhane și simți cum trecutul i se desprindea de suflet, ca o piele veche și veștedă.

Topkapi Sarai.

Hürrem murea.

Lucrul îi fu evident de când intră pe ușă. Stătea rezemată pe perne; Muomi îi împletise perle în păr și o îmbrăcase într-un caftan din cea mai albă mătase, ca pe o concubină pregătită pentru prima ei noapte în patul sultanului. Era o parodie jalnică a tinereții ei, și Suleiman simți nevoia de a striga din răsputeri, când o văzu. Ce-i făcuseră? nu mai aveau nici un pic de respect? sau era vreun soi de glumă macabră?

Aproape că n-o mai recunoștea. Carnea îi dezvelise oasele, și trăsăturile care îi erau familiare dispăruseră. Părea că nu mai e decât un craniu cu un înveliș din piele translucidă, iar trupul împuținat și fragil îi amintea de o păpușă.

Muomi și Abbas stăteau ghemuiți lângă ea, cu chipurile exprimând teamă. Pentru propriile capete, fără îndoială, își zise Suleiman.

Doamne Sfinte, chiar murea!

— Rusoaică mică. Șopti el.

Ceilalți se îndepărtară de pat. Suleiman se așeză pe marginea saltelei și îi luă mâna. Era rece ca marmura.

— Nu mă părăsi, murmură Suleiman.

— Sunt liberă, Suleiman.

Vocea ei își pierduse orice drăgălășenie; avea o notă răgușită, metalică.

— Nu mă părăsi.

Gura ei se strânse ca un arc.

— Prostule.

Suleiman își apropie mâna ei de buze și îi sărută degetele, ușor.

— Te iubesc, rusoaică mică.

— Te cred. Că mă iubești. Viața a fost. Crudă cu tine, Suleiman. DaR. Ai meritat-o.

Ceva, adânc în stomacul lui, îngheță. Se întrebă dacă o auzise bine, dacă-i înțelesese vorbele.

— Ce spui?

— Spun. Să te înghită Iadul.

Suleiman o privi îngrozit. Îi lăsă mâna repede, de parcă tocmai i-ar fi spus că are ciumă, și se ridică în picioare. Se întoarse către

femeile din jurul patului.

— Afară! ieșiți afară cu toții!

Muomi și celelalte gediçli se zoriră afară. Numai Abbas ezită, chipul său exprimând surpriză și confuzie.

— Ieși afară! repetă Suleiman.

Ușa se închise și rămaseră singuri.

Când se întoarse către Hürrem, aceasta rânjea; da, rânjea, gândi el, căci nu-l putea numi zâmbet. Buzele îi dezveleau dinții, într-o imagine sugerând parcă triumful morții.

— Rusoaică mică.

— Nu sunt. Rusoaica ta mică. Nu te-am iubit. Niciodată. În fiecare zi a vieții mele. Te-am urât. Până când m-au durut dinții de puterea urii din mine.

Suleiman se rezemă de coloana de aur sculptat a baldachinului, căutând sprijin.

— Ești bolnavă. Nu voi da atenție celor ce spui, zise el, tare.

— Am fost prizoniera ta. Nu puteam. Decât să mă supun. Dar. Oh. Cum te-am mai urât!

Suleiman își astupă urechile, disperat.

— Nu vreau să mai ascult așa ceva!

— Te-ai întrebat. Vreodată. De ce e Baiazid. Un războinic atât de înfocat? pentru că este. Fiul. Lui Ibrahim!

— Nu! e imposibil!

— Te-ai încrezut. Atât de mult în el. Prostule nu te-ai întrebat niciodată. Ce-a făcut când s-a întors din Egipt.

— Nu!

— Așa că. Acesta este darul meu. Testamentul meu. Pentru neamul Osmanlâilor. Alege, Suleiman! selim. Sau fiul. Unui grec! te blestem. Și blestem pe toți sultanii. Care vor veni după tine. Până când Imperiul vostru. Va ajunge numai. Ruine și amintiri!

— Încetează! tE ROG!

— Cum. Te mai urăsc!

— NUUUUUUU!

O apucă de umeri și o scutură cu putere.

— Mă iubești! spune! mă iubești!

Privi în ochii ei și văzu cum i se stingeau luminile. O sclipire, ca o lumânare în bătaia vântului, apoi beznă. Suleiman își ridică privirile spre cer și strigă. Apoi o aruncă înapoi pe pat, cu toată puterea. Hürrem rămase ghemuită pe o parte.

— NUUUUUUU! nU E ADEVĂRAT!

Îi smulse panglica din păr și perlele se risipiră pe podeaua de marmură, iar el se trezi având între degete șuvițe de păr, smulse din rădăcină.

— Nuuuuuuu!

Apucă un scaun și îl aruncă în oglinda venețiană, văzându-și propria imagine spartă în o mie de cioburi.

Apoi fugi din încăpere.

Când Abbas îl găsi mai târziu, stătea ghemuit în pat, plângând ca un copil. Servitorii ieșiră îngroziți, niciunul neștiind ce să facă. Rămase astfel trei zile, plângând și vorbind cu fantomele ce-i înconjurau patul și când, în cele din urmă îl chemă pe Abbas, fu pentru a-i porunci ca iatacurile ei să fie închise și pecetluite, astfel încât niciodată să nu mai trebuiască să intre într-o odaie în care auzise vreodată râsul sau îi simțise îmbrățișarea.

PARTEA A ZECEA.

VÂNTUL DOMNULUI.

Amasya, 1559

Călărețiii goneau unul spre celălalt cu toată viteza, copitele cailor duduind pe pământul moale, azvârlind noroiul în spate în bulgări mari. Primul călăreț își aruncă lancea și inamicul lui încercă să se ferească, aplecându-se spre partea calului de unde bătea vântul, dar prăjina îl ajunse și îi ricoșă pe spate. Călărețiii de pe marginea arenei izbucniră în aplauze. Muzica tobelor și trompetelor se înteți.

— Sssst, făcu Baiazid, liniștindu-și armăsarul arab, care se agita și azvârlea din copite, speriat de gălăgia din jur.

— Încă trei puncte, rânji Murad. O zi bună pentru albaștri.

— În curând s-ar putea să aruncăm lănci adevărate, spuse Baiazid.

Zâmbi misterios și se întoarse spre centrul arenei către cei doi călărețiai Verzilor. Când se apropiară, Murad văzu cum prima suliță, aruncată prea devreme, trecu fără nici un rezultat pe lângă capul prințului lipit de coama armăsarului. Baiazid își mână calul brusc spre dreapta și celălalt călăreț trebui să se retragă rapid spre a evita coliziunea.

Baiazid își struni calul, care se învârti imediat. Înainte ca adversarul său să înțeleagă ce se întâmpla, ajunse în spatele lui și sulița sa îl lovi între omoplați. Omul strigă de durere și se ghemui în șa.

Soldații din jurul lui Murad se înălțară în scări și aclamară.

Baiazid călări spre ei și ceru altă suliță de la pajii care se învârteau printre picioarele cailor. Chipul său era îmbujorat și triumfător. Rânji în barbă și îi făcu semn lui Murad.

— Ei, ce spui, Murad?

— Spun că e vremea să plecăm și să tăiem o felie din Budinca de Malț.

Baiazid râse. Un nou vuiet de urale răsună în jur, când alt component al echipei reuși o lovitură frumoasă cu sulița de lemn, trimițând un „Verde" de-a berbeleacul în noroi, cu sângele curgând pe față.

Astăzi erau invincibili. Nu puteau pierde. Era pur și simplu imposibil.

Era de-acum o femeie în vârstă. Baiazid o găsise în grădina Haremului, în chioșcul cel roz. Pavilionul de lemn era înconjurat de un șir de coloane sculptate și avea pereții pictați în modele de frunze aurii. Ferestrele și ușile dădeau spre o grădină de trandafiri în floare, cu boboci roz și portocalii.

Se afla singură în pavilion și liniștea nu era tulburată decât de zgomotul sec al mătăniilor pe care le învârtea pe degete, în timp ce buzele i se mișcau încet, șoptind rugăciunile lui Mahomed. Purta un caftan de mătase roșie ca rubinul, brodat cu fir de aur, și o jachetă de postav imaculat, căptușită cu puf de lebădă. Fața îi era ascunsă de un văl de muselină, dar Baiazid vedea ridurile adânci din jurul ochilor care îi trădau vârsta. Anii nu fuseseră îndurători cu Trandafirul de Primăvară. Nu-i mai rămăseseră decât spinii.

— Ce vei face, Baiazid?

— Ce pot face, Doamnă? suleiman nu mi-a lăsat altă alegere. Totuși, problema mea e în legătură cu Selim, nu cu tata.

— Te înșeli.

Baiazid își plecă ochii și nu-i răspunse. Era frumos aici, în grădină și aerul era parfumat de mireasma tufelor de trandafiri care înconjurau pavilionul. O zi prea frumoasă pentru discuții despre vărsări de sânge.

O gediçli turnă șerbet într-un pahar de cristal și Gülbehar sorbi.

— Orice aș face, va fi război, spuse Baiazid.

— Din cauza lui Selim?

— Problemele Casei Osmanlâilor nu încep și nu se termină cu Selim. Strănepoții celor ce l-au urmat pe Fatih la Istanbul ne privesc acum din corturile lor din Anatolia și își văd tribul de hagi condus chiar de cei pe care i-au supus strămoșii lor. Din triburi ne-am trezit

cu o armată de birocrați care își văd domeniile conduse de proprii lor robi creștini. Tatăl meu a uitat de pieile de oaie ale înaintașilor săi. Acestea se învechesc în casele sale de comori, în timp ce un vizir bulgar impune taxe până și pe iarbă și pe trandafiri și alungă proprietarii de pe domeniile lor, în timp ce el își umple buzunarele! totul e numai bacșiș, bacșiș! unde sunt kanunurile lui Suleiman, cum că orice promovare se va face numai pe merit? el și-a făcut niște legi frumoase, în schimb, și-a uitat poporul. Adevărații Osmanlâi trăiau în corturi și administrau imperiul din șa, nu întinși pe divane de mătase și numărând bijuterii!

Gülbehar învârtea mătăniile pe degete, clic-clic-clic.

— Ții minte când a fost ucis Mustafa, Baiazid? ții minte ce spuneau ienicerii? „Speranța noastră a murit o dată cu Mustafa”.

— Țin minte.

— Avem nevoie de alt Mustafa. Puse mătăniile deoparte și se uită la el. Tu, Baiazid. II semeni atât de mult. Călărești, știi să lupți, ești conducător. Ești un adevărat războinic.

— Dacă și tatăl meu ar fi gândit astfel.

— Suleiman a fost stăpânul meu timp de mulți ani, dar, sincer, nu-l mai recunosc, în cel care a devenit. A uitat că este un războinic. Uite ce ți-a făcut ție! te-a jignit, te-a exilat aici, la Amasya așa cum a făcut și cu fiul meu. Aproape că i-a dat tronul fratelui tău gras și bețiv.

— Așa e, Selim l-a înșelat cumva. Cu Selim trebuie să mă socotesc.

— Ba nu, cu Suleiman. Ai grijă!

— Sincer să fiu, nu-l iubesc, Doamnă. Dar este tatăl meu și Sultanul meu.

— Acestea erau și cuvintele fiului meu.

Gülbehar se întoarse la mătănii și la rugile-i mute.

— Știe doar ce om e fratele meu. N-are nici un sens.

— N-avea nici un sens să-mi omoare fiul. Dar a făcut-o. Ai grijă, Baiazid. Mergi cu Allah.

Îi întinse mâna. Baiazid i-o sărută, apoi plecă.

Să se ridice împotriva lui Suleiman? nu, era de neimaginat. Gülbehar era doar o femeie bătrână și acră. Suleiman îi punea la încercare zelul și atât. Trebuie să-și dea seama că nu-l mai poate lăsa pe Selim la Manisa, la doar cinci zile călare de Istanbul. În timp ce el trăia într-un exil mascat la o lună de zile depărtare de capitală. Selim se jurase că-l va ucide dacă lua tronul. Ce altceva putea face?

trebuia să-l înfrunte. Aceasta era calea și tradiția. Tatăl său îl va înțelege precis.

Topkapi Sarai.

Suleiman îl studia gânditor pe marele vizir, în timp ce stătea pe tron, nemișcat, cu excepția unui deget ce bătea darabana pe brațul aurit al tronului. Sultanul purta un caftan fără mâneci, purpuriu, cu dungi aurii, ca de tigru, căptușit cu blană neagră de samur, îmbrăcat peste roba de brocart verde. Smaraldele străluceau pe turbanul și pe degetele sale. Dar cu toată măreția sa, pare dărâmat, gândi Rüstem. De parcă n-ar mai fi rămas decât un cap cărunt și zbârcit, deasupra unui maldăr de veșminte frumoase dar goale pe dinăuntru. Obrajii îi erau pudrați puternic, spre a-i ascunde paloarea.

— A fost boala, murmură Suleiman.

Rüstem se încruntă.

— Stăpâne?

Suleiman tresări, de parcă atunci și-ar fi dat seama de prezența vizirului.

— Ah, Rüstem.

— Vin de la Divan, Stăpâne.

— Divanul? repetă Suleiman, parcă încercând să-și amintească ce însemna noțiunea.

— Am vești rele, Stăpâne.

— Baiazid?

— Da, Stăpâne.

Rüstem se simți din nou pe marginea prăpastiei; Suleiman, păru, o clipă, la un pas de nebunie; dar imediat deveni din nou lucid și atent. Așa era de când murise Hürrem.

— I-a dat răspunsul ceaușului meu?

— Da, Stăpâne.

— Și ce spune?

— Replica lui a fost scurtă, Stăpâne.

Scoase scrisoarea și citi formulele uzuale de salut.

— Apoi continuă astfel, Stăpâne: „Voi respecta poruncile Sultanului, tatăl meu, în toate privințele, cu excepția celor privitoare la relațiile dintre mine și Selim.”

Suleiman scoase un strigăt slab, ca de animal căzut în capcană.

— Era foarte bolnavă. N-a vrut să spună ce-a spus.

— Stăpâne?

Suleiman izbi cu pumnii în brațele tronului.

— De ce mă sfidează?

Ce altceva ar putea face? cugetă Rüstem. Practic, l-ai surghiunit la Amasya, după moartea lui Hürrem.

— Adună armată la Angora, spuse Rüstem. Se spune că locuitorii vin către el.

— Cu ce intenție?

— Intențiile lui par limpezi. Selim s-a plâns că a primit ca dar de la el o bonetă și un șorț de femeie. Mesajul e cât se poate de clar.

— Trebuie să oprim asta, Rüstem. Câtă vreme trăiesc eu, trebuie să mi se supună!

— Ar putea fi o cale, Stăpâne.

— Spune.

— Adu-l pe Baiazid la Kütahya. Dacă nu acolo, atunci la Konia. Dacă-l lași la Amasya, practic îi dai tronul lui Selim și Baiazid simte asta.

— Trebuie să mi se supună!

— Dacă insiști astfel, nu vom putea evita un război civil.

— Ei sunt fiii mei. Încă n-am ajuns în mormânt! trebuie să facă așa cum spun eu!

— Mă tem că nu-l vom putea convinge pe Baiazid să-și înfrâneze mânia, Stăpâne. Rüstem ezită. Întotdeauna am crezut că-l vrei pe Baiazid ca succesor.

— Ai crezut greșit, Rüstem. Îmbătrânești. Probabil că bolile ți-au slăbit mintea.

Rüstem atinse covorul cu fruntea.

— Cum spui, Stăpâne.

N-o să-l lase să vadă cât de greu îi era să facă salutul ăsta. Nu trebuia să lase pe nimeni să-i ghicească vreo slăbiciune.

— Spune-i lui Selim că trebuie să plece la Konia, să păzească drumurile noastre din sud, spre Siria și Egipt. Dă-i ca gardă pe Muhammag Sokolli, cu un regiment de ieniceri și treizeci de tunuri. În aceiași timp, îl vei trimite pe Pertew Pașa la Baiazid, să încerce să-l convingă să se întoarcă la Amasya fără întârziere și să-i pretindă o declarație de loialitate și supunere. Nu trebuie lăsați să târască Imperiul în război, câtă vreme eu sunt încă pe tron.

— Cum spui, Stăpâne, zise Rüstem.

Se ridică încet și ieși șchiopătând. Suleiman e nebun! gândi el. Moartea lui Hürrem i-a zdruncinat mințile. Dar va face cum i-a poruncit sultanul. Succesiunea e treaba fiilor lui, nu a sa. Până atunci, el va fi mort.

— Erai bolnavă, zise Suleiman către liniștea înconjurătoare. Nu știai ce vorbești.

— Era febra din creierul meu, spuse Hürrem, nu eu. Diavolul vorbea.

— Baiazid e fiul meu, spuse Suleiman.

— Sigur că e fiul tău. Te-am iubit din toată inima. În plus, am fost bine păzită în Harem. Ibrahim n-ar fi putut ajunge la mine. A fost o minciună a Diavolului.

— Mă iubești. Spune-mi că mă iubești.

— Tu ai fost Stăpânul Vieții mele. Te-am iubit întotdeauna, din toată inima.

Suleiman întinse mâna către ea, s-o atingă; dar ea nu era acolo.

Închise ochii și își simți obrajii scăldați de lacrimi fierbinți. Lacrimi de durere și de milă. Pentru propria sa inimă. O iubise treizeci și cinci de ani, mai mult decât orice pe lume. Renunțase la Harem pentru ea, și o făcuse împărăteasa lui. Iar ea, cu ultimele cuvinte, îl condamnase la acest purgatoriu.

Fusese boala, desigur. Precis fusese boala.

Dar nu putea scăpa de amintirea aceea. Cuvintele îi fuseseră săpate pe creier, și de fiecare dată, când credea că lacrimile și postul i le alungaseră din minte, deodată îi auzea vocea, de parcă era în aceeași camera sau chiar o vedea, întinsă pe pat, cu fața înspăimântător de alba, cu vocea aspră ca metalul: „Te urăsc, șoptea, te-am disprețuit dintotdeauna."

— Rusoaica mea mica, te rog.!

Deschise ochii, așteptându-se s-o vadă. Dar nu erau decât străjile palatului, surdomuți, indiferenți la durerea sa, cu fețele împietrite.

Rusoaică mică.

Închise ochii din nou și-și aminti cum o întâlnise prima dată, în curtea de sub iatacurile Sultanei Valide, în vechiul Eski Sarai; cu toca aceea mica și verde prinsă în păr și cu o încredere copilărească pe chip, mânuind acele și ața. Un copil nevinovat. Ea nu putea fi în stare de atâta ură. Satana vorbise cu buzele ei, își spuse; ea era deja în Paradis când el auzise vorbele acelea.

Și totuși, nu putea fi sigur. Simțea îndoiala rozându-i măruntaiele ca un ulcer, zi după zi, tot mai rău. De aceea îl exilase pe Baiazid la Amasya. Asta îi asigura tronul lui Selim, desigur, dar mai bine un prinț Osmanlâi bețiv, decât să rupă linia pentru totdeauna, cu fiul unui trădător.

Chiar dacă era un trădător pe care-l iubise.

Capul îi căzu pe spate și ura îi umplu venele de pe gât și de la tâmple.

— Fii blestemat, Ibrahim! strigă el spre cupola tăcută. Fii blestemat!

Să fii blestemată Hürrem. Dar nu putu rosti cu voce tare ultimele cuvinte, nici chiar acum. Ar fi însemnat că întreaga sa viață nu făcea doi bani.

Angora.

Primăvara, Cappadoccia e plină de flori sălbatice, ploile transformă stepele pârjolite într-un curcubeu de culori. Baiazid călărea împreună cu ofițerul gărzii sale, Murad, de-a lungul unui pârâu, printre șiruri de plopi înalți și câmpuri de rapiță ce se întindeau în toate părțile, până la dealurile îndepărtate, pline de margarete.

Ajunseră pe creasta colinei și priviră în vale. Armata lui Baiazid își întinse tabăra în afara orașului, la poalele turnurilor mărețe ale Cetății Hisar. Baiazid simți mușchii fierbinți ai armăsarului său arab înfiorându-se sub el, de parcă i-ar fi simțit emoția. Tabăra era la rugăciune; oamenii erau aliniați în șiruri, în genunchi. Turbanele se mișcau la unison, sus-jos, sus-jos, sus.

În ultimele săptămâni veniseră de peste tot. Erau kurzi în șalvari largi cu brâie late, stacojii în talie, purtând fesuri de lână în loc de turbane; bandiți turkmeni cu căciuli de blană și cârlionți de lână atârnându-le peste trăsăturile plate, asiatice; spahii cu tenul ca pruna, care dezertaseră din oastea Porții, plecând către noul Mustafa; proprietari de domenii ce fuseseră deposedați, cu armurile pestrițe și coifurile conice desenate pe cerul mov.

Acum erau douăzeci de mii, cât o armată tradițională, fermierii și războinicii nomazi ai căror părinți cuceriseră stepele pentru Osmanlâi, adunați din nou pentru a înfrunta noile armate compuse din creștini ale stăpânilor lor. Erau gata să meargă împotriva lui Selim și, dacă era nevoie, împotriva ienicerilor și spahiilor care-l apărau.

Murad se întoarse către Baiazid și rânji.

— Ai aprins o nouă torță în Imperiu. Toți vin acum către tine. Tu ești acum viitorul lor.

— Nu-i vom dezamăgi, răspunse Baiazid. Pot să-și pună speranțele în Baiazid!

Își îmboldiră caii și coborâră panta, către tabără.

Manisa.

Prințul moștenitor Selim era prost dispus. Baiazid aduna oaste împotriva lui, iar tatăl său refuza în continuare să ia atitudine. În schimb, i-l trimisese pe Sokolli și tunurile lui și porunca de a pleca la Konia, să-l înfrunte pe Baiazid. Nu era el Alesul? atunci, de ce Suleiman stătea și privea cum plimbă soarele umbrele pe pereți, în timp ce „Noul Mustafa" își aduna puterile la Angora, gata să-l ucidă? era evident acum: fusese abandonat.

Goli cupa de cristal și bătu din palme pentru ca pajul să i-o umple din nou, din carafa cu vin de Chian.

Naiba să-l ia. Naiba să-l ia pe Baiazid. Și pe Suleiman.

Poate că totul era un complot împotriva lui. Suleiman putea fi acum la Amasya, uneltind cu Baiazid cum să-l înlăture mai ușor. Fratele său chefuiește cu sultanul sau îi arată cât e de priceput la çerit. Mai rău, poate că unelțește cu Aga ienicerilor cum să uzurpe tronul, cum făcuse Selim cel Groaznic.

Înghiți încă o dușcă de vin și suspină adânc. Viața era atât de nedreaptă. Hürrem nu-i arătase niciodată afecțiune, iar Suleiman îl preferase pe Mustafa și Çehangir. Poate era mai bine dacă se năștea cu o șiră a spinării ca o cocoașă de cămilă; poate atunci ar fi primit puțină dragoste, puțină afecțiune.!

La naiba cu toți.

Închise ochii, asaltat de un val brusc de amețeală, de parcă s-ar fi aflat pe creasta unui deal mare, negru și se agăță de divan, căutând disperat un sprijin. Avea să moară. Toți unelteau împotriva lui, iar el era lipsit de apărare.

Începu să plângă și lacrimi fierbinți i se scurgeau pe obraz până la barba. Viața era atât de nedreaptă.

Nici vinul nu-l ajuta în seara aceasta. Avea nevoie de o distracție.

— Abbas!

Kislar Aghasi păși înainte făcând o plecăciune. Ce brută urâtă, gândi Selim. De ce-o fi insistat Hürrem ca la moartea ei acest eunuc să-i fie transferat lui? poate era o iscoadă. Poate era mai bine să-i atârne capul într-o țepușă ascuțită. O să se mai gândească.

— Stăpâne, murmură Abbas.

— Am nevoie de niște distracții, Kislar Aghasi.

— Ce dorește Stăpânul?

— Adu cireada, spuse Selim. Taurul frământă pământul cu copita.

— Cum dorești, Stăpâne, răspunse Kislar Aghasi. Cum dorești. Angora.

Felinarele cu ulei fuseseră aprinse în cortul prințului, și ofițerii săi se înghesuiseră cot la cot cu bandiții turkmeni și kurzi, ca să privească sulurile de hârtie pe care acesta le desfăcuse pe covor, la picioarele lor.

— Suleiman i-a poruncit prințului Budincă de Malț. (hohote de râs disprețuitor izbucniră la auzul poreclei pe care i-o dăduseră prințului moștenitor Selim). Să plece cu armata și suita la Konia, ca să apere drumurile spre Aleppo și Siria. De noi, presupun. Dar noi n-avem nimic cu Suleiman. Baiazid privi fețele dure, bărboase, din jurul său. Ce-avem avem cu Selim. Vom călări spre sud, să-l înfruntăm la Konia.

— O să fugă, sugeră cineva.

— Da, fratele meu ar fi în stare să fugă. Dar tatăl meu i-a trimis o șiră a spinării, sub forma unui regiment de ieniceri și a treizeci de tunuri. S-ar putea sa fie o bătălie mai grea decât ne-am așteptat.

— Treizeci de tunuri nu ne vor putea opri, spuse un glas.

— Tunurile nu sunt importante, nici ienicerii. Nu ei trebuie învinși. Baiazid privi fiecare chip din încăpere. Și niciunul nu arăta vreo îndoială. Selim e important. Cu Selim mort, bătălia e câștigată.

Arătă pe harta de la picioarele sale.

— Vom trage armata aici, pe câmpie și vom aștepta. Sokolii va fi adversarul nostru în luptă, nu Selim. El are ordine să ne țină despărțiți, nu să atace. Așa că își va așeza tunurile într-o poziție defensivă. Îi vom da șarja pe care o așteaptă, ca să-l ținem ocupat. În acest timp vom avea un escadron de cavalerie aici, pe dealurile din vest. Va fi destul de mic ca să treacă neobservat; o armată mică, dar suficientă ca să taie venele gâtului lui Budincă de Malț. Când el va fi mort, putem opri atacul. Treaba va fi terminată. Nu mai există alt succesor.

Ochii îi străluceau de hotărâre, și fiecare chip din jur îi reflecta convingerea.

Manisa.

Erau patru duzini de fete, toate goale. Erau cele mai frumoase fete din Imperiu, niciuna peste douăzeci de ani, unele doar de treisprezece, procurate de beii de la periferie sau de trimișii speciali ai lui Selim. Cum sultanul nu mai avea nevoie de carne tânără pentru Haremul imperial, cele mai alese erau păstrate pentru fiii săi.

Selim se învârti în loc, clătinându-se din cauza vinului, și rânji.

Toate erau în patru labe, cu părul lung și împletit căzându-le în jurul chipului până la pământ, cu sânii legănându-se în timp ce se mișcau pe covoarele groase ca o turmă divers colorata; piei măslinii sau de alabastru, sau de nuanța cafelei. Abbas, Kislar Aghasi, pocnea deasupra capetelor lor cu un bici scurt din vână de bou ca un păstor, făcându-le să se miște.

Fețele pajilor eunuci străluceau în lumina torțelor dar privirile lor erau îndreptate către un punct aflat undeva sus, sus pe pereți.

Selim mugi ca un taur și începu să-și smulgă hainele.

Kislar Aghasi se dădu înapoi, apucând cureaua biciului, căci Selim se aruncase către fete. O apucă de spate pe cea mai apropiată și încercă s-o pătrundă. Eunucul o văzu strâmbându-se de durere.

Selim zbieră din nou și râse în hohote. În sfârșit, era înăuntrul ei. Începu să o izbească violent. Apoi o împinse deoparte și porni de-a bușilea după altă fată, în timp ce pântecele i se târa pe podea. Prinse o armeancă blondă de șolduri, și aceasta începu să se zbată îngrozitor.

Nu, nu face asta, gândi Abbas. O să te ucidă dacă îi rezișt.

Dar Selim era prea beat ca să mai observe. Se urcă pe ea, în timp mâinile lui îi înșfăcară sânii, strângând cu răutate. Fata țipă, iar Selim izbucni în râs, excitat. Mugi din nou și, cu o împingere finala a șoldurilor, îi dădu drumul.

Bătu din palme și unul din paji înaintă cu o cupă de vin. Selim o goli dintr-o înghițitură și se întoarse, la treabă.

Apucă altă fată, înșfăcând-o de părul împletit de parca ar fi fost hățurile unui cal.

— Naiba să te ia, Baiazid! voi însămânța astfel o întreagă turmă de femei și fiii mei se vor cățăra pe tron cum se urcă furnicile pe un cadavru!

Îmbrânci fata și alergă după alta, dar de acum vinul începuse să-l încetinească. Deodată se prăbuși pe burtă. Râzând, se ridică greoi în genunchi, încă o dată. Fetele începuseră să se tragă din fața lui, lipindu-se de ziduri, dar Abbas își pocni biciul pe deasupra capetelor lor, împingându-le din nou către mijlocul încăperii.

Selim mârâi și se repezi după cea mai apropiată. O prinse de un picior, dar ea se zbătu și scăpă, iar el se răsturnă pe spate, suflând greu, expunându-și burta alba și obscenă și zona genitală. Deja și-a pierdut erecția, observă Abbas cu o satisfacție răutăcioasă.

Selim făcu o încercare de a se ridica, dar capul îi căzu la loc pe

covor. Râse iarăși, apoi închise ochii.

— Naiba să te ia, Baiazid.

În câteva secunde începu să sforăie.

Abbas bătu din palme încă o dată și fetele dispărură într-o clipă. Bătu din palme încă o dată și patru paji ridicară de pe podea prințul moștenitor și îl duseră în dormitor. Când terminară, răsuflară ușurați.

Prințul Casei Osmanlâilor, întâiul fiu al Magnificului, pretendent la tronul celui mai mare Imperiu de pe fața lumii, fiul Umbrei lui Allah pe Pământ, se întoarse pe-o parte.

Konia.

Dervișii postiseră și se rugaseră timp de o lună. Acum se adunaseră în curte, amețiți de opiu, cu fețele albe, ca de stafii, din pricina talcului. Muzicienii se găseau deja în cerc, așezați cu picioarele încrucișate pe podeaua de piatră. Flautele începură să cânte, vaietul lor moale ridicându-se în aer așa cum se ridica secera lunii din spatele cupolelor orașului. Lumina torțelor desena umbre lungi pe zidurile templului.

Flautele începură să cânte mai repede, și toboșarii li se alăturară, iuțind ritmul bătăilor în timp ce dansatorii se învârteau, cu fustele lungi fâlfâind. Toboșarii îngânau o litanie monotonă și rugi către Allah.

Ritmul tobelor și al țambalelor se înteți mai mult și fustele plisate ale dansatorilor se umflară ca niște ciuperci imense. Își înclinară capul pe umărul drept; veșmintele grele, umflate, scoteau un șuier, ca vântul de nord printre stânci. Mai repede.

Baiazid simțea cum inima-i începea să țină pasul cu ritmul tobelor, al cântecelor și al flautelor. Dar acestea se iuțiră și mai mult, tot mai mult, până când fețele dansatorilor începură să se învinețească. Dar niciunul nu se clătină și nici nu căzu.

Muzica încetă pe neașteptate. Dansatorii căzură fără vlagă pe podea, cu capetele bălăngănindu-se pe umeri, având spumă în colțurile buzelor. Erau în transă.

Baiazid păși în cerc și se apropie de unul din dansatori, un călugăr înalt și slab, cu barba albă și chipul încrețit, brun și tare ca nuca. Se spunea despre el că avea 111 ani.

— Omule Sfânt, vezi ceva? șopti el.

Ochii bătrânului erau deschiși, dar pupilele erau reci și poleite, ca ale unui pește mort.

— Văd, răspunse el.

— Vezi pentru neamul Osmanlâilor.

— Văd.

— Spune-mi ce vezi pentru fii lui Suleiman.

— Dacă cel ce nu este fiul lui Suleiman ajunge împărat, văd numai nenorocire, descompunere și duhoare.

Baiazid se plecă spre el, încercând să-l prindă mai clar vorbele. Cel ce nu e fiul lui Suleiman?

— Ce vezi pentru Baiazid?

— Nu îl văd.

— Pe cine vezi, atunci?

— Văd un vânt. Un vânt mare, care trage o perdea peste toate. Vântul Domnului.

— Și altceva?

— Nu e nimic altceva. Văd numai vântul.

Baiazid se ridică, încruntându-se cu dezgust. Toți călugării ăștia vorbesc numai în cimilituri. Aici nu va găsi nici un răspuns.

Intră în moschee și căzu în genunchi, căutând încurajare măcar la Allah.

Topkapi Sarai.

Suleiman se uită la femeia neagră ce stătea în genunchi în fața tronului. Cârlionții negrii erau acum stropiți cu gri, dar ochii, observă el, nu-și pierduseră nimic din răutate. Timp de treizeci și cinci de ani fusese doar o sclavă a lui Hürrem; abia dacă îi dăduse atenție. Acum fusese adusă la porunca lui; și iată că era îngrozit de ea. Căci numai Muomi îi putea alina durerea.

Se aplecă înainte.

— Cât timp ai fost slujnica lui Hürrem? o întrebă.

— Încă de când a devenit gözde, Stăpâne.

— Ai cunoscut-o îndeaproape?

— Da, Stăpâne.

— Atunci, aș dori să vorbim despre niște lucruri intime, spuse Suleiman. Nu trebuie să te temi, adăugă el, arătând spre eunucii din jurul lor, sunt toți surdomuți. Nu vor auzi nimic. Acum trebuie să-mi răspunzi sincer, căci eu sunt sultanul tău, și datoria ta este către mine, nu către Stăpâna Hürrem. Ea se odihnește acum și este mai presus de tulburările lumești.

— Da, Stăpâne.

— Vreau să te gândești în urmă, la primii tăi ani de serviciu. Ții minte un om, numit Ibrahim, care a fost mulți ani vizirul meu?

— Țin minte, Stăpâne.

Suleiman ezită și se apropie și mai mult de femeia îngenuncheată, așa încât acum stătea doar pe muchia tronului.

— Se poatE. Ca Stăpâna Hürrem să-l fi primit vreodată la Eski Sarai?

Pentru prima dată de când intrase în sala de audiențe Muomi își ridică ochii. Privi către Suleiman, dar nu cu frică, așa cum se aștepta acesta. În privirea ei era altceva ceva greu de definit.

— L-a primit o dată, Stăpâne.

Suleiman își pierdu răsuflarea.

— Cum? spuse, în cele din urmă.

— O mită bună către fostul Kislar Aghasi, cel dinainte de Abbas. Stăpâna Hürrem m-a legat prin jurământ. A spus că dacă scot o vorbă despre asta, voi muri.

Minte, gândi Suleiman. Se vede scris pe fața ei că minte.

Trebuie să fie o minciună. Trebuie.

Minciună, minciună, minciună.

— NU! țipă el.

Sări de pe tron și brațul lui țâșni pe lângă corp și o lovi peste față. Muomi căzu pe spate, năucită, cu mâna la pata sângerie din colțul gurii.

— Călău! strigă Suleiman, și făcu semn surdomutului ce stătea în așteptare.

Omul păși înainte, trăgându-și iataganul de la cingătoare. Dintr-o mișcare iute reteză capul de pe umerii sclavei. Picături fine de sânge căzură pe cizmele galbene, de piele, ale lui Suleiman.

Era o minciună.

Trebuia să fie.

Konia.

Vânt.

Fanioanele se desprindeau de pe lăncile aliniate, și veșmintele călăreților păreau gata să se destrame. Baiazid stătea în șa, nemișcat, cu fața parțial ascunsă de apărătoarea coifului său ascuțit. În clipa în care își scoase sabia strălucitoare din teacă, mii de călăreți îi repetară gestul și sunetul de oțel scos de lamele ascuțite se auzi mai tare decât vuietul vântului fierbinte de deșert.

Baiazid își îmboldi calul la pas. Linia de călăreți din spatele său îi urmă.

Chiar de la distanța asta, Baiazid putea vedea gurile negre ale tunurilor care îi așteptau de partea cealaltă a câmpiei. Nu se temea de ele. Vor rămâne mute. Era sigur de asta.

— Yyyyyy! șopti Baiazid în urechea armăsarului și acesta iuți pasul până într-un galop ușor.

Praful era răscolit de mii de copite; o dâră lunga, purpurie, se ridica pe câmpie ca o flamură și se târa în urma lor. Baiazid auzea tumultul glasurilor din spate, crescând pe măsură ce câștigau viteză. Întotdeauna era un moment emoționant, acest început al șarjei, când huruitul copitelor acoperea orice alt sunet, când pământul se întunecă și se părea că nimic n-ar putea să reziste zidului mișcător de lănci de oțel și mușchilor încordați ai frumoșilor armăsari arabi.

Își ridică sabia deasupra capului și o îndreptă încet înainte, vârful lamei încovoiate țintind către gurile de tun încă tăcute. Linia cailor era lansată într-o șarjă dezlănțuită. Cum călărea în galop, Baiazid se întrebă, pentru prima dată, dacă ienicerii puteau fi, până la urmă, obligați să deschidă focul asupra prințului lor favorit.

Selim auzi huruitul copitelor, întrecând șuieratul vântului, și simți vibrațiile prin covoarele întinse pe podeaua cortului său. Înșfăcă brațele tronului de baga, de parcă o prăpastie s-ar fi căscat de jur-împrejurul său.

Bătu din palme, și Abbas se grăbi să-i umple cupa cu vin.

— Abbas? unde este Sokolli?

— Este cu ienicerii, Stăpâne, răspunse Abbas. Selim goli pocalul, dar mâna îi tremura și vinul îi curse pe barbă și pe caftanul auriu. Abbas îi turnă repede altă cupă. Ultimul servitor, care se dovedise prea lent în această operație, își pierduse mâinile de la încheieturi.

— Ce se întâmplă?

— Baiazid a pornit atacul cu cavaleria, Stăpâne.

— Sokolli ar trebui să fie aici, cu mine.

— Cu respect, dar e mai bine să fie cu tunarii, Stăpâne. Cineva trebuie să-i conducă.

Selim l-ar fi pedepsit pentru insolență, dar era prea speriat și glasul nu-l prea slujea. Simți o nevoie urgentă de a merge la latrină. Își goli paharul și ieși în fugă din cort.

Caii simțiseră furtuna ce se apropia și erau agitați. Își scuturau coarnele țesălate și băteau din copite.

— Sssst, făcu Murad, mângâindu-și armăsarul pe coamă. Sssst!

Urcă până în vârful colinei și scrută îngrijorat cerul spre sud. Linia dintre cer și pământ dispăruse. O perdea purpurie coborâse pe pământ și o mână nevăzuta o trăgea peste stepa prăfuită, către el. O urmări cum mătură dealul pe care se găsea templul Mevlevi, de

parcă dervișii o chemaseră prin descântecele lor.

— Furtună de nisip!

— Vântul Domnului, ziseră.

Își trase iataganul de la brâu. Era vremea. Două duzini de călăreți așteptau în viroaga de dedesubt. Își mână calul în fața lor.

— Acum! urlă el.

Muhammad Sokolli se așteptase să aibă probleme.

Adusese cu el de la Istanbul un regiment de ieniceri aleși cu grijă; erau veterani din campaniile în Persia ale lui Suleiman și câțiva dintre ei luptaseră în tinerețe la Mohacs. Îi erau loiali sultanului și nu se vor răzvrăti. Avusese precauția de a-i așeza pe o linie în spatele artileriei.

Acum urmărea hoardele lui Baiazid ce galopau înspre ei și mulțumea lui Allah pentru că-l sfătuise astfel.

Se vedeau doi nori de praf ce goneau către liniile sale; cavaleria întâi, apoi furtuna de deșert, mai în spate. Se întrebă care va ajunge primul.

— Când dau ordin, deschideți focul! strigă Sokolli peste vuietul vântului.

Ienicerii de la tun se priviră unii la alții, apoi spre cavaleria ce înainta, și așteptară o voce. În cele din urmă unul din ei își luă inima în dinți.

— Nu putem trage în prințul moștenitor, spuse el.

Caii se apropiau.

— Nu este prințul moștenitor, strigă Sokolli către soldat. Selim e fiul ales și îndreptățit al sultanului! pregătiți-vă pentru foc!

Oamenii ezitau. Niciunul nu se apleca spre piramidele de ghiulele care stăteau ca niște piese neputincioase la picioarele lor.

— Trăiască Baiazid! strigă careva.

Sokolli putea vedea acum caftanul verde al lui Baiazid – o alegere înțeleaptă, gândi Selim, culoarea lui Mahomed – fâlfâindu-i în jurul genunchilor. Pământul începu să i se cutremure sub picioare de tropotul copitelor.

Sokolli trase sabia și se întoarse spre regimentul de ieniceri ce aștepta în linie în spatele tunurilor.

— Pregătiți-vă pentru foc! urlă el.

Oamenii lăsară archebuzele jos și luară poziție pe lângă tunuri.

— Foc sau poruncesc să fiți împușcați, spuse Sokolli.

Totuși ezitau.

— Ochiți. Spuse Sokolli.

Nervii lor sunt gata să cedeze, gândi el. Or să mă oblige să trag în ei.

Cavaleria era aproape, de-acum. Foarte aproape. Deodată unul din soldați apucă o ghiulea și o vârî pe gura tunului. Unul câte unul, și ceilalți se conformară bombănind.

— Aprindeți fitilele, zise Sokolli.

Gurile țevilor fură coborâte, căscându-se către ospățul ce venea către ele.

Tocmai când Baiazid se convinsese că tunurile nu vor trage, văzu primii norișori de fum înflorind de-a lungul liniei de artilerie, într-o imagine de-a dreptul frumoasă, dacă nu știai ce înseamnă. Apoi auzi bubuitura salvei și pământul se cutremură în jurul lui. Fu de parcă însuși Allah își luase sabia și o rotise cu toată forța printre rândurile lor. Brusc, Baiazid se găsi singur.

Dispăruseră! aproape toți cei care călăriseră alături de el, în prima linie, dispăruseră. Trecu în goană pe lângă un cal cu ochii lărgiți de groază și agonie, încercând să se ridice în picioare, cu sângele țâșnind din piept. Călărețul zăcea.

Se răsuci în șa. Câmpia era presărată cu movilițe, cal și oameni, unii zvârcolindu-se, alții întinși unde căzuseră. Veni a doua salvă. Pământul se cutremură în praf sub burta lui. Din nou și pentru câteva clipe fură orbiți de un val de flăcări și praf.

Doar o mână de oameni. Trebuiau să continue. Se întoarse și-i îndemnă.

Auzi clinchetul săgeților de arbaletă și al gloanțelor de muschetă lovindu-se de armură, șuieratul și zbârnâitul săgeților. Pământul se scutură din nou și alți cai se năruiră sub călăreți.

Baiazid flutură sabia și se înălță în scări ca să poată fi văzut.

— Înainte, haideți!

Sosi alt val și apoi altul. Oastea lui neregulată din bandiți și criminali nu dădea un pas înapoi. Înțelese că atâta timp cât noul Mustafa era în șa, erau gata sa moară.

Vom reuși! hotărî Baiazid. Cu toate tunurile lui Sokolli, vom reuși!

Când ajunseră în tabăra lui Selim, furtuna trecuse deja peste ea, ascunzând flamura din fața cortului prințului moștenitor. Murad îi zori. Galopară printre corturi, nimicind cei câțiva străjeri care încercară să-i oprească.

Vântul Domnului răvășise totul.

Murad cu greu putea vedea la câțiva pași înainte și calul său se

învârtea înnebunit între șirurile de corturi. Deodată își struni calul, nedumerit. Se răsuci în șa, căutând disperat steagul princiar.

— Unde este? țipă el.

Auzea strigătele celorlalți călăreți și tropotul copitelor, dar pâcla de nisip împiedica orice întrezărire a lor. Ridică mâna ca să-și apere ochii, și nu văzu omul care apăruse de după un cort și își repezi sabia într-o mișcare fulgerătoare, retezând pe o parte.

Căzu rău, calul îl prinsese dedesubt, făcându-l să scape iataganul din mână. I se tăie răsuflarea și își întoarse înnebunit capul în căutarea atacatorului. Zări tunica albastra a unui ienicer cu sabia ridicată deasupra capului. Murad umblă la oblânc, căutând lancea agățată de șa. Ținti aproape instinctiv.

Antrenamentele de la çerit îl slujiră. Lancea se înfipse în pieptul soldatului. Acesta căzu pe spate, zbătându-se.

Armăsarul lovit se zvârcolea în praf, încercând să se ridice din nou în picioare. Pentru o clipă Murad își simți coapsa liberă, și se smulse de sub el. Apoi se târî către ienicerul muribund și îi descleștă iataganul din pumn. Icnind de durerea din gleznă, se ridică și șchiopătă într-o direcție oarecare, rătăcit, orbit de furtună.

Murad auzi țipete de femei. Perdeaua de praf se subțire pentru o clipă, și zări undeva în stânga siluete cu văluri alergând dinspre un pavilion de mătase strecurându-se printre cai zbuciumați și oameni care se luptau. Probabil Prințul Budincă de Malț nu putea fi prea departe. Șchiopătă într-acolo, dar praful îl înconjură din nou, și siluetele care alergau se topiră în negură și dispărură.

Deodată se treziră în fața unui pavilion imens de mătase. Recunoscu flamura; Selim! dar unde erau străjerii? înțelese că, probabil, fuseseră atrași în bătălia care o văzuse desfășurându-se în fața cortului femeilor. Cu un strigăt de luptă se repezi în cort.

Nu te voi dezamăgi, Baiazid, Stăpâne, gândi el.

Tu vei fi sultanul. Voi avea grijă de asta imediat.

Se trezi față în față cu un negru imens. Era îmbrăcat într-un caftan de mătase înflorată, cafenie, albastră și de culoarea fisticului, iar pe deasupra avea o haină îmblănită de samur. În picioare avea papuci împodobiți cu smaralde, și la urechea dreapta era prins un rubin strălucitor. Dar cu toată frumusețea hainelor sale, Murad hotărî că era cea mai urâtă ființă pe care o văzuse vreodată. Fața îi era schimonosită îngrozitor de o cicatrice de sabie, și practic nu mai avea decât un ochi; în plus, era dezgustător de gras, chiar și pentru un eunuc. Se holba la Murad, uluit, apoi căzu la podea și se

prosternă în fața lui.

— Te rog, nu mă ucide, țipă el. Sunt doar un paj nenorocit.

Murad pufni scârbit și trecu prin cortina de mătase în încăperea centrală. Selim zăcea pe burtă, oribil, cu brațele și picioarele răscrăcărate. Murad își rezemă greutatea în sabie și îl rostogoli cu ajutorul piciorului sănătos, așteptându-se să-l vadă crăpând ca o piersică răscoaptă ce era.

Auzi foșnetul veșmintelor eunucului care intrase după el

— E mort? întrebă Murad.

— Nu, nu e mort, Stăpâne, numai beat. A leșinat de cum a auzit prima salvă de tun.

— Atunci e norocos. Nu va simți când sabia mea îi va gâdila coastele.

Murad ridică iataganul pentru lovitura de moarte.

Deodată simți cum fiecare mușchi, fiecare nerv din trup îi amorțește. Nu mai putea răsufla. Auzi iataganul căzând pe jos, deși nu-l simțise alunecându-l dintre degete.

Nu înțelegea nimic. Simți că se prăbușește.

Căzu pe spate, și privi spre eunuc. Abbas îi întoarse privirea. În mâna dreaptă ținea un pumnal cu mânerul împodobit și de pe a cărui lamă picura sânge.

— Îmi pare rău, spuse Abbas către el, dar trebuia s-o fac, pentru ca turcii ăștia să ajungă să regrete tot ce mi-au făcut.

Dar Murad nu-l mai auzea. Și chiar de l-ar fi auzit, nu ar fi înțeles.

Baiazid își întoarse calul din fața valului biciuitor de nisip și alergă spre câmpie, armăsarul strecurându-se printre grămezile de carne însângerată, cai și oameni laolaltă. Habar n-aveau câți pierduse și unde era restul armatei sale. Șarja fusese spulberată de vânt și de tunuri.

Chiar și artileria lui Sokolli tăcuse. Acum se auzeau numai urletul vântului și vaietele muribunzilor. Un cal adulmeca un om căzut; un kurd încercă să se târască spre el, dar picioarele îi erau zdrobite și lăsară o dâră de sânge în urma lui. Baiazid sări de pe cal, și cu o mișcare îi administră lovitura mântuitoare, trimițându-l în pacea Paradisului.

Fuseseră învinși. Atacul lor se oprise în fața unui baraj de nisip și ghiulele. Fusese Vântul Domnului și Voința Domnului.

Topkapi Sarai.

Suleiman stătea resemnat pe un divan în Cinilli Kösk, privind

înspre grădinile Palatului. Pomii erau în floare de-a lungul Bosforului, iar golful Yenikapi era ticsit de caice burdușite cu vinete, castraveți și pepeni care erau traversate de pe țărmul asiatic.

Vară. Anotimpul belșugului, anotimpul războiului.

— Nu a sosit nici un răspuns la scrisoarea mea?

— Nu, Stăpâne, răspunse Rüstem. Dar asta nu înseamnă nimic. S-ar putea ca Selim să-i fi interceptat ceaușul.

— Sau s-ar putea să nu fi fost nici un ceauș. Probabil ca mă sfidează în continuare.

Suleiman își studie vizirul. Arăta îngrozitor de bolnav. Fața, trupul îi erau umflate de nu-l mai recunoștea, iar pe ochii cenușii și reci apăruseră vinișoare roșii. Are dureri, gândi Suleiman.

— Ce alte vești, Rüstem?

— Adună trupe din nou la Amasya.

— Deci e hotărât. Ambasadorii de la șah și de la Ferdinand sunt la curte. Primește-i tu. Nu vreau să fiu deranjat câtă vreme sunt treburi de rezolvat chiar în casa noastră.

— De ce tragem sabia împotriva lui, Stăpâne? e înțelept oare?

Suleiman se aplecă înainte, încruntat.

— Rüstem, mă surprinzi. Așa deodată, la o asemenea, vârstă, îmbrățișezi o cauză? am avut încredere în toți acești ani, tocmai pentru că inima ta nu cunoștea nici o emoție. Acum pledezi cauza lui Baiazid? ești cumva în slujba lui?

— Stăpâne, n-am vrut să te supăr. Eram doar curios.

— Vorbește, atunci.

— Pur și simplu nu înțeleg, spuse Rüstem, și auzi o voce strigându-i în minte: „Taci! de ce vorbești pentru Baiazid? nu-ți este prieten! dacă ar ajunge vreodată pe tron, primul lucru pe care l-ar face ar fi să te surghiunească la Diyarbakir! stai cuminte!”

— Ce nu înțelegi? zise Suleiman.

— Logica acțiunii. De ce trebuie să-l distrugem pe Baiazid? mustafa, desigur, a mers prea departe. Devenise o amenințare. Dar dacă-l zdrobim pe Baiazid, tronul cade pe mâna lui Selim, iar Selim.

Rüstem își desfăcu brațele într-un gest disperat.

— Ești vizirul meu și membru al suitei mele. Trebuie să-mi asculți poruncile.

— Și totuși, continuă Rüstem, unde este ofensa? însuși tatăl tău, Suleiman Yavuz, nu era prinț moștenitor, și totuși și-a cucerit tronul prin forța armelor. Ai vrea ca acest măreț Imperiu să încapă pe mâna unui neputincios? oare Selim a câștigat bătălia de la Konia?

nu, pe numele lui Allah! vântul dervișilor și tunurile lui Sokolli au făcut-o. Selim nu e vrednic. N-are nici un sens.

Ce djinn m-a posedat tăcându-mă să vorbesc deschis? cugetă Rüstem, privind chipul sultanului și văzând pe el umbra încruntată a mâniei. Știi bine că nu-și va schimba hotărârea. Niciodată n-a făcut-o, o dată ce s-a hotărât. De ce să-l provoci astfel? o viață întreagă ți-ai păstrat gândurile numai pentru tine.

De ce să te expui riscurilor, acum?

Câteva clipe îngrozitoare, crezu că Suleiman va chema călăul. În loc de asta, sultanul spuse moale:

— Am hotărât că Baiazid nu e vrednic. Selim este întâiul meu născut, destul.

Rüstem își plecă fruntea, înfrânt. Se ridică greoi în picioare și ieși șchiopătând, blestemându-se pentru inconștiența sa. Ce nebunie îl putuse împinge să spună asemenea lucruri?

În gând, întoarse paginile inventarului său; 815 ferme, 1 700 de sclavi, 8 000 de turbane, 600 de copii sfinte ale Coranului, două milioane de ducați.

Câștigase partida în mod clar. Jucase cu șiretenie și hotărâre toată viața, și ajunsese cel mai bogat om din Imperiu, după sultan. Mai bogat și mai puternic decât fusese Ibrahim vreodată. După lege, totul se întorcea la sultan după moartea sa, potrivit reformelor pe care el însuși le începuse; spera însă ca averea să treacă în mâinile fiilor săi, cum se proceda în cazul sultanului însuși.

Da, își dovedise lui însuși că era cel mai bun dregător și cel mai proeminent vizir, bilanțul final al vieții sale depășea orice așteptări și îi demonstra valoarea.

Aștepta să fie copleșit de o senzație de jubilare, dar cum moartea îi făcea semn cu degetul încârligat, trebui să se lupte cu sentimentul stăruitor că poate ceva îi scăpase din vedere.

Toba cea mare nu răsunase de ani de zile în curtea ienicerilor. O făcea acum, bubuitul ei ricoșând între zidurile Palatului, ritmul ei zorind ultimele pregătiri ale oastei. Suleiman se ridică în șa, în fața fântânii din cea de-a Treia Curte, strâmbându-se de durerea genunchilor chinuiți de gută, și porni în fruntea armatei.

Ienicerii alergau pe lângă scările sale; penele găinilor fluturau în spatele lui. Armata trecu Bosforul la Üsküdar, șerpui printre pâlcurile de chiparoși de la Camlica, printre lanurile încărcate de grâne, în timp ce vântul uscat învolbura praful de pe drumuri.

Încercă să-și îndrepte gândurile asupra rigorilor drumului pe

care-l începea azi. Cel puțin douăzeci și cinci de zile de călărit obositor pentru a ajunge la fortăreața Amasya.

O lungă campanie prin praful și arșița Anatoliei!

Hărțuindu-și propriul fiu, ca pe un mistreț sălbatic. Război civil, cugetă. Voiam să construiesc, și în loc de asta trebuie să-mi ajut fiii să se distrugă.

Sunt prea bătrân pentru așa ceva. Carnea mea bătrână protestează deja la gândul zilelor nesfârșite de stat în șaua asta de piele crăpată; simt în oase fiecare pas al calului și pe piele arsura soarelui. Sunt prea bătrân pentru asta. Și totuși altfel nu se poate.

Mergând, Suleiman se întreba ce se întâmplase cu visul său de a aboli armata ca instrument al păcii. Se pare că nu fusese decât atât; un vis. Ienicerii, spahiii Porții, tunurile: acestea erau singurele simboluri pe care le înțelegeau oamenii.

Nu va îngădui stingerea dinastiei Osmanlâilor; dacă Baiazid nu se închina în fața voinței sale, atunci trebuia obligat să se supună.

Armenia.

Începând de la Erzerum, platoul Anatoliei se boțea într-un vălmășag de vârfuri ascuțite, acoperite de zăpadă. Satele erau construite din argilă roșie, femeile umblau descoperite, purtând fuste și șalvari largi, brodați cu fir strălucitor.

Pe măsură ce atingeau trecătorile cele înalte fură învăluiți în cețuri. Cărările șerpuiau pe coastele defileelor, pietrișul se surpa sub copitele cailor, pe când se strecurau pe lângă stâncile lustruite de-a lungul secolelor de animalele ce se lipiseră de ele, ferindu-se de prăpăstiile alăturate.

Vântul le spulbera părul ca o stihie dezlănțuită amenințând uneori să-i răstoarne din șa. Stânci negre se înălțau ca niște colți ascuțiți, bătute de mii de ani de vânturi, de ploi și ghețuri; totul era pustiu, cu excepția unui urs rătăcitor.

Parcă erau mai aproape de cer decât de pământ. Baiazid avea senzația că nu trebuie decât să se înalțe în scări pentru a putea atinge norii grei, cenușii, de deasupra capului. Un fir de abur plutea peste colțurile pietroase, apoi se subția înspre vârful unei creste, către panorama văilor gălbui ce păreau atât de adânci sub ei, încât aveau mereu senzația că merg pe marginea unui abis. Mai sus, spre piscuri, stânca devenea albă, luând culoarea unor oase dezvelite.

Un șoim plutea în ceruri pe deasupra lor. Țipătul lui străbătea prin rafalele de vânt, trist și singuratic.

Suprafața lacului era neagră și acoperită de o crustă de gheață.

Baiazid descălecă și îngenunche lângă panglica de apă ce șerpuia din marginea lacului și își umplu plosca. Călăriseră toată ziua prin trecătorile din jurul Lacului Wan, acum oglindă cenușie undeva în urmă; se găsea acum adânc înăuntrul Armeniei.

De-a lungul pantei se vedeau răspândite rămășițele măreței armate care se aflase cândva pe câmpia de la Konia. Acum mai erau câteva mii, majoritatea răniți, cu caii șchiopi și cu spinările roase de șei. Oamenii stăteau ghemuiți pe lângă cai, îngrijindu-se de răni și de rușinea înfrângerii. Știa că erau nenumărate alte grupuri ca acestea, împrăștiate în munți. Mulți dintre kurzi și turkmeni se topiseră deja, plecaseră înapoi în satele și cătunele lor să-și vadă de oi, de cai și de capre.

Știuseră că lupta e pierdută, încă de la Amasya. Acolo Baiazid își luase rămas bun de la soțiile sale, luându-și cei doi fii cu el, întâi în căruțe, apoi pe spatele cailor, păziți zi și noapte de garda sa personală.

Ultimele luni erau doar o amintire învălmășita de lupte și hărțuieli, bătălii și fugă. Nu puteai ține piept armatei lui Suleiman. Din clipa în care tatăl sau se ridicase împotriva lui, știuseră că era o cauză pierdută.

Dar Baiazid nu lăsase niciodată să-i scape vreo vorbă despre capitulare sau înfrângere; avea cu el cămile și cai și banii trebuitori pentru echiparea unei armate noi.

Fiii lui reprezentau sămânța unui nou sultan. Câtă vreme el și fiii lui trăiau, Selim nu va avea odihna. Câtă vreme trăiau, încă nu erau învinși. Dacă ar putea supraviețui. Orice-ar fi, jurase că nu se va lăsa la mila tatălui său; în trecut, acesta nu dăduse dovadă de prea mari cantități din acest sentiment. În special față de cei pe care ar fi trebuit să-i iubească.

Se întrebă ce se întâmplase cu ceaușul pe care îl trimisese la Istanbul după bătălia de la Konia, cu o scrisoare în care își susținea din nou cauza și loialitatea față de Suleiman. Poate că soldații lui Selim îl interceptaseră și îl omorâseră; poate că tatăl său hotărâse să-i ignore rugămințile. Nu va ști niciodată, și nici nu mai avea importanță. Era prea târziu.

Coliba ciobanului era înjghebată chiar pe creastă, dominând toată valea; o iluzie optică o făcea să pară că plutește deasupra munților, contururile ei de piatră roșie desenându-se pe verdele ca de mușchi al munților din spate.

Baiazid se întoarse către locotenentul sau.

— Vom rămâne aici în noaptea asta. Noi ne vom instala în coliba aceea.

— Da, Stăpâne, spuse omul și se grăbi să ducă la îndeplinire ordinul.

Baiazid păși înăuntrul colibei.

Fusese părăsită din pricina iernii iminente. Era simplă, patru ziduri de piatră fără obloane la ferestre și fără ușă. Podeaua era din lut gol, și se simțea mirosul puternic de animale. Cale lungă de la palatul Topkapi, reflectă Baiazid. Poate că atât de lungă, încât nu va mai ajunge niciodată înapoi.

Un curcubeu se întinsese peste vale și un fulger anunță, printr-o spărtură din nori, apropiata sosire a ploii. Lumina căpătase o nuanță verde, ca de pucioasă, și un vânt rece se năpusti asupra ierburilor, aducând cu el ploaia rece, usturătoare.

Tunete răsunară de-a lungul trecătorilor și nori grei se adunară deasupra taberei, adunându-și forțele, pregătindu-se să le lase peste vale.

Penumbra ce se lățea peste tot îi întunecă gândurile.

Nu se va preda tatălui său, dar știa că bandele sale de rebeli, de timarioți și călăreți nu se vor mai putea lupta mult cu tunurile lui Suleiman și cu disciplina de fier a ienicerilor acestuia. Disperarea cobora asupra oamenilor. Totul părea numai o chestiune de timp.

Corturile erau îmbibate de apă; ploaia înghețată picura de pe prelate, intrând în haine și cizme, pătrunzând peste tot chiar și după încetarea ploii. Ceața stătea lipită de coastele văii și învăluia tabăra rebelă ca giulgiul unei fantome blestemate. Caii sforăiau și băteau din copite și nu se mai auzeau decât vaietele răniților.

Oamenii se mișcau încet prin tabără, tăcuți și ireali, ca niște spectre.

Baiazid mâncă fără poftă. Se hrăneau din proviziile de campanie, iaurt cu ceapă crudă și sare, cu puțină pâine și apă rece. Cineva aprinsese un foc mic în mijlocul colibei. Un șacal urlă undeva pe munte, mai sus de ei.

Deodată, Baiazid auzi strigăte în tabăra de pe platou și sări în picioare, crezând că fuseseră descoperiți de schingii lui Suleiman. Dar călărețul ivit pe creastă venise singur de la răsărit, îmbrăcat în armură persană. Oastea zdrobită a lui Baiazid se ridică în picioare și îl urmări trecând printre rânduri. Dacă ar fi fost un dușman nu l-ar fi lăsat să treacă astfel, mai ales, pe un sufavid.

Fu dezarmat de doi străjeri din garda personală a lui Baiazid.

Acesta îl aștepta șezând cu picioarele încrucișate pe covorul de mătase ce fusese întins pe podeaua colibei.

Noul venit execută o temenea formală.

— Aduc un mesaj de la șahul Tamasp, spuse.

Baiazid dădu din cap și aghiotantul său luă scrisoarea și i-o înmână. O citi repede.

— Deci ne oferă adăpost?

— Suleiman n-a fost niciodată un prieten al Persiei, spuse curierul. Șahul speră că atunci când Sultanul Baiazid se va urca pe tron, Persia va avea, în sfârșit, un aliat în Sublima Poartă.

Vântul răbufni prin ferestrele colibei, scoțând un oftat prelung. Urcarea pe tron! reflectă Baiazid. Deocamdată, supraviețuirea ar fi destul. O șansă de a-mi trage răsuflarea, după atâta timp de când simt în spate cavaleria tatălui meu. Uită-te la oamenii mei. Înghețați și fără speranță, și înfrânți în fiecare luptă după Konia. Ce alegere am?

— Vei aștepta până reflectez asupra răspunsului, zise Baiazid, dar omul îl știu din acea clipă.

Suleiman privi în sus către munți, observând cum pășunile lăsau locul coastelor acoperite cu grohotișuri roșcate, și chiar troienelor de zăpadă pe vârfurile înalte. O mare aglomerare de nori întunecați atârna peste piscuri și trecători, amenințând cu ploaia.

— A plecat, murmură Sokolli. A trecut granița în Persia.

— Șahul?

— I-a oferit adăpost. Iscoadele îmi spun că și-a luat cu el o sută de oameni. Restul s-au răspândit prin munți, nu au plecat la casele lor. Nu ne vor mai deranja.

— Anunță oastea, spuse Suleiman.

Baiazid, prostule! gândi Sultanul. Dacă rămâneai aici în Imperiu, mai aveai o șansă. Nu ți-ai dat seama că armata mea era în pragul răzvrătirii? regimente întregi de ieniceri refuză să meargă împotriva ta, escadroane de spahii pleacă la trap în munți, și se întorc după trei zile, cu caii odihniți și fără un strop de sânge pe vârful lăncilor. Doar câțiva mai luptă, cei dornici de sânge, indiferent al cui. Dacă sfidarea ta mai dura o lună nu i-aș mai fi putut aduce înapoi după iarna asta. Te iubeau. I-ai cucerit cu felul în care ai șarjat sub ghiulelele tunurilor la Konia, căci niciunul n-ar fi vrut să-și îndrepte arma spre tine.

Te iubeau pentru că pe Selim îl detestau, iar pe mine mă credeau prea bătrân.

Dar acum ai trecut frontiera și nimic nu te mai poate salva. Ai încetat să mai fii un osmanlâu în clipa în care ai acceptat oferta persanului. Când ai întors spatele pământului turcesc, ai pierdut moștenirea.

Și totuși aproape câștigaseși.

Chiar dacă m-am îndoit. În ultimele zile începusem să cred că Hürrem mințise. Luptai atât de bine, și de atâta timp. Dar acum ți-ai arătat adevărata față; nici un osmanlâu n-ar fi putut accepta adăpostul sufavizilor.

Prostule. Acum până și iubiții tăi ieniceri te vor blestema din tot sufletul.

Amasya 1561

Nu salutase când intrase în încăpere; nici măcar nu privise spre el. Dar acum e o femeie bătrână, probabil că nu-i mai e atât de teamă de consecințe, ca pe vremuri. Am iubit-o atât de mult, atâta timp, gândi el. Și acum parcă văd o străină.

— Stăpâne, spuse ea.

— A trecut mult timp

— Cum spui, Stăpâne.

El se așeză alături, pe divan.

— Te simți bine, Doamnă?

Gülbehar îl privi mult timp, arzând de acea ură pe care numai dragostea și refuzul laolaltă o pot inspira.

— Cât de bine te poți aștepta la o asemenea vârstă, zise ea. Dar tu, Stăpâne?

— Picioarele mi se umflă și mă dor, și sunt obosit, răspunse Suleiman.

— Atunci ce te-a adus aici, atât de departe de Poartă?

— Știi bine ce m-a adus.

Gülbehar îl studie, căutând un indiciu al intențiilor sale. Răsuci șiragul de perle din poală.

— Da cred că știu, spuse ea.

— Trebuie să-mi aduc fiul înapoi din Persia.

— Allah fie cu el.

— Cum spui, Doamnă.

Ce crud e timpul, gândi Suleiman. Uite ce ți-a făcut ție Gülbehar! uite ce ne-a făcut amândurora. Ție ți-a furat frumusețea, iar mie visurile. Până la urmă n-avem mai multă putere asupra destinelor noastre decât frunzele pomilor.

— Eu l-am sfătuit de mult să meargă împotriva ta, spuse

Gülbehar. N-a vrut să mă asculte.

Suleiman fu atât de uimit de recunoașterea ei, încât rămase holbându-se la ca.

— Nu mă crezi?

Suleiman scutură din cap.

— După tot ce mi-ai făcut? după ce i-ai făcut fiului meu? încă mai îndrăznești să vii aici?

— Sunt încă stăpânul tău. Iar tu ești încă unul dintre supușii mei.

— Cândva aș fi făcut orice mi-ai fi poruncit, din tot sufletul. Apoi te-am ascultat de frică. Acum nu-mi mai pasă.

Nu la asta se așteptase. Venise aici – de ce? pentru reconciliere? pentru iertare?

— Aș putea porunci executarea ta chiar în clipa asta.

— Atunci, fă-o.

— Sunt stăpânul tău! strigă el.

— Ești ucigașul fiului meu!

— Eu i-am dat viață! iar el s-a întors împotriva mea! ce se aștepta c-am să fac?

— Era nevinovat! ești un măcelar, exact ca și tatăl tău!

Suleiman urlă și ridică sabia deasupra capului. Gülbehar nu se clinti. II privi în ochi și aștepă. Șiragul de perle i se mișca între degete.

Exact ca și tatăl tău.

Sabia rămase în aer secunde lungi. „Termină ce-ai început”, îi șopti o voce. „Tu ești Sultanul. Cum îndrăznește să-ți vorbească astfel? ea e doar o sclavă, o concubină. Cum îndrăznește să te judece pe tine, Stăpânul Vieții, Regele Regilor, Stăpânul Gâturilor Oamenilor? fă-o. Fă-o”.

Lăsă sabia jos.

— Destul, mormăi el.

Aruncă sabia, făcând-o să zăngănească pe podeaua de marmura. Ieși ca o furtună din încăpere. Gülbehar se întoarse la mătăniile ei, de parcă el nici n-ar fi trecut pe acolo.

Shiraz, Persia.

Luna era înconjurată de un nimb. Baiazid auzi zgomot de potcoave pe dalele de piatră și se grăbi la fereastră. Călărețul descălecă, lăsând calul în grija unui paj; animalul părea sfârșit iar din spinarea lui înspumată ieșeau aburi. Omul strigă parola către străjerii din curte și dispăru din vedere. Poate că aceasta era vestea

pe care o aștepta. Poate.

Se înfioră în răcoarea nopții și privi către îndepărtații munți Zagros, acoperiți de zăpadă, lucind șters în lumina lunii, pustii, stranii și înghețați. De parcă aș fi fost surghiunit tocmai pe lună, cugetă el. Poate era mai bine să mor în țara mea, decât să îndur atâta timp înstrăinarea asta. Atât de puțini au rămas din marea armată pe care am condus-o la Konia; mai toți risipiți prin cetățile și palatele Persiei. Trebuie să-mi petrec aici zilele lipsite de odihnă, cu fiii mei, despărțit de tronul meu de acești munți și de distanța de mii de mile dintre inima tatălui meu și inima mea.

Își aminti din nou ce-i spusese odată Gülbehar. „N-avea nici un sens să-l omoare pe fiul meu. Dar a făcut-o totuși. Ai grijă, Baiazid."

Aceasta fusese greșeala lui. Sperase să înțeleagă motivele lui Suleiman și nu reușise. Dar ce altceva putea face? mustafa nu făcuse nimic, și Suleiman îl ucisese. Iar el se purtase ca un adevărat războinic, iar Suleiman își trimisese armatele să-l sprijine pe grasul și bețivul de Selim. Cum să înțelegi un asemenea om?

Și totuși nu putea crede că tatăl său dorea să încredințeze Imperiul unui bețiv decăzut ca fratele său. Așa ceva era pur și simplu imposibil. Totul era o încercare. Dar acum sultanul avusese timp pentru o gândire mai profundă și trebuia să vadă. Trebuia.

Privi la grădinile de sub ziduri. Merii, perii, vișinii erau goi ca niște schelete, cu ramurile grele de zăpadă. Luna proiecta umbre lungi asupra grădinii albe.

Un buștean trosni în sobă. Poate că mesagerul aducea vești despre retragerea iernii.

Se auziră pași pe coridor, iar ușa se dădu de perete. Șahul Tamasp.

Șahul intră surâzător. Nu-mi place surâsul ăsta, gândi Baiazid; este ca rânjetul unui șacal, iar colțurile bărbii tale sunt mereu umede, de parcă ți-ai linge mereu buzele. Nu, nu vreau să mă încred în tine, dar ce alternativă am? în plus, tu mi-ai arătat, mie și suitei mele, generozitate nelimitată. Poate că n-ar trebui să te judec prea aspru.

— Am vești bune pentru prințul moștenitor al Casei Osmanlâilor, anunță șahul.

— Ceaușul tău s-a întors de la Istanbul?

Fuseseră atât de mulți mesageri în ultimele câteva luni. Probabil chiar mai mulți decât mi-a spus mie șahul, gândi Baiazid. Poate că acum – în sfârșit – tatăl său își revizuise termenii. Simți un

val de speranță.

— Ceaușul s-a întors, într-adevăr. Locul și timpul s-au stabilit, în sfârșit. Dădu din cap. Da, Baiazid, dorește să vă întâlniți.

Baiazid simți nevoia să se întindă pe jos de ușurare. Aproape că-și pierduse orice speranță de împăcare. Începuse să se întrebe dacă el și fiii săi vor trebui să-și ducă tot restul vieții în exil.

— Unde?

— Tabriz, spuse șahul. Va veni acolo în secret. Totul e aranjat.

— Și Selim?

— Selim nu știe nimic. Poate că tatăl tău și-a revizuit relațiile cu fiii săi. Umbra lui Allah pe Pământ a descoperit, probabil, că e la fel de muritor ca oricare altul dintre noi.

Baiazid se întrebă: să fi depășit, în sfârșit, Selim, limitele generoase pe care i le îngăduise tatăl său, sau acesta chiar își schimbase mersul inimii? el e singura mea speranță acum. Nu mă mai pot gândi să merg împotriva lui Selim, nu fără sprijinul ienicerilor. Dacă nu m-au ajutat la Konia, nu mă vor ajuta nici acum.

— Pot să văd scrisoarea?

Șahul păru să ezite.

— Nu a fost nici o scrisoare. Mesajul a fost încredințat memoriei ceaușului.

Minți, gândi Baiazid.

— Tatăl meu nu obișnuiește așa ceva.

Șahul nu spuse nimic.

— L-a încredințat ceaușului tău și vreuna din intențiile sale?

— Ce altceva poate fi decât că vrea o reconciliere cu războinicul său?

Nu e tipic tatălui meu, să nu-și pună pecetea alături de vorbe. Șahul îmi ascunde ceva. Dar ce alternativă am? dacă s-a aranjat o întâlnire, trebuie să mă duc.

— Când? întrebă Baiazid.

— Plecăm la noapte. Vom aștepta sosirea lui în cetatea Tabriz.

Konia.

Prințul moștenitor Selim avea doar treizeci și patru de ani, își aminti Abbas. Dar deja arată ca un bătrân. Mantia largă de mătase aurie pe care o poartă nu-i poate ascunde grăsimea trupului. Fața îi e umflată și buhăită, astfel încât ochii aduc cu două coacăze. Nu era de mirare că se temea într-atât de Baiazid. Ienicerii nu ar fi urmat niciodată în luptă pe unul ca el. Prințul Budincă de Malț.

Selim zăcea prăbușit pe un divan, alegând la întâmplare dintr-o tavă cu halva aflată pe măsuța de lângă el. Apucă trei bucăți deodată și le îndesă în gură.

Îl privi pe Abbas cu o expresie posomorâtă.

— Ai vești, Kislar Aghasi?

— Da, Stăpâne, răspunse Abbas.

Se întrebă cum va reacționa Selim când le va auzi. Căci nici el nu știa ce să înțeleagă din ele.

— De la tatăl meu?

— A plecat din Amasya și se îndreaptă spre răsărit.

Selim mârâi și mai luă două bucăți de halva. Negocierile durau de mai bine de un an. Se părea că Baiazid valora mult mai puțin decât sperase șahul Tamasp. Se șoptea că-i ceruse lui Suleiman înapoierea Mesopotamiei în schimbul tânărului prinț. Suleiman refuzase.

— E bolnav, sper?

Selim râse și picături de salivă amestecată cu halva săriră pe covor, în fața lui Abbas.

— Stăpânul Vieții nu mai poate petrece atâta timp în șa, ca altădată.

— Armata este cu el?

— Nu, stăpâne, zise Abbas. Iscoadele îmi spun că a plecat doar cu un escadron de spahii și tot pe-atâția ieniceri.

Selim bătu din palme. Un paj apăru instantaneu, aducând un ulcior cu vin și o cupă împodobită. Selim îi smulse cupa din mână și o ținu să-i fie umplută. O dădu peste cap, apoi își trecu o mânecă peste gură, vinul sângeriu amestecându-se acum în barba sa cu resturile de halva.

Pajul îi umplu cupa din nou, apoi se retrase.

— În ce scop?

— Se spune că merge să-l întâlnească pe Baiazid la Tabriz. Se aud zvonuri de împăcare.

Brusc, Selim se ridică în picioare, vărsând pocalul pe covor. Își încleștă pumnii și scăpă un vaiet ascuțit, ca de animal mic împuns cu o țepușă. Saliva i se scurgea din colțurile gurii în barbă, în dâre subțiri. Începu să tremure.

Nimeni nu se mai mișcă; nici paji, nici străjeri, nici Abbas. În cele din urmă, Selim căzu la loc pe divan.

Își mototoli un colț al mantiei în pumni. Privi la Abbas mult timp, cu ochii ușor aburiți.

— Am fost trădat, spuse el.

Deodată sări în picioare.

— Vin! unde e vinul meu? tu! indică el spre călăul ce stătea în așteptare lângă tron.

Omul păși înainte. Selim arătă spre pajul ce ținea carafa de vin.

— Taie-i capul!

Gâdele făcu ce i se poruncise. Abbas se retrase tăcut, negândindu-se la nimic. Spectacolul nu-l impresionase. Trăise prea mult sub tirania prinților.

Tabriz.

Lumina lunii poleia cu argint lustruit domurile placate cu ceramică ale Moscheii Albastre, reflectate în apele reci ale râului Aji Chai. Din spatele ferestrelor oblonite ale citadelei răzbăteau raze galbene de lumină, iar aerul era plin de ecoul tobelor și al flautelor.

Muzica acoperea sunetul potcoavelor de cai din curtea pietruită și vocile ciudate, ascuțite, ale ultimilor sosiți.

Aceștia descălecară și dispărură în umbră și ochii străjerilor sclipiră de teamă și dispreț, totodată.

Sala cea mare era luminată de câteva torțe. Sclave în mătăsuri subțiri și voaluri dănțuiau în fața oaspeților care se delectau cu bucatele de pe tăvile de argint așezate pe covoare: miel și ied cu mirodenii, orez aromat, păsări fripte. În mijlocul încăperii ședeau șahul și oaspetele său de onoare, Baiazid.

Baiazid mâncă fără poftă, gândindu-se la ce avea să fie.

Suleiman acceptase în sfârșit să vină aici și să discute o reconciliere. Ce altceva ar fi putut face? cugetă Baiazid. Fără mine, singurul supraviețuitor al dinastiei Osmanlâilor rămâne Selim, iar el nu e o alegere. Trebuie să negocieze. „Suleiman regretă ce ți-a făcut", îi spusese șahul. „Poate că voi putea media conflictul dintre voi. Nu e prea târziu. Am să te ajut, iar când vei fi sultan, Persia și Poarta Otomană vor fi aliați". Voi fi de acord să fac pace cu voi; voi rămâne în est până la moartea lui, riscând ca Selim să ajungă la Istanbul înaintea mea. Nu va avea importanța. Ienicerii nu-l vor sprijini pe el, în fața mea.

Solia era așteptată a doua zi în zori. Baiazid era nerăbdător să termine și să pună capăt exilului, fiecare zi petrecută departe de imperiu îi periclita poziția în ochii ienicerilor. Fusese cam repezit, acum își dădea seama. Trebuia să învețe răbdarea și diplomația. Era destul timp până să vadă capul lui Selim într-o suliță.

Baiazid simți un curent rece în spate și înțelese că cineva intrase

pe ușile mari ale odăii. Întârziați. Simți cum părul i se zbârlește de îngrijorare.

Șahul se așezase în fața lui, având ușile în față. Privi pe deasupra lui o clipă, apoi își văzu de masă.

— Cine sunt oaspeții? întrebă Baiazid.

— Erau așteptați, răspunse șahul.

Apoi Baiazid auzi; era un sunet familiar, îl auzise de multe ori în palatele din Topkapi și Amasya, un sunet gutural, lătrat, ca al unui câine chinuindu-se să înghită o mână de zgârciuri. Icnetul unui mut.

Icnetul unui bostangiu.

Șahul surâse, cu regret.

— Îmi pare rău, spuse el. Tatăl tău a insistat.

Era o afacere slabă, dar șahul fusese nevoit în cele din urmă, să accepte. Suleiman îi oferise 400 000 de ducați de aur. Mulahii șahului îi ceruseră intransigență. Tot mai voiau Bagdadul. Prea bine, pentru ei. Dispăruseră repede în munți, când Suleiman își mânase armatele către Shiraz.

Baiazid se întoarse spre el, cu fața strâmbată într-un rânjet disprețuitor.

— Mi-ai făgăduit protecție.

— La Sublima Poartă, asta se numește diplomație. Și voi spuneți numai ce e cel mai bine de spus la un moment dat. Îmi pare sincer rău. E un prost exemplu de ospitalitate din partea noastră. Aș vrea să se fi putut și altfel.

Baiazid se întoarse. Erau cinci. Recunoscu pe unul dintre ei. Se spunea că era omul care îl ucisese pe Mustafa, căpetenia călăilor, un sudanez uriaș și urât. Fiecare ținea în mână un laț de mătase subțire.

Baiazid adusese cu sine de la Shiraz doar o duzină de oameni; erau încartiruiți în curte. Probabil fuseseră copleșiți. Ceilalți erau încă în capitala șahului.

— Dar ceilalți?

— Mă tem că sunt morți cu toții.

Baiazid simți un acces de mânie și brațul său porni către iataganul de la brâu, dar șahul avea deja în mână pumnalul cu mâner împodobit, iar gărzile îl înconjuraseră. Baiazid știu că fusese atras într-o cursă. Străjerii înarmați de la fiecare ușă îi păruseră simple elemente de decor în vederea solemnității ce urma să se producă. Acum înțelese că aveau o menire practică. Acum nu va

mai exista nici o grațiere.

Își privi fiii. Aceștia se uitau la el, așteptând ceva. Erau încă prea tineri pentru a înțelege, prea mici pentru a fi îngroziți.

Doamne ajută-mă în nenorocirea mea!

— N-ai putea să-mi cruți băieții?

— Suleiman a fost exact în cererile sale, spuse șahul.

— Atunci Selim să fie epitaful lui, zise Baiazid.

Deodată coarda de mătase îi cuprinse gâtul și fu îndoit pe spate, pe genunchiul gâdelui, icnind. Mâinile i se încleștară instinctiv în gât, dar când călăul își strângea lațul unde trebuia, nu mai exista scăpare.

Copiii țipară. Cel mare fugi să-și ajute tatăl, strigând către ceilalți să fugă; dar eunucii îi prinseră și se apucară să-și facă treaba.

Șahul privea cu o încruntare de dezgust. Apucă o felie de miel de pe tava din fața sa și începu să mestece. Treburile de stat erau uneori lucruri tare neplăcute, dar trebuiau îndurate.

Bursa.

O femeie țipa în curtea de sub fereastra înaltă, și țipetele ei răsunau de-a lungul zidurilor ca vaietele unui djinn. Eunucul își dori ca străjerii să facă ceva, s-o facă să tacă.

Fiul cel mai mic al lui Baiazid avea doar nouă luni. Fusese conceput înainte de bătălia de la Konia și tatăl său nu-l văzuse niciodată. Rămăsese aici împreună cu mama sa.

Când eunucul se aplecă peste leagăn, copilul zâmbi, îl apucă de gât cu brațele și îl sărută. Mâinile omului începură să tremure. Scăpă lațul.

Ieși din odaie și îi dădu hamalului care îl condusese două monede de aur și lațul de mătase. Așteptă. Peste câteva minute omul apăru din nou și coborî scările în fugă. Șnurul de mătase zăcea pe dalele de piatră.

Se duse înapoi, în încăpere. Copilul zâmbi către el.

— Doamne, ajută-mă în nenorocirea mea, murmură el.

Își căută punga de piele de la brâu. Dacă nu se întorcea cu ea plină, Suleiman l-ar fi executat pe loc.

Ridică lațul de jos și închise ușa în spatele său. Pe când se apropia, copilul gânguri și întinse brațele către el.

Konia.

E cale lungă de la Veneția și până la Konia, în mijlocul stepelor Anatoliei; cale lungă de la Campanile și San Marco și până la

singuraticul oraș asiatic, care se învecina doar cu câmpia vastă și prăfuită, care se învecina doar cu câteva caravanseraiuri de piatră, cu corturile negre ale nomazilor și cu câțiva șacali rătăcitori. Cale lungă de la Veneția până în acest loc izolat, bun pentru moarte.

Îl găsiră pe Abbas în cămăruța lui.

Era ghemuit pe covor, cu fața în jos. O pisică albă lingea sângele de pe batista mototolită în pumnul său.

— Tuberculoză, mormăi doctorul.

Sau poate otravă, gândi el. Poate că moartea era infinit preferabilă poziției de Kislar Aghasi al prințului moștenitor Selim. Sau poate avusese alte motive. Cine putea ști? cu cât știi mai puțin, cu atât mal bine. Cunoașterea putea fi periculoasă.

Fu nevoie de șase paji ca să-l ridice și să-l scoată pe ușa Haremului; apoi îl urcară pe carul ce aștepta. Medicul rămase să examineze odaia.

Probabil Abbas scria o scrisoare. Pana și pergamentul zăceau pe măsuța joasă aflată lângă pat. Aruncă o privire; scrisoarea era neterminată. De fapt, nu scrisese decât formula de început.

„Dragă Julia”.

Căpetenia eunucilor, scriind unei femei? poate era vreo poreclă a vreunuia din negrii lui, gândi medicul. Oricum, nu mai avea importanță. Mototoli hârtia și o aruncă în foc.

Topkapi Sarai.

După ce pajul garderobier se înclină și ieși, Suleiman își făcu rugăciunea. Se întinse apoi pe saltea, ascultându-și propria răsuflare, dar somnul nu veni. După un timp, se sculă și se duse la fereastră unde rămase privind stelele printre ramurile chiparoșilor.

Deci totul era hotărât. Selim va fi următorul sultan. Dacă ceea ce-i spusese Hürrem era adevărat, atunci își făcuse datoria față de neamul Osmanlâilor.

— Dar, te rog, spune-mi că ai mințit, rosti el cu voce tare.

— Eram bolnavă, eram pe moarte, spuse Hürrem din spatele lui. Cum ai putut să crezi?

— Mă iubeai. Cum ai putut să te îndoiești de mine?

Se uită la ea. Atât de frumoasă, cu părul ei de aramă lustruită, împletit și presărat cu perle sclipitoare, cu toca mică, verde, prinsă șăgalnic pe creștet.

— Ai spus că era copilul lui Ibrahim.

— Stăpâne, cum poți crede una ca asta? chiar poți să crezi că te-am înșelat timp de treizeci și cinci de ani?

Suleiman nu îi putu răspunde

— Nu te-aș fi putut trăda astfel, zise Ibrahim. Suleiman se întoarse spre el. Ibrahim, cu rânjetul lui arogant, sfidător. Ibrahim, cu mâinile înfipte în șolduri, și cu o rană lividă, sângerândă, în jurul gâtului.

— Ai avut ocazia, spuse Suleiman. Te-am iubit. Am avut încredere în tine. Ți-am îngăduit prezența în inima Palatului meu. Numai tu ai putut avea această ocazie.

— Te-a mințit.

— Spune-i! țipă Suleiman către Hürrem. Spune-i ce mi-ai spus mie!

— Eram bolnavă, zise Hürrem. Diavolul vorbea cu buzele mele, nu eu.

Suleiman urlă din răsputeri și își astupă urechile. Dar următorul vorbi Mustafa.

— Eu eram prințul moștenitor, tată. Și nu te-am trădat.

— Dovezile împotriva ta au fost limpezi!

Mustafa, așa cum și-l amintea din dimineața în care intrase în cortul său; cu caftanul alb și turbanul de mătase, cu barba pieptănată îngrijit, mândru și brav, ținându-și fruntea sus, sfidător. Mustafa, cel care nu-l minți niciodată.

— Tu m-ai trădat pe mine! i-ai dat Imperiul lui Selim, un desfrânat și un bețiv. Asta ți-a fost datoria către neamul Osmanlâilor?

— Măcar el e sânge din sângele meu.

— Te-am iubit, Stăpâne, spuse Hürrem. Cum ai putut să te îndoiești de asta? chiar ai crezut că Baiazid nu e fiul tău? te-am iubit!

— Sigur că m-ai iubit! am renunțat la Harem pentru tine! te-am făcut Împărătească! sigur că m-ai iubit! trebuie să mă fi iubit!

— Atunci de ce l-ai ucis pe fiul nostru?

— Pentru că nu mai puteam fi sigur niciodată! gemu Suleiman, și căzu în genunchi.

Pajii negri, surzi la strigătele sale, îl priviră îngroziți, dar nu se clintiră de la posturile lor de lângă uși.

— Pentru că nu voi putea fi niciodată sigur., suspină Suleiman.

Și nu-și va putea găsi niciodată liniștea.

Întunericul învălui această oază de liniște, paradis de marmură, de grădini și pietre prețioase, în care Regele Regilor, Stăpânul Vieții, Umbra lui Allah pe Pământ va mai trăi încă cinci ani, bântuit

de fantomele care vin să-l judece, să-l tortureze și să-l chinuie mai rău ca în Iad.

Ceea ce oamenii numesc Imperiu e o lume de vrajbă sălbatică și de război neîncetat.

Singura bucurie a lumii se află în odihna sihăstriei.

Dintr-un poem scris de Sultanul Suleiman, supranumit Magnificul, descoperit după moartea sa în 1566.

EPILOG.

Istanbul, 1990

Moscheea Süleymaniya domină orașul; minaretele și domul ei masiv se înalță deasupra Cornului de Aur, făcând moscheea lui Rüstem Pașa să pară mult mai mică, pe panta de la poalele sale. E rezemată pe coloane masive de porfir, granit și marmură aibă; ferestrele sunt pictate în galben și roșu, iar razele de aur și sânge ce trec prin ele la ceasul amiezii cad pieziș pe tapiseriile stacojii și albastre de pe pereți. Un slujitor al moscheii stă uneori în amvon și recită din Coran; viața lui e dedicată memorării întregii Cărți Sfinte. Mintea lui nu servește la nimic altceva.

Este un monument de piatră ridicat de omul pe care poporul turc îl ține minte ca pe cel mai mare dintre toți Sultanii Otomani. În primele trei sute de ani ale istoriei lor, zece sultani, culminând cu Suleiman, au construit un Imperiu cu treizeci de milioane de oameni, vorbitori a douăzeci de limbi, cucerit în întregime prin bătălii, din șaua calului.

După Suleiman au mai fost douăzeci și cinci de sultani, un șir neîntrerupt de slăbănogi și degenerați, care s-au înfundat în Haremuri, au stors bogățiile Imperiului pentru poftele lor extravagante sau și-au satisfăcut vanitățile prin acte de o cruzime inimaginabilă față de cei căzuți în puterea lor. Tradiția de războinici și oameni de stat a neamului Osmanlâilor a încetat o dată cu Selim al III-lea – supranumit Bețivul.

Istoricii au lansat speculația că firul dinastiei a fost întrerupt. Nu se va putea dovedi niciodată. Poate că totul a fost rezultatul natural al excesului de putere, bogăție și plăceri.

Răspunsul zace, probabil, îngropat într-o grădină tăcută de lângă marea cupolă a moscheii Süleymanie.

*

În această zi cenușie, un vânt umed agită ramurile înalte ale chiparoșilor și platanilor. Porumbei se foiesc și uguie pe porticurile înalte de marmură și în curțile largi. O ploaie subțire, mai mult o

ceața, a început să cearnă.

Cimitirul este lângă zidul de sud-est al moscheii.

Marile pietre mortuare sunt sculptate în forma unor turbane, sugerând rangul celor îngropați sub ele. Sunt năpădite de bălării. Dar în türbeler, mormântul lui Suleiman, aerul este înnobilat de tăcere. Mormântul lui este între altele două. Turbanele de catifea stacojie au fost așezate pe mausoleele drapate, indicând faptul că sarcofagele aparțin unor oameni ce au fost Sultani ai Imperiului.

Pentru cinci mii de lire turcești, ghidul îți povestește despre ei.

— Acesta este mormântul lui Suleiman. În vest i se spune Magnificul. Aici e cunoscut drept Kanuni Sultan, pentru multele legi și kanunuri pe care le-a emis în timpul domniei sale. Este recunoscut drept cel mai mare dintre sultani, pentru marile sale victorii militare, pentru minunatele clădiri înălțate după planurile arhitectului său, Sinan, pentru dezvoltarea fără egal a poeziei și muzicii în epoca sa.

Ghidul recită lecția de istorie pe care o oferă tuturor turiștilor, de parcă ar vorbi despre un membru al propriei familii.

Într-un colț al cimitirului se află un türbeler mai mic, cu intrarea barată de porți de fier. Umezeala burniței se întrepătrunde cu izul de mucegai ce pare să se ridice ca un abur dinăuntrul mormântului.

O placă îmi spune că este mormântul Împărătesei lui Suleiman, Hasseki Hürrem. Încerc porțile, dar sunt încuiate. Îl chem pe ghid, dar mărturisește că nu știe prea multe despre ea. Se pare că doarme singură. Secretele-i dorm împreună cu ea, în mausoleu.

Un afiș lipit de o scândură anunță apropiatul festival de la Konia. Vor fi spectacole cu derviși și o întrecere de çerit. Ploaia se întețește, așa că mă întorc, îndreptându-mă spre ieșirea din cimitir.

Se face târziu și sunt puțini turiști azi, așa că ghidul pleacă și el, încuind poarta în urma sa. Îl lăsăm astfel pe Suleiman și pe împărăteasa lui să se odihnească în pace.

SFÂRȘIT